

EYFOR
XIV

CUMHURİYETİN 100. YILINDA EĞİTİM
Education in the 100th Anniversary of the Republic

14. ULUSLARARASI EĞİTİM YÖNETİMİ FORUMU
14th International Forum of Educational Administration

EYFOR XIV

BİLDİRİ ÖZETLERİ
KİTABI

CUMHURİYETİMİZ

100

YAŞINDA

02-07 Mayıs 2023

EYFOR XIV BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

02-07 MAYIS 2023 ANTALYA

EYUDER 2023

XIV. ULUSLARARASI EĞİTİM YÖNETİMİ FORUMU

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

02-07 MAYIS 2023 ANTALYA

E-ISBN: 978-975-2490-90-1

Kitap, EYFOR-XIV 'de sunumu yapılan bildirilerin özetleri olup
özetlerin içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları

Eğitim Yöneticileri ve Uzmanları Derneği'ne (EYUDER) aittir.
Anılan kuruluşun izni alınmadan, Kitabın bütünü ya da bölümleri,
kapak tasarımı, mekanik elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da
başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

1. Baskı: Haziran 2023, Ankara

İmtiyaz Sahibi
EYUDER

Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Adem ÇİLEK

Editör
Murat KOÇALI

Dizgi ve Kapak Tasarım
Murat KOÇALI

İletişim
EĞİTİM YÖNETİCİLERİ VE UZMANLARI DERNEĞİ

İnternet: www.eyuder.org.tr

E.ileti: eyuder@gmail.com

İnternet: www.eyfor.org

E.ileti: forumeyfor@gmail.com

KURULLAR

Onursal Başkan

Prof. Dr. Musa YILDIZ
Gazi Üniversitesi Rektörü/Gazi University Rector

Düzenleme Kurulu Başkanları

Dr. Adem ÇİLEK
EYUDER Başkanı
EYUDER President

Prof. Dr. Mahmut SELVİ
Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı
Dean of Gazi University Faculty of Education

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr.	Ferudun SEZGİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serkan KOŞAR	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Yasin ÜNAL	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Feyzi ULUĞ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vicdan ALTINOK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Murat Gürkan GÜRCAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mehmet KORKMAZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Temel ÇALIK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ayhan AYDIN	
Prof. Dr.	Ali Çağatay KILINÇ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Adurrahman İLĞAN	İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ahmet ÜSTÜN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali AKSU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali Çağatay KILINÇ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Asuman Seda SARACALOĞLU	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Aycan ÇİÇEK SAĞLAM	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Bahir SELÇUK	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Başaran GENÇDOĞAN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İlhan GÜNBAZI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Coşkun BAYRAK	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Cumali ÖKSÜZ	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Diğdem M. SİYEZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Prof. Dr.	Ebru OĞUZ	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Elife DOĞAN	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA
Prof. Dr.	Ertuğrul USTA	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Esmahan AĞAOĞLU	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Fatma TEZEL ŞAHİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Güler TULUK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hasan ŞİMŞEK	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hatice Necla KELEŞ	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İbrahim Mehmet KARATAŞ	İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İbrahim Soner YILDIRIM	ORTADOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İlknur MAYA	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Kemal DOYMUŞ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Kemal KAYIKÇI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Leyla HARPUTLU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mehmet ÇAĞLAR	LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Musafa SEVER	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mustafa ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Muzaffer ALKAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Münevver ÇETİN	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Nurten ÖZÇELİK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Özge HACİFAZLIOĞLU	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Sadegül AKBABA ALTUN	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serkan ÇELİK	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Songül ALTINIŞIK	TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ
Prof. Dr.	Taner ALTUN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Telhat ÖZDOĞAN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Tuba GÖKÇEK	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Türkan ARGON	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vural HOŞGÖRÜR	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Abidin DAĞLI	DİCLE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Adnan TAŞGIN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr.	Ahmet Cezmi SAVAŞ	EURASIAN SOCIETY OF EDUCATIONAL RESEARCH
Doç. Dr.	Asim MEMMEDOV	GENCE DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Aydın GÜVEN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ayhan URAL	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Banu Çulha ÖZBAŞ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Banu ÖZEVİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Bilal YILDIRIM	İST. SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Çınla ŞEKER	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Didem KOŞAR	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Elif Buğra KUZU DEMİR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Elif YÖYEN	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emine Seda KOÇ	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre ER	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre PINARBAŞI	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Erdoğan DOĞRU	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esen ALTUNAY	EGE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esen ERSOY	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esra TÖRE	SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Fahri ÖZSUNGUR	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Fatih ŞAHİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gözde İNAL	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gülten ŞENDUR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Güzin ÖZYILMAZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Hacer KARABAĞ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil Coskun CELIK	SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil Coşkun ÇELİK	SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İbrahim DALBUDAK	İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlhan DÜLGER	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlknur ÖZPINAR	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlknur ŞENTÜRK	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İrem ÇOMOĞLU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Kazım BİBER	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Mehdi RAHİMOV	GENCE DEVLET ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr.	Merve YILDIRIM	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Mustafa ÜREY	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Necla FIRAT	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Nur AKCANCA	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ömer KARAMAN	ORDU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ömür ÇOBAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Özlem KARABULUTLU	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ramazan Şamil TATIK	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Selçuk ILGAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Selin OYAN	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Semiha ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Serdar ÇELİK	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Şenol SEZER	ORDU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Turan AKMAN ERKILIÇ	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Turker KURT	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Yagut ALİYEVA	BAKÜ DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Zekeriya AKKUŞ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Zühal ALTUN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet AYTAÇ	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet Murat ELLEZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Birgöl ULUTAŞ	ZONGULDAK KARAEMLAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Bünyamin BAVLI	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Duriye Esra ANGIN	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ebru SAKA	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ebru ÜNAY	TRAZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Emine ARZU	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Emre SÖNMEZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Fatih Mutlu ÖZBİLEN	ÇANAKKALE 18 MART ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hakan ÖRTEN	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hanife Ece UĞURLU AKBAY	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hasan ASLAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hepşen OKAN	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Onur ERDOĞAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Dr. Öğr. Üyesi	Ozan COŞKUNSERÇE	NEVŞEHİR HACI BAYAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Pınar AYYILDIZ	ANKARA MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Tolga SAKA	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Tunay KARAKÖK	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Yeliz ÇELEN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Zekiye ÖZGÜR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr.	Emine DOĞAN	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Dr.	Elif SEYLİM	MEB
Dr.	Güler KOÇAK	MEB TTKB
Dr.	Gülten Türkan GÜRER	MEB Özel Öğretim Kurumları
Dr.	Hatice BİLGİN	MODERN BİLİMLER AKADEMİSİ
Dr.	Hicran ALKAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr.	Köksal BANOĞLU	MEB
Dr.	Mehmet ARSLAN	MEB
Dr.	Mehtap Naillioğlu KAYMAK	MEB
Dr.	Nurten ÇELİK	MEB
Dr.	Ramazan ERTÜRK	MEB
Dr.	Zekeriya DEMETGÜL	MEB
Dr.	Zeynep AYDIN	MEB
Öğr. Gör.	İsmail ERASLAN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Esra Nur TUNÇ	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Mükremin DURMUŞ	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Özge ENGİN	AVRASYA ÜNİVERSİTESİ

BİLİM KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr.	Ferudun SEZGİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serkan KOŞAR	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Yasin ÜNAL	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Feyzi ULUĞ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mehmet KORKMAZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Temel ÇALIK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vicdan ALTINOK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Prof. Dr.	Murat Gürkan GÜRCAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ayhan AYDIN	
Prof. Dr.	Ali Çağatay KILINÇ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ahmet DOĞANAY	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ahmet ÜSTÜN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali AKSU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali BALCI	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali Çağatay KILINÇ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali Paşa AYAS	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İlhan GÜNBAI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Adurrahman İLĞAN	İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali Rıza ERDEM	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali SABANCI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Asuman Seda SARACALOĞLU	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Aycan ÇİÇEK SAĞLAM	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Bahir SELÇUK	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Başaran GENÇDOĞAN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Coşkun BAYRAK	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Cumali ÖKSÜZ	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Diğdem M. SİYEZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ebru OĞUZ	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Elife DOĞAN	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA
Prof. Dr.	Emine ERATAY	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ertuğrul USTA	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Esmahan AĞAOĞLU	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ezgi TAVŞANCİL	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Fatma TEZEL ŞAHİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vicdan ALTINOK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Güler TULUK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hasan Basri MEMDUHOĞLU	SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hasan ŞİMŞEK	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hatice Necla KELEŞ	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

Prof. Dr.	İbrahim Mehmet KARATAŞ	İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İbrahim Soner YILDIRIM	ORTADOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İknur MAYA	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Kemal DOYMUŞ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Kemal KAYIKÇI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Leyla HARPUTLU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mehmet ÇAĞLAR	LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Musafa SEVER	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mustafa ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Muzaffer ALKAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Münevver ÇETİN	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Nurten ÖZÇELİK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Özge HACİFAZLIOĞLU	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Sadegül AKBABA ALTUN	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serkan ÇELİK	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Songül ALTINIŞIK	TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ
Prof. Dr.	Taner ALTUN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Telhat ÖZDOĞAN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Tuba GÖKÇEK	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Türkan ARGON	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vural HOŞGÖRÜR	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Yüksel KAVAK	TED ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Zekiye Meltem AKKAYA	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Abdulvahap AKINCI	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Abidin DAĞLI	DİCLE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Adem BAYAR	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Adnan TAŞGIN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ahmet Cezmi SAVAŞ	EURASIAN SOCIETY OF EDUCATIONAL RESEARCH
Doç. Dr.	Asim MEMMEDOV	GENCE DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Asiye TOKER GÖKÇE	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ayça KARTAL	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr.	Ayhan URAL	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Banu ÇULHA ÖZBAŞ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Banu ÖZEVİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Bilal YILDIRIM	İST. SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Burcu Sezginsoy ŞEKER	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ceyhun OZAN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Çınla ŞEKER	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Derya GİRGİN	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Didem KOŞAR	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Elif Buğra KUZU DEMİR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Elif YÖYEN	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emine Seda KOÇ	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre ER	YILDIZ TEKNİKÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre PINARBAŞI	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Erdoğan DOĞRU	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esen ALTUNAY	EGE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esen ERSOY	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esra KARABAĞ KÖSE	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Fahri ÖZSUNGUR	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Fatih ŞAHİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gözde İNAL	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gül Kaleli YILMAZ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gülten ŞENDUR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Güzin ÖZYILMAZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Hacer KARABAĞ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil Coskun CELİK	SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil Coşkun ÇELİK	SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İbrahim DALBUDAK	İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlhan DÜLGER	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlknur ÖZPINAR	NİĞDE ÖMER HALİDEMİR ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlknur ŞENTÜRK	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İrem ÇOMOĞLU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Kazım BİBER	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr.	Mehdi RAHİMOV	GENCE DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Mehmet OKUTAN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Merve YILDIRIM	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Mustafa ÜREY	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Necla FIRAT	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Nedim ÖZDEMİR	EGE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Nur AKCANCA	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ömer KARAMAN	ORDU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ömer Tuğrul KARA	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Özkan ÖZGÜN	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Özlem KARABULUTLU	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ramazan Şamil TATIK	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Rıdvan KARABULUT	KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Rıdvan KARABULUT	KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Sadullah Serkan ŞEKER	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Selin OYAN	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Selminaz ADIGÜZEL	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Semiha ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Serdar ÇELİK	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Sıtkı AKARSU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Şenol SEZER	ORDU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Turan AKMAN ERKILIÇ	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Turker KURT	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Vafa SAVAŞKAN	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Yagut ALİYEVA	BAKÜ DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	ZeynepTATLI	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Zühal ALTUN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet AYTAÇ	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet GÜLAY	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet Murat ELLEZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Birgül ULUTAŞ	ZONGULDAK KARAEMLAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Bünyamin BAVLI	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Didem GÜVEN	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Dr. Öğr. Üyesi	Duriye Esra ANGIN	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ebru SAKA	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ebru ÜNAY	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Emine ARZU	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Emre SÖNMEZ	ÇGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Fatih Mutlu ÖZBİLEN	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Fatih Mutlu ÖZBİLEN	ÇANAKKALE 18 MART ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Gökhan KAYIR	Manisa Celal Bayar Ün.
Dr. Öğr. Üyesi	Hakan ÖRTEN	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hamit ÖZEN	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hanife Ece UĞURLU AKBAY	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hasan ASLAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hepşen OKAN	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Nuray ÖNCÜL	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Onur ERDOĞAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ozan COŞKUNSERÇE	NEVŞEHİR HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Pınar AYYILDIZ	ANKARA MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Selda ARAS	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Tolga SAKA	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Tunay KARAKÖK	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Yahya Han ERBAŞ	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Gör.	Yeliz ÇELEN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Gör.	Zekiye ÖZGÜR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Arş. Gör.	Ahmet KAYSILI	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Arş. Gör.	Emel ÇİLİNGİR ALTINER	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Arş. Gör.	Sultan ÇIKRIK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Dr.	Ayça ÜLKER	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Dr.	Elif Gamze ÖZCAN	MEB
Dr.	Güler KOÇAK	MEB TTKB
Dr.	Hatice BİLGİN	MODERN BİLİMLER AKADEMİSİ
Dr.	Hicran ALKAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr.	Köksal BANOĞLU	MEB
Dr.	Mehmet ARSLAN	MEB

Dr.	Mehmet ARSLAN	MİLLİ EĞİTİM UZMANI
Dr	Mehtap Naillioğlu KAYMAK	MEB
Dr.	Nurten ÇELİK	MEB
Dr.	Ramazan ERTÜRK	MEB
Dr.	Sinan DAĞ	MEB
Dr.	Zeynep AYDIN	MEB
Öğr. Gör.	İsmail ERASLAN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Esra Nur TUNÇ	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Mükremin DURMUŞ	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Özge ENGİN	AVRASYA ÜNİVERSİTESİ

İÇİNDEKİLER

KURULLAR.....	5
İÇİNDEKİLER	16
BİLDİRİ ÖZETLERİ.....	41
DENİZİ DİNLIYORUM, DENİZİ İZLIYORUM VE DENİZİ SEVIYORUM.....	42
EMİNE KAPUCU.....	42
“EĞİTİM TEKNOLOJİSİ” KAVRAMI İLE İLGİLİ METAFORİK ALGILARIN İNCELENMESİ	44
MAHİRE DEMİRSOY, BÜŞRA FAYETÖRBAY	44
OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE HALİFE ÖMER’İN YÖNETİM ANLAYIŞININ OKUL YÖNETİMİNE YANSIMALARI.....	45
ÖMER DEMİR ¹ , HASAN YEL ² , ESRA ULUCAN DEMİR ³	45
MONTESSORİ EĞİTİMİ GÜNLÜK YAŞAM BECERİLERİ.....	46
TUĞBA CEBİROĞLU ¹ , GAMZE KARACA ²	46
METASTEM İSTASYONLA ÖĞRENME MODELİ: METAVERSE DESTEKLİ STEM ATÖLYELERİ ÖRNEĞİ	47
SEVAL ORAK ¹ , HALİL İBRAHİM KILIÇ ²	47
ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNİN FIRSAT EŞİTSİZLİKLERİNİ GİDERME MİSYONU.....	48
NURVER ŞAHİN DÜĞENÇİ ¹	48
AKÇAABAT ATATÜRK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ 2021-2022 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BECERİ EĞİTİMİNDE İŞLETMELERDE YAŞANAN SORUNLARA İLİŞKİN PAYDAŞLARIN DÜŞÜNCE VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ İLE ÇÖZÜM ODAKLARININ ARAŞTIRILMASI. (EYLEM ARAŞTIRMASI).....	50
SÜREYYA TAŞDEMİR ¹	50
“SİMYA” METASTEM LİDERLERİ YETİŞTİRME MODELİ.....	51
SEVAL ORAK ¹ , MEHMET BAYSAL ²	51
ÖZELİM ÇEKİMDEYİM	52
FATMA TURAN ¹	52
MÜZİKLE BİRİZ.....	54
NURCİHAN ÇÖTEN.....	54
EĞİTİMDE İNOVASYON YÖNETİMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	55
MÜNEVVER ÇETİN ¹ , MENŞURE YILMAZ ²	55
BANA AYNA OLURMUSUN?.....	56
FERDA KANAT ¹	56
ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ DÖNEMİNDE ERKEK ÇOCUKLARININ KIYAFET SEÇİMİNE ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN EBEVEYN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	57
FULYA TURAN ¹	57
PANDEMİ SÜRECİNDE OKUL ÖNCESİ EĞİTİME DEVAM EDEN VE ETMEYEN ÖĞRENCİLERİN OKUL OLGUNLUĞU DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ.....	58
BİLGE UYANIK KOÇ ¹ , ALİ KEMAL UZEL ²	58
TÜRKİYE’DE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARININ YAPISI VE SORUNLARINA BİR BAKIŞ.....	59

SIDIKA NURCAN İNANDI ¹	59
OKUL MÜDÜRLERİNİN ÜTÖPİK OKUL ANLAYIŞLARINA DİSTÖPİK BİR YAKLAŞIM	60
SİNEM DEMİRSOY ¹	60
NİSSAN'IN YÜKSELİŞ HİKAYESİ VE DEĞİŞİM MÜHENDİSLİĞİNİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE UYGULANABİLİRLİĞİ	61
AYHAN KILIÇ ¹ , SONGÜL ALTINIŞIK ² , AZİZE ASLIHAN KILIÇ ³	61
ÖĞRETMENLERİN DEĞERLER VE DEĞERLER EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ	62
MUSTAFA AYDOĞAN ¹	62
OKUL YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN ÇALIŞANLARIN MOTİVASYONUNA ETKİSİNE DAİR ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ: KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ (KKTC) ÖRNEĞİ	64
OĞUZHAN CEBECİ ¹ , MEHMET UÇAR ²	64
ENGELSİZ EĞİTİME YENİ BİR YAKLAŞIM: METACLASS.....	66
HALİL ULUTAŞ ¹ , HAFİZE NURAY ULUTAŞ ²	66
ORTA/AĞIR ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERİN ZORUNLU ÖĞRENİMİ TAMAMLADIKTAN SONRA YAŞAMLARINI SÜRDÜRME DURUMU	68
ELİF SEYLİM ¹ ,	68
7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK OKURYAZARLIĞI PROBLEMLERİNİ ÇÖZME SÜRECİNDE BAŞARI DURUMLARININ İNCELENMESİ.....	69
HAYAT BABURHAN DURMUŞ ¹ , EBRU SAKA ²	69
OKUL YÖNETİCİLERİNİN DEMOKRATİK KÜLTÜR ANLAYIŞLARI.....	71
İLK NUR ŞENTÜRK ¹ , YAKUP ÇAPRAZ ²	71
OKUL MÜDÜRLERİNİN DENETİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	72
SÜLEYMAN ŞAHİN ¹	72
ERKEN ÇOCUKLUKTA METAVERSE UYGULAMALARI İLE 21. YY BECERİLERİ ÖĞRETİMİ	73
RİDVAN KARABULUT ¹ , ESRA KARABULUT ²	73
ÇOCUK VE OYUN	74
HAMZA AKTAŞ ¹	74
OKULLARIN FİZİKSEL ORTAMLARININ ESTETİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	75
METİN DURMUŞ ¹	75
İLKÖĞRETİMDEKİ MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİSİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM YÖNETİMİNE OLAN ETKİLERİNİN İNCELENMESİ (ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ).....	77
ALİ TAŞ ¹ , MAHMUT ÇİTİRİK ² , MEHMET ŞÜKRÜ DAMDAM ³	77
AKRAN ZORBALIGINI ÖNLEMEDE DRAMANIN ETKİSİ.....	78
CANAN GÖKÇEKUYU ¹ , İREM ÖZGÜL ²	78
TƏLİMİN TƏŞKİLİNƏ VERİLƏN ƏSAS TƏLƏBLƏR VƏ MÜASİR KURİKULUM.....	79
YEGANE HACİYEVA ¹	79
ÖZEL EĞİTİM OKULLARINDA OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNA SAHİP ÇOCUKLARI OLAN ANNE – BABALARIN OKUL ORTAMINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARA İLİŞKİN DENEYİMLERİNİN İNCELENMESİ	80
ŞAHİN DEĞER ¹ , ÜMMÜHAN ÖRAN ² , YASEMİN USLU ³	80
YÖNETİM SÜRECİNDE HALK EĞİTİMİ MERKEZİ YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ.....	82
FATMA GÜNAYDIN ¹	82

İLKÖĞRETİMDE DEĞERLER EĞİTİMİ	83
YUSUF DORUK ¹	83
Z KUŞAĞI OKULLARI VE ZORBALIK	85
SEMA KARAKUŞ ¹	85
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI SERTİFİKA PROGRAMI SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	86
ERDEM AKSOY ¹ , YÜKSEL KAVAK ²	86
MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİNDE ÖĞRENCİLERİN BİREYSEL İLGİLERİ DOĞRULTUSUNDA TÜBİTAK 4006 İLE MESLEKİ YETERLİLİKLERİNİN GELİŞTİRMESİ	87
ÖMER TUNCA ¹	87
AZERBAJCAN'DA UZAKTAN EĞİTİM: BAŞARILAR VE SORUNLAR	88
TAHİR AGAYEV ¹ , FAZİL VAHİDOV ²	88
MODERN EĞİTİM SİSTEMİMİZDE KLASİK HİKAYELERDEN NASIL YARARLANILABİLİR?	89
NURTEN ÇELİK ¹	89
DÜNYADAN UZAYA	90
KADİR ÇELİK ¹ , NEVZAT ÖZDEMİR ²	90
FEN BİLİMLERİ KAZANIMLARININ KARİKATÜR İLE ÖĞRETİMİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİLERİ	91
NESLİHAN ARSLAN ¹	91
YUNUS EMRE ŞİİRLERİYLE FARKINDALIK VE TERAPİ: TEMEL DERSLERDE DEĞERLER EĞİTİMİ ÖRNEĞİ	92
SEVAL ORAK ¹ , ADİLE ÖZÇELİK ² , FATİH GÜLAY ³ , İSMAİL HAKKI GÜVEN ⁴ , AHMET SEMERCİ ⁵ , GÜLAY AKSÖZ EMİRHANOĞLU ⁶ , SERPİL AKKOL ⁷ , NESLİHAN GÜRECI ⁸ , GÜL SAKARYA ⁹ , MEHMET ŞERİF AYAZ ¹⁰ , MUHİTTİN KANMAZ ¹¹ , BORA KARADEMİR ¹²	92
SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ALMIŞ ÖZEL EĞİTİM ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE BİLYA YÖNTEMİNİN UYGULANMASI: "PAMUK KUZU" FORMU ÖRNEĞİ	94
SEFA ÇABUK ARMAĞAN ¹ , AYŞEGÜL KARAMAN ² , İSMET YILMAZ ³ , TAYYAR MADAK ⁴	94
EĞİTSEL AMAÇLI 3 BOYUTLU DÜŞÜNDÜREN OYUNLAŞTIRILABİLİR ÖĞRETİM MATERYALİ GELİŞTİRME SÜRECİ (ÖRNEK DURUM ÇALIŞMASI)	95
AYŞE AYDOĞDU ¹	95
SÖZLEŞMELİ ÖĞRETMENLERİN KENDİLERİNE YÖNELİK UYGULANAN HİZMETİÇİ EĞİTİM PROGRAMLARININ KOŞULLARI VE VERİMLİLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	97
KADİR TUNÇ ¹	97
"EKRANDAN DOĞAYA" PROJESİ	98
ZEKİ ERDUGAN ¹ , BİLGE UYANIK KOÇ ²	98
MÜZE İLE ERKEN OKURYAZARLIK EĞİTİMİ PROJESİ	99
TUĞBA DOĞAN ¹ , BİLGE UYANIK KOÇ ²	99
SINIF ÖĞRETMENLERİNE GÖRE OKUL MÜDÜRÜNÜN YÖNETİM TARZI İLE ÖĞRETMENİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ	100
GÜLCAN BEKEZ ESİN ¹ , ALİ RIZA ERDEM ²	100
HİZMETİÇİ EĞİTİMLERE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	101
ERGUN ÖZGER ¹ , HÜLYA AYKUTLU ADALI ²	101
CORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİ DÖNEMİNDE OKULLARIN İMAJINA YÖNELİK VELİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	103
SEDA PİR TANRIÖVER ¹ , MÜNEVVER ÇETİN ²	103

TÜRKÇE DERSİNDE WEB 2. 0 ARAÇLARININ KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN ÖZET YAZMA VE KONUŞMA BECERİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ	105
PINAR DOĞAN ¹	105
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE TERS SINIF UYGULAMALARI	106
AYŞENUR BABAYİĞİT ¹	106
KOLAYLAŞTIRICI OKUL YAPISIYLA ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	108
ŞENAY SEZGİN NARTGÜN ¹ , IŞIL TABAK ²	108
EĞİTİMDE KADIN YÖNETİCİLERİN CAM TAVANI AŞMA YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE: BİR OLGUBİLİM ÇALIŞMASI	109
AYŞE GÜL DOĞRU ¹	109
ÖĞRETMENEVİ İDARESİNDE SIK KARŞILAŞILAN PROBLEMLER VE BUNLARA YÖNELİK ÖNERİLER (İDARECİ GÖRÜŞLERİ)	110
SERDAL HALİS ÖCAL ¹ , ERDAL AKPINAR ²	110
“DOĞAYLA ARAMDAKİ KÖPRÜ” İSİMLİ EKOLOJİK KÖPRÜLER PROJESİ	111
MESUT TORAMAN ¹ , BİLGE UYANIK KOÇ ²	111
UZAKTAN EĞİTİMDE ÖĞRENCİ	113
ARZU NASİRLİ ¹	113
YABANCI UYUKLU ÖĞRENCİLERİN OTONOM TÜRKÇE ÖĞRENİMİ SÜREÇLERİNDE WEB 2. 0 ARAÇLARI KULLANMAYA YÖNELİK TUTUMLARI	114
BAHRİ BAYKARA ¹	114
YÜKSEKÖĞRETİME GİRİŞ SINAVLARINDA TÜRKİYE VE ALMANYA ÖRNEĞİ	116
MEHMET ÇAKMAKCI ¹	116
TEKNOLOJİNİN TÜRK DİLİNE ETKİSİ	117
AHMET SEMERCİ ¹	117
EĞİTİMDE İYİ ÖRNEK: ÇUKURCA ORTAOKULU	118
ÇİĞDEM ULUCAN ¹ , HASAN YEL ² , ESRA ULUCAN DEMİR ³	118
YARATICI YAZARLIK ATÖLYESİ - KÜÇÜREK ÖYKÜ	119
VELİ AY ¹	119
ÖĞRETMEN ÖZERKLİĞİNİN KAVRAMSALLAŞTIRILMASINA VE BOYUTLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	120
KEMAL FİDAN ¹ , ZÜLFÜ DEMİRTAŞ ² , CİHAT TURAN ³	120
ÖĞRETMENLERİN COVID-19 SÜRECİNDE MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	121
EREN KANSU ¹ , KEMAL KAYIKÇI ²	121
MESLEKİ ÖĞRENME TOPLULUKLARI BAĞLAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN İŞ TATMİNLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	122
BAHRİ BAYKARA ¹	122
TERS YÜZ SINIF MODELİNİN İLKOKUL MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİMİNE ETKİSİ: KARMA YÖNTEM ARAŞTIRMASI	124
DİLEK İLGİN ÖZBEN ¹	124
PANDEMİ SÜRECİNDE OKUL MÜDÜRLERİNİN VE ÖĞRETMENLERİNİN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK VE İŞ STRESİNİN YAŞAM DOYUMUNU YORDAMA GÜCÜ	125

DİLEK İLGIN ÖZBEN ¹ , NAZMİYE ESKİ ²	125
OKUL KÜLTÜRÜNE YÖNELİK BİR DURUM ÇALIŞMASI: TANILAMA VE İYİLEŞTİRME ÖNERİLERİ	126
RAMAZAN BURAK KAHYAOĞLU ¹ , SÜLEYMAN KARATAŞ ²	126
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI İLKOKULLARA VERİLEN OKUL BAZLI BÜTÇEYE YÖNELİK YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ	127
ASLI YILDIZ YALÇIN ¹ , TUNCAY YAVUZ ÖZDEMİR ² , ESRA KAYA ATICI ³	127
ROBOT ARKADAŞIM, BABAM VE BEN- BABAMLA ÖĞRENİYORUM	128
RÜMEYSA ŞEN ¹ , SEVİL PEKDEMİR BAYLAN ²	128
YABANCI DİL BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KAHOOT! UYGULAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	130
ŞÜKRİYE BAKTIR ¹	130
EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER BAĞLAMINDA OKUL-ÜNİVERSİTE İŞBİRLİĞİ HAKKINDAKİ PAYDAŞ GÖRÜŞLERİ	132
BAHRİ BAYKARA ¹	132
ODAKLANMA VE DİKKAT ATÖLYESİ; İLKOKUL ÇAĞI ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK UYGULAMALAR	134
SUZAN ÖĞMEN ¹ , SUZAN BAYINDIR ² , AYŞE YAKIŞAN ³ , MÜZEYYEN TARHAN ⁴	134
OKUL MÜDÜRLERİNİN ÖĞRENME PRATİKLERİNE İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA	135
ÖZGÜR MUTLU ÖZTÜRK ¹ , SELÇUK TURAN ²	135
İLKOKUL VE ORTAOKULDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL STRES DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	136
ÖZGE ŞİMŞEK ¹ , NİYAZİ CAN ²	136
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ETKİLİ OKUL ALGILARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	137
İBRAHİM DAĞCI ¹ , MAHMUT ORHAN DURUM ²	137
UZMAN ÖĞRETMENLERİN ADAY ÖĞRETMENLİK SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	138
DENİZ SARIBUDAK ¹ , ZAHİDE PERİHAN EKMEKÇİOĞLU ²	138
MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN DEVAMSIZLIK NEDENLERİ	139
SÜLEYMAN DEĞİRMENCİ ¹ , ABDUL KADİR BAYÇELEBİ ²	139
8. SINIF MATEMATİK DERS KİTABI ETKİNLİKLERİNİN GERÇEK HAYATLA İLİŞKİLENDİRME TÜRLERİNE VE ÖĞRENME ALANLARINA GÖRE İNCELENMESİ	140
İREM KORKMAZ ¹ , HİLAL YILDIZ ²	140
YENİLİKÇİ EĞİTİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM (KARTAL İLÇESİ ÖRNEĞİ)	141
HARUN TÜYSÜZ ¹	141
OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE İNGİLİZCE EĞİTİMİ	143
HÜSEYİN TEYFİK İNAN ¹	143
P4C İLE SORGULAYAN ÇOCUKLAR	144
SONGÜL KARADAĞ İNAN ¹	144
ÇOCUKLAR İÇİN GÜZEL BİR DÜNYA	145
FİGEN AL ¹ , NAZMİYE TAŞYARAN ²	145
BAKÜ TÜRK OKULLARINDA GÖREVLİ ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜT KÜLTÜRÜ ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	146
ÖZLEM YILMAZ ¹ , AZİZ CEMAL YILMAZ ²	146
SANAL GERÇEKLİK	147
AFAT AXUNDOVA ¹ , KEMALE SULEYMANOVA ²	147

ROMAN(DEZAVANTAJLI) ÖĞRENCİLERDE DEVAMSIZLIK VE ERKEN OKUL TERKİNİN NEDENLERİ.....	148
SEMRA ÇİFTÇİ ¹	148
SURİYELİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM GÖRDÜĞÜ OKULLARDA GÖREV YAPMAKTA OLAN İDARECİLERİN KARŞILAŞTIĞI PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	149
UĞUR TAŞÇIKARA ¹	149
OKUL İKLİMİ VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ... 150	150
HANDE ÇELİK ¹	150
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİNDE ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLER İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	151
ARZU ENGÜR ¹	151
OKULLARDA YÜRÜTÜLEN ULUSLARARASI PROJELERİN PROJE YÖNETİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ. 152	152
ŞEYMA TOPÇU ¹ , FEYZİ ULUĞ ²	152
OKUL YÖNETİCİLERİNİN DİJİTAL LİDERLİKLERİ VE ÖĞRETMENLERİN DİJİTAL OKURYAZARLIK YETERLİLİKLERİ İLE BİREYSEL YENİLİKÇİLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	153
YAKUP ÇAPRAZ ¹ , DERYA KILIÇOĞLU ²	153
OKUL YÖNETİCİLERİNİN KOÇLUK BECERİLERİ İLE ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ PERFORMANS, MESLEKİ HAZ VE BAŞARI ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	154
ASUMAN BİLGİN YURDAÖZ ¹	154
UZAKTAN EĞİTİM: ÖĞRETMENSİZ YAPABİLİR MİYİZ?	155
GULCHİN SHIKHMAMADOVA ¹ , TARANA İBRAHİMOVA ²	155
DEZAVANTAJLI BÖLGELERDE SOSYO KÜLTÜREL YAPININ EĞİTİM SÜREÇLERİNE OLUMSUZ ETKİSİ.....	156
ÇETİN ÇİFTÇİ ¹	156
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İLAÇ KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ	157
MUZAFFER ALKAN ¹ , HİCRAN ALKAN ² , ALİ KEMAL YILMAZ ³	157
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN HİJYEN VE ÖZBAKIM BECERİLERİ	158
HİCRAN ALKAN ¹ , ALİ KEMAL YILMAZ ² , MUZAFFER ALKAN ³	158
OKUL YÖNETİCİSİ VE ÖĞRETMENLERİN YETENEK YÖNETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	159
DİLEK DEĞİRMENCİ UZUNAL ¹	159
YAŞAM BOYU ÖĞRENME VE YETİŞKİN EĞİTİMİ	160
SHEHLA ABBASOVA ¹	160
OKUL MÜDÜRLERİNİN DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİK ÖZELLİKLERİNİN ÖĞRETMENLERİN YENİLİKÇİ İŞ DAVRANIŞINA ETKİSİ: ÖZ-YETERLİLİĞİN ARACI ROLÜ.....	162
ESRA TÖRE ¹ , BAYRAM YILMAZ ²	162
DİJİTAL KOÇLUĞUN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ (BURSA İLİ ÖRNEĞİ).....	163
MUHSİN GÖKER ¹	163
OKUL İÇİ ÖRGÜTSEL HUZURA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	164
ESRA DİKBAŞ ¹ , AYSUN YÜKSEL BAŞAR ²	164
HAYAT BOYUNCA ÖĞRETİM VE YETİŞKİN EĞİTİMİ.....	165
VEFA ZEYNALOVA ¹ , AMİNA RAFİYEVA ²	165
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETMEN KARIYER BASAMAKLARI UYGULAMASINA DAİR (UZMAN ÖĞRETMENLİK-BAŞÖĞRETMENLİK) YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	166
MEHMET ARSLAN ¹ , HÜLYA AYKUTLU ADALI ²	166

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ'NİN DİNAMİK YETENEKLER BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	167
NURDAN ÖDEMİŞ KELEŞ ¹ , FERUDUN SEZGİN ²	167
EĞİTİM ORTAMLARINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN BAŞLANGIÇ SEVİYESİNDE TÜRK İŞARET DİLİ'NE YÖNELİK UYGULAMALAR	169
HÜLYA AYKUTLU ADALI ¹	169
AVRUPA KALİTE ETİKETLİ ETWINNING PROJESİ: "DÜŞÜN DEĞİŞTİR DÖNÜŞTÜR"	170
A. BUKET SERDAROĞLU ¹	170
OKUL AKREDİTASYON SÜREÇLERİNİN KÜRESEL ÖLÇEKTE DEĞERLENDİRİLMESİ	172
ALİ ÖZDEMİR ¹ , NESLİHAN ASLAN ²	172
OKULLARDA DEZAVANTAJLI DURUMLARA KARŞI OKUL YÖNETİCİLERİNİN FARKINDALIĞI	173
ERKAN TUZSUZ ¹ , ZEYNEP ÇAYLAR ²	173
ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ TÜKENMİŞLİK NEDENLERİNİN İNCELENMESİ	174
SERKAN KAYNAR ¹ , HATİCE TİLTAY ²	174
KUANTUM LİDERLİK İLE KOLEKTİF YETERLİK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	175
SELİM YİĞİT ¹	175
ETKİLİ OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖZELLİKLERİNİN MCEWAN'IN SINIFLANDIRMASI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	176
GÜLSU NAİBOĞLU ¹ , ESRA TÖRE ²	176
KONAKLAMA HİZMETLERİ MESLEK ÖĞRETMENLERİNİN ALAN ÖĞRETİMİ İÇİN GEREKLİ GÖRÜLEN TEKNOLOJİYİ KULLANMA DURUMLARI	177
SAMİYE MEYDAN ¹	177
YAZMA BECERİLERİNDE DİJİTAL MATERYALLERİN OLUMSUZ ETKİLERİ	179
NURAN HİNDİSTAN ¹	179
ÖĞRETMENLERİN PSİKOLOJİK SERMAYE DÜZEYLERİNİN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARINA ETKİSİNDE DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİĞİN ARACI ROLÜ	180
ESRA TÖRE ¹ , İDRİS TOPÇUOĞLU ²	180
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ERKEN OKURYAZARLIĞA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	181
MUALLA ÇİFTÇİ ¹ , BÜŞRA FAYETÖRBAY ²	181
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN KÜLTÜREL OYUNLARA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	182
BATUHAN ÇELİK ¹ , BÜŞRA FAYETÖRBAY ²	182
EĞİTİM SÜRECİNE AİLELERİN KATILIMINA İLİŞKİN YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ	183
TUĞBA ÇAKIR ¹	183
OKUL YÖNETİCİLERİ İLE ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE EĞİTİM YÖNETİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	184
BEKİR VURAL ¹ , HASAN YÜCEL ERTEM ²	184
BİLİM VE FELSEFE ANLAYIŞLARININ DEĞERLERE ETKİSİ	185
NÜSRET BULUT ¹	185
ÖĞRETMENLERİN KARIYER BASAMAKLARINA İLİŞKİN BEKLENTİLERİ	186
HATİCE TİLTAY ¹ , MUSTAFA AYDIN BAŞAR ² , TALİP ÖZDEMİR ³	186

E-DYS-LEARN: SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRENME GÜÇLÜKLERİ İLE İLGİLİ ÖĞRETMENLİK YETERLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ.....	187
VOLKAN KUKUL ¹ , MEHMET KARA ² , ASLIHAN İSTANBULLU ³ , ÖMER ARSLAN ⁴ , OSMAN KAYHAN ⁵ , MUHAMMED MURAT GÜMÜŞ ⁶	187
ÖZEL EĞİTİME YÖNELİK YAYINLARIN OKUL YÖNETİCİLERİNİ KAPSAMA DÜZEYİ.....	188
AYŞEGÜL ÖZGİRESUN ¹ , SUNA TARHAN ²	188
OTANTİK LİDERLİĞİN ÖĞRETMEN MOTİVASYONUNA ETKİSİNDE ÖRGÜT KÜLTÜRÜNÜN ARACI ROLÜ.....	189
ESRA TÖRE ¹ , HALİL İBRAHİM İŞBİLİCİ ²	189
KARBON AYAK İZİNİ KÜÇÜLT, KENDİN İÇİN KÜÇÜK, DÜNYA İÇİN BÜYÜK BİR ADIM AT.....	190
ÖZGE DURAN ¹	190
GÖREVE YENİ BAŞLAYAN OKUL YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARI İNCELEYEN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: META SENTEZ ÇALIŞMASI	192
GÜLTEN TÜRKAN GÜRER ¹ , FERUDUN SEZGİN ² , TEMEL ÇALIK ³	192
ÖRGÜTSEL KÖRLÜK KAVRAMINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ: DURUM ÇALIŞMASI	193
ASLI YILDIZ YALÇIN ¹ , TUNCAY YAVUZ ÖZDEMİR ²	193
EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN DİJİTAL TEMELLİ GELECEĞE YÖNELİK EĞİTİM GÖRÜŞLERİ.....	194
TUĞBA SANCAK ¹ , MÜNEVVER ÇETİN ²	194
TARİH ÖĞRETMENLERİNİN TARİH HARİTALARININ KULLANIMINA YÖNELİK BİLGİ VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ	195
MİRAÇ BAKKALOĞLU ¹ , İSMAİL HAKKI DEMİRCİOĞLU ²	195
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM SİSTEMİNDE STAJ SÜRESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ ..	196
MURAT KARAMİK ¹	196
FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN DERSLERİNDE YAPAY ZEKA KULLANIMLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BİRLEŞTİRİLMİŞ TEKNOLOJİ KABULÜ VE KULLANIMI TEORİSİ İLE AÇIKLANMASI	197
HÜSEYİN ATEŞ ¹	197
APPRECIATIVE INQUIRY: ÖRGÜTSEL GELİŞİMDE YENİ BİR YAKLAŞIM	198
SEVİLAY ŞAHİN ¹ , ÖZCAN KALAYLI ²	198
EBEVEYNLİK STİLLERİNİN İLKOKUL 3. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AHLAKİ OLGUNLUK DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ.....	199
FATMA BETÜL ÇAT ¹ , ELİF DAĞLI ²	199
HAYDİ BİRLİKTE OYNAYALIM.....	200
SULTAN YASEMİN YACILAR ¹	200
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN COVID-19 SALGINI SÜRECİNDE UZAKTAN EĞİTİMDE YAŞADIĞI SORUNLAR	201
NİLGÜN BAKKALOĞLU ¹	201
ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ALGILARINA GÖRE DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ ANALİZİ	203
EVREN ARI ¹ , NUREDDİN BAŞARAN ²	203
MEDYADA YER ALAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ SAĞLIK HİZMETLERİ ALANI ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	205
AYBIKE IŞIK ÖZGÜN ¹	205
EĞİTİMDE WEB 2. 0 ARAÇLARININ KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	206
ESRA PARLAK ¹	206

2020-2022 YILLARI ARASINDA EĞİTİM ALANINDA YAPILAN COVID-19 YAYINLARININ GÖRSEL HARİTALAMA YÖNTEMİ İLE BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	207
MEHMET ERDOĞAN ¹ , ZEYNEP TANRIÖĞEN ²	207
LİSE ÖĞRENCİLERİNİN İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ İLE MESLEK SEÇİMİNDE AİLE DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	209
ABUZER AKIN ¹ , ZEYNEP COŞKUN YÜCE ² , GÜLAY ERGENE AKIN ³	209
ÖRGÜTSEL ADALETİN İŞE BAĞLILIK ÜZERİNE ETKİSİNDE İŞ YAŞAM KALİTESİNİN ARACILIK ROLÜNÜN İNCELENMESİ	211
KAZIM ÇELİK ¹ , NURSELİ ALTINMAKAS ²	211
OKULLAR İÇİN KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	212
SÜLEYMAN SIRRI AYDOĞAN ¹ , ZEYNEP MERAL TANRIÖĞEN ²	212
İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK EĞİTİMİNDE DİJİTAL OYUNLAŞTIRMA KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	213
MERVE DEĞİRMENCİ ¹ , MURAT GENÇ ²	213
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI	215
NAGİHAN İŞİK ¹ , SİNEM İDİZ ²	215
ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN EĞİTİM ÖZ YETERLİKLERİ VE UZAKTAN EĞİTİM YARAR ALGILARININ İNCELENMESİ	216
ABDULKADİR KARAGÖZ ¹ , GÜLÇİN ZEYBEK ²	216
2016-2021 YILLARI ARASINDA KADIN OKUL YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLARI KONU ALAN MAKALE VE TEZLERİN İNCELENMESİ	218
NİHAL ALBAYRAK ¹	218
GIDA HİJYENİ EĞİTİMİNİN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ GIDA TEKNOLOJİSİ ALANINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ OLUMLU ETKİLERİ	219
ŞULE DEMİR ¹	219
OKUL MÜDÜRÜ DEĞİŞİMİNİN OKUL KÜLTÜRÜNE ETKİSİ	220
AHMET AŞKAR ¹ , NEZAHAT GÜÇLÜ ²	220
DESTEK EĞİTİMİ ODALARINA GÖREVLENDİRİLEN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	221
İSMAİL YANAR ¹	221
ÖĞRENCİLERDE TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI	222
SERHAT ÖZKAYA ¹ , FİLİZ ÖZKAYA ²	222
ÖĞRETMENLERİN ZİHİNSEL İŞ YÜKÜ, İŞ ZANAATKÂRLIĞI VE FAİLLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	223
KÜBRA YENEL ¹ , GÜLENAZ SELÇUK ²	223
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÜVENLİ İNTERNET KULLANIM DURUMLARINA İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ	225
ZEHRANUR KOYNOĞLU ¹ , TANER ALTUN ²	225
POPÜLER OYUN UYGULAMALARININ ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	226
UMMUHAN AKKEYİK ¹ , SELMA YILMAZ ²	226
ÇOCUKLARIN ÖĞRENME MERKEZİ TERCİHLERİ İLE YÜRÜTÜCÜ İŞLEV BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	228
NEŞE AŞKAR ¹	228

İKLİM DEĞİŞİYOR, BİZ FARKINDAYIZ YA SİZ ?	229
ESİN DELİBAŞ ¹	229
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKULLARDA GÖREV YAPAN OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖĞRETMEN LİDERLİĞİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	230
AYSEL YEŞİM OĞUZER ¹	230
İYİ UYGULAMALARIN DEĞİŞİMİ OLARAK ORTAK KÜLTÜREL MİRASIMIZ AKDENİZ TİPİ BESLENME PROJESİ ..	231
DÜRIYE GÖNEN KAYA ¹	231
TARİH ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİMDE WEB 2. 0 TEKNOLOJİLERİNİ KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	232
ESRA PARLAK ¹ , FATİH PARLAK ²	232
AVRUPA'DA AKDENİZ MUTFAĞI STAJI PROJESİ	233
ERSİN KAYA ¹	233
BİR TANIMA VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ OLARAK ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE OYUN	234
FAZİLET ULUYURT ¹ , ZEHRA ÇAĞLAROĞLU ² , FATMA GÖKMEN ³ , OĞUZHAN GÜNGÖR ⁴ , FADİME KURNAZ TÜRKER ⁵	234
DEZAVATAJLI BÖLGELERDE YAŞANAN ÖĞRETMEN SİRKÜLASYONUNUN NEDENLERİ	235
SAİT ÖZDEMİR ¹ , AYŞE KAZANCI TINMAZ ²	235
İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNE, "GÖZLÜKLÜ ÇİM KAPLUMBAĞALAR" EĞİTİM MATERYALİ İLE KÜRESEL ISINMA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ (YEŞİL ÇATILAR) BİLİNCİNİN KAZANDIRILMASI	236
SABAHAT ZEYBEK ¹	236
KKTC'DEKİ MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI İLE İŞ DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ	237
AHMET ARSLAN ¹ , MURAT KOÇALI ² , ADEM ÇİLEK ³	237
ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL MUHALEFET DÜZEYLERİ İLE ÖRGÜTSEL SESSİZLİK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ	238
MEHMET BARIŞ İPEK ¹ , VURAL CEREN ²	238
İNGİLİZCEYİ KONUŞARAK ÖĞRETİYORUZ, UYGULAYARAK PEKİŞTİRİYORUZ	239
SELİHA BAŞDAĞ ¹ , YASİN ŞAHİN ² , AYNUR DİLARA ÖZBİLMİŞ ³ , MERVE USTA ⁴	239
EKO STEAM İLE GELECEĞİMİZ GÜVENDE	241
SEHER ŞEREF ¹ , EMİNE YILDIRIM ² , SAMİME KAYA ³	241
METAVERSE, WEB 3. 0, ROBOTİK'İN FEN BİLİMLERİ İLE İLİŞKİSİ ÜZERİNE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	243
ÖZGÜR ATIK ¹	243
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE NESNE TEMELLİ ÖĞRENME	244
HATİCE BİLGİÇ ¹ , FATMA ZEHRA EROL ²	244
YAPAY ZEKA EĞİTİCİ EĞİTİMİ	245
HALİL İBRAHİM ÇETİN ¹ , ABDURRAHİM SARGIN ² , SACİDE GÜLEL ³	245
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DERS ARALARINDA ŞAHİT OLDUKLARI AKRAN ZORBALIKLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	246
SAİM İŞÇİ ¹	246
ELEKTRONİK ATIK FARKINDALIĞI VE GERİ DÖNÜŞÜM	248
FATMA ALDEMİR ¹ , İBRAHİM KARACA ²	248
PANDEMİ İLE GELİŞEN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN KARŞILAŞTIĞI TEKNİK PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	250

ATILA ŞİMŞİT ¹ , SUNA ŞİMŞİT ²	250
ÖĞRETMEN ÖZERKLİĞİNİN YORDAYICILARI OLARAK ÖĞRENME MERKEZLİ LİDERLİK VE ÖĞRENME İKLİMİ ..	251
ONUR ERDOĞAN ¹ , EMRE SÖNMEZ ² , ZEKİ ÖĞDEM ³	251
ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNE İLİŞKİN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	252
ZEKİ ÖĞDEM ¹ , EMRE SÖNMEZ ² , ONUR ERDOĞAN ³	252
E. C. E. (DUYGULARIN REHBERLİĞİNDE EMPATİ).....	253
RAZİYE GENÇER PETEK ¹ , FİLİZ VANLI ²	253
MİNİKLER İÇİN DENEYLERLE STEM.....	254
RAZİYE GENÇER PETEK ¹ , ŞERİFE UÇKUN ² , ELVAN BERİL PETEK ³	254
X, Y VE Z KUŞAKLARININ 21. YÜZYIL BECERİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ VE VELİLERİ ÜZERİNDE YAPILAN BİR ÇALIŞMA.....	255
SİNAN DAĞ ¹ , TANER ATMACA ²	255
GELECEĞİN OKULU AKREDİTASYON PROGRAMI ÇEVRE DOSTU OKUL ETİKETİ	256
GÜLBAHAR DİLEK ÖRENLİLİ ¹	256
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN FEN ETKİNLİKLERİNDEKİ STEM UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	257
SÜMEYYE ÇAKICI ¹	257
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNDE TEMEL VE YÖNETİMSEL SORUNLARIN - OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNE YANSIMALARI	258
EMEL GENÇER ¹	258
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN SOSYAL STATÜSÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ BAĞLAMINDA ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ	259
AYŞE MİNE DEMİR ¹ , TEMEL ÇALIK ² , FERUDUN SEZGİN ³	259
TÜRKİYE'DE EĞİTİM YÖNETİMİ ALANINDA YAPILMIŞ DOKTORA TEZLERİN TEMATİK, METODOLOJİK AÇIDAN İNCELENMESİ	260
AHMET AŞKAR ¹ , TEMEL ÇALIK ²	260
ORTAOKULLARDA TÜRK MÜZİĞİNİN ÖĞRETİMİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	261
CEMİLE YILMAZ ¹	261
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DESTEKLİ AÇIK KAYNAK DENEY SETİ TASARIMI	262
MURAT ŞEYHOĞLU ¹ , ARDA BİLDİK ²	262
LİDERLİK TUTUMLARI, ÖZGECİL-DUYGULAR VE ÖZGÜVEN İLE ÖĞRETMEN LİDERLİĞİ DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	264
ÖZGÜR BOLAT ¹	264
AVRUPA BİRLİĞİ ERASMUS+ PROJELERİ BAŞVURUSU MOTİVASYON MEKTUBU YAZMA KONUSUNDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER.....	265
HÜLYA SÖĞÜT ¹	265
ÖĞRENMEDE SINIRSIZ OLANAKLAR.....	267
SABİNA RAHİMOVA ¹	267
EĞİTİMDE ZARF VE MAZRUF İLİŞKİSİ	269
GÜLAY ÖZCAN ¹	269
GÖÇ VE MÜLTECİ SORUNLARININ EĞİTİME BAKAN YÖNLERİ.....	270
SELVİNAZ YURTSEVEN ¹	270

ATAÇ (ALTI TUĞLA İLE AZ ÇOKTUR) PROJESİ	271
YELİZ DEMİRKALEM ¹	271
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIK BECERİSİNE YÖNELİK GÖRÜŞ VE DAVRANIŞLARI ..	272
CEREN UTKUGÜN ¹ , RAMAZAN YILDIRIM ² , MEHMET KAYA ³ , ÖMER FARUK EKER ⁴	272
ENTELEKTÜEL SERMAYE UNSURLARININ YÖNETİLMESİ. EĞİTİM SEKTÖRÜNDE NİTEL BİR ARAŞTIRMA.	273
OKAN YAŞAR ¹ , SEVİL EKİNGEN ² , HANDE GÜL ÇELİK ³	273
ÖĞRETMENLERİN HOŞGÖRÜ EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ	274
A. FARUK LEVENT ¹ , GİZEM DAK ²	274
PSİKOLOJİK DANIŞMADA METAKOGNİTİF İNANÇLARLA ÇALIŞMA: OLGU SUNUMU	275
TUĞBA AY ¹	275
YETERSİZLİKTEN ETKİLENEN BİREYLERE YÖNELİK UYGULANAN KAÇIRILMAYI ÖNLEME VE CİNSEL İSTİSMARDAN KORUNMA PROGRAMLARININ İNCELENMESİ	276
AYŞENUR ARAT ODACI ¹	276
TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞININ ÇOCUK VE GENÇLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	277
BÜŞRA KANPARA ABUBAKAR ¹	277
DİNLİYORUM ÇİZİYORUM	278
TAMER KARAKAN ¹	278
AYÇ 4. VE 5. SEVİYEYE YÖNELİK TEMEL TEKNOLOJİ STEM LABORATUVARI AKILLI DENEY SETİ TASARIMI	279
AJDA YALÇIN ARDA ¹ , AYTAÇ YILMAZ ²	279
OKUL GELİŞTİRME MODELİ VE UYGULAMALARINA YÖNELİK OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ	280
NURAY KARAGÖZ ¹ , AHMET FARUK LEVENT ²	280
BEYİN TEMELLİ ÖĞRENMENİN ÖNEMİ	281
KENAN GEZMEK ¹ , VEYSİ ÖZDAŞ ² , MÜRŞET ÇAKMAK ³	281
BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ (ETWINNING PROJESİ)	282
NURCAN ÇALIŞKAN ¹ , ŞENAY KAVAK ²	282
YÜKSEKÖĞRETİMDE ÇOK KÜLTÜRLÜ EĞİTİME YÖNELİK ÖĞRETİM ÜYELERİNİN GÖRÜŞLERİ	283
GÜLÇİN KURKAN ¹ , AHMET FARUK LEVENT ²	283
ÖĞRETMENLERİN VE OKUL YÖNETİCİLERİNİN KARIYER BASAMAKLARI YETERLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	284
ELİF YILMAZ ¹ , FERUDUN SEZGİN ² , ONUR ERDOĞAN ³	284
OKULDA YENİLİKÇİ UYGULAMALARLA NİTELİKLİ EĞİTİM (OYUN)	285
BAHAR KARAKUŞ ¹	285
AKRAN ZORBALIĞI VE SİBER ZORBALIĞIN FARKLI SOSYAL ÇEVRELERDE YAŞAYAN ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	287
SİNEM İDİZ ¹ , NAGİHAN IŞIK ²	287
RESİMDE GEOMETRİK ÇÖZÜMLEMELERİN ÖĞRENCİ BAŞARILARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	288
ERSAN ŞAHİNOĞLU ¹ , MERAL SEZGİN ²	288
EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN OKUL YÖNETİMİNDE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR	289
SÜLEYMAN KARATAŞ ¹ , RAMAZAN BURAK KAHYAOĞLU ²	289
FIN EĞİTİM SİSTEMİ	290
AYŞEGÜL ÜNAL ¹	290

TÜRKÇENİN YABANCI BİR DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE SÖZ VARLIĞININ ÖNEMİ VE TÜRKÇE DERS KİTAPLARININ SÖZ VARLIĞI: İSTANBUL YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI A1 VE A2 ÖRNEĞİ	291
DİNÇER BEKTAŞ ¹	291
AYNI GÖKYÜZÜ ALTINDA	292
BİROL KILIÇ ¹	292
ZÜMRE ÖĞRETMENLER KURULU UYGULAMASININ ÖĞRENCİ VE BRANŞ BAZINDAKİ ETKİLİLİĞİNİN ÇOK BOYUTLU ANALİZİ	293
AHMET ALTUNBAŞ ¹	293
KÜLTÜREL MİRASIMIZ OLAN DEYİMLERİMİZİ DRAMA İLE ÖĞRENİYORUZ	295
ESRA DURSUN ¹ , KÜBRA DURSUN ²	295
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ÇOCUKLARIN İLGİSİNİ ÇEKEN HİKAYE ANLATIM TEKNİKLERİ	296
NEZAHAT ÇELEM ¹	296
ÖĞRETMENLERİN İNANDIKLARI SOSYAL DEĞERLERLE ALGILADIKLARI SOSYAL DEĞERLER ARASINDAKİ İLİŞKİ	297
GİZEM ÇAKAL ¹ , İBRAHİM ÇAKAL ²	297
NASİRÜDDİN TUSİNİN EĞİTİM GÖRÜŞLERİ	298
AYGUN HALİLKIZI ¹	298
KAYNAKLARIMI KORUYORUM	299
FİLİZ KARAÇAM ¹	299
OKULDA VAR OLAN SOSYAL DEĞERLERLE VAR OLMASI GEREKEN SOSYAL DEĞERLERİN SOSYAL KAYTARMAYLA OLAN İLİŞKİSİ	301
İBRAHİM ÇAKAL ¹ , GİZEM ÇAKAL ²	301
YÜKSEKÖĞRETİMDE YETENEK YÖNETİMİNE İLİŞKİN AKADEMİK BİRİM YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ: FENOMENOLOJİK BİR ÇALIŞMA	302
SENANUR KART ¹ , A. FARUK LEVENT ²	302
XIX ASIR KAFKASYADA MÜCEDDİ EĞİTİM DEĞERLERİ	303
AHMET NİYAZOV ¹	303
OKUL MÜDÜRLERİNİN LİDERLİK UYGULAMALARI	305
SEVİLAY ŞAHİN ¹ , SELİN TÜRKÖĞLU ÖZDEMİR ²	305
KARDEŞ OKULUMUZ GÜRSÖKÜ	306
ERHAN ÇELEM ¹	306
MİLLİ SPORUM HEMSBALL	307
SONARAY KÖSE ¹	307
İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ MATEMATİKSEL YATKINLIKLARI İLE MATEMATİK ÖĞRETMENE YÖNELİK KAYGILARININ İNCELENMESİ	308
ZEKİYE MORKOYUNLU ¹	308
EĞİTİCİ DRAMANIN ORTA ÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSLERİNDE KULLANIMI	309
SERAP OKUR ARSLAN ¹	309
OKUL YÖNETİMİNDE VERİ KULLANIMINA YÖNELİK OKUL YÖNETİCİSİ GÖRÜŞLERİ: İNANÇ, ROL VE YETERLİKLER	310
EMİNE DOĞAN ¹ , MEHTAP NAİLLİOĞLU KAYMAK ²	310

NİZAMİ GENCEVİ VE MODERNİTE NİZAMİ GENCEVİ'NİN ANSİKLOPEDİK YARATICILIĞINDAN ORTAOKUL VE LİSELERDE YARARLANMA İMKANLARIMIZ.....	311
CƏBRAYIL ŞİRELİYEV ¹ , ÜMMÜ SÜLEYMANOVA ² , PƏRVİN ŞİRELİYEVA ³ , VALİDƏ ŞİRELİYEVA ⁴	311
ANA OKUL VE ÖĞRETMENİN ÇOCUKLARIN TEMEL KİŞİSEL ÖZELLİKLERİNİN OLUŞTURULMASINDAKİ ROLÜ (AZERBAJCAN TOPLUMU ÖRNEĞİNDE SOSYOLOJİK ANALİZ).....	313
SEVİNÇ ALİYEVA ¹ , YAGUT ALİYEVA ²	313
MONTESSORI ATÖLYESİ.....	315
UMMUHAN ERYİĞİT SERTKAYA ¹ , BETÜL ÖZLEN ÇIRAK ²	315
YEŞİL KİMYA, MAVİ GÖKYÜZÜ.....	317
HATIRA ŞABEDDİNOVA ¹	317
ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL GÜVEN DÜZEYLERİ İLE OKUL YÖNETİCİLERİNİN KUANTUM LİDERLİK DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ.....	318
MİRZA ŞAKİR ÇELİK ¹ , İSMAİL KARSANTIK ²	318
DEVLET OKULLARINDA ÇALIŞAN MÜDÜR YARDIMCILARININ ÖRGÜTSEL MUTLULUK ALGILARININ İNCELENMESİ	319
MİKAIL KARAGÜLLE ¹ , İSMAİL KARSANTIK ²	319
DÜNYA BİLİMİNE YENİLİKLER GETİREN AZERBAJCANLI MATEMATİKÇİLER.....	320
SÜLEYMANOVA ÜMMÜ İSMAYIL QIZI ¹ , ŞİRELİYEVA CƏBRAYIL ƏVƏZ OĞLU ² , ŞİRELİYEVA PƏRVİN CƏBRAYIL QIZI ³ , ŞİRELİYEVA VALİDƏ ƏHLİMAN QIZI ⁴	320
PEDAGOJİK FORMASYON ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE SINIF YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARINI BENİMSEME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	321
AYKAR TEKİN BOZKURT ¹ , ZEYNEP YILMAZ ÖZTÜRK ²	321
ÖZEL OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİ UÇURMA DAVRANIŞINA KARŞI YAKLAŞIMLARI.....	323
BEHİYE DEMİR ¹ , BURÇAK ÇAĞLA GARİPAĞAOĞLU ²	323
STRATEJİK PLAN UYGULAMALARININ ETKİLİ OKUL BAĞLAMINDA İNCELENMESİ.....	324
VELİLERİN ÖZEL OKULLARDAN BEKLENTİLERİ NELERDİR?	325
SEMİH GÖZÜTOK ¹	325
STEM EĞİTİMİ VE SINIFLARDAKİ UYGULAMALARI HAKKINDA BİR DÖKÜMAN ANALİZİ ÇALIŞMASI	326
AYKAR TEKİN BOZKURT ¹ , ALİ YILDIRIM ²	326
İKLİM KRİZİNE KARŞI TEDBİRLER: YEŞİL BECERİLERİ GELİŞTİRMEK İÇİN DİSİPLİNLERARASI “5-2-1-0” SAĞLIKLI YAŞAM İLKELERİ ÖRNEĞİ.....	327
SEVAL ORAK ¹ , AHMET YALÇIN ² , UĞUR ERMAN TOPÇU ³ , NURAY GÖÇMEN ⁴ , HAYRİYE KUŞÇU ⁵ , AYŞEN ERGÖLEN ⁶	327
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ÖĞRETMEN VELİ ÇATIŞMA DURUMLARININ İNCELENMESİ.....	329
KAMURAN KAYA ¹	329
MESLEKİ DOYUMUN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA ETKİSİ: İMAM HATİP ORTAOKULLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA....	330
SEYDİ ÇELİK ¹ , SÜLEYMAN DAVUT GÖKER ²	330
ORYANTİRİNG	331
BÜLENT DÜKANCİ ¹	331
OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖRGÜT YARARINA ETİK DIŞI DAVRANIŞLARI: ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	332
BURCU AKKAYA ¹ , AYSUN BAY DÖNERTAŞ ²	332

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ COVID 19 PANDEMİ SÜRECİNDE BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFTA ÖĞRETMENLİK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	334
ZEYNEP YILMAZ ÖZTÜRK ¹	334
5. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDAKİ TEMA DEĞERLENDİRME SORULARININ YENİLENEBİLİR BLOOM TAKSONOMİSİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	335
MEHMET MUSTAFA MARANGOZ ¹ , EDA MERT ALTINEL ²	335
60-72 AYLIK ÇOCUKLARIN EROT SONUÇLARININ İNCELENMESİ (EDİRNE İL ÖRNEĞİ)	336
AÇELYA SİVRİKAYA GİRAY ¹ , SERDAL DENİZ ²	336
7'DEN 70'E AKIL VE ZEKA OYUNLARI PROJESİ	337
BİLGEN ALÇİÇEK ¹	337
4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL VE DUYGUSAL BECERİLERİNİN KÜLTÜREL MİRAS ÖGELERİ ÜZERİNDEN HİKAYE YAZMA YOLU İLE GELİŞTİRİLMESİ.....	339
SİBEL YALI ¹ , SÜMEYRA CANAVAR ²	339
AFET FARKINDALIK EĞİTİM PROGRAMININ OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN AFET BİLİNÇ DÜZEYLERİNE ETKİSİ ..	340
ESER ÜNALAN ŞENLER ¹ , MERAL CANTÜRK ² , HÜMEYRA BEKTAŞ ³	340
BUHAR İLE ÖĞRENIYORUM	341
MELEK ÇOLAK ¹ , FEYZA BAYBARS ²	341
COŞKULU YÖNETİM: YENİ BİR LİDERLİK YAKLAŞIMI VE EĞİTİM YÖNETİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	342
DÖNÜŞ ŞENGÜR ¹	342
COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL OYUN BAĞIMLILIĞINA YÖNELİK ETKİLERİN İNCELENMESİ.....	343
ÖMÜR BURHAN ¹ , KADİR YETİŞ ²	343
ÇOCUĞU BİLSEM SEÇME SÜRECİNE KATILAN VELİLERİN BİLSEM HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ.....	344
YAŞAR DİLBER ¹	344
ÖĞRETİM LİDERLİĞİ, ÖĞRETMEN YANSITMA DAVRANIŞI VE ÖĞRETMEN ÖZ YETERLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	345
EBRU KÖSTEKÇİ ¹ , ALİ ÇAĞATAY KILINÇ ²	345
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN OKUMA YAZMA BİLEREK İLKOKULA BAŞLAYAN ÖĞRENCİLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN NİTEL BİR ARAŞTIRMA.....	346
ELİF BESTE VEYSİLLER ¹	346
ÇEŞİTLİLİK, EŞİTLİK, KAPSAYICILIK VE AİDİYET (ÇEKA) KAVRAMLARININ ÇALIŞILDIĞI LİSANSÜSTÜ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	347
ESRA TÖRE ¹ , EKREM ÇETİN ²	347
ÖĞRETİM ÜYELERİNİN EĞİTİM YÖNETİMİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	348
FATMA KÖYBAŞI ŞEMİN ¹ , BÜŞRA KOÇ ²	348
MESLEKİ SÜRÜDÜRÜLEBİLİR ATÖLYE UYGULAMASI: EKO-ATÖLYE 4. 0	350
HALİL MESUT BAYLAK ¹ , NUMAN ZENGEN ²	350
AFET ZAMANLARINDA ÜNİVERSİTELERDE UZAKTAN, HİBRİT YADA YÜZYÜZE EĞİTİM	351
GÜLSÜN ŞAHAN ¹ , ONUR YILMAZ ²	351
BİLİMSEL OKURYAZARLIK ÇALIŞTAYININ LİSE ÖĞRENCİLERİNİN ARAŞTIRMAYA YÖNELİK TUTUMLARINA KATKISI.....	352
OĞUZHAN TEKİN ¹	352

ÖZEL OKULLAŞMANIN RESMİ OKULLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VE BUNUN FIRSAT VE İMKAN EŞİTLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	354
BAYKAL BÜYÜKKARA ¹ , KEMAL KAYIKÇI ²	354
İLK VE ORTAOKUL MÜDÜRLERİNİN MOTİVASYONUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER	355
SERAP KAYIKÇI ¹ , KEMAL KAYIKÇI ² , GÜLNAR ÖZYILDIRIM ³	355
7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİNE YÖNELİK BAZI GÖRÜŞLERİNİN TESPİTİ	357
ASLI ÖZDEMİR ÖZCAN ¹ , EMİNE HATUN DİKEN ²	357
FİZİK EĞİTİMİNDE KOZMİK RADYASYON DOZUNUN HESAPLANMASINDA MONTE CARLO METODU'NUN EĞİTİM MATERYALİ OLARAK KULLANIMI	358
SEMAHAT ŞERMİN KIZILIRMAK ¹ , MİNE AYYILDIZ ²	358
EĞİTİM KOÇLUĞU, SINAV KAYGISI	359
ERCAN UÇAK ¹ , ÖZGÜL KARCI ²	359
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİN MATEMATİK BAŞARISININ MATEMATİK TUTUM, MATEMATİK KAYGISI VE PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	360
ZEKERİYA DEMETGÜL ¹ , PELİN YEŞİLOT ²	360
BANA HİÇ UMUT YOK DEME SAKIN: BİRLİKTEYSEK AYAKTAYIZ, BÖLÜNÜRSEK ÇÖKERİZ	362
PINAR AYYILDIZ ¹ , AHMET TURALI ² , ERHAN ÖLEKLİ ³ , MUHAMMET HALİL İBRAHİM KÖROĞLU ⁴	362
EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ İLE İLGİLİ BİR DURUM ÇALIŞMASI	363
EMRA SİLAH ¹ , AYSEL ŞENER ² , RAMAZAN BURAK KAHYAOĞLU ³	363
CHAT GPT-3, SPSS'Yİ SOSYAL BİLİMLERE YENİ BAŞLAYANLAR İÇİN KULLANICI DOSTU HALE GETİRDİ	364
DÖNÜŞ ŞENGÜR ¹	364
OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖZ DÜZENLEME BECERİLERİ İLE KARAR VERME STİLLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ	365
ÖZGÜN ÇEKİÇ ¹	365
2/B SINIFI DEĞERLERİMİZİ YAZIYOR VE YAŞATIYOR	366
ELİF DAĞLI ¹ , FATMA BETÜL ÇAT ²	366
ÜNİVERSİTELERİN ARAŞTIRMA PERFORMANSININ ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME YÖNTEMLERİYLE İNCELENMESİ	368
MUAMMER MARAL ¹	368
BAHÇİVAN ÇOCUKLAR	369
CEMAL YAMAK ¹	369
KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNDE AKIL VE ZEKÂ OYUNLARININ KULLANILMASI: DENEYSEL BİR ÇALIŞMA	370
MİNE BUNSUZ ¹	370
YAŞAYAN HİKAYEM	372
ELİF KESKİN ¹	372
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN 'ÇEVRE' VE 'ÇEVRE SORUNLARI' KAVRAMLARINA YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ BELİRLENMESİ	373
İZEL ASLAN ¹ , MEHMET YILMAZ ²	373
SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM PEŞİNDE PERMAKÜLTÜR	374
HATİCE DİNÇ YORULMAZ ¹ , PELİN YEŞİLOT ² , AYŞE ERDOĞAN ³	374
ORTAOKUL VE LİSE ÖĞRENCİLERİNİN OKUL AİDİYETİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	376
CANAN KALKAN ÇELİK ¹ , FERUDUN SEZGİN ²	376

"KUMBARAMDA KİTAPLAR" ETWİNNİNG PROJESİ	378
YÜKSEL ARIK ¹ , NİHAL ARIK ²	378
YARINIMA IŞIK OLUR MUSUN	380
N. SELMA ÖZDEMİR ¹ , ZERRİN BENAL HEPSÖĞÜTLÜ ²	380
"BENİM GÖZÜMLE BENİM KÜLTÜRÜM" ETWİNNİNG PROJESİ	381
TÜLİN GÜNEL ¹	381
İNCELEME SORUŞTURMA KONULARI AÇISINDAN ÖĞRETMENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	383
NEVZAT ÖZTÜRK ¹ , MEHMET İSMETOĞLU ²	383
ÖĞRETMENLERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME YAKLAŞIMINA YÖNELİK TUTUMLARI	384
FATMA NUR ÇOBAN ¹ , ADEM ÇİLEK ²	384
OKUL LİDERLİĞİ İLE ÖĞRETİM UYGULAMALARINDA DEĞİŞİM ARASINDAKİ İLİŞKİDE, YÖNETİCİYE GÜVEN, ÖĞRETMEN PROFESYONELLİĞİ VE PSİKOLOJİK GÜÇLENDİRMENİN ARACILIK ROLÜ	386
MEHMET TUFAN YALÇIN ¹ , RAMAZAN ATASOY ² , AHMET GÖÇEN ³	386
ALMANYA'DA ÇOCUKLARIN, GENÇLERİN VE YETİŞKİNLERİN CEZAI SORUMLULUĞU	387
AKİF HİLAL ÖZTÜRK ¹	387
SIFIR ATIK VE STEM ENTEGRASYONU	388
YASEMİN AŞKIN ¹	388
ERASMUS+ PROGRAMI, EĞİTİM VE TOPLUM: DIGICOMP ÖRNEĞİ	389
HAKAN AYDIN ¹	389
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ORFF EĞİTİMİNİN ÖNEMİ	390
FATMA DURAN ¹	390
ÖĞRETMENLERİN MOTİVASYONUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER	392
AYSUN KARAKÖSE ¹ , HATİCE TURAN DALLI ²	392
ÜSTÜN YETENEKLİLERİN EĞİTİMİNDE ÇEVRE VE EKOLOJİ KONULARINA İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ VE AKADEMİSYENLERİN GÖRÜŞLERİ	393
GÖKHAN GÜÇİN ¹	393
MASALLARIN TOPLUMSAL BİLİNCİN KAZANDIRILMASINDAKİ ÖNEMİ	394
ZEYNEP ERCİYAS TOZ ¹	394
ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER	395
TÜLİN KARABULUT ¹	395
ÖĞRETMENLERLE DOĞAÇLAMA SPORU	396
GAMZEGÜL ENGİN ¹	396
TEKNOLOJİDEN UZAK 21 GÜN PROGRAMININ ÇOCUKLAR ÜZERİNDE OLUMLU ETKİLERİ "OYUNUN GÜCÜ ADINA!"	397
ZEKERİYA GUTER ¹	397
OKUL TEMELLİ MESLEKİ GELİŞİM EĞİTİMLERİNDE ALGORİTMİK DÜŞÜNME KURSU: OSMANİYE ÖĞRETMEN AKADEMİSİ ÖRNEĞİ	399
FATMA ALACA ¹	399
ZEKA OYUNLARI VE MATEMATİK KAVRAMLARI	400
ZEYNEP SEVİM ¹	400
ALMANYA VE TÜRKİYE'DEKİ OKULLARDA YAŞANAN GÜVENLİK SORUNLARI	401

HALİL KARADAŞ ¹ , FİGEN KARACA ²	401
MASALLARLA ÖĞRENME YOLCULUĞUM	402
SİNEM PAKERLER ¹	402
FARKLILIKLAR GÜZELLEŞTİREBİLİR!	403
AYLİN ACAR ¹	403
DİJİTAL DERGİ HAZIRLAMANIN EDEBİYAT DERSİNE YÖNELİK TUTUMA ETKİSİ	404
SİBEL ÇELİKEL ¹ , MİRAY BÜYÜKAVCILAR ²	404
BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLARDA GÖREV YAPAN 1. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN TÜRKÇE BİLMEYEN ÖĞRENCİLERLE İLK OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNDE VE OKULA UYUM SÜRECİNDE YAŞADIĞI PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİN İNCELENMESİ	405
ENGİN İŞ ¹ , MUSTAFA KAHRAMAN ²	405
ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDEKİ OYUN ETKİNLİKLERİNİN TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİNE ETKİSİ	406
SONGÜL BAKAN ¹	406
ERTELEME DAVRANIŞI TÜRLERİNİN YARATICI DRAMA YÖNTEMİYLE ÖĞRETİLMESİ.....	407
FADİME TUŞTAŞ ¹	407
VAROLUŞÇU EĞİTİM ANLAYIŞININ DEĞERLENDİRİLMESİ	408
MEHMET SAİT ALEM ¹	408
DEZAVANTAJLI OKULLARDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI DİSİPLİN SORUNLARI İLE BAŞA ÇIKMA DAVRANIŞINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: DERİNCE ÖRNEĞİ.....	409
TURAN AKMAN ERKILIÇ ¹ , CANSU URHAN ² , ENGİN DİLBAZ ³	409
YÖNETİCİLİĞE İLK KEZ GÖREVLENDİRİLEN MÜDÜR YARDIMCILARININ GÖREVDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	410
TURAN AKMAN ERKILIÇ ¹ , ZEYNEP HALİLOĞLU ² , ENGİN DİLBAZ ³	410
KKTC MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ VE YÜKSEK ÖĞRENİM.....	411
AHMET ARSLAN ¹	411
ARKADAŞIM ÖĞRETMENİM	412
ALİ KEMAL UZEL ¹	412
AŞAĞI DÖNÜŞÜM.....	413
ŞULE TANTA ¹	413
GELECEK SIFIR ATIKLA GELECEK	414
NUR DURMUŞ ¹	414
DESİGNİNG FUTURE INNOVATİVE LEARNİNG SPACES PROJESİNİN ÖĞRENCİYE YANSIMALARINA YÖNELİK BİR DURUM ARAŞTIRMASI	415
KÜBRA FIRAT ¹	415
TRAFİK KURALLARINA BAK, HAYATA YEŞİL İŞİK YAK	416
ÖZCAN TURAN ¹	416
ATÖLYEMDE MATEMATİĞİ KEŞFEDİYORUM	417
OSMAN YILDIZ ¹	417
AYNADAKİ YANSIMAMIZ.....	418
SERHAT AYAR ¹ , MESUT GÜLMEZ ² , ŞEYMA GÜR ³	418
“AKLİM FİKRİM OYUN” ETWİNNİNG PROJESİ	420

NİHAL ARIK ¹ , YÜKSEL ARIK ²	420
ELLERİMİZ KÜÇÜK AMA YÜREĞİMİZ BÜYÜK	422
MUSTAFA BAHAR ¹	422
ÇOCUK VE OYUN	424
HAMZA AKTAŞ ¹	424
BİLİM VE SANAT MERKEZİ YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR VE SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN UYGULAMALARI (DOĞU KARADENİZ ÖRNEĞİ)	425
NİMET SAĞUER ¹ , EŞREF NURAL ²	425
ALTINORDUDAKİ KÜLTÜREL MİRASI ORYANTİRİNGLE ÖĞRENİYORUM	427
MELEK AYLİN KIRCA ¹	427
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ ETİK VE GÜVENLİK ÜNİTESİ ETKİNLİKLERİNİ UYGULAYAN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM ETİĞİ KONUSUNDAKİ TUTUMLARININ İNCELENMESİ	428
MUHAMMET YILDIZ ¹ , ZEYNEP TATLI ²	428
MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN YENİ NESİL ROBOT YAPIM ATÖLYELERİ İLE SOSYAL HAYATA ENTEGRASYONU	429
SELDA KARAKAŞ ¹	429
HAYAL KAHRAMANIM VE BENİM MASALIM	430
BUKET GÖVCE ¹	430
NOTALARIN RENGİ	431
ŞAHİN DEĞER ¹	431
DİL ÖĞRETİMİNDE MASAL ETKİNLİĞİ VE DRAMA	432
İNCİ TAŞAR ¹	432
KÜÇÜK KARA BALIĞI ANLAMAK	433
SERHAN GÜVEN ¹ , KEZBAN ZAYİF ²	433
HER AYA BİR KONUK	434
NURTEN TİRYAKİ ¹	434
BÖYLE BUYURDU ZERDÜŞT KİTABINDA ÜST İNSAN KAVRAMININ ÜSTÜN YETENEK KAVRAMI AÇISINDAN İNCELENMESİ	435
HAVVA BİLGEN ¹ , KERİMAN MUTLU ²	435
ÇOCUKLARIN DERGİSİ “DERGİ MUDİTA” ÜZERİNE BİR İNCELEME	436
RABİA SENA ESER ¹ , DAVUT ESER ²	436
ÇOKLU ZEKA ATÖLYEM	437
SİBEL ÖZDAŞ ¹ , ZEYNEP SEVİM ² , SEVİNÇ AYDIN ³ , VEYSİ ÖZGÜL ⁴	437
DİSGRAFİ'YE GENEL BAKIŞ; DERLEME MAKALE	438
HAYRUNNİSA ERTEKİNOĞLU ¹	438
DOĞA İÇİN TASARLA	440
SÜMEYYE YANKINCI ¹	440
DOĞAL AFETLERİN 3-5 YAŞ GRUBU ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VE BU ÇOCUKLARA YAKLAŞIMLARIMIZ	441
NUR KOÇ ¹ , HİKMET ULUTAŞ ²	441
EĞİTİM ALANINDA ARTIRILMIŞ GERÇEKLIK İLE İLGİLİ LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ	442
ESMA ORAK ¹ , HÜSNA KARAMAN ²	442

EĞİTİM KURUMLARINDA BİREYSEL KARIYER PLANLAMA İLE İŞLE BÜTÜNLEŞME İLİŞKİSİ: YAPISAL EŞİTLİK MODELİ	443
SAVAŞ VARLIK ¹	443
EĞİTİM KURUMLARINDA ÖRGÜTSEL ENGELLERİN İŞE YABANCILAŞMA DÜZEYİNE ETKİSİ	444
MÜNEVVER ÇETİN ¹ , ECENUR UZUN ²	444
EĞİTİMDE İYİ ÖRNEK UYGULAMALARI	445
BELGİN KANAÇ ¹	445
EĞİTİMDE ÖĞRETMEN AHLAKI	446
ÖZLEM ERDOĞAN ¹ , AYŞE ÖVEYİK ² , HATİCE BALYEMEZ ³	446
ERASMUS+ PROJELERİNİN ÖĞRENCİLERİN LİSE TERCİHLERİNDEKİ ETKİSİ	447
ALİ AÇIKEL ¹	447
ERASMUS+ PROJESİ KAPSAMINDA OKUL EĞİTİMİ FAALİYETİ İLE YURT DIŞINDA GÖZLEM YAPAN BİR ÖĞRETMENİN GÖZÜNDEN DÜNYA	448
KÜBRA AKAY ¹	448
ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE EBEVEYNLERİ TARAFINDAN HİKÂYE OKUNAN ÇOCUKLARIN DAVRANIŞLARINDA VE GELİŞİM ALANLARINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER HAKKINDA EBEVEYNLERİ İLE GÖRÜŞÜLMESİ	449
EVREN DENİZ TURAN ¹ , TANSU ALAN ²	449
ETKİLİ SINIF YÖNETİMİ	450
İLHAMA AKHUNDOVA ¹	450
GÖZLEM, ÖLÇME, SINIFLAMA VE VERİLERİ KAYDETME BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZ YETERLİK ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	451
SEVGİ ATALAY ¹	451
HAYAT BOYU ÖĞRENME VE YETİŞKİN EĞİTİMİ	452
ABDURRAHMAN KANAÇ ¹	452
HAYAT SELAMLA BAŞLAR	453
ÖZNUR ÇELİK ¹	453
HIZLA DEĞİŞEN DÜNYADA ÜRETEK ÇOCUK	454
AYSEL İNCE ¹	454
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM İNANÇLARI İLE ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	455
UĞUR ÇETİNKAYA ¹	455
İLKOKULDA SATRANÇ EĞİTİMİ	457
SEYFİ TÜLÜ ¹	457
İLKOKULLARDA OBEZİTE İLE MÜCADELE YÖNTEMİ: GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI/C KUŞAĞI: GEÇMİŞE YOLCULUK	458
SÜLEYMAN YILMAZ SARI ¹	458
İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSSEL BİLGİNİN VARLIK ALANINA YÖNELİK ALGILARI: NURDAĞI ÖRNEĞİ	460
HÜSEYİN SİHAT ¹ , BAYRAM BOZKURT ² , YASEMİN N. TÜRKDAL ³ , ULUS CANBERK ÇAKAR ⁴ , HAZEL YELSELİ ⁵ , ÖZGE ÖZCAN ⁶	460
İŞVERENLERİN MESLEKİ EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	461
AYŞE KAZANCI TINMAZ ¹ , ADEM BAĞÇA ²	461

İYEP UYGULAYAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN PROGRAMIN UYGULANMASI SONRASINDA ELDE EDİLEN KAZANIMLARA YÖNELİK GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRMELERİ	462
MEHMET FATİH KARACABEY ¹ , ŞERAFETTİN KOÇAK ²	462
İYİLİK ÇİÇEKLERİMİZ HER YERDE AÇIYOR	463
ÖZNUR ÇELİK ¹ , SEVİNÇ HARDAL ² , MURAT ERMİŞ ³ , MUAMMER AKDAŞ ⁴ , AYŞEGÜL ÜMMÜHAN ŞAN ⁵ , FATMANUR ÇAĞLAR ⁶ , NURAN DÖNMEZ ⁷ , NURTAN CAN ⁸ , RUKİYE ATMACA ⁹ , TOYGUN FAHRİYE MENDERES ¹⁰ , KHATUNA KHACHAPURIDZE ¹¹ , ELZBIETA WROBLEWSKA ¹² , DANİJELA KUŽET ¹³ , SULHİYYE HUSEYNOVA FİLOMENA LANZETTA ¹⁴ , FİLOMENA LANZETTA ¹⁵	463
KADIN ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM YÖNETİCİSİ OLMALARINI ENGELLEYEN NEDENLER	465
BERATİYE KOCAMAN ¹	465
KAYGILI ÖĞRETMEN, YENİ NESİL VELİ	466
SEVİNÇ AYDIN ¹	466
KELİMELERİM ÖZGÜRLÜĞÜM ETWİNNİNG PROJESİ	467
TUBA ERDEN ¹ , MAKBULE BİLA ²	467
KUBAŞIK ÖĞRENME YÖNTEMİNİN İLKOKUL 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HAYAT BİLGİSİ DERSİNDEKİ AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ	468
ÖZGÜR ŞİMŞEK ¹	468
"KÜÇÜK BİR TOHUM TÜM DÜNYAYI DEĞİŞTİREBİLİR" ETWİNNİNG PROJE POSTER BİLDİRİSİ	469
SERAP ALPARSLAN ¹	469
KÜLTÜREL MİRASIMIZ	470
FATMA YILMAZ ¹ , AHMET YILMAZ ²	470
MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE HATALARI KULLANMANIN ETKİLERİ: HATALI ÇÖZÜM METODUNA ÖĞRETMEN BAKIŞLARI	471
ZEYNEP BALAK ¹ , MUHAMMED FATİH DOĞAN ²	471
MAZİDEN ATİYE KÜLTÜR KÖPRÜSÜ KURAN KELİMELER	472
NURULLAH AKBULUT ¹ , HATUN TÜRKMEN TÜRKAY ²	472
MESLEK LİSESİNDE ÇALIŞAN KÜLTÜR ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARININ İNCELENMESİ	474
AYŞE KAZANCI TINMAZ ¹ , BÜŞRA KAYA ²	474
MESLEKİ EĞİTİME YÖNELİM	475
VOLKAN BALCI ¹ , NESLİHAN BALCI ²	475
MESLEKİ ORTAÖĞRETİMDE AVRUPA KREDİ TRANSFER SİSTEMİ (ECVET) KULLANIM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	476
MUSTAFA DEMİRER ¹ , GİZEM DAK ² , MÜNEVVER ÇETİN ³ , HASAN BURÇİN MENTEŞ ⁴	476
OKUL MÜDÜRÜNÜN DERS DENETİMİ İLE ÖĞRETMENİN ÖĞRETİM UYGULAMALARI ARASINDAKİ İLİŞKİDE SINIF İKLİMİNİN ARACI ROLÜ	477
ÖMÜR ÇOBAN ¹ , MEHMET TUFAN YALÇIN ²	477
OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ DUYGU DÜZENLEME BECERİLERİNİN EBEVEYNLERE AİT BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	478
HAVVA NUR İBİLİ ¹ , SERAP DEMİRİZ ²	478
OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ PROBLEM DAVRANIŞLARININ YÜRÜTÜCÜ İŞLEVLER BAĞLAMINDA İNCELENMESİ	480
DÖNÜŞ TEMİZ UYAR ¹ , ZÜLFİYE GÜL ERCAN ²	480

OKUL ÖNCESİ EĞİTİME DEVAM EDEN GEÇİCİ KORUMA ALTINDAKİ SURİYELİ ÇOCUKLARIN ÖZ KONTROL VE SOSYAL DAVRANIŞ BECERİLERİNİN İNCELENMESİ.....	481
KARDELEN ÖN HALLUMOĞLU ¹ , ZÜLFİYE GÜL ERCAN ²	481
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİN YÖNETİM VE VELİ BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR:	
FENOMENOLOJİ ÇALIŞMASI	482
ESMA BAŞYİĞİT ¹ , UFUK BAŞYİĞİT ²	482
OKUL ÖNCESİYİZ EĞLENEREK ÖĞRENİRİZ.	483
HATİCE TÜRKKAN ¹	483
OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM KURUMLARINA YÖNETİCİ ATAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	484
NAZMİYE GÜÇLÜOĞULLARI ¹	484
OKUL YÖNETİCİLERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM KURUMLARI KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ ÖZ DEĞERLENDİRME UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	485
HASAN HÜSEYİN ASLANCAN ¹ , ALİ ÖZDEMİR ²	485
OKUL YÖNETİCİLERİNİN ZORUNLU ROTASYONUNA İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	486
AYHAN KANDEMİR ¹	486
OKUMA SAATI E-TWİNNİNG ETKİNLİĞİ.....	487
İNCİ YILMAZ ŞİMŞEK ¹	487
ORTAOKUL 7. SINIF ÖĞRENCİLERİN DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNDE YAŞADIĞI ZORLUKLARIN SEBEPLERİ.....	488
YELİZ ÇELEN ¹ , ZEYNEP YİĞİT ²	488
ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ALTERNATİF DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNE YÖNELİK YETERLİLİK DÜZEYLERİ.....	489
VOLKAN SEVİNDİ ¹ , SEDA SEVİNDİ ²	489
OTANTİK LİDERLİK ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ.....	490
MELEK ŞENER PARS ¹	490
OYUNLARLA DİL EDİNİMİ.....	491
SUZAN ÇOBANOĞLU ¹	491
OYUNLAŞTIRMA YAKLAŞIMI İLE ÖĞRETMENLERİN AKADEMİK BECERİLERİNİ GELİŞTİRME	492
HASAN ÜMİT KOCAKARADAYI ¹ , ÖMERCAN ŞENTÜRK ²	492
ÖĞRETMEN ALGILARINA GÖRE OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖZGECİ LİDERLİK DAVRANIŞLARI İLE ÖRGÜTSEL SİNİZM ARASINDAKİ İLİŞKİ	493
AYHAN KANDEMİR ¹	493
ÖĞRETMEN KARIYER BASAMAKLARI UYGULAMASINA İLİŞKİN KARIYER BASAMAKLARI SİSTEMİ VE KARIYER BASAMAKLARINDA YÜKSELME SINAVINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	494
MEHTAP AYDOĞDU BİLGİÇ ¹ , DUYGU GÜR ²	494
ÖĞRETMEN YENİLEŞİMCİ İŞ DAVRANIŞLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI.....	496
ERHAN DOLAPCI ¹ , FEYZİ ULUĞ ²	496
ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENCİLERİNE KARŞI SORUMLULUKLARINDA ETİK DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	497
HANIM ZEYNEP ALPERGİN ¹ , GÜLSÜN ŞAHAN ²	497

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRETİMSSEL LİDERLİK ALGILARI İLE BAZI DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	498
ÖMÜR ÇOBAN ¹ , AYŞE KOZAN ² , SÜMEYYE YILDIRIM ³	498
ÖĞRETMENLERİN PERFORMANSLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER: FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA	499
MEVLÜT KARA ¹ , BAYRAM BOZKURT ²	499
SINIF YÖNETİMİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	500
YELİZ ÇELEN ¹ , SİBEL KICIR ²	500
ÖĞRETMENLERİN WEB 2.0 ARAÇLARI KULLANIM DÜZEYLERİ	501
OKTAY AKSOY ¹	501
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN YAŞADIKLARI SORUNLAR VE SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	502
VİLDAN ÖZGEN ¹ , MEHMET ULUTAŞ ²	502
ÖZEL OKULLARDA KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	503
HATİCE DERYA KARAKURT ¹ , ALİ ÖZDEMİR ²	503
PÁL SOKAĞI ÇOCUKLARI KİTABININ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ DEĞERLER AÇISINDAN İNCELENMESİ .	505
ŞEHNAZ TİĞİZ ¹	505
PANDEMİ SÜRECİNDE SURİYELİ MÜLTECİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	507
TANSU ALAN ¹	507
PELL SAYI DİZİSİ KULLANILARAK ŞİFRELEME VE ŞİFRE ÇÖZME ALGORİTMASI OLUŞTURULMASI	508
BAHAR KULOĞLU ¹ , ENGİN ÖZKAN ²	508
PROJE GELİŞTİREN VE YÖNETEN ÖĞRETMENLERİN İNOVASYON PROFİLLERİNİN VERİ MADENCİLİĞİ TEKNİKLERİ İLE İNCELENMESİ	509
MURAT URFALIOĞLU ¹	509
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİNDE ÇALIŞAN ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNE VERİLEN TEST EĞİTİMLERİ VE MESLEKİ ÖZYETERLİĞE İLİŞKİN DENEYİMLERİNİN İNCELENMESİ	510
MUSTAFA ARI ¹	510
ROBOKOD SINIFI	512
ŞERİFE SORUCU ¹	512
SAĞLIKLI BESLENİN, SAĞLIKLI KALIN	513
AHMET YILMAZ ¹ , FATMA YILMAZ ²	513
SAĞLIKLI YİYECEK, SAĞLIKLI GELECEK	514
SELCAN AKTAŞ ¹	514
SİD'İN ARKADAŞLARI	515
AYŞE EMEKSİZ ¹	515
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ GELİŞİMLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	516
ÖMERCAN ŞENTÜRK ¹	516
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ (BİTLİS ÖRNEĞİ)	517
İREM ÖZGÜL ¹ , CANAN GÖKÇEKUYU ²	517
SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIMIZ	518
MURAT ERMİŞ ¹ , HÜRRIYET DEĞERLİ ERMİŞ ²	518

SÜPER KAHRAMANIM BİZDEN BİRİ	519
SEDA ŞEKER YILMAZ ¹ , TÜLİN KARAAĞAÇ ² , HACI İSMAİL KILIÇ ³ , SERKAN MUSTAFA AKYOL ⁴	519
TEKİRDAĞ İLİ SÜLEYMANPAŞA VE ÇORLU İLÇELERİNDE GÖREV YAPAN BİLSEM ÖĞRETMENLERİNİN ATÖLYE ÇALIŞMALARINDA ÖRNEKLERİN İNCELENMESİ	520
GÜNER EVREN ¹ , MEDİHA NUR EVREN ²	520
TRAFİKTE MUTLU ÇOCUKLAR	521
YELİZ KORKMAZ ¹	521
TÜBİTAK 4007 NURDAĞI BİLİM ŞENLİĞİ PROJESİNİN AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ.....	523
YASEMİN NURİYE TÜRKDAL ¹	523
TÜBİTAK ORTAÖĞRETİM ARAŞTIRMA PROJELERİNE FİZİK KİMYA BİYOLOJİ ALANINDA KATILAN ÖĞRENCİLERİN BU DERSLERE KARŞI TUTUMLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ.....	524
ARIF MURAT YAĞCI ¹	524
TÜRKÇE ÖĞRETMEN ADAYLARININ YARATICI YAZMA DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	525
RABİA SENA ESER ¹	525
TÜRKİYE'DE ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE (P4C) İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANSÜSTÜ EĞİTİM TEZLERİNİN İNCELENMESİ	526
FAZİLET ULUYURT ¹ , SERCAN PINAR ² , İSMAİL SERİN ³	526
TÜRKİYE'DE NANOTEKNOLOJİ EĞİTİMİ ÜZERİNE YAPILAN ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ (2020 -2022 YILLARI ARASI)	527
NERGİZ GAMZE ATIK ¹	527
UNESCO MİRAS ELÇİLERİ	528
REYHAN AĞCA ¹	528
ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERDE BAĞLANTICI ÖĞRENME ORTAMINDA ÖĞRENİM GÖRMENİN GRUPLA UYUM VE REKABET BECERİLERİ DÜZEYLERİNE ETKİSİ	529
BİLGE HAS ERDOĞAN ¹	529
WEB TABANLI ULTRASONİK SENSÖR VE NODEMSU İLE SU SEVİYESİ KONTROLÜ.....	530
KADİR CİRİT ¹	530
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE EĞİTSEL OYUNLAR	531
ŞULE İNAN ¹	531
YENİ UYGUR YAZARLARINDAN HALİDE İSRAİL'İN HAYATI VE ESERLERİ.....	532
FATMAGÜL ÖCAL ¹	532
YÜKSEKÖĞRETİMDE ÖĞRENCİ SADAKATİNE İLİŞKİN AKADEMİK BİRİM YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ	533
ESRA ATMACA ¹ , AHMET FARUK LEVENT ²	533
TARİH DERSİNDE BELİRLENEN HEDEFLERE ULAŞMAK AMACIYLA ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN UYGULAMALAR	534
AİGERİM KABYSHEVA ¹	534
ЖОҒАРЫ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ КӘСІБИ БАҒДАРЫН ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ НЕГІЗİNДЕ ҚАЛЫПТАСТЫРУ	535
AİNUR SADYKOVA ¹	535
ÜNİVERSİTEDE ÖZEL EĞİTİM İHTİYACI OLAN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM SÜRECİNE UYUMUNUN ÖZELLİKLERİ ..	536
MARZHAN MOLDAKHANOVA ¹	536

ORTA YAŞLI KADINLARIN BEDEN İMAJINI DEĞİŞTİRMEDE KENDİ BEDENİNDEN MEMNUNİYET /	
MEMNUNİYETSİZLİK SORUNU	537
AİNUR DUİSEN BAYEVA¹	537
ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДИСТАНЦИОННЫХ СРЕДСТВ ОБУЧЕНИЯ В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ.....	538
GALİYA OTYNŞİNA¹	538
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ДИЗАЙНДЫ ҚОЛДАНУ МҰҒАЛИМ ШЕБЕРЛІГІ.....	539
SARA MEDİYEVA¹	539
"YEDİ BÜYÜK" (G7) ÜLKELERİNİN GENEL ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ EN İYİ PSIKOLOJİK HİZMET	
UYGULAMALARININ YEREL EĞİTİM SİSTEMİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE YÖNELİK METODOLOJİ.....	540
Нуржигитов Асилбек¹	540
ÖĞRETMENLERİN MADDİ DEĞERLERİNİN EKONOMİK VE SOSYAL KAYGILARINA ETKİSİNDE SOSYAL DESTEK VE	
MANEVİ YÖNELİMİN ARACI ROLÜ	541
ORHAN KADİR UYSAL¹, ESRA TÖRE², EFRAİM YURDAKUL³, OSMAN BULUT⁴	541

BİLDİRİ ÖZETLERİ

DENİZİ DİNLIYORUM, DENİZİ İZLIYORUM VE DENİZİ SEVIYORUM

EMİNE KAPUCU¹

MEB. Şehit Tuğgeneral Bahtiyar Aydın Anaokulu/Giresun-Piraziz¹

Özet: Amacımız denizin insan hayatındaki önemini kavramak, Denizi/Suyu içindeki canlıları korumak, farklı ülkeler de ve bölgelerdeki deniz ve kıyı yaşamını karşılaştırmak, araştırmak sadece doğaya değil, ekosisteme bakış açısına ışık tutmak ve bir bilim insanı gibi düşünerek çocukların yeni fikirler üretmelerini ve duyarlılıklarını geliştirmelerini sağlamaktır. Çalışma 10 Türk, Hırvatistan 4, Polanya 4, Bosna Hersek 2, Bulgaristan 1, Portekiz 1 toplam 6 Ülke 22 öğretmen ve 98 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Hedefimiz; deniz canlılarını, ekosistemi, deniz temizliğinin önemini anlatan eğitimler vererek, çocukların yaşadıkları bölge de denizler, su kaynakları gibi yaşanan sorunları araştırıp bu sorunların başta deniz yaşamına, daha sonra da deniz dışında yaşayan canlılara ve insan yaşamına nasıl zarar verdiğini sorgulamak, deniz sevgisi ve bilinci oluşturmak. Bu çalışmanın amacı, zengin biyolojik çeşitliliği, sürdürülebilir geçim kaynaklarını ve gelişen bir ekonomiyi destekleyen sağlıklı denizler oluşturmak için denizlerimize ve geleceğimize sahip çıkan, duyarlı çocuklar yetiştirmek. Çocukların araştırma, sorgulama, birlikte hareket ederek takım halinde düşünebilme becerilerinin gelişimine katkı sağlandı. Öğrencilerin öğrenme yöntemlerini geliştirildi, yaratıcılıklarını slogan, şiir, oyun yazarak, deniz ürünleri tariflerini denemelerine fırsat vererek, dil becerilerini ve iletişimlerini geliştirip, farklı Avrupa bölgelerinde denizde yaşayan insanların yaşamlarındaki benzerlik ve farklılıkları, denizin insan yaşamı için önemi, denizin faunası ve florasını, denizi korumanın önemini araştırıp öğrenmelerini, sunum yapmalarını okullarında kendilerini yaratıcı yollarla ifade edip, farkındalık çalışmaları yapmaları sağlanarak çokludisipliner yaklaşımla etkinlikleri gerçekleştirmelerine rehberlik edildi. Öğrenciler, bireysel ve grupla araştırmalar yaparak sunum, resim, şiir, poster, deney, gezi-gözlem ve sanat çalışmalarıyla araştırmalarını sunmalarına fırsat verildi. Hayalimdeki Deniz resim yarışması düzenlendi Dünya Su Gününde çeşitli etkinliklerle sahil, plaj temizleme etkinliği yapıldı çöplerin ekosistemini nasıl etkilediğini dile getirdi. Öğrenciler pankart hazırladı, okullarında yazdığı şiirleri okudu, tiyatro oynadı, Sergi yaparak denizin önemine dikkat çekti. Öğrenciler ve öğretmenler projede atıklardan resim ve heykeller, ambalaj, şiir, edebiyat, sanat, hobi gibi çeşitli etkinliklerle yaratıcı ifadesine yer verilerek her etkinliğe aktif katılmaları sağlandı. Yetenekler keşfedilerek öğrenci ve öğretmenlerin konu hakkında yaratıcı çalışmalarına yer verildi. Büyük grup ortak çalışma ile çocuklar deniz oyun e-book, akroştij, deniz ürünleri menü kitabı, online oyun tasarımı çocuklara öğretilen web2 araçları ile yapıldı Öğrencilerde; araştırma, sorgulama, sorumluluk, koruma ve çevre bilinci, bilimsel düşünme, yaratıcı ve çözüm odaklı olma, keşfetme, paylaşma, yabancı dilde iletişim, bilim ve teknolojiye temel beceri, birlikte hareket ederek takım halinde düşünebilme gibi öğrenme anahtar becerileri geliştirilmeye çalışıldı. Çalışmamız da belirlenen hedefler için araştırma öncesi yapılan anket çalışmasından elde edilen sonuçlar “ön test” proje etkinlikleri sonrası yapılan anket çalışmasından elde edilen sonuçlar “son test” olarak ifade edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin denizler hakkında projeden önceki mevcut bilgileri ile proje etkinliklerinden sonra geldikleri bilgi düzeyleri arasında önemli bir fark olduğu yüzdelere bağlı olarak açıkça görülmüş ve hedeflere ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerde deniz canlıları hakkında farkındalık, denizi koruma ve çevre bilinci duygularının gelişim acısında ilerleme sağlandığı ortaya çıkmıştır. Yine yapılan etkinliklerle öğrendikleri bilgilerle ülkesine ve çevresine faydalı,

özgüveni ve sorumluluk bilinci gelişmiş, aynı zamanda bilimsel düşüncenin temellerini atan, denizlerimize ve geleceğimize sahip çıkacak duyarlılık düzeylerinin geliştiği gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara dayalı olarak bu yaştaki çocuklar çevreye karşı duyarlılığı geliştirme için informal ortamların kullanılması, bu tür etkinlikler sırasında çocukları aktif olduğu ve süreci kendilerinin yönlendirdiği etkinliklere yer verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Deniz, çevre, doğa, dünyasu günü, temizdeniz, fauna, flora, ekosistem

“EĞİTİM TEKNOLOJİSİ” KAVRAMI İLE İLGİLİ METAFORİK ALGILARIN İNCELENMESİ

MAHİRE DEMİRSOY, BÜŞRA FAYETÖRBAY

MEB¹, Atatürk Üniversitesi²

Özet: Farklı bir öğretim yöntem biçimi olan metafor, bireyde var olan önceki bilgilerle yeni bilgiler arasında anlamlı ilişkiler kurmada kullanılır. Yani insanların sonuç çıkarmak ve yeni kavramları öğrenmek için kullandığı etkili bilişsel mekanizmalardan biridir. Metaforlar, bilişsel fikir ve kavramların öğrenilmesi ve geliştirilmesinde önemli bir rol oynar. Metaforlar, olayların oluşumu ve işleyişi hakkında düşüncelerimizi yapılandıran, yönlendiren ve kontrol eden en güçlü zihinsel araçlardan biridir. Meta-forlar, bireylerin kişisel deneyimlerine anlam vermeleri bakımından, aynı zamanda, “uygulama ve anlamların dili” olarak da tanımlanmaktadır. Eğitim teknolojileri; etkili ve verimli bir öğrenmenin gerçekleştirilmesi için sorunların analizi ve onların çözüm yollarının araştırılması, çözümlerin uygulanması, değerlendirilmesi ve sürecin yönetiminde kullanılan tüm araç-gereç ve kaynakları içeren teorik ve uygulamalı eğitim sürecidir (MEB, 2018). Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojisi ile ilgili algılarını araştırmak için metafor yöntemi kullanarak belirlemektir. Araştırmanın doğası gereği nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile desenlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ‘eğitim teknolojisi’ kavramına yönelik algılarını belirlemek amacıyla veri toplama aracı olarak ‘metafor formu’ kullanılmıştır. Formda “ Eğitim teknolojisi..... . Çünkü” cümlesi yer almaktadır. Çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenen 30 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. İlerin değerlendirilmesinde “içerik analizi” tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, elde edilen verileri açıklayabilecek ilişkilere ve kavramlara ulaşabilmektir. Araştırma sonuçlarına göre; “eğitim teknolojisi” kavramına yönelik metaforlar yarı yapılandırılmış görüşmelerle desteklenerek 25 kod belirlenmiş, 6 kategori(tema) altında toplanarak direkt alıntılarla desteklenmiştir. Metaforlar ve metaforları açıklama amaçlı görüşler incelendiğinde eğitim teknolojisi öğelerinin; teknolojinin faydalarına göre ve kullanım alanına göre olumlu yönde yoğunlaştığı görülmektedir. Olumsuz bir metafor olmadığı sonucuna ulaşılmış olup tek bir öğretmen görüşünde; teknolojinin kullanım alanına göre olumlu ya da olumsuz kullanılabileceği nötr bir cevap olarak iletilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim teknolojisi, sınıf öğretmeni, kavram, metafor.

OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE HALİFE ÖMER'İN YÖNETİM ANLAYIŞININ OKUL YÖNETİMİNE YANSIMALARI

ÖMER DEMİR¹, HASAN YEL², ESRA ULUCAN DEMİR³

Dokuz Eylül Üniversitesi¹, Hacettepe Üniversitesi², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: İnsan ve madde kaynağının belirli bir amaç için bir araya getirilmesini sağlayan kişi olarak tanımlanan “yönetici”, tarihsel süreç içerisinde kendisini farklı toplumsal beklentileri karşılamak zorunda olan görevli konumunda bulmuştur. O yüzden yönetici ve yöneticilik kavramlarından ziyade başarılı yönetici ve yöneticilik kavramları tartışılmaktadır. Tarihsel süreç içerisinde bakıldığında tarihe damga vuran birçok liderle karşılaşmak mümkündür. Bu liderlerin ortak özelliklerine bakıldığında; yüksek empati yeteneği, dürüstlük ve adalet, yeniliğe açıklık, takım arkadaşlığı, basitleştirme yeteneği, ilham vermek, anlayış göstermek, çatışmaları yönetebilmek, gelişime açık olmak ve son olarak da başkalarına örnek olabilmektir. İslam tarihinde sayılan tüm özelliklere sahip olan devlet adamı, Halife Ömer (ra) görmek mümkündür. İslam tarihinde devletin idari teşkilatlanmasını başlatan Halife Ömer'in halifeliği ise devletin adalet ölçülerine bağlı olduğu, uygulamaların hesabının verileceği bilincinde olunan bir dönemdir. Bu dönemde Halife Ömer sıradan insanlar gibi hayatına devam etmiş, her şeyi bilen olmamış, devlet malına emanet olarak davranmış, yönetimde akrabaya yer vermemiş ve halka saygı gösteren yöneticilerle çalışmıştır. Liyakatin ve ehliyetin en önde geldiği bu dönemde İslam İmparatorluğu büyük sınırlara ulaşmış ve halkın refahı da artmıştır. Bu çalışmada Halife Ömer'in yönetim anlayışının okul yönetimine yansımalarının araştırılması amaçlanmıştır. Hedef örneklem gurubu ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde branşı Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi olup yöneticilik yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın problem durumu: Okul yöneticilerinin Halife Ömer'in yönetim uygulamalarının okul yönetiminde uygulanması ile ilgili görüşleri nelerdir? Alt Problemler: 1- Halife Ömer'in yönetim anlayışını değerlendiriniz? 2-Bir okulu yönetirken Halife Ömer'in hangi özelliklerinin eğitime katkı sağlayacağını düşünüyorsunuz? 3- Halife Ömer'in günümüz eğitim yönetimine hangi özelliklerinin yansıdığını düşünüyorsunuz? Tarama modeline uygun tasarlanan bu çalışma nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomonolojik) yaklaşımıyla gerçekleştirilecektir. Araştırmanın evrenini İzmir ili Bornova ilçesindeki ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan yaklaşık 30 yönetici oluşturacaktır. Araştırmanın daha geniş bir yönetici kitlesinin düşüncelerini ortaya çıkarması maksadıyla maksimum çeşitlilik ve amaçlı örnekleme yöntemi kullanılması planlanmaktadır. Çalışmanın nitel araştırma şeklinde tasarlanması ve verilerin görüşme tekniği kullanılarak toplanması düşünülmektedir. Bu kapsamda yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulacak olup çevrimiçi görüşme programları aracılığıyla görüşmeler gerçekleştirilecektir. Çalışma için gerekli verinin toplanmasının ardından uygun nitel analiz yöntemi (içerik ya da tematik) kullanılarak sonuçların raporlanması planlanmaktadır. Araştırma halen devam etmekte olup çalışmaya ait sonuçlar kongre sürecinde bildiri ve tam metin olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, liyakat, adalet, eşitlik

MONTESSORI EĞİTİMİ GÜNLÜK YAŞAM BECERİLERİ

TUĞBA CEBİROĞLU¹, GAMZE KARACA²

Demirci İlkokulu Ortaokulu Samsun¹, Tokat Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi²

Özet: Araştırmamız Montessori eğitim alanlarından, günlük yaşam becerilerinden oluşmaktadır. Projede çalışmalar basitten karmaşığa, kolaydan zora doğru ilkesi ile hazırlandığından öğrencilerin seviyelerine uygun etkinlikler düzenlenmiştir. Günlük yaşam becerilerinden esinlenerek hazırlanan materyaller ile; 3-6 yaş çocukların öz kontrol, disiplin, konsantrasyon, bağımsızlık, dikkat becerisi, özbakım, çevreye duyarlılık ve saygı, özgüven, sorumluluk, ince ve kaba motor becerileri, el göz koordinasyonu, muhakeme becerisi, estetik algısı, detaya özen, düzen ve sabır gibi birçok alanda gelişmelerini destekleyen çalışmalar yer almıştır. Projede yer alan etkinlikler öz bakım çalışmalarından giysi çerçeveleri ve dikiş çalışmaları, ellerini yıkama gibi, çevre bakımı çalışmaları olarak masaların tozunu alma, süpürme, çiçek bakımı-sulama, ayna-cam yüzeyleri parlatma gibi, hareket kontrolü olarak yürüme, dengede durma gibi lokomotor (büyük kas) becerilerinin gelişmesi, aktarma-boşaltma gibi çalışmalarla küçük kas becerilerinin gelişmesini sağlayan etkinlikleri kapsar. Projemizde uygulanan öğrenme yöntemleri demonstrasyon tekniği, problem çözme, web2 araçları, beyin fırtınası vb. yöntemler kullanılmıştır. Ayrıca projenin diğer projelerden farkı kurucuların Montessori eğitmeni olması, proje ortaklarına ve velilere bu felsefe ile ilgili eğitimler vermesi ve normal anasını donanımına sahip proje ortaklarının sınıflarını montessori pedagojisine uygun hale dönüştürmesidir. Montessori felsefesinden esinlenerek hazırlanan proje etkinliklerimiz Milli Eğitim Bakanlığı Okulöncesi eğitim müfredatındaki kazanım-göstergelere entegre edilmiştir. Aylara göre alınan çalışmalar paydaşlarla karışık takımlar oluşturularak kazanım-göstergelere uygun ders planları şeklinde düzenlenerek storyjumper uygulaması ile ebook haline getirilmiş, aylık plan kitapçığı oluşturulmuştur. Sınıfım montessori araçları ile donanımlı olduğu için projeyi yürütürken ve müfredata uyarlarken herhangi bir sorunla karşılaşmadım. Etkinliklerimizi sadece sınıf ortamında değil farklı ortamlarda da gerçekleştirdik (uzaktan eğitim sürecinde). Çalışmalar sırasında öğrenciler yeni çağı getirdiği ve uzaktan eğitimi daha canlı kılan web 2 yöntemleri kullanma fırsatında bulmuşlar ve öğrenmeyi daha kalıcı hale getirmişlerdir. Canlı derslerimizde wordwall uygulaması ile interaktif oyunlar hazırlanıp uygulanmıştır. Jigsaw planet uygulaması ile çeşitli puzzle çalışmaları yapmışlardır. Quiver ile Türk bayrağımız dalgalandırmıştır. Webinarlarımızla öğrencilerimiz farklı illerdeki proje ortakları ile tanışma fırsatı bulup farklı eğitim ortamlarını gözlemlemiştir. Etkinliklerimizden masa üzeri süpürme, toz alma, çiçek bakımı-sulama gibi etkinliklerle çevresini nasıldüzenleyeceğini ve koruyacağını, mendil katlama ile elbiselerini katlamayı, giysi çerçeveleri ile özbakım becerileri geliştirmiştir. Kaşıkla, maşayla, cımbızla yapılan aktarma çalışmaları sayesinde çocuklarımızın ince-kaba motor becerilerinin, el-göz koordinasyonlarının, kalem kontrolünü sağlama, bağımsızlığının ve özgüveninin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Mutfak çalışmalarından bıçakla kesme çalışması, ceviz kırma çalışması, portakal-limon suyu sıkma çalışması ve sabun rendeleme çalışması öğretilmiştir. Montessori çalışma prensibi sayesinde öğrencilerimizin problem çözme becerileri, akıl yürütme, gerektiğinde liderlik yapma, sorumluluk alma, hem kendileri hem de yaşadıkları toplum için faydalı olma, otokontrol sahibi özgüveni gelişmiş bireyler olmaları desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Montessori, günlük yaşam

METASTEM İSTASYONLA ÖĞRENME MODELİ: METAVERSE DESTEKLİ STEM ATÖLYELERİ ÖRNEĞİ

SEVAL ORAK¹, HALİL İBRAHİM KILIÇ²

Atayurt Okulları Eskişehir¹, Yaşar Gazi İlkokulu- Ünye²

Özet: Günümüzde tercih edilen eğitim yaklaşımlarını incelendiğinde, hem hibrit hem de yüz yüze öğrenmeyi içerdiği için ; harmanlanmış öğrenme görülmektedir. Harmanlanmış öğrenme yaklaşımının modellerinden istasyon rotasyon modeli de okullarda rahatlıkla uygulanmaktadır. İstasyon rotasyon modelinde "öğretmen, teknoloji ve işbirlikli etkinlikler" olmak üzere üç istasyon vardır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen "METASTEM" İstasyonla Öğrenme Modeli kapsamında kurulan STEM atölyeleri de üç istasyon içermektedir. Teknoloji istasyonunda metaverse uygulamalarının alanyazında eğitimde önerilen araçlarından olan vr, ar, ai, lifelogging, mirror world", işbirlikli etkinlikler istasyonunda STEM+ A eğitim yaklaşımı, öğretmen istasyonunda öğrenciye kılavuzluk edecek öğrenci düzeyinde videolar, ders planları, kitaplar, kostümler ve öğrenenin de değerlendirmede özne olduğu otantik değerlendirme araçları mevcuttur. Mevlana' nın yedi öğüdü de bir yıllık yedi üniteye değerler eğitimi kapsamında dahil edildiği için modelin başına " Me" konulmuştur. İstasyonlarda öğrenenler; daha önceden araştırmacılar tarafından verilmiş müfredatla ilişkili otantik görevleri çok disiplinli bir yolla yerine getirirler. Modelin program geliştirme ve bulguların yorumlanması süreçlerinde alanın uzmanlarından görüşler alınmıştır. Daha önce "Metaverse Destekli STEM + A " nın ele alındığı bir çalışmaya alan yazında rastlanmamıştır. Araştırmanın amacı araştırmacılar tarafından tasarlanan METASTEM İstasyonla Öğrenme Modeli' nin ilkolulda görev yapan öğretmenlere uygulanması ve uygulamaya ilişkin katılımcı öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma deseni olarak nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Araştırma kapsamında katılımcı öğretmenlere 4 haftada toplamda 16 saat boyunca araştırmacılar tarafından tasarlanmış "METASTEM" eğitim programı uygulanmıştır. Eğitim kapsamında, STEM, STEAM, Harmanlanmış öğrenme, modül eğitimleri uygulanmış, Mevlana şiir dinletileri yapılmış ve öğretmenlerin kendi öğrencilerine uygulayabilecekleri ders planlarını oluşturmaları istenmiştir. Her bir katılımcıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla nitel veriler toplanmıştır. Nitel verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda öğrenenlerde olumlu değişimler olmuştur. Araştırmadan elde edilen bulguların, alan yazında STEM konusunda yapılan araştırma bulgularınca desteklendiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: STEM, STEAM, metaverse, ahşap tasarım

ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNİN FIRSAT EŞİTSİZLİKLERİNİ GİDERME MİSYONU

NURVER ŞAHİN DÜĞENCI¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bebek ve Çocuk Kütüphanesinde, okuma-yazma bilmeyen 0-6 yaş grubuna yönelik hizmet, mevcut kütüphanecilik anlayışında yeni bir adımdır. Kütüphanemiz, sadece bebek ve çocuklara hizmet eden, sıcak ve samimi bir ev gibidir. Kütüphanenin bütün katları yaş gruplarına göre tasarlanmıştır. Birinci kat 0-2 yaş, ikinci kat 2-4 yaş ve üçüncü kat 4-6 yaş gruplarının gelişim özelliklerine göre hazırlanmıştır. Kütüphanemizde haftada dört gün etkinlik yapılmaktadır. Bu etkinliklere, öncelikli olarak çeşitli sebeplerden dolayı bir kreşe veya anaokuluna gidemeyen sosyo-ekonomik düzeyi zayıf çocukları randevu usulüyle belirleyerek davet etmekteyiz. Ayrıca köy okullarına gidilerek kütüphanemizde yapılan etkinliklerin aynısı köylerde yapılmakta, çocuklara kitaplar hediye edilmektedir. Böylece eğitimde fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırmayı amaçlamaktayız. Kütüphanemizde masal evimiz, oyuncaklar, kaydıraklar, minyatür oyun köşeleri, zekâ ve akıl oyunları, mutfak, sanat, atölyeleri, drama sahnesi bulunmaktadır. Her türlü kırtasiye malzemesi donanımına sahiptir ve etkinliklerimize katılan çocukların kullanımına ücretsiz bir şekilde sunulmaktadır. Nitelikli vakit geçirmek isteyen herkes kütüphanemizin imkânlarından faydalanabilmektedir. Hafta ortalama 300 aile kütüphanemizden faydalanmaktadır. Okul öncesi eğitimi zorunlu olmadığı için bu seviyede olup da maddî imkânsızlıktan bir eğitim kurumuna devam edemeyen çocuklar için adeta bir anaokulu gibi hizmet vermekteyiz. Bu yönüyle fırsat eşitsizliğini azaltmayı amaçlıyoruz. Etkinliklerimize katılan çocuklarımız kütüphanemizde kendilerini özel hissediyor, kitap okuma, masal dinleme, sanat, müzik, resim etkinliklerine katılabiliyor, patlamış mısır ve meyve suyu eşliğinde sinema izleyebiliyor hatta evlerinde okumaya devam etmek için haftalık üç kitaba kadar ödünç kitap alabiliyor. Kurumumuz gelişmiş kitap çeşitliliğine sahip. Oyuncak kitaplar, bez kitaplar, banyo kitapları, ABC kavram kitapları, ilk sözlükler, etkinlik ve resimli kitaplar çocuklarımızın kullanımı için hazırdır. Emekleyerek gelen çocuklarımızdan başlamak üzere, kütüphanemiz, çocuklarımıza kitaplara erken yaşlardan itibaren dokunarak tanışma fırsatı sağlıyor. Aylık olarak kütüphanemizden en çok ödünç kitap alan çocuklarımız ödüllendiriliyor. Kütüphanemizin yol haritası tamamen ailelerimizin istek ve beklentileri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Bedelsiz yapılan bu çalışmalarla ailelerimiz her zaman bize katılma fırsatı bulabilmektedir. AVM ve sokaklarda, televizyon karşısında ve internet başında vakit kaybetmek yerine, kültür ve sanat merkezi haline gelen kütüphanelerimizi kullanmak ülkemizdeki okuma kültürüne katkıda bir dönüm noktası olacaktır. Erken çocukluk döneminde olup, 0-3 yaş aralığında olan ve henüz okul öncesi eğitim kurumlarında eğitim almayan çocuklarımızın yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınarak, bu çocuklarımızı yaptığımız etkinlikler sırasında gözlemliyor ve alanında uzman öğretmenlerimiz tarafından bu kapsamda değerlendirmeleri yapılıyor. Erken tanılama ve erken müdahale için aileler ile konunun önemi ve süreç hakkında gerekli görüşmeler yapıldıktan sonra, Tokat Rehberlik ve Araştırma Merkezine yönlendirilmeleri yapılmaktadır. Öğrenci ve aileler için süreç bu şekilde başlatılmış olmaktadır. Çocuklarımıza masallar anlatıyoruz. Çocuklarımızın da şiir okuduğu, masallar anlattığı etkinlikler düzenliyoruz. Ailelerimizden aldığımız geri dönüşlere göre etkinliklerimizin dil ve konuşma gelişimine katkı sağladığı ifade edilmektedir. Ayrıca kütüphanemizde arkadaş edinen çocuklarımızın sosyalleşmesine katkıda bulunuyoruz. Okul öncesi dönemde çocuklarımızın bilincine katkı sağlamak amacıyla tüm değerler bir eğitim kapsamında çocuklarımıza verilmektedir. Hazırladığımız bir kılavuz doğrultusunda yıllık bir çalışma programı çerçevesinde, tüm

belirli gün ve haftaları coşkuyla kutlayarak farkındalık yaratmaya çalışıyoruz. Okul ncesi çağındaki çocuklarımıza dönük ödüllü yarışmalar yapıyoruz.

Anahtar Kelimeler: ocuk, kütüphane, fırsat eşitsizliği, okul öncesi, ocuk kitapları

AKÇAABAT ATATÜRK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ 2021-2022 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BECERİ EĞİTİMİNDE İŞLETMELERDE YAŞANAN SORUNLARA İLİŞKİN PAYDAŞLARIN DÜŞÜNCE VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ İLE ÇÖZÜM ODAKLARININ ARAŞTIRILMASI. (EYLEM ARAŞTIRMASI)

SÜREYYA TAŞDEMİR¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmanın amacı; meslek lisesinde öğrenim gören 10 ve 11. Sınıf öğrencilerimizin işletmelerde Beceri eğitimi sürecinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm odaklarının üretilmesi ve sorunların giderilmesi aşamasında paydaşların (öğrenci-öğretmen-işveren-veli) görüşlerini öğrenmektir. Okulumuzda 10. Sınıfın yaz dönemi ile 11. Sınıfın yaz döneminde öğrencilerimiz 6 ay işletmelerde beceri eğitimi yapmaktadır. Bu süreçte yaşadıkları sorunlar olmakla birlikte okulumuzdan mezun olabilmeleri ve iş yeri açma belgeleri-Europass -Diploma gibi belgeleri de alabilmeleri için beceri eğitimlerini tamamlamak zorundadır. Okulumuzda Yiyecek içecek Hizmetleri alanı ile Konaklama ve Seyahat hizmetleri alanında eğitim gören bu öğrencilerimizin işletmelerde yaz döneminde öğrendikleri kazanımların meslek yaşantılarında kendilerine önemli katkı sağladığı görülmektedir. Bu öğrencilerin işletmelerde veya Sektörde karşılaştıkları sorunların ve çözümünü aşamasında okul koordinatör öğretmenlerimizin, işletme sahiplerinin (iş verenin), beceri eğitimi alan öğrencilerimizin görüşleri bu alanda yapılan çalışmalar, nitel araştırma yönteminin Eylem araştırma deseni ile yapılmış olup, veriler araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu 2 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmede elde edilen veriler, betimsel analiz yapılarak çözümlenmiştir. Çalışmanın evreni, Akçaabat Atatürk Mesleki ve teknik Anadolu Lisesinde 2021-2022 eğitim öğretim yılında 10 ve 11. sınıflarda öğrenim gören 152 öğrenci - 10 koordinatör öğretmen ile velilerinden oluşmaktadır. Örneklemimiz: 10 ve 11. Sınıflardan rastgele seçilen 60 öğrenci ve 24 veliden oluşmaktadır. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre: öğrencilerin işletmelerin kendilerini günde 8 saatin üstünde çalıştırdıklarını ayrıca kendilerinden üst düzey performans beklediklerini de ifade etmiş, yaşanan bu sorunlar nedeniyle devamsızlık yaptıkları ve sık iş yerlerini değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır. Velilerde çocuklarının fazla, bir işçi gibi çalıştırıldıklarını ifade etmişlerdir. Koordinatör öğretmenler sektöre nitelikli ara eleman yetiştirmek için eğitilen bu öğrencilerin beceri eğitiminde işletmelerde çocuklardan beklenen performansın üst düzey olması nedeniyle öğrencilerin devamsızlık yaparak, sektör değiştirmek istemelerinin önemli bir sorun olduğunu (yerleştirme aşamasında) işçi muamelesi gören öğrencilerimizin, bu amaçla yetiştirilmediklerini sahada işletmeden edindikleri bilgiler doğrultusunda meslek yaşamlarında özgüveni yüksek, sektöre nitelikli alanlarında başarılı gençlerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu soruların çözüm aşamasında ise, beceri eğitimi başlamadan, süreç içinde işleyişin nasıl olacağı hakkında; paydaşlar ile yapılan toplantı ve görüşmelerle istek ve talep doğrultusunda kriterlere uymayan işletmelerin elenmesi gerekliliği görüşüne varılmış, öğrencilerin performansını ve niteliklerini arttıracak işletmeler ile sözleşmeler yapılarak öğrencilerin yerleştirilmeleri sağlanmıştır. Koordinatör öğretmenler tarafından işletmelerde yaşanan sorunlar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek lisesi, beceri eğitimi, paydaşlar (işveren- veli-öğrenci-öğretmen) görüşleri

“SİMYA” METASTEM LİDERLERİ YETİŞTİRME MODELİ

SEVAL ORAK¹, MEHMET BAYSAL²

MEB¹, İskenderun Simya Koleji²

Özet: Değişen dünya ihtiyaçları, salgın hastalıklar eğitimde teknoloji kullanmanın önemini ortaya koymaktadır. Metaverse(sanal evren) iş dünyasından eğitim dünyasına bir çok alanda karşımıza çıkmaktadır. Eğitim alanındaki evrensel kriterlere uygun ama ülkelerin yerel problemlerini de çözmeye yönelik dijital liderlik özelliklerini barındıran yenilikçi modeller, bu değişimlerde ülkeler arasında güçlü bir yer edinmek için önem arz etmektedir. Bu amaçla araştırmacılar tarafından alan yazında genel olarak söz edilen, öğretim tasarım modeli oluşturma aşamaları (çözümleme, tasarımı, geliştirme, uygulama ve değerlendirme) göz önünde bulundurularak “SİMYA” MetaSTEM Liderleri Yetiştirme Modeli tasarlanmıştır. Çözümleme aşamasında; yordamış gereksinim türüyle Türkiye’ ye has problemleri içeren STEM Liderliği Yetiştirme modülüne gereksinim olduğu tespit edilmiştir. Tasarımı aşamasında; öğretim amaçları, beklenen performans, ölçme aracı, içerik düzenlenmesi, öngörülen ölçütler öğretim ilkelerine göre planlanmıştır. Geliştirme aşamasında modelin aşamaları, ders planları, eğitici kılavuzları, öğrenci kitapçıkları oluşturulmuştur. Uygulama aşamasında modeli uygulama zaman çizelgesi ve modeli uygulamaya uygun ortam hazırlanmıştır. Maliyet hesabından sonra modelin eğitici eğitimleri yapılmıştır. Değerlendirme aşamasının ara değerlendirme alt aşamasında araştırmacı hata ve eksikliklerini tespit ve düzeltme için değerlendirme yapmıştır. Değerlendirmenin son değerlendirme alt aşamasında ise dış değerlendirmeciler modelin uzun ve kısa vadede sonucunu değerlendirmiştir. Model geliştirme ve bulguların yorumlanması süreçlerinde alanın uzmanlarından görüşler alınmıştır. Araştırma kapsamında katılımcı öğretmenlere 6 haftada toplamda 20 saat boyunca araştırmacılar tarafından tasarlanmış “SİMYA”MetaSTEM Liderleri Yetiştirme Modeli” uygulanmıştır. Eğitim kapsamında, STEM, Metaverse, Liderlik, Dijital Liderlik, “SİMYA” STEM Liderleri Yetiştirme Modeli” modül eğitimleri uygulanmış ve öğretmenlerin kendi öğrencilerine uygulayabilecekleri ders planlarını oluşturmaları istenmiştir. Her bir katılımcıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla nitel veriler toplanmıştır. Nitel verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir durum örneklemeyle İskenderun ilinden seçilen on kadın beş erkek toplam on beş ilkökul öğretmeni seçilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, öğretmenler dijital liderlikle ilgili istediği amaçlara ulaşmış olduğunu ve dijital liderlik becerilerini geliştirmeye ilişkin olarak da mesleki açıdan önemli bir anlayış geliştirdiğini düşünmektedir. Çalışmanın sonunda öğrenenler “SİMYA” (STEM Integrated Metaverse Youth Interactive Leadership& Art) baş harflerine uygun aşamalardan oluşan ders tasarımlarıyla bulguların, alan yazında STEM ve liderlik konusunda yapılan araştırma bulgularınca desteklendiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: liderlik, STEM, metaverse, dijital liderlik, SİMYA Modeli

ÖZELİM ÇEKİMDEYİM

FATMA TURAN¹

Tirebolu ARB Özel Eğitim Uygulama Okulu/MEB¹

Özet: 2. Kademe 8 Türk ortak 11 öğrenci ile yapıldı Uygulama gerekçelerimiz; Özel eğitime gereksinimi olan öğrencilerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak önemlidir. Ancak bu öğrencilerin eğlenceli ve ilgi çekici bir çocukluk geçirmesini sağlamak da aynı derecede önemlidir. Böyle bir çocukluğun en kritik bileşeni, öğrencinin zevk aldığı hobiler ve aktivitelere katılmalarını sağlamaktır. Hobiler özel öğrencinin boş zamanlarını üretken bir şekilde yönetme, kendini gerçekleştirme ve bir görevin sonunda başarılı hissetme fırsatı sağlayabilir. Bu, özellikle fotoğraf çekmeyi öğrenme ve bunu hobi edinme durumlarında geçerlidir. Çünkü, fotoğraf çekme Görsel Sanatlar ve El Becerileri Öğretim Programına alınmış ve hedefleri tanımlanmış bir beceridir. Etkili ve Eğlenceli fotoğrafçılık aktiviteleri özel öğrencilerin görsel algılarını, bakış açılarını, duyu ve düşüncelerini güçlendirebilir. İletişim becerilerini geliştirip, sosyalleşmesine yardımcı olabilir. Bu uygulama ile ulaşmak istediğimiz hedefler: Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin fotoğraf çekme becerisi kazanmalarını hedeflemektedir. Bu kapsamda yapılan çalışma ve etkinlikler öğrencilerin; 1. Fotoğraf makinası/tablet/telefon kullanarak fotoğraf çekmeyi öğrenmelerini, 2. Motor ve görsel uzamsal becerilerini geliştirmelerini 3. Fotoğrafları insanlar, renkler, dokular, hayvanlar, bitkiler, zıtlıklar, hareketler, güzel ve kötü temaları çerçevesinde görmelerini, 4. Çekim sırasında neye odaklandıkları ve dünyayı nasıl gördükleriyle ilgili ipucu vermelerini, 5. İyi, güzel ya da doğru fotoğraf çekme çabasıyla estetik duygularını geliştirmelerini, 6. Çektiği fotoğrafları yorumlamalarını/sunmalarını 7. Zamanını verimli kullanarak kendi ürünlerini oluşturmayı öğrenmelerini, 8. Başarılı olmanın beraberinde getirdiği özgüven duygusu tatmalarını, 9. Çektikleri fotoğrafların sunumuyla/sergilenmesiyle ilgili yeni beceriler edinmelerini sağlar. Projemiz de;yapılan ön test ve son testlerin sonuçlarına bakıldığında hedeflerimize ulaştığımızı gördük ve analizlerimizi sayfalara yükledik. Öğrencilerden Değerlendirme çekimleri yapmalarını istedik ve proje başından beri her etkinlik sonrası tuttuğumuz performans veri kayıtlarında ki gelişimlerini gözlemledik ve çıktılarımızı ebook haline getirdik. Projeyi değerlendirdiğimizde hedeflere ulaşmak için yapılan etkinliklerde ; 1- Öğrencileri Bağımsızlığa Teşvik Ettik:Fotoğraf çekmek işbirliği ve grup çalışmaları karşısında yeteneklerini yeterince ortaya çıkaramayan öğrencilerimiz için bireysel çalışmada başarıyı ortaya çıkardı 2-Öğrencilerin Yaratıcı ve Benzersiz Bakış Açılarını Güçlendirdik:Fotoğraf makinesi orijinal bir şeyleri yakalamak için güzel bir araçtır. Öğrencilerin gözünden benzersiz ve farklı bakış açıları geliştirdi. 3-Öğrencilerin Düşüncelerine Esneklik Kazandırdık: Öğrencilerin kendi güzellik tanımlarına göre fotoğraf çekmeleridir. Bir buluttan bir kediye ne isterlerse çekebildi ve güzellik kavramının çeşitliliğini öğrenmiş oldu. Diğer arkadaşlarının çektiği fotoğraflara baktı, onların bakış açısını anlamak daha esnek ve soyut düşünmesini sağladı 4- Öğrencilerin İletişim Becerilerini Geliştirdik:Öğrenciler fotoğraflarını çektikten sonra neden o fotoğrafı çekmek istediği gibi sorular soruldu. İlk başta bir sebep sunmasalar bile zamanla iletişim becerileri güçlendi. Ayrıca, öğrencilerle kendi fotoğrafları hakkında konuşurken kendilerini istedikleri gibi ifade edebilmeleri (oturarak, yazarak, ayakta durarak vb.) sağlandı Öğrencilerin çektiği fotoğrafla okul panosunda sergilendi. Sanal sergi yapıldı Projemiz de öğrencilerimle oldukça eğlenceli, yaratıcı bir o kadar da eğitici bir süreç geçirdik. Onlar eğlendiler, öğrendiler ve sonucunda profesyonel birer fotoğrafçı oldular. Ben de bu süreci büyük bir gururla yönettim. Benim gözümde yılın en iyi fotoğrafçılarına kendi çekimleri olan fotoğraflarla süslü

tişörtlerini hediye ettik. Öğrencilerimin, velilerimin ve okuldaki tüm çalışanların projeye ye ilgisi büyüktü. Ayrıca yerel basında projelerimize gazetelerinde yer vermiş ve öğrenci çalışmalarımız büyük takdir toplamıştır

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, Beceri, Görsel uzamsal zeka, estetik bakış açısı, sosyalleşme, özgüven, yeterlilik, görsel sanatlar

MÜZİKLE BİRİZ

NURCIHAN ÇÖTEN¹

Giresun Merkez Özel Eğitim Uygulama Okulu /MEB¹

Özet: Özel Eğitim Uygulama Okulu 2. Kademe öğrencileri Eğitim Hedefleri; Müzik yoluyla Özel gereksinimli öğrencilerimin bireysel farklılıkları ortadan kaldırarak çocukların sosyal ve kişisel gelişmelerine katkıda bulunma Pedagojik yaklaşımlar; proje tabanlı öğrenme, eğlenerek öğrenme, sosyal ve etkin öğrenme, grupla ve bireysel işbirlikçi öğrenme, çocuk merkezli, çocukların öğrenme motivasyonları, yaratıcılık, bağımsızlık, özgüven, temel bilgi ve inisiyatif alma gibi sosyo-duygusal ve becerilerini geliştirme, Yapılandırılmış destek gibi multidisipliner arası yaklaşımlar benimsendi Müzik Öğretiminde Kullanılan Yöntemler: Suzuki metodu ile, anadilden ve yakın çevremizin bilinen müziklerinden hareket ederek tanıtımlara başladık Müzisyenlerimizi seçtik Orff yöntemi ile, halk müzik öğretiminde hareket ve ses bütünlüğü ile konuşma ve vücut hareketlerini müzikle birleştirip ortak şarkı yazılıp seslendirildi ve birleştirilerek video haline getirildi Çevrimiçi Konserde bir araya gelinerek ortak bestemizi söyledik 10-16 MAYIS Engelliler Haftası farkındalık çalışmaları kapsamında blok afiş çalışması yaptık 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Şarkı söyledik Ortak Video oluşturduk. Kodally yöntemi ile çocuğun kültürel müziğinden yararlanarak şarkı söyleme, dans etme ve müziksel işitmesini geliştirmeyi amaçlayarak Seçilen müzisyenlerin şarkılarını öğrendik ve o şarkılara uygun olarak engel türüne uygun dans, şarkı söyleme, ritim aletleriyle eşlik etme gibi aktivitelerle hem çocukların ilgisini çektik hem de eğlenerek öğrenme yaklaşımını kullandık Dalcroze yönteminde de müziksel eğitimin temelinde ritim ve oyun bulunmaktadır. Öncelikle öğrencilerimizle enstrümanlarımızı tanıdık, ve Web2 araçlarıyla tanıttık. Ardından seçtiğimiz sanatçıyı enstrümanlarıyla videolarını ve şarkılarını izleyip tanıdık seçtiğimiz şarkısında dans edip ritim tuttuk şarkılar söyledik. Öğrencilerin seviyelerine göre web2 araçlarını öğrendiler. Avatarlarını oluşturarak videolarla kendilerini tanıttılar Ortak aktivite kitabı ve proje final videosu oluşturuldu. Projemiz de;uygulanan ön test ve son test verilerini karşılaştırdığımızda öğrencilerimizde olumlu istendik davranışları kazandırdığımızı gördük. Müzikle Bir olmak için kullanılan yöntemlerle anadilin çocuklar için çok önemli olduğuna inanarak özellikle kendi kültürünün halk müzikleriyle müzikaliteyi geliştirmeye çalıştık ve çocukların nasıl daha iyi öğrenebileceğini düşünerek sistematik olarak planlar çerçevesinde şarkı söylemenin hem kulağı hem de zekayı geliştirdiğini gördük. Çocukların bir dili öğrenirken konuşmaları sürekli olarak duyarak, dinleyerek geliştirdikleri düşüncesinden yola çıkarak sesleri de aynı şekilde müzisyenler ve şarkıları halk ezgileriyle sanatçıların şarkı söylemelerini dinleyerek dil gelişimine katkı sağladık. Çocukların kendi doğal enstrümanları olan seslerini de kullanarak orff yöntemleriyle çok daha iyi bir öğrenme gerçekleştirebilecekleri gördük Bireysel olarak ya da toplu biçimde çalgı çalmak, şarkı söylemek, dans etmek, müzik dinlemek özel öğrencilerim için kendisini en iyi ifade edebileceği çalışmalar oldu. Öğrencilerimin gurupla çalışması onların sosyalleşmesinde çok önemli idi. Gurupla söyleme, sesini kullanmayı ve denetlemeyi keşfedeceği, uyum becerisini geliştireceği, işbirliğine dair disiplin kazanacağı türden bir proje oldu bireysel çalgı çalması enerjini olumlu yönlendirdi, kişisel doyum sağladı ve ritim-melodi duygusunu geliştirdi ve tüm etkinliklere aktif katılım sağladılar velilerimizden ve okulumuzdan olumlu dönütler aldık

Anahtar Kelimeler: Müzik, ritim, ORFF, engellilerde müzik, anadilde müzik, yöresel ezgi, beste, enstrüman

EĞİTİMDE İNOVASYON YÖNETİMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

MÜNEVVER ÇETİN¹, MENŞURE YILMAZ²

Marmara Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Günümüzde gelişim ve değişimin hızla devam etmesi, pek çok alanda yenilenme ve yeniden yapılanma çalışmalarını zorunlu kılmıştır. Eğitimin gelişimi inovasyon, yenileme ve değişime bağlıdır. İnovasyon; eskinin yerine daha gelişmiş ve yeni bilginin kullanılması olarak tanımlanırken; değişim, var olan durumdan başka bir duruma geçiştir. Yenileme ise, mevcut durumdaki ilerlemedir. Eğitimde inovasyon; eğitim programlarını geliştirmeyi, öğretmenlerin kapasitesi, pedagojik metotları, ölçme ve değerlendirmeyi ve politik hedefleri içermektedir. Eğitim politikalarını oluştururken; eğitimi yenilikler eşliğinde tekrar şekillendirmek, eğitim yöneticileri yetiştirmek, öğretmenlere hizmet öncesi ve süresince eğitim vermek gibi birçok açıdan ele almaktadır. Eğitimde kalitenin artırılması ve eğitim sürecinin daha etkili ve verimli olması için inovasyon çalışmaları hız kazanmıştır. İnovasyonun eğitime ve eğitim yönetimine entegre edilmesi ve istikrarlı bir gelişimin sağlanması için neler yapılabilir? sorusu akla gelmiştir. Bu çalışmada öğretmenlerin eğitimde inovasyon yönetimine ilişkin görüşlerinin öğrenilmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaca ulaşabilmek için aşağıdaki alt amaçlara ulaşılmaya çalışılacaktır. Eğitimde inovasyonel gelişmelere ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir? Eğitimde inovasyon kapsamında yapılan çalışmalarda teknoloji kullanımının etkisi var mıdır? Eğitimde başarının artırılması için okullar ve öğretmenlerin yapabileceği inovatif eylemler nelerdir? Bu çalışmada veri toplama aracı olarak 6 maddelik yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu literatür taraması yapıldıktan sonra oluşturulmuştur. Görüşme formunun oluşturulmasında iki alan uzmanının görüşüne başvurulmuş gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Veriler 2021 – 2022 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde toplanmıştır. Çalışmanın katılımcıları olan öğretmenlere, görüşme öncesinde bilgi verilmiş ve görüşmeler gönüllülük esasına göre yapılmıştır. Bu çalışmada örneklem grubundan elde edilen verilerin derinliği ve genişliğine ilişkin alanında kendini geliştirmiş ve Yalova'da Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda aktif çalışan on bir öğretmen seçilmiş ve katılım sıralarına göre Ö1, Ö2... (Öğretmen 1, Öğretmen 2...) olarak kodlanmıştır. Katılımcılar belirlenirken; mümkün olduğunca farklı branş, kademe ve kıdem yılına sahip olan öğretmenlerden seçilmesine dikkat edilmiştir. Bu araştırma olgu bilimi deseni kullanılarak yürütülen nitel bir çalışmadır. Elde edilen veriler nitel araştırmalarda tercih edilen betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Analiz neticesinde öğretmenlerin görüşleri yorumlanıp bulgular ortaya konulmuştur. Elde edilen verilere göre; inovasyon çalışmalarının hem eğitim politikalarına hem de eğitim yönetimine entegre olması gerektiği görülmektedir. Tüm öğretmen ve öğrencilere gerekli alt yapı, mali destek ve fırsat eşitliği sağlandığı takdirde eğitimin kalitesi ve verimliliğinin aynı oranda artacağı ifade edilmiştir. İnovatif çalışmaların sürekliliğinin sağlanması ancak öğrenci merkezli eğitimden, değişime ve gelişime açık bir bakış açısı sayesinde ulaşılacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim alanında inovasyon, inovasyon, inovasyon yönetimi, teknoloji, yenilik

BANA AYNA OLURMUSUN?

FERDA KANAT¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim İlkeleri okul öncesi eğitim çocuğun motor, sosyal ve duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, çocukların gereksinimlerini karşılamak için uygun öğrenme ortamları hazırlanmalı, etkinlikler planlanırken çocukların ilgi ve gereksinimleri göz önüne alınarak okul ortamlarının uygun şekilde hazırlanması, bu ortamlarda öğrencilerimizin kendi yaşlıları fakat özel eğitim gereksinimi olan arkadaşları ile doğru şekilde iletişim kurabilme ve sınıf içerisinde birbirlerine destek olma birlikte eğlenirken öğrenmeyi hedefleyen bir projedir. Projemiz planlanırken çocukların ilgi ve gereksinimleri göz önüne alınarak okul ortamlarının uygun şekilde hazırlanması, bu ortamlarda öğrencilerimizin kendini rahat ifade edebilmeleri etkinliklerde normal eğitim alan arkadaşları ile birlikte özgün ürünler oluşturabilme gözleme ve inceleme imkânı sağlamaktır. Bu projede Çocuklar için doğal bir eğitim ortamı yaratmaktır. Çalışmalarımızda öğrenci etkinliklerinde beyin fırtınası, işbirliği araştırma sorgulama sunma yöntemlerinin kullanıldığı etkinlikleri özellikle seçtik. Belli bir problem durumu ile karşı karşıya bırakılarak farklı fikirlerden çözümler üretmelerini sağladı. Drama, oyun ve görsel okuma etkinliklere bol yer verilerek eğlenerek öğrenme ile küçük öğrencilerimizin projeye ilgisi artırılmıştır. Çevre Eğitim sosyal mesajları ile mesajların okul öncesi dönem çocukları tarafından verilmesi projemizin eğitimsel yönüdür. Projemiz normal gelişim gösteren okul öncesi öğrencileri ile özel eğitim öğrencilerinin birlikte düzenlenecektir. Projemiz etkinlikler ile gelişim alanlarına göre normal öğrencilerin özel eğitim öğrencilerine nasıl katkı sağladığını göstermek istenmektedir. Projemizde normal öğretim okul öncesi öğrencileri paydaş etkinliklere katılım sağlayacaktır. Çevre Eğitim sosyal mesajları ile mesajların okul öncesi dönem çocukları tarafından verilmesi projemizin eğitimsel yönüdür. Proje mevcut öğretim programımızın içinde yer alan gelişim alanlarına göre verilmiş olan tüm kazanım ve göstergeler de ele aldığımız çalışmalara yönelik kazanımlar mevcuttur. Proje mevcut öğretim programımızın içinde yer alan gelişim alanlarından özellikle Dil, Sosyal ve Duygusal kazanım ve göstergelere yönelik etkinliklere yer verdik. Okul öncesi programında yer alan öğrenme merkezlerinde projemizle ilgili etkinliklere zenginleştirildi. Ayrıca okul öncesi programında yer alan günlük eğitim akışımız ders etkinlikleri proje konumuz ile doğrudan ilişkilidir. Okul öncesi programında yer alan öğrenme merkezlerinde projemizle ilgili etkinliklere yer verildi. Okul öncesi programında yer alan Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir. Projemizde özel eğitim ve normal öğretim öğrencilerinin Psikomotor, Dil, Bilişsel, Sosyal Duygusal, Özbakım gelişim alanlarını desteklemek özel eğitim ve normal öğretim öğrencilerinin kaynaşmasını tüm gelişim alanları yönüyle desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, normal eğitim, çocuk, çevre, aile, öğretmen

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ DÖNEMİNDE ERKEK ÇOCUKLARININ KIYAFET SEÇİMİNE ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN EBEVEYN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

FULYA TURAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Erken çocukluk eğitimi döneminde (3-6 yaş) çocuklarda bedenin bölgesel veya tamamını kaplayan, vücudu dış etkenlere karşı koruyan, her türlü giysi ve aksesuar olarak bilinen kıyafet, sözel olmayan iletişimin farklı bir şeklidir. Bu dönemde sosyalleşmeye başlayan çocuklar için korunmanın yanı sıra etkileşim içerisinde oldukları kişiler tarafından beğenilmek de çok önemlidir. Çocuklarda yaşın büyümesine paralel olarak giysilerde, sevdiği kahramanları yansıtan kostümler giyme, tarzını yansıtmaya, bedenlerini tanıyarak rahat edebilecekleri kıyafetler seçme gibi özelliklerinde geliştiği görülür. Bu araştırmada, erken çocukluk eğitimi döneminde erkek çocuklarının kıyafet seçimine etki eden faktörlerin ebeveyn görüşleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, erken çocukluk eğitimi döneminde erkek çocuklarının kıyafet seçimine etki eden faktörler, ebeveyn görüşleri açısından araştırılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ili Çankaya İlçesi Erken Çocukluk Eğitimi Döneminde (3-6 yaş) olan 24 erkek çocuğun ebeveynleri oluşturmaktadır. Araştırmada, araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun geliştirilmesi aşamasında ilgili literatürler taranarak bilgi edinilmiş, 3-6 yaş grubu çocuğu olan ebeveynlerden konuyla ilgili görüşler alınmıştır. Bu araştırmalardan elde edilen bilgiler soru haline dönüştürülmüştür. Veriler soru haline dönüştürülürken 3 uzman tarafından değerlendirilmiştir. 15 sorudan oluşan bir görüşme formu ortaya çıkmıştır. Araştırmada veriler görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Çalışmada elde edilen verilerin analizi sonucunda, erken çocukluk eğitimi dönemindeki (3-6 yaş grubu) erkek çocuklarında (takım elbise, polis, asker, vb.) giyim, ebeveynler açısından doğru bulunmadığı, giyim tarzının genellikle aile, ilgi alanları, arkadaşlar ve medya ile şekillendiği, giyim seçimini belirleyen faktörlerin çocuğun karar verme yetisinin gelişmesi gibi olumlu etkilerinin yanı sıra kıyafet konusunda aile ile çatışma, uygun olmayan zamanlarda yanlış giyim gibi olumsuz etkilerinde görüldüğü, okula giderken ve günlük hayatında genellikle rahat edebilecekleri yaşına uygun kıyafet seçiminin doğru olduğu, çocukların farklı giyindiği zamanların genellikle doğum günleri ve özel günler olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, erken çocukluk eğitimi döneminde ebeveynlerin erkek çocuklarına, yerinde, zamanında ve yaşına uygun kıyafet seçmeleri konusunda bilgi vermeleri gerektiği, ebeveynlerin alternatif giyim seçenekleri sunarak seçimi onlara bırakmaları, özel günlerde kıyafet seçimini yapabilecekleri ortam hazırlamaları, erkek çocuklarını sembolik giyim tarzına teşvik eden içeriklerden (tv, sosyal medya, dergi vb.) uzak tutmaları gerektiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erkek çocukları, kıyafet, ebeveyn görüşleri

PANDEMİ SÜRECİNDE OKUL ÖNCESİ EĞİTİME DEVAM EDEN VE ETMEYEN ÖĞRENCİLERİN OKUL OLGUNLUĞU DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

BİLGE UYANIK KOÇ¹, ALİ KEMAL UZEL²

MEB- Çankaya Cumhuriyet Anaokulu ¹, MEB- Çankaya Cumhuriyet Anaokulu ²

Özet: Dünyada ilk olarak 31 Aralık 2019'da Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkan Korona virüs, ülkemizde ilk kez 11 Mart 2020'de görülmeye başlanmış, dünya çapında yaklaşık 629 milyon kişinin hastalanmasına, 6, 58 milyon kişinin ise ölümüne sebep olarak küresel çapta bir endişe yaratmış, özellikle gelişmekte olan ülkelerde sağlık, ekonomi, eğitim, sosyal yaşam gibi birçok alanda olumsuz sonuçlara sebep olmuştur. Korona virüsün olumsuz sonuçlara neden olduğu alanlardan bir tanesi de eğitimidir. Sosyal etkileşimin yüksek olduğu okul ortamında virüsün yayılma hızı artacağı için dünya genelinde öğrencilerin en az %91'i için okullara ara verme zorunluluğu doğmuştur. Dünya devletleri, sağlığa yönelik tedbirlere paralel bir şekilde, eğitiminde devamlılığını sağlayabilmek amacıyla sahip oldukları imkânlar çerçevesinde uzaktan eğitime dönülmesi kararı almıştır. Bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de pandemi sürecinde salgının yayılmasını önlemek amacıyla tüm eğitim kademeleri ve yükseköğretim kurumlarında 12 Mart 2020'de yüz yüze eğitime ara verilmiş, 23 Mart 2020 tarihinde ise EBA üzerinden uzaktan eğitime geçilmiştir. Pandemi koşulları diğer eğitim kademelerini etkilediği gibi okul öncesi eğitimi veren kurumları, okul öncesi dönem çocukları ve ebeveynlerini de etkilemiştir. Okul öncesi düzeyde yapılan eğitimin pandemi döneminden olumsuz etkilenmesi ve özellikle pandemi sırasında çalışmaya devam eden anne-babaların yüz yüze eğitim yapan kurumları tercih etmek durumunda kalması sonucunda Türkiye genelinde bazı okul öncesi eğitim kurumları uzaktan eğitime geçerken, bazıları yüz yüze eğitime devam etmek durumunda kalmıştır. Okul öncesi dönem (0-72 ay) çocuklarının tüm gelişim alanlarına etki edip, onları sağlıklı ve düzenli fiziksel koşullar içinde ve toplumun ortak ahlaki değerleri çerçevesinde yönlendiren, onlarda iyi bir kişilik, sosyal duyarlılık ve yaratıcı bir zekânın temellerini atan, uzman eğitici kadroya sahip, sosyal kuruluşlar olarak tanımlanan okul öncesi eğitim kurumları, çocuğun tüm gelişim alanları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu gibi, ilkokula hazır olma durumu üzerinde de oldukça etkilidir. Çocuğun okuma-yazmayı öğrenebilmesi için belirli bir olgunluğa ulaşması ile birlikte gerekli olan ön bilgi, beceri ve tutumları kazanması olarak tanımlanan okul olgunluğu, çocuğun ilkokul başarısının yordayıcısı rolündedir. Bu araştırmanın amacı, pandemi sürecinde okul öncesi eğitime devam eden ve etmeyen öğrencilerin okuma olgunluğu, sayı olgunluğu ve toplam olgunluk düzeylerinin incelenmesidir. Araştırmaya pandemi sürecinde Ankara ili Çankaya ilçesinde devlete bağlı resmi bağımsız bir anaokuluna kayıt yaptıran, yüz yüze eğitime devam eden ve etmeyen 60-80 ay arası 42 çocuk dâhil edilmiştir. Çalışmanın amaçları doğrultusunda araştırmanın modeli betimsel araştırma desenlerinden ilişkisel tarama modeli olarak belirlenmiştir. Araştırmada ölçme aracı olarak Aile Anket Formu ve Metropolitan Okul Olgunluğu Testi kullanılmış, elde edilen veriler gerekli istatistiksel işlemlere tabi tutulduktan sonra ortaya çıkan sonuçlar kuramsal bilgiler ışığında değerlendirilerek tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, eğitim, pandemi, okul olgunluğu

TÜRKİYE’DE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARININ YAPISI VE SORUNLARINA BİR BAKIŞ

SIDIKA NURCAN İNANDI¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmada, Türkiye’de özel öğretim kurumlarının yapısı, özel okulların tarihçesi ve gelişimi ile sorunları incelenmiştir. Özel okulların gelişimine bakıldığında; geleneksel okul anlayışından farklı olarak batılılaşma hareketlerinin başlangıcı sayılan Tanzimat dönemiyle birlikte yabancı ve azınlıkların öncülüğünde geliştiği görülür. Yabancı ve azınlık özel okullarının, o dönemde ki Türk eğitimi sisteminden farklı olması nedeniyle beraberinde eğitime yeni bir anlayış ve nitelik getirdiyse de Osmanlı Devletinin dini, siyasi, ekonomik ve kültürel politikalarına aykırı faaliyetler de bulduklarından olumsuz sonuçların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Osmanlı Devleti o günlerde içinde bulunduğu koşullar nedeniyle; yabancı ve azınlık özel okullarının devlet içinde meydana getirdiği olumsuz sonuçları ortadan kaldırma çabaları yeteriz kalmıştır. Bu olumsuzluklar Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşuna kadar devam etmiştir. Türk milleti Kurtuluş Savaşı ile milli mücadelesinin neticelendirerek bağımsız Türkiye Cumhuriyeti Devletini kurmuştur. Cumhuriyet sonrasında yabancı ve azınlık okulları, devletin gözetimi ve denetimi altına alınmıştır. Böylece olumsuz bütün gelişme ve sonuçlar sona ermiştir. Bu sonuca bağlı olarak yabancı ve azınlıklara ait özel okullar hızla azalmıştır. 1960’ lı yıllarda özel okullar konusunda çalışmalar başlatılmıştır. 1980’ den sonra ise bu konudaki çalışmalar daha da hızlanmıştır. Bu gün ise okul öncesi eğitimden tutunda yükseköğretime kadar her düzeyde eğitim veren özel okulların sayısı hızla artmaktadır. Devlet özel okulların kurulmasını teşvik etmektedir. Günümüzde büyük çoğunluğu Türkler tarafından açılan özel okulların öğretmenlerinin büyük çoğunluğu Türk olup, öğrencilerinin hemen hemen tümü Türk’tür. Özel okullar, eğitimde bir rekabet ortamı oluşturarak, nitelikli eğitim ortamları sağlamak konusunda Türk eğitim sistemine katkıda buluna bileceğinden sayılarının daha da artması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel öğretim, özel öğretim kurumları, özel öğretim kurumlarının yapısı

OKUL MÜDÜRLERİNİN ÜTOPIK OKUL ANLAYIŞLARINA DİSTOPIK BİR YAKLAŞIM

SİNEM DEMİRSOY¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmanın amacı, okul müdürlerinin eğitim ortamına bakış açılarının gerçeklik algılarından kopması sonucu nihai okul ortamına ütopyik yaklaşımlarının okul gerçekliğiyle çelişmesinin diğer paydaşlar üzerindeki distopik etkisini ortaya koymaktır. Bu çalışmada araştırma yöntemi olarak, nitel araştırma yöntemlerinden Doküman İnceleme Yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem ile ilgili konu hakkında yayınlanmış kitap ve makaleler araştırılmış, ayrıca Dergipark, Ulusal Tez Tarama Merkezi ve Google Akademik veri tabanları yoluyla da alanyazın taraması yapılmıştır. Bu temel araştırma sonucunda taranan ilgili literatür dahilinde ilgili konuya yeni bir bakış açısı getirmek amaçlanmıştır. Okul bir eğitim ortamı olduğu gibi aynı zamanda öğretmenler ve idari personel için de bir çalışma ortamıdır. Okul müdürleri eğitimci kimliklerinden bağımsız olarak aynı zamanda işveren kimliğine de bürünmektedir. Okul kültürüne hakim olan “Biz bir aileyiz. ” yaklaşımı, aileyi yönetecek bir figür arayışıyla okul müdürlerinin bu rolü de üstlenmesine sebep olmuştur. Hem öğretmen hem patron olup hem de aileyi bir arada tutma sorumluluğunu üstlenen okul müdürleri kendi ütopyalarını kurma yoluna gitmişlerdir. Ütopya, gerçekte olmayan, tasarlanmış olan ideal bir toplum şeklini yansıtır. Ütopya teriminin kullanımı Thomas More’un 1516’da yazdığı Ütopya isimli kitabıyla yaygınlaşmıştır. Ütopya mutlak olumluluğu simgelerken karşıt ütopya yani distopya ise kötümser bir bakış açısıyla olumsuzluğu karşılar diyebiliriz. Okul yöneticileri ütopyik bir okul ortamı kurmak isterken mutlak her şeyden haberdar ve hakim distopik öğelerden faydalanmaktadırlar. Gerek okul kameraları gerekse farklı paydaşların işleyişe dahil olması sonucu okul müdürleri için ütopya olan okul ortamı diğer paydaşlar için distopik bir hal almaktadır. Hem akademik hem de sosyo-kültürel anlamda kusursuz bir ütopya kurmak isteyen okul müdürleri bütün paydaşlardan haberdar ve sistemin işleyişine hâkim olmak isterler. Bu sebeple gerek öğretmenlerin gerek öğrencilerin sürekli denetim altında tutulduğu bir işleyiş benimsenmiştir. Ütopik eğitim ortamları kusursuzluğu bozacak aksaklıklara tahammül göstermemektedir. Akademik başarısızlıklara, akran zorbalıklarına, sorumluluklarını yerine getirmeyen paydaşlara bu ütopyik sistem içinde yer yoktur. Çözüm ise sorunları yok saymak ya da sistem dışına itmekte bulunmuştur. Okul müdürleri kendilerini ütopyik dünyalarından çekecek bir gerçeklikle karşılaştıkları an sorunları görmezden gelmeye yatkın olurlar. Herhangi bir paydaşla yaşanan sorunlar, ailede sıkıntı çıkaran çocuğun cezalandırılması ya da dışlanması gibi sonuçlar doğurur. Bu paydaşlar, okul müdürünün kapsayıcılığından faydalanamaz ve sistemin ya da okul toplumunun dışına itilir. Öğretmenler odasının da bu distopyanın bir parçası olmaya hazır, her zaman ütopyanın sürekliliğinden yana olması beklenir. Okul müdürlerinin ütopyik eğitim ortamı anlayışlarının, okulun diğer paydaşlarını hem akademik hem de sosyal bir distopya içine çekmekte olduğu söylenebilir. Bu çalışmanın sonucunda ilgili konu, “eleştirel” analiz sürecinden geçirildiği için ilgili literatüre eleştiri ve katkı sağlaması amacı güdülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul yönetimi, ütopya, okul kültürü, okul iklimi

NISSAN'IN YÜKSELİŞ HİKAYESİ VE DEĞİŞİM MÜHENDİSLİĞİNİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE UYGULANABİLİRLİĞİ

AYHAN KILIÇ¹, SONGÜL ALTINIŞIK², AZİZE ASLIHAN KILIÇ³

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Açık Öğretim Daire Başkanlığı Açık Öğretim Lisesi¹, TODAIE (Türkiye Ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü)², T. C. Milli Eğitim Bakanlığı Porsaklar Anaokulu³

Özet: Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, küreselleşme sürecinin büyük bir ivme kazanması, değişen toplum yapıları ve rekabetçi ekonomiler nedeniyle dünya üzerinde her şey yeniden şekillenmeye başlamıştır. Dolayısıyla örgütlerin de değişen ve gelişen hayat şartlarına uyum sağlamaları, etkinliklerini ve verimliliklerini artırmaları ve çalışanların ve müşterilerin beklentilerini karşılamaları için değişime açık ve esnek bir yapıya dönüşmeleri zaruri bir gerekliliktir. Günümüzde örgütler; değişen ekonomik, sosyal ve siyasal şartlar nedeniyle örgütsel yapılarını sorgulama çabası içine girmişlerdir. Bu nedenle örgütün etkinliğini ve verimliliğini artırmak adına yönetim boyutuna dinamizm katacak yeni eğilimleri kabul etme ve uygulama yaklaşımları ortaya çıkmıştır. İşte değişim mühendisliği kavramı da yönetim boyutunda ortaya çıkan yeni eğilimlerden bir tanesidir. 1993 yılında Michael Hammer ve James Champy tarafından alanyazına kazandırılan değişim mühendisliği kavramı; örgüt içerisindeki iş akışının verimliliğini ve üretkenliğini artırmak için örgüte katma değer katacak süreçler ile örgütsel yapının hızlı ve radikal bir şekilde yeniden tasarlanmasıdır. O halde örgüt içerisindeki iş akışının ve süreçlerin yeniden tasarlanması bir anlamda, çalışanların çalışma şartlarının iyileştirilmesine ve yetkinliklerinin artırılmasına da olanak sağlamaktadır. Nitel tarzda oluşturulan araştırmada; değişim mühendisliğinin en belirgin örneklerinden biri olan dünyaca ünlü bir otomotiv markası Nissan'ın, Carlos Ghosn ile birlikte 1999 yılından itibaren başlayan yükseliş hikâyesi ele alınmıştır. Bu hikâyeden yola çıkılarak değişim mühendisliğinin Türk eğitim sistemine uygulanabilirliği, son yirmi yılda eğitim sistemimizde yapılan değişiklikler ve yenilikler çerçevesinde değerlendirilmiştir. Sonuç olarak Türk eğitim sisteminde son yirmi yılda yapılan değişiklikler ve yenilikler umut verici, ancak değişim mühendisliği adına yeterli değildir. Bu durumun ana nedeni ise Türk kamu yönetiminin esnek olmayan, katı ve örgütsel yapıdan kaynaklanan sorunlarıdır.

Anahtar Kelimeler: Nissan, değişim mühendisliği, türk eğitim sistemi.

ÖĞRETMENLERİN DEĞERLER VE DEĞERLER EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ

MUSTAFA AYDOĞAN¹

Şehit İbrahim Doğan Ortaokulu¹

Özet: Bu çalışmanın amacı Tokat Merkez ilçe Mevlana Eğitim Bölgesinde bulunan ilk ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin değerler ve değer eğitimi uygulamaları konusunda öğretmenlerin görüşlerini belirlemektir. Araştırma 2020-2022 yıllarında, Tokat Merkezde, 5 ilkokul, 6 ortaokul ve bu okullarda görev yapan sınıf ve branş öğretmenlerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında öğretmenlerin değerlere hangi derslerde değinildiği ve hangi ara disiplinlerle ilişki kurulduğu, değer eğitimi için kullanılan yöntemlerin neler olduğu ve etkililiği, değerlerin kazanım güçlüğü, değer eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri ile ilgili görüşlerini almak üzere hazırlanan bir anket kullanılmıştır. 21. yüzyılda hızla sekülerleşen dünyada anlamını yitiren değerlerin gelecek nesillere aktarımı toplumlar için önemli bir rol oynar. Toplum için hayati önem taşıyan değerlerin eğitiminin nasıl olacağı ise ayrı bir tartışma konusudur. Değerin ne olduğu konusunda da sabit bir tanıma varılamamıştır. Türk Dil Kurumu'na göre değer; bir şeyin para için ölçülebilen karşılığı, paha, üstün nitelik, üstün ve yararlı nitelikleri olan birey, bireyin nesne ile olan ilişkilerini belirleyen durum ve bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü gibi anlamlara gelmektedir. (www. tdk. gov. tr). Aysel Akın ise değer; "akıl ve kalbin birlikte uyum içinde olması" şeklinde tanımlamıştır. Bir kavram olarak değer çok sayıda tanımından söz etmek mümkündür. Ancak, toplumsal kabul sağlanarak ortak değerler oluşturulmalı ve bu değerlerin gelecek kuşaklar tarafından içselleştirilmesi sağlanmalıdır. Toplumun varlığını devam ettirebilmesi için son derece önemli olan değerlerin içselleştirilmesi ve davranış olarak gösterilebilmesi için daha erken yaşlardan itibaren ailede değerler eğitiminin verilmeye başlanması gerekir. Toplumun devamı ve gelişimi için değerler eğitiminin ne denli önemli olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bundan dolayı okullarda değerler eğitimi konusunda önemli görevler düşmektedir. "Günümüzde değerler öğretilbilir ve öğrenilebilir olgular olmakla beraber bunların bireylerce öğrenilmesi geçmişe göre daha zor görülmektedir. Geçmişte toplum tarafından benimsenen ve desteklenen birçok değer, yaşantı yoluyla aktarılabilirken günümüzde sadece yaşantı yeterli olmamaktadır. Çünkü toplumsal yaşamda çocuğun değerler sistemini etkileyen ve değişime sürükleyen etkenler çoğalmıştır. Değerlerin kazanılması rastlantılara ve kontrol dışı mekanizmalara bırakılmamalı, değer eğitimi ile ilgili yeni gelişmeler ve eğilimler dikkatlice izlenmelidir." (Yelken, 2011) Aydın'a göre de okullarda değerler eğitimi günümüz dünyasının olmazsa olmazlarından. "Günümüz dünyasında, akademik başarı kadar, çağdaş hayatın vazgeçilmezi hâline gelen, dürüstlük, saygılı olma, ahlaki değerlere uyma, rahat iletişim kurma, insan ilişkilerine özen gösterme, nezaket kurallarına uyma, iş disiplini, temizlik, düzen vb. kavramlar da ön plana çıkmaktadır. Birey bir bütün olarak ele alınmakta, insanı insan yapan özelliklerin geliştirilmesine çaba harcanmaktadır." (Aydın, 2010) "Okullar eğitim için çok önemli, vazgeçilmez ve yeri doldurulamaz kurumlar durumundadırlar. Okulları örgün eğitim kurumları olarak nitelendirir, onları yaygın eğitimden ayırırız. Bu ayırım, aslında okulu daha yakından tanımak ve onunla özel olarak meşgul olmak kolaylığı sebebiyledir. Okullar kadar yaygın öğretim hizmeti yapan kurum var mıdır acaba? Okullar, özellikle ilköğretim okulları vatandaşın ayağına kadar gitmekte, zorunlu oluşu sayesinde de yetişmekte olan yeni nesle, ortak değerleri kazandırmaktadır. Ailelerin bir kısmı

çocuklarının okula gitmesi ile onlarla birlikte okulun verdiklerinden etkilenmekte, yararlanmaktadırlar.” (Aydın, 2010) Bu kapsamda araştırmanın problemi, Tokat ili Merkez ilçe Mevlana Eğitim Bölgesinde görev yapan ilk ve ortaokullardaki öğretmenlerin değerler ve 2020-2022 yılları arasında okullarda uygulanan değerler eğitimi hakkındaki görüşleri nelerdir? olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, değerler, değerler eğitimi

OKUL YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN ÇALIŞANLARIN MOTİVASYONUNA ETKİSİNE DAİR ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ: KUZHEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ (KKTC) ÖRNEĞİ

OĞUZHAN CEBECİ¹, MEHMET UÇAR²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Eğitim sisteminin stratejik öğelerinden biri de okul çalışanlarıdır. Okul çalışanlarının çalışma isteklerinin yani motivasyonlarının eğitim sektöründe kaliteli ve sürdürülebilir başarı açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu kaliteli ve sürdürülebilir başarının gerçekleştirilebilmesi için de yürütülen eğitim politikalarını tayin eden üst yöneticilerin olduğu kadar bu politikaların sahada uygulanmasını ve denetimini gerçekleştiren okul yöneticilerinin de görevleri ve sorumlulukları olduğu görülmektedir. Okul yöneticilerinin bu sorumluluklar çerçevesinde görevlerini yerine getirirken örgütün diğer üyelerinin yani okul çalışanlarının motivasyonlarını ve çalışma şartlarını, onların işlerini severek yapabilmelerini sağlayabilecek şekilde gerek psikolojik ve sosyolojik gerekse fiziksel açıdan dizayn etmeleri gerektiği düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle yapılan bu araştırmanın amacı; okul yöneticilerinin iletişim becerilerinin kendilerinin yürütmekte oldukları görevleri esnasında çalışanların motivasyonlarına etkisine dair öğretmen görüşlerinin analiz edilmesi, okul yöneticilerinin sahip olup uyguladığı ya da uygulayamadığı iletişim becerileri bağlamında öğretmenlerin motivasyonlarını artıran ve azaltan durumların açığa çıkarılması böylece bu konuda ileride yapılacak araştırmalara ve eğitim politikalarını uygulayan otoritelere katkı sağlamaktır. Araştırmada okul yöneticisi, iletişim, iletişim becerileri ve motivasyon kavramları kuramsal olarak incelenmiştir. Araştırma konusu ile ilgili yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirilen araştırmalar da incelenerek elde edilen veriler araştırmanın kuramsal çerçevesi ve sonuçları ile karşılaştırılmıştır. Araştırmada elde edilen bulguların gerek alan yazın gerek ulusal eğitim politikaları açısından okul çalışanlarının meslek hayatlarına dikkat çekeceği, iş doyumunu ve çalışma koşulları konularında anlayışı artırabileceği, yöneticilerin kullandıkları iletişim becerilerinin yönetimleri altında bulunan okul çalışanlarının verimli ve istekli bir şekilde işe koşılması anlamında ışık tutacağı için önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırma nitel araştırma yöntemi ile kurgulanmış, uygulama ve analiz aşamasında olgu bilim deseni tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma süresince bireylerin görüşlerinin ele alınması yoluyla durum temelli bir yaklaşım benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu KKTC (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) Milli Eğitim Bakanlığı-İlköğretim Dairesi ve Ortaöğretim Dairesi'ne bağlı okullarda görev yapan ve araştırmaya uygun olabilecek örnekleme yöntemlerinden Maksimum Çeşitlilik Örnekleme yöntemine göre seçilen 14 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın uygulanması aşamasında veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmış ve toplanan verilerin analizi aşamasında içerik analizi yapılmıştır. Arık'a (1992) göre, içerik analizi, sosyal gerçeğin yazılı ve açıklayıcı özelliklerinden, yazılı ve açık olmayan içerik özellikleri hakkında çıkarımlar yapmaktır. Veriler sırası ile bulguların kodlanması, kodlanan bulguların temalandırılması, temalar ile kodların düzenlenmesi ve bulguların tanımlanarak yorumlanması şeklinde analiz edilmiştir. Bu işlemler sırasında öncelikle, mülakat ses kayıtları ve yazılı görüşme formları incelenip çözümlenmeler yapılmıştır. Katılımcıların ifadelerinin çözümlenmesinde, ifadelerin benzerlik ve paralelliklerine göre gruplandırılmaları yapılmıştır. Araştırmanın iç geçerliliği ve güvenilirliği sağlamak için betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Kullanılan bu teknik Türnüklü'ye (2000) göre verilerin analizi sırasında görüşme formunda yer alan soruları göz önünde bulundurarak katılımcıların görüşlerini yansıtabilmek nedeniyle doğrudan katılımcıların

görüşlerinden alıntı yapmak anlamına gelmektedir. Böylece araştırmacı tarafından bulguların bütünlüğü ve anlamlılığı devamlı kontrol edilmiştir. Araştırmada okul yöneticilerinin sahip olduğu iletişim becerileri ile beraber bu iletişim becerilerinin ne şekilde ve nasıl kullanıldığının ya da kullanılmadığının okul çalışanlarının motivasyonlarına olumlu ve olumsuz etkilerinin neler olduğu ve frekansları da incelenmiştir. Okul yöneticilerinin iletişim becerileri kullanımının insan kaynakları bağlamında yönetim-personel iletişimi, çalışma ortamı huzuru, personel çalışma isteği-iş verimi gibi temalarda olumlu etkisi olduğu; yanlış kullanımının ya da kullanılmamasının ise yönetim-personel sorunları, çalışanlara karşı adaletsiz yaklaşım, personel çalışma isteği-iş verimi, güler yüzlü yaklaşım gibi temalarda olumsuz etkisi olduğu görülmüştür. Eğitim sisteminin en temel üyeleri olan okul çalışanlarının görevlerinde verimli ve başarılı olması, üyesi oldukları eğitim sisteminin belirlenen hedeflerine ulaşmasını ve başarısını etkilediği görüşünden yola çıkarak, okul çalışanlarının görevlerine yönelik motivasyon kaynakları ve yöneticilerin kullandığı iletişim becerilerinin olumlu ve olumsuz etkilerinin araştırmacılar tarafından incelenmesi gereken önemli bir konu olduğu görülmektedir. Bu ve benzer konularda çalışma ve araştırmalardan eğitim sisteminin planlayıcısı ve uygulayıcısı olan ilgili otoritelerce dikkate alınarak yararlanılması, geleceğimiz ve toplumsal refahımız için önemli bir konu olan eğitimin daha iyi noktalara gelmesine yardımcı olabilir. Araştırma gerek kapsamı ve örnekleme gerek iletişim becerileri ve motivasyon ilişkisine dikkat çekmesi nedeniyle özellikle çalışan memnuniyeti ve iş verimi bağlamında eğitim yönetimi alanında profesyonel yönetim becerileri yanında başarının çalışanların motivasyonlarının arttırılması ile de ilgili olduğuna dikkat çekerek olumlu katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Okul yöneticisi, iletişim, iletişim becerileri, motivasyon

ENGELSİZ EĞİTİME YENİ BİR YAKLAŞIM: METACLASS

HALİL ULUTAŞ¹, HAFİZE NURAY ULUTAŞ²

Ordu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi¹, Ordu Milli İrade Ortaokulu²

Özet: Bilişim Teknolojilerindeki gelişmelerle yenilikler, kişilerin sosyal ve eğitim yaşamlarına farklı şekillerde yansımakta, değişim ve fırsatları ortaya çıkarmaktadır. Zamandan ve mekandan bağımsız şekilde kişilere kaliteli bilgi aktarım ortamının sağlanması, bilgi kaynağıyla faydalanıcıların etkileşmesi, fırsat eşitliğiyle özellikle dezavantajlı bireylerinde öğrenim fırsatlarından faydalanması için engellerin giderilmesi ve özgün öğrenme ortamları oluşturulması gerekmektedir. Özellikle, tüm dünyada yaşanan pandemiye bağlı dahada önemli hale gelen uzaktan eğitimin uygulanmasına yönelik özgün ve yenilikçi gelişmeler, hem yirmi milyonu aşan öğrencileri, hemde değişik sektörlerdeki eğitim ihtiyaçlarını karşılama konusunda olumlu sonuçlar ortaya koymaktadır. Teknoloji, öğrenmenin gerçekleşmesi için tek başına yeterli bir yöntem değildir. Öğrenme; ortam, motivasyon, hazır olma, merak ve istek gibi farklı unsurların bir araya gelmesi ile gerçekleşen bir kavramdır. Öğrenme eyleminin etkili ve verimli bir şekilde sonuçlanmasında, kapsamının gerçek hayat ile ilişkilendirilmesinin, gerçek hayata yakın olmasının ve benzemesinin önemli bir rol oynadığı ifade edilmiştir. Bu bağlamda yeni bir teknoloji olarak ortaya çıkan ve bilimsel çalışmalarda kendine yer edinen Metaverse (Sanal Evren), etkili ve verimli öğrenmenin gerçekleşmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Siber uzayın da dâhil olduğu artırılmış ve sanal gerçekliği içeren gelişmiş fiziksel gerçekliğe ve kalıcı sanal alana sahip yeni ortak kullanıma açık evren modeli ise “METAVERSE”dir. Ötesi anlamındaki meta kelimesi, evren anlamındaki universe kelimesinin önüne eklenerek İlerievren veya evrenötesi terimi ortaya çıkarılmıştır. Bu teknolojiyi, gerçek dünyada var olan objelerle sanal dünyadaki nesnelerin birleştiği, eş zamanlı etkileşimin söz konusu olduğu bir teknoloji olarak tanımlamaktadır. Metaverse, gerçek dünyadan elde edilen bir görüntüyle beraber daha önce yeri belirlenen hedeflere sanal objelerin yerleştirilmesi ve ortaya çıkan ürünün programlar vasıtasıyla değerlendirilmesidir. Gelişmekte olan teknoloji, günler geçtikçe insanlara her alanda kolaylık sağlamaktadır. Yaşam standartlarının ve ihtiyaçların değişmesiyle teknolojilerinde hızlıca yenilenmesi ihtiyaçları ortaya çıkmaktadır. Mobil cihazlar, iletişim görevlerini bir kenara bırakıp, kişilere arkadaş hatta vücutlarının bir organı haline almıştır. Son zamanlarda, mobil cihazlarda ve yazılımlarda devrim yaşanmıştır. İlk zamanlar yalnızca ses ve yazı ileten cihazlar yerlerini, akıllı cihaz ve sanal gözlük gibi bilgisayarların bütün özelliklerine sahip gelişmiş cihazlara bırakmıştır. İlk zamanlardan itibaren yazılıma olan ihtiyaçlar değişim yaşamıştır. Mobil uygulamalar sayesinde kişiler mekândan bağımsız olarak internete erişebiliyor ihtiyaçlarını hemen çözebilmektedirler. İşitme engelli kişiler, işaret dili kullanılmayan dersleri takiplerinin ne kadar güç olduğunu bilmektedirler. Engelli öğrenciye özel okulda, işaret dilini kullanan öğretmenlerce özel öğretim metodu kullanılıp verilmekte olan dersle eğitimlerini almaktadır. İşaret diline hakim olmayan öğretmen öğrencilerine bildiklerini aktarabilmesi çok zordur. Yada bir üniversitede, işitme engelli bir bireyin amfinin arka tarafında veya önde bile olsa dersin hocası arkası dönük ders anlatırken bu bireylerin dersi takip edebilmeleri çok zordur. Bu, öğrenci gelişimini olumsuz etkilemektedir. Bu noktadan yola çıkarak sözü edilen, mobil cihaz yazılımları aracılığıyla bu soruna çözüm bulmak amacıyla proje geliştirilmiştir. Projemiz, işitme engelli öğrenciler için METAVERSE yada Türkçe ifadesiyle SANAL EVREN, alışılmış şahsi bilgisayarlarla birlikte üç boyut sanal ortam desteği sağlayan METACLASS – Engelsiz Eğitim Sistemi oluşturulmuştur. Oluşturulan yazılım sayesinde işitme engelli öğrencinin dersleri sanal dünyada görüp yazılı olarak

takibi sağlanacaktır. Bu noktada ders anlatan hoca ilk olarak, sanal dünyadaki dersi başlatarak sonra da kamera karşısında fiziksel derse başlamasıyla hem kullandığı akıllı tahta hem de konuşması senkronize bir şekilde yazıya dönüştürülerek METACLASS  zerindeki sınıfta da yerini alacaktır. VR g zlk kullanan  ğrenci bu dersi metaverse dünyasında canlı ve daha sonra tekrar tekrar takip edebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Engelsiz eğitim, sesi yazıya dönüştürme, yazılı ders takibi, metaverse.

ORTA/AĞIR ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERİN ZORUNLU ÖĞRENİMİ TAMAMLADIKTAN SONRA YAŞAMLARINI SÜRDÜRME DURUMU

ELİF SEYLİM¹,

Dr.,MEB¹,

Özet: Okul, öğrencilerin arkadaş edinmelerini ve sosyalleşmelerini sağlayan, onların psiko motor becerilerini geliştiren, öğretim programı çerçevesinde öğrencilere bilgi, beceri ve değerlerin kazandırıldığı yerdir. Engelli bireylerin eğitim almaları ve aldıkları eğitimden faydalanabilmeleri oldukça önemlidir. Eğitim öğretim sürecinde öğrencilere olduğu kadar ailelere de sorumluluk düşmektedir. Okul öncesinden itibaren eğitim öğretim faaliyetlerine katılan engelli bireylerin okul dönemi sona erdikten sonra hayatlarını bağımsız sürdürebilmeleri amaçlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı; zorunlu öğrenimi tamamlayan orta ağır zihinsel engelli bireylerin iletişim, öz bakım, günlük yaşam becerisi, toplumsal ve sosyal yönden durumlarını ortaya koymak, kendilerinden yasal sorumlu olan kişilerin bu süreçte yaşadıkları sorunları tespit etmek ve belirlenen sorunlara çözüm önerileri sunmaktır. Çalışma, güncel bir olayın derinlemesine değerlendirilmesini kapsayan bir yaklaşım olan nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması olarak desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, Ankara ilinde ikamet eden 19 engelli birey yakınından oluşmaktadır. Katılımcıların tamamı orta-ağır düzey zihinsel engelli bireyin anne, baba ya da yasal sorumlusudur. Veriler görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Görüşme formu araştırmacı tarafından ilgili alan yazın taranarak oluşturulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda görüşme formu son haline getirilmiştir. Veriler içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucuna göre araştırma kapsamında yer alan engelli bireylerin çeşitli sebeplerle tam olarak okul hakkından yararlanamadıkları, farklı iletişim sorunları yaşadıkları görülmüştür. Ayrıca sosyal ve günlük yaşam becerilerini engel durumuna göre değişmekle birlikte yeteri kadar geliştirme fırsatı bulamadıkları anlaşılmıştır. Aileler ve engelli bireye bakım verenlerin sosyal, psikolojik ve ekonomik yönden çeşitli sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Orta-Ağır Zihinsel Yetersizlik, Engelli Birey, Engelli Birey Yakını

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK OKURYAZARLIĞI PROBLEMLERİNİ ÇÖZME SÜRECİNDE BAŞARI DURUMLARININ İNCELENMESİ

HAYAT BABURHAN DURMUŞ¹, EBRU SAKA²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Kafkas Üniversitesi²

Özet: Matematik nesiller boyu aktarılmış evrensel bir dildir. İnsanoğlunun var olmasıyla birlikte ihtiyaçlar doğrultusunda bu dil ortaya çıkmıştır. Matematik bireylerin günlük en basit işlerinden, en karmaşık işlerine kadar neredeyse tüm alanlarda hayatla iç içedir (Yıldızlar, 2018). Bu yüzden matematik, eğitimin her kademesinde dünya ile birlikte ülkemizde de en önemli derslerden biri olarak görülmektedir. Matematiksiz bir bilimden, bilimsiz bir teknolojiden söz etmek pek de mümkün değildir. Özellikle matematiksel düşünme ve akıl yürütme, matematiksel dili ve yöntemleri kullanma her bilim alanında ve teknolojiyi geliştirmede kaçınılmazdır (Ersoy, 2002). Matematikğin hayatımızda bu denli yer kaplamasına rağmen ülkemizde istenilen başarıya ulaşılamamıştır. OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) ülkelerinin geliştirdiği Uluslararası Öğrenci Başarısını Belirleme Programı PISA (Programme For International Student Assessment) gibi uluslararası sınavlarda ülkemizin sıralaması maalesef durumu gözler önüne sermektedir. OECD'nin geliştirdiği ve yürüttüğü PISA; öğrenci başarı seviyelerini yükseltmek, eğitim stratejilerinin öğrencileri nasıl etkilediğini değerlendirmek, eğitimi daha verimli şekilde sokabilmek ve kaliteyi yükseltmek için, 15 yaş dönemi öğrencilerinin okuma, fen ve matematik okuryazarlık düzeylerinin belirlenebilmesi için yapılmakta olan tarama çalışmasıdır (OECD, 2004). Matematikte istenilen başarının yakalanabilmesi için önemli öğeler arasında olan PISA'nın çok iyi anlaşılması gerekmektedir. PISA, matematik alanındaki ölçme ve değerlendirmesini, matematik okuryazarlığı temeli üzerinden şekillendirip, inşa etmektedir. Özetle matematik okuryazarlığı, düşünme, anlama, akıl yürüterek problem çözme şeklinde açıklanabilir. Matematik okuryazarlığının önemi; bireyin matematiksel temel bilgi ve becerileri kazanmasının yanında bu bilgi ve beceriyi günlük yaşamında kullanabilmeyi, matematiksel düşünebilmeyi, problem çözebilmeyi, hedef olarak belirlemesinden kaynaklanmaktadır (Özgen ve Bindak, 2008). Bireyleri matematik okuryazarı olarak yetiştirmek en önemli hedeflerden biri iken, mevcut program ile öğrenim gören öğrencilerin matematik okuryazarlığı başarıları belirlenmeli ve matematik okuryazarı olmalarını engelleyen veya teşvik eden faktörler incelenerek, daha iyi bir program sunulmalıdır. Buradan hareketle bu çalışmada 7. sınıf öğrencilerinin matematik okuryazarlığı problemlerini çözme sürecinde başarı durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada 7. sınıf öğrencilerinin matematik okuryazarlığı problemlerini çözme süreci derinlemesine inceleneceği için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırma 2022-2023 eğitim-öğretim yılı birinci dönem Hatay ili İskenderun ilçesinde bir ortaokulda 7. sınıfta öğrenim gören beş öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcılarının belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda katılımcıların belirlenmesinde öğrencilerin daha önceden matematiksel modelleme etkinlikleri ile ilgili deneyim sahibi olmalarına ve akademik başarılarına dikkat edilmiştir. Araştırmanın verileri PISA (2012) örnek matematik okuryazarlığı soruları arasından seçilen dört matematik okuryazarlığı problemine yönelik katılımcıların çözümlerinden elde edilmiştir. Verilerin analizinde öğrencilerin belirlenen dört matematik okuryazarlığı problemi için gerçekleştirdikleri çözümlerin değerlendirilmesinde Rott (2012) tarafından oluşturulan başarı kategorileri kullanılmıştır. Bu kategoriler başarısız, kısmi başarılı, avantajlı başarı ve tam başarı olarak Türkçe'ye çevrilmiştir. Verilerin analizinde öğrencilerin çözümlerinin hangi durumlar için başarısız, kısmi başarılı, avantajlı

başarılı ve başarılı sayılacağını belirlemek için araştırmacılar tarafından kriterler oluşturulmuştur. Öğrencilerin problem çözme başarılarının net bir şekilde belirlenebilmesi amacıyla önce tüm problemleri kapsayacak genel kriterler oluşturulmuş daha sonra problemlere özel kriterler belirlenmiştir. Yapılan değerlendirmede öğrencilerin problem çözme başarıları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin problem çözme envanterindeki çözümleri, problem çözme başarı değerlendirme formuna göre incelenerek tablolar oluşturulmuştur. Çalışma sırasında öğrencilerin matematik okuryazarlığı sorularını çözme süreçleri kamera kaydı altına alınmıştır. Bununla birlikte her problemin sonunda öğrencilerle matematik okuryazarlığı problemlerini çözme süreçleri ile ilgili klinik mülakat gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin matematik okuryazarlığı problemlerini çözme sürecinde problemlerin birçoğunda kısmi başarılı olduğu görülmüştür. Bazı öğrenciler problemleri doğru bir şekilde sonuçlandırıp başarılı sayılırken bazı öğrencilerin ise problemi yarıda bıraktığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematik okuryazarlığı, problem çözme, matematik başarısı, matematik eğitimi

OKUL YÖNETİCİLERİNİN DEMOKRATİK KÜLTÜR ANLAYIŞLARI

İLKUR ŞENTÜRK¹, YAKUP ÇAPRAZ²

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi- Eğitim Bilimleri Bölümü¹, MEB- Öğretmen²

Özet: Lider, okul kültüründe demokratik anlayışla değişim ve dönüşüme rol model olan eğitim öncüsüdür. Kurumların amaçlarına ulaştırılmasında liderlere önemli görevler düşmektedir. Okullarda iyi yönetici olma anlayışı iyi bir eğitim lideri olmaktan geçer. Okul liderlerinin geleneksel liderlik anlayışlarını bir kenara iterek, demokrasiyi hem yönetim anlayışı hem de bir yaşam biçimi olarak benimsemeleri, görev yaptığı okulları demokratik okul kültürü anlayışına göre düzenlemeleri, tüm okul paydaşlarının demokrasi bilincini kazanmalarına öncülük etmeleri gerekmektedir. Dünya ülkelerine örnek olan gelişmiş toplumların büyük çoğunluğu; birey, bireysel hak ve özgürlükleri ön planda tutan tam demokrasi anlayışına sahiptir. Ülkelerin tam demokrasi kültürüne sahip olması, öncelikle okulların tam bir demokratik anlayışa sahip olmasına bağlıdır. Bu da demokratik tutum ve davranışlara sahip demokratik okul liderleri ve diğer okul paydaşlarıyla mümkündür. Bu çalışma, okul yöneticilerinin demokratik okul anlayışına ilişkin görüşlerinin belirlenmesini amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, dört tane araştırma sorusu belirlenmiştir: 1. Okul liderlerinin demokratik yönetim anlayışları nasıldır? 2. Okul liderlerinin demokratik okul kültürüne ilişkin görüşleri nasıldır? 3. Demokratik okul kültürünü benimsemiş bir okul liderinin okul paydaşlarının eğitim-öğretim anlayışları üzerindeki etkisi nasıldır? 4. Okul liderlerinin eğitim camiasında karşılaştıkları antidemokratik tutum ve davranışlara karşı görüşleri nasıldır? Çalışma nitel araştırma tekniklerinden olgu bilim deseniyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu maksimum çeşitlilik örnekleme ile belirlenen Adana il merkezinde farklı okul türlerinde görev yapan 10 okul müdürü oluşturmaktadır. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan ve son hali uzman görüşüyle şekillenen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Çalışma sonucunda, okul yöneticilerinin demokratik yönetim anlayışına sahip oldukları ve demokratik okul kültürü farkındalıklarının olduğu, demokratik tutuma sahip yöneticilerin okullarının daha fazla tercih edildiği, bu okullarda verim ve motivasyonun yüksek olduğu ve genel olarak antidemokratik tutumlara maruz kalmadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, okul kültürü, demokratik okul, demokratik okul kültürü, liderlik, demokratik liderlik, okul yöneticisi

OKUL MÜDÜRLERİNİN DENETİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

SÜLEYMAN ŞAHİN¹

Milli Eğitim Bakanlığı Kat Ortaokulu¹

Özet: Bu araştırmanın amacı; 2021-2022 öğretim yılında, Tokat ili merkezinde bulunan ilkokul, ortaokul ve lisede görev yapan müdürlerin görüşlerine dayalı olarak, müdürlerin denetim için gerekli bilgi ve beceriye sahip olup olmadığı, denetlemede karşılaştıkları sorunları ve denetlemenin olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmada kullanılan veriler, Tokat ili merkez ilkokul, ortaokul ve lisede çalışan, maksimum çeşitlilik örneklemesine göre seçilen 6 ilkokul müdürü, 6 ortaokul müdür ve 6 lise müdürü olmak üzere toplam 18 kişiden toplanmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen standartlaştırılmış açık uçlu görüşme formuyla toplanan veriler, nitel veri analizi yaklaşımlarından içerik analizi yaklaşımı kullanılarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların büyük bir kısmının, denetimin okul müdürleri tarafından yapılmasının doğru bir uygulama olduğunu savunmuştur. Katılımcılar, denetimin okul müdürleri tarafından yapılmasının öğretmen ve öğrenciler üzerinde baskı oluşturduğu, öğretmen ve müdür ilişkilerinin olumsuz etkilendiğini dile getirmektedir. Denetimin okul müdürleri tarafından yapılmasının olumlu yönleri olarak, öğretmenlerin program ve içerik konusunda kendilerini sürekli güncel tutmaları ve mesleki gelişimlerine olumlu katkı sağlayacağı sonucuna varılmıştır. Denetimin okul müdürleri tarafından yapılmasının olumsuz yönleri olarak, denetçi ile denetmen arasındaki gelişmiş olan ilişkilerin zedeleneceği vurgulanmıştır. Bu durum ayrıca kurumsal denge ve okul kültürünün zedelenmesine, denetimin bizzat kendisinin öğretmenler üzerinde oluşturacağı psikolojik baskılar vurgulanmıştır. Okul müdürlerinin görüşlerine dayalı olarak, müdürlerin denetim için gerekli bilgi ve beceriye sahip olup olmadığı, denetlemede karşılaştıkları sorunları ve denetlemenin olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya çıkarmaktır. Bu nedenle şu sorulara cevap bulunmaya çalışılmıştır: 1. Denetim yapmanın olumlu yönleri nelerdir? 2. Denetim yapmanın olumsuz yönleri nelerdir? 3. Denetimde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

Anahtar Kelimeler: Denetim, ders denetimi, öğretmen, okul müdürü.

ERKEN ÇOCUKLUKTA METAVERSE UYGULAMALARI İLE 21. YY BECERİLERİ ÖĞRETİMİ

RIDVAN KARABULUT¹, ESRA KARABULUT²

Kayseri Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Çocukların nasıl öğrendiğine ilişkin ilkeler sınıfta, gerçek ya da sanal hangi ortamda olursa olsun değişmez. Eğitim bilimciler, eğitimciler ve işverenler de dâhil olmak üzere bir dizi eğitim paydaşı, geleceğin işyerinde başarının bir dizi beceriye veya Brookings Enstitüsü'nün “değişen dünya için beceriler” olarak adlandırdığı becerilere hâkim olmayı gerektireceği konusunda fikir birliğine varmıştır. Brookings Enstitüsü tarafından yayınlanan bir makalede, Hirsh-Pasek ve Roberta Golinkoff 6C olarak adlandırdıkları 21. Yy becerileri isimli bir dizi beceriyi zenginleştirmek için eğlenceli öğrenmenin önemini vurguladılar. İş birliği, eleştirel düşünme ve yaratıcı yenilik gibi beceriler başarı tanımımızı okuma ve matematik gibi temel akademik konuların ötesine taşır. Gelecekte bu sanal evrende herkes kendisi için bir alan yaratabilecek, oyunlarını ve eşyalarını tüm dünyayla paylaşabilecek, çoklu bir platform üzerinde farklı kullanıcılar tarafından oluşturulan küresel bir topluluğun parçası olma fırsatına sahip olacak. Tüm bunların gerçekleşmesine 5G internet hızı da yardımcı olacak. Aslında Metaverse'nin ayak seslerini biz bugün Minecraft, Fortnite ve Roblox pek çok uygulamada duyabiliyoruz. Örneğin Roblox kendi karakterinizi, evlerinizi sokaklarınızı tasarlayıp dünyanın farklı yerlerinden oyuncularla çevrimiçi oynayabildiğiniz bir oyun. Hindistan'dan bir oyuncu ile tasarladığınız markette alışveriş yapabilirsiniz. Bugün kullanıcıların en çok talep ettiği uygulamalardan biri olan Roblox içeriğindeki oyun sayısını 2019'a göre yüzde 19 artırdı ve aktif kullanıcı sayısını 42 milyonun üzerine taşıdı. Bu durum sanal evren fikrinin insanlara ne kadar sıcak geldiğinin bir göstergesi gibi. Bugün, metaverse hala üzerinde çalışılan ve gelişime ve katkıya açık bir alan olması nedeniyle araştırmacılara, eğitimcilere, politikacılara ve dijital tasarımcılara, dijital bir çılgınlığa kapılmadan bu alandaki gelişmelere öncülük etme şansı sunmaktadır. 3D (3 boyutlu), küresel, birbirine bağlı, sürükleyici ve gerçek zamanlı bir çevrim içi alan olarak Metaverse'nin potansiyelinden yararlanmak için, fiziksel dünyayı, sanal gerçeklik (VR) deneyimleriyle birleştirmenin yeni yollarına ihtiyacımız var. Metaverse, çocukların sanal alanlarda gezinirken gerçek sosyal etkileşimi deneyimlemeleri için sanal bu yeni sanal evrene eğitim ürünleri üreticilerinin, eğitimcilerin ve bilim insanların nasıl bir arada ortak çalışma yapılabileceği önümüzdeki günlerin tartışma konusu olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, erken çocukluk, arttırılmış gerçeklik

ÇOCUK VE OYUN

HAMZA AKTAŞ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Ünlü düşünür Eflatun: Çocuk oyunla büyümelidir, der. Oyun çocuğun hayatında bu denli önemli bir yer tutar. Çocuk oyunları hayatın çekirdeğidir. Bütün insanlar orada gelişir, büyür ve olgunlaşır. İnsanın en önemli yetenekleri orada güzelleşir. Öğretmenler, çocuklarla oynamaktan çekinmeyin oyunu hafife almayın eğer öyle düşünüyorsanız bu işi yapmayın, diyor yüzyıllar öncesinden Salzman. Çocuk oyunu oyun içinde öğrenir. Amacımız oyunu öğretmek değil oyunu oynatmak olmalıdır. Projede amaç, çocuklarımıza okullarımızda eğitici oyunlardan örnekler sunmak. Çocuklarımıza bu oyunlarla ruhsal, duygusal ve fiziksel yönden yararlı olabilmek. Çocukların oyun sırasında karşılıklı sevgi ve saygıya dayanan davranışlar sergilemesi, Oyun düzenine ve kurallarına uyma becerisi kazanmak Öğrencilerle sınıf içinde ve dışında eğitsel oyunlar oynanacak, Mesaj Oyunu Öğretmen çocuklara: Arkadaşlarınıza bir mesaj yazacaksınız. Ben hangi harfi söylersem, mesajın her kelimesi o harfle başlayacak. Mesela, ben “U” dersem şöyle bir mesaj yazabilirsiniz: Urfa’dan uçurtmayı uçur, unutma! Gibi. Mesaj ne kadar komik olursa başarılı sayılır.... Kafiye Oyunu Öğretmen bir kağıda bir sözcük yazar. Örneğin YULAR. Bunu çocuklara göstermez. Bütün çocuklara: Sonu LAR ile biten sözcük bulabilir misiniz? der. Öğrenciler sonu LAR ile biten sözcükler söyler, (Atlar, solar, fırlar, toplar) Öğretmenin yazdığı sözcüğü bulan alkışlanır... Bunlara benzer eğitici oyunlara örnekler: Bir dakika güzel konuş, Suçlu ve avukatı, Kim yok?, Canlı telefon, Bommm vb. Hedef kitle olan öğrencilerimize sınıfta, okul bahçesinde eğitsel oyunlardan örnekler oynatıldı. Oyunlar öğrencilerin ilgisini çekti ve severek oynadılar. Oyunlar oyun kurallarına uyularak karşılıklı sevgi ve saygı içinde oynandı.

Anahtar Kelimeler: Oyun, çocuk

OKULLARIN FİZİKSEL ORTAMLARININ ESTETİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

METİN DURMUŞ¹

Şehit İbrahim Doğan Ortaokulu¹

Özet: Bu araştırmanın amacı, Tokat ilindeki okulların Fiziksel ortamlarının estetik açıdan olumlu-olumsuz değerlendirilmesinin yapılarak, evinden daha çok zamanını geçiren öğrenci, öğretmen, okul idaresi, okul çalışanları ve veliler üzerinde bıraktığı etki araştırılarak eğitime etkisini bulmaktır. Araştırmada verileri toplamak için Tokat ilindeki okullar gezilerek kullanılan sanat unsurları, bu sanat unsurlarında hâkim temalar, bulunan görsel temaların öğrenci kazanımlarına ilişkisi, gün ışığını kullanımına ilişkin durumu, görüntü açısından estetik unsurları, görsel unsurların sanat açısı değerleri, temizlik açısından değerlendirilmesi, kullanılan müzik, teneffüs aralarında çalınan müzik, mimari yapısının incelenmesi (Selçuklu tarzımı, kaç katlı, modernize edilmiş mi, kaplaması yapılmış mı, renk seçimi, sınıfların kapıları bahçeye mi açılıyor, sınıfların kapıları koridora mı açılıyor), sanat eserlerinin değerlendirilmesi, resim, heykel, öğretmen mi yapmış. Estetik açıdan değerlendirilerek ya da satın mı alınmış, resim atölyesi var mı? Varsa genel durumu nasıl? Okul hangi tarihte yapılmış, kaç katlı, her katta WC var mı, her katta kaç sınıfın bulunduğu, hangi plan dâhilinde yapıldığı, okul bahçesinin genişliği, yeşillendirmesi, ağaçlandırılması, okul binalarının, duvarlarının resimlendirilmiş mi, okul bahçesinin voleybol, basketbol sahaları çizilmiş mi, oyun alanları çizilmiş mi, soruları sorularak yerinde incelenerek, yerinde tespit yapılarak sorulara cevap alınmış ve anketler yapılmıştır. Bu araştırma Tokat ilindeki okullarda uygulanmıştır. Araştırma, Soru – cevap, inceleme, yerinde tespit, bilimsel yorumlama, teknikleriyle yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda okullarda, okulların fiziksel ortamların yetersiz olduğu, estetik açıdan değerlendirilmeden yapıldığı, evinden daha çok zamanını geçiren öğrenci, veli, okul çalışanları, okul idaresi ve velilere sorulmadan yapıldığı, öğrenci, öğretmen, okul idaresi ve veliler üzerinde olumsuz etkilerinin olduğu tespit edilmiştir. Fiziksel ortam olarak kabul ettiğimiz okul, sınıf ve okulun çevresi hakkındaki tartışmalar oldukça eskiye dayanmaktadır. Bu tartışmalar genelde okul binalarının teknik ve inşası yanında okulun iç mekânının düzenlenmesi ile okulun çevresi hakkında ortaya çıkmakta olduğu görülmektedir. Okul inşaatlarının tarihsel gelişim çizgisi içinde “yetki” mercileri arasında görüş farklılıkları bu konudaki gelişmeleri desteklemiş ve görüşlerin değişmesine neden olmuştur. Fiziksel ortam dediğimizde karşımıza çıkan bu üç kavram bir taraftan insanın çevresi ile uyuşmasını gündeme getirirken diğer taraftan onun kendi iç dünyasında kendisi ile olan barışıklığını sağlamakta veya onu kuşatan çevresinden algıladıkları sayesinde kendi iç dünyasına kapanmasına uyumsuz veya psikolojik yönden rahatsız, huzursuz bir insan olmasına sebep olmaktadır. Bu bakımdan dış görünüş itibarıyla çok basit görünmesine rağmen insan hayatında oldukça derin izler bırakabilecek bir problem alanı olarak algılanmak zorundadır. Öğretmen-öğrenci yaşamının büyük bir bölümünün geçtiği fiziksel mekân yani sınıf öncelikle içerisinde bir takım özellikleri barındırmalıdır. Bunlar; öğrenciye çalışma zemini ve ders yapma olanağı tanıyan işlevsellik, öğrenme aktivitelerinin arzu edilen duruma gelmesinde öğrencide duygu yoğunluğu ortaya çıkarması, farklı amaçlara hizmet edebilecek esnekliğe sahip olmalıdır ve öğrencilere sınıfta elde ettiklerini doyusya yaşatacak estetik bir değer önde gelmelidir¹⁰. Çünkü fiziki çevre düzenlenmesinden inşasına kadar öğrenci üzerinde psikolojik etkilerde bulunacaktır. Bu çevre öğrenmeyi ve devam eden gelişmeyi ya cesaretlendirecek ve artıracak ya da önleyecek veya cesaret kıracaktır. Yapılan bu araştırmalar dikkate alındığında 2020 – 2022 Tokat merkez ilçesinde bulunan okullarda, Okulların

fiziksel ortamlarının estetik açıdan değerlendirilmesi nasıldır? Bu araştırmanın problemi olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul, estetik, sanat, renk

İLKÖĞRETİMDEKİ MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİSİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM YÖNETİMİNE OLAN ETKİLERİNİN İNCELENMESİ (ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ)

ALİ TAŞ¹, MAHMUT ÇITIRIK², MEHMET ŞÜKRÜ DAMDAM³

Kırıkkale Üniversitesi¹, Yavuz Selim İlkokulu/Eyyübiye/Şanlıurfa², Selahaddin Eyyubi İlkokulu/Karaköprü/Şanlıurfa³

Özet: Bu çalışmanın konusu “İlköğretimdeki Mevsimlik Gezici Tarım İşçisi Öğrencilerin Eğitim Yönetimine Olan Etkilerinin İncelenmesi (Şanlıurfa İli Örneği)” dir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımıyla tasarlanmıştır. Nitel araştırma desenlerinden araştırmanın doğasına uygun olan olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni ile mevsimlik gezici tarım işçisi öğrencilerin eğitim yönetimine olan etkileri hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmak amaçlanmıştır. Araştırmada araştırmacı tarafından hazırlanan beş açık uçlu soru ve bu sorulara bağlı alt sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Bu amaçla, Şanlıurfa Valiliğine bağlı Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğünde görevli eğitim yöneticileri ile mevsimlik gezici tarım işçisi öğrencilerin yoğun olduğu İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ve Okul Müdürlüklerinde çalışan 44 eğitim yöneticisine yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmaya katılan 44 eğitim yöneticisinden 43’ünden elde edilen verilere göre öğrencileri ve aileleri mevsimlik gezici tarım işçiliğine yönlendiren en önemli etkenin ekonomik nedenler olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, mevsimlik gezici tarım işçisi öğrencilerin devamsızlık yapmaları; eğitim yöneticilerini sınav, yerleştirme ve taşıma-yemek planlamalarında olumsuz olarak etkilemektedir. Ayrıca mevsimlik gezici tarım işçisi öğrencilerin başarı seviyesinin düşük olması okul, ilçe ve il başarı düzeyini olumsuz etkilemektedir. Bu yüzden, böyle okullarda idareci sirkülasyonunun fazla olduğu görülmektedir. Mevsimlik gezici tarım işçisi öğrencilerin devamsızlık yapmalarına bağlı olarak artan iş yükünün eğitim yöneticilerinin motivasyonunu düşürdüğü ifade edilmiştir. Bu durum eğitim yöneticilerinin örgütsel bağlılığını da olumsuz etkilemektedir. Araştırma sonucunda elde edilen başka bir bulguya göre mevsimlik gezici tarım işçisi öğrencilerle ilgili çıkarılan yasal düzenlemelerin destekleyici ve önemli olduğu görülmüş ve konunun farkındalığını arttırdığı tespit edilmiştir. Mevsimlik gezici tarım işçisi öğrencilerin okula kazandırılması adına oluşturulan İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı takip ekiplerinin öğrencilerin eğitime erişimi konusunda önemli çalışmalar yaptığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mevsimlik gezici tarım işçiliği, tarım işçisi öğrenciler, eğitim yöneticileri, çocuk işçi, eğitim hakkı

AKRAN ZORBALIĞINI ÖNLEMEDE DRAMANIN ETKİSİ

CANAN GÖKÇEKUYU¹, İREM ÖZGÜL²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bilinçaltımız kimi zaman rengârenk çıkar karşımıza kimi zaman da yeşil çam filmleri gibi siyah beyaz dokunur anılara. İşte insan bilinçaltı bütün bu anıları içinde saklayan sonsuz bir evrendir. Fakat bilinçaltımız ne kadar sonsuz olsa da beyin yaşamını devam ettirebilmesi için kötü anıları silmeye meyillidir. Peki, hiç düşündünüz mü nereye itilir bu anılar? Durduk yere kayıp mı olur yoksa? Hayır, bu anıların hepsi çoktan bizi biz yapan karakterimizin ve duygularımızın bir parçası olmuştur. Çocukluk yıllarımızda yaşadığımız her anı korku, sevgi, utanç, hayal kırıklığı, güven, hayranlık, endişe, üzüntü, nefret, öfke gibi duygulara dönüşür. Bu duygularda başarı ya da başarısızlık, özgüven ya da sorumsuzluk, empati ya da antipati gibi somutlaştırmalara uğrar bünyemizde. Bütün bu duyguları, somutlaştırmaları bizlerde oluşturmada kuşkusuz okul yılları oldukça önemli yıllardır. Hele ilkokula başlanılan yıllarda ilk defa aileden uzak bir ortama girilerek çok fazla sorumluluk alınan zor ama bir o kadar da mutlu olunan bu yıllarda çocuklar çok önemli bir sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Günümüzde çocuklarımız akran zorbalığıyla bir başına kalmakta ve kurban konumuna düşmektedir. Çocuklar karşı karşıya kaldıkları bu olumsuz durumlarla birlikte okuldan ve hatta hayattan kopuk bir hal almaya başlamaktadırlar. Bununla ilgili olarak Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD, 2017, s. 47-48) PISA 2015 öğrencilerin iyi oluş raporuna göre: Zorbaliğa maruz kalan öğrencilerin yaşam doyum düzeyleri de olumsuz etkilenmektedir. Zorbaliğa uğramış olanların özellikle Güney Kore, Türkiye ve İngiltere'nin diğer ülkelere kıyasla daha mutsuz oldukları ortaya çıkmıştır (Akt. Kartol ve Bulut, 2022). Verilen raporda da gördüğümüz gibi akran zorbalığı çocuklarımızın yaşamını her yönüyle etkilemektedir. Bununla başa çıkmanın en güzel yolu şüphesiz ki çocukların bilinçlenmesi ve empati yeteneklerinin gelişmesidir. Bu çalışmamızda öğrencilere bu özellikleri kazandıracak hem de akran zorbalığını azaltacak bir uygulama olan dramanın önemini araştırmak istedik. Öncelikle tipik durum örnekleme yöntemiyle kurban olan öğrencileri belirledik. Daha sonra öğrencilere "Olweus'un Öğrenciler İçin Akran Zorbaliğı Anketini" uyguladık. Arkasından öğrencilerin zorbaliğa uğradıklarını belirttikleri yerlerde drama çalışmaları yaptırarak. Drama çalışmalarından sonra öğrencilere tekrar "Olweus'un Öğrenciler İçin Akran Zorbaliğı Anketini" uyguladık. Aralarındaki farkı incelemek adına veri analizi tekniğinden SPSS uygulamasını kullandık. Yaptığımız bu uygulamalar ile çocuklarımızın disiplinler arası bir anlayışa göre drama eğitimi ile akran zorbalığına karşı entegrasyonunu sağlamak aslında onlara güzel bir gelecek sunmak ile paraleldir. Güzel yarınları güzel çocuklar yetiştirmek umuduyla...

Anahtar Kelimeler: Akran, zorbalık, drama

TƏLİMİN TƏŞKİLİNƏ VERİLƏN əSAS TƏLƏBLƏR VƏ MÜƏSİR KURİKULUM

YEGANE HACİYEVA¹

ADU Azərbaycan Diller Universiteti¹

Özet: Azərbaycan dili dərslərinin başlıca təlim vəzifəsi düzgün yazı qaydalarına əsaslanan savadlı yazını və ədəbi tələffüz normalarına tabe olan nitq inkişafını təmin etməkdir. Dilin nəzəri bazasının dəqiq mənimsənilməklə praktik tətbiqi onun ünsiyyət vasitəsi kimi funksiyasını, cəmiyyətdəki statusunu, yerini daha da qüvvətləndirir. Müəllimin sözü (şərhi). Dərsi istiqamətləndirən, idarə edən və yekunlaşdıran aparıcı sima müəllimdir. Xüsusilə, Azərbaycan dili dərslərində müəllim ilk növbədə şagird üçün düzgün nitq nümunəsidir və onun nitqində qeyd edilən şərtlər mütləq gözlənilməlidir. Müşahidə. Bu metodu tədqiqat metodu kimi araşdırmış, onun təlim metodu ilə müştərək cəhətlərini izah etməklə qeyd etmişik ki, müşahidə həm elmi-tədqiqat, həm də təlimi-tədqiqat metodlarındandır. Təlimi müşahidə birbaşa müəllimin nəzarəti altında aparılır, elm aləminə məlum olan faktların dərk edilməsi nüansları üstünlük təşkil edir. Evristik müsahibə və problemlə təlim. Artıq bizə məlumdur ki, təlim prosesində iki tərəf - öyrədən və öyrənən iştirak edir. Öyrədən təlimin aparıcı siması olsa da öyrənən öyrənmə, mənimsəmə marağında olmayanda təlimi nəticənin alınması çətinləşir. İnduksiya və deduksiya. Ümumini dərk etməyin yollarından biri də induksiya və ayrı-ayrı faktlardan hadisələrdən ümumiyyə məntiqi keçid əməliyyatı da məhz onun vasitəsilə aparılır. Burada idrak prosesi məlum olan faktlardan naməlum faktlara doğru gedir. Analiz və sintez. Məfhumların yaranması müxtəlif üsul və metodları özündə birləşdirən uzun bir prosesdir. Mahiyyətə analiz və sintez üsulu da bu xarakterdədir və dildən əksər mövzuların tədrisində istifadə edilir. Analiz və sintez bir-biri ilə bağlı olan iki tərəfdir, tərəflərdən birinin olmaması fakt, hadisə haqqında bilik almağa imkan vermir. Linqvistik təhlil. Nəzəri, tətbiqi və praktik istiqamətləri olan linqvistika geniş mənada dilşünaslıq elmidir və o, yalnız mövcud dilləri deyil, "ölü" dilləri də tədqiq edir. Fonetika, leksika, qrammatika və semantikanın spesifik vahidləri ümumilikdə linqvistikanın tədqiq və təhlil predmetidir.

Anahtar Kelimələr: Təlim, metod, təhlil

ÖZEL EĞİTİM OKULLARINDA OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNA SAHİP ÇOCUKLARI OLAN ANNE – BABALARIN OKUL ORTAMINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARA İLİŞKİN DENEYİMLERİNİN İNCELENMESİ

ŞAHİN DEĞER¹, ÜMMÜHAN ÖRAN², YASEMİN USLU³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: ‘Otizm’ terimini ilk kez İsveçli psikiyatr Bleuler (1910) dış dünyadan kendisini tamamen soyutlamış bir birey için kullanırken, otizm ile ilgili ilk makale on bir çocukla yaptığı detaylı vaka çalışmasında çocukların ‘aşırı otistik yalnızlık’ gösterdiklerinden söz eden ABD’li çocuk psikiyatristi Kanner (1943) tarafından yayımlanmıştır (Tekin-İftar, 2014). Bu tanım çocukların aynılıkta ısrarcılığını, tekdüze tekrarlamalarını ve değişime karşı direnç göstermeleri gibi belirli özellikleri içermektedir. İlerleyen süreçte ilk resmi tanımlama 1980’de Amerikan Psikiyatri Derneği tarafından yayınlanan Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı’nda (DSM III) yer almıştır. Günümüze kadar kategoriler ve tanımlar revize edilmiş ve en son 2013 yılında yayınlanan DSM-V’de yeni bir kategori olarak “sosyal iletişim bozukluğu” eklenmiş ve otizm bir “spektrum” bozukluğu olarak tanımlanmıştır (Harris, 2016). Otizm spektrum bozukluğu yaşamın ilk yıllarından itibaren ortaya çıkan; sınırlı ilgi alanları, tekrar eden davranışlar, sosyal beceriler ve iletişim kurma becerilerini olumsuz yönde etkileyen nörogelişimsel bir bozukluktur (Leblanc vd., 2009; akt. Ateş&Rakap, 2021). Özel eğitim alanında gelişimsel yetersizlik kategorisinde; otizm spektrum bozukluğu zihin engelinden sonra en yaygın gelişimsel yetersizlik türüdür. Otizm spektrum bozukluğu tanısı sadece çocuğun yaşamını değil ailenin yaşamını da olumsuz etkilemektedir. Özel gereksinimli çocuğa sahip olan aileler “aşama modeli” ne göre; şok, inkar, depresyon, suçluluk, kızgınlık, utanma, pazarlık etme, kabul ve uyum sağlama evrelerinden geçerler (Acar, 2014). Diğer gelişimsel yetersizliklerin yanında; otizm bir ‘spektrum’ olarak ortaya çıkar ve her çocuğun farklı sınırlılıklar yaşamasına neden olur. Bu da otizm spektrum bozukluğuna sahip çocuğu olan aileler için daha fazla stres, kaygı ve bilinmezlik oluşturur. Alanyazına bakıldığında otizm spektrum bozukluğu tanısı alan çocukların ailelerinin; down sendromu veya psikiyatrik bozukluğu olan çocukların ailelerine oranla daha çok sorun yaşadıkları belirtilmektedir (Holroyd ve McArthur, 1976; akt. Bozdoğan, 2022). Yassıbaş ve arkadaşlarının (2019) “Çocukları Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Ailelerin Yaşam Deneyimlerine Yönelik Yapılan Çalışmaların İncelenmesi: Meta-Sentez Çalışması” çalışmasının sonucunda ailelerin yaşam deneyimlerine yönelik dört ortak bulgu temalandırılmıştır. Bu bulgular; a) ailelerin yetersizliği kabul süreci, b) karşılaşılan problemler, c) baş etme stratejileri, d) gelecek kaygısı olarak belirtilmiştir. Ortak bulgulardan biri olan “karşılaşılan problemler”in içeriğinde otizm spektrum bozukluğuna sahip çocuğu olan ebeveynlerin ihtiyaçlarına yönelik, eğitim sisteminin yetersiz kaldığı görülmektedir (Estrada ve Deris, 2014; Safe vd., 2012; akt. Yassıbaş vd, 2019). Araştırmanın amacı Kırklareli ilindeki özel eğitim okullarında Otizm Spektrum Bozukluğuna sahip çocukları olan anne- babaların okul ortamında karşılaştıkları sorunlara ilişkin deneyimlerinin incelenmesidir. Araştırmanın katılımcı grubunu Kırklareli İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı özel eğitim okullarında eğitim almakta olan otizm spektrum bozukluğuna sahip çocukları olan anne-babalar oluşturmuştur. Bu çalışmada Otizm Spektrum Bozukluğuna sahip çocukları olan anne-babaların okul ortamında karşılaştıkları sorunlara ilişkin deneyimlerini derinlemesine incelemek amacıyla, nitel araştırma yöntemlerinden durum analizi deseni kullanılmıştır. Veri toplama araçları araştırmacılar tarafından hazırlanan “Demografik Bilgi Formu” ve “Yarı-Yapılandırılmış Görüşme Formu” dur. Toplanan veriler ise ‘içerik analizi’ yöntemiyle analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Otizm spektrum bozukluğu, aile, durum analizi deseni

YÖNETİM SÜRECİNDE HALK EĞİTİMİ MERKEZİ YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ

FATMA GÜNAYDIN¹

Kozlu Halk Eğitimi Merkezi¹

Özet: Yaş, cinsiyet, eğitim durumu ne olursa olsun temel hedefi tüm bireylerin öğrenimlerinin hayat boyu devam etmesini sağlamak olan Halk Eğitimi Merkezlerinin değişen ihtiyaçlar karşısında gerekliliği arttığından karşılaştıkları yönetsel sorunların belirlenmesi ve çözülmesi gerekmektedir. Araştırmanın amacı halk eğitim merkezlerinde görev yapan yöneticilerin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunları hem yönetici hem de çok önemli bir teorisyen olarak bu çalışmanın odağında yer alan Henry Fayol (1841-1925)'un uzun yıllar süren yöneticilik deneyimlerinin bir ürünü olarak ortaya çıkan Yönetim Süreci Yaklaşımı kapsamında anlamaya çalışmaktır. Nitel araştırma yöntemlerinden “durum çalışması” deseninin kullanıldığı çalışmada çalışma grubu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Zonguldak'ta farklı halk eğitimi merkezlerinde görev yapan on beş halk eğitimi merkezi yöneticisinden oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanan veriler, içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre halk eğitimi merkezi yöneticilerinin Henry Fayol'un yönetim sürecinin planlama aşamasında iç paydaşlardan ve mevzuattan; örgütlenme aşamasında personel yetersizliğinden, fiziki mekânlardan, eğitici görevlendirilmelerinden, kursiyerlerden, açılacak kurs modüllerinden, mevzuatın muğlâklığından, bütçe yetersizliğinden, malzeme araç ve gereç yetersizliğinden ve denetimden; yöneltme ve eşgüdümleme aşamasında yöneticilerden, iletişimden, toplumsal, sosyal, kültürel ve siyasi yapıdan; kontrol aşamasında geri dönüt alma durumundan ve kursların iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesinden kaynaklanan sorunlar yaşadıkları anlaşılmıştır. Araştırma da halk eğitimi merkezleri ile ilgili hizmetlerin daha sağlıklı ve etkili yürütülmesi için yöneticilerin halk eğitimi merkezlerinde yaşadığı yönetsel sorunlara yönelik çözüm önerileri de belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halk eğitimi, hayat boyu öğrenme, yönetsel sorunlar, yönetim süreçleri.

İLKÖĞRETİMDE DEĞERLER EĞİTİMİ

YUSUF DORUK¹

MEB¹

Özet: Bütün insanlığa ait ve toplumla bir arada olmanın vazgeçilmez koşulları olan değerlerin yeniden yaratılması ve içselleştirilmesi daha yaşanılır bir dünya isteminde bulunan tüm öğretmenlerin temel görevlerindedir. Eğitimci olarak bizlere düşen görev bu değerlerin yeniden yaşatılmasında, özgür düşünebilen bireylerin yetiştirilmesinde, en geniş anlatımıyla daha uygar ve bilinçli toplumun oluşturulmasıdır. Birlikte daha barışçıl yaşama idealinin gerçekleştirilmesine, gerek birey olarak sorumluluklarımızın farkında olmak, gerek bu koşulların oluşturulmasında toplumsal sorumluluklarımızı yerine getirmede eğitim-öğretim sürecinin önemi tartışılmaz bir gerçekliktir. Doğru davranışın ne olduğu hususunda ve her doğru davranışı daha değerli kılacak koşulların, ortamların yaratılmasında değişimin itici unsuru ve aydın olma gerekliliği içerisinde eğitimciler, üzerine düşen görevi yapmak zorundadır. 18. Milli Eğitim Şurasının gündem maddeleri arasında da yerini alan “Değerler” kavramı son yılların en fazla dile getirilen kavramlarından biridir. Günümüzde bu kavramın bu kadar üzerinde durulmasının nedenlerinden en önemlisi küreselleşme ve küreselleşmenin ortaya çıkardığı yarışmacı, rekabete dayalı insan ilişkileri nedeniyle dayanışmacı insan davranışlarından gittikçe uzaklaşmasıdır. Değerler, kısaca “insanın çevresinde olup bitenleri anlama ve yorumlamada kullandığı temel ölçütler” olarak tanımlanmaktadır. Değer üretebilme yetisine sahip tek canlı olarak insan bu yetisini doğuştan getirmeyip yaşayarak ve öğrenerek kazanabilmektedir. Bundan dolayı değerlerin öğrenilmesi, içselleştirilmesi ve davranışa dönüştürülmesi süreci başlı başına eğitimin sorunu olmaktadır. Yapılan araştırmaların da gösterdiği gibi, bireyin gelişim dönemi ve kazandırılması düşünülen işlevsel değerlerin özellikleri birlikte düşünüldüğünde, değerler eğitiminde ilk çocukluk döneminin en önemli dönem olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda okulöncesi eğitim kurumlarının önemi benimsenilmeye çalışılan hedef değerlerin kazandırılmasında yadsınamaz bir görünüm kazanmaktadır. Kişilik gelişiminin önemli bir evresi olan okulöncesi eğitim döneminde değerler eğitimi, bu anlamda ön plana çıkmakta, pekiştireçler ile hedef değerlerin kalıcı davranışa dönüştürülmesinde eğitimin önemli bir aşamasını oluşturmaktadır. Değerlerin ne olduğunu daha iyi anlayabilmek için özelliklerinin bilinmesi gerekir. Değerlerin özellikleri şöyle sıralanabilir: Değerler inançlardır. Ancak tümüyle nesnel, duygulardan arındırılmış fikir niteliği taşımazlar. Etkinlik kazandıklarında duygularla iç içe geçerler. Değerler, bireyin amaçlarıyla (eşitlik gibi) ve bu amaçlara ulaşmada etkili olan davranış biçimleriyle (hak bilirlilik, yardımseverlik) ilişkilidirler. Değerler özgül eylem ve durumların üzerindedirler. Örneğin, saygı değeri, evde, işte, okulda ve tanımadığımız kişilerle olan ilişkilerimizin tümünde geçerlidir. Değerler, davranışların, insanların ve olayların seçilmesini ya da değişimini yönlendiren standartlar olarak işlev görürler. Değerler taşıdıkları öneme göre kendi aralarında sıralanırlar. Bu sıralama değer önceliklerini belirleyen bir sistem oluşturur. Kültürler ve bireyler sergiledikleri değer öncelikleri sistemleriyle betimlenebilirler. Değerler değişime açık yapılardır. Zaman içinde etkileşim ve ortaya çıkan yeni ihtiyaçları karşılamak için değer önceliklerinde değişiklikler olabilir. Değerler bağlı oldukları kültürlere göre değişir. Hatta ait oldukları kültürlerin içinde dahi ayrılık gösterebilirler. Farklı iki toplum aynı değere sahip olabilir ama o değere verdikleri önem derecesi farklı olabilir. (Örn; Eskimo toplumunda misafirperverlik sadakatten daha önemli bir değerdir.) Sahip olunan değerler kişinin toplum içerisindeki konumunun belirlenmesinde etkili olmaktadır. Bu değerler sayesinde birey, diğer insanlar

ile etkili iletişime geçebilir ve sosyal konumunun belirlenmesi için uygun bir zemin hazırlayabilir. Tüm dünyada verilmek istenen, değerleri öğrencilerde oluşturmak ve kazandığı değerleri davranış haline getiren bireyler yetiştirmektedirTm dünyada verilmek istenen, değerleri öğrencilerde oluşturmak ve kazandığı değerleri davranış haline getiren bireyler yetiştirmektedir. Tüm dünyada verilmek istenen, değerleri öğrencilerde oluşturmak ve kazandığı değerleri davranış haline getiren bireyler yetiştirmektedir

Anahtar Kelimeler: ilköğretim, değerler, eğitim.

Z KUŞAĞI OKULLARI VE ZORBALIK

SEMA KARAKUŞ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: COVID-19'un 2020 yılında tüm dünyada patlak vermesinin, okulları derinden etkilediği hepimizce malum. İyi tarafından bakarsak salgın, toplumu geleceğe hazırlayan kurumların eğitimlerini yeniden düşünmelerine, kendilerinin geleceğe etkin bir şekilde hazırlanmalarına ve uzun vadeli değişiklikler yapabilmelerine bir fırsat ve şans sundu. Örneğin, harmanlanmış eğitim (yüz yüze ve çevrimiçi eğitim aynı zamanda sürdürülmesi) iyi bir seçenek olarak karşımıza çıktı. Normale döndüğünde bile, çevrimiçi eğitimi tamamen hayatımızdan çıkarmak artık mümkün değil. Giderek dijitalleşen bir dünyada yeni öğrenme biçimleri ve öğrenme ortamlarına ihtiyaç duyuldu. . Otomasyon, yapay zeka ve büyük veri tabanlı algoritmaların etkileri nedeniyle işgücü piyasasının gelecekteki gereksinimleri, etkili bir eğitim için müfredatta ve akademik programlarda büyük değişiklikler öngörüyor. Z kuşağı; eğitim, kariyer gelişimi, akıl sağlığı veya mobil aletlerdeki servisler gibi konulara önceki kuşaklara göre daha çok önem veriyor. Gerçek ve sanal terimler arasında kelime dağarcığı olan bu kuşak, bilgi edinmek için refleks olarak YouTube'a giriyor. Yine de, teknolojinin akademik öğrenme için gerekli donanıma sahip olduğunu düşünmüyorlar. Hepsinden öte, uygulamada bulunabilecekleri bir eğitim görmek, proje bazlı öğrenim ve araştırmalarda bulunup hayat boyu kullanabilecekleri yetenekler edinmek istiyorlar. Teknolojiye yabancı değiller. Bilgiye ulaşmak onlar için kolay. Aynı anda birden fazla işi yapmaya alışkınlar. Dikkat süreleri daha kısa. Otoriteye saygıları daha az. Yapı olarak kurumsallıktan daha uzak, girişimcilğe daha yakınlar. Yaptıkları işte anlam arıyorlar ve fark yaratmak istiyorlar. Sessiz kuşak veya X kuşağı gibi önlerine konulan işi yapmaktan ve adım adım kariyer peşinde koşmaktan pek hoşlanmıyorlar. Şu anda ilk ve ortaokulda olanların önemli bir kısmı yaşamlarının önemli bir bölümünde kendi işlerinde çalışacaklar. Teknoloji sayesinde çok sayıda insan ile farklı gruplarda sosyal bağlar kurabiliyorlar. Yani teknolojinin esiri değiller. Yükseköğretim sıralarına gelen bu gençler ile ilgili tüm ülkelerde kurumlar bu gençleri tanımak için araştırmalar yapıyor. İşte The Chronicle of Higher Education'daki rapor da bu gençler için "nasıl bir üniversite" sorusunun yanıtını arıyor. 'Yeni öğrenci nesli: Üniversiteler Z kuşağını nasıl üniversiteye alabilir, onlara nasıl öğretebilir ve nasıl yararlı olabilir' adlı rapor, konuyla ilgili bugüne dek yapılmış en geniş çalışma olarak görülüyor. Rapora göre Z kuşağı genellikle 1995 ve 2012 yılları arasında doğan gençler olarak kabul ediliyor. Dünya genelinde etkili olan bir ekonomik kriz dönemi sonrasında doğan bu gençler, maddi rahatlarına çok önem veriyorlar. Bu nesil kendilerine en uygun eğitimi almaya odaklanıyor. Gelelim Z Kuşağı Okulların özelliklerine; Başarılı olmak için tüm öğrencilerin ve personelin güvenli ve destekleyici bir okul ortamına ihtiyacı vardır. Güvenli bir okul, öğretme ve öğrenmenin dikkat dağıtmadığı okuldur; kesintiler en aza indirilir; şiddet, uyuşturucu, zorbalık ve korku yoktur; öğrencilere ayrımcılık yapılmaz; davranış beklentileri açıkça iletilir; ve ihlallerin sonuçları tutarlı ve adil bir şekilde uygulanır. Güvenli ve destekleyici okul ortamları yaratmaya yönelik en etkili yaklaşım, okul çapında, bölge çapında ve topluluk çapında stratejiler dahil olmak üzere kapsamlı ve koordineli bir çaba gerektirir. Z Kuşağı okulları adlı etwinning projemizin amaçları bunlardır. Bu projeyi pandemi zamanında yürütüp etiket alıp başarılı olduk.

Anahtar Kelimeler: Z kuşağı, zorbalık, güvenli okul

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI SERTİFİKA PROGRAMI SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ERDEM AKSOY¹, YÜKSEL KAVAK²

TED Üniversitesi Eğitim Fakültesi¹, TED Üniversitesi Eğitim Fakültesi²

Özet: Araştırmanın genel amacı öğretmenlik uygulaması eğitimi sertifika programı sürecini değerlendirmektir. Araştırmada uygulanan bu programın nitelikli uygulama (mentör) öğretmen özelliklerine sunduğu katkılar, programın geliştirilmeye açık yönleri ve öğretmenlerin alternatif bir sertifikasyona yönelik görüşleri ele alınmıştır. Bu çalışmada temel araştırma stratejisi olarak nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Bu çalışmada durum, öğretmenlik uygulaması sertifika programı ve bu programın içeriği, kullanılan materyaller ve ölçme-değerlendirme sürecidir. Çalışma, Ankara ili genelinde öğretmenlik uygulaması sertifikasına sahip olan ve ulaşılabilen İngilizce öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada veriler online (çevrimiçi) bir anket ile toplanmıştır. Anket verileri içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların sertifika programından MEBBIS sisteminin teknik boyutlarını öğrenme bağlamında faydalandıkları ve bazı katılımcıların bilgilerini tazeleme bağlamında bu programdan faydalandıkları görülmüştür. Diğer yandan birçok katılımcı programın süresinin çok uzun olduğunu, bu nedenle aynı konuların etrafında fazlaca tekrar yapıldığını belirtmiştir. Ayrıca, birçok katılımcı programın standart bir içeriğe ve değerlendirmeye sahip olmadığını, bu nedenle eğitimi veren kişilerin bilgi-beceri düzeyleriyle sınırlı kaldığını belirtmiştir. Diğer yandan birçok katılımcı sertifika programına katılabilmek için herhangi bir ölçüt olmadığını, 1 yıllık öğretmenin de 20 yıllık öğretmenin de katılıp kolaylıkla bu sertifikayı alabildiğini ve sonraki yıllarda herhangi bir izleme-değerlendirme çalışmasının da yapılmadığını belirtmişlerdir. Birçok katılımcıya göre mentörlük için bu tür bir sertifika programı gereklidir ancak bu programın kendileri de uygulama öğretmenliği deneyimine sahip olan uzmanlar tarafından verilmesi, program içeriğinde uygulamalı etkinliklere ağırlık verilmesi, programa katılan herkesin kolaylıkla sertifikalandırılmaması, programda ülke genelinde standart bir eğitim programı ile ölçme-değerlendirme yaklaşımının benimsenmesi ve kısaltılmış benzer bir programın uygulama öğrencisi ile akademisyenlere de verilmesi gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik uygulaması, mentörlük, sertifika programı

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİNDE ÖĞRENCİLERİN BİREYSEL İLGİLERİ DOĞRULTUSUNDA TÜBİTAK 4006 İLE MESLEKİ YETERLİLİKLERİNİN GELİŞTİRMESİ

ÖMER TUNCA¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Tübitak 4006 sergi çalışmalarımız ile neler değişti? Ülkemizde meslekî ve teknik eğitim öğrencilerinin mesleki hayatlarına ve mesleki becerilerine sahip olabilmesi için gerekli olan alt disiplinlere ait olan kuralları öğrenmeleri sağlandı. Bu kurallar çerçevesinde mesleki çalışma hayatlarında ihtiyaç duyacakları teknik ve terimsel bilgileri uygulamalı, prototipler halinde anlayabilecekleri çalışmalar yaptılar. İlgilendikleri bilimsel konular hakkında daha fazla bilgi edinebilme imkânı buldular, bilimsel konularla ilgilenirken bilimsel düşünceyi öğrenerek ve problem çözme kabiliyetlerini geliştirerek Fizik, Kimya, Biyoloji vb. derslerdeki kavramlara hâkimiyetleri artmış oldu, deney yapmak disiplin kazanırken, deneyler sırasında elde ettikleri bulguları ve araştırmalarının sonuçlarını sunular yaparak ifade ettiler bu sayede kendileri olan öz saygı ve öz güvenleri süreç içinde pekişerek arttı. Deney sonuçlarını değerlendirirken hem kendilerine hem de başka katılımcılara yapıcı eleştiriler yapabilme becerisi kazandılar, konu araştırması yaparken de çeşitli alanlarda bilgi edindiler, alt projelerinin sunumuyla bilimsel iletişimi kavrayıp bilimsel konuları anlama ve anlatabilme becerilerini geliştirdiler. Yapılan projeler de genellikle okulumuzda bulunan birinci veya ikinci sınıf öğrencileri seçerek onların beceri, yetenek ve ilgilerinin hem öğrencilerin kendilerinin fark etmesine hem de öğretmenlerin bu süreçte öğrencilerin seçecekleri bölümleri karar vermesinde yardımcı oldu. Bizler Atatürk MTAL olarak 2018 yılından başlayarak 2018 yılında 22 proje, 2019 yılında 18 proje, 2020 yıllarında ise 20 proje ile 7., 8. ve 9. Yapılan TÜBİTAK 4006 BİLİM FUARLARINA peşpeşe 3 yıl başvuru yapılarak toplam 60 her bir projemiz kabul ve onay alarak okulumuzda sergilenmiştir. Bu projelerimizi tüm okul öğretmen, öğrenci ve velilerimiz tarafından sahiplenerek okul olumlu-olumsuz tüm şartlara rağmen büyük özveri ve aidiyet duygusu kazandırmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tübitak 4006, Fuar, Meslek, Teknik, Adaptasyon

AZERBAYCAN'DA UZAKTAN EĞİTİM: BAŞARILAR VE SORUNLAR

TAHİR AGAYEV¹, FAZİL VAHİDOV²

Bakü Devlet Üniversitesi- Sosyoloji¹, Bakü Devlet Üniversitesi- Siyasi Bilimler ve Sosyoloji²

Özet: Güncelliği: Son zamanlarda, Azerbaycan'ın eğitim alanında yeni bir eğitim şekli - uzaktan eğitim - uygulama olanakları genişliyor. Bu form, çok çeşitli potansiyel öğrenciler için bilgi dağıtımının yoğunlaştırılması için temel oluşturur. Aynı zamanda, yeni bilgi ve teknolojilerin tüketicileri arasında eğitim piyasasının oluşmasına aktif olarak katkıda bulunur. Giriş: Uzaktan eğitim, eğitim sürecinin elektronik, yazılım-teknik araçları temelinde düzenlenen bir eğitim şeklidir. Bu tür bir eğitim, hızlı, düzenli diyalog, geri bildirim temelinde ve uzaktan telekomünikasyon ve bilgisayar ağları aracılığıyla öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimi sağlar. Uzaktan eğitimin karakteristik özellikleri arasında esneklik, modülerlik, ekonomik verimlilik, öğretmenin yeni rolü, eğitimin kalitesi üzerinde özel kontrol, modern teknolojilerin kullanımı vb. sayılabilir. Ana bölüm: Azerbaycan Bilim ve Eğitim Bakanlığı'nın uzaktan eğitimin yasal, bilimsel ve öğretim metodolojisi açısından tanınması için aktif olarak çalıştığı bilinmektedir. Yüz yüze eğitim biçimlerinden biri olarak bilinen uzaktan eğitim, ciddi yaşam testleriyle karşı karşıya kaldı ve kendini haklı çıkarabildi. Azerbaycan'da pandemi sürecinde uzaktan eğitimin faydalarına şahit olduk. Okullar ve üniversiteler çoğunlukla kapalı olsa da eğitim devam etti. Pandemi bazı insanların işini kaybetmesine, ailelerin ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmasına, özel hayatlarının kötüleşmesine, stres ve ruhsal hastalıkların artmasına neden oldu. Artık teknoloji o kadar gelişti ki, zamanın gereği olarak uzaktan eğitim gündeme geldi. Ancak uzaktan eğitimin geleneksel yüz yüze eğitime göre bazı sorunları bulunmaktadır. Birçok gelişmiş ülke zaten gerekli şartlar düzeyinde uzaktan eğitim vermekte ve verdikleri diplomalar oldukça katı kriterlere dayanmaktadır. Uzaktan eğitim, gerçek dünyada zaten büyüyen ve olgunlaşan bir alandır. Azerbaycan'ın bu sürecin dışında kalması mümkün değil. Azerbaycan Cumhuriyeti Bilim ve Eğitim Bakanı Emin Emrullayev gazetecilere verdiği röportajda, eğitimin şu ya da bu şekilde tanınması için gerekli koşulun o programın akreditasyonu olduğunu kaydetti: "Azerbaycan'da şu anda kalite güvencesi almış bir uzaktan eğitim programı yok. Uzaktan eğitim bir eğitim şeklidir. Burada sağlanan bilgi ve becerilerin diploma ile tanınabilmesi için o programın kalite güvence sisteminden geçmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda yasama çerçevesinin oluşturulması için Milli Meclis'te Bilim ve Eğitim Komisyonu ile çalışmalar yapılmaktadır. Ama hangi formatta olursa olsun uzaktan eğitimin hukuk dışı bir diplomaya dönüşmesini istemiyoruz. Bunu da dünya çapında kabul görmüş standartlar çerçevesinde yapmayı düşünüyoruz" dedi. Sonuç: Uzaktan eğitim programı, iş yerinden ayrılmadan veya belirli bir gelir kaybı yaşamadan herhangi bir alanda istenilen mesafeden eğitim almak isteyenler için iyi bir fırsattır. Bu eğitim şekli, eğitimlerini çeşitli nedenlerle iyileştirme fırsatı bulamayan ve yeni bir nitelik kazanma arzusunu yerine getiremeyen potansiyel insanlar için de gerçek eğitim fırsatları yaratır. Uzaktan eğitim biçimi, geleneksel eğitim biçimlerine kıyasla öğrencilerin bağımsızlığını ve etkinliğini en iyi şekilde geliştirir. Burada eğitim mekânı, öğrenci öğretmenden zaman ve mesafe olarak ayrılrsa bile elektronik araçlarla her an iletişim kurabilecek şekilde tasarlanmıştır. Böyle bir eğitim sürecinde öğrenci, öğretim uygulamalı materyalleri belirli bir süre boyunca etkileşimli bir şekilde öğrenir. Mevcut iletişim araçlarının yardımıyla, öğretmenlerin rehberliğinde teftiş çalışmalarını gerçekleştirir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, eğitim sistemi, bilgi güvenliği, bilgisayar ağları, eğitimci, öğrenci, bilgi dağıtımı

MODERN EĞİTİM SİSTEMİMİZDE KLASİK HİKAYELERDEN NASIL YARARLANILABİLİR?

NURTEN ÇELİK¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Toplumlari ayakta tutan, onların devamlılığını sağlayan maddi unsurların yanında pek çok manevi unsur da bulunmaktadır. Yüzyıllık birikimlerle oluşan gelenek, görenek, bilgi, birikim, deneyim ve değerler toplumsal kaynaşmayı ve devamlılığını temin önemli dinamiklerdir. Özellikle toplumların temel yapı taşlarından biri olan değerler, büyük bir öneme sahiptir zira değerleri günden güne yozlaşan veya yok olan milletlerin zamanla toplumsal çöküş yaşamaları kaçınılmaz olacaktır. Bu nedenle uzun süreçler içinde şekillenmiş bu ortak değerler manzumesinin gelecek kuşaklara aktarımı oldukça önem arz etmektedir. Değerlerin aktarımında eğitim kurumlarının ne denli önemli bir rol oynadığı aşikârdır. Eğitim süreci içinde değerler eğitimin aktarımında kullanılan temel kaynakların başında edebî metinler gelmektedir. Zengin ve güçlü bir birikime sahip Türk edebiyatı, ilk dönemlerden bugüne hem milletimizin maddi ve manevi normlarını aksettiren bir ayna olmuş hem de topluma ışık tutmuştur. Türk edebiyatının hemen her döneminde üretilmiş metinlerimiz değerlerimizi aksettirmede ve aktarmada önemli bir fonksiyon icra etmiş ve etmeye devam etmektedir. Bu edebî gelenek içerisinde en uzun ömürlüsü olan klasik Türk edebiyatı her ne kadar ömrünü tamamlamış görünse de onun zengin ve renkli dünyası, pek çok açıdan özellikle değerler eğitimi açısından muhteşem örnekler barındırmaktadır. Klasik Türk edebiyatı dairesi içinde yer alan edebî metinlerde doğrudan ya da dolaylı olarak adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik gibi temel ahlaki değerlerin işlendiği görülür. Bu değerleri işleyen bazı edebî ürünler, dil ve üslup bakımından bugün için farklılık ve zorluk arz etse de bunlar dil içi çevirileri yapılarak güncelleştirilmeli ve değerler eğitiminde kullanılmalıdır. Bu çalışma kapsamında klasik hikâyelerimiz ahlaki ve toplumsal değerler açısından incelenecek bu tür metinlerden günümüz eğitim ve öğretim sisteminde nasıl faydalanılabileceği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Klasik hikâyeler, değerler eğitimi, modern eğitim sistemi.

DÜNYADAN UZAYA

KADİR ÇELİK¹, NEVZAT ÖZDEMİR²

Milli Eğitim Vakfı Öğretmen Serkan Akyaz İlkokulu¹, Yazıhüyük Gazi İlkokulu²

Özet: Uzay ve astronomi ile çocukları geleceğe taşıyarak onların hayal güçlerini genişletmek. Astronomi ile uzayı tanımlarını daha eğlenceli hale getirmek. Ayrıca uzay ve astronomi alanında çocuk ve veli arasında alışılmışın dışında farklı bir iletişim örneği sergilemek. 2023 Eğitim Vizyonu ışığında projemiz, proje tabanlı pedagojiye sahip olduğundan bilimsel süreçlere uygun aynı zamanda duygulara hitap edecek şekilde çalışma yapmak. Projemizdeki ortaklar pedagojik yenilikleri kullanarak öğrencilerin etkinliklere aktif katılımını sağlamak. Hep beraber astronomi üzerinde söyleşi yapmak. Bulduğumuz konum itibarıyla farklı kültürlere ve farklı dillere ev sahipliği yapan okul olmamıza rağmen yaratıcılığımızı sınırlamadan ve hazırladığımız birçok etkinlik ile diğer proje ortaklarımıza öncülük edebilmek. Ortaklar ile online yapılan görüşmeler planlayarak proje başlangıcından, sonuna kadar proje durumu, çalışmalar, konuları ele almak. Etkinlikler belli bir plan dahilinde yapmasını sağlamak. Projenin teknoloji kullanımı noktasında oldukça etkili çalışmalar yapmak için proje kapsamında kullanılacak Web2 araçları, müfredatta belirtilmiştir. Öğretmenler ve öğrenciler tarafından, bu web2 araçlarıyla proje çalışmaları; resim, video, sunu, vb. her türlü görsel ve yazılı materyal oluşturmak hedeflenmektedir. Proje için belirlenen hedeflere, proje çalışma takviminde yer alan konuların zamanında işlenmesi, uygulanması ile ulaşılması hedeflenmektedir. Öğrencilerimde beklenen değişiklikler; kendine güvenen, topluma ve çevresine duyarlı, sorumluluk almaktan çekinmeyen, doğruyu yanlış ayırt edebilen, etkili iletişim becerisi gelişmiş, çözüm odaklı, araştırmacı, yaratıcı becerilerin gelişimini artırmak, planlama yapma, işbirliği ve dayanışma, teknolojiyi etkin kullanma, yaratıcı/eleştirel düşünme, farkındalık oluşturma, sorgulama kabiliyetleri önemli ölçüde geliştirmek. Motivasyon duygusu artırmak. Projemiz etkinlikleriyle ilgili uzman konuklarla öğretmen, öğrenci ve pilot webinarları yapmak.

Anahtar Kelimeler: Uzay, dünya, roket, origami

FEN BİLİMLERİ KAZANIMLARININ KARİKATÜR İLE ÖĞRETİMİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİLERİ

NESLİHAN ARSLAN¹

Emlak Konut Fuat Sezgin İlkokulu/ Başakşehir¹

Özet: Bu çalışma; Fen Bilimleri dersi 'Canlılar Dünyasına Yolculuk' ünitesinin kazanımlarını öğrenmede, karikatürlerle zenginleştirilmiş öğretimin ilkökul üçüncü sınıf öğrencilerinin başarısına etkisini ve eğer etkiliyse bu etkinin ne doğrultuda olduğunu tetkik etmek amacıyla yapılmıştır. Karikatürler, 3. Sınıf öğrenenlerinin düzeyleri ölçüsünde geliştirilmiştir. Araştırma, deneysel bir çalışmadır ve öntest-sontest kontrol desenine uygundur. Araştırmada örneklemi Sina İlkokulu 3-B sınıfında bulunan 28 öğrenci oluşturmaktadır. Uygulama rastgele seçimle oluşturulan 14 kişilik deney grubu ve 14 kişilik kontrol grubu ile yürütülmüştür. Kontrol grubunda "Canlılar Dünyasına Yolculuk" ünitesinin kazanımları sunuş yoluyla öğretim yöntemiyle işlenirken, deney grubunda dersler karikatürlerle zenginleştirilerek işlenmiştir. Yapılan çalışmada veriler "Canlılar Dünyasına Yolculuk" ünitesini kapsayan sorulardan oluşturulmuş başarı testi ile toplanmıştır. Uygulamaya başlamadan önce ve uygulama bitiminde katılımcı gruplara veri toplama araçlarına tabi tutulmuşlardır. Çalışmada yapılacak araştırmanın konu ile amaçları tespit edilip, o konuda yapılmış çalışmalar gözden geçirilmiş ve toplanan veriler değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 17. 0 paket programının bağımlı ve bağımsız gruplar t testi kullanılmıştır. Uygulamanın sonunda toplanan bulgulara bakıldığında Karikatürlerle zenginleştirilmiş öğretimin uygulandığı grup ile sunuş yoluyla öğretimin yapıldığı kontrol grubu arasında anlamlı fark olduğu gözlemlenmiştir. Öğretim faaliyetlerinde karikatürlerin kullanımının dersi daha eğlenceli işlenmesini, öğrencilerin derslere daha aktif katılımını ve öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olmasını sağladığından, derslerin öğretiminde daha fazla kullanılması gerektiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fen bilimleri, kavram karikatürleri, akademik başarı

YUNUS EMRE ŞİİRLERİYLE FARKINDALIK VE TERAPİ: TEMEL DERSLERDE DEĞERLER EĞİTİMİ ÖRNEĞİ

SEVAL ORAK¹, ADİLE ÖZÇELİK², FATİH GÜLAY³, İSMAİL HAKKI GÜVEN⁴, AHMET SEMERCİ⁵, GÜLAY AKSÖZ EMİRHANOĞLU⁶, SERPİL AKKOL⁷, NESLİHAN GÜREÇİ⁸, GÜL SAKARYA⁹, MEHMET ŞERİF AYAZ¹⁰, MUHİTTİN KANMAZ¹¹, BORA KARADEMİR¹²

Atayurt Okulları¹, Milli Eğitim Bakanlığı-Kocaeli², İlkadım Anadolu Lisesi -Samsun³, Giresun Eynesil Milli Eğitim Müdürü⁴, Milli Eğitim Bakanlığı⁵, Milli Eğitim Bakanlığı⁶, Milli Eğitim Bakanlığı⁷, Milli Eğitim Bakanlığı⁸, Milli Eğitim Bakanlığı⁹, Milli Eğitim Bakanlığı¹⁰, Milli Eğitim Bakanlığı¹¹, İskenderun Simya Koleji İlkokul Müdür Yardımcısı¹²

Özet: Yunus Emre, 1238 yılında Eskişehir'in Sivrihisar beldesinde doğmuştur. 1321 yılında vefat etmiştir. Doğduğu dönem Anadolu'da düzenin bozulduğu, Moğol akınlarının Türk yerleşkelerini tehdit ettiği, kıtlık-kuraklık gibi pek çok doğal afetin yaşandığı bir zamandır. Bu olaylar Yunus Emre'nin hayata bakış açısına yansımıştır. Kendisi Taptuk Emre'nin dervişidir ve hayatının bir kısmını Hacı Bektaşî Veli'nin yanında geçirmiştir. Sanat yaşamında halka, açık bir dille hitap etmiştir. Türkçeyi çok güzel kullanmıştır. Bu da Yunus Emre'nin her zaman okunup anlaşılmasında büyük rol oynamıştır. Yunus'un şiirleri tasavvuf ağırlıklıdır. "Yaratılanı sevdim, yaratandan ötürü" diyerek hoşgörünün önemini vurgulamıştır. Yunus Emre halk tarafından oldukça sevilmiştir. Yunus Emre'nin iki büyük eseri vardır; Divan ve Risalet-ün Nushiyye. Divan'da şiirlerini toplamıştır. Aruz ve hece ölçüsüyle yazılan bu eser yedi nüsha olarak kendi içerisinde farklı bölümlere ayrılmıştır. Risalet-ün Nushiyye ise Nasihatler Kitabı anlamına gelen bir eserdir ve mesnevi biçiminde yazılmıştır. 1307 yılında kaleme alınan eser aruz ölçüsü ile yazılmıştır. Eserin günümüze ulaşmış bilinen beş nüshası bulunmaktadır. Terapi demek; duygularınızı, düşüncelerinizi, hayata bakış açınızı, kendiniz ve diğerleri ile ilgili inançlarınızı, tutumlarınızı, günlük yaşamda sizin bile farkına varmadığınız bilinç dışı itici güçlerinizi fark etmenizi sağlayan bir keşif sürecidir. Farkındalık ise "Şu anda ne yaşıyorum" sorusunu yanıtlamak için, kişinin kendi düşüncelerini, duygularını ve bedenini gözlemlenmesi yoluyla elde edilen zihinsel bir durum olarak tarif edilebilir. Farkındalık; psikoterapi içerisinde otuz yıla yakın bir süredir, düşünce, duygu ve beden duyularına belli bir şekilde odaklanmayı amaçlayan bir psikoterapi yöntemi olarak kullanılmaktadır. Bu psikoterapi yönteminin depresyon, panik atak, fobi, obsesyon, stres gibi rahatsızlıklarda etkili olduğu araştırmalarda gösterilmiştir. Farkındalık, terapide ; kendi duygu ve düşüncelerine karşı içgörü kazanmayı, dikkatin negatif ve takıntılı şekilde kendine odaklandığı düşünme biçimlerinden uzaklaşmayı sağlayan bir beceri olarak değerlendirilmektedir. Araştırmanın amacı Yunus Emre şiirlerinden yola çıkarak izlenen terapi aşamalarının değerler eğitimi geliştirmesine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma kapsamında Yunus Emre şiirlerinden yola çıkarak alan yazı taranarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiş terapi aşamalarından "anlamı yakalamak, geçmişten bugüne bakış, farkındalık uygulaması, destekleyen vecizelerle çeşitlendirme, uyanış" adımları gerçekleştirilmiştir ve değerler eğitimine katkısına yönelik öğretmen görüşleri incelenmiştir. Araştırmacılar tarafından seçilmiş Yunus Emre şiirleriyle değerler eğitimi yetişkin atölyeleri düzenlenmiştir. Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırmamın örneklemini amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 3 erkek 11 kadın sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Veriler yüz yüze gerçekleştirilen odak grup görüşmesi ile toplanmış ve verilerin analizi betimsel analiz yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular katılımcıların bu eğitimin değerler eğitimine katkısı olduğunu dűřünerek projenin farkındalık, değer ve inanç olmak üzere üç temel boyutta yeterliklerini çeşitli aıllardan geliştirdiğini ortaya koymuştur. Bu bakımdan, araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda projenin hizmet öncesi öğretmen eğitiminde, hizmet içi öğretmen eğitiminde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yunus emre, farkındalık, terapi, değerler eğitimi

SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ALMIŞ ÖZEL EĞİTİM ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE BİLYA YÖNTEMİNİN UYGULANMASI: "PAMUK KUZU" FORMU ÖRNEĞİ

SEFA ÇABUK ARMAĞAN¹, AYŞEGÜL KARAMAN², İSMET YILMAZ³, TAYYAR MADAK⁴

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³, Milli Eğitim Bakanlığı⁴

Özet: Seramik ve cam teknolojisi alanında eğitim gören hafif düzey zihin engelli öğrencilere el ile şekillendirme yöntemlerinden bilya yöntemini sevdirmek, derse karşı ilgi ve motivasyonlarını arttırmak amacıyla, öğrencilerin de katılımıyla, araştırmacılar tarafından “Pamuk Kuzu” formu oluşturulmuştur. Çalışma olgu bilim yöntemi esas alınarak hazırlanmıştır. Seramik ve cam teknolojisi eğitimi, özel eğitim öğrencileri için kas becerilerinin yanı sıra duygusal gelişimlerini de sağlamaktadır. Öğrencilerin el göz koordinasyonlarının yanı sıra, görsel algı becerileri de gelişmektedir. Bir ürün ortaya koyabilmek yapılan bir çalışmaya katkı sağlayabilmek bu alandaki öğrenciler için önemli kazanımlar olarak kabul edilmektedir. Seramik ve cam teknolojisi alanı yeterliliklerinden biri de seramik şekillendirici yardımcısı modüllerinden, bilya tekniği ile form oluşturmaktır. Bu teknik yoğurma, hazırlama ve çamurdan belirtilen boyutlarda eli ile parça koparıp, tekniğine uygun olarak yuvarlak çamuru şekillendirme basamaklarını içermektedir. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler, genel olarak gelişim özellikleri bakımından küçük kas becerileri zayıf bireylerdir. Ders esnasında seramik şekillendirme tekniklerinden olan bilya yöntemini uygularken zorlanmaktadırlar. Ders katılmak istememekte ya da süreç içerisinde çabuk sıkılmaktadırlar. Bu sebeple özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin derse ve bilya yöntemine olan ilgi ve motivasyonlarını arttırmak için sevebilecekleri bir form geliştirilmiştir. Geliştirme aşamasında öğrenciler sürece aktif olarak katılmışlardır. Öğrencilerin ilgi ve istekleri doğrultusunda, öğretmenlerinin rehberliğinde geliştirilmiş olan bu forma benzerliğinden ötürü “Pamuk Kuzu” formu adı verilmiştir. İlerleyen zamanlarda seramik ve cam teknolojileri öğrencilerinin yanı sıra diğer alanlardan öğrenciler de “Pamuk Kuzu” formuna ilgi göstermişlerdir. Tüm alan gruplarındaki öğrencilerinde tekrar yapmaktan sıkılmama, çalışmaya istekli katılım vb. davranışların “Pamuk Kuzu” formuna ilgi duyduklarına yönelik bir gösterge olduğu gözlemlenmiştir. Dönem sonu gözlemlerinde öğrencilerin derse olan ilgi, istek, başarılarının yanı sıra, alana özgü, güven duygularının arttığı görülmüştür. Farklı kurumlar tarafından ilgi ve destek görmesi ürünün güvenilirliğini yükselten bir faktör olmuştur. Süreç içerisinde Bakanlık tarafından, basılı yayınlar ve sosyal medya aracılığıyla, ürünün tanıtım ve yaygınlaştırılması yapılmıştır. 2022 yılında Türk Patent Enstitüsü tarafından “Pamuk Kuzu” formu tasarımı onaylanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Form, bilya yöntemi, özel gereksinimli birey, seramik ve cam teknolojileri

EĞİTSEL AMAÇLI 3 BOYUTLU DÜŞÜNDÜREN OYUNLAŞTIRILABİLİR ÖĞRETİM MATERYALİ GELİŞTİRME SÜRECİ (ÖRNEK DURUM ÇALIŞMASI)

AYŞE AYDOĞDU¹

Tokat Atatürk Anadolu Lisesi¹

Özet: Çağın gereklerine ulaşmanın hedeflendiği öğretim süreçlerinde öğrencilerin aktif katılımı beklenen hedef davranışlara ulaşma ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeleri için materyal kullanımlı oyunlaştırılmış öğrenme yöntemi uygun bir yöntemdir. Oyunlaştırılmış öğrenme; etkili öğrenmeyi sağlamak amacıyla oyun kurgu, kural ve kavramlarını içerisinde barındıran etkinlikler yoluyla gerçekleştirilen öğrenmedir. Oyunlaştırılmış öğretim sürecinde öğretmenler, içerisinde oyun barındıran eğitsel yazılım, nesne olan araçlar gibi dijital veya gerçek araçlar kullanılmalıdır. 21.yüzyılda öğretmenlerden mevcut eğitim ve öğretim materyallerini kullanabilme, geliştirerek güncelleyebilme veya uyarlayabilmenin yanında kendi öğretim materyallerini geliştirebilecek donanımda olması beklenmektedir. Öğretmenler, oyunlaştırılabilir öğretim aracı geliştirirken uzmanlarla ve öğrencileriyle işbirliği içerisinde olmalı ve bilimsel yöntemler kullanılmalıdır. Teknoloji, 21. yüzyılda hayatın her alanında olduğu gibi öğretiminde iskeletine yerleşen bir bilim alanı olarak materyal geliştirme sürecinin farklı aşamalarında kullanılabilir. Burada öğretmenlerin disiplinlerarası bir yaklaşımda bilgi işlemsel düşünme becerilerini kullanabilme yeterlikleri önemlidir. Materyal geliştirme sürecinde materyalin analizi, tasarımı, ön uygulamalar ile test edilerek geliştirilmesi ve sonrasında değerlendirilmesi aşamaları bulunmaktadır. Bu çalışmada eğitsel amaçlı 3 boyutlu düşünme becerisini geliştiren oyunlaştırılabilir bir öğretim materyali geliştirilmiştir. Materyal geliştirme sürecinin son aşaması olan değerlendirme, bu çalışma kapsamında yürütülen araştırmanın konusudur. Bu araştırmanın amacı, araştırma kapsamında eğitsel amaçlı 3 boyutlu düşünme becerisini geliştiren oyunlaştırılabilir 3 boyutlu öğretim materyaline ilişkin matematik öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir. Yapılan çalışmada amacına uygun olarak, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu kolayda örnekleme yöntemiyle seçilmiş 2020-2021 eğitim öğretim yılında Tokat iline bağlı Turhal ilçesinde MEB'e bağlı iki farklı ortaokulda görev yapmakta olan 5 kadın ve 5 erkek olmak üzere 10 matematik öğretmeni oluşturmuştur. Yapılan çalışmada görüşme yöntemi kullanılarak veri toplanmıştır. Yapılan görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan matematik öğretmenleri, müfredata uygun olarak öğrencilerin 3 boyutlu düşünme becerisini gerektiren ortaokul matematik dersi konularının öğretimi sürecinde araştırma kapsamında geliştirilen öğretim materyalini kullanmışlardır. Yürütülen bu nitel çalışmada görüşme formundan elde edilen veriler, betimsel içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Bu çalışmada matematik öğretmenlerinin geliştirilen öğretim materyalinin yapısına ilişkin ve öğretim sürecinde kullanılmasının öğrencilere etkisine ilişkin görüşlerinin neler olduğu araştırılmıştır. Elde edilen bulgular incelendiğinde çalışma grubunda bulunan matematik öğretmenlerinin geliştirilen öğretim materyalinin yapısına ilişkin; ilgili ders süreçlerinde kullanılmasının gerekli olduğuna yönelik görüşte oldukları, geliştirilen öğretim materyali ile planlanan oyunları öğretim sürecinde uygulanabilir buldukları, geliştirilen öğretim materyalini kullanışlı gördükleri görülmüştür. Geliştirilen öğretim materyali üzerinde düzenleme yapılmasına ilişkin öneri olarak ise çoğunluğun düzenleme gerekmediğini belirtmesinin yanında materyalin boyutunun büyütülmesi ve renginin değiştirilmesi önerilerinin de olduğu görülmüştür. Bununla beraber çalışma grubunda bulunan matematik öğretmenlerinin geliştirilen öğretim

materyalinin öğretim sürecinde kullanılmasının öğrencilere etkisine ilişkin; öğrencilerin psiko-motor becerilerinin gelişimine katkısının çoğu tarafından çok bulunduğu; öğrencilerin duyuşsal becerilerinin, bilişsel becerilerinin ve 3 boyutlu düşünme becerilerinin gelişimine katkısının da tamamı tarafından çok bulunduğu görülmüştür. Yapılan bu araştırmanın sonuçları göre, bu araştırma kapsamında üretilmiş öğrencilerin 3 boyutlu düşünme becerisini geliştirilen oyunlaştırılabilir öğretim materyali yapısal olarak başarılıdır. Yapılan araştırma sonucunda geliştirilen öğretim materyali ile planlanan oyunlar öğretim sürecinde uygulanabilir. Materyalin farklı renklerde ve belirli ölçeklerde büyütülerek baskılanmasıyla kullanım seçeneklerinin sunulması, materyalin etkililiğini artırır. Yapılan araştırma ile matematik öğretmenlerinin geliştirilen materyalin öğretim sürecinde kullanılmasının öğrencilere etkisine ilişkin görüşlerine bakıldığında öğrencilerin psiko-motor becerilerinin, duyuşsal becerilerinin ve bilişsel becerilerinin yanında 3 boyutlu düşünme becerilerinin gelişimine de katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Öneri olarak disiplinlerarası bir yaklaşımla öğrencilerin 3 boyutlu düşünme becerilerinin ve diğer üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesine yönelik nitelikli ve ihtiyaçları karşılayan öğretim materyallerinin üretimi ve kullanımı üzerine eğitim hizmetini sunan bütün birimlerin organize olduğu mevcut çalışmalar artırılabilir. Alanyazında yeterince araştırılmadığı görülen Fatih Projesi ile eğitimde yaygın kullanımına geçilen 3 boyutlu yazıcılardan yararlanılarak 3 boyutlu modelleme sürecinin öğrenme yaşantılarına ve diğer üst düzey düşünme becerilerinin gelişimine etkisine yönelik araştırmalar yürütülebilir..

Anahtar Kelimeler: 3 boyutlu modelleme, oyunlaştırılmış öğretim, 3 boyutlu düşünme becerisi, öğretim materyali geliştirme

SÖZLEŞMELİ ÖĞRETMENLERİN KENDİLERİNE YÖNELİK UYGULANAN HİZMETİÇİ EĞİTİM PROGRAMLARININ KOŞULLARI VE VERİMLİLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

KADİR TUNÇ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırmanın amacı Sözleşmeli Öğretmenlerin Kendilerine Yönelik Uygulanan Hizmetiçi Eğitim Programlarının Koşulları Ve Verimliliği hakkındaki görüşlerinin incelenmesine yöneliktir. Bu araştırmanın evreni 2017-2018 eğitim öğretim yılında lğdır il merkezinde görev yapan 254 sözleşmeli öğretmendir. Araştırmanın örneklemini tesadüfi oransız küme örnekleme yolu ile seçilen 21 okulda görev yapan 125 sözleşmeli öğretmen oluşturmuştur. Çalışma grubunun 82'si kadın 43'ü erkektir. Araştırma ile ilgili veriler "Hizmetiçi Eğitim Etkinliklerine Ait Öğretmen Görüşleri Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" ile toplanmıştır. İki bölümden oluşan ölçeğin birinci bölümünde kişisel bilgilere, ikinci bölümde, Hizmetiçi eğitim etkinliklerine ait öğretmen görüşlerini ölçmeye yönelik 40 değerlendirme ifadesine yer verilmiştir. Ölçeklerden elde edilen veriler kodlanarak bilgisayar ortamında SPSS paket programı yardımıyla çözümlenmiştir. Ölçeğin birinci bölümüyle ilgili verilere ilişkin frekans ve yüzde dağılımı alınmış, öğretmenlerin düşüncelerinin belirlenmesine yönelik olarak aritmetik ortalama ve standart sapma, düşünceler arasında farklılığı ortaya koyabilmek için ikili karşılaştırmalarda "ilişkisiz t-testi", ikiden fazla değişken gruplarının karşılaştırılmasında ise "tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi ", anlamlı farklılık olması durumunda ise "Tukey HSD testi" kullanılmıştır. Görüşler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı p=0. 05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular şunlardır; Öğretmenlerin hizmetiçi eğitim etkinliklerini değerlendirme düzeyleri süre açısından, kapsam açısından, yöntem ve teknik açısından, uygulamaların yeterlikleri açısından, ortam açısından ve uygulamaya katkısı açısından ortalamalar seviyesindedir. Öğretmenlerin cinsiyetlerine, medeni durumlarına, branş ve görev süresine göre hizmetiçi eğitimi değerlendirme düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bununla birlikte yaş ve hizmetiçi eğitime katılma sayısına göre hizmet içi eğitimi değerlendirme düzeylerinde anlamlı farklılıklar saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hizmetiçi eğitim, hizmetiçi eğitim ölçeği, kişisel özellikler, eğitim programı, sözleşmeli öğretmenler.

“EKRANDAN DOĞAYA” PROJESİ

ZEKİ ERDUGAN¹, BİLGE UYANIK KOÇ²

Müdür- Manolya Anaokulu¹, MEB²

Özet: Dijital çağın getirileri ile birlikte çocuklarımızda ekran bağımlılığı artmaktadır. Ekran bağımlılığı sadece çocukların sosyal duygusal, bilişsel, dil ve motor becerilerini değil, aynı zamanda aile içi iletişimi de olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Okul öncesi dönemdeki çocuklar yaparak yaşayarak öğrendikleri için, kendi gözleriyle doğada gördükleri, dokundukları, süreçleri kendileri deneyimlediklerinde öğrenmeye daha istekli olurlar. Ancak ekran karışığında çocuk, öğrenme süreçleri açısından pasif durumdadır. Son yıllarda çocuklarda çok erken yaşlardan itibaren gözle görünecek ölçüde teknolojik alet kullanımının arttığını gözlemlenmektedir. Geleceğimizin güvencesi çocuklarımızın gelişimlerini 21. Yüzyıl becerileri ile harmanlayarak kazandırmak, teknoloji ve doğayı birbirinden ayırmadan teknolojinin doğru ve verimli kullanmalarını sağlamak son derece önemlidir. Bu amaçla, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında, Ankara İli Mamak ilçesinde bulunan devlete bağlı bağımsız bir anaokulunda, 5 yaş gruplarına devam etmekte olan 18 çocukla “Ekrandan Doğaya” isimli proje gerçekleştirilmiştir. Projenin amacı teknolojiyle iç içe olduğumuz günümüzde çocukların teknolojiyi doğru ve verimli kullanmayı öğrenmesi, doğaya karşı bilinçli bir farkındalık oluşturması ve aynı zamanda ebeveynlerin de konu hakkında bilinçlenmesini sağlamaktır. Yürütülen proje 04. 04. 2022- 06. 05. 2022 tarihleri arasında toplam beş hafta sürecek biçimde planlanmış, birinci hafta toplantı yapılarak çocuklar ve veliler proje hakkında bilgilendirilmiştir. Yapılan bilgilendirmenin ardından çocuklardan doğa fotoğrafları çekmeleri istenmiş, çekilen fotoğraflarla sınıfta pano oluşturulmuştur. İkinci hafta velilerden ağaç türleri hakkında çocuklarıyla birlikte araştırma yapmaları istenmiş, ayrıca doğa yürüyüşü yaparak çocukları ile birlikte farklı ağaçların yapraklarını toplamaları, bu farklılıklar hakkında çocukları ile konuşmaları ve bu yapraklardan koleksiyon oluşturmaları için çocuklarına rehberlik yapmaları istenmiştir. Üçüncü hafta okulda çocuklar ile birlikte fidan ve tohum dikimi gerçekleştirilmiş, çocuklar bitkilerin büyüme süreci ve bakımı hakkında dijital materyaller kullanılarak bilgilendirilmiştir. Dikilen bitkiler evlere gönderilmiş, ebeveynlerinin de yardımı ile çocuklardan her hafta bitkinin fotoğrafını çekerek büyüme sürecine ilişkin görsel bir grafik hazırlamaları istenmiştir. Ardından doğada etkileşimli kitap okuma çalışması yapılmıştır. Dördüncü hafta daha önce hazırlanmaya başlayan koleksiyonlar zoom üzerinden yapılan toplantıda çocuklar tarafından birbirlerine anlatılmıştır. Ayrıca doğa sevgisi ile şiir çalışması yapılarak video oluşturulmuştur. Son hafta ise çocuklarla doğa fotoğraflarının konulduğu dijital labirent oyunu oynanmıştır. Ardından çocuklar ağaç parçalarının olduğu resimleri boyayarak yapboz birleştirme etkinliği ile sevgi ağacını oluşturmuşlardır. Projenin sonunda çocuklarda doğa sevgisi ve teknolojiyi doğru ve verimli kullanma hakkında farkındalık oluşturulduğu görülmüştür. Katılan tüm öğrencilere katılım belgeleri verilerek proje sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğa sevgisi, farkındalık, teknoloji, okul öncesi.

MÜZE İLE ERKEN OKURYAZARLIK EĞİTİMİ PROJESİ

TUĞBA DOĞAN¹, BİLGE UYANIK KOÇ²

Müdür Yardımcısı- Manolya Anaokulu¹, MEB²

Özet: Tarihin yansıması olan müzeler kültürel mirasımızın daha iyi anlaşılmasını sağlar. Müzeler çocukların eğitiminde aktif ve kalıcı öğrenmenin gerçekleştirilebileceği okul dışı öğrenme alanlarıdır. Araştırmalar müzedeki yaşantı ve deneyimlerin çocukların yaşamında izler bırakarak, çocukların hayal güçlerinin gelişmesine, neden sonuç ilişkisi kurmasına, farklı kültürleri tanımasına, kültürel mirasımızı korumalarına olanak sağladığını göstermektedir. Bunun yanısıra müze eğitimi uygulama öncesi hazırlıkları, öğrencinin ne bildiği ile başlanması, anahtar sorular sorarak içerik yaratılması, birçok farklı öğrenme aktivitesi kullanılması, farklı görevlerle öğrencilerin teşvik edilmesi, öğrencilerin çalışmalarının doğru ve yapılandırmacı bir yolla değerlendirilmesi, velilerin öğrenme ortamına dahil edilmesi ve öğrencilerin çalışmaları hakkında bilgilendirilmesi, etkinliklerde dikkat çekici materyallerin kullanılması, uygulamadaki geçişlerin akışkan ve dikkat çekici olması müze etkinliklerinin aktif ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesine ve bu sayede çocukların erken okuryazarlık becerilerinin desteklenmesine de olanak sağlar. Bu nedenle çocuklar erken çocukluk döneminde müze ile tanıştırılmalıdır. Bu amaçla, 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında, Ankara İli Mamak ilçesinde bulunan bağımsız bir anaokulunda, 5 yaş gruplarına devam etmekte olan 20 çocukla “Müze ile Erken Okuryazarlık Eğitimi ” isimli proje gerçekleştirilmiştir. Projenin amacı çocuklara müzeyi sevdirek müze etkinlikleri ile öğrenmenin çocuklar için keyifli hale getirilerek kalıcı olmasını sağlamak, okuma yazma farkındalığı ve motivasyonu oluşturmak, çocukların erken okuryazarlık becerilerini desteklemektir. Proje 01. 11. 2022- 30. 11. 2022 tarihleri arasında toplam dört hafta sürmüştür. Birinci hafta çocuklar ve veliler proje hakkında bilgilendirilerek aile katılım çalışması olarak müze ile ilgili araştırma ve incelemeler yapmaları istenmiş, çocukların evden getirdikleri eski eşyalar ile okulda müze oluşturulmuştur. Yoğurma materyelleri ile çocuklar müzeye konulmak üzere heykel tasarlamış, öğretmen tarafından yazı kullanılarak ve çocuklara yazı gösterilerek müzelerin isimleriyle tabelalar oluşturulmuştur. Çocuklarla birlikte heykel, resim, oyuncak, antika eşya müzelerinin isimleri hecelenmiş, hece sayılarını saymaları istenmiştir. İkinci hafta müzede çalışanlar hakkında bilgi edinilerek kuklalar yapılmış, çocuklar arkeolog şapkası takarak okul bahçesine gömülen fosilleri bulmak için fırça ile kazı çalışması yapmışlardır. Üçüncü hafta evlerden getirilen Anıtkabir ile ilgili resimler ve farklı eşyaların resimleri incelenmiştir. Anıtkabir ile ilgili broşür hazırlanmış, Anıtkabir gezisi sırasında çocuklardan ellerindeki broşürde yer alan nesnelere gördüklerinin yanındaki kutucuğa çarpı işareti koymaları istenmiştir. Dördüncü hafta müze ile ilgili hikaye etkileşimli kitap okuma yöntemiyle okunmuş, Arkeoloji kelimesi ile ilgili bir harf farkındalığı oyunu oynanmıştır. Çocuklardan tabaklar içine yazılan kelime ve harfleri yönerge doğrultusunda fırça ile bulmaları istenmiş, Bir çizgi isimli video izlenmiş ve ardından üzerinde çizgi olan kağıtlar dağıtılarak çocuklar bir çizgiyle neler yaparsın adlı çalışma yapılmıştır. Havlu kağıt ruloları üzerinde yazan büyük ve küçük harfler ile dinazor maketi üzerindeki harfler eşleştirilerek ve dinazor iskeleti oluşturulmuştur. Ardından çocukların yaptıkları çalışmalar sergilenmiş ve sergi bitiminde aile katılım çalışması olarak yapılan dinazor kuyrukları ile çocuklar müzik eşliğinde dans etmiştir. Projenin sonunda çocuklarda müze kavramı hakkında farkındalık ve okuma yazma farkındalığı olduğu gözlemlenmiş, katılan tüm öğrencilere katılım belgeleri ve hediyeler verilerek proje sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müze eğitimi, okul öncesi, erken okuryazarlık.

SINIF ÖĞRETMENLERİNE GÖRE OKUL MÜDÜRÜNÜN YÖNETİM TARZI İLE ÖĞRETMENİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ

GÜLCAN BEKEZ ESİN¹, ALİ RIZA ERDEM²

Millî Eğitim Bakanlığı¹, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi²

Özet: Topluma eğitim hizmeti vermek için kurulmuş eğitim örgütlerini amaçları doğrultusunda yönetmek, yenileştirmek ve iyileştirmek için insan kaynaklarının ve diğer tüm kaynakların kullanımından sorumlu olan okul yöneticisinin en önemli amacı okulun amaçlarının en üst düzeyde gerçekleşmesini sağlamaktır. Okul yöneticilerinin öncelikli görevi mevcut amaçları en üst düzeyde gerçekleştirerek okulun sürekliliğini sağlamaktır. Okulun amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirme sorumluluğunu üstlenen okul yöneticisinin yetki ve sorumlulukları Millî Eğitim Bakanlığı mevzuatında tanımlanmaktadır. Ancak bu yetkinin tek kaynağı mevzuat değildir. Okul yöneticilerinin yetkisini kullanma şeklini onun uzmanlık bilgisi, kişiliği, eğitimi, yetiştiği aile ortamı, toplumun değer yargıları ve kültürü de etkilemektedir. Bu faktörler okul yöneticilerinin yönetim tarzını oluşturmaktadır. Okul yöneticilerinin yönetim tarzı eğitim örgütlerinin etkili olmasında önemli bir faktördür. Eğitim örgütlerinin varlığını sürdürebilmesi için öğretmenlerin okulun amaçlarının gerçekleştirilmesine en üst düzeyde katkı yapabilmesi işine odaklanmasını gerektirmektedir. Ancak öğretmenlerin sahip olduğu bilgi, beceri ve uzmanlık da yine örgüt başarısında tek başına yeterli olmamaktadır. Bunların yanında, öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin yüksek olması da son derece önemlidir. Öğretmenlerin örgütsel bağlılığı güçlendikçe, buldukları örgütün başarısı da aynı oranda artmaktadır. Alan yazında her okul yöneticisinin lider olduğu kabul edilerek çeşitli araştırmalar yapılmış olsa da her okul yöneticisi “lider” değildir. Ancak her okul yöneticisinin sergilediği yönetim tarzı vardır. Okul yöneticilerinin yetkisini kullanma şeklini onun uzmanlık bilgisi, kişiliği, eğitimi, yetiştiği aile ortamı, toplumun değer yargıları ve kültürü de etkilemektedir. Bu faktörler okul yöneticilerinin yönetim tarzını oluşturmaktadır. Okul yöneticilerinin yönetim tarzı eğitim örgütlerinin etkili olmasında önemli bir unsurdur. Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okul müdürünün yönetim tarzı ile öğretmenin örgütsel bağlılığı arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmada Aydın ili Efeler ilçesindeki kamu ilkokullarında görev yapan 300 sınıf öğretmeni örnekleme alınmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak “kişisel bilgi formu”yla birlikte “Algılanan Müdür Yönetim Tarzı Ölçeği” ve “Örgütsel Bağlılık Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada okul müdürünün benimsediği yönetim tarzı ile öğretmenlerin bağlılık düzeyleri arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Algılanan yönetim tarzı, görüş, okul müdürü, örgütsel bağlılık, sınıf öğretmeni.

HİZMETİÇİ EĞİTİMLERE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

ERGUN ÖZGER¹, HÜLYA AYKUTLU ADALI²

MEB¹, MEB²

Özet: Hizmet içi eğitim; özel ve tüzel kişilere ait iş yerlerinde, belirli bir maaş veya ücret karşılığında işe alınmış ve çalışmakta olan bireylere görevleri ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarını sağlamak üzere yapılan eğitimidir. Hizmet içi eğitim; istihdam edilmiş iş gücünün mesleğe uyum, meslekte ilerleme ve gelişme ihtiyaçlarını karşılayan her türlü eğitim-öğretim faaliyetidir. Hizmet içi eğitim; üretim ve hizmette etkililiğin, verimin, kalitenin yükseltilmesi, ürünün üretimi ve tüketimi sürecinde meydana gelebilecek hataların ve kazaların azaltılması, maliyetlerin düşürülmesi, satış ve hizmet sunumunda nitel ve nicel yönden gelişmenin sağlanması, kârların yükseltilmesi, vergi gelirlerinin ve tasarruflarının artırılması amacıyla iş gücüne verilen temel meslek ve beceri eğitimi yanında iş görene çalışma hayatı süresince de bilgi, beceri ve davranış ve verim düzeyini yükseltici plânlı eğitim etkinlikleridir. Hizmet içi eğitim faaliyetleri; işe yeni başlayacak olanlara yönelik eğitim, meslek kazandırma eğitimi, meslekli olarak çalışmakta olanlara yönelik eğitim, yöneticilerin eğitimine yönelik faaliyetler olmak üzere dört başlık altında toplanabilir: Bu başlıklar sırasıyla: İşe yeni başlayacak olanlara yönelik eğitim; (Hizmet öncesi eğitim, işi tanıma ve uyum eğitimi, iş başında yetiştirme) Meslek kazandırma eğitimi (Meslek becerileri kazandırma, Temel meslek eğitimi); Meslekli olarak çalışmakta olanlara yönelik eğitim (Teknolojiye uyum eğitimi, Meslekte ilerleme ve geliştirme eğitimi, İleri meslek eğitimi); Yöneticilerin eğitimine yönelik faaliyetler (Yönetim bilim ve teknolojisi eğitimi, Ar-ge, sorun çözme vb. konularda eğitim, Teknolojiyi izleme, değerlendirme ve uyarılma eğitimi, Toplam Kalite Yönetimi, Değişim Yönetimi, Kriz Yönetimi, Örgüt Geliştirme, Amaçlara Göre Yönetim, Sinerji Yönetimi, Zaman Yönetimi, Stres Yönetimi, Çatışma Yönetimi, Proje Yönetimi) Öğretmenlere yönelik planlanan Hizmet İçi Eğitim, Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı merkezde, taşrada ve talepleri halinde özel öğretim kurumlarında görevli personelin meslekleri ile ilgili bilgi, beceri, tutum, performans, verimlilik ve motivasyonlarının artmasını sağlayan planlı eğitimler demektir. Öğretmenler mesleğe başladıkları zaman, mesleklerine devam ederken hizmet süreleri boyunca hizmetiçi eğitimlere devam ederler. Hizmetiçi eğitimlere kabul edilirken, öğretmenler resen görevlendirme yoluyla katılım sağlarlar veya kendilerinin şahsi başvurularıyla alınmaktadırlar. Öğretmenlerin eğitimi, öğretmenlerin mesleki hayatlarındaki verimi artıracak ve öğrencilere yönelik verilen eğitimin niteliğini artıracak için önemlidir. Araştırmada hizmet içi eğitimlere yönelik olarak öğretmenlerin görüşleri incelenmiştir. Araştırmada hizmetiçi eğitim planlama, hizmetiçi eğitimlerin uygulanması ve hizmetiçi eğitimlerin sonrasındaki süreçleri hakkında 3 aşama için görüşler alınmıştır. Hizmetiçi eğitimlere yönelik olarak gelecekte planlanacak eğitimleri geliştirebilmek amacıyla öğretmenlerin görüş ve önerileri araştırılmıştır. Araştırmanın evrenini, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı çalışan, Edirne'de görev alan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada katılımcı grubu olarak; okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda çalışan öğretmenler yer almaktadır. Gönüllülük esas alınarak görüşler alınmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Bulgulara yönelik veriler, içerik analizi yöntemiyle sunulmuştur. Araştırmada elde edilen sonuçların ve önerilerin; öğretmenlerin hizmetiçi eğitimlerinin öğretmenlerin ihtiyacına yönelik planlanması, uygulanması ve sonucundaki hizmet süreçleri hakkında görüşlerin gelecekteki planlanacak bakanlığa bağlı eğitimlerin hazırlanmasında, uygulanmasında ve hizmet kalitesinin

artmasında, öğretmenlerin eğitime yönelik motivasyonlarının artırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, eğitim, öğretmen eğitimi, hizmetiçi eğitim

CORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİ DÖNEMİNDE OKULLARIN İMAJINA YÖNELİK VELİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

SEDA PİR TANRIÖVER¹, MÜNEVVER ÇETİN²

Çekmeköy Anaokulu¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: Okullar eğitim öğretim sürecinde bilgi aktarımı, öğrencileri topluma kazandırma görevlerinin yanında öğrencilerin sosyalleşmesine de olanak tanıyan kurumlardır. Toplumun önemli gördüğü, beklentilerinin karşılandığı, memnun olduğu kurumlar ülkelerin geleceğinin olumlu şekillenmesinde önemli rol oynar. Eğitimin aktarıcısı okullar, nitelikli insan gücü yetiştirmekle kalmayıp kalitelerini sürekli geliştirmeli ve yenilemelidir. Çağın gelişim ve değişimlerine en iyi şekilde uyum sağlamalı, ilerlemelidir. Aksi durumda kurumlar, eğitim alan öğrenciler için sıkıcı, kendilerini soyutladıkları, kuruma yabancılaştıkları, toplumun beklentilerini karşılayamaz hale gelecektir. 2019-2020 eğitim-öğretim döneminde Covid-19 pandemisinin etkisi ile dünya çapında yüz yüze eğitim yürütülemediği görülmüştür. Bu etki ülkemizde de görülmüş, okullar kapatılmış, tüm kademelerde yüz yüze eğitim duraklatılmış ve öğrenciler için uzaktan eğitim imkanları kullanılmaya, uzaktan eğitim planları yapılmaya başlanmıştır. Pandeminin oluşturduğu kriz durumunun, başta sağlık, ekonomik, psikolojik, sosyal yaşamda olduğu gibi; ülkelerin gelişimlerinde ve bireylerin topluma kazandırılmasında en büyük rolü oynayan eğitim üzerinde de derin etkileri, yansımaları devam etmekte, ne zaman sonlanacağı bilinmemektedir. Öğrencilerin yetenek ve becerilerinin geliştiği, eğlenerek öğrendikleri, sosyal gelişimlerini destekleyen okullardan ayrı kalan öğrenciler, akademik ve sosyal becerilerinde kayıplar yaşamaktadırlar. Pandemi süreci, eğitimde yaşanan değişiklikleri, olumlu ve olumsuz yanları ile okulların işlevinin yeniden düşünülmesi ve sorgulanması gerektiğini göstermektedir. Covid-19 pandemisinin etkileri ile değişen eğitim dünyasında, toplumu yetiştiren okulların gelişimi için okul imajı, üzerinde durulması gereken bir kavramdır. Türk Eğitim Sisteminin uygulayıcısı olan okulların imajına yönelik algılar sistemin tamamını temsil etmektedir. Okul imajını en şeffaf şekilde yansıtacak kitle öğrenci velileri olacaktır. Bu doğrultuda araştırmanın temel problemini; “Coronavirüs (Covid-19) pandemi döneminde okulların imajına yönelik veli görüşleri nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Çalışmada velilerin okul imaj algılarını oluşturan unsurların neler olduğu, pandemi döneminde unsurlar ve okul imaj algılarındaki değişim durumu, bu olağanüstü dönemde velilerin gözünden okul imajında değişiklik yaratan etmenler, velilere göre pandemi döneminde okul imajlarını olumlu etkileme ve geliştirme noktasında okulların, yönetici ve eğitimcilerin önem vermesi gereken unsurlar, velilerin pandemi sürecinde okul imajında önem verdikleri etmenlerin neler olduğu sorularına yanıt aranmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi, olgu bilim deseni tercih edilerek, veri toplama tekniklerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, önceden yüz yüze eğitim alan ve pandemi nedeni ile uzaktan eğitime geçmiş, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında ilköğretim 4. sınıfa kayıtlı öğrencisi bulunan 11 farklı veli oluşturmaktadır. Gönüllülük esaslı seçilen veliler ile (pandemi dönemi nedeni ile) zoom programı üzerinden online platformda ya da mesafe kurallarına uyularak bire bir görüşmeler yapılarak oluşturulan görüşme formları ile elde edilen veriler analiz edilmiştir. Nitel araştırma yönteminde kullanılan veri toplama araçlarından, yarı yapılandırılmış görüşme formu doğrultusunda katılımcılar ile görüşme tekniği sonucunda elde edilen veriler nitel veri analizi yöntemleri ile yorumlanmıştır. Bu analiz sonucunda; velilerin okul imajını oluşturan unsurlar, pandemi döneminde oluşan okul imaj algılarındaki değişim durumu, Covid-19 pandemi döneminde okulların imajına yönelik görüşleri değerlendirilmiştir. Aynı zamanda pandemi dönemi gibi olağanüstü

durumlarda, kriz dönemlerinde okulların imajlarının olumsuz etkilenmemesi, geliştirilmesi için velilerin görüşleri ve konu ile ilgili alan yazından elde edilen bilgiler sunulmaktadır. Bu açılardan değerlendirildiğinde yapılan çalışmanın yöneticilere, öğretmenlere ve eğitimcilere yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul imajı, uzaktan eğitim

TÜRKÇE DERSİNDE WEB 2. 0 ARAÇLARININ KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN ÖZET YAZMA VE KONUŞMA BECERİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

PINAR DOĞAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Türkçe dersi öğrencilere yalnızca dilbilgisel teorileri öğretmeyi değil aynı zamanda sosyal becerilerini destekleyen, bilgiyi kullanan ve yorumlayan bireyler olarak yetiştirmeyi amaçlayan bir derstir. Ayrıca özet yazma öğrencilerin etkileşimli bir süreçte dinlenen ve okunan metinleri daha iyi anlamaya anlaşılanları da zihninde yapılandırarak kalıcılığı sağlamaya yardımcı olan bir yazma yöntemidir. Yazma becerisi aynı zamanda sözlü anlatım becerilerini de etkilediğinden dolayı bu iki alanın eş zamanlı ve süreç odaklı yaklaşımla nasıl daha iyi geliştirilebileceği bu husustaki araştırmalara olan gereksinimi tetiklemektedir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı Türkçe dersinde web 2. 0 araçlarının 11- 12 yaş grubu için çoktan seçmeli sınavlar yapmadan çocukların bilişsel yüklerini hafifletmek, öğrencilerin özet yazma becerisinin geliştirilmesinin konuşma becerisine de olan etkisini incelemektir. Öğrenciler dijital araçları kullanabilme ve erişebilme imkânlarına göre kontrol grubu (15) ve deney grubu (5) olarak belirlenmiştir. Öğrencilere ilk aşamada Türkçe ders kitabından ortak bir öyküleyici metin okunup özet çıkarılması istendi. Bu özetlerden yola çıkılarak hazırbulunmuşluk düzeyleri belirlendi, gerekli dönüt-düzeltilmeler yapıldı. Ardından her iki gruba özet yazmadan önce özet yazma sırasında neler yapılacağı aşama aşama gösterildi. Haftalık okunan kitapların bu stratejiyle özetleneceği bildirildi. Kontrol grubu özetlediklerini sözlü ve yazılı olarak anlatmıştır. Deney grubu ise okudukları kitapların özetlerini önce özet defterlerine çıkarıp ardından özetlediklerini web 2. 0 aracı olan Canva programında hikâye ağacı olarak betimlemişlerdir. Yapılan hikâye ağaçları EBA platformunda kendi sayfalarında paylaşmaları istendi. Daha sonra öğrenciler oluşturdukları bu hikâye ağaçlarını bir diğer web 2. 0 aracı olan Toontastic uygulamasında avatları ile anlatmışlardır. İki grubun yazma becerileri arasındaki farklılıklar çıkarılan özetlerin verilerine göre dereceli puanlama anahtarı ve gözlem yoluyla incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre her iki grubun özet yazma becerisinin düzenli periyotlarla olması halinde yazma ve konuşma becerilerini geliştireceği belirlenmiştir. Araştırmanın ilk aşamasında elde edilen öğrenci özetlerine göre daha tutarlı ve daha iyi mantık düzeni taşıyan paragraflar çoğalmıştır. Ayrıca deney grubunun yazma çalışmalarını dijital araçlarla desteklemesi teknolojik araçların öğretim ortamına dâhil edilmesi halinde özet yazma becerilerinin ve kendilerini sözlü ifade etme olan konuşma becerilerinin de daha fazla geliştiği gözlenmiştir. Türkçe dersinin öğretiminde anlatmaya bağlı alanlar olan yazma ve konuşma becerisi geliştirilirken elle yazmanın yanı sıra daha fazla duyuya hitap edip kalıcılığı arttırmak için web. 2 araçlarından yararlanılarak öğretim ortamı çeşitlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yazma becerisi, konuşma becerisi, web2. 0

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE TERS SINIF UYGULAMALARI

AYŞENUR BABAYİĞİT¹

Konya- Karatay Fevzi Çakmak Anaokulu¹

Özet: Bu çalışma öğretim sürecinde hissedilen gelenekselleşmiş sınıf ortamı problemini çözmek, öğrencilere yaratıcı düşünme ve girişimcilik becerilerini kazandırmak amacı ile uygulanmıştır. Bu kapsamda uygulama ile öğrencinin uyararla ilk buluşan olması, teknolojiyi doğru kullanmayı erken yaşta öğrenmesi, ailenin eğitime dahil edilmesi, öğrencinin öz güveninin geliştirilmesi, sınıf ortamında öğrenci ile öğretmenin yer değiştirerek sınıfta rehber rolünde olması çalışmanın öncelikli hedeflerindedir. Okul öncesi eğitimde Ters Sınıf Etkinlikleri (Flipped Learning)'nin uygulanmasında hedeflenen amaca ulaşılması okul öncesi sınıf ortamlarının gelenekselde takılı kalmaması, ülke olarak araştırarak öğrenen ve öğrendiğini aktarabilen, kendine güvenen nesillere duyulan ihtiyaç açısından önemli görülmektedir. Ters sınıf ile okul öncesi eğitim hedeflerinde bulunan tüm alanlardaki kazanımların verilmesi hedeflenmektedir. Kazanım alanlarının sadece bir kısmı için geliştirilmemiştir. Konya'da Ters Yüz Öğrenme Eğitim Modeli okul öncesi eğitim basamağında ilk olarak tarafımdan uygulanmıştır. Sınıftaki başarısı görüldükten sonra çalışmakta bulunduğum anaokulunda 'Bir De Tersten Bak' isimli okul projesi ile 8 öğretmen, 150 öğrenciye ulaştı. Okul Projesindeki başarısının görülmesinden sonra kuruculuğunu Romanyalı ortağım ile paylaştığım 3 ülkeden oluşan 13 ortaklı 'Look Upside Down' isimli eTwinning projesine başlanmıştır. Her bir projenin uygulanmasına başlanmadan önce ön testler uygulanmıştır. Son testlerle karşılaştırılarak somut verilere ulaşılabilecektir. Uygulama başlangıcında ulaşılmak istenen öğrencinin öz güveninin artması, teknolojiyi erken yaşta doğru kullanımının öğrenilmesi amaçlarına ulaşılma düzeyini belirlemek için öğretmen gözlemleri ve veli görüşmeleri önemlidir. Yapılan görüşmelerde velilerin eğitime dahil edilmelerinden ve öğrencilerin kontrollü teknoloji kullanımı ile ilgili gösterdikleri pozitif değişimden memnun oldukları görülmüştür. Uygulama sonunda sınıftaki 18 öğrencinin hedeflenen kazanımlara ulaşma düzeyleri hazırlanan kontrol listeleri ile belirlenmiştir. Belirgin olarak; * Daha önce teknoloji bağımlılığı yaşayan 5 öğrencide doğru kullanım çabası, * Grup sohbetlerine asla katılmayan 4 öğrencide kendiliğinden sohbeti başlatma, * Konuşurken sırasını bekleme, konuşanı saygıyla dinleme, teşekkür etme tebrik etme gibi değerleri kazandıkları gözlemlenmiştir. * En önemlisi uygulama süresince öğrenciler ters sınıf etkinlikleri ile bilgiyi kendi başlarına öğrenerek öğrenmeyi öğrenme becerilerini geliştirmişlerdir. 18 öğrencinin tamamı, 'icatlar ve mucitleri', 'ilham veren hayvanlar', 'uzay ve gökyüzü' konuları ile ilgili, Google Classroom'da oluşturulan sanal sınıfa tarafımdan gönderilen video ve oyunlardan konu ile ilgili ilk öğrenmeyi gerçekleştirip ailesi kontrolünde araştırmanın devamını gerçekleştirmişlerdir. Öğrencilerden alınan dönütler ile öğrencilerin ters sınıf etkinliklerinden keyif aldıkları, bireysel öğrenme hızlarına göre öğrendikleri, anlaşılmaktadır. Google Classroom, Jigsawplanet, WordWall, Liveworksheets, Learning Apps, Canva uygulama esnasında kullanılan başlıca web2 araçlarındandır. Uygulama süresince her bir konu evde başlayan bütünleştirilmiş etkinlik olarak planlanmış olup, okuldaki son etkinlik bir Stem ya da kodlama etkinliği olmuştur. Tekerleğin icadı konusunun stem etkinliği balon ile çalışan araba, bilgisayarın icadı konusunun ürünü ilk bilgisayar olan abaküs, ilham veren hayvanlardan yusufoçuk böceğinin ilham olduğu helikopter, yeşil ağaç karıncalarının ilham olduğu halı dokuma tezgahı elde edilen ürünlerden bazılarıdır. Uygulama sürecindeki çalışmalardan öğretmen arkadaşlarımla isteği ile okul projesi fikri ortaya çıkmıştır. Uygulama sonuçlarının etkililiği görüldüğü için daha fazla öğretmen ve öğrenciye ulaşması için kurulan eTwinning projesi Avrupa

kalitet Etiketi almaya hak kazanmıştır. Ters Yüz Öğrenme Eğitim Modeli ülkemizde henüz birkaç okul öncesi öğretmeni tarafından uygulanırken, Konya'da okul öncesinde ilk tarafımdan uygulanmış ve birçok zümreme yeni bir fikir kazandırmıştır. Uygulama yapılırken sanal sınıf uygulaması önerilirken, velilerin doğru organize edilememesinden sınırlılık olarak bahsedilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ters sınıf, okul öncesi, sanal sınıf

KOLAYLAŞTIRICI OKUL YAPISIYLA ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

ŞENAY SEZGİN NARTGÜN¹, İŞİL TABAK²

Bolu İzzet Baysal Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Araştırmada öğretmenlerin örgütsel bağlılıkla kolaylaştırıcı okul yapısına yönelik görüşlerini tespit ederek görüşler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Araştırma problemlerini anlamak için hem nicel hem de nitel veriler topladığı iki veri setini birbiriyle bütünleştirdiği ve daha sonra bu iki veri setini bütünleştirmenin avantajlarını kullanarak sonuçlar çıkardığı, sağlık, sosyal ve davranış bilimleri alanında kullanılan karma yaklaşımının en çok kullanılan çeşitlerinden sıralı karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın nicel veri grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Bolu ili merkez ilçede görev yapan ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 277 öğretmenden oluşturmuştur. Araştırmanın nicel veri toplama kısmında veri toplama aracı olarak kişisel bilgiler formu ile birlikte örgütsel bağlılık ölçeği ile kolaylaştırıcı okul yapısı ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın nicel sonuçlarına göre Öğretmenlerin örgütsel bağlılık ve kolaylaştırıcı okul yapısı algıları yüksek düzeydedir. Öğretmenlerin örgütsel bağlılığa yönelik görüşleri cinsiyet, eğitim durumu, mesleki kıdem, okulda çalışma süresi, okuldaki öğrenci sayısına göre değişiklik göstermezken sosyo-ekonomik düzey, okul türü, okul müdürüyle çalışma süresi ve okulun eğitim- öğretim verme süresine göre anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Yine öğretmenlerin kolaylaştırıcı okul yapısına göre algıları cinsiyet, eğitim durumu, sosyo-ekonomik düzey, kıdem ve okulda çalışma süresine göre değişiklik göstermezken okul türü, okul müdürüyle çalışma süresi, okuldaki öğrenci sayısı ve okulun eğitim öğretim verme süresine göre anlamlı fark oluşturmaktadır. Araştırma henüz tamamlanmamış olup nitel verilerinin toplanmasıyla devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel bağlılık, kolaylaştırıcı okul yapısı, öğretmen

EĞİTİMDE KADIN YÖNETİCİLERİN CAM TAVANI AŞMA YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE: BİR OLGUBİLİM ÇALIŞMASI

AYŞE GÜL DOĞRU¹

Üsküdar Acıbadem Türk Telekom Şehit Mete Sertbaş Ortaokulu-İstanbul- Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Kadınlar ve erkekler için eşit fırsatlara yönelik mevzuatın yanı sıra eğitim yönetiminde çeşitliliğin önemli ölçüde desteklenmesine rağmen, kadınların karar alma pozisyonlarında hala büyük ölçüde azınlıkta kaldıkları gözlemlenmektedir. Bu gözlem, eğitim yönetiminde kadınlara karşı dikey ayrımcılığı oluşturan cam tavan olgusunu yansıtmaktadır. Bu nedenle bu çalışma, hem öncüllerini hem de olası sonuçlarını dikkate alarak bu boşluğu doldurmayı ve cam tavan olgusunu daha iyi anlamayı amaçlamaktadır. Genel anlamda ise bu araştırmanın amacı, eğitim yönetiminde eğitim yöneticilerinin yönetimde kadın yöneticilere bakışı ile ortaya çıkan Cam Tavan algısının yöneticileri mesleki anlamda nasıl etkilediği ve de bu olgunun eğitim yönetimi alanını ne şekilde etkilediği konusunu araştırmaktır. Araştırmanın çalışma grubu, 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında aktif olarak görev yapan toplam 5 erkek yönetici ve 5 kadın yönetici ile toplamda 10 kişi olmak üzere; anaokulu, ilkokul, ortaokul, meslek lisesi ve Anadolu Lisesinde görevli eğitim yöneticilerinden oluşmaktadır. Eğitim yöneticilerinin meslekteki kıdemleri, mesleki mezuniyet alanları, yaşları, cinsiyet özelliklerinden oluşan bir form ile görüşmeler yapılmış ve veriler toplanmıştır. Çalışma başlığıyla uyumlu görüşme soruları yapılandırılmış sorulardan oluşturularak formun içeriği hazırlanmıştır. Eğitim yöneticilerinin yönetimde kadın algısı, cam tavan algısı, eğitimde cam tavanı aşma yaklaşımları hakkındaki algıları ve cam tavan algısının yöneticileri mesleki anlamda nasıl etkilediği ve bu bağlamda eğitim yönetimi alanını nasıl etkilediği konusunda görüşleri ele alınmıştır. Bu görüşler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Eğitim yöneticileriyle yapılan görüşmede yapılandırılmış görüşme formu hazırlanarak konunun ayrıntılarına girilmiş ve çalışmanın analiz edilmesine gidilmiştir. Eğitim yöneticilerinin yönetimde kadın algılarının eğitim yönetimine olan etkilerine ilişkin derinlemesine veri elde etmek için eğitim yöneticilerinin görüşlerini belirlemek üzere görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada nitel veriler, içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Son yıllarda yönetim pozisyonlarında kadınların varlığında bir artış olmuştur. Bununla birlikte, birçok çalışma, kadınların iş yerinde basmakalıp bir şekilde ele alındığını göstermiştir. Özellikle klişeler ve ön yargılar üzerinden şekillenen hem biyolojik hem de toplumsal cinsiyet, kadınların yöneticilik pozisyonlarına yükselmesini engelleyen setler oluşturmaktadır. Bu setler genellikle görünmezdir ve Cam Tavan olgusudur. Sonuç olarak, kadınlar erkeklerden farklı kriterlerle değerlendirildikleri için üst düzey pozisyonlarda yeterince temsil edilmemektedir. Eğitim alanında, öğretmenlerin çoğunluğu kadın olmasına rağmen, eril değerler tarafından yönetildiği için eğitim birimlerinin yöneticiliği “hegemonik erkeklik” (Daraki, 2007) yayan bir şekilde erkeklere ait olarak sunulmaktadır. Bununla birlikte, kadınların iş eğitimi alanına dinamik bir şekilde girmesi, 20. yüzyılın bir kadın yüzü olarak nitelendirilmesi sonucunu doğurmuştur. Eğitim yöneticileriyle yapılan görüşmeler sonucunda yöneticilerin yönetimde kadın algısı ve cam tavan algılarının; cinsiyetlerin ve insanların eşitliğine inanarak, toplumsal eşitsizlikleri ve toplumsal adaletsizlikleri nereden gelirse gelsin ve hangi toplumsal alanda karşılaşırsa karşılaşılsın eğitim yönetiminde olumlu yönde değişiklikler oluşacağı kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim yönetimi, eğitim yöneticisi, cinsiyet, toplumsal cinsiyet, mesleki eşitlik, eğitimde liderlik, cam tavan.

ÖĞRETMENEVİ İDARESİNDE SIK KARŞILAŞILAN PROBLEMLER VE BUNLARA YÖNELİK ÖNERİLER (İDARECİ GÖRÜŞLERİ)

SERDAL HALİS ÖCAL¹, ERDAL AKPINAR²

Refahiye Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğü¹, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi²

Özet: Bir kamu iktisadi kuruluşu olan öğretmenleri, ağırlıklı olarak öğretmenlerin konaklama, yemek, sosyal ve kültürel aktivitelerine yönelik hizmet vermektedir. Türkiye’de 2022 yılı itibarıyla 551 tane öğretmen evi bulunmaktadır. Öğretmen evlerinin tüm faaliyetleri, Millî Eğitim Bakanlığı Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı Sosyal Tesisler ve İşletmeler Daire Başkanlığı tarafından koordine edilmektedir. Öğretmen evlerinin işleyişini düzenleyen, Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulları Yönetmeliği ve bu yönetmelik doğrultusunda hazırlanan Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulları Uygulama Yönergesidir. Öğretmen evleri kurulduğu günden bu yana öncelikle öğretmenler ve birinci derece yakınları olmak üzere diğer kamu görevlileri ve sivil vatandaşlara hizmet vermektedir. Amaç: Bu çalışmada öğretmen evi idarecilerinin sık karşılaştığı sorunlar ve bu sorunlara yönelik önerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinin sahip olduğu özellikleri taşıyan durum çalışması kullanılmıştır. Bu kapsamda öğretmen evi yöneticilerine yönelik açık uçlu sorular hazırlanmıştır. Verilen cevaplar içerik analizi derinlemesine incelenmiş, veriler önce kodlanmış daha sonra kategorize edilmiş en son tema haline getirilmiştir. Bulgular: Katılımcıların verdiği cevaplar doğrultusunda, öğretmen evlerinin yönetimi ve planlaması hususunda en çok karşılaşılan durum, bürokrasinin ve siyasetin yöneticilerin kararlarına etki etmeye çalışmasıdır. Personel ilişkileri ve istihdamında, nitelikli eleman eksikliği ön plana çıkmıştır. İşletme ve mali konularda ise, öğretmen evlerinin genel bütçeden faydalanamaması ve bunun sonucunda bütçede sıkıntılar yaşamasıdır. Konaklayan misafirler konusunda katılımcıların sık karşılaştığı sorunların başında, fiyatları yüksek bulan ve yer bulamayan misafirlerin haksız şikayetleri gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenevi, idareci görüşleri, sık karşılaşılan sorunlar.

“DOĞAYLA ARAMDAKİ KÖPRÜ” İSİMLİ EKOLOJİK KÖPRÜLER PROJESİ

MESUT TORAMAN¹, BİLGE UYANIK KOÇ²

Müdür- Cumhuriyet Anaokulu¹, MEB²

Özet: Kendiliğinden var olan, insan etkinliğinin dışında kendini sürekli olarak yeniden yaratan ve değiştiren, canlı ve cansız nesnelere oluşan varlığın tümü olarak ifade edilen doğa, günümüzde kendini yenileme hızından daha hızlı bir şekilde tahribata uğramaktadır. İnsanın çevreye verdiği zarar her geçen gün daha çok hissedilir olmuş, bunun sonucu olarak ise doğal kaynaklar ve ekosistem büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalmıştır. Bu tehlike karşısında alınabilecek en önemli önlem, bireylerde sürdürülebilir bir çevre bilinci oluşturmaktır. Bu bilinç yaşam ve tüketim alışkanlıklarını doğaya zarar vermeyecek şekilde düzenleyen, doğada olmaktan keyif alan, ekolojik dengenin sınırlarını bilen, yaşadığı yerdeki çevre sorunlarının farkına varabilen ve bu sorunların çözümünde sorumluluk alan ekolojik okuryazar bireyler ile gerçekleştirilebilir. Yaşamın ilk yılları olan erken çocukluk dönemi, ekolojik okuryazar bireyler yetiştirmek açısından büyük önem taşır. Bu dönemde uygulanacak olan çevre eğitimleri ile çocuğun çevreye ilişkin bilgi, olumlu tutum ve davranışlar kazanması sağlanarak çevre konusunda farkındalığı artırılır. Çevreye yönelik farkındalığın artması, sürdürülebilir bir çevrenin de en önemli anahtarıdır. Bu gerekliliklerden yola çıkan projemiz 18. 04. 2022- 20. 05. 2022 tarihleri arasında her hafta bir etkinlik uygulanacak şekilde toplam beş hafta sürmüştür. Projenin amacı, çocuğun canlıların yaşam hakkına özen göstermesi ve yaşamın diğer canlılarla paylaşıldığına dair gerekli kavramları kazanması, yaşamın iyileştirilmesi ve korunması hakkında çocuklarda farkındalık oluşturulması ve sorumluluk alabilme duygusunun geliştirilmesi, problem durum karşısında farklı çözüm yolları geliştirebilmesi, bunlardan uygun olan çözüm yolunu seçebilmesi ve uygulayabilme becerisinin geliştirilmesidir. Proje kapsamında birinci hafta öğretmen ve veliler proje hakkında bilgilendirilmiş, çeşitli görsel materyaller kullanılarak ekosistemde yaşayan canlılar ile ilgili kavramların kazanımı sağlanmaya çalışılmıştır. İkinci hafta ekosistem içerisinde yaşayan canlı türlerini gözlemlemek için ormanlık alana alan gezisi düzenlenmiş, “Burada kimler yaşıyor?” isimli bütünleştirilmiş alan gezisi ve fen etkinliği yapılmıştır. Üçüncü hafta velilerden evde çocukları ile birlikte “Ekoloji, Ekolojik Köprü” kavramları hakkında araştırma yapmaları istenmiş, araştırma sonucunda bulunan görseller sınıfta hazırlanan panoda sergilenmiştir. Ekolojik köprülerle diğer köprüler (yapı, kullanılan malzeme vb. açısından) karşılaştırılarak ve çeşitli görsel materyaller kullanılarak çocuklarla kavram hakkında konuşulmuştur. Dördüncü hafta görevli öğretmenler tarafından belirlenen çocuk kitabı yazarı ile iletişime geçilmiş, yazar “Şehre Giden Yol” isimli ekolojik köprülerden bahsettiği kitabını zoom üzerinden çocuklara okumuştur. Çocuklar ekolojik köprüler hakkında merak ettikleri şeyleri yazara sormuş, soru-cevap çalışması yapılmıştır. 5. hafta çocuklarla yapılan küçük grup çalışmasında; çocuklardan doğal malzemeleri (ağaç, kozalak, taş vb.) ve kil kullanarak köprü tasarımları ve etkinlik bitiminde ortaya çıkan tasarım köprüleri birbirlerine anlatarak inceleme yapmaları istenmiştir. Proje bitiminde çocuklarda “Ekoloji, Ekolojik Köprü” kavramları hakkında farkındalık oluşturulduğu görülmüş, çocukların canlıların yaşam ortamı konusunda daha özenli davrandıkları, hatta bazılarının ebeveynleri aracılığıyla canlı yaşamı koruma amacı taşıyan sivil toplum kuruluşlarıyla iletişime geçtiği gözlemlenmiş, evde ailelerini de konu hakkında bilgilendirdikleri fark edilmiştir. Proje geliştirilerek kapsamı genişletilebilir, farklı kavramlar eklenebilir ve farklı okullarda da uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk, ekolojik köprü, ekoloji, ekolojik okuryazarlık.

UZAKTAN EĞİTİMDE ÖĞRENCİ

ARZU NASİRLİ¹

1 numaralı ortaokul- Saray yerleşimi- Abşeron ilçesi¹

Özet: Uzaktan eğitim, öğretme ve öğrenme taraflarının birbirlerinin eğitim süreciyle uzaktan bağlantısıdır. Azerbaycan Cumhuriyeti eğitim kanununa göre uzaktan eğitim, eğitim sürecinin elektronik, telekomünikasyon, yazılım ve teknik araçlar temelinde organize edildiği bir eğitim şekli olarak açıklanmaktadır. Uzaktan eğitim, telekomünikasyon ve bilgisayar ağları aracılığıyla öğretmenin ve öğrenenin arasındaki iletişimi hızlı, düzenli diyalog ve uzaktan geri bildirim temelinde gerçekleştirir. Covid-19 pandemisi, dünya ülkelerinin yanı sıra Azerbaycan'da da farklı öğrenme ortamlarının tanıtılmasının yolunu açtı. Pandemi öncesi dönemde uzaktan eğitim yaygın olarak kullanılmıyordu. Ancak mevcut durum ona geçmeyi gerekli kıldı. Pek çok okul, Zoom, Cisco Webex, Google Classroom, Google Meet, Microsoft Teams, D2L ve Edgenuity gibi platformlar aracılığıyla onlayn uzaktan eğitime geçit yaptı. Azerbaycan'da uzaktan dersler çoğunlukla Microsoft Teams üzerinden yapılıyordu. Sınıfta web araçlarının kullanımı öğrenmeyi geliştirdi. Örneğin uzaktan eğitimde Peardeck, Wordwall, Learningapp, Nearpod vb. uygulamaları kullandık. Bu tür web araçları, öğrenme ortamını verimli hale getirir. Öğrencilerin iletişim kurmasına ve öğrenmeyi eğlenceli hale getirmesine neden olur. Öğrenciler hem öğrenme sürecine dahil oldular hem de BİT becerileri gelişti Uzaktan eğitim artıları ve eksileriyle bilinir. Ancak, uygulama hem öğretmenler hem de öğrenciler için yeni beceriler yaratmıştır. Bu beceriler 21. yüzyıl becerileri ile uyumludur. Yeni eğitim trendlerini kolayca karşılamamıza yardımcı olur. Her eğitimci de çağın gereklerine göre yenilikleri öğrenmeli ve uygulamalıdır. Bu öğrencilerin gelişimi için çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, eğitim, uzaktan eğitim.

YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN OTONOM TÜRKÇE ÖĞRENİMİ SÜREÇLERİNDE WEB 2. 0 ARAÇLARI KULLANMAYA YÖNELİK TUTUMLARI

BAHRİ BAYKARA¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırmada ilkokula devam etmekte olan yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe konuşmakta yaşadıkları sorunların ortaya çıkarılması ve bu sorunlara WEB 2. 0 araçları ve mobil uygulamalar kullanılarak öğrenen otonomisi (özerkliği) bağlamında çözüm getirilmesi amaçlanmıştır. Yabancı bir dili etkili şekilde öğretmek ve kalıcı bir öğrenme sağlamak için öğrencilerin formal yapı / okul ortamı dışında evde erişebildikleri teknolojileri özerk öğrenme sürecine dâhil etmelerinin, mobil teknolojilerin kullanım yelpazesinin yalnızca sosyal medya veya eğlence ile sınırlandırılmasından daha faydalı olabileceği düşünülmektedir (Darmi & Albion, 2014). Bu bağlamda, WEB 2. 0 araçlarının özellikle de cep telefonlarının Türkçe öğrenenler tarafından bir araç olarak kullanılabilmesi fikri kabul edilmiş ve mobil cihazların yabancı dil öğrenimi ile entegrasyonunun dil becerilerini geliştirmedeki etkinliği yapılan bazı çalışmalarla doğrulanmıştır (Thornton & Houser, 2004). Bu araştırmada Türkiye’de yerleşik göçmen ailelerden gelen ilkokul seviyesindeki yabancı uyruklu öğrencilerin WEB 2. 0 araçlarına ve bu araçları otonom öğrenme süreçlerinde kullanmalarına ilişkin tutumlarının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Araştırmada, katılımcıların deneyimlerinin ve görüşlerinin sistematik olarak incelenmesine olanak sağlayan bir teknik olduğu için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır (Ekiz, 2009). Görüşme tekniği kullanılarak ve yarı yapılandırılmış görüşme formları yoluyla elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi, bir metindeki bazı kelimelerin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği, belirli kurallara dayalı kodlamalarla derinlemesine anlamlar oluşturan sistematik bir teknik olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk. vd., 2008). Araştırmaya 2022-2023 eğitim öğretim yılının birinci döneminde Nevşehir ili Avanos ilçesindeki Alaettin İlkokulunda öğrenim gören ve yaşları 7 ile 10 arasında değişen yabancı uyruklu 11 öğrenci katılmıştır. Çalışma grubu, ilgili okuldaki 6’sı Suriye, 5’i Afganistan göçmeni yabancı uyruklu öğrencilerin tümünü kapsamaktadır. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde 5 adet açık uçlu sorudan oluşan ve araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada, öğrencilerden okul dışındaki Türkçe öğrenme süreçlerinde Mondly Türkçe uygulamasını tanıma ve özerk şekilde kullanma fenomenleri hakkındaki görüşlerine yüz yüze yapılan görüşmeler yoluyla başvurulmuş ve derinlemesine bilgilere ulaşılmak istenmiştir. Araştırmada kullanılan sorular literatür taraması sonucunda oluşturulmuş ve görüşme soruları Yabancılar Türkçe Öğretimi Bölümünde görev yapmakta olan bir akademisyene inceletilmiştir. Araştırmada, yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerinde Mondly Türkçe uygulamasını kullanmaya yönelik tutumlarının baskın şekilde olumlu olduğu gözlenmiştir. Önceki mobil uygulama kullanma becerilerinin ileriye ket vurmasından dolayı bu uygulamaya herhangi bir yabancılık duymadıkları ve bu yüzden de Mondly Türkçe uygulamasının Türkçe öğrenme süreçleri üzerinde olumlu bir etkisi olduğuna ve gelecekte de olacağına inandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Okul dışındaki otonom öğrenme süreçlerinde bazı öğrencilerin dezavantajlı durumda oldukları da araştırmada göze çarpan engeller olarak öne çıkmaktadır. Öğrencilerin mobil uygulamalara erişim imkânları göz önünde bulundurulduğunda; çocukların her istediklerinde kullanabilecekleri kendilerine ait bir mobil cihaza sahip olmama, Premium üyelik için maddi imkân yetersizliği, internet limitlerinin ve özellikle kırsal bölgelerde internet hızının düşük olması gibi olumsuzluklar bu engellerden bazılarıdır. Araştırma sonuçlarından

hareketle, sınıf öğretmenlerinin yabancı uyruklu öğrencileri okul dışında da Türkçe öğrenmeye yönlendirme ve teşvik edebilmeleri için süreçte yer almalarının önemli olduğu değerlendirilmektedir. Yine araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin Mondly Türkçe uygulaması veya buna benzer yeni ve farklı WEB 2. 0 / mobil uygulamalar hakkında araştırmalar yaparak kendilerini geliştirmeleri veya bu uygulamaları öğrenmeleri amacıyla sınıfında yabancı uyruklu öğrenciler bulunan öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hizmet içi eğitimlere alınmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğrenimi, yabancı uyruklu öğrenciler, web 2. 0 araçları, mondly Türkçe

YÜKSEKÖĞRETİME GİRİŞ SINAVLARINDA TÜRKİYE VE ALMANYA ÖRNEĞİ

MEHMET ÇAKMAKCI¹

Mustafa Yalçın İlkokulu¹

Özet: Günümüz ülkelerinin sınav sistemleri incelenirken sınavlı ya da sınavsız bir gelecek konusu tartışılmaya devam etmektedir. Bu tartışmalar devam ederken ülkeler lise eğitimi sonrasında üniversiteye giriş yapmak isteyen vatandaşları için belli şartlar doğrultusunda sınav uygulamakta. Avrupa ülkeleri konu bağlamında yıllar içerisinde oturmuş bir sisteme sahip olurken, Türkiye belirli aralıklarla sınav sisteminde köklü değişimlere gitme yolunu tercih etmiştir. Türkiye 20 yıllık süreç içerisinde ÖSS, YGS ve son olarak YKS gibi sınav sistemlerini kullanarak sınavları devlet kurumu aracılığıyla yapmaktadır. Türkiye'nin kısa süre içerisinde üniversiteye giriş sınavında köklü değişimlere yönelmesi arka boyutta lise eğitimini derinden etkilemiştir. Bu etkinin olumlu ya da olumsuz yönleri süreç içerisinde eğitim sistemine etki edecektir. Türkiye'de yükseköğretime girmek için 12 yıllık bir eğitimi örgün veya uzaktan almak gerekiyor. Bu eğitim sonrası tek tip gerçekleşen YKS sınavında adayların belirtilen puan ve başarı sıralamasını yakalamak zorundadır. Güzel sanatlar gibi alanlarda eğitim görmek isteyen adaylar içinse özel yetenek sınavları uygulanmaktadır. Türkiye'de sınav sistemi bu gibi değişimlere sahne olurken, Avrupa'nın köklü eğitim ülkelerinden Almanya'da yükseköğretime girme konusu da dikkate değerdir. Almanya'da 13-14 yıl okula gitmiş Abitur diplomasını almış öğrencilerin tamamı üniversitede her bölümde eğitim alma hakkına sahiptir. Meslek eğitimi veren okullardan mezun olan öğrenciler ise bazı bölümlerde doğrudan üniversitede eğitim alma hakkına sahiptir. Uygulamalı bilimler üniversitelerinde eğitim hakkına sahip olmak için öğrencilerin öncesinde en az 12 yıllık okul eğitiminden sonra Fachhochschulreife adı verilen sınavı geçmeleri gerekmektedir. Sanat ve müzik alanında yükseköğretim kurumlarında okuma hakkına sahip olmak için ise ayrıca özel yetenek sınavlarına girip başarılı olmak gerekmektedir. Almanya'da yükseköğretim kurumlarının hepsi üniversiteye kabulde ve bazı özel durumlarda farklı başvuru kriterleri de isteyebilirler. Almanya'da Türkiye'dekinin aksine çeşitlilik gösterdiği, herhangi bir okulu bitiren bir öğrencinin üniversiteye gidemediği, sadece Gymnasium ve Gesamtschule olarak adlandırılan liselerin son sınıflarında uygulanan ve Abitur olarak adlandırılan bitirme sınavlarını başaran öğrencilerin üniversiteye geçiş yapabildiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin bölüm seçme özgürlüklerinin olduğu, yani sayısal, sözel gibi bir ayırım olmadan diledikleri üniversitenin istedikleri bölümünde okuma haklarının olduğundan bahsedilmiştir. Türkiye'de ise ortaöğretimle yükseköğretim arasında bir kopukluğun olduğu, yükseköğretim kurumlarına yerleştirmenin merkezi bir sınavla yapıldığı, test tekniği vb. konulardan dolayı dershanecilik sektörünün doğduğu ifade edilmiştir. Lise eğitiminin artık neredeyse önemsenmediği, sadece diploma almak için gidilmesi zorunlu bir okul konumuna düştüğüne değinilmiştir. 2022 yılında Türkiye'de sınava giren aday sayısı 3.008.287 iken toplam kontenjan sayısı 1.061.686 dır. Bunun sebebi meslek liselerine yeterince önem verilmemesi toplumun seviye olarak yetersiz görmesinden kaynaklanıyor. Bu yüzden meslek liselerinin itibarı artırılmalı teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Almanya, sınav, yükseköğretim, lise, abitur, ÖSYM, üniversite

TEKNOLOJİNİN TÜRK DİLİNE ETKİSİ

AHMET SEMERCİ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Dil, Kültür ve Teknoloji Arasındaki İlişki Küreselleşme ile değişen dünya koşulları teknoloji devrini ve bilişim çağını yaratmıştır. 2000 yılından beri teknoloji hızlı ve etkili bir şekilde hayatımıza girmiştir, insanlar giderek bu aletlere alışmış ve gündelik hayatlarının bir parçası haline getirmişlerdir. İşte tam bu noktada teknolojinin yanına kültür kavramı yerleştirilir. Kültür, bizim gündelik yaşantımızda var olan fark edilmese bile her gün kendisinden bir şeyler ortaya koyarak gündelik yaşantımıza devam ettiğimiz sessiz fakat etkili bir sistemdir. Kültür, mirastır ve gelecek nesillerden aldığımız bir emanettir, ödünçtür. Teknolojinin gündelik yaşantımıza girmesi bilhassa da bilişim diliyle hayatımızı etkilemesi kültürümüzü değiştirmiştir. Kültürümüzün değişmesi, teknolojiyi dil ile ilişkilendirmemize sebep olur. Dil, kimliğimizdir. Kültürümüz de bu kimliğimizi oluşturmamıza büyük bir etken olduğu için, bu iki kavram birbiri olmadan açıklanamaz. Bu yüzden de kültürümüzün değişmesi demek dilimizin değişmesine; dilimizin kullanımının gelişmesi demek de kültürümüzün eskisi gibi olmadığına işaret eder. Bu etkileşimde Türkçemiz de nasibini aldı. Türk Dil Kurallarına uymadan sembol ve jargonlarla, emojilerle konuşmak, kurallı anlamlı cümle kurulumundan uzak, melez bir dile dönüştü. Yeni bir Teknoloji Dili meydana geldi . Araştırmada -gözlem ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemleri ile oluşturulan- nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca mesleki tecrübe ve birikimlerden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda günlük diyaloglar gözlemlenerek dil, bilişim ve kültür bağlantısının tespitiyle oluşan durum irdelenerek teknolojinin birçok değerimizle ilişkisine dikkat çekilmiştir. Dilimiz, ifadede incelik, nezaket ve çeşitlilikten uzak bir dile dönüşerek, doğallık ve öz benliğini kaybetmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil, kültür, teknoloji, bilişim teknolojileri

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEK: ÇUKURCA ORTAOKULU

ÇİĞDEM ULUCAN¹, HASAN YEL², ESRA ULUCAN DEMİR³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: 21. yüzyıl ile birlikte gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin eğitim politikaları da değişim sürecine girmiştir. Öğretmenlerin eğitim ve öğretim sürecindeki rolleri değişmiş, öğrenme ortamlarında yeni yöntemlerin ve yaratıcılığın ön planda olduğu farklı roller üstlenmeleri söz konusu olmuştur. “Eğitimde İyi Örnekler” ile geliştirilen projelerin paylaşılması, rol model olarak yaygınlaştırılması, eğitim ve öğretim sürecini geliştirmesi hedeflemektedir. Çukurca Ortaokulu’nda GAP Yeşil İnovasyon projesi kapsamında okul bahçesinde yetiştirilen sebzelerin ihtiyaç sahiplerine dağıtılması ile öğrencilerde farkındalık oluşturmada, küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi çevresel sorunlarına ilişkin yaratıcı düşünce becerilerini geliştirmektedir. Bir “yaşayan öğrenme ortamı” olan bu okul, öğrencilerin gelişmesine olanak tanımakta, topluluk hissi oluşturmada ve işbirliğini teşvik etmektedir. Okullar günümüz toplumlarının önemli bir parçasını oluşturmaktadır ve toplumlarda yaşanmakta olan gelişmeler ve değişimler hızla devam etmektedir. Okulların sorumluluğu ve önemi de bu doğrultuda gün geçtikçe artmaktadır. Öğretmenlerin konu içeriğine ilişkin kullandıkları yöntem ve teknikler ile araç ve gereçler kadar okul binaları ve çevreleri de eğitim ve öğretim etkinliklerini etkilemektedir. Bir diğer ifade ile okulların binaları ve çevresi, öğretimin kalitesini ve öğrenme sonuçlarını etkilemektedir. Çukurca Ortaokulu’nda öğretmen, öğrenci ve veli işbirliği ile okulun boyanması ve tadilat işlerinin yapılması ferah ve temiz bir ortam oluşturulmasını sağlamış ve söz konusu bu çalışma örnek bir girişim olarak basında yer almıştır. O halde, eğitim ve öğretim etkinlikleri üzerindeki etkileri nedeni ile okul binalarının ve çevresinin tasarlanmasında önem arz etmektedir. Çukurca Ortaokulu’nun ortaya koyduğu etkinlikler ile eğitim ve öğretim sürecine katkı sağlanmakta, hizmet kalitesi artırılmakta, yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin kendilerini geliştirmeleri doğrultusunda gerekli iş birliği ve motivasyon sağlanmakta, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, iyi, örnek, Çukurca

YARATICI YAZARLIK ATÖLYESİ - KÜÇÜREK ÖYKÜ

VELİ AY¹

MEB¹

Özet: Yaratıcı yazarlık; pratik olarak var olmayan ancak olması muhtemel bir durum ya da olay üzerine, tamamen özgün ve kurmaca bir yapı ile yazma anlamına gelmektedir. Bir başka deyişle dilin, hayalin ve olasılıkların bütün imkânlarından yararlanarak yeni metinler ortaya koyma sanatıdır. Duygu, düşünce ve yaşantıları ifade etmenin bir yolu olan yazma eylemi aynı zamanda bunları kalıcı kılar. Andaki evrene ve geleceğe sesimizi duyurmamızı sağlar. Bunun yanı sıra söz varlığının zenginleşmesiyle ve daha tesirli cümlelerle daha iyi bir iletişime katkı sağlar. Yazı yazarken yani kurmacayı kurarken insan zihni; analitik düşünür, olaylara daha geniş çerçeveden bakar ve tüm bunlara bağlı olarak insanın mantıksal bakış açısı gelişir. İnsanın üretkenliği artar. Az sözcükle çok şey anlatması ve olayın başı ve sonunu okuyucunun hayal gücüne bırakması noktasında küçürek öykü diğer olay yazılarından ayrılır. Birkaç kelime ile birkaç yüz kelime arasında uzunluğa sahip küçürek öykülerin anlık bir parıltı ya da şimşek çakması tesiri vardır. Bu durum okuyucuyu metin üzerine düşünmeye sevk eder. E. Hemingway, Ferit Edgü, Necati Tosuner, Sadık Yalsızuçanlar, Arzu Özdemir'in küçürek öykülerinden hareketle türü tanıtmak ve belirlenen toplumsal konular(egitim, öğretim, öğretmen) üzerine küçürek öyküler yazmak atölyemizin ana çerçevesini oluşturacaktır. Gereksiz sözcük kullanılmaması ve söz işçiliği atölyemizin başka bir çerçevesini oluşturacaktır. Özgün metinler oluşturmak için zengin bir kelime dağarcığı ve hayal gücünün gerekliliği kuşkusuz bir gerçektir. Metni oluştururken anlamsal ve dilsel bütünlük de göz önünde bulundurulmalıdır. Bunlara bağlı olarak yazan kişinin iyi bir okur ve dikkatli bir gözlemci olması da gereklilikler arasında yer alır. Çünkü metin oluşurken klasik yöntemlerin yanında keşif, buluş ve çarpıcılık ön plana çıkar. Yazmak diğer dil becerilerine göre karmaşıktır ve kişileri zorlamaktadır. Yazar adaylarını bu manada belli ölçüde zorlaması da gerekir. Bu güçlüğün altında yatan sorunları belirleyerek bunları asgari düzeye indirmek amacıyla eğitimler ve uygulama atölyeleri düzenlenmektedir. Yaratıcı düşünce ve yazmayı geliştirmeyi amaçlayan bu çalışmada; dış dünya ile ilgili yapılan gözlemler sonucunda elde edilen tüm bilgilerin, diğer kişilerden farklı bir biçimde ortaya konması ve yaratıcı düşüncelerin küçürek öykü gibi görece yeni bir yazın türü aracılığı ile yazıya dökülmesi hedeflenmektedir. Atölye çalışmasında yazı yazmanın zihinsel, ruhsal, bilişsel faydalarından söz edilen ve küçürek öyküyü tanıtan sözlü bir sunum yapılacak, dramatik oyunlar ve diğer yaratıcı yazarlık etkinlikleri uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı yazarlık, kurmaca, öykü, edebiyat, küçürek öykü

ÖĞRETMEN ÖZERKLİĞİNİN KAVRAMSALLAŞTIRILMASINA VE BOYUTLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

KEMAL FİDAN¹, ZÜLFÜ DEMİRTAŞ², CİHAT TURAN³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Fırat Üniversitesi², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: Bu çalışma, öğretim süreçlerine ilişkin temel bir dinamik ve iş kaynağı olan öğretmen özerkliğine yönelik öğretmenlerin görüş ve deneyimlerini incelemeyi amaçlamıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen bu araştırmanın çalışma grubu, Fırat Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora öğrenimini tamamlamış ya da sürdürmekte olan ve devlet okullarında görev yapan 12 öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcıların belirlenebilmesi için olasılıklı olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme ve kolay ulaşılabılır durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmada verilerin toplanabilmesi için literatür taraması neticesinde ve eğitim yönetimi alanı uzmanlarının görüşleri çerçevesinde oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Katılımcıların öğretmen özerkliğini nasıl anladıkları ve kavramsallaştırdıklarına ilişkin görüşlerinin; (a) mesleki açıdan karar alma ve uygulamada özgürlük, (b) eğitim-öğretimi öğrencilerin ihtiyaçları ve farklılıkları çerçevesinde yeniden yapılandırabilme, (c) mesleki ve kişisel yetkinlik, (d) pedagojik ve etik sınırlar içinde profesyonel hareket etme ve (e) kendini gerçekleştirme arayışı şeklinde kavramsallaştırılan beş temadan oluştuğu anlaşılmıştır. Öğretmenlerin mesleki özerkliklerini hangi boyut ve bağlamlarda deneyimlediklerine yönelik olarak (a) mesleki özgürlük alanları teması altında öğretimsel süreçler, yönetsel süreçler, iletişimsel süreçler ve mesleki gelişim süreçleri alt temalarına; (b) mesleki kısıtlanma alanları teması altında ise öğretimsel süreçler, yönetsel süreçler, iletişimsel süreçler, mesleki gelişim süreçleri ve sendikal faaliyetler alt temalarına ulaşılmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle öğretmenlerin özerkliği çok boyutlu ve ilişkisel bir mesleki dinamik olarak algıladığı ve mesleki açıdan kendilerini ne tamamen özgür ne de tamamen kısıtlanmış hissettikleri çıkarımı yapılabilir. Katılımcıların ifadeleri, öğretmen özerkliğinin her bir boyutunun birbiriyle ilişkili ancak farklı birçok bağlamdan ve unsurdan oluştuğunu, ayrıca öğretmenlerin aynı boyut içerisinde belirli hususlarda özgürken belirli hususlarda kısıtlanmış olabileceklerini göstermektedir. Araştırma kapsamında ulaşılan sonuçlara dayanarak, öğretmen özerkliğinin nasıl kavramsallaştırılabileceği ve öğretmenlerin kendilerini hangi bağlamlarda özgür hangi bağlamlarda kısıtlanmış olarak algıladıkları tartışılmış; okul yöneticilerine, politika yapıcılara ve araştırmacılara yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özerklik, öğretmen özerkliği, karar alma ve uygulama, pedagoji

ÖĞRETMENLERİN COVID-19 SÜRECİNDE MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

EREN KANSU¹, KEMAL KAYIKÇI²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Akdeniz Üniversitesi²

Özet: Bu araştırmada aniden gerçekleşen Koronavirüs salgını (Covid-19 pandemisi) nedeniyle 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılının ikinci yarısında Nisan ayının ilk haftasındaki ara tatil uygulamasını öne çekmiş 16 Mart 2020 tarihinden itibaren eğitime ara verilmek zorunda kalınmıştır. Salgının hızla yayılması uzaktan eğitime geçmeyi zorunlu hale getirdi. Ancak gerek merkez ve taşra örgütünde yer alan yönetim kademelerinin hazırlıksız olması gerekse okul yöneticileri, öğretmen ve velilerin uzaktan eğitim deneyimlerinin olmaması uzaktan eğitim çalışmalarında bazı aksamalara neden olmuştur. Bir haftalık ara tatilin ardından Milli Eğitim Bakanlığı eğitim öğretime çevrimiçi olarak başlama kararı alarak, 23 Mart'ta uzaktan eğitime başlanmıştır. Araştırma Nitel Araştırma yöntemi içinde yer alan fenomenoloji deseninde tasarlanmıştır. Bununla birlikte fenomenoloji deneyimlerine yönelik algılara dayanmaktadır. Araştırma deneyimlerin özünü ve anlamını ortaya koyma ve deneyimlerini bir araya getirmeyi amaçlıyorsa fenomenolojik desen kullanılmaktadır. Bu araştırmada aniden gerçekleşen Koronavirüs salgını (Covid-19 pandemisi) nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen uzaktan eğitim uygulamasına ilişkin olarak öğretmenlerin görüş ve önerilerini belirlemek amaçladım. Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 öğretim yılında Antalya ili Serik ilçesinde bulunan resmi ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenleri oluşturmuştur. Okulların seçiminde kolay ulaşılabilirlik dikkate alınmıştır. Çalışma grubu her kademe düzeyinden beşer öğretmen olmak üzere amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme göre seçilen toplam 15 katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcılar her kademe düzeyinden gönüllü olan, her kademedeki öğretmenlerden oluşmuştur. Araştırmada Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığının 2019-2020 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde dünyada ortaya çıkan pandemi ile mücadele kapsamında uyguladığı uzaktan eğitimin uygulayıcısı olan öğretmenlerin sahada yaşadıklarından yola çıkarak bu sürecin nasıl yapıldığı, sürecin avantajları, dezavantajları, süreçte yaşanan aksaklıklar, uzaktan eğitim sürecinden çıkarılacak dersler ve daha iyi olması için önerileri araştırıldı. Bu uzaktan eğitim sürecine yönelik öğretmenlerin önerileri incelendiğinde; EBA altyapısının güçlendirilmesi ve kullanımın daha basit olması gerektiği öne çıkmıştır. Uzaktan eğitim faaliyetlerini yürüten öğretmenlere bilişim araçlarını kullanma hizmet eğitimi verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Aynı şekilde veli ve öğrencilere de bilişim araçlarını kullanma eğitimi verilmesi, bu süreçte yapılan uzaktan eğitim çalışmalarına son verilmemesi yüz yüze eğitimle birlikte devam edilmesi ve geliştirilmesi önerildi.

Anahtar Kelimeler: Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmen, uzaktan eğitim, online eğitim, koronavirüs

MESLEKİ ÖĞRENME TOPLULUKLARI BAĞLAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN İŞ TATMİNLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

BAHRİ BAYKARA¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırmada Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü koordinesinde düzenlenen Birlikte İngilizce Projesi kapsamında merkezi hizmet içi eğitime alınarak Mesleki Öğrenme Topluluğu (PLC) yürütücüsü olma hakkı kazanan ve kendi bölgelerinde yerel hizmet içi eğitimler düzenleyen İngilizce öğretmenlerinin iş tatminleri değerlendirilmektedir. Mesleki öğrenme topluluğu terimi, maddi ve insani kaynakların kullanılarak sınıf içi uygulama deneyimlerinin aynı alanda görev yapan öğretmenlerden oluşan daha büyük bir topluluğa yaygınlaştırılmasıdır. Bu süreç, öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin karşılıklı olarak öğrenmeye katılması anlamına da gelmektedir (Astuto. vd., 1993). Mesleki öğrenme topluluklarında genel olarak eylemlerin amacı, öğretmenlerce öğrencilerin yararına olan etkinlikleri artırmaktır. Bu nedenle, bu uygulama aynı zamanda mesleki gelişim toplulukları (PDC) olarak da adlandırılmaktadır. Araştırmada, katılımcıların deneyimlerinin ve görüşlerinin sistematik olarak incelenmesine olanak sağlayan bir teknik olduğu için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır (Ekiz, 2009). Görüşme tekniği kullanılarak ve yarı yapılandırılmış görüşme formları yoluyla elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi, bir metindeki bazı kelimelerin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği, belirli kurallara dayalı kodlamalarla derinlemesine anlamlar oluşturan sistematik bir teknik olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk. vd., 2008). Araştırmaya 2022-2023 eğitim öğretim yılının birinci döneminde Nevşehir ili Avanos ilçesindeki mesleki öğrenme topluluklarında yer almakta olan 14 İngilizce öğretmeni katılmıştır. Çalışma grubu, ilgili ilçede random tekniği ile gönüllülük esasına göre seçilen ve ilkökul, ortaokul, lise seviyelerinde ders okutan İngilizce öğretmenlerinin toplamının yarısını kapsamaktadır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde 5 adet açık uçlu sorudan oluşan ve araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada, Öğretmenlerden mesleki öğrenme seminerlerine katılma ve seminer sonrası kendi derslerindeki tecrübelerine dayalı olarak iş tatminleri hakkındaki görüşlerine yüz yüze yapılan görüşmeler yoluyla başvurulmuş ve derinlemesine bilgilere ulaşılmak istenmiştir. Araştırmada, mesleki öğrenme topluluklarında yer alan İngilizce öğretmenlerinin öz performans seviyeleri göz önünde bulundurularak kendilerini yaptıkları işle eskiden olduklarından daha özdeş hissettikleri ve işlerinden elde ettikleri tatmin derecesinin görece olarak daha yüksek olduğu görülmüştür. İş tatmin düzeylerinin mesleki öğrenme toplulukları sonrasında yükseldiğini belirten öğretmenlerin motivasyonlarında bir artış olduğunu fark ettikleri, işlerini daha olumlu ve daha çok zevk veren bir duygu olarak değerlendirmeye başladıklarını belirtmişlerdir. Grup çalışması bağlamında mesleki öğrenme topluluğunun bir ferdi olmanın öğretmenleri ortak sorunlar etrafında topladığı ve yalnız olmadıklarını hissettirdiği de görülmüştür. Araştırma sonuçlarından hareketle, İngilizce öğretmenlerinin bölgelerindeki öğretmenlerle işbirliği geliştirmeleri gibi, özellikle anadilleri İngilizce olan başka ülkelerdeki İngilizce öğretmenleri ile tanışma ve çalışma ortamları kurulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Mesleki öğrenme topluluklarında iyi uygulamalar kadar ortak sorunların da ele alınmasından dolayı, müfredat ve ders kitabı geliştirme süreçlerinde topluluk fikirlerinin bakanlık tarafından müfredat ve ders kitabı geliştirme süreçlerinde değerlendirilmesi önerilmektedir. Ve son olarak, öğretmenlerin yerel

eğitimlerinin tamamlanmasının ardından Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tekrar hizmet içi eğitimlere alınmaları ve ülke çapında bir değerlendirme çalışması yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki ğrenme toplulukları, ingilizce öğretmenleri, iş tatmini

TERS YÜZ SINIF MODELİNİN İLKOKUL MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİMİNE ETKİSİ: KARMA YÖNTEM ARAŞTIRMASI

DİLEK ILGIN ÖZBEN¹

MANAVGAT MAYA OKULLARI¹

Özet: Araştırma 2021-2022 eğitim öğretim döneminde, Antalya ili Manavgat ilçesinde deney ve gözlem gurubu belirlenmiştir. Uygulama toplamda 5 hafta 45 ders saatinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen 4. Sınıfa giden 10 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubunda sayısal evreyi esas alan ters- yüz sınıf metoduna göre sayısal öğretimi yapılırken kontrol grubunda öğretime herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Öğrencilerin matematik akademik başarılarını ölçmek amacıyla ön test ve son test sınavları Maya Okullarının Ölçme ve Değerlendirme uzmanları tarafından hazırlanmıştır. Testin geçerlik-güvenirlik çalışmalarının ve testlerin analitik verileri için KR-20 değerleri tespit edilmiştir. Her iki testin KR-20 değeri 0. 700 den yüksek olmasından dolayı iki test güvenilir olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin akademik testlerinden elde edilen yanıtları derinleştirmek ve öğrencilerin üst bilişsel becerilerini ortaya çıkarmak için öğrencilerle yarı yapılandırılmış görüşme formları uygulanmış ve nitel yaklaşımla analiz edilerek yorumlanmıştır. İncelemeden elde edilen bulgular doğrultusunda Ters Yüz Sınıf Modeli (TSY) modeli ile öğrencilerin matematik konularını daha iyi kavramakta, konulara yönelik akademik sınavlarda daha yüksek puan aldıkları söylenilebilir. Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerin ön test puanları arasında herhangi bir farklılık gözlenmez iken deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin son test puanlarının arasında yüksek bir farklılık olduğunu bulgusuna ulaşılmıştır. TSY modeli ile dersleri gören deney grubu öğrencilerinin son test puanlarının kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin matematik dersine yönelik olumsuz tutumlarının değiştiği gözlemlenmiş, öğrencilerde matematik dersinin aslında kolay anlaşılabilir bir ders olduğu düşüncesi gelişmeye başlamıştır. Bu durum öğrencilerin motivasyonunu arttırmış ve başarılı olmak için istek ve azim aşılamıştır. Öğrencilerde TSY modeli ile matematik derslerin devam etme isteği hatta bütün derslerin mümkünse bu yöntem ile yapılması isteği oluşmuştur. Sonuç olarak TSY modeli 4. Sınıf matematik öğretimine olumlu bir etkisi olduğu ve öğrencilerin TSY modelini beğendikleri, dersleri bu yöntem ile uygulanması istedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ters-yüz eğitim, flipped classroom, hibrit eğitim, matematik, 4. Sınıf

PANDEMİ SÜRECİNDE OKUL MÜDÜRLERİNİN VE ÖĞRETMENLERİNİN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK VE İŞ STRESİNİN YAŞAM DOYUMUNU YORDAMA GÜCÜ

DİLEK ILGIN ÖZBEN¹, NAZMİYE ESKİ²

Manavgat Maya Okulları¹, Şehit Kara Pilot Üsteğmen Tahsin Barutçu MTAL - Ankara²

Özet: Bu çalışmanın amacı, okul müdürlerinin ve öğretmenlerinin Covid 19 pandemi sürecinde psikolojik sağlamlık ve görev stresinin yaşam doyumunun yordama gücünü tespit etmektir. Bu çalışma, karma araştırma yöntemlerinden yakınsayan paralel desen türüne göre planlanmıştır. Araştırmanın nicel kısmı için araştırma evrenini 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Antalya ili, Kepez, Muratpaşa, Konyaaltı ilçelerindeki MEB'e bağlı tüm okul müdürleri ve öğretmenleri oluşturacaktır. Bu araştırma kapsamında MEB'e bağlı 3 farklı lise ve ilköğretim okullarında görev yapan 8 Okul müdürü ve 10 öğretmene ulaşılarak örneklem sayısı hedefi yakalanmıştır. Araştırmada Nicel Veri toplama kaynakları olarak, yaşam doyumunu düzeylerini belirlemek amacıyla Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlaması Yetim (1993) tarafından yapılan Yaşam Doyumu, psikolojik ihtiyaç doyumunu düzeylerini tespit etmek amacıyla Deci ve Ryan (1991) tarafından geliştirilen ve Cihangir-Çankaya ve Bacanlı (2003) tarafından Türkçe'ye uyarlanan İhtiyaç Doyumu Ölçeği, mutluluk düzeylerini belirlemek amacıyla Hills ve Argyle (2002) tarafından geliştirilen ve Akıncı-Çötök ve Doğan (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Oxford Mutluluk ve psikolojik sağlamlık düzeylerini belirlemek amacıyla Smith ve diğerleri (2008) tarafından geliştirilen ve Doğan (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Psikolojik Sağlamlık Ölçeği Kısa Formu kullanılacaktır. Veriler; SPSS 20 istatistik programı kullanılarak analiz edilecektir. Araştırmanın nitel kısmı için ise, durum çalışması desenlerinden de bütüncül çoklu durum deseni kullanılacaktır. Çalışma grubu olarak Antalya ili Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa ilçe sınırları içerisinde bulunan MEB'e bağlı kurumlarında görev yapan İlk - Orta öğretim okullarının, maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile gönüllülük çerçevesinde 8 okul müdürü, 10 öğretmen oluşturacaktır. Araştırma Veri toplama tekniği olarak bireysel görüşme, doküman analizi tekniği kullanılacaktır. Nitel Veri analizlerinden elde edilen veriler ilk olarak transkrip yoluyla bilgisayar ortamına aktarılacak, ardından NVİVO 11 Paket programı ile alanında uzman nezdinde sınıflandırması yapılacak ve ardından konusunda uzman nezdinde betimsel analiz süreci uygulanacaktır. Sonuçlar, Kappa analizi uygulamasına tabi tutulacaktır. Nicel ve nitel veri analizleri yorumlanacaktır. Pandemi sürecinin gerek görev stresinin getirdiği, gerekse pandemi süreci sebebi ile okul müdürlerinin ve öğretmenlerinin üzerindeki psiko-sosyal etkilerinin incelenmesi ve oluşan veya oluşabilecek olumsuz etkilerinin yok edilmesine yönelik öneriler ortaya çıkartılmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik sağlamlık, yaşam doyumunu, covid-19, pandemi, psikolojik ihtiyaç doyumunu, öznel iyi oluş

OKUL KÜLTÜRÜNE YÖNELİK BİR DURUM ÇALIŞMASI: TANILAMA VE İYİLEŞTİRME ÖNERİLERİ

RAMAZAN BURAK KAHYAOĞLU¹, SÜLEYMAN KARATAŞ²

Akdeniz Üniversitesi¹, Akdeniz Üniversitesi²

Özet: Bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ilköğretim kurumunun örgüt kültürünü tanılama ve bu kültürün oluşmasındaki nedenleri saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma; nitel bir çalışma olup, kurum personelleri ile yarı yapılandırılmış form aracılığıyla görüşme yapılmıştır. Araştırmada durum çalışması tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın aynı okulda görev yapan öğretmenler ve personel ile gerçekleştirilmesi sebebiyle araştırmada durum çalışması tekniği desenlerinden bütüncül tekli durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim-öğretim yılı, Antalya ili Kepez ilçesindeki Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bulunan bir ilköğretim okulunda görev yapmakta olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü öğretmenler ve kurumun diğer destek personelleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, katılımcıların verdiği cevaplar ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Yapılan görüşmeler transkript işleminin ardından NVIVO 12 bilgisayar yazılımı kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmada katılımcı görüşleri ana tema ve alt temalar altında taslak temalar halinde kategorileştirilmiş ve uzman görüşü alınarak son şekli verilmiştir. Bu temalandırma sonucu oluşan alt temalar da tablolar şeklinde bulgular kısmında yer verilmiştir. Ayrıca bu temalar, katılımcılardan doğrudan alıntılarla desteklenerek araştırmanın inandırıcılığı yükseltilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen temel bulgu, okulun Klan (İşbirliği) Kültürüne daha yatkın olduğudur. Araştırma bulgularına göre katılımcılar, okulda İşbirliği kültürünün yaygın olmasının sebepleri olarak; okulun aile ortamını yansıttığı, idarecilerin ve zümrelerin genellikle birbirine yardımcı olmaya çalıştığı, okulda ekip çalışması ve uzlaşmanın hakim olduğu, bireyler arasında birbirine güven duygusunun bulunduğu, takım çalışmasına yer verildiğini ifade etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Kültür, okul, tanılama

2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI İLKOKULLARA VERİLEN OKUL BAZLI BÜTÇEYE YÖNELİK YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ

ASLI YILDIZ YALÇIN¹, TUNCAY YAVUZ ÖZDEMİR², ESRA KAYA ATICI³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Fırat Üniversitesi², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: Ülkelerin eğitim politikaları ve eğitime ayrılan bütçeler birbirinden farklılık göstermektedir. Ülkemizde ilköğretim finans kaynakları 222 Sayılı İlköğretim kanunu ile belirlenmiştir. Bu kanuna göre ilkokul gelirleri devlet bütçesinden yapılan yardımlar, özel idare bütçelerinden verilen ödenekler, okul arazisi ve okul bahçesinden elde edilen gelirler, okulun kendi bütçesinden sağlanacak faiz gelirleri, hurdaya ayrılan taşınırın satımından elde edilen gelirler ve vakıf gelirleri olmak üzere çeşitli şekillerde sağlanmaktadır. Ancak kaynakların okul ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalması, okul idarelerini sivil toplum kuruluşlarına başvurma, kermesler düzenleme, okul aile birliği ile maddi destek sağlama gibi farklı finans kaynakları bulmaya mecbur kılmıştır. Bu durum birçok çalışmaya konu olmuş; sağlanan bütçenin okul ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı araştırmacılar tarafından dile getirilmiştir. 2022-2023 eğitim öğretim yılı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan düzenleme ile okul bazlı bütçe uygulama sistemi hayata geçirilmiştir. Bu düzenleme ile okulların ihtiyaç ve taleplerinin yerinde ve zamanında karşılanmasının hedeflendiği Temel Eğitim Müdürlüğüne ifade edilmiştir. Bu noktada araştırma ilkokullara gönderilen okul bazlı bütçeye yönelik yönetici görüşlerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Çalışma yapılandırmacı paradigmayı temel alan, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu, 2022-2023 yılında Elazığ'da görev yapan ve amaçlı örnekleme ile belirlenen 15 ilkokul müdüründen oluşmaktadır. Veri toplama aracı yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile hazırlanmış olup; araştırma verileri NVivo 12 paket programı kullanılarak betimsel ve içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre okul bazlı bütçenin okul ihtiyaçları için yeterli olması, yeni eğitim öğretim fırsatlarının oluşturulmasına katkı sağlaması ve yöneticilerin farklı yükümlülüklerine daha çok zaman ayırabilmesi gibi birçok yönde pozitif yönde katkı sağladığı görülmüştür. Ancak uygulamanın bu yıl ilk defa uygulanması nedeniyle bazı düzensizliklerin yaşanması, okul yöneticilerinin ekonomi yönetimi alanında kendilerini eksik gördüğü alanların bulunması ve bu noktalarda hizmetiçi eğitim verilmelerini talep etmeleri de bulgular arasındadır. Çalışmanın güncel bir konuya derinlemesine bakış fırsatı tanınması yönüyle, alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim ekonomisi, okul finansmanı, ilkokul finans kaynakları

ROBOT ARKADAŞIM, BABAM VE BEN- BABAMLA ÖĞRENİYORUM

RÜMEYSA ŞEN¹, SEVİL PEKDEMİR BAYLAN²

Milli Eğitim Bakanlığı- Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı- Alikahya İlkokulu²

Özet: Günümüz çocuklarının, ebeveynlerinin çocukluklarından çok farklı bir dönemde yaşaması, buna bağlı olarak da istek ve gereksinimlerinin farklı olması anne babaları, birçok konuda ne yapacağını bilemez hale getirmiştir. Bu sebeple ebeveynlerin kendilerini geliştirmeye, yenilemeye, çocuklarını daha iyi tanımaya ve çocuklarıyla iletişimlerini güçlendirmeye ihtiyaçları vardır. Erken çocukluk dönemi, çocukların dışardan gelebilecek tüm uyarıcılara en açık olduğu büyüme ve gelişmeleri için en kritik dönemdir. Erken çocukluk döneminde çocukların mental ve sosyal açıdan gelişim gösterebilmeleri için zengin uyarıcıların olduğu bir ortam olması gerekmektedir. Bu dönemde çocukların daha çok aileleriyle birlikte olması ise anne-babalardan etkilenme yüzdesini daha da artırmaktadır. Aileler, çocukların içinde buldukları durumda onların nasıl desteklenmesi gerektiğini bilirlerse buna en uygun olan tutumu sergileyebilirler. Anne-babası tarafından desteklenen, başarıları takdir edilen, yeri geldiğinde yaptığı yanışı fark ettirilen çocuklar, sağlıklı bir kişilik gelişimi gösterirler. Ebeveynlerin erken çocukluk döneminde çocuklarına karşı gösterdikleri tutumlar, çocuklarının kişilerinin oluşmasında oldukça etkilidir. Aile içerisinde iyi bir iletişimin olması için ilk olarak ebeveynlerin çocuklarını fiziksel, ruhsal ve sosyal açılardan çok iyi tanınması gerekir. Böylece çocuğunun hangi konuda, ne kadar ve nasıl rehberliğe ihtiyacı olduğunu bilir ve ona göre davranır. Ortak bir dille ifade edilen erken çocukluk döneminde çocukların gelişimlerinde hayatlarının büyük çoğunluğunu beraber geçirdikleri ve model aldıkları anne-babalarının yeri büyüktür. Bu çalışmada çocukların ebeveynleri ile birlikte, STEM temelli bir etkinliği beraber yapmaları amaçlanmıştır. Erken çocukluk dönemi çocukların düşünme becerilerinin, hayal gücünün ve sözcük dağarcığının geliştiği, sosyal etkileşimin arttığı bir süreçtir. Hayal gücünün, düşünme becerilerinin geliştiği bu süreçte ebeveynleri ile birlikte hayal ettiği bir robotu geri dönüştürülebilir malzemeleri kullanarak yapmaları amaçlanmıştır. Ebeveynlerin çocuğunun hayalini gerçekleştirmesine yardım ederken çocuğunun kendini ifade etmesine olanak sağlaması, kendi tasarımlarını oluşturmasına fırsat vermesi, çocuğu ile birlikte beyin fırtınası yapması ve aynı zamanda çocuğuyla ile birlikte yakın ve içten bir ilişki kurması amaçlanmıştır. Aynı zamanda, çocukların da duygusal yakınlığa, emniyete, güvenliğe ve özgüvene ihtiyacı vardır. Ebeveyn tasarım sürecinde çocuğunun emniyetli ve güvenli bir şekilde çalışmasına yardım ederken birlikte çalışma ile birlikte çocukta bir özgüven gelişimi de gerçekleşmesi beklenmiştir. Çocuğun tasarım ve imalat aşamasında ebeveyni ile hayalinde yapmayı amaçladığı robot için bir fikir oluşturma, planlama yapma, tasarım için gerekli olan geri dönüşüm malzemelerini seçme gibi proje aşamalarını karşılıklı bir etkileşim ile gerçekleştirmesi amaçlanmıştır. Ebeveynin çocuğunu teşvik edebilmesi, ilgi ve katılımını sürdürebilmesi, çabalama ve güdülemeye teşvik etmesi amaçlanmıştır. Çalışmada ebeveynin çocuğuna görüş ve öneriler sunması ancak değerlendirmeyi ve seçimi çocuğuna bırakması beklenmiştir. Tasarım ve yapım işleri, nesnelere büyük ve küçük modellerinin yapılması, boyama, çizim ve gösterimin yanı sıra, planlama gerektiren etkinliklerdir. Yapım işleri planlanırken ne yapılacağı, ayrıntılar, parçaların görece büyüklüğü ve kullanılacak materyal türleri ele alınmaktadır. Bilimsel ve matematiksel kavramlar yapım etkinliklerinde kullanıldı. Bu etkinliklerde çocuklar, olayların sırasını, boyanın kuruması için gereken zamanı, en iyi materyali seçmek için yapılan karşılaştırmaları, kullanacağı malzemenin kalınlığını, farklı şekillerin özelliklerini

ebeveynlerinin de desteği ile öğrendiler. Sonuçta hayallerindeki robotları babaları ile birlikte çok değişik şekillerde sundular. Bazı robotların hareket edebildiği, kimi robotların ses ve ışıkla desteklendiği görüldü. Yapılan anket çalışmalarında ebeveynlerin tasarım tabanlı etkinliğe dahil olmaktan ve çocuklarıyla ortaya bir ürün çıkarmaktan mutlu oldukları görüldü. Yapılan anket çalışmasında ebeveynlerin büyük bir kısmının bir başka etkinliğe katılmak istediği de görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk eğitimi, robot, sıfır atık, geri dönüşüm, ebeveyn, tasarım, proje

YABANCI DİL BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KAHOOT! UYGULAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

ŞÜKRİYE BAKTIR¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırmada liseye devam etmekte olan yabancı dil bölümü öğrencilerinin İngilizce derslerinde Kahoot! mobil uygulamasının kullanımına yönelik görüşlerinin ortaya çıkarılması ve bu uygulamanın olumlu ve olumsuz yanlarının belirlenmesi hedeflenmiştir. Günümüzde pek çok öğretmen, teknolojiyi sınıf etkinliklerine entegre etmekte ve aktif olarak kullanmaktadır. Öğretmenlerin teknolojik araçları tercih etme sebepleri arasında öğrencilerin sınıf içi etkinliklere katılımının artırılması ve öğrencileri motive etmek olduğu görüşü öne çıkmaktadır. Oyunlaştırma kavramına bir örnek sayılabilecek olan Kahoot! uygulaması, öğrencilerin ilgisini çekmeye veya sorunları oyun tabanlı etkinlikleri kullanarak çözmeye yarayan görsellerden ve videolardan yararlanma sürecidir (Icard, 2014). Bu yönüyle Kahoot!'un dil sınıflarında popülerliği giderek artan eşsiz bir teknolojik yazılım olduğu görüşü yaygınlaşmaktadır. Kahoot! bir öğretim aracı olduğu kadar bir değerlendirme aracı olarak da kullanılabilir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Katılımcıların deneyimlerinin ve görüşlerinin sistematik olarak incelenmesine olanak sağladığından dolayı bunun araştırma için en uygun teknik olduğu düşünülmüştür (Ekiz, 2009). Yarı yapılandırılmış görüşme formları yoluyla elde edilen veriler görüşme tekniği ilkelerine göre içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi, bir metindeki bazı kelimelerin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği, belirli kurallara dayalı kodlamalarla derinlemesine anlamlar oluşturan sistematik bir teknik olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk. vd., 2008). Araştırmaya Kayseri ili Hacılar ilçesinde bulunan bir Anadolu lisesinde 2022-2023 eğitim öğretim yılının birinci döneminde yabancı dil bölümünde eğitim görmekte olan 13 lise öğrencisi katılmıştır. Çalışma grubu, ilgili okuldaki 11 sınıf seviyesinde okuyan yabancı dil öğrencilerinin tamamını kapsamaktadır. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde 3 adet açık uçlu soru ve bunlara bağlı 6 adet sondaj sorularından oluşan ve araştırmacı tarafından geliştirilen toplam 9 soruluk bir yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin İngilizce derslerinde Kahoot! kullanımına yönelik hislerinin nasıl olduğu, Kahoot! kullanımı ile ders başarıları arasında bir ilişki olup olmadığı, Kahoot! uygulamasının kullanım kolaylığı hakkındaki görüşleri ve Kahoot! uygulamasının kullanımı esnasında herhangi bir engelle karşılaşp karşılaşmadıkları konularında görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmada, öğrencilerin Kahoot! kullanımına yönelik hislerinin çoğunlukla olumlu olduğu gözlenmiştir. İlgili sondaj sorularında Kahoot! uygulamasının genellikle pekiştirici, eğlenceli, motive edici, katılımı artırıcı, heyecan verici ve rekabet ortamı yaratıcı olduğundan söz edilmiştir. Kahoot! uygulamasının ders başarıları ile ilişkisinin irdelendiği bölümde öğrencilerin tamamına yakınının pozitif bir ilişki olduğundan söz ettiği ve özellikle bilgilerin pekiştirilmesi ve kalıcılığın arttığından bahsettikleri görülmüştür. Kahoot! uygulamasının kullanım kolaylığı bakımından ise; soruların uzun olması, internet hızının düşük olması, uygulamayı kullandıkları telefonların hızından kaynaklı takılmalar yaşanması ve ışık yansımaları vb. nedenlerle ekranın okunamaması gibi durumlarda Kahoot! uygulamasının kullanışsız olduğu ifade edilmiştir. Sözü edilen teknik olumsuzlukların öğrencilerde stres yarattığı, öğrenciler arasındaki rekabet ortamının bazen yanlış anlaşılmalara sebep olduğu ve yarışmada geriye düşmeleri halinde moral bozukluğu ve motivasyon kaybı yaşamalarına neden olduğu ise ifade edilen olumsuz görüşlerdendir. Araştırma sonuçlarından elde edilen verilere göre Kahoot! uygulamasının İngilizce derslerinde

kullanımı esnasında birincil derecede bir eğitim aracı olarak değil, ders sürecinde bir eğitim aracı veya ölçme-değerlendirme süreçlerinde yardımcı bir araç olarak kullanılması gerektiği düşünülmektedir. İngilizce öğretmenlerinin Kahoot! hazırlaması esnasında görselliğe dikkat edip, soru hazırlama tekniklerini de göz önünde bulundurmaları ve teknik anlamda karşılaşılabilecek sorunlara karşı gerekli tedbirleri ders başlamadan önce olmaları da önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce öğretimi, kahoot!, yabancı dil öğrencileri

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER BAĞLAMINDA OKUL-ÜNİVERSİTE İŞBİRLİĞİ HAKKINDAKİ PAYDAŞ GÖRÜŞLERİ

BAHRİ BAYKARA¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırmada, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Bölümü seçmeli derslerinden biri olan topluma hizmet dersinin kapsamının sosyal sorumluluk projesi ölçeğine genişletilmesi ve bu proje kapsamında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir devlet okulunun fiziki koşullarının iyileştirilmesi sürecinde üniversite-okul işbirliğine ilişkin katılımcı görüşleri, “eğitimde iyi örnekler” bağlamında incelenmektedir. Tüm dünyadaki öğretmen yetiştiren fakültelerin evrensel olarak üzerinde uzlaştıkları şöyle bir soru bulunmaktadır: "Üniversiteler ve okullar eğitim konularını ele almak için nasıl birlikte çalışabilirler?" Geleneksel modele göre, eğitim fakülteleri ve okullar ayrı kulvarlarda ve izole yaşamlar sürdürmekteydiler (Broadbent ve Brady, 2013). Ancak günümüzdeki düşünce modeline göre, üniversiteler ile okullar arasındaki iş birliğine ve ortaklığa daha fazla önem verilmektedir. İş birliği, “bir sorunun farklı yönlerini gören tarafların farklılıklarını (ve benzerliklerini) yapıcı bir şekilde keşfedebilecekleri ve mevcut durumdaki sınırlı vizyonlarının (kapasitelerinin) ötesine geçecek çözümler arama süreci” olarak tanımlanmaktadır (Gray, 1998). Araştırmada, katılımcıların deneyimlerinin ve görüşlerinin sistematik olarak incelenmesine olanak sağlayan bir teknik olduğu için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır (Ekiz, 2009). Görüşme tekniği kullanılarak ve yarı yapılandırılmış görüşme formları yoluyla elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi, bir metindeki bazı kelimelerin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği, belirli kurallara dayalı kodlamalarla derinlemesine anlamlar oluşturan sistematik bir teknik olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk. vd., 2008). Araştırmaya 2022-2023 akademik yılının birinci döneminde 3’ü üniversite öğrencisi, 2’si akademisyen ve 2’si devlet okulu yöneticisi olmak üzere toplam 7 kişi katılmıştır. Yapılan görüşmelerde 6 adet açık uçlu sorudan oluşan ve araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada, topluma hizmet dersinden sosyal sorumluluk projesine dönüşen bir topluma hizmet dersinin üniversite öğrencileri tarafından nasıl algılandığı, akademisyenler tarafından dersin süreci ve çıktıları bağlamında etkileri, okul yöneticileri tarafından ise projenin sonuçların ve ortaya çıkan ürünlerin okul ve öğrenciler üzerindeki etkileri hakkında görüşleri elde edilmek istenmiştir. Araştırma bulgularına göre, sosyal sorumluluk projesinde yer alan üniversite öğrencileri, üniversitenin dışına çıkarak gelecekte görev yapmaları muhtemel bir devlet okulunda bulunmaktan ve görevdeki öğretmenleri staj uygulamasından önce gözlemlene şansı bulmaktan dolayı sıra dışı bir deneyim yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca bir devlet okuluna İngilizce ders materyali geliştirerek katkı sunmanın heyecan ve mutluluğunu yaşadıklarını belirtmişlerdir. Projenin yürütücüsü konumundaki akademisyenlerin üniversite-okul arasında böyle işbirliği kurmanın topluma hizmet dersini teoriden kurtararak öğrencilerin yaşayarak öğrenmelerini mümkün hale getirdiğini; elde edilen çıktılar bağlamında ise üniversitenin toplumundan uzak/izole kurumlar olduğu yanlış inancının değişmesine katkı sağladığını ifade ettikleri görülmüştür. Devlet okulunda görevli okul yöneticilerinin ise, bu ve buna benzer projelerin farklı devlet kurumlarını ortak bir amaç için bir araya getirmesinin yeni projelere öncülük edeceğini belirtmişlerdir. Ayrıca, ortaya çıkan ürünlerin dezavantajlı konumdaki devlet okulları ve öğrenciler için eşsiz bir katkı olduğunu düşündükleri görülmüştür. Araştırma sonuçlarından hareketle, İngilizce öğretmenliği bölümü tarafından hayata geçirilen sosyal sorumluluk projesinin, gelecek yıllarda da devam ettirilerek,

topluma hizmet dersinin teorik bir ders olmanın ötesinde ders içeriğinin kalıcı şekilde sosyal sorumluluk projesi üretimi ile ilişkilendirilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu projenin eğitim fakültesindeki diğer bölümlere de örnek olması ve tüm öğretmenlik bölümleri için de yaygınlaştırılarak devlet okulları başta olmak üzere, üniversitelerin toplumdaki diğer paydaşlarla işbirliklerinin geliştirmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, devlet okulu, işbirliği, sosyal sorumluluk

ODAKLANMA VE DİKKAT ATÖLYESİ; İLKOKUL ÇAĞI ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK UYGULAMALAR

SUZAN ÖĞMEN¹, SUZAN BAYINDIR², AYŞE YAKIŞAN³, MÜZEYYEN TARHAN⁴

Mehmet Emin Acar İlkokulu Şırnak¹, MEB², MEB³, MEB⁴

Özet: Dikkat, ilginin belirli bir uyarana, konuya odaklanmasıdır. Dikkatini odaklayamayan, dikkatini devam ettirmekte zorlanan kişiler yaşamlarının her aşamasında zorluk yaşamaktadırlar. Dikkat problemi yaşayan çocuk ve ergen, hem ders ve akademik konularda hem de duygusal ve davranışsal açıdan sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Dikkat eksikliği yaşayan bireylerde tedavinin yanı sıra dikkati artıran egzersizlerle de destek olunabilir. Dikkat eksikliği ve odaklanma sorunu, pek çok çocuğun akademik ve sosyal ilişkilerini etkileyen önemli bir sorundur. Okullarda özellikle son yıllarda bu sorunu yaşayan öğrenci sayısı hızla artmaktadır. Dikkat eksikliği özellikle okul hayatının başlamasıyla belirginleşir. Sınıfta dersi takip etmedikleri gözlenir. Çevresel uyaranlarla hemen dikkatleri dağılır. Ders dışı işlerle fazlaca ilgilenir, elinde kalem çevirir, deftere, sıraya bir şeyler yazıp, çizmeye kalkar ve başka bir gereçle uğraşıp, dersi takip edemezler. Derste sıkılmaları nedeniyle sınıfın dikkatini ve huzurunu bozacak davranışlar sergileyebilirler (derste konuşma, sırayı sallama, arkadaşlarına laf atma, sınıfta ayağa kalkıp su, yiyecek dağıtma ve garip sesler çıkarma gibi). Okuma ve yazma becerileri arkadaşlarından kötü, defter düzeni ve yazıları bozuk olabilir. Okurken sıkça hatalar yapabilir ve cümlenin sonunda başka sözcükler uydurabilirler. Bazen de dikkat eksikliği ya da dikkat dağınıklığı yaşamadan da daha sağlıklı bir birey olabilmek adına dikkatimizi toplama ihtiyacı hissederiz. İşte bu gibi durumlarda karşımıza dikkat atölyesi çıkar. Her yaş grubunun profesyonel şekilde ve yaşına uygun nitelikte çalışmaya dahil olması, dikkat egzersizleri yapması dikkat atölyesi ile mümkündür. Bu atölye çalışmasında dikkat geliştirme ve odaklanma egzersizleri yapılacaktır. Ayrıca ilkokul çağı öğrencilerine yönelik uygulamalar yapılacak, belirlenen etkinlikler kolaydan zora sıralanarak katılımcıların okullarında uygulayabileceği içerikler olarak katılımcılarla paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Odaklanma, dikkat geliştirme

OKUL MÜDÜRLERİNİN ÖĞRENME PRATİKLERİNE İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA

ÖZGÜR MUTLU ÖZTÜRK¹, SELÇUK TURAN²

MEB Zonguldak Milli Eğitim Müdürlüğü¹, Bülent Ecevit Üniversitesi Eğitim Fakültesi²

Özet: Öğrenci başarısında etkili olan temel bileşenlere ilişkin yapılan araştırmaların 1970’li yılların başına kadar bu durumu büyük oranda ailenin sosyo-ekonomik düzeyiyle ilişkili bir temele dayandırdığı söylenebilir. Ancak “Etkili Okul” kavramıyla birlikte okulların, çocuğun akademik başarısında önemli bir değişken olabileceğine yönelik bulgular içeren çeşitli araştırmalar ortaya çıkmıştır. Sonradan yürütülen bir dizi araştırma, çocuğun akademik başarısında okul müdürünün olası etkisinden bahsetmiştir. 2000’li yılların başından itibaren alanda popülerliği giderek artan okul liderliği kavramı ile beraber, okul müdürünün yönetsel davranışlarının bir dizi farklı liderlik kuramıyla açıklanmaya başlandığı söylenebilir. Dağıtımcı liderlik, öğretimsel liderlik, dönüşümcü liderlik bu kuramların başında gelmektedir. Okul liderliğinin yanında okul müdürlerinin bir dizi yönetsel iş ve işlemi de (okul işletmeciliği, personel yönetimi, okul bütçesinin yönetimi vb.) etkili bir biçimde yönetmesi gerekmektedir. Bilindiği üzere, Türkiye’de okul müdürleri, öğretmenler arasından bir dizi yazılı ve sözlü sınavlar aracılığıyla seçilerek 4’er yıllık sürelerde geçici görevlendirme usulüyle yöneticiliğe görevlendirilmektedir. Bu noktada bu araştırma, sınav yoluyla seçilip göreve başlayan okul müdürlerinin, okul müdürlüğünü nasıl öğrendiğine odaklanmaktadır. Bu nedenle bu araştırmanın amacı, okul müdürlerinin göreve başladıktan sonra okul müdürlüğüne ilişkin öğrenme kaynaklarının neler olduğunu, bu doğrultuda hangi öğrenme pratiklerine başvurduklarını kendi beyanlarına dayalı olarak ortaya koymaktır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilme süreci devam eden yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Araştırma verileri, araştırmaya dahil edilecek olan okul müdürleriyle yapılacak yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanacaktır. Verilerin analizinde, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniği kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul müdürü, öğrenme pratikleri, yöneticilik, liderlik

İLKOKUL VE ORTAOKULDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL STRES DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

ÖZGE ŞİMŞEK¹, NİYAZI CAN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi²

Özet: Bu çalışma, ilkokul ve ortaokul eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel stres düzeylerini karşılaştırarak ortaya koymayı amaçlamaktadır. Betimsel tarama yönteminin kullanıldığı araştırmada örneklem, tabakalı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmanın evrenini, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Adana ilinde bulunan kamuya ait ilkokul ve ortaokul eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler; örneklemini ise, evrenden tabakalı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş 801 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma verileri Yıldırım, Taşmektepligil ve Üzüm (2011) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan "Örgütsel Stres Ölçeği" ile katılımcılara ait demografik bilgilerin yer aldığı "Kişisel Bilgi Formu" kullanılarak toplanmıştır. İlkokul ve ortaokul eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel stres düzeyleri, iş yükü, beceri, karar verme ve sosyal destek alt boyutları ölçülerek incelenmiştir. Örgütsel stres düzeylerine bakıldığında; ilkokul ve ortaokul eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin iş yükü ve beceri alt boyutlarında yüksek düzeyde, karar verme ve sosyal destek alt boyutlarında ise düşük düzeyde örgütsel stres yaşadıkları tespit edilmiştir. İlkokul ve ortaokulda görev yapan öğretmenlerin yaşadığı genel örgütsel stres düzeyleri orta düzey olarak bulunmuştur. Ancak, ilkokul ve ortaokulda görev yapan öğretmenlerin örgütsel stres düzeyleri karşılaştırıldığında, sosyal destek alt boyutunda anlamlı bir farklılaşma tespit edilmiştir. Bu anlamda, ortaokulda görev yapan öğretmenlerin sosyal destek alt boyutunda örgütsel stres düzeyleri ilkokulda görev yapan öğretmenlerden daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda, öğretmenlerin stres yönetimi konusunda çalışmalar yapılması önerilmektedir. Ayrıca, ortaokul öğretmenlerinin sosyal destek almaya ihtiyaç duydukları göz önüne alınarak, eğitim kurumlarında öğretmenlerin sosyal destek sistemlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması önem taşımaktadır. Bu çalışmanın verileri "Öğretmenlerin örgütsel stres ile işe yabancılaşma düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi" isimli yüksek lisans tezinden elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stres, örgütsel stres, ilkokul, ortaokul, öğretmen

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ETKİLİ OKUL ALGILARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İBRAHİM DAĞCI¹, MAHMUT ORHAN DURUM²

Çobanlar Atatürk İlkokulu¹, Çobanlar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü²

Özet: Bu araştırmanın amacı, ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin etkili okula ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemindedir. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algı-ların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmanın deseni ise katılımcıların deneyimlerine vurgu yapan fenomenoloji (olgubi-lim) olarak belirlenmiştir. Çünkü fenomenolojik desen katılımcıların yaşamış deneyimlerinden çıkardıkları anlamları sorgulamaya ilgilidir. Bunu yaparken odak noktası, deneyimlerden oluşturulan örüntülerdir. Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar ili Merkez ve Çobanlar ilçelerindeki üç ilkokulda görev yapan 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler, etkili okulu, akademik başarısı yüksek aynı zamanda öğrencilerini hayata hazırlamada başarılı olan okullar olarak algılamaktadırlar. Okullar, eğitimin temel taşlarıdır. Sosyal ve kültürel birikimin öğrencilere aktarılmasının yanı sıra okullar, 21. Yüzyılın değişen şartlarına uyum sağlamalıdır ve öğrencilerini geleceğe hazırlamalıdır. Okullarda verilen eğitimin etkililiği, toplum için çok önemlidir. Eğitim seviyesi yüksek olan toplumlar pek çok alanda ilerdedir. Bu nedenle okulların etkili hale gelmesi eğitim sistemimiz açısından öncelikle ele alınması gereken konuların başında yer almalıdır. Bu araştırmanın amacı, ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin etkili okula ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemindedir. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algı-ların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmanın deseni ise katılımcıların deneyimlerine vurgu yapan fenomenoloji (olgubi-lim) olarak belirlenmiştir. Çünkü fenomenolojik desen katılımcıların yaşamış deneyimlerinden çıkardıkları anlamları sorgulamaya ilgilidir. Bunu yaparken odak noktası, deneyimlerden oluşturulan örüntülerdir. Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar ili Merkez ve Çobanlar ilçelerindeki üç ilkokulda görev yapan 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler, etkili okulu, akademik başarısı yüksek aynı zamanda öğrencilerini hayata hazırlamada başarılı olan okullar olarak algılamaktadırlar. Okullar, eğitimin temel taşlarıdır. Sosyal ve kültürel birikimin öğrencilere aktarılmasının yanı sıra okullar, 21. Yüzyılın değişen şartlarına uyum sağlamalıdır ve öğrencilerini geleceğe hazırlamalıdır. Okullarda verilen eğitimin etkililiği, toplum için çok önemlidir. Eğitim seviyesi yüksek olan toplumlar pek çok alanda ilerdedir. Bu nedenle okulların etkili hale gelmesi eğitim sistemimiz açısından öncelikle ele alınması gereken konuların başında yer almalıdır.

Anahtar Kelimeler: Etkili okul, eğitim, sınıf öğretmeni, öğrenci, veli, çevre.

UZMAN ÖĞRETMENLERİN ADAY ÖĞRETMENLİK SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

DENİZ SARIBUDAK¹, ZAHİDE PERİHAN EKMEKÇİOĞLU²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu araştırma, en az 10 yıl kıdeme sahip ve öncesinde aday öğretmene danışmanlık yapmış uzman öğretmenlerin Meslek Kanunu'ndaki yeni düzenlemelerle aday öğretmenlik sürecine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemi ile yürütülmüştür. Çalışma grubu, amaçlı örneklem metodlarından ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir ve 2022-2023 eğitim-öğretim yılında, İstanbul ilinin Üsküdar ilçesindeki ortaokullarda görev yapan uzman öğretmenlerden (n=20) oluşmaktadır. Ölçüt örnekleme, belirli ölçütleri karşılayan, araştırma için uygun özellikleri taşıyan kişilerin seçimine dayalı bir metottur (Merriam, 2018). Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formunda öğretmenlere aday öğretmenlikte süreye, performans değerlendirmenin kaldırılmasına, görev yeri değişikliğine, eğitim ve uygulama sürecinin katkılarına ve uygulama sürecinin Komisyon tarafından değerlendirilmesine ilişkin sorular sorulmuştur. Araştırma verileri, betimsel analiz ve içerik analizi türlerinden tümevarımcı analiz ile çözümlenmiştir. Araştırmaya göre, aday öğretmenlik süresine ilişkin olumlu ve olumsuz yönde iki farklı yaklaşım olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan performans değerlendirmenin kaldırılması kararının birtakım gerekçelerle olumlu görüldüğü kadar bu kararın olumsuz görüldüğü yönünde farklı gerekçeler de sunulmuştur. Ayrıca araştırmanın; aday öğretmenlikte yer değişikliğinin birtakım özel durumlarda yapılması gerektiği düşüncesinin yanı sıra aynı yerde devam etmesinin daha doğru olduğu, eğitim ve uygulama sürecinin mesleki ve kişisel katkılar sağladığı, adaylık süreci sonunda Komisyon değerlendirmesinin doğru bulunduğu gibi yanlış bulunduğu ya da farklı yöntemler olması gerektiği yönünde sonuçlarının da olduğu görülmüştür. Araştırmadan elde edilen veriler ışığında, aday öğretmenlik uygulama sürecinin etkili olarak gerçekleştirilmesine dair birtakım öneriler de sunulmuştur. Aday öğretmenlik süresinin altı aylık periyodlarla üç defada değerlendirilebileceği, uygulama sürecinde değerlendirme ölçekleriyle aday öğretmene geri bildirimde bulunulabileceği, aday öğretmenlik sürecinin sağladığı olumlu katkıları artıracak uygulamalar planlanması, bu önerilerden bazılarıdır.

Anahtar Kelimeler: Uzman öğretmen, aday öğretmenlik, süreç.

MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN DEVAMSIZLIK NEDENLERİ

SÜLEYMAN DEĞİRMENCİ¹, ABDUL KADİR BAYÇELEBİ²

Akçaabat Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi¹, Akçaabat Işıklar Çok Programlı Anadolu Lisesi²

Özet: Dünyü bugüne, bugünü geleceğe taşıyan, bireyleri toplumun beklentilerine bağlı olarak problem çözme yeterliliğine haiz birer meslek sahibi yapmak için çağın gereğine uygun donanımla yetişmesini sağlamak üzere planlı faaliyet gösteren Eğitim kurumlarımızda başta Meslek Liseleri olmak üzere Ortaöğretim veren Kurumlarda öğrenci devamsızlığı ve okul terkleri dikkate alınması gereken boyutta olduğu düşünülmektedir. Özellikle okula devamsızlığı; derslerin bir bütün halde öğretilmesini engellediği, mutsuzluk ve motivasyon düşüklüğüne neden olduğu ekonomik olarak velilere gereğinden fazla yük getirdiği, bireyin ömründen boşa geçen zaman olarak ortaya çıktığı, Devlete daha fazla yük olduğu gibi pek çok farklı probleme de kaynaklık ettiği alan araştırmalarından bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin geleceğini doğrudan etkileyen ortaöğretimde (Meslek Lisesi) Okula Devamsızlığın Nedenleri ile ilgili öğrencilerin görüşlerini almak suretiyle, çözüm önerilerini ortaya koymaktır. Çalışma Nicel araştırma yöntemi ile yapılmış olup 2022-2023 eğitim öğretim yılında Akçaabat Atatürk Mesleki ve Anadolu Lisesi ile Akçaabat Işıklar Çok Programlı Anadolu Lisesinde öğrenim gören öğrencilere yüz yüze uygulanarak görüşleri alınmış, bulgular Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitimi ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünce hazırlanan 50 maddeden oluşan 3'lü likert tipi Devamsızlık Nedenleri Anketi ile toplanıp Sonuç Çizelgesi Anahtar Formu kullanılarak Devamsızlık nedenleri; Okul ve Yönetim, Öğretmen, Aile, Çevre, Akademik Kaygı, Kişisel Nedenler, Arkadaş Çevresi, 7 (yedi) başlıkta analiz edilerek sonuçlandırılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre; devamsızlık nedeni olarak, Okul ve Yönetimi, Kişisel Nedenler ve Öğretmenlerden kaynaklı nedenler boyutunda öne çıkmaktadır. Ders programının yoğunluğu, okul fiziki ortamlarının öğrencinin yeterince ilgisini çekmediği, öğretmenlerin öğrenci ilişkilerinde klasik tavır ve davranış biçimi geliştirmesi gerektiği ve öğrencilere karşı eşit davranışa dikkat edilmesi gerektiği söylenebilir. Diğer taraftan bazı zorunlulukların öğrencinin geleceğine olumlu katkı sağlaması amacıyla olması gerektiği, bunun için öğrencinin dikkatini çekecek rehberlik etkinliklerinin yapılabileceği, bunu için bilinçlenme çalışması yapılması gerektiğinin sürecine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meslek lisesi, devamsızlık

8. SINIF MATEMATİK DERS KİTABI ETKİNLİKLERİNİN GERÇEK HAYATLA İLİŞKİLENDİRME TÜRLERİNE VE ÖĞRENME ALANLARINA GÖRE İNCELENMESİ

İREM KORKMAZ¹, HİLAL YILDIZ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Kafkas Üniversitesi²

Özet: Bu araştırmanın amacı 8. sınıf ortaokul matematik ders kitabındaki etkinliklerin gerçek hayatla ilişkilendirme türlerine ve öğrenme alanlarına göre incelenmesidir. Bu amaçla Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından dağıtılan ve Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sisteminde bulunan 8. sınıf matematik ders kitapları incelenmiştir. EBA’da mevcut bulunan 2 kitaptan birinde etkinlik kategorisi bulunmadığı için bir kitap üzerinden araştırma yürütülmüştür. Doküman analizi yönteminin kullanıldığı araştırmada Gainsburg (2008) tarafından ortaya konulan teorik çerçeve kullanılarak etkinliklerin gerçek hayatla ilişkilendirme türleri incelenmiştir. Bu teorik çerçevede “basit analogiler, klasik kelime problemleri, gerçek verinin analizi, toplumda matematiğin tartışılması, matematik kavramları için uygulamalı gösterimler, gerçek olguların matematiksel modellenmesi” kodları yer almaktadır. Etkinlikler bu kodlar göz önüne alınarak analiz edilmiştir. Bu teorik çerçeve kullanılarak yapılan çalışmalara bakıldığında gerçek hayatla ilişkilendirmenin öğrenme alanlarına göre incelenmediği görülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada etkinliklerin gerçek hayatla ilişkilendirme türleri her bir öğrenme alanı için ayrı ayrı ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlara göre ders kitabında yer alan etkinliklerin yarısından çoğunda gerçek hayatla ilişkilendirme yapıldığı saptanmıştır. Yapılan ilişkilendirmelerin büyük çoğunluğunun “matematik kavramları için uygulamalı gösterimler” türünde olduğu belirlenmiştir. Öğrenme alanlarına göre yapılan incelemenin sonuçlarına bakıldığında gerçek hayatla ilişkilendirme yapılan etkinlik sayısının en çok geometri ve ölçme öğrenme alanında olduğu ve çoğunlukla “matematik kavramları için uygulamalı gösterimler” türünün kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca gerçek hayatla ilişkilendirme yapılmayan etkinlik sayısı, sayılar ve işlemler öğrenme alanında diğerlerine göre daha fazladır. Veri işleme ve olasılık öğrenme alanlarındaki tüm etkinliklerde gerçek hayatla ilişkilendirme bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Matematik ders kitabı, ders kitabı analizi, matematik etkinlikleri, gerçek hayatla ilişkilendirme

YENİLİKÇİ EĞİTİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM (KARTAL İLÇESİ ÖRNEĞİ)

HARUN TÜYSÜZ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: İlçe Milli Eğitim Müdürlüğümüz tarafından uzaktan eğitim ile ilgili 150 öğretmen (50 ilkokul, 50 ortaokul, 50 lise) yüz yüze yapılan akademik araştırma sonucunda, öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanmaya sıcak baktıkları ayrıca klasik öğrenme için hazırladıkları ders planlarını dijital öğrenme ortamlarına da uygulayabilmeye ihtiyaç duydukları; hizmetçi eğitim faaliyetlerinde branşlarına özgü eğitimler bekledikleri; uzaktan eğitimde dijital yeterliliğe sahip olmanın önemli ihtiyaç olduğu görülmüştür (Alireisoğlu, Tüysüz & Yiğit 2021). Öğretmenlerin öğretimde teknoloji kullanımının faydalı olduğuna inandıkları ve dijital eğitime özgü bilgi ve becerilerini geliştirmeye; gelişen teknolojiye bağlı iletişim becerilerine sahip olmaya; çevrimiçi ortam da zaman yönetimi ve ölçme değerlendirme konusundaki yeterliliklerini geliştirmeye ihtiyaç duydukları sonuçlarına ulaşmıştır. İlçemizdeki öğretmenlerin dijital yetkinliğe sahip olması amacıyla ar-ge faaliyetlerine öncelik verilerek, AB kalitesinde eğitim hizmeti almaya ve okullarda uygulamaya yönelik, eğitim kalitesinin artırılması ve uluslararası platformlarda daha ileri seviyedeki gelişmelerin takip edilmesi, öğrenilmesi ve uygulanması hedeflenmiştir. Erasmus+ Ana Eylem 1 Bireylerin Öğrenme Hareketliliği kapsamındaki projemiz Türkiye Ulusal Ajansı tarafından kabul edilerek ilçemizde uygulanmaya başlanmıştır. Projede, alanında dijital eğitime yetkin 30 öğretmen (ilköğretim- ortaöğretim) seçilerek ters yüz öğrenme modeli ve web 2 araçları kullanımı ile ilgili Dr. Türkan Çelik'e ait Web 2. 0 Araçları Kullanımı Yetkinliği Ölçeği ön ve son test olarak uygulanmıştır. Katılımcılara ileri düzey web 2 araçları kullanımı ile ilgili eğitimler Milano ve Budapeşte üniversiteleri öğretim görevlileri tarafından Budapeşte kurs merkezinde verilmiştir. Prag ve Kopenhag'da ters yüz öğrenme modeli uygulayan, uluslararası sınavlarda başarı sağlamış okullarda iş başı gözlem faaliyetleri yürütülmüştür. Bu eğitimleri alan formatör öğretmenlerimiz sınıflarında gerçekleştirdikleri çalışmaları gönüllü öğretmenlerimizle paylaşarak eğitimin yaygınlaşmasını sağlamışlardır. Proje çalışmalarını yerinde gözlemek ve yaygınlığını artırmak amacıyla Budapeşte üniversitesi öğretim görevlileri, gönüllü öğretmen ve formatörlerin katıldığı ters yüz öğrenme modeli ile ilgili çalıştay gerçekleştirilmiştir. Ayrıca proje; izleme ve yürütme faaliyetleri formumundaki sorulara verilen katılımcı geri bildirimleriyle ölçülmüştür. Katılımcılara uygulanan ön ve son test sonrasında katılımcıların çeşitli öğretim teknik ve yöntemleri kazandıkları ve Web 2. 0 araçlarının derslerde kullanım isteği ile ilgili anlamlı farklılıklar olduğu anlaşılmıştır. Proje izleme ve yürütme faaliyetleri sonucunda; katılımcıların yeni yeterliliklerle dijital sınıf anlayışını geliştirerek kurumlarımızdaki öğrenme iklimini değiştirmeye katkıda buldukları, teorik olarak kısmen bildikleri konularda yerinde gözlem ve öğrenme fırsatı elde ederek dijital içerik ve interaktif ders uygulamaları konusunda yabancı meslektaşları ile işbirliğine girerek alandaki yeterliliklerini geliştirdikleri ayrıca uygulamaları benimsemeleri, yerinde gözlem faaliyetleri ile pekiştirmeleri, projenin geniş bir kitleye aktarılması ve yayılması noktasında belirleyici olduğu, katılımcıların farklı ihtiyaçlarına uygun farklı sonuçlar ve kazanımlar elde etmeleri ile asıl yararlanıcıların öğrencilerimiz olduğu, katılımcılarımızın ülke dışı yerinde gözlem faaliyetleri ile ülkemiz eğitim sistemini ve Avrupa eğitim sistemini bizzat karşılaştırma fırsatı bularak özgüvenlerini artırdıkları, bilgi edinme süreçlerini sınıf dışı etkinliklerle gerçekleştirirken, sınıf içi etkinliklerde ise öğrenmenin pekiştirilmesine ve uygulama yapmaya daha fazla zaman ayrılması ayrıca dijital altyapılardan, multimedya kaynaklarından ve dijital teknolojilerden daha fazla yararlanılmasının,

öğrencilerin mevcut öğrenme stilleri arasındaki muhtemel boşluğun olumsuz etkilerini ortadan kaldırarak öğrenme ve öğretme süreçlerine katkı sağladığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yenilikçi eğitim, dijital dönüşüm, web 2, 0 araçları, ters -yüz öğrenme modeli

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE İNGİLİZCE EĞİTİMİ

HÜSEYİN TEYFİK İNAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışma öğretim sürecinde öğrencilerin yabancı dil farkındalığını erken yaşlarda artırmak amacıyla hayata geçirilmiştir. Bu genel amaç çerçevesinde öğrencilerin dil gelişimine ve bilişsel gelişime değerli dokunuşlar sağlanması, farklı dillere ve dolayısıyla farklı kültürlere farkındalıklarının oluşturulması, sağlıklı teknoloji ile tanışmaları hedeflenmiştir. Çalışma bir dil çalışması olsa da içeriği gereği farklı etkinliklerle entegre edilerek okul öncesi eğitim hedeflerinde bulunan tüm alanlardaki kazanımların verilmesi hedeflenmektedir. Kazanım alanlarının sadece bir kısmı için geliştirilmemiştir. Çalışma okulumuz bünyesi anasınıflarında ve iki bağımsız anaokulunda okul öncesi dönemi öğrencilerine uygulanmıştır. Çalışmanın uygulanması için okul öncesi kademesinin tercih edilme sebebi, ileri sınıflarda çocuklarda gözlemediğimiz İngilizceye karşı olan zor olduğu inancının okul öncesi süreçte sevdirek ilk karşılaşmanın sağlanması ile kırılacağı öngörüsüdür. Uygulanma sırasında İngilizce verilmesi amaçlanan kavram ve beceriler eşleştirme çalışmaları, sanat etkinlikleri, drama çalışmaları, stem ve kodlama etkinlikleri, beden eğitimi çalışmaları gibi çocukların tüm gelişim alanlarına hitap eden etkinlik ve uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Çalışmada belirlenen amaçlara ulaşılma düzeyinin belirlenmesinde ön test ve son test aracı olarak kontrol listeleri veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Uygulama sonunda öğrencilerin öğretim programı kazanımlarına ulaşma düzeylerinin ölçülmesi için hazırlanmış kontrol listelerinin ön ve son verileri karşılaştırılmıştır. Süreçte öğrenciler web2 araçları ile hazırlanan teknolojik etkinliklerle bilgileri kendi başlarına öğrenerek öğrenmeyi öğrenme becerilerini geliştirmişlerdir. Öğrencilerden elde edilen dönütler ile öğrencilerin dünyada kendi ülkelerinden farklı ülkeler olduğunu, kendi dillerinden farklı diller olduğunu fark ettiği anlaşılmaktadır. Uygulama süresince öğrenciler wordwall, Live Workheet, Jigsawplanet, Genially, Story Jumper web2. 0 araçlarını kullanmışlardır. Projede öğrencilerin gruplar halinde yaptıkları çalışmalardan bir e kitap ve şarkı elde edilmiştir. Uygulamaya katılan okul öncesi öğretmenleri meslekî açıdan kendilerini geliştirme şansı elde etmiş olup, yeni öğretim yöntem, teknik ve araçlarını kullanma becerilerine katkı sağlamışlardır. Çalışma sürecindeki uygulamaların etkililiği sebebi ile bir eTwinning proje fikri ortaya çıkmıştır. Böylelikle daha çok sayıda okul öncesi öğretmenine fikir olmuştur. Projenin uygulama sürecinden ve elde edilen sonuçlardan hareketle çocukların yaşlarının küçüklüğü sebebi ile dikkat sürelerinin kısalığı çalışma için sınırlılık olarak belirtilebilir. Uygulayacak eğitimcilere soyut dil becerileri kazandırmada somutlaştıran, eğlenceli etkinlikler tercih etmeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, İngilizce eğitimi, farklı diller, farklı kültürler

P4C İLE SORGULAYAN ÇOCUKLAR

SONGÜL KARADAĞ İNAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Dünyada çok yaygın olan P4C hareketi, ülkemizde de yenilikçi eğitim sistemlerine açık ana okulları tarafından hızla uygulanmaya başlamıştır. Çok güçlü bir soru sorma zekası potansiyeline sahip bu yaş grubu çocukların, potansiyellerini ortaya çıkarmaları açısından P4C uygulamaları son derece önemlidir. Düşünen bir varlık olarak tanımladığımız insanın bu en temel özelliğinin küçük yaşta farkındalıkla geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. P4C bir insanın tüm yaşamı ve eğitim hayatı boyunca ihtiyaç duyacağı, eleştirel ve üretken düşünme yetisini geliştirir. Çocuklar onlarla paylaşılan bir hikaye, film ya da resim üzerinde birlikte sohbet ederek sorularına cevaplar bulmaya ya da yeni sorular sormaya, fikirlerini özgürce paylaşmaya, arkadaşlarını dinlemeye, onların düşüncelerine itiraz ederken özenli olmaya ya da aynı düşünceye katılarak o düşünceyi işbirliği içinde geliştirmeyi öğrenir. P4C'nin amacı hiçbir zaman çocuklara filozofları, isimleri, felsefe tarihini öğretmek olmamıştır. Amaç çocuklara düşünmeyi öğretmek, soru sormayı, sorgulamayı öğretmektir. P4C eğitim yaklaşımını geliştiren Matthew Lipman, çocukların doğasından gelen merak ve keşfetme arzusunun felsefe ile birleştirildiğinde, çocukları gelecekte daha esnek ve etkin düşünen yetişkinler haline getireceğine inanmaktadır. Lipman'dan sonra çok sayıda düşünür ve eğitimci çocuklarla felsefe yöntemini savunmuştur. Bunlardan biride Thomas E. Jackson'dur. Jackson çocuklarla felsefe eğitimine ana okulunda başlanılmasını, ilk öğretim müfredatında yer almasını ve düzenli bir ders olarak yapılmasını öngörmüştür. Bu düşünceden hareketle hazırladığımız "P4C ile SORGULAYAN ÇOCUKLAR"projesi ile öğrencilerin soruşturan, merak eden, işbirlikçi hareket eden, saygı gösteren, kendini ifade edebilen, farklı fikirler üreten, kendi yeteneklerinin farkında olan bireyler olarak yetişmeleri amaçlanmaktadır. "P4C ile SORGULAYAN ÇOCUKLAR"projesi kapsamında her aya içeriği P4C ile zenginleştirilmiş çocuk hikaye kitapları seçilmiştir. Bu kitaplara uygun etkinlikler hazırlanarak kolaylaştırıcılar(Sınıf öğretmeni) tarafından haftalık olarak tüm proje ortakları tarafından 10 ortak ve 100'e yakın öğrenci ile uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: P4C çocuklar için felsefe, okul öncesi

ÇOCUKLAR İÇİN GÜZEL BİR DÜNYA

FİGEN AL¹, NAZMIYE TAŞYARAN²

Yeşilevler Anaokulu¹, Yeşilevler Anaokulu²

Özet: Şamanist inanışlardan bugüne her milletin kutsallaştırarak ölümsüzleştirdiği bir meyve olan nar, cennet meyvesi diye bilinmektedir. Kutsal meyve nar halk hekimliği, kök boya, gıda, hediyeelik eşya yapımı vb. gibi pek çok sahada yaşam alanı bulmuştur. Nar rüya tabirleri, halk anlatı ve inanışlarında sembolik anlamları ve olağanüstü özellikleriyle de yaşatılmaktadır. Mitolojiler, yaşam enerjilerimizi besleyen saf kaynaklar olup, insanın kökene dönüş arzusuna sembolik bir yol haritası çizmektedir. Mitolojilerin parçalanmış şekilleri olan masallar başta olmak üzere, halk hikâyesi, ninni, bilmece vb. gibi türlerde de ele alınan nar, çeşitli sembollerle mitolojik dönemin etkilerini yaşatmaktadır. Bunlardan biride Eski Mısırlılar narın “Dünyanın ilk meyvesi” olduğuna inanırlardı. Bu ilk meyve olarak anaokulu öğrencilerini eğitimin ilk meyvesi olarak hayal edilen bir eTwinning projesi planlanmıştır. Aynı zamanda Yunan mitolojisinde nar Hades ile ilgili bölümde geçer. Hades, kaçırdığı Persephone'nin geri dönmesini önlemek için ona bir nar hediye eder. Persephone'nin, yediği nar tanelerinin sayısı kadar ay süresince yeraltında kalması gerekmektedir. Persephone dört nar tanesi yemiş, bu dört sayısı da kış aylarına denk düşmüştür. Bu süre zarfında annesi Demeter üzüntüsünden bereket dağıtmayı bırakmıştır. Persephone 12 nar tanesi yeseydi, bütün bir yıl boyunca kıtlık olurdu. Projede mitolojide dört aylık bereket dağıtılmayan süreci günümüz dünyasında küresel dört sorun alanına (İklim Değişikliği- Su Kaynaklarının Korunması- Digital Dünya ve Yapay Zekaya Uyum- Doğal Kaynakların Tükenmesi) indirgeyerek, öğrencilerin problem çözme becerilerinin gelişmesini amaçlanmıştır. Proje Türkiye'den 4 okul ortaklığında 4-5 yaşları arasında 150 okulöncesi öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğrencilerle Küresel 4 sorunun farkındalığını öğrenmeleri için İklim Değişikliği- kutup ayısı sanat etkinliği, buz erime deneyi, kutup görseli hazırlaması, Su Kaynaklarının Korunması- su evimize nasıl gelir görseli hazırlandı, deniz altı maketi hazırlandı, su temizleme deneyi yapıldı(kum ve süzgeç kullanarak), Dijital Dünya ve Yapay Zekaya Uyum- Akıllı TV işaretleri tanıtıldı, televizyonda puzzle oyunu oynatıldı, aile webinarı yapıldı (internet kullanımı), Doğal Kaynakların Tükenmesi-Geri dönüşüm kutuları hazırlandı, evden getirilen çöpler ayrıştırıldı, Çevko Geri Dönüşüm oyunu oynandı. Son etkinlik olarak projede bulunan okullar öykü hazırladı. Her temada akıllı tahtalarda çark puzzle oyunlarının oynatıldığı etkinlikler yapıldı. Projede öğrencilerin farkındalıklarını değerlendirerek amaca ulaşup ulaşılmadığının anlaşılması için öntest ve sontest yapılmıştır. Bu anket sonuçlarında farkındalıklarının artması ile birlikte deneysel ve bilişsel düşünme yeteneklerinin arttığı da görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Nar, iklim değişikliği, su kaynaklarının korunması, doğal kaynakların tükenmesi,

BAKÜ TÜRK OKULLARINDA GÖREVLİ ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜT KÜLTÜRÜ ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

ÖZLEM YILMAZ¹, AZİZ CEMAL YILMAZ²

Millî Eğitim Bakanlığı¹, Millî Eğitim Bakanlığı²

Özet: Örgüt kültürü; örgütün üyelerine farklı bir kimlik sağlayan, örgütle duygusal bağlar kurmasına yardımcı olan ve örgüt içi değişkenlerin kurgulanmasıdır. Örgüt kültürü, örgütte uygun davranış ve örgüt içi ilişkileri sağlar, zor durumlarda nasıl davranılacağını ve örgütü her duruma karşı motive eder. Toplumunu şekillendiren en temel örgütlerden biri olan okullarda, okul kültürü insan ilişkileri ile varsayılan sosyallikler yürütülür. Okul çalışanları, okulda var olan örgüt kültüründen etkilenecek şekilde gelişim sağlarlar. Okul kültürü ile ilgili yapılan pek çok araştırmada, kurumdaki baskın kültürün belirlenmesinin, kuruma aidiyet duygusunun artmasını, kurum çalışanlarının davranışlarının anlaşılması, örgüt standartlarının belirlenmesini kolaylaştırdığını ispat etmektedir. Örgütlerin sahip olduğu kültürel özelliklerin bilinmesi okulun yapısını da güçlendirmektedir. Öğretmenlerin okul kültürü algı düzeyinin, baskın olan örgüt kültürü alt boyutunun belirlenmeye çalışıldığı ve okul kültürü algılarının çeşitli değişkenler açısından incelendiği bu araştırma betimsel tarama modeli yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Azerbaycan'daki Bakü Türk Anadolu Lisesi'nde görevli 68 öğretmen oluşturmuştur. Çalışma grubunun belirlenmesinde uygun örnekleme yöntemi benimsenmiştir. Çalışmada, demografik özelliklerin belirlenmesine yönelik araştırmacı tarafından geliştirilen " Kişisel Bilgi Formu" ile İpek (1999) tarafından geliştirilen "Örgütsel Kültür Ölçeği" (İpek, 1999) kullanılmış olup öğretmenlerin örgütsel kültür algılarının cinsiyet, eğitim durumu, yaş, mesleki kıdem ve okul kademesi (ilkokul, ortaokul, lise) gibi çeşitli değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Araştırmaya ait veriler SPSS 26. 0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veri analizinde kullanılacak testlerin belirlenmesine yönelik yapılan normallik testinde algı puanlarının normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir ($p > .05$). Verilerin çözümlenmesinde ortalama, frekans, standart sapma gibi betimsel istatistikler ve ölçek toplam puanı ile bağımsız değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre Bakü Türk Anadolu Lisesi'nde görevli öğretmenlerin örgüt kültürü algılarını yüksek düzeyde olduğu; örgüt kültürü algılarına yönelik alt boyutlara bakıldığında en yüksek ortalamaya sahip alt boyutun Destek Kültürü, en düşük ortalamaya sahip alt boyutun ise Güç Kültürü olduğu görülmüştür. Örgüt kültürü algılarının cinsiyet, eğitim durumu ve okul kademesine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı ancak yaş ve mesleki kıdeme göre anlamlı olarak farklılaştığı bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgüt kültürü, öğretmen, okul kültürü

SANAL GERÇEKLİK

AFAT AXUNDOVA¹, KEMALE SULEYMANOVA²

Bakü şəhri- lise numarası 60¹, Bakü şəhri- lise numarası 193²

Özet: Eğitim müreffeh bir toplumun temelidir, bilgi transferi gelişimi için bir önceliktir. Sanal gerçeklik, bizi çevreleyen, teknik araçların yardımıyla yapay olarak yaratılan ve dijital biçimde sunulan bir tür dünyadır. Günümüzde eğitim, sanal gerçeklik teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulanması için en umut verici alanlardan biri olarak kabul edilmektedir. Sanal gerçekliği eğitim amaçlı kullanma fikri yeni olmaktan uzaktır ve sanal okul gezilerinden uçak veya hızlı tren kullanmayı öğrenmeye kadar, tarih veya coğrafya derslerinde uzun süredir SG teknolojileri kullanılmaktadır. Geleneksel yöntemler çok pahalı ve ya çok karmaşık olabileceğinden, sanal gerçeklik teori ve pratiği öğrenmek için yeni fırsatlar sunuyor. Eğitimde SG/AG kullanmanın birçok faydası vardır. 3D grafikler, atom çekirdeğinin bozulmasına veya kimyasal reaksiyonlara kadar insan gözünün göremediği en karmaşık süreçlerin bile ayrıntılarını yeniden yaratmayı mümkün kılar. Ek olarak, hiçbir şey detay seviyesini artırmanızı ve elektronların hareketini görmenizi veya mekanik bir modeli, örneğin bir insan hücresinin farklı aşamalardaki gelişimini çoğaltmanızı engellemez. Sanal Gerçeklik, modern bilim tarafından bilinen herhangi bir işlemi veya olguyu yeniden üretmeye veya simüle etmeye izin verir. Uçan uçakların veya ultra yüksek hızlı araçların pratik temelleri, bir sanal gerçeklik cihazında tamamen güvenli bir şekilde uygulanabilir. SG ayrıca herkesin son derece karmaşık tıbbi operasyonları veya manipülasyonları zarar veya tehlike olmadan gerçekleştirmesine olanak tanır. SG teknolojileri, herhangi bir hareket mekaniğini veya nesne davranışını simüle edebilir, karmaşık matematiksel görevleri oyunlar. Sanal gerçeklik, zamanda yolculuk yapmanıza, önemli tarihsel olayların ana senaryolarını görmenize veya kandaki eritrositlerin hareketi düzeyinde bir kişiyi içeriden görmenize olanak tanır. Biyoloji, fizik, kimya, coğrafya. Bütün bunlar sanal gerçeklik gözlükleriyle mükemmel bir şekilde öğrenilebilir gibi görünüyor ancak burada psikolojik bir incelik var. VR gözlüğü takan öğrenci, tamamen sanal gerçeklik dünyasına dalmış durumdadır. Varsa, öğretmen ve diğer öğrenciler soyut avatarlar olarak görünür. Artırılmış gerçeklik gözlüğü söz konusu olduğunda, öğrenci aynı sınıfta, tanıdık bir ortamda kalır ve 3B nesnelere tüm açılardan incelemek için araca sahip olur. Aslında okullarda yaygın olarak kullanılan bilgisayar ekranından veya etkileşimli tahtadan hiçbir farkı yoktur. kimya öğretmenleri • Eksik veya pahalı ekipmanın mevcudiyeti • Sayısız, tehlikeli ve problemlili laboratuvar çalışması yapmak • Gerçek pratik çalışma için uzaktan eğitim • Elde edilen sonuçların güvenilirliği ve kaydedilme olasılığı Öğrenciler için • Gerçek bir laboratuvarında çalışırken farkındalık yaratma • Engelli ve alerjisi olan çocuklar için deneylere erişim • Güvenli bir şekilde hata yapma, bunları analiz etme ve onlardan öğrenme becerisi • Bir deneyi planlarken ve yürütürken bağımsız kararlar alma

Anahtar Kelimeler: Eğitim, gerçeklik, sanal, öğrenci

ROMAN(DEZAVANTAJLI) ÖĞRENCİLERDE DEVAMSIZLIK VE ERKEN OKUL TERKİNİN NEDENLERİ

SEMRA ÇİFTÇİ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırmada Roman kökenli öğrencilerin devamsızlık nedenleri sosyo ekonomik, çevresel ve kültürel boyutta incelenmiş, yaşanan sorunlar ve ortaya konulan çözüm önerileri öğretmen gözünden irdelenmiş olup, devamsızlık yapan öğrencilerin diğer öğrencilere göre eksik kalmış yönleri, davranışlarında oluşan olumsuzluklar ve en nihayetinde eğitim sürecine olan negatif yansımaları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bireyin kendini gerçekleştirme sürecinde devamsızlığın ne türlü kayıplara neden olduğu, bireyin sosyal ve eğitim hayatında yaşayabileceği olumsuzluklara değinilmiştir. Roman Kültürüyle yetişen öğrencilerin topluma entegre olmada yaşadığı zorlukların ve kabul görmenin eğitimle aşılabileceği, devamsızlığın bu süreci nasıl sekteye uğratacağı üzerinde durulmuştur. Nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılan araştırmamızda daha detaylı bilgi edinebilmek için amaçlı örnekleme yöntemlerinden benzeşik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmamızın örneklemini Roman öğrencilerin olduğu okullarda öğretmenlik yapan 14 sınıf öğretmeni, 2 özel eğitim öğretmeni, 1 rehber öğretmen ve 13 tane ortaokul branş öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmamızda yapılandırılmamış görüşme tekniği tercih edilmiştir. Roman (dezavantajlı) öğrencilerde devamsızlık ve erken okul terkinin nedenleri sonuçları ve çözüm önerilerinin incelenmesine yönelik yapılan öğretmen görüşlerinin analizinde nitel veri analizlerinden içerik analiz tekniği kullanılmıştır. Bunun için öğretmenlere görüşme formu hazırlanmış, görüşmeler yazılı ortama aktarılmış ve cevaplar teker teker analiz edilmiştir. Alınan cevaplardan yola çıkılarak belirli temalar tespit edilmiş ve Roman öğrencilerin devamsızlık problemleriyle ilgili bulgular elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Roman öğrenci, devamsızlık, eğitim

SURİYELİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM GÖRDÜĞÜ OKULLARDA GÖREV YAPMAKTA OLAN İDARECİLERİN KARŞILAŞTIĞI PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

UĞUR TAŞÇIKARA¹

Nihat Başoğlu Ortaokulu¹

Özet: Çalışmanın amacı, Kilis ilinde öğrenim görmekte olan Suriyeli öğrencilerin eğitimine yönelik okul yöneticilerinin karşılaştığı problemleri tespit etmek ve çalışma grubunun gözünden bu problemlere yönelik çözüm önerileri belirlemektir. Nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseniyle yürütülmüş olan bu çalışmanın verileri, yüz yüze görüşme yoluyla yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin elde edilmesi aşamasında idarecilerle bağımsız görüşmeler yapılarak, gizlilik esasına göre formlar katılımcılar tarafından doldurulmuştur. Görüşme formunda ayrıca çalışmaya katılan idarecilerin yaş, cinsiyet ve deneyim faktörleri de incelenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi kullanılarak çözümlenmiş olup kod ve temalara ayrılmıştır. Çalışmada veri analizinde yararlanılan içerik analizi, elde edilen katılımcı görüşlerinin kategorize edilmesine olanak sağlamakta olup ulaşılan bulguları detaylı inceleme fırsatı sunmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Kilis ili merkezinde ve Elbeyli ilçesinin merkezinde ve köylerinde hem asaleten hem de vekaleten görev yapmakta olan 28 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Görüşmeler sonucunda elde edilen veriler nitel araştırma yöntemleri doğrultusunda kodlanarak temalar altında toplanmış ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışma sonucu elde edilen bulgularda 3 ana temaya ulaşılmıştır. Elde edilen ana temalara yönelik kodlar oluşturulmuştur. Gerçekleştirilen görüşmeler sonucu Suriyeli öğrencilerin bulunduğu okullarda görev yapmakta olan okul yöneticilerinin çeşitli problemlerle karşılaştığı belirlenmiştir. Bu problemler sonucu elde edilen üç ana tema; Suriyeli öğrencilerin eğitimine yönelik yapılan çalışmalar, iletişim problemleri ve çözüm önerileridir. Bu temalara yönelik elde edilen alt kodlarda genel olarak; uyum sıkıntısı, dil engeli, sunulan eğitim fırsatları, geçici vatandaşlık verilmesi, rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri, kayıt sistemi, denklik sorunu, savaşın bıraktığı psikolojik izler, okul yöneticilerine, öğretmenlere, velilere, iletişim sorununa ilişkin öneriler şeklinde ifade edilmiştir. Araştırma bulgularına göre okul yöneticilerinin tamamına yakını, Suriyeli öğrencilerle ilgili olarak iletişim sorunları yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Suriyeli öğrencilerin ekonomik yetersizliklerinden ve barınma problemlerinden dolayı okula kayıt yaptırdıktan sonra devamın sağlanmadığını dikkat çekmişlerdir. Suriyeli öğrenciler olmak üzere ihtiyaç duyan tüm Suriyelilere üzerlerindeki savaşın yıpratıcı ve korkutucu izlerini azaltmak için psikolojik destek hizmetleri sağlanabilir. Özellikle okullarda rehberlik ve psikolojik danışmanlar tarafından Suriyeli öğrencilere yönelik hazırlanacak programlar çerçevesinde psikolojik destek verilmesi teşvik edilebilir. Okul yöneticilerine ve öğretmenlere Suriyeli öğrencilerin geldiği kültür ile Türk öğrencilerin geldiği kültür çerçevesinde eğitim hizmetini en iyi şekilde sunabilmeleri için çok kültürlü eğitimlere yönelik gerekli çalışmaların yapılmasına dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli öğrenciler, eğitim, okul yöneticileri

OKUL İKLİMİ VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

HANDE ÇELİK¹

Balıkesir Üniversitesi¹

Özet: Her bir okulun kendine özgü bir havaya sahip olması anlamına gelen okul iklimi kavramının birçok örgütsel değişken ile ilişkisi bulunmaktadır. Bunlardan biri de örgütsel vatandaşlıktır. Örgütsel vatandaşlık, bir örgütteki çalışanların örgütün refahını arttırmaya yönelik gönüllü olarak sergilediği olumlu davranışlarla oluşur. Öğrenci perspektifinden örgütsel vatandaşlık ise öğrencilerin kendi istekleriyle, herhangi bir çıkar beklentileri olmadan okulun refahına yarar sağlamaya yönelik eylemlerde bulunmalarıdır. Bu araştırmada, öğretmen adaylarının örgütsel vatandaşlık davranışları ile okul iklimi arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında Necatibey Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan toplam 414 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma, ilişkisel tarama modelinde nicel yöntemle yürütülmüştür. Veri toplama araçları olarak Terzi (2011) tarafından geliştirilen “Öğrenci Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Ölçeği” ile yine Terzi'ye (2015) ait “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Okul İklimi Ölçeği” kullanılmıştır. “Öğrenci Örgütsel Vatandaşlık Ölçeği” 10 maddeden ve “sivil erdem” ile “özgecilik” alt boyutlarından oluşmaktadır. “Öğrencilere Yönelik Okul İklimi Ölçeği” ise “okula bağlılık, iletişim ve öğrenme ortamı” alt boyutlarını içeren 17 maddelik bir ölçektir. Her iki ölçek de 5'li Likert tipindedir. Elde edilen verilerin analizi için tek yönlü varyans analizi ile korelasyon ve regresyon analizinden yararlanılmıştır. Bulgular incelendiğinde öğretmen adaylarının görüşlerine göre okullarında pozitif (açık) bir iklim olduğu, örgütsel vatandaşlık davranışına ait ortalamalarının nispeten yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının örgütsel vatandaşlık davranışları ile okul iklimine ilişkin tutumları arasında pozitif yönde yüksek düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan regresyon analizi ile okul ikliminin örgütsel vatandaşlık davranışının anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuçlara dayalı olarak olumlu bir okul ikliminin öğrencilerin örgütsel vatandaşlık davranışlarını arttırdığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel vatandaşlık, okul iklimi, öğretmen adayları

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİNDE ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ YABANCI UYUKLU ÖĞRENCİLER İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ARZU ENGÜR¹

Milli Eğitimi Bakanlığı¹

Özet: Göç ülkemizin her zaman gündeminde olan çok yönlü bir olaydır ve eğitim açısından pek çok sorunlar çıkmaktadır. Bu sebeple mevcut durumun incelenmesinin ihtiyaç olduğu düşünülerek, alana katkı sağlamak amacıyla Rehberlik ve Araştırma Merkezinde Çalışan Öğretmenlerin Türk Eğitim Sistemindeki Yabancı Uyruklu Öğrenciler İle İlgili Görüşlerini ortaya koyan çalışma yapılmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıda yer alan sorulara cevaplar aranmıştır. Yabancı uyruklu öğrenciler ile ilgili algınız nedir? Yabancı uyruklu öğrencilere sunulan RAM hizmetleri ve yönlendirme çalışmalarında neler yapılmaktadır? Yabancı uyruklu öğrencilere sunulan RAM hizmetleri ve yönlendirme çalışmalarında karşılaşılan en büyük sorunlar sizce nedir? Yabancı uyruklu öğrencilere Türk eğitim sistemi içerisinde sunulan RAM hizmetleri ve yönlendirme çalışmalarında ne tür iyileştirmeler yapılabilir? Araştırma nitel araştırma yöntemidir. nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Veri toplama yöntemi olarak nitel araştırma yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun birinci bölümünde kişisel bilgilere ilişkin sorulara, ikinci bölümünde ise rehberlik ve araştırma merkezinde çalışan öğretmenlerin görüşlerini belirlemek üzere ana ve sonda sorulara yer verilmiştir. Araştırmanın çalışma gurubu, Antalya ilinde, merkez ilçelerde rehberlik ve araştırma merkezlerinde görev yapan öğretmenler arasından seçilen 9 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma gurubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Öğretmenlerin seçiminde “gönüllülük” ölçüsü esas alınarak, mesleki deneyiminin fazla olmasına özen gösterilmeye çalışılmıştır. Görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ses kaydı ile kayıt altına alınmıştır. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Kodlar ve temalar tablolastırılarak bulgular şeklinde sunulmuştur. Bulgulara göre rehberlik araştırma merkezinde çalışan öğretmenlerin yabancı uyruklu öğrencileri çoğunlukta negatif düşünceler ile algıladıkları, dil problemi olan, ötekileştirilen, algılanamayan ifadeleri ile tanımladıkları görülmüştür. Yabancı uyruklu öğrencilere RAM hizmetlerinden yararlanmaları için kısıtlı da olsa hizmet sunulduğu ve engelleri gözetilerek işlemlerin yürütüldüğü ancak başvuruların sayısının az olduğu görülmektedir. Karşılaşılan en büyük sorunların ise; dil problemi, kayıtsız bireyler, eğitim sisteminde oluşan yük, uyum problemleri ve veli işbirliği olduğu ifade edilmiştir. Sorunlara çözüm içinse en çok dil engelinin sınıflara girmeden kısmen çözümlenmesinin, küresel göç politikalarının incelenmesinin, sistemde ötekileştirmenin azaltılmasının ve veli ile işbirliğinin artırılmasının gerekliliğinin belirtildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Rehberlik araştırma merkezi, yönlendirme, yabancı uyruklu, göç

OKULLARDA YÜRÜTÜLEN ULUSLARARASI PROJELERİN PROJE YÖNETİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

ŞEYMA TOPÇU¹, FEYZİ ULUĞ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Gazi Üniversitesi²

Özet: Çağdaş eğitimin gereği olarak okul sistemlerinin bilgiyi depolamaktan öteye; bunu deneyimleyen, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerisi ile sorun çözme becerisine sahip, girişimci, yenilikçi, çevresinde olup bitenlere karşı yüksek duyarlık ve sorumluluk bilincinde, üst düzeydeki analiz, sentez ve değerlendirme gücüyle değişime uyum yeteneği yüksek bireyler yetiştirmesi beklenmektedir. Anılan beklentiler kaçınılmaz olarak farklı kültürel çevrelerin yakından tanınmasını, bunlarla etkileşim içinde olunmasını ve farklı yol ve yöntemlerle sağlanan nitelikli dönütler bağlamında sürekli biçimde kendini yenilemeyi gerektirmektedir. Bu noktada okullarda giderek artan yoğunlukta kendini gösteren proje temelli eğitim uygulamaları içinde özellikle uluslararası projelerin önemli bir işlev üstlenmekte olduğu dikkat çekmektedir. Uluslararası projelerin yürütülmesinde proje yönetim sürecinin gereklilikleri gözden kaçırıldığında istenen sonuçlara ulaşılması zor ve hatta olanaksızdır. Dolayısıyla, uluslararası proje yönetiminin kendine özgü yönlerinin yakından tanınması bu alanda başarının önkoşulu durumundadır. Konuya ilişkin geçmişten bu yana yürütülen proje deneyimlerden elde edilen kazanımların sistematik bir yaklaşımla ortaya konulması geleceğe yönelik olarak yürütülmesi planlanan projelerden daha çok yararın sağlanması açısından çok değerlidir. Okulların uluslararası alanda yararlanabileceği çeşitli fon kaynakları; Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilen Katılım Öncesi Yardım Aracı Fonu (IPA), Ulusal Ajans tarafından yürütülen Erasmus+ programı ve farklı büyükelçilik fonlarıdır. Erasmus+ programı, AB'ye üye devletler arasında, eğitim öğretim, gençlik ve spor alanları için finanse edilen her yaştan insana farklı olanaklar sunmakta ve özellikle gençlerin yurt dışında eğitim görmelerini, eğitim almalarını, iş deneyimi kazanmalarını veya gönüllü olmalarını sağlamaktadır. Türkiye, Erasmus+ katılım anlaşmasını 2014'te benimsedikten sonra katılımcı ülkeler arasında programa en çok başvuru yapan ülkeler arasındadır. Okullarda yürütülen uluslararası projelerden bir diğeri de Erasmus+ programı ile ilişkili Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen Avrupa ve komşu ülkelerdeki okullar için oluşturulmuş çevrimiçi bir portal olan e-Twinning platformudur. Kültürler arası etkileşim, proje tabanlı öğrenme ve 21. Yüzyıl becerilerini geliştirme gibi hedefleri olan e-Twinning platformunda Türkiye her geçen yıl daha çok proje ile aktif rol almaktadır. Gerek Erasmus+ programı ve gerekse e-Twinning platformu gibi farklı konseptlerdeki uluslararası projelerin yürütülmesi sürecinde okul yöneticilerinin en çok karşılaştığı sorunlar; bu projelere ilişkin yetersiz bilgi ve liderlik birikimi ile yabancı dil ve proje yönetimi süreçleri konusundaki donanım yetersizlikleri olarak ortaya çıkmaktadır. Buradan hareketle yürütülen araştırmanın temel amacı, okullar tarafından gerçekleştirilen uluslararası projelerin proje yönetim süreci bakımından mevcut durum ve sorunlarının belirlenerek bu konudaki kapasite geliştirme çalışmalarına destek sağlayacak çıktılara ulaşmaktır. Araştırma yöntemsel olarak nitel özellikte olup fenomenolojik bir yaklaşımla farklı okullarda uygulanmakta olan proje aktörleriyle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen verilere dayalıdır. Araştırmanın çalışma evreni, 2021-2022 yıllarında Ankara ilinde uluslararası proje yürüten ilk ve ortaöğretim okullarından oluşmaktadır. Araştırma süreci devam etmekte olup bulgu ve sonuçlar EYFOR ortamında paylaşılarak tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Proje, erasmus+, proje yönetimi

OKUL YÖNETİCİLERİNİN DİJİTAL LİDERLİKLERİ VE ÖĞRETMENLERİN DİJİTAL OKURYAZARLIK YETERLİLİKLERİ İLE BİREYSEL YENİLİKÇİLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

YAKUP ÇAPRAZ¹, DERYA KILIÇOĞLU²

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi¹, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi²

Özet: Okul müdürlerinin liderlik anlayışları ve öğretmenlerin mesleki gelişimleri eğitim kurumlarının başarısını doğrudan etkilemektedir. Okul yöneticilerinin dijital liderlik becerilerine, öğretmenlerin yeterli seviyede dijital yeterliliğe ve yenilikçilik anlayışına sahip olması, dijital yetkinlikleriyle yapacakları görev ve sorumlulukları yerine getirebilmelerinde önemlidir. Bu araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin dijital liderlikleri ve öğretmenlerin dijital okuryazarlık yeterlilikleri ile bireysel yenilikçilik algılarını belirlemek ve bu değişkenler arası ilişkiyi ortaya koymaktır. Ayrıca okul yöneticilerinin dijital liderlikleri ve öğretmenlerin dijital okuryazarlık yeterliliklerinin bireysel yenilikçiliğini yordayıp yordamadığını tespit etmektir. Çalışmada, okul yöneticilerinin dijital liderlikleri, öğretmenlerin dijital okuryazarlık yeterlilikleri ve bireysel yenilikçiliği arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel model kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini, basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenen, Adana ilinin Çukurova, Sarıçam, Seyhan ve Yüreğir merkez ilçelerinde 11 farklı lise ve ortaokullarda görev yapan 455 öğretmen oluşturmaktadır. Bu çalışmada veriler, Okul Müdürü Teknolojik Liderlik Davranış Ölçeği, Dijital Okuryazarlık Ölçeği ve Bireysel Yenilikçilik Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma çerçevesinde yapılan betimsel istatistik sonuçlarına göre; okul yöneticilerinin, okul müdürü teknolojik liderlik davranış ölçeği genel ortalamaları (\bar{X} =3.81), dijital okuryazarlık ölçeği genel ortalamaları (\bar{X} =4.29) ve bireysel yenilikçilik ölçeği genel ortalamaları (\bar{X} =3.88) olarak hesaplanmıştır. Yapılan korelasyon analizinde, öğretmenlerin bireysel yenilikçiliği ile okul yöneticilerinin dijital liderliği arasında, öğretmenlerin bireysel yenilikçiliği ile dijital okuryazarlık yeterlilikleri arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Yapılan çoklu doğrusal regresyon analizi sonucuna göre, okul yöneticilerinin dijital liderliği ve öğretmenlerin dijital okuryazarlık yeterlilikleri bireysel yenilikçiliğini yüzde on dört oranında olumlu ve anlamlı şekilde yordamaktadır. Okul yöneticilerinin dijital liderlikleri ve öğretmenlerin dijital okuryazarlık yeterlilikleri algılarının yüksek olması bireysel yenilikçilik düzeylerini olumlu anlamda artırmaktadır. Dolayısıyla öğretmen algılarına göre, okul yöneticilerinin dijital liderliklerinin ve öğretmenlerin dijital okuryazarlık yeterliliklerinin yüksek olması, öğretmenlerin bireysel yenilikçiliğine olumlu katkı sunacaktır. Okul yöneticilerinin dijital lider tutumuyla sundukları destek ve motivasyon ile öğretmenlerin dijital okuryazarlık yeterliliklerini geliştirerek onların yenilikçi bakış açısıyla dijital değişim ve dönüşümlere yön verebilmelerine uygun zemini hazırlamaları önerilmektedir.

NOT: Bu çalışma Doç. Dr. Derya KILIÇOĞLU danışmanlığında Yakup ÇAPRAZ tarafından yürütülen “Okul Yöneticilerinin Dijital Liderlikleri ve Öğretmenlerin Dijital Okuryazarlık Yeterlilikleri ile Bireysel Yenilikçiliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital liderlik, dijital okuryazarlık, bireysel yenilikçilik

OKUL YÖNETİCİLERİNİN KOÇLUK BECERİLERİ İLE ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ PERFORMANS, MESLEKİ HAZ VE BAŞARI ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

ASUMAN BİLGİN YURDAÖZ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin koçluk becerileri ile öğretmenlerin mesleki performans, mesleki haz ve başarı algıları arasındaki ilişkinin saptanmasıdır. Araştırma, ilişkisel tarama deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın örnekleme 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Rize ili Merkez ilçe sınırları içerisinde görev yapan 251 ilköğretim ve ortaokul öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmada katılımcıların seçiminde küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında okul yöneticilerinin koçluk becerilerini belirlemek için koçluk becerileri ölçeği, öğretmenlerin meslekten duydukları hazzı ölçmek amacıyla mesleki haz ölçeği, başarı algısı ölçeği ve mesleki performans ölçeği kullanılmıştır. Anket yolu ile toplanan veriler Spearman Korelasyon ve Basit Regresyon teknikleri ile analiz edilmiştir. Araştırma bulguları okul yöneticilerinin koçluk becerileri ile öğretmenlerin mesleki performansları arasında pozitif yönlü, anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunduğunu göstermiştir. Diğer yandan, okul yöneticilerinin koçluk becerileri ile öğretmenlerin mesleki haz ve başarı algıları arasındaki ilişki anlamlı düzeyde olmakla birlikte bu ilişkinin düzeyi düşüktür. Regresyon analizi sonucunda ise okul yöneticilerinin koçluk becerilerinin öğretmenlerin mesleki performanslarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar öğretmenlerin, okul yöneticilerinin koçluk becerilerinin öğretmenlerin daha çok mesleki performansını artırmaya yönelik olumlu katkı sağlayan bir etmen olarak algılandığı, öğretmenler tarafından okul yöneticilerinin koçluk becerilerinin onların mesleki hazzı ve mesleki başarı hissiyle daha az bağlantılandırıldığını göstermektedir. Bu anlamda okul yöneticilerinin koçluk becerilerinin öğretmenlerin sadece mesleki performansını artırmaya yönelik bir etmen olarak araçsallaştırılmasının koçluk yeterlikleri ve bunun okul ortamına yansımaları açısından sınırlandırıcı olmasının muhtemel olduğu söylenebilir. Bu araştırmanın sonuçları, okul yöneticilerinin koçluk becerilerinin öğretmenlerin mesleki performansını olumlu etkileyen bir etmen olması açısından önemini ortaya koyan kanıtlar sunmuş olmakla birlikte, okul yöneticilerinin koçluk becerilerini performans odaklı uygulanmaktan öteye gidip koçluk becerilerini çok yönlü bir kavram olarak geliştirmelerinin gerektiğine de işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul yöneticisi, koçluk, koçluk becerileri, mesleki performans, mesleki haz

UZAKTAN EĞİTİM: ÖĞRETMENSİZ YAPABİLİR MİYİZ?

GULCHİN SHİKHMAMMADOVA¹, TARANA İBRAHİMOVA²

¹, Baki- ITE²

Özet: İçinde bulunduğumuz çağın ayırt edici bir özelliği, bilgi teknolojilerinin hayatın her alanına hızla girmesidir. Modern eğitim sisteminde bilgi ve iletişim teknolojileri önde gelen yerlerden birini işgal etmektedir. Eğitim kurumlarında kişisel bilgisayarların ortaya çıkışı, çocukların modern bilgi toplumunun gereksinimlerine uygun bir düşünme biçimi oluşturmasına olanak sağlamıştır. Pandemi durumunun etkisi oldu ve mevcut formatların aktif bir şekilde gözden geçirilmesine yol açtı. Uzak mod bir şekilde kurtarmaya geldi ve öğrenme sürecinde kendi ayarlamalarını yaptı. Çalışmanın amacı, araştırmaya dayalı olarak uzaktan eğitimin gelişiminin sonuçlarını ve beklentilerini belirlemektir. Bu hedefe ulaşmak için aşağıdaki görevleri çözmek gerekir: - uzaktan eğitimin özelliklerini öğrenmek; - uzaktan eğitim uygulamasından kaynaklanan sonuçları belirlemeye yönelik araştırmalar yapmak; - Uzaktan eğitim uygulamasının ekonomik etkinliğini belirlemek. Araştırmanın amacı, geleneksel (çevrimdışı) eğitime alternatif olarak uzaktan eğitimidir. Çalışmanın konusunu, öğrenci ve velilerin uzaktan eğitimden memnuniyetleri ve uzaktan eğitim uygulamasından kaynaklanan sonuçlar oluşturmaktadır. Araştırma hipotezi: uzaktan eğitim ile öğretmen sayısını azaltabilir hatta öğretmensiz yapabilirsiniz. Çalışmanın pratik önemi, sunulan sonuçların uzaktan eğitime öğrenci ve velilerin gözünden bakılmasına ve eğitim sürecinde düzenlemeler yapılmasına olanak sağlamasıdır. Kişisel katkının özellikleri: öğrencilerin uzaktan eğitimden memnuniyetleri ve uzaktan eğitim uygulamasının sonuçları üzerine bir araştırma yapılmıştır. Bakü şehri, Narimanov ilçesi, 193 No'lu ortaokul öğrencileri arasında yapılan bir anket yardımıyla uzaktan eğitimin zayıf yönleri tespit edildi. Ekonomik verimlilik, uzaktan eğitimin sürekli uygulanması koşuluyla hesaplanır. Anketin sonuçları, uzaktan eğitim uygulamasıyla ilgili temel sorunları formüle etmeyi ve gelişim beklentilerini izlemeyi mümkün kıldı. Araştırma makalesi giriş, üç bölüm, sonuç, referanslar ve kullanılan literatür ve uygulamaların listesinden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, teknoloji, Sanal eğitim ortamı

DEZAVANTAJLI BÖLGELERDE SOSYO KÜLTÜREL YAPININ EĞİTİM SÜREÇLERİNE OLUMSUZ ETKİSİ

ÇETİN ÇİFTÇİ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Okulumuz konum itibariyle romanların sıklıkla yaşadığı dezavantajlı bir bölgede bulunmakta ve öğrencilerimizin yüzde 90' ını roman öğrenciler teşkil etmektedir. Okulumuz misyonu gereği Eğitim Öğretim hizmetlerinin yanında sosyal sportif ve kültürel faaliyetlere de ev sahipliği yapmaktadır. Öğrencilerimizin kültürel ve sosyal farklılığını zenginlik ve avantaj olarak görüp, yapmış olduğumuz çalışmalara ve derslere bunu yansıtarak süreçleri daha verimli hale getirmeye çalışıyoruz. Eğitimin Öğretmen, Öğrenci kadar velinin de içinde bulunduğu bütünsel ve devamlılık içeren bir süreç olduğunu düşündüğümüzden daha kapsayıcı çalışmalar yapmak veliyi de eğitim sürecinin içine çekmek bizim için başarıyı yakalamanın önemli bir unsurudur. Tabi velinin hazır bulunuşu ve eğitime bakış açısındaki bazı çarpıklıklar bu yolda ilerlememize sekte vurmaktadır. Bu yüzden velilerimizin çocuk yetiştirme sürecinde yaptığı hatalar, Çevrede çocuklara örnek oluşturabilecek rol modellerinin olmayışı, ekonomik zorluklar gibi olumsuzluklarda başarıyı giden yolda bizleri zorlamaktadır. Eğitim kadromuz bu sebeple öğrencilerimizin ilgi alanlarına hitap eden çalışmalar yapmakta projeler geliştirmektedir. Özellikle öğrencilerimizin müziğe olan ilgi ve yeteneklerini soyut derslerden resim gibi sanat derslerine kadar her aşamada kullanmaktadırlar. Bu sebeple yapmış olduğumuz proje ve çalışmalarımızla öğrencilerimize okulu sevdirmek ve okul dışında yaşayabilecekleri sorunları en aza indirmeyi amaçladık. projemizin hedef grupları içerisinde 10 15 yaş aralığında bulunan öğrencilerimiz yer almaktadır. yine okulumuzda ve çevre okullarda bizimle aynı sosyo-kültürel ortamı paylaşan öğretmen ve velilerde hedef gruplarımız arasındadır Araştırmada nitel araştırma yöntemi olarak; gözlem, görüşme ve anketlerden elde edilen verilerin bütüncül bir şekilde yorumlanması ile çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Roman öğrenci, sosyo kültürel yapı, eğitim

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İLAÇ KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ

MUZAFFER ALKAN¹, HİCRAN ALKAN², ALİ KEMAL YILMAZ³

Kafkas Üniversitesi¹, Kafkas Üniversitesi², Trabzon Üniversitesi³

Özet: Yakın zamanlarda önemli bir sağlık problemi olarak ortaya çıkmaya başlayan ilaç kullanımı bazen telafisi mümkün olmayan sonuçlara da yer açmaktadır. Bilinçsiz kullanılan ilaçların yan etkileri, doktor tavsiyesi olmadan kullanılan ilaçların yanlış etki mekanizmaları, uzmanlığı olmaksızın kendi kullandığı ilacı başkalarına da tavsiye etme ve en önemlisi bilgisi olmadan eczanelerden ilaç temini artan bir eğilim olmaya devam etmektedir. Bu sebeple neredeyse tüm bireylerin evlerinde oluşturduğu ecza dolaplarında onlarca ilaç eczanelerle yarışır bir görüntü arz etmektedir. Bu çalışmada ise belirli bilimsel süreçlerden geçmiş olan üniversite öğrencilerinin ilaç kullanımındaki bilgi düzeyleri ve mevcut alışkanlıklarının panoraması sergilenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın evrenini Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi öğrencileri teşkil etmektedir. Örneklem olarak ise, bu eğitim kurumunun değişik anabilim dallarında öğrenim gören öğrenciler random (rastgele) seçilmiştir. Araştırmada uygulanan ve ilaç kullanımına yönelik yargıları içeren 25 soruluk 5'li Likert Tipi ölçek kullanılmıştır. Çalışmada demografik değişken olarak cinsiyet ve eğitim alınan bölüm değişkenleri kullanılmıştır. Verilerin elde edilmesinde öncelikle detaylı analiz için frekans tabloları yapılmış ve ilaç kullanma alışkanlıkları irdelenmiştir. Daha sonra SPSS 20 paket programı kullanılarak araştırmanın istatistiksel hesaplamaları yapılmış ve değişkenlere göre anlamlı bir farkın mevcudiyeti araştırılmıştır. Bulguların incelenmesi sonucunda maalesef ilaç kullanımı konusunda ciddi anormallikler tespit edilmiştir. Hem kadın hem de erkek öğrencilerde ilaç kullanımının önemli düzeyde çarpıklıkları içerdiği ve büyük bir kesimin kendi kendini tedavi etme eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. İleri düzeyde eğitim almış kişilerdeki bu bilinçsiz tüketimin daha az eğitim almış kişilerdeki durumu vahim hale getireceği düşünülerek çalışmayı anlamlı hale getirecek önerilerin sunulması zorunluluk arz etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, ilaç kullanımı, bilgi düzeyleri, alışkanlıklar

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN HİJYEN VE ÖZBAKIM BECERİLERİ

HİCRAN ALKAN¹, ALİ KEMAL YILMAZ², MUZAFFER ALKAN³

Kafkas Üniversitesi¹, Trabzon Üniversitesi², Kafkas Üniversitesi³

Özet: Hijyen ve öz bakım becerileri, bireylerin temizlik ve sağlıklı olmayı koruyan davranışları ve alışkanlıklarıdır. Bu, düzenli olarak elleri yıkamak, dişlerin temizliğine dikkat etmek, duş almak veya banyo yapmak ve saçların bakımını sağlamak gibi uygulamaları içerebilir. Ayrıca, sadece fiziksel olarak değil aynı zamanda zihin sağlığı, sağlıklı yemek yemek ve yeterli uyku almak gibi konuları da kapsar. İyi hijyen ve öz bakım uygulamalarını takip etmek hastalık ve enfeksiyonun yayılmasını önlemek ve genel fiziksel ve zihinsel iyilik halini korumak için önemlidir. Bu çalışmanın amacı; kalabalık ortamlarda yaşayan üniversite öğrencilerinin kişisel hijyen ve öz bakım becerilerine bakış açılarının incelemek ve olması gereken ile mevcut durumun karşılıklı kıyaslamasını yapmaktır. Çalışmanın evrenini Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi öğrencileri içermektedir. Örneklem olarak ise fakülteye bağlı çeşitli bölüm ve anabilim dallarında okuyan öğrenciler seçilmiştir. Demografik değişken olarak cinsiyet ve ailelerin gelir seviyeleri dikkate alınmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı olarak 5'li Likert tipi ölçek kullanılmıştır. Elde edilen bulgular hem frekans tabloları halinde özetlenmiş hem de SPSS 20 istatistik programında istatistiksel analize tabi tutulmuştur. Yapılan istatistiksel hesaplamalar sonucunda kadın ve erkek öğrenciler arasında bazı bakım becerilerinde benzerlik gözlemlenirken bazı öz bakım becerilerinde önemli farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca, hijyen açısından da cinsiyete özgü beklenen farklılıkların ortaya çıkmadığı sonucu tespit edilmiştir. Yine aile gelir düzeylerinin öz bakım ve hijyen açısından önemli bir değişken olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, öz bakım becerileri, hijyen alışkanlıkları

OKUL YÖNETİCİSİ VE ÖĞRETMENLERİN YETENEK YÖNETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

DİLEK DEĞİRMENCİ UZUNAL¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: 20. yy ekonomik, sosyal ve siyasi değişimlerin oldukça fazla ve hızlı yaşandığı bir dönem olmuştur. Bu dönemde gelişen teknolojilerin sunduğu imkanlar yerel ekonomilerin her geçen gün küreselleşmesine neden olmaktadır. İşletmeler arası rekabetin artması ile birlikte insan kaynağı şirketlerin operasyonlarını yürütebilmeleri için büyük önem kazanmıştır. Bu nedenle işletmeler potansiyeli yüksek yetenekli bireyler arasında ilgi uyandırmaya, onları çekmeye, geliştirmeye ve elde tutmaya çaba harcamaya başlamışlardır. Bu noktada “yetenek” işletmelerin ihtiyaç duyduğu kavram olarak ortaya çıkmaktadır. Eşsiz ve taklit edilmesi zor olan insan sermayesi işletmelerin birbirlerine üstün gelmeleri için en önemli ve vazgeçilmez bir etken halini almıştır. Böylece “Yetenek Yönetimi” kavramı ortaya çıkmış ve yetenek yönetimi iş dünyasında giderek kritik bir başarı faktörü olarak tanımlanmıştır. Okul yöneticisi ve öğretmenlerinin yetenek yönetimine ilişkin görüşlerinin incelendiği bu çalışma İstanbul ili Pendik ilçesinde bulunan eğitim kurumlarını kapsamaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji tekniği ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yapılan bu çalışmada, Okul Müdürleri, Müdür Yardımcıları, Branş Öğretmenleri ve Sınıf Öğretmenleri araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuşlardır. Bu çalışma grubuna konu ile ilgili geçerliliği ve güvenilirliği olan kaynaklardan derlenerek oluşturulan yarı yapılandırılmış gözlem formları, belirli zaman dilimlerinde katılımcılara dağıtılmış ve sorulan sorulara verilen yanıtlar literatür taranarak analiz edilmiştir. Yarı yapılandırılmış gözlem formlarında yer alan sorulara katılımcılar tarafından verilen cevaplar incelendiğinde eğitim kurumlarında yetenek yönetiminin kapsamlı mesleki tecrübeye sahip olunması, benlik duygusunun gelişmiş olması, demokratik ve katılımcı olunması, sahip olunması gereken ortak değerler, farklı yeteneklere sahip çalışanlara personel güçlendirme anlayışı ile yaklaşılması, iyi bir etkileşim ve iletişime sahip olunması, stratejik amaç oluşturulması, geleceği paylaşmak, bağlantılar kurmak, teknolojik yeniliklerin kullanılması gibi bulgular ortaya çıkmıştır. Bu açıklamaların ardından eğitim kurumlarında yetenek yönetiminin değişken ve yenilikçi yapısının sıklıkla uygulanması, bu yeteneği yönetebilecek kişilerin gerekli mesleki deneyime ve anlayışa sahip olması gerekmektedir. Eğitim kurumları kârı ön planda tutarak üstün yetenekli personel edinmeyi hedeflemelidir. Bunun yanı sıra yetenek yönetimine eğilme ve öğrenme koşullarının etkin bir şekilde oluşturulması yetenek yönetimi açısından önem teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, yetenek, yönetim.

YAŞAM BOYU ÖĞRENME VE YETİŞKİN EĞİTİMİ

SHEHLA ABBASOVA¹

Bakü şehri- Binagadi bölgesi- Namig Babaev'in adını taşıyan 144 numaralı okul¹

Özet: yaşam boyu öğrenme ve yetişkin eğitimi Çağın gereklerine göre hızla gelişen, değişen sosyal ve kültürel değişimlere ayak uydurabilmek için “hayat boyu eğitim” kavramı ortaya çıkmıştır. Yaşam boyu öğrenme, bireyin bilgi ve becerilerini geliştirmek için yaşamı boyunca katıldığı her türlü öğrenme faaliyetini içerir. Hayat boyu öğrenme okullarla sınırlı kalmayıp evde, işte ve hayatın her alanında uygulanabilen bir kavramdır. Arzdan ziyade talebe dayalı eğitim ve öğretim faaliyetleri sunar. UNESCO Hayat Boyu Öğrenme Enstitüsü'ne göre, hayat boyu öğrenme, ister kişisel ister profesyonel nedenlerle olsun, sürekli, gönüllü ve kendi kendini motive eden bilgi arayışıdır. 20. yüzyıla kadar dünya sosyal, kültürel, ekonomik ve politik bir değişim ve gelişim sürecine girmiş, bireylerin ve toplumların ihtiyaçları da değişmiştir. Bu değişimlerin temelinde bilim ve teknolojinin hızlı ve kapsamlı gelişimi yatmaktadır. Bu hızlı gelişmeler sayesinde bilgi de hızla çoğalmakta ve yayılmaktadır. Bu gelişmelere ayak uydurmak, değişen ihtiyaçlarını karşılamak ve hayatta bir şekilde ayakta kalabilmek için hayatlarının her aşamasında kişisel ve profesyonel olarak kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Çünkü günümüzün hızla değişen dünyasında bireylerin var olan bilgileri yeterliliğini yitirmektedir. Yaş, eğitim düzeyi ne olursa olsun, insanlar yaşam boyu öğrenmenin bir parçasıdır. Hayat boyu öğrenen bir insan olabilmek için toplumun talepleri doğrultusunda her zaman kendi üzerimizde çalışmaya açık olmalı, yenilikler için çaba göstermeli ve yeni dünyanın insanı olmalıyız. Dünyanın değişen ihtiyaçlarını tespit etmeli ve bu değişimlerin bir parçası olmalıyız. Toplumda fark yaratmak için mesleki becerilerimizi geliştirmemiz, teknolojik okuryazarlığımızı artırmamız, öğrenmemiz ve eğitimde gelişmeye yol açan yeni araçları uygulayabilmemiz gerekiyor. Bunun için mevcut eğitim modelini terk etmeye hazır olmalıyız. Eskiden sadece üniversite mezunu olmak iş bulmak için yeterliyken, artık dil bilmek ve yüksek lisans yapmış olmak da yetmiyor, hayat boyu öğrenmenin en büyük göstergelerinden biri olan sertifika programlarına adayların katılması bekleniyor. Aynı zamanda, yaşam boyu öğrenme, eğitimin kalitesini büyük ölçüde etkileyebilir. Hayat boyu öğrenme, öğrencilere daha fazla özgürlük ve özgüven verir. Öğrenciler kendilerini geliştirmek istedikleri zaman istedikleri konuda eğitim alabilirler. Buna ek olarak, yaşam boyu öğrenme, öğrencilere gelecekteki mesleki yaşamlarında başarılı olmaları için ihtiyaç duydukları becerileri edinme fırsatı verir. Yaşam boyu öğrenme, öğrencilere daha fazla sorumluluk ve özyönetim becerileri kazandırır. Öğrenciler kendi eğitim ve gelişimlerini planlayabilir ve uygulayabilir. Ayrıca yaşam boyu öğrenme, öğrencilerin kendilerini sürekli geliştirmelerini ve öğrenmeye açık olmalarını sağlar. Bu, öğrencilerin gelecekteki profesyonel kariyerlerinde daha başarılı olmalarını sağlayacaktır. Büyüme zihniyeti terimi, psikolog Carol Dwerk tarafından icat edildi. İnsanların öğrenme zekaları konusunda farklı görüşlere sahip olduğunu buldu. Büyüme zihniyetine sahip olanlar, önceki deneyimlerle sınırlı kalmayarak daha fazlasını öğrenebileceklerine inanırlar. Gerçek şu ki, beynimiz düşündüğümüzden daha esnek, yani beynimiz her zaman öğrenmeye hazırdır. Öğrenmek ve beceri geliştirmek için bir üst yaş sınırı olmadığı için hayat boyu öğrenme herkese açıktır. Hayat boyu eğitimin uygulanmasında genel olarak çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemler arasında e-öğrenme, web tabanlı öğrenme, sınıf içi öğrenme, öğrenci merkezli öğrenme, yaşam boyu öğrenme, uzaktan öğrenme, laboratuvar çalışmaları ve akademik programlar sayılabilir. Eğitimi öğrenenlere ve eğitime erişmekte zorluk çekenlere mümkün olduğunca yaklaştırmak için bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmak

önemlidir. Bireyin kendini yenileyerek, topluma uyum sağlayarak ve mesleğinin gelişimini yakından takip ederek günlük yaşantısına devam edebilmesi ancak yaşam boyu öğrenme ile mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu eğitim, yetişkin eğitimi

OKUL MÜDÜRLERİNİN DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİK ÖZELLİKLERİNİN ÖĞRETMENLERİN YENİLİKÇİ İŞ DAVRANIŞINA ETKİSİ: ÖZ-YETERLİLİĞİN ARACI ROLÜ

ESRA TÖRE¹, BAYRAM YILMAZ²

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi¹, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi²

Özet: Dönüşümcü liderler etkileme, ilham verici motivasyon, entelektüel uyarım ve bireyselleştirilmiş ilgi düzeyinde çalışırlar. Dönüşümcü liderlik takipçinin hayranlığı, saygısı, liderle özdeşleşmesi ve liderin takipçiyi etkileme yeteneği ile karakterize edilir. Dönüşümcü okul lideri, takipçilerine entelektüel yön sağlar; karar verme sürecinde öğretmenleri güçlendirip destekleyerek okul içinde yenilik yapmayı önemser. Dönüşümcü okul liderlerinin ilham veren motivasyon özellikleri öğretmenlerin yeteneklerini keşfetme özelliklerini destekleyebilir. Yenilikçi iş davranışı, gruplar ve organizasyonlar içindeki çalışma rolleri düzeyinde kasıtlı olarak yürütülen yeni fikirlerin ve süreçlerin başlatılması, uygulanması olarak tanımlanmaktadır. Yeni teknolojiler aramak, hedeflere ulaşmak için yeni stratejiler önermek, yeni çalışma yöntemleri uygulamak yenilikçi iş davranışına örnek olarak verilebilir. Yeniliklerdeki hızlı gelişme, eğitimcilerin yenilikçi davranışlara sahip olmalarını gerektirmektedir. Hızlı teknolojik büyüme ve sınırsız küresel iletişim ortamında, yenilikçi iş davranışına sahip öğretmenlerin, eğitim sürecinde karşılaştıkları zorluklarla daha kolay baş edebileceği düşünülmektedir. Öğretmenlerin yenilikçi iş davranışları konusunda en sık çalışılan iki faktör okul yöneticisinin liderlik özellikleri ve öğretmenlerin öz-yeterliliğidir. Öz-yeterlilik, bireylerin belirli görevleri başarıyla yerine getirebileceklerine dair inançları olarak tanımlanır. Birey başarıya ulaşma sürecinde bilişsel, güdüsel ve duygusal yeteneklerini kullanır. Öğretmenler kendi kişisel yeterliklerine olan inançları, öğrenmeyi teşvik etmek için yarattıkları öğrenme ortamlarını ve öğrencilerin akademik ilerleme düzeyini etkileyebilir. Buna çerçevede öğretmen öz-yeterliliği, öğretmenlerin ısrarı, şevki, bağlılığı ve öğretimsel davranışı gibi pek çok değişkenle ilişkilidir. Öğretmen öz-yeterliliği öğrenci başarısı, motivasyonu ve öz-yeterliliği gibi öğrenci sonuçlarını da etkilemektedir. Öz-yeterlilik düzeyleri yüksek öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ve iş performansları daha yüksek düzeydedir. Bu araştırmanın amacı öğretmen görüşlerine göre okul müdürlerinin dönüşümcü liderlik özelliklerinin öğretmenlerin yenilikçi iş davranışına etkisinde öğretmen öz-yeterliliğinin aracı rolünü incelemektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama modeliyle yapılacaktır. Araştırmanın evreni, İstanbul ilinde 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda çalışan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini kolay örnekleme olarak belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama araçları olarak “Kısa Dönüşümcü Liderlik Ölçeği”, “Yenilikçi İş Davranışı Ölçeği” ve “Genel Öz-yeterlilik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma bulguları analiz aşamasında olup, bulgular ve sonuç kısmına daha sonra yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dönüşümcü liderlik, yenilikçi iş davranışı, öz-yeterlilik, okul müdürü, öğretmen.

DİJİTAL KOÇLUĞUN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ (BURSA İLİ ÖRNEĞİ)

MUHSİN GÖKER¹

Bursa/Nilüfer Fatih Anadolu İmam Hatip Lisesi¹

Özet: “Özgün olmak; yüksek ilgi düzeyine sahip olmak; şeffaflık; bilgiyi doğru kullanmak; adaptasyon hızı; analiz yeteneği ve konfor alanının dışında düşünmek” olarak sıralanabilecek bu yedi madde başarıyı yakalamanın temelidir. Başarılı bir koç olabilirsiniz, başarınızı sürdürürken, birden fazla gelir akışıyla güçlendirmenin bir yolunu da arıyor olabilirsiniz. Belki de kendi koçluk işinizi kurmaya yeni karar verdiniz. Gerçek bir etkiye sahip olmak ve dünyada fark yaratan bir işe sahip olmak istiyor olabilirsiniz. Genel olarak bizler, hedeflerimiz ne olursa olsun; koçluğumuzu öğrencilerimiz için dönüşümsel bir yolculuk olarak görüyoruz ve koç olarak aslında bizler için de dönüşümsel bir yolculuktur bu süreç. Bizler için de önemli bir keşiftir ve ilerideki değişimlere ne kadar hazır olduğumuz ile ilgili birden çok aşamada ortaya konan bir yolculuktur. Dijital öğrenme ortamında koç olarak nasıl başarılı olacağımızı anlamak ve bunu yapmak için hangi çevrimiçi fırsatların olduğunu keşfetmek ve dolayısıyla geleneksel koçluğun da ötesine geçmek çok hayati bir hedeftir artık. Beş farklı tip profesyonel koç grubu vardır. Dijital yerliler, dijital göçmenler, dijital hakimler, dijitalden kaçanlar ve dijital ile bağlantısızlar olmak üzere bu beş farklı koç grubu doğal olarak farklı reflekslere sahip. Ama elbette teknolojiye etkilenen ve teknoloji ile iletişimde olan sadece biz koçlar değiliz; bizim hedef kitlelerimizin, öğrencilerimizin bu konuda hangi noktada oldukları da bizler için çok önemli. Öğrenenin öğretene önüne geçtiği çağımızda bilişim teknolojisindeki gelişmeler sınıf yönetimine bağlı olarak yeni bir kavram olan dijital öğrenci koçluğunu doğurmuştur. Dijital öğrenci koçluğu; varsayım ve prensipler itibarı ile öğrencinin öğrenme sürecini etkinleştiren, öğrencinin sanal ve gerçek ortamda gelişim özelliklerine göre becerileri kazanmalarını ve geliştirmelerini, bu sayede performanslarını iyileştirmelerini mümkün kılan çeşitli alıştırmalara dayalı yüz yüze ve çevrim içi eğitim ve geliştirme tekniğidir. Bu çalışma; dijital koçluğun öğrenci başarısına etkisini araştırmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Bursa İl Merkezin de Fatih Anadolu İmam Hatip Lisesi’ndeki öğretmenler ve öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışma grubu ile gönüllülük esas alınarak görüşme ve anket çalışması yapılacaktır. Araştırma verilerinin analizi için nitel araştırma teknikleri kullanılacaktır. Çalışmadaki bulgular ve sonuç kongre esnasında paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital koçluk, başarı, özgünlük

OKUL İÇİ ÖRGÜTSEL HUZURA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

ESRA DİKBAŞ¹, AYSUN YÜKSEL BAŞAR²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: İnsanın algıladığı rahatlık duygusu, iç rahatlığı, kafa dinçliği, dinginlik anlamına gelen huzur, insan faktörünün ve sosyal ilişkilerin esas alındığı okul örgütlerinde de önemli unsur olarak karşımıza çıkmaktadır (TDK, 2022). Örgütler açısından bakıldığında ise huzur; aynı örgütü oluşturan bireylerin hemen hemen her yönden iyi oluş düzeyini, karşılıklı ilişkilerinin sağlıklı oluşunu, örgüt iklimine ve genel anlamda örgütsel sağlığı ifade etmektedir (Karcioğlu ve Akbaş, 2010). Bir diğer ifadeyle örgütsel huzur; örgütü oluşturan tüm bireylerin örgüt kültürü, amaçları ve normlarıyla bir bütün olmasını, örgütte eşitlik ve adaletin var olmasını, bireyler arasında yardımlaşma, dayanışma ve sağlıklı iletişimin olmasını aynı zamanda örgütün formal ve informal yönlerini kapsayan çok boyutlu bir süreci ifade etmektedir (Bozanoğlu ve Konan, 2020). Bu araştırmanın amacı, okul içi örgütsel huzura ilişkin öğretmen görüşlerini tespit etmek ve okul içi örgütsel huzurun sağlanmasına yönelik çözüm önerileri geliştirmektir. Araştırma, betimleyici durum çalışması deseniyle tasarlanmış nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı temel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Çalışma, 28 öğretmenin görüşleri esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizi sonucunda, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu okul içi örgütsel huzuru, okul ortamında sevgi, saygı ve işbirliğine dayalı bir anlayışın benimsenmesi olarak ifade etmişlerdir. Aynı zamanda örgütsel huzur; kişinin iş doyumunu aldığı ve başarılı olduğu, güven ortamının hakim olduğu, bilimsel bir anlayışın benimsendiği ortam olarak belirtilmiştir. Öğretmenler tarafından okuldaki örgütsel huzuru olumsuz etkileyen etmenler arasında bencillik, idarecilerin katı bir yönetim anlayışını benimsemesi, tavırları ve tutarsızlıkları, siyasi görüş farklılıkları ve tartışma ortamlarının oluşması, iletişim bozukluklarının olması, fiziki ortamdaki eksiklikler olarak belirtilmiştir. Öğretmenler okul içi ilişkilerde saygı ve sevginin var olduğu, iş birliğine dayalı hoşgörülü bir ortamın olması, okul yöneticilerinin demokratik bir anlayışı benimsemesi, motivasyonu arttırıcı çalışmaların yapılması, piknik, kahvaltı gibi etkinliklerle personelin bir arada bulunması, sorunların yapıcı yolla katılımcı bir anlayışla çözülmesi gibi durumların örgütsel huzuru olumlu bir şekilde etkilediğini belirtmişlerdir. Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak, örgütsel huzurun sağlanmasında okul yönetiminin demokratik, adil, şeffaf, karşılıklı hoşgörü ve işbirliğine dayalı bir yönetim anlayışını benimsemesi, örgütün çıkarlarını düşünürken bireysel sorunlara da eğilim göstermesi ve yapıcı çözümler geliştirmesi, tüm okulun katılımının sağlandığı kurum kültürünü arttırıcı etkinlikler düzenlemesi gibi öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul, örgütsel huzur, öğretmen

HAYAT BOYUNCA ÖĞRETİM VE YETİŞKİN EĞİTİMİ

VEFA ZEYNALOVA¹, AMİNA RAFİYEVA²

Bakı şəhri- ortaokul numarası 193¹, Bakı şəhri- ortaokul numarası 193²

Özet: Bizim ülkemizde okulların yukarı sınıfların eğilimi (X-XI). sınıflara ayrılma uzmanlık alanı için farklılaşma geniş Meydan açılır ve zemin oluşturur. Bir eğilim sınıfta Eğitim alıcı öğrencinin bireysel ilgi alanları yetenek ve yetenekleri ana alarak ayrı ayrı meslekler ve spesiyaliterler üzerinde bireysel işler yapılmalı _ VIII-IX sınıflarında öğrenciler genellikle gelecekte hangi mesleği seçmeleri gerektiği konusunda daha çok düşünürler. İşte bu aşamada pedagojik personelin ve velilerin yardımına ve tavsiyelerine daha çok ihtiyaç duyulur. Hem öğretmenler hem de okul psikologları ve ayrıca veliler, öğrencilerin ilgi, beceri ve yeteneklerine karşı duyarlı olmalı ve gerçekçi bir şekilde, doğru bir değerlendirme yapabilmelidir. X-XI öğrenciler kendilerini daha iyi anlamaya başlarlar, olumlu ve olumsuz yönlerini görebilirler, kendi kaderini tayin etme ve öz yönetim oluşur. Bu nedenle biz öğretmenler velilerle işbirliği yapmalı ve meslek seçiminde onlara destek olmalıyız tabii ki temelli öğrencinin kişisel görüşüne göre Sağlıklı bir gelecek Sağlıklı bir birey yetiştirmek temel eylemimiz olmalıdır. Hayat boyu öğrenme ve yetişkin eğitimi Bir bilim öğrenmek istediğinizde Her şeyi mükemmel bir şekilde bilmeye çalışın Mükemmel bir tahtırevan olan bir kişi Yarı pışmış bir şapkadan daha iyidir (Nizami Gancavi) Herhangi bir milletin, insanın geleceğini görmek istiyorsanız eğitime bakın. O ülkenin kalkınması, ilerlemesi insanın eğitime bağlıdır. Eğitim bir milletin geleceğidir. Her insan hayatı boyunca eğitim almalıdır. Yaşı ve eğitim seviyesi ne olursa olsun yeni bilgi ve beceriler öğrenmek, kariyerinde sürekli gelişmek ve çeşitli alanlarda uzmanlaşmak isteyen herkes her zaman okumaya çalışır. Her genç geleceğini eğitim alarak inşa eder, bu işe önce bir meslek seçerek başlamalıdır. Her bireyin geçmişi ve geçmişi, ilgisi, kişiliği, eğitim başarısı ve çevresi meslek seçimini etkileyen önemli faktörlerdir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, öğretim, öğrenci

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETMEN KARIYER BASAMAKLARI UYGULAMASINA DAİR (UZMAN ÖĞRETMENLİK-BAŞÖĞRETMENLİK) YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

MEHMET ARSLAN¹, HÜLYA AYKUTLU ADALI²

Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu araştırmada 2022 yılında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Öğretmen Kariyer Basamakları Uygulamasına (Uzman öğretmenlik-Başöğretmenlik) dair yönetici ve öğretmen görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Öğretmen Kariyer Basamakları Uygulaması, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi eğitim kurumlarında görev yapan aday öğretmenlerin yetiştirilmeleriyle, öğretmen kariyer basamaklarında ilerlemelerine ilişkin süreçleri kapsamaktadır. Bu uygulama kapsamında “aday öğretmen, öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen” kariyer basamakları olarak belirlenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) Öğretmen Kariyer Basamakları Uygulamasının planlanması ve uygulanmasında olumlu veya olumsuz yaşanan durumlara yönelik öğretmenlerinin ve yöneticilerin görüşlerinin belirlenmesinin alanyazına katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Belirlenen öğretmen ve yönetici görüşlerinin, Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) gelecek dönemdeki planlamalarına ve uygulama süreçlerine katkı sağlayacak sonuçlara erişildiği düşünülmektedir. Bu bağlamda, konuyla ilgili doğru ve güvenilir bilgilerin elde edilmesinde öğretmenlerin ve yöneticilerin görüşleri önem arz etmektedir. Araştırmanın katılımcılarını, Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı resmi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler ve yöneticiler oluşturmaktadır. Nitel araştırma bağlamında veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu aracılığı ile gönüllülük esasına dayalı olarak katılımcılardan elde edilmiştir. Elde edilen nitel veriler, temalar ve kodlar oluşturularak içerik çözümlemesi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan yöneticiler ve öğretmenler, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Öğretmen Kariyer Basamakları Uygulamasına (Uzman öğretmenlik-Başöğretmenlik) dair görüşlerini ve önerilerini sunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Kariyer basamakları, uzman öğretmenlik, başöğretmenlik, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), öğretmen, yönetici

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ'NİN DİNAMİK YETENEKLER BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

NURDAN ÖDEMİŞ KELEŞ¹, FERUDUN SEZGİN²

Adnan Menderes Üniversitesi¹, Gazi Üniversitesi²

Özet: Bireylerin becerilerini geliştirmek, entelektüel sermaye yaratmak, risk alarak girişimci, yaratıcı olmak gibi küresel vatandaşlık niteliklerinin örgütlerce daha çok talep edilir olduğu bir ortamda, yükseköğretim kurumlarının bu talepleri Dinamik Yetenekler (DY) yaklaşımıyla daha etkin biçimde karşılayabileceği düşünülmektedir. Bu araştırmada Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), DY perspektifi bağlamında ele alınarak bütünlük bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. DY, değişen çevre şartlarında örgütlerin iç ve dış yeterliklerini birleştirme, inşa etme ve yeniden düzenleme becerisidir (Teece, Pisano ve Shuen, 1997). Yaklaşımın boyutları fırsatları algılama, fırsatları yakalama ve dönüştürmeden oluşmaktadır (Teece, 2012). Yükseköğretim bağlamında ele alınırsa fırsatları algılama, diğer üniversitelerdeki en iyi uygulamaları bilme, yükseköğretim bağlamındaki değişiklikleri fark etme, teknolojik fırsat ve yenilikleri takip etme gibi eylemlerden; fırsatları yakalama paydaş ihtiyaçlarına uygun çözümler geliştirme ve gerekirse yeni hedef kitleler belirleme gibi eylemlerden oluşur. Dönüştürme, değişim planlarını mevcut duruma esnek bir şekilde uyarlama, fırsatların değerlendirilebilmesi için gerekli kaynakları kullanma ve geçmiş tecrübeleri kullanma gibi eylemlerden oluşmaktadır (Kump, Engelmann, Kessler ve Schweiger, 2019). Üniversitelere katma değer sunan yeni teknolojileri yaratmanın (Yuan, Li, Vlas ve Peng, 2018); değişen sektör ihtiyaçlarına adapte olma düzeyini artırmanın ve mezun yeterliliklerini iyileştirmenin bu yaklaşımla mümkün olduğu belirtilmektedir (Hidalgo-Penate, Padron-Robaina ve Nieves, 2019). Yeni kariyer anlayışları, küresel şartlar ve örgüt taleplerince çalışanlarda istenen yeterlikleri kazandırmayı hedefleyen yükseköğretim kurumlarında, mezun yeterliliklerinin kalitesini sağlama ve bir standarda oturtma amacı TYYÇ' de de görülmektedir. Bu yeterlilikler, bir yükseköğretim derecesini tamamlayarak mezun olan kişinin bilebilecekleri, yapabilecekleri ve yetkin olabileceklerini tanımlamaktadır (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2011). TYYÇ yeterliklerinin lisansüstü eğitim çıktılarındaki kaliteyi artırma, böylece bilim alanlarının daha DY'e sahip biçimde kendilerini geliştirerek bu çıktılara sahip mezunları sağlamayı amaçladığı söylenebilir. TYYÇ yüksek lisans eğitimini 7. düzey, doktora eğitimini 8. düzeyde tanımlamakta; bu düzeylerdeki kişilerde olması gereken yeterlilikler, bilgi, beceri ve yetkinlik boyutlarında yer almaktadır. Kuramsal ve olgusal bilgi yeterliğinde aynı veya farklı bir alandaki güncel ve ileri seviyedeki bilgileri uzman düzeyde, özgün düşünceler ve araştırmalarla geliştirerek, derinleştirme ve alana yenilik getiren özgün tanımlar oluşturma; karmaşık ve yeni düşünceleri analiz ve sentezle değerlendirmede uzmanlık bilgisini kullanarak özgün sonuçlar elde etme çıktıları bulunmaktadır. Bilişsel ve uygulamalı beceri; bilgisini sistemli olarak değerlendirip kullanma; alana yenilik sunan, yeni bir yöntem, düşünce, uygulama geliştirme ya da bunlardan var olan birini farklı bir alana uygulama; farklı ve özgün bir konuda araştırma yapma, alan sorunlarına edindiği araştırma becerisi ile çözümler sunmayı ifade etmektedir. Yetkinliklerde bağımsız çalışabilme ve sorumluluk alabilme, özgün bir araştırmayı bağımsız biçimde yürüterek alan bilgisine katkı sunma; uygulama ve alan sorunlarına çözüm üretmek bu ortamlarında liderlik yapmayı ifade ederken öğrenme yetkinliği edindiği bilgi ve becerileri yaratıcı ve eleştirel yaklaşımla değerlendirme ve öğrenmeyi yönlendirmeyi ifade etmektedir. İletişim ve sosyal yetkinlik alan gelişmeleri ve kendi çalışmalarını yazılı, sözlü, görsel biçimde aktarma; bir yabancı dilde iyi

seviyede sözlü ve yazılı iletişim kurma; bilgisayar yazılımı, iletişim ve bilişim teknolojilerini ileri seviyede kullanabilme; alana özgü yetkinlik alandaki verilerin toplanarak duyurulması ve uygulanmasında bilimsel, kültürel, toplumsal ve etik değerleri gözetenek denetleme; alanındaki ilerlemeyi tanıtma; alan bilgisini disiplinler arası araştırmalarda kullanma gibi çıktıları kapsamaktadır (YÖK, 2011). Araştırmada TYYÇ bağlamı DY perspektifinde ele alınarak bütünleşik bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye yükseköğretim yeterlilikler çerçevesi, dinamik yetenekler yaklaşımı, yükseköğretimin yönetimi, eğitim yönetimi

EĞİTİM ORTAMLARINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN BAŞLANGIÇ SEVİYESİNDE TÜRK İŞARET DİLİ'NE YÖNELİK UYGULAMALAR

HÜLYA AYKUTLU ADALI¹

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)¹

Özet: Türkiye’de işaret dili olarak kullanılan ve resmi olarak kabul görmüş dil, Türk İşaret Dili’dir. Türk İşaret Dili, diğer tüm diller gibi iletişimi sağlayan doğal bir araç iken; işitme engelli bireylerin iletişim kurmasını sağlar. Dil edinim sürecinde kritik yaşlar 0-6 yaş dönemidir. Dil edinimindeki gelişim bireyden bireye farklılık gösterebilir. Diğer diller gibi çevresel etmenlerin etkisiyle farklı seviyelerde (başlangıç, orta, ileri seviye, ...) kişilerde var olabilir. Sosyal ve toplumsal yaşam içerisinde bulunan aile bireyleri ve çevrenin etkisiyle küçük yaşlardan itibaren dil öğrenilir. Farklı seviyelerde var olmasının en önemli sebeplerinden biri de, kritik yaş döneminin dil gelişimi açısından ne kadar nitelikli geçirildiğidir. Dil öğrenme süreci açısından bakıldığında, işitme engelli bireyler, tıbbi tanılanma sürecinden, eğitim hayatına ve mesleki yaşantılarına kadar her ortamda dil edinme süreçlerinde ve dili iletişim aracı olarak kullanma süreçlerinde Türk İşaret Dili bilen farklı disiplinlerdeki uzmanlara, ailelere ve toplumdaki diğer bireylere ihtiyaç duyarlar. Farklı disiplinlerdeki eğitim uzmanlarının, akademik çalışanların ve eğitim üzerine araştırma yapan, ilgi duyan her katılımcının Türk İşaret Dili öğrenmesi ve bu alanda bilgi sahibi olması; bireysel açıdan kişilere farkındalık kazandıracaktır. Toplumsal açıdan tüm disiplinlerde işitme engellilerin eğitimine dikkat çekecek olup, gerçekleştirilebilecek olumlu eğitim uyarlamalarına ışık tutacaktır. Akademik çalışan ve eğitim araştırmaları gerçekleştirecek uzmanlara uygulama alanlarındaki çalışma grupları ile diyalog imkanı sunacaktır. Öğretmen adaylarına işitme engellilerin eğitimi alanında farklı bakış açıları sunacaktır. İlgi duyan işitme engelli bireylerin ailelerinin ve çevrelerindeki diğer bireylerin Türk İşaret Dili'ne olumlu tutumlarının geliştirilmesine ve toplumda ihtiyacı olan bireylere bu dili kullanarak iletişimi başlatma ve sürdürme imkanı sağlayacaktır. İşaret dili, işitme engelli bireylerin kendi aralarında iletişim kurarken, el hareketlerini ve yüz mimiklerini kullanarak oluşturdukları görsel bir dildir. Özel eğitim gerektiren tüm bireyler gibi, işitme engelli bireylerin de özel ihtiyaçları vardır. Özel gereksinimlerine yönelik uyarlamalar, toplumsal düzeyde tüm alanlarda interdisipliner çalışmaların önemini ortaya koyar. Eğitim hakkı herkes içindir, eğitim alırken bireyin ihtiyacına yönelik olarak sağlanan iletişim dili özel gereksinimleri olan başta işitme engelli bireyler ve yakın çevresi açısından oldukça önemlidir. Her işaret dilinin kendine özgü gramer kuralları vardır ve her kavram için kullanılan işaretler de kullanıcılar arasında ortaktır. Farklı bazı engel grupları ve meslek gruplarında da işaret dili kullanımı mevcuttur. Eğitim herkes içindir. Herkes için uygun olmalıdır. Eğitimde tüm bireylere uygunluk açısından uyarlamalar yapılması elzem nitelik taşımaktadır. İşitme engelli bireylerin varlığı göz önünde bulundurularak Türk İşaret Dili kullanımının gerektiği kullanım alanları açısından bilgiler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk işaret dili, işitme engelli, sağır, eğitim, eğitim uygulamaları

AVRUPA KALİTE ETİKETLİ ETWINNING PROJESİ: “DÜŞÜN DEĞİŞTİR DÖNÜŞTÜR”

A. BUKET SERDAROĞLU¹

Milli Eğitim Bakanlığı-Servergazi Anadolu Lisesi¹

Özet: Günümüzde küresel ısınmanın etkileri yadsınamayacak miktarda kendini belli etmektedir. Temelinin atık yönetimine kadar dayandığı bilinir. Atık oluşumunun önlenmesi/azaltılması, yeniden kullanıma öncelik verilmesi, oluşan atıkların ise kaynağında ayrı biriktirilerek toplanması gereklidir. Geri dönüşüm ile geri kazanımının sağlanarak zarar vermeyecek hale getirilmesi, atık miktarının azaltılması, çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunmasını hedefleyen bir yaklaşımla eTwinning projesi oluşturulmuştur. Kurucusu olarak yer aldığım proje 01. 012021-15. 05. 2021 tarihleri arasında Denizli Servergazi Anadolu Lisesi’nce planlanmış, Türkiye’den 10, Azerbaycan’dan 1 ortak ile 73 öğrencinin yer aldığı ancak okullardaki yaygınlaştırmayla birlikte 3500 öğrenciye fayda sağlamış uluslararası bir eTwinning projesidir. Projeye çevresini ve evreni ilgilendiren çevresel sorunlara çözüm üretebilen, ekolojik sürdürülebilirliğe katkı sunan, çevre okuryazarı bireyler olması amaçlanmıştır. Öğrencilerin bu hedeflere ulaşırken proje tabanlı öğrenme, bilişim teknolojilerini kullanma, pedagojik yeniliklerden bireysel ve grup çalışmaları yapma, detaylı araştırma, bilgiyi keşfetme ve kullanma, farklı fikirler ile yaratıcı düşünme ve yenilik üretme, buluş ve sunuş yoluyla öğrenme becerileri kazanmaları hedeflenmiştir. Öğrenciler proje süresince web2. 0 araçlarını amacına uygun olarak kullanmışlardır ve kendilerine özgü geri dönüşüm ürünleri oluşturmuşlardır. Proje çalışmalarında öğrencilerin merak duygusunu, hayal güçlerini, üretkenliklerini arttırmak ve sorumluluk bilinci kazandırmak amaçlanmıştır. Duyu organlarına hitap ederek öğrenmenin kalıcı olması ve derslerin ilgi çekici, eğlenceli hale getirilmesi için teknolojik araçlar etkin kullanılmıştır. Geri dönüşüm ve küresel ısınma konularında beyin fırtınası yaparak konuya ısınmaları ve merak etmeleri sağlanmıştır. Küresel ısınma hızını azaltmak için neler yapabileceklerini araştırmaları; çözüm önerilerini, öğrendiklerini, yaratıcılıklarını web2. 0 araçları ile sunmaları istenmiştir. Öğrenciler “Geri Dönüşüm Faaliyeti Gösteren Kuruluşlar”ı araştırmışlar ve araştırma inceleme yoluyla öğrenmişlerdir. Uzman konuklarımızdan geri dönüşümle ilgili bilgiler edinmişlerdir. Okullarımıza geri dönüşüm kutuları kazandırılarak kutuların doğru kullanımı ile ilgili bilgilerin yer aldığı broşürler hazırlanmıştır. Yüz yüze eğitim dönemine geçildiğinde sınıflara dağıtılarak geri dönüşüm kutularının doğru şekilde kullanımı sağlanmıştır. İstasyon tekniği ile masal yazılmış sesli ve resimli e-kitap haline getirilerek anaokullarında sunulmuştur. Böylece buluş ve sunuş yoluyla öğrenme gerçekleştirilmiştir. Çevrimiçi buluşmalar ile fikirler paylaşılmıştır. Proje çalışmalarının tümünün yer aldığı sanal sergi yapılmıştır. Karışık ülke takımları ile bulmaca hazırlarken ve kahoot oyununda kubaşık öğrenme metodu kullanılmıştır. Atık maddelerden geri dönüşüm ürünleri oluşturulmuştur. Tüm okulların çalışmaları geri dönüşüm ekitabı haline getirilmiştir. Hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını dijital beceri ile birleştiren öğrencilerimiz küresel ısınma temalı karikatürleri e-kitap haline getirmişlerdir. EBA eğitim bilişim ağı, okul web sitesi ile projemizin her aşaması tüm okul ile paylaşılmış, sosyal medya hesaplarında ve yerel basın haberleri ile yaygınlaştırılmıştır. Öğrenci, öğretmen ve veli ön ve son anketleri hazırlanmıştır. Proje sonunda velilerimiz, çocuklarının öğrendikleri bilgileri aktardığını ve hep birlikte geri dönüşümü uyguladıklarını belirtmişlerdir. Proje çalışmalarımızda e-güvenlik konusuna çok dikkat edilmiştir. Videolara, resim ve müzik eklerken kişisel verileri koruma ve telif hakkı kanununa uyulmuştur. Yaratıcılık ve Yenilenme, Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme, İletişim ve İşbirliği, Bilgi

Okuryazarlığı Medya Okuryazarlığı, Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT) Okur-Yazarlığı, Esneklik ve Uyum, Girişimcilik ve Öz-Yönelim, Sosyal ve Kùltùrlerarası Beceriler, Üretkenlik ve Sorumluluk, Liderlik ve Sorumluluk gibi öğrencilerin 21. Yüzyıl becerileri kazanmalarında büyük fayda sağlayan başarılı bir proje gerçekteşmiştir. Projede yer alan 11 öğretmenimiz hem Ulusal hem de Avrupa Kalite Etiketiyile ödüllendirilmiştir. Avrupa Kalite Etiketini alan okulumuz akredite okullar arasında yerini almıştır.

Anahtar Kelimeler: eTwinning, geri dönüşüm, sıfır atık, web2.0 araçları

OKUL AKREDİTASYON SÜREÇLERİNİN KÜRESEL ÖLÇEKTE DEĞERLENDİRİLMESİ

ALİ ÖZDEMİR¹, NESLİHAN ASLAN²

Marmara Üniversitesi¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: Akreditasyon, bir programın veya kurumun belirlenmiş kalite standartlarını karşıladığının ve belirli uygunluk değerlendirme görevlerini yerine getirmek için yetkin olduğunun resmi, bağımsız bir doğrulamasıdır. Akredite olmayan kuruluşlar, akredite kuruluşlar birliğine üye olmalarına izin verilmeden önce belirli “kalite özelliklerine” sahip olduklarını gösterebilmelidir. En yalın hâliyle eğitim kurumları için standartlar oluşturma, bu standartlar ışığında bu kurumları değerlendirme ve belirlenen ölçütlere uygun olduğu değerlendirilen kurum ve programların listesini yayınlama süreci olarak tanımlanan akreditasyon, 1900’lü yılların başında Amerika Birleşik Devletlerinde başlayan ve istekli her okul türünde uygulanan bir süreçtir. (IAS, 2022; Maryland Higher Education Commission, 2022). Uluslararası okullar, küresel eğitim resminde giderek daha büyük bir sektörü temsil etmektedir. Küresel olarak yaklaşık yarım milyon öğrenciye karşılık gelen 1000’den fazla uluslararası okul olduğu tahmin edilmektedir. Uluslararası akreditasyona sahip okul sayısının son 50 yılda önemli ölçüde arttığı görülmektedir (MacDonald, 2006). 1969’da sadece 372 kayıtlı uluslararası akreditasyona sahip okul varken; 2018 yılında, ISC (Uluslararası Okullar Danışmanlığı) Küresel Raporuna göre bu sayı 9318’e ulaşmıştır (Uluslararası Okullar Danışmanlığı, 2018). Son 10 yıl içinde ise bu sayının %60’lık bir artış göstererek Temmuz 2012’de 8. 246 iken Temmuz 2022’de 13. 180’e ulaştığı görülmektedir (ISC, 2022). Kar amacı gütmeyen bir küresel üyelik kuruluşu olarak 1965 yılında kurulan ECIS (Uluslararası Okullar için Eğitim İşbirliği), altı kıtada 80’den fazla ülkede 500 üye topluluğu ve 40. 000’den fazla tutkulu eğitimci ve lideri temsil ettiği görülmektedir. Bu araştırmada nitel yöntemlerden biri olan doküman analizi kullanılmış ve detaylı bir literatür taraması yapılmıştır. Bu araştırmada, birçok uluslararası okulun deneyimlediğine örnek olarak; 1949’da kurulmuş, hali hazırda 122 ülkede bulunan 740’tan fazla okul ve 610 kolej/üniversiteden oluşan, 1. 360’ın üzerinde kurumsal üyesi olan CIS (Uluslararası Okullar Konseyi), NEASC (New England Okullar ve Kolejler Birliği), AIAA (Amerikan Uluslararası Okullar ve Kolejler Akreditasyon Birliği) ve ASIC (Uluslararası Okullar, Kolejler ve Üniversiteler için Akreditasyon Hizmeti) tarafından kullanılan okul akreditasyon süreçlerinin değerlendirmesi yer almaktadır. CIS (Uluslararası Okullar Konseyi), ASIC (Uluslararası Okullar, Kolejler ve Üniversiteler için Akreditasyon Hizmeti), NEASC (New England Okullar ve Kolejler Birliği), AIAASC (Amerikan Uluslararası Okullar ve Kolejler Akreditasyon Birliği) gibi dünya genelindeki büyük akreditasyon kuruluşlarının okul akreditasyon süreçleri incelendiğinde, akreditasyon kriterlerinin ve alt göstergelerinin okul yapısı ve kayıt, yönetim ve yasal durum, öğretim dili, okulun misyon ve vizyonunu, okulun müfredatı nasıl oluşturduğunu, personelin sertifikalarını ve niteliklerini, işletme prosedürlerini, okulun mali gücünü, okul geliştirme planı noktalarında benzerlik gösterdiği; ücretlendirme, akreditasyon süreci zaman çizelgesi, kurum türü (okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve lise) gibi alt göstergelerinde farklılaştığı görülmektedir. Bu bağlamda, araştırmada uluslararası akreditasyon kuruluşları tarafından kullanılan okul akreditasyon standartları ve çalışmaları incelenmektedir. Ayrıca ilgili içerikler analiz edilerek bu temaları destekleyen temalar ve alt kategoriler belirlenerek, akreditasyon kuruluşlarının standartlar ile alanyazında yapılan çalışmalar incelenmekte ve ilgili içerikler analiz edilerek temalar ve bu temaları destekleyen alt kategoriler ortaya konulmaktadır. Elde edilen sonuçlar araştırmanın tam metninde ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akreditasyon, akreditasyon standartları, okul akreditasyonu, uluslararası okul akreditasyonu

OKULLARDA DEZAVANTAJLI DURUMLARA KARŞI OKUL YÖNETİCİLERİNİN FARKINDALIĞI

ERKAN TUZSUZ¹, ZEYNEP ÇAYLAR²

Yenimahalle İlçe MEM¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Toplumda yetersiz koşullarda içinde yaşayan ve bu koşullara bağlı olarak bazı yetersizliklerle baş etmek durumunda kalan gruplar dezavantajlı gruplar olarak tanımlanabilir (GÜRDOĞAN BAYIR, 2019) Bu anlamda Birleşmiş Milletler (UN), Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı (OECD), Avrupa Birliği (EU) ve Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) gibi çok uluslu birçok örgüt, öğrencilerin eğitim sistemine dahil edilmesi ve sistemin içinde eşit şartlara sahip olması için politikalar geliştirmektedir. Türkiye özeline ise 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda, Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri bölümünün ilk başlığı olan genellik ve eşitlik ilkesine göre “. . . eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetmeksizin herkese açıktır...(4. madde)” ifadesi ile tüm bireylerin eğitime eşit şartlarda erişimlerinin sağlanması güvence altına alınmıştır. Günümüzde dezavantajlı durumların ele alınması ve bu durumların ortadan kaldırılması amacıyla çalışmaların yürütülmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda dezavantaj durumlarının görüldüğü okullarımızda görev yapan yöneticilerin bu konuyla ilgili farkındalık düzeyinin geliştirilmesi ve bu durumların ortadan kaldırılması yada etkilerinin en aza indirgenmesi amacıyla yapılacak faaliyetler önemlidir. Bu araştırmanın amacı Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan dezavantajlı okullardaki dezavantaj durumlarını, bu durumların etkilerini tespit etmek ve bu durumları ortadan kaldırmak yada etkilerini azaltmak için çözüm önerileri geliştirmektir. Araştırma Nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji tekniği ile uzman görüşü alınmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan dezavantajlı durumda olan 7 devlet okulunda görev yapan 7 okul Müdürü ve 1 müdür yardımcısı olmak üzere 8 kişiden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan okulların 1’i anaokulu, 2’si ilkokul, 2’si ortaokul, 2’si lisedir. Görüşme sonucunda elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Katılımcılar okullarındaki dezavantajlı durumları öğretmen, öğrenci, aile, çevre, okul yönetimi ve idari yapıdan kaynaklı dezavantajlı durumlar olarak 5 ana temada ifade etmişlerdir. Anahtar Kelimeler Dezavantajlı Durumlar, Çözüm Önerileri

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlı durum, okul yöneticileri, dezavantajlı öğrenci, farkındalık

ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ TÜKENMİŞLİK NEDENLERİNİN İNCELENMESİ

SERKAN KAYNAR¹, HATİCE TİLTAY²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Öğretmenler, sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda değişen eğitim ve öğretime yaklaşımları nedeniyle tükenmişlik yaşamaktadırlar. Literatürün gözden geçirilmesiyle, öğretmen tükenmişliğini etkileyen en önemli arka plan faktörlerinin çevresel, kişisel ve meslekteki kalitesi olduğunu ortaya koymaktadır. Eğitim ve öğretimde öğretmenler, öğrenci-öğretmen ve okul ve aileleri arasındaki sorunlar, meslektaşlar arasındaki sorunlar, disiplin problemleri, eksik fiziki imkanlar, aşırı bürokratik çalışma, toplumsal eleştiriler, yoğun sınıf mevcutlarının oluşu, öğrencilerdeki gelişim eksikliği, eğitim üzerindeki toplumsal ve siyasi baskılar, müfredatta uzun vadeli bir planlama yapılamaması, aşırı iş yükünün olması, tatmin etmeyen ücret, idari yönden yeterli desteği görememek, amirinin ve müfettişlerin takdirini kazanamamak, öğretmenin sınıfın kontrolünü kaybettiğine dair inanç ve yönetim kararlarına katılmama durumu, öğretmenlerin mesleki becerilerine ilişkin bilgi eksikliği, öğretmenin, yetersiz başarı algısı, meslektaşlarından ve idari yönteminden yeterli desteği görememek, görev çatışması ve belirsizliği, öğrencinin ilgisizliği, düzeni bozan ve zarar veren davranışları gibi yoğun sorunlara bağlı olarak tükenmişlik yaşayabilmektedirler. Öğretmenin mesleki olarak işe uygun olması ve öğrencisini kontrol etmekte güçlük çekmesi tükenmişliğe neden olan etkenlerden bazılarıdır. Eğitim ve öğretim çalışmaları ile ilgili kararlarda eğitimcilerin etkisinin ve sorumluluğunun son zamanlarda azalmış olması da öğretmen tükenmişliğine yol açabilmektedir. Öğretmenin ortaya çıkan sorunlarla baş edebilmesi ve sorunlara yönelik işe yarar çözümler bulabilmesi, iş becerileri ile doğrudan ilişkilidir. Yeterlik düzeyi düşük öğretmenin yüksek yeterlik düzeyine sahip öğretmene göre daha fazla tükenmişlik yaşamasının nedeni, bu öğretmenin stresörler karşısında sorunu çözmeye odaklanmaması, tam tersine sorun odağına yaklaşmaktan kaçınmasıdır. Bu çalışmada yöntem olarak literatür taramasına dayalı metin analiz yöntemi kullanılmıştır. İnternet veri tabanı üzerinde ulusal ve uluslararası mesleki tükenmişlik, öğretmenlerde mesleki tükenmişlik anahtar kelimeleri üzerinden makale ve tezler baz alınarak veriler toplanmıştır. Çalışmada öğretmenin mesleki tükenmişliğinin ortaya çıkış nedenleri kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Uluslararası ve ulusal literatüre bakıldığında öğretmen tükenmişliğinin nedenleri ve boyutları ile ilgili birçok araştırma yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, ülkemiz eğitim sisteminde öğretmen tükenmişliğinin nedenini ve boyutunu etkileyen faktörleri kapsamlı bir şekilde incelemektir. Bu bağlamda çalışmanın hem uluslararası hem de ulusal literatüre katkı sağlaması beklenmektedir. Tükenmişliğin öğretmenin kendisi, öğrencileri, ebeveynleri ve eğitim yapısı üzerinde birçok olumsuz etkisi vardır. Mesleki olarak tükenmiş öğretmenin öğrencisi ile etkileşimi nitelik ve nicelik olarak azalmakta, iş tatmini azalmakta, iş performansı zayıflamaktadır, çalışmakta isteksizlik ve işten vazgeçme isteği oluşmaktadır. Sonuç olarak, tükenmişlik yaşayan öğretmenler, fiziksel ve zihinsel sağlık sorunları ortaya çıktıkça işe karşı olumsuz tutum ve davranışlar geliştirirler.

Anahtar Kelimeler: Meslekî tükenmişlik nedenleri, öğretmen.

KUANTUM LİDERLİK İLE KOLEKTİF YETERLİK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

SELİM YİĞİT¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Yönetim tarzının, yöneticinin sergilediği yönetsel davranışlar çerçevesinde ortaya çıktığı, yöneticinin sergilediği yönetsel davranışının türünü belirleyen ve ona hayat veren esas etmenin ise yöneticinin üstlendiği rolü gereği elde ettiği yetkiyi kullanma biçimi olduğu bilinmektedir (Üstüner, 2016). Çağımızın gerektirdiği yönetim anlayışını taşıyan, yönetim ilkelerini benimsemiş, inovasyona açık, iletişim becerileri yüksek yöneticilerin sergileyebileceği yönetim tarzının gerekliliği düşünülmektedir. Kuantum bakış açısı, örgüt çalışanları arasında ortak amaçlar doğrultusunda etkili iletişimi gerekli kılmakta, bu sebeple çalışanların ortak amaçlar doğrultusunda harekete geçmelerini destekleyecek bir liderlik anlayışını gerekli kılmaktadır. Kuantum liderliğin hâkim olduğu örgütlerde genellikle belirsizlik, düzensizlik ve karmaşa mevcuttur ve liderler örgütün bu özelliklerini anlamış, kabul etmiş ve değişken durumların çalışanlarda meydana getirdiği kaygıyı, yaratıcı eylemleri başlatmak adına bir kıvılcım olarak değerlendirerek çalışanların doğru bakış açısına uygun hareket etmelerine yardım ederek ileriye dönük planlarını ona göre yapmaktadırlar. Bilim tarihi boyunca kuantum mekaniği paradigması kadar insan düşüncesi üzerinde bu denli büyük etkili olmuş bir teori daha olmamıştır (Crease ve Goldhaber, 2016) şeklindeki kuantum mekaniğine bakış açısının hayatımıza etkisi önemli bir husus olarak görülebilir. Tüm dünyayı etkileyen böylesi bir bakış açısının; yönetime ve liderliğe uyarlanmış şekli olan kuantum liderlik davranışlarının izlenmesine yönelik olarak okul yöneticilerine ilişkin alanyazında yeterli çalışmanın olmaması önemli bir problem olarak görülmektedir. Farklı Liderlik türleri üzerinde yapılan çalışmalar gibi Kuantum Liderlik ve kolektif yeterlik üzerine ayrı ayrı yapılan çalışmalar alanyazında görülmekteyken, bunların bir arada kuantum liderlik bağlamında analizine ilişkin herhangi bir çalışmaya veya bulguya rastlanmamıştır. Bu çalışmada, örneklem dâhilindeki okullarda görev yapan okul yöneticilerinin kuantum liderlik davranışı sergileme düzeyleri, yönetim tarzları ve öğretmenlerin kolektif yeterlik düzeylerinin bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı ortaya çıkarılarak, bunlar arasındaki ilişkinin düzeyi belirleme amaçlanmıştır. Alanyazında yapılan incelemede bu iki kavramı birlikte inceleyen, değerlendiren herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu bağlamda, bu araştırmanın hem alana, hem araştırmacılara, hem de uygulayıcılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Böylelikle, bu çalışmanın performansı yüksek ve hedeflerine odaklanmış örgüt geliştirme çalışmalarına ışık tutması beklenmektedir. Bu araştırmanın temel amacı okul yöneticilerinin kuantum liderlik davranışı gösterme düzeyleri ile öğretmenlerin kolektif yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama deseninde göre tasarlanmıştır. İlişkisel tarama deseni iki ya da daha fazla değişken arasında birlikte değişimin olup olmadığını ve bu değişimin düzeyini belirlemeyi amaçlayan araştırma desendir (Karasar, 2013). İlişkisel tarama deseninin özelliklerine uygun olarak araştırma kapsamında sadece değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Kartal ilçesinde görev yapan öğretmenlere Konan ve Mermer (2021) tarafından geliştirilen “Kuantum Liderlik Ölçeği” ile Zincirli ve Demir (2021) tarafından geliştirilen “Kolektif Yeterlik Ölçeği” uzaktan çevrimiçi formlar aracılığı ile uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kuantum liderlik, Kolektif yeterlik

ETKİLİ OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖZELLİKLERİNİN MCEWAN'IN SINIFLANDIRMASI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

GÜLSU NAİBOĞLU¹, ESRA TÖRE²

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi¹, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi²

Özet: Okul kavramının gün geçtikçe neye evrileceği tahmin edilemez bir noktaya ulaşmıştır. Hızına yetişemediğimiz bir değişim ve dönüşüm içerisinde, eğitimin biçimsel ayağı olan okulların yönetilmesi eskisine nazaran farklılıklar göstermektedir. Geçmişin tecrübesi, geleceğe farklı bakış açısı ve çoklu yetkinlikler ile Endüstri 5. 0'a hazır yöneticilere ihtiyaç duyulmaktadır. Teknolojik değişimin hızına ayak uydurma, öğrencilerin hangi yetkinliklere sahip olması gerekliliği, mesleklerin değişimi/dönüşümü ve kariyer seçimlerindeki farklılıklar göz önüne alındığında; geleceğin bireylerini yetiştirmekte öncülük eden öğretmenler kadar okul liderlerine de düşen görev ve özelliklerin geçmişe göre ya değişim ya da öncelik açısından farklılıklar göstereceği düşünülmektedir. Eğitim toplum için vazgeçilmezdir ve daima var olacaktır. Fakat küreselleşen dünyada eğitimin her geçen gün farklılık göstereceği de kaçınılmazdır. Eğitimi yeniden ele almak için öncelikle eğitim yöneticilerinin değişen dünyaya ayak uyduracak özelliklere sahip olması gerekir. Etkili okulları tanımlayan en önemli boyutlardan biri etkili okul yöneticileridir. McEwan (2002) yapmış olduğu literatür taraması sonucunda etkili okul yöneticilerinin özelliklerini 37 maddede listelemiştir. Katılımcılardan bu listeden önemli gördükleri 10 tane özelliği işaretlemeleri istenmiş ve işaretleme sonucunda en çok oy alan özellikler 10 farklı kategori altında toplanmıştır. Çalışma grubunu Amerika'da yaşayan öğretmen, öğrenci ve yöneticiler oluşturmuştur. Bu çalışmanın amacı etkili okul yöneticilerinin özelliklerini McEwan'ın sınıflandırması kapsamında Türkiye örneğinde değerlendirmektir. Amerika'daki etkili okul yöneticilerinin özellikleri ile Türkiye'deki etkili okul yöneticilerinin özelliklerinin karşılaştırılması da bu çalışmanın kapsamı dahilindedir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme ve gözlem tekniği kullanılarak yapılmıştır. Görüşme esnasında katılımcılardan McEwan'ın (2002) 37 etkili okul yöneticisi özelliğinden 10 özelliği kart sıralama tekniği kullanılarak sıralaması istenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinde 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda çalışan dört öğretmen ve dört yönetici ile dört veli ve dört öğrenci oluşmaktadır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak McEwan'ın (2002) etkili okul yöneticileri özelliklerinin yazılı olduğu kartlar ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma bulguları analiz aşamasında olup, bulgular ve sonuç kısmına daha sonra yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Etkili okul yöneticisi, özellik, etkili okul, kart sıralama tekniği

KONAKLAMA HİZMETLERİ MESLEK ÖĞRETMENLERİNİN ALAN ÖĞRETİMİ İÇİN GEREKLİ GÖRÜLEN TEKNOLOJİYİ KULLANMA DURUMLARI

SAMIYE MEYDAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Toplum olarak ilerleyebilmenin ön koşullarından biri de okullarda verimli bir eğitim ortamının sağlanmasıdır. Okullarda verimli bir eğitimin verilebilmesi yani öğrenci başarısının yükseltilmesi eğitimin niteliğinin artırılması ile sağlanır. Başarı durumunun artırılması da nitelikli öğretmenler ile mümkündür. Nitelikli öğretmen konusu alan yazın incelendiğinde günümüz şartlarında teknolojik yeterlilikler ile bağlantılı olduğu görülmektedir. Ülkemizde yapılan araştırmalar öğretmenlerin eğitim teknolojilerini kullanımı bir öğretmenin önemli bir niteliği olarak kabul edildiğini göstermektedir. Eğitimcilerin teknolojik yeterlilikleri onların sunacağı eğitimi doğrudan etkileyeceğinden gelişen teknolojiye ayak uydurmak zorunda olan anlayış ön plana çıkmaktadır. Günümüzde verimli bir eğitim ortamı denildiğinde aklımıza gelen koşullardan biri de nitelikli öğretmenlerdir. Nitelikli öğretmenin eğitim ortamlarını verimli hale getireceği ve öğrenci başarısını artırdığı bilinmektedir. Dünyada ve Türkiye'de yapılan araştırmalarda nitelikli eğitimci denildiğinde teknolojiye ayak uydurabilen ve eğitim teknolojilerini derslerine entegre edilebilen öğretmen akla gelmektedir. Türkiye'de giderek artan nitelikli meslek liselerinin içinde bulunan Konaklama Hizmetleri alanı turizm sektörü ile bağlantısından dolayı teknolojinin yakından takipçisidir. Bu durum beraberinde Konaklama Hizmetleri alan derslerinde teknoloji kullanımını getirmektedir. Öğretmenlerin bu duruma ayak uydurabilmek için alan derslerinde kullanılan bilgisayar programlarını verimli biliyor olmaları gerekmektedir. Teknolojideki ilerlemeler, her alanda olduğu gibi eğitim alanında da önemli değişikliklere yol açmaktadır. Günümüzde teknoloji hayatın her alanına kadar girmiş ve bu durum göz ardı edilemez bir noktaya ulaşmıştır. Turizm sektörü ele alındığında restoran, pastane, otel, acente vb. tüm hizmet alanları bu teknolojik gelişmeden nasibini almıştır. Konaklama Hizmetleri alanı öğretmenleri lisans eğitimleri boyunca sektörde kullanılan çeşitli bilgisayar programlarının en az birinin kullanılmasına dair eğitim almış olmalarına rağmen sınıflarına geldiklerinde öğrendikleri programın eski kaldığı yeni programların ortaya çıktığı gerçeği ile karşılaşmaktadırlar. Günümüz lise öğrencileri teknoloji kullanımı ve adaptasyonu konusunda çok başarılı ve hızlıdır. Bu durumda öğretmenlerin daha fazla teknoloji ile vakit geçirmelerini gerekli kılmaktadır. Günümüz teknolojisinin gelişimine ve öğrencilerin buna adaptasyon hızına yetişmekte güçlük geçen öğretmenler lisans eğitimlerinde aldıkları teknoloji derslerinin yanında hizmet içi eğitimlerin veya çeşitli kursların desteğine ihtiyaç duymaktadır. Bu araştırma, konaklama hizmetleri meslek öğretmenlerinin alan öğretimi için gerekli görülen teknolojileri kullanma durumlarına ilişkin bilgi düzeyleri, üniversite eğitiminden edindikleri teknoloji bilgilerini ve lisans sonunda edindiklerini öğretmenlik hayatlarında sınıflarına entegre edebilme şekillerini yordayan nitel çalışmalardan biri olan durum çalışmasıdır. Bu araştırma da öğretmenlerin lisans eğitimlerinde konaklama hizmetlerinde kullanılan teknolojiye ilişkin aldıkları eğitimin sınıflara yansıtılmasında ne gibi eksiklerin olduğu konularına cevap aranmaktadır. Bu çalışmada konaklama hizmetleri öğretmenlerine lisans eğitimlerinde sunulan teknoloji eğitimine ilişkin eğitimin yeterlilik düzeyi, bu eğitimden edindikleri bilgilere ilişkin görüşleri, derslerin kullanımında yeterli olup olmadığı incelenmektedir. Çalışma grubunu Türkiye'de Konaklama ve Seyahat Hizmetleri alanı bulunan resmi Turizm Meslek Liselerine atanmış öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan öğretmenler 10 kişidir. Bu çalışmada 10 Konaklama ve Seyahat Hizmetleri öğretmenine google form üzerinden

sorulmuş yapılandırılmamış açık uçlu sorular analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler; lisans eğitiminde gerekli alan teknoloji derslerini alınıp alınmadığı, bu bilgilerin derslerinde yeterli olup olmadığı ve yetersizlik durumunda yapılabilecekler başlıkları altında toplanmıştır. Genel olarak alan teknolojisi dersi alındığı ama günümüz teknolojisine lisansta alınan derslerin yetersiz kaldığı ve bunun önüne geçmek içinde hizmet içi eğitimlerin gerekli olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durumlar göz önüne alınarak okulumuzda konaklama hizmetleri öğretmenlerine hizmet içi eğitimler almalarında destek olunmuş ve Konaklama Hizmetleri Atölyesi kurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konaklama hizmetleri, eğitim teknolojileri

YAZMA BECERİLERİNDE DİJİTAL MATERYALLERİN OLUMSUZ ETKİLERİ

NURAN HİNDİSTAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bilindiği gibi çocuğun yaşamında yazma becerisi önemli bir yer tutmaktadır. Yazma becerisi kas ve zihin koordinasyonunun birlikte ortaya koyduğu bir üründür. Bu nedenle hem fiziksel beceri hem de zihinsel beceriyi gerektirmektedir. Günümüzde çocuklar bilişim teknolojilerinin gelişmesi, sürekli yenilenen yazılım programları ile erken yaşlarda dijital materyallerle tanışmaktadır. Bu durum çocukların zihinsel becerilerini ve öğrenmeye dönük algılarını sürekli geliştirirken; motor becerilerin gelişmesine dönük becerilerde yetersizlikler ortaya çıkmaktadır. Özellikle ilkokuma ve yazma sürecinde okuma ilerlerken yazma becerilerinde önemli problemler ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada; dijital materyallerin yazma becerisinin gelişimi üzerinde oluşturduğu olumsuz etkilerin ortaya konmasına çalışmıştır. Nitel bir çalışma olan araştırmada deneysel yöntem kullanılmıştır. Araştırma Prof. İhsan Koz İlkokulu birinci sınıflarından bir şubede gerçekleştirilmiştir. Şubede bulunan 36 öğrencinin tamamı araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Öğrenciler deney ve kontrol grubu olarak iki eşit gruba ayrılmıştır. Gruplardaki kız ve erkek öğrencilerin sayılarının denk olmasına dikkat edilmiştir. Deney grubunda yer alan çocuklara kısa süreler dışında tablet, telefon ve bilgisayar gibi teknolojik araç kullanımına izin verilmedi. Deney grubundaki öğrenciler yazı etkinliklerinde geleneksel yazma araçların (kalem, defter, yazı tahtası vb.) kullanmaları sağlanmış; kontrol grubunda ise yazı etkinliklerinde dokunmatik ekranların ve klavyelerin kullanımına da izin verilmiştir. Yazı çalışmaları dört ay boyunca düzenli aralıklarla gözlemlenmiştir. Gözlem sonuçlarının kayıt altına alınması için Türkçe öğretim programından yararlanılarak bir gözlem ve takip formu oluşturulmuştur. Gözlem sonuçları düzenli aralıklarla kayıt altına alınmıştır. Kayıta elde edilen veriler oluşturulan bir derecelendirme ölçeği yardımıyla tablolaştırılmıştır. Ayrıca veriler puanlara dönüştürülerek tablolar haline getirilmiştir. Tüm değerlendirme sonuçları grafik gösterilerek yazma becerilerinde kat edilen yol arasındaki farklılık ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucunda geleneksel yazma araçlarının ağırlıklı olarak kullanıldığı deney grubunda bulunan öğrencilerin daha okunaklı ve estetik yazdıkları, defter düzenlerinin daha düzgün oldukları görülmüştür. Uzun süreli dijital kullanımın yazma becerisi üzerinde olumsuz etkisi olduğu görülmüştür. 100 puan üzerinden yapılan değerlendirmelerin sonucunda deney ve kontrol grubu arasında 34 puanlık fark olduğu görülmüştür. Anahtar sözcükler: ilkokulda yazma becerileri dijital materyaller

Anahtar Kelimeler: İlkokulda yazma becerileri dijital materyaller

ÖĞRETMENLERİN PSİKOLOJİK SERMAYE DÜZEYLERİNİN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARINA ETKİSİNDE DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİĞİN ARACI ROLÜ

ESRA TÖRE¹, İDRİS TOPÇUOĞLU²

Sabahattin Zaim Üniversitesi¹, Sabahattin Zaim üniversitesi²

Özet: Günümüzde yaşanan hızlı değişim sonucunda ön plana çıkan rekabet ve performans iyileştirme konuları, örgütlerdeki insan faktörünün değerini daha da belirgin hale getirmiştir. İnsan kaynağının örgütler için oldukça kıymetli olduğunu savunan psikolojik sermaye anlayışı; çalışanların olumlu psikolojik tutumlara sahip olmalarının örgütün değişen dünya şartlarına uyum sağlamasında ve çalışanların performanslarının başarılı bir şekilde yönetilmesinde oldukça önemli olduğunu savunmaktadır. Psikolojik sermayenin, öz yeterlilik, iyimserlik, umut ve dayanıklılık olmak üzere dört alt boyutu bulunmaktadır. Örgütsel vatandaşlık, örgütün biçimsel ödül sisteminde doğrudan ve açık bir biçimde tanımlanmayan, ancak bir bütün olarak örgütün etkili ve verimli çalışmasına yardımcı olan, gönüllülüğe dayalı birey davranışı olarak tanımlanmaktadır. Bu davranışlar çalışanların iş sözleşmelerinde açıkça yazılmamış, ihmali durumunda cezanın söz konusu olmadığı ve genel olarak kişisel tercih sebebiyle sergilenen, gönüllü, örgütün verimliliğini etkileyen ve isteğe bağlı davranışlardır. Örgütsel vatandaşlık davranışı; özgecilik, nezaket, vicdanlılık, centilmenlik ve sivil erdem olmak üzere beş boyuttan oluşmaktadır. Örgütlerin çalışanlarında aradığı örgütsel vatandaşlık davranışının gelişiminde liderliğin önemli bir etkisi olduğu ve bu kapsamda da dönüşümcü liderliğin örgütsel vatandaşlığı olumlu yönde etkileyeceği ön görülmektedir. Dönüşümcü liderlik, izleyenlerin, kendilerine sunulan vizyon aracılığıyla kişisel çıkarlarını aşarak örgütün çıkarlarını gerçekleştirmeye teşvik edilmeleri ve başlangıçta hedeflediklerinden daha fazlasını başarmaları için motive edilmeleri olarak tanımlanmaktadır. Dönüşümcü lider, takipçilerin ihtiyaçlarını farkedip karşılayarak onları güdülemeyi başarır böylelikle grup amaçları için aktif olmalarını temin ederek beklentilerin ötesinde performans göstermeleri için gerekli motivasyonu sağlar. Dönüşümcü liderlik karizma veya idealleştirilmiş etki, ilham verici motivasyon, entelektüel uyarım ve bireysel ilgi olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Bu araştırmanın amacı psikolojik sermayenin örgütsel vatandaşlık davranışı üzerindeki etkisinde dönüşümcü liderliğin aracılık rolünü incelemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2022-2023 yılında İstanbul’da Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu, kolay örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Psikolojik Sermaye Ölçeği”, “Örgütsel Vatandaşlık Ölçeği” ve “Kısa Dönüşümcü Liderli Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma bulguları analiz aşamasında olup, bulgular ve sonuç kısmına daha sonra yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik sermaye, örgütsel vatandaşlık, dönüşümcü liderlik, okul müdürü, öğretmen.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ERKEN OKURYAZARLIĞA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

MUALLA ÇİFTÇİ¹, BÜŞRA FAYETÖRBAY²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Atatürk Üniversitesi²

Özet: Erken okuryazarlık, çocuklara okuma ya da yazmayı erken öğretmeyi ifade etmemektedir. Geleneksel okuryazarlığa zorlanan çocukların ebeveynlerinin davranış ve uygulamaları erken dönemde çocukların gelişimine uygun olmadığı görülmektedir. Stegelin'e göre, formal okuma yazma eğitimi almadan önceki dönemde çocuğun yazılı ve sözel dili anlama gayretleriyle sahip olduğu okuryazarlık becerilerine verilen addır. Genel anlamda okuma yazma eğitimi almadan önce çocukların okuma yazma için sahip oldukları becerileri ifade eder. Okul öncesi eğitim programında okuma yazmaya hazırlık çalışmalarının dâhil edilmesinde, çocukların erken okuma ve yazma becerilerini nasıl sahip olacağı fikrine sahip öğretmenlerin bulunması önemli bir faktör olarak görülmektedir. Fakat Marow'a göre erken okuryazarlığı destekleyici farklı etkinliklere yer verilmesi okul öncesi öğretmenlerinin erken okuryazarlığa olan inançları ve bununla ilgili etkinlikleri uygulamalarına eklemesine göre değişmektedir. Okul öncesi dönemde üzerinde durulup farklı etkinliklerle pekiştirilen erken okuma yazma becerileri, çocuğun ilerleyen dönemlerde eğitim deneyimlerindeki okuma yazma ve farklı alanlardaki başarısını etkileyecektir. Okul öncesi dönem erken okuryazarlık becerilerinin kazandırılmasında çocuklar için önemli zamanlardır. Erken yaşlarda çocukların bu becerilerinin pekiştirilmesinde okul öncesi öğretmenin erken okuryazarlığa ait tutumlarının büyük payı vardır. Okul öncesi öğretmenleri ve okullar tarafından gerçekleştirilen erken okuryazarlık becerilerini destekleyici yaklaşımları çocukların ilerleyen dönemlerdeki eğitim öğretim yaşantısında kazanacakları okuryazarlık yeterliliklerindeki pozitif etkileri, alan yazındaki yapılan çalışmalarda görülmektedir. Bu önemle, okul öncesi öğretmenlerinin erken okuryazarlığa yönelik görüşlerini ortaya konulması amaçlanmaktadır. Katılımcıların okul öncesi dönemde erken okuryazarlık hakkında geniş bilgi elde edilmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması desenine göre yapılandırılmıştır. Durum çalışması, bir sistemin nasıl çalıştığı ve işlediği yönünde bilginin toplandığı ve gerçek ortamda neler olduğuna bakılan bir modeldir. Araştırmada kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemine göre okul öncesi öğretmenleri araştırmaya katılacaktır. Açık uçlu sorulardan oluşan anket formu google formlar üzerinden öğretmenlerden elde edilen veriler içerik analiz edilecek ve belirlenen temalar öğretmenlerin ifadelerinden doğrudan alıntılarla desteklenecek ve önerilere yer verilecektir. Veri toplama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi öğretmenleri, erken okuryazarlık, görüş.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN KÜLTÜREL OYUNLARA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

BATUHAN ÇELİK¹, BÜŞRA FAYETÖRBAY²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Atatürk Üniversitesi²

Özet: Ülkemizde tüm çocukların desteklenmesi için okul öncesi eğitim ücretsiz ve isteğe bağlı olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Milli Eğitimin Genel Amaçları arasında Türk Milletinin kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren yurttaşların yetiştirilmesi, amaç olarak yer almaktadır. Kültürün önemli bir unsuru olan çocuk oyunları, toplumlarda kültürün devamlılığını sağlamanın yanı sıra çocuklardaki kültürel gelişimi de sağlamaktadır. Çocukların okul öncesi dönemde kültürel gelişimi, öğretmenlerin kültürel oyunlara yer verdikleri eğitim içerikleri ile desteklenebilmektedir. Dolayısıyla öğretmenler çocukların kültürel gelişimini sağlamada anahtar rolü görmektedir ve kültürel oyunların unutulma riski ile karşı karşıya olunması çalışmayı önemli kılmaktadır. Bu önem üzerine okul öncesi öğretmenlerin kültürel oyunlar üzerine nasıl görüşlere sahip oldukları araştırmanın konusunu oluşturmuştur. Bu bağlamda, araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin kültürel oyunlara yönelik görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Katılımcıların kültürel oyun kullanımı üzerine deneyimleri hakkında geniş bilgi elde edilmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması desenine göre yapılandırılmıştır. Durum çalışması, bir sistemin nasıl çalıştığı ve işlediği yönünde bilginin toplandığı ve gerçek ortamda neler olduğuna bakılan bir modeldir. Araştırmada amaçlı örneklem yöntemlerinden kartopu örnekleme yöntemine göre okul öncesi öğretmenleri araştırmaya katılacaktır. Açık uçlu sorulardan oluşan anket formu google formlar üzerinden öğretmenlerden elde edilen veriler içerik analiz edilecek ve belirlenen temalar öğretmenlerin ifadelerinden doğrudan alıntılarla desteklenecek ve önerilere yer verilecektir. Veri toplama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi dönem, kültürel oyun, kazanım, öğretmen.

EĞİTİM SÜRECİNE AİLELERİN KATILIMINA İLİŞKİN YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ

TUĞBA ÇAKIR¹

Zonguldak İl Milli Eğitim Müdürlüğü¹

Özet: Aile eğitimin temel taşıdır. Eğitim ilk olarak ailede başlar okul çağı ile birlikte gelişir şekillenir. Aile faktörünün çocuğun eğitimine etkisi dikkate alındığında okula yani eğitimcilerle okul ile aile arasındaki hayati köprüyü sağlam kurmak adına oldukça büyük görevler düşmektedir. Bu araştırmanın amacını, ailelerin eğitim sürecine katılımının önemine ilişkin yönetici görüşlerinin belirlenmesi oluşturmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden “durum çalışması” deseninin kullanıldığı araştırmada çalışma grubu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Zonguldak’ta farklı okul kademelerinde görev yapan on beş okul yöneticisi oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanan veriler, içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre yöneticilerin ailelerin eğitim sürecine katılımının gerekliliği konusunda hem fikir olduğu öte yandan katılımcıların çoğunun ailelerin eğitim sürecine katılımı konusunda sorunlar yaşadıkları anlaşılmaktadır. Ailelerin büyük bir bölümünün eğitim sürecine dâhil olmak konusunda isteksiz kaldıkları görülmüştür. Ailelerin okul ile iletişim noktasında öğretmen ile bilgi alış veriş yapması, çağırıldıkları toplantılara kısmen katılım sağlamaları, öğretmenlerin görüş ve tavsiyelerini almalarının ötesine geçilemediği gözlemlenmiştir. Ailelerin okul ile olan iletişim engellerinin ve sürece yeterince katılım sağlayamamalarının sebebi olarak eğitimci ve ailelerin olumsuz tavırları gelmekte, okullarda bu engelin aşılması noktasında okul- aile eğitimi alanında yeterli çalışmaların yapılmadığı anlaşılmaktadır. Araştırmadan elde ettiğimiz bulgular sonucunda, ailelerin eğitim sürecine katılımı noktasında başta eğitimcilerin, ailelerin (ebeveynlerin) ve hatta muhtarların tümünün okul-aile eğitimi konusunda eğitime alınmaları önerilmektedir. Ailelere, eğitimin sadece idareci ve öğretmenleri ilgilendiren bir süreç olmadığı, nitelikli eğitimin ancak aile katılımıyla sağlanabileceği bilinci kazandırılmalıdır. Bu amaçla yurt çapında okul-aile işbirliğinin önemini vurgulayan projeler düzenlenmeli; seminerler ve eğitim programları hazırlanarak medya ve iletişim kanalları ile genel bir farkındalık oluşturulmalıdır. Böylece velilerin sorunlarını kolay ve hızlı bir şekilde okul yönetimine iletmeleri okulda sunulan eğitimin niteliğine olumlu katkılar sağlarken, okul yönetiminin ise eğitim-öğretim uygulamalarına yönelik hızlı geri dönüt almalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile, okul, iletişim, eğitim, okul-aile eğitimi.

OKUL YÖNETİCİLERİ İLE ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE EĞİTİM YÖNETİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

BEKİR VURAL¹, HASAN YÜCEL ERTEM²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Bülent Ecevit Üniversitesi²

Özet: Bu çalışmanın amacı okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde eğitim yönetimi hakkındaki görüşlerini incelemek ve uzaktan eğitim sürecinde eğitim yönetiminin iyileştirilmesi için önerilerde bulunmaktır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 5 okul yöneticisi ve 10 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Görüşme yoluyla elde edilen veriler içerik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma verilerinden elde edilen kodlar dâhilinde uzaktan eğitimin öğrenim süreçlerine etkisi, uzaktan eğitimde notlandırma süreci, uzaktan eğitimde öğretmen yeterlilikleri, uzaktan eğitimin olumlu yönleri, uzaktan eğitimin olumsuz yönleri, uzaktan eğitimi daha verimli kılmak için öneriler, uzaktan eğitimdeki ders materyalleri hakkında görüşler, uzaktan eğitimde Milli Eğitim Bakanlığı'nın uygulamaları hakkındaki görüşler, uzaktan eğitimde eğitim yönetiminin kalitesini etkileyen faktörler şeklinde sekiz tema altında yapılandırılmıştır. Elde edilen bulgular belirlenen kodlar, alt temalar, temalar üzerinden, katılımcıların cevaplarından birebir alıntı yapılarak yorumlanmıştır. Araştırmanın bulgularında okul yöneticileri ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinin başlarında eğitim yönetiminde zorlandıkları görülmüştür. Bu zorlanmanın nedenleri ise materyal eksikliği, yeni yöntemle uyum sorunu, teknolojik alt yapı yetersizliği ve öğrencilerin derslere aktif katılamaması görülmüştür. İlerleyen süreçlerde bu sorunların bazılarının çözüme kavuştuğu belirtilse de yüz yüze eğitime kıyasla uzaktan eğitimin eksiklerinin olduğu belirtilmiştir. Uzaktan eğitimin etkili ve verimli bir yönetilmesi için önerilerde bulunulmuştur. Eğitim yönetimi açısından uzaktan eğitimden kriz durumlarında telafi eğitimi, diğer zamanlarda ise yüz yüze eğitimin destekleyicisi olarak yararlanılabileceği fakat uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olamayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, eğitim yönetimi, yönetici, öğretmen

BİLİM VE FELSEFE ANLAYIŞLARININ DEĞERLERE ETKİSİ

NÜSRET BULUT¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bilim, felsefe ve din olgularına bakış açısı ve yorumlama biçiminin değişmesi, yaşam tarzlarının da değişmesinin altında yatan temel etkenler olarak görülebilir. İnsanlık tarihine yön veren din, bilim ve felsefe arasındaki ilişkilerin tespiti üzerine üç kuşağın farklı algılarının karşılaştırılmasını amaçlayan bu proje çalışması Gümüşhane Merkez ilçesi ile sınırlandırılmıştır. Çalışma çok geniş bir alanı kapsadığı için konuyu bu şekilde daraltmak sureti ile daha güvenilir sonuçlar elde edilmeye ve yorumların daha tutarlı olunmasına çalışılmıştır. Konu, son yıllarda bu husustaki tartışmaların giderek artması münasebetiyle özellikle eğitim bilimleri açısından da oldukça büyük bir önem arz etmektedir. Bu kapsamda Din, bilim ve felsefe ekseninde ortaya çıkan yeni bir takım anlayışlar, değişik kesimlerin de dâhil olduğu tartışmalar, bir takım yeni problemleri de beraberinde getirmiştir. Bu hususta ortaya çıkan problemlerin çözülmesi noktasında yapılan araştırmanın, yaşanan küçük yerleşim birimi kapsamında faydalı olabileceği düşünülmüştür. Araştırma projesi özellikle okul toplumu tarafından son derece yararlı bir çalışma olarak algılanmıştır. Son yıllarda ülkemizde yaşanan gelişmelere bağlı olarak özellikle din ile bilim ve felsefe arasındaki ilişkiler daha fazla irdelenmeye başlanmıştır. Özellikle genç kuşağın daha fazla sorgulayıcı olduğu, akla ve bilime ters düşen birçok şeye tereddütle yaklaştıkları görülmektedir. Gençlerdeki bu tutum değişikliğinin diğer kuşakları da etkilediği ve yer yer bir takım çatışmaların yaşandığına da tanık olunmaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi konu çok kapsamlı olduğundan, yaşanan küçük çevre açısından konuya farklı bir bakış tarzı ile değinilmek istenmiştir. Bilim baş döndürücü bir hızla ilerlerken toplumların sahip oldukları inançlar ve değerler sistemine de yeni bir takım anlayışlar katmaktadır. Bu gelişmelere bağlı olarak Din, bilim ve felsefe ekseninde ortaya çıkan yeni bir takım anlayışlar, değişik kesimlerin dâhil olduğu tartışmaları ve problemleri de beraberinde getirmiştir. Gençleri çevreleyen sosyal medya, bilgisayar kullanımı, akıllı telefon uygulamaları, onları ailelerinden uzaklaşmaya ve yalnızlığa sürüklemektedir. Gençlerin farklılaşan bu yaşam tarzları doğal olarak ebeveynleri ile aralarında bir takım çatışmaların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Bu araştırma projesi ile değişik kuşakların din, bilim ve felsefe anlayışlarında ne tür farklılıklar olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu hususta ortaya çıkan problemlerin çözülmesi noktasında yapılan çalışmanın, yaşanan küçük yerleşim birimi kapsamında konuya ışık tutup, yardımcı olabileceği de amaçlanmıştır. Araştırma da nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Verileri toplama tekniği olarak beşli likert ölçeği uygulanmıştır. Birinci kısımda demografi soruları yer almış, ikinci kısımda ise ikisi kontrol sorusu olmak üzere, 23 yargı yer almıştır. Araştırma bulgularımıza göre bilim ve din algısı hususundaki en belirgin çatışma 3. Kuşak olarak ifade ettiğimiz gençler ile 2. Kuşak olan anne ve babalar arasında yaşanmaktadır. 1. Kuşak olarak ifade ettiğimiz Büyükanne ve büyük babaların din algılarının ise 2. Ve 3. Kuşağa oranla çok daha güçlü olduğu görülmüştür. Ankete katılanların felsefe eğitimini bilimsel bir etkinlik olarak algıladıkları ve soruları cevaplarken bilim ve felsefe sorularını ayırmadıkları fark edilmiştir. Anne ve babaların çocuklarına oranla bilimsel gelişmelere daha açık olduğu ve din algılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilim, felsefe, din, ahlak, değerler

ÖĞRETMENLERİN KARIYER BASAMAKLARINA İLİŞKİN BEKLENTİLERİ

HATİCE TİLTAY¹, MUSTAFA AYDIN BAŞAR², TALİP ÖZDEMİR³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: "Bireyin, başlangıç yaptığı, yaşamının üretken yıllarını kullanarak geliştirdiği ve genelde çalışma hayatının sonuna dek sürdürdüğü iş ya da pozisyon" olarak ifade edilebilecek olan kariyer; öğretmenler için mesleklerinde ilerlemek, deneyimkazanmak ve yeteneklerini geliştirmek, daha fazla sorumluluk üstlenerek hiyerarşik pozisyonunu biçimlendiren ve saygınlık elde etmek anlamına taşır. (Tortop, 1994:1992; Certo, 1992:15-16). Çalışanın belirli amaç ve ihtiyaçlarının yanında toplumsal isteklere de cevap vermek için, örgütte kariyer geliştirme programının olması hem örgüt hem de birey açısından yarar sağlar. Kariyer geliştirme, işgöreneğünü geliştirme, işdoyumunu ve örgütsel bağlılığını artırırken, örgütünverimliliğine önemli katkı sağlar. Eğitim örgütlerinin dinamik ve sürekli gelişme içinde olması beklenir. Okulda öğretmenler kendi kariyerinden ve bu kariyeri geliştirmekten doğrudan sorumludur. Bu sorumluluğu gerektiği şekilde yerine getirebilmek için eğitim işgörenlerinin kendilerini geliştirme ihtiyacını, güçlü olduğu tarafları, ilgi alanlarını, değerlerini, beklentilerinin farkında olması gerekir. Kendisi ile ilgili bu noktalarda bilinçli farkındalığı yüksek bir birey, kendi kariyer planlamasını gerçekleştirmek için doğru bir kariyer planlaması ve plan yönünde ilerlemesinin yolunu açar (İshakoğlu, 1994:39). Eğitim düzeyi yüksek bireylerin görev aldığı eğitim kurumlarında, öğretmenlerin kariyer basamaklarında ilerleme isteği, yönelimi ve çabalarının da yüksek olması beklenir. 14/02/2022 tarih ve 31750 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Öğretmen Meslek Kanunu" içinde yer alan öğretmen kariyer basamaklarına ilişkin düzenlemeler eğitim çalışanlarının da bu yönde harekete geçmelerini destekleyici olmuştur. Bu doğrultuda öğretmenler, 19 Kasım 2022 tarihinde "Öğretmenlik Kariyer Basamakları" yazılı sınavına katılmışlar ve başarılı olanlar uzman öğretmen ya da başöğretmen unvanlarını kazanmışlardır. Bu çalışmanın amacı; kariyer basamakları sınavında başarılı olan ve "uzman öğretmen" unvanını alan öğretmenlerin, beklentilerinin karşılık bulması ve geleceğe yönelik beklentilerini belirlemektir. Amaç doğrultusunda, öğretmenlerin kariyer basamaklarında yükselmesinin; a) statü kazanma, b) maddi kazanç sağlama, c) görevin işlevselliği, d) mesleki gelişimi ve e) gelecek beklentilerine yönelik düşüncelerinin belirlenmesi alt amaçlara yer verilmiştir. Çalışmanın evrenini, Çanakkale ili merkez ilçede görev yapan ve "uzman öğretmen" unvanını kazanan öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklem grubu; cinsiyet, kıdem ve okul kademesi dengesi gözetilerek, tesadüfi örnekleme yoluyla belirlenen, toplam 32 öğretmenden oluşmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile toplanan verilerin analizleri tamamlanmış, bulgular ve sonuçların raporlama çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik kariyer basamakları, öğretmen meslek kanunu, mesleki gelişim

E-DYS-LEARN: SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRENME GÜÇLÜKLERİ İLE İLGİLİ ÖĞRETMENLİK YETERLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

VOLKAN KUKUL¹, MEHMET KARA², ASLIHAN İSTANBULLU³, ÖMER ARSLAN⁴, OSMAN KAYHAN⁵,
MUHAMMED MURAT GÜMÜŞ⁶

Amasya Üniversitesi¹, Amasya Üniversitesi², Amasya Üniversitesi³, Amasya Üniversitesi⁴, Amasya Üniversitesi⁵, Amasya Üniversitesi⁶

Özet: Öğrenme güçlüğü yazma, okuma, aritmetik işlem, konuşma, muhakeme gibi becerilerdeki güçlüğü tanımlamak için kullanılan bir terimdir (APA, 2013). American Psychiatric Association'ın Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM V, 2013) adlı kitabında yer alan bu sorun dünya çapında yaygın olup, genellikle okul yıllarında görülmektedir. Literatürde en sık karşılaşılan öğrenme güçlüğü okuma becerilerinde (Disleksi), yazma becerilerinde (disgrafi) ve aritmetik işlemlerde (diskalkuli) yetersizlik olarak belirtilebilir. Öte yandan, 2014-2018 yılları arasında Erasmus+ programı tarafından desteklenen yaklaşık 15 bin projeden disleksi, disgrafi, diskalkuli ve öğrenme güçlüğü konulu proje sayısı sadece 80'dir. engelliler oldukça sınırlıdır. Dünya Sağlık Örgütü'nün raporunda, eğitimci sayısının öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için yetersiz olduğu bildirildi. Benzer şekilde Bulgaristan'dan bir araştırma raporu, ilköğretim öğretmenlerinin yalnızca %27'sinin disleksi konusunda bir hizmet içi eğitime katıldığını ortaya koydu. Katılımcı öğretmenlerin %77'si de bu konuda eğitime ihtiyaçları olduğunu belirtmişlerdir. Aynı şekilde Türkiye'den yapılan başka bir araştırma raporu, lisans eğitimleri sırasında öğretmenlerin sadece %40'ına öğrenme güçlüğü eğitimi verildiğini ve bu eğitimin haftada sadece birkaç saatten oluşan bir dersten oluştuğunu göstermektedir. Okuma ve yazma becerilerinin ilköğretimin ilk yılında geliştiği göz önüne alındığında, özellikle ilköğretim öğretmenlerinin diğer alanlardaki öğretmenlere göre öğrenme güçlüğü olan öğrencilerle karşılaşma olasılığının daha yüksek olması beklenmektedir. Dolayısıyla bu öğrencilerin tanınmasında en önemli aktörler sınıf öğretmenleridir. Ancak, "Özel Eğitim ve Kaynaştırma" başlıklı ders, Türkiye Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen sınıf öğretmenliği programına bir yarıyıldık haftada ikişer saat olarak yerleştirilmiştir. Özel eğitim dışındaki diğer öğretmen yetiştirme programları, özel eğitimin ilke ve yöntemleriyle ilgili öğretmen yeterliliklerini yetersiz bir şekilde kapsar. Oysa öğrenme güçlüğüne erken teşhis etmek ve buna göre başa çıkma stratejilerini kullanmak, bu öğrencileri uygun şekilde desteklemek için son derece gereklidir. Özel eğitim olanaklarına sahip olmaları için materyaller tasarlamaları ve değerlendirmeleri bir zorunluluktur. Bu nedenle, öğretmen adaylarının öğrenme güçlükleri için pedagojik desteğe ihtiyaçları vardır. Bu projenin temel amacı, öğretmen adaylarına öğrenme güçlüğüne ne olduğu ve öğrenme güçlüğü olan öğrencilere nasıl bir öğrenme ortamı sağlamaları gerektiği konusunda destek olmaktır. Bu temel amaçtan hareketle öncelikle öğretmen adaylarının öğrenme güçlüğüne yönelik bilgi ve becerilerinin yanı sıra farkındalıklarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca öğretmen adaylarına öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere sağlayabilecekleri öğrenme ortamları hakkında bilgi vermek ve bu ortamlarda teknolojinin nasıl kullanılacağını göstermek amaçlanmaktadır. Ayrıca öğretmen adaylarının öğrenme ortamlarının tasarlanması ve geliştirilmesi aşamasında ihtiyaç duydukları teknolojik araçlarla deneyim kazanmalarının desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenleri, öğrenme güçlükleri, disleksi, diskalkuli, disgrafi

ÖZEL EĞİTİME YÖNELİK YAYINLARIN OKUL YÖNETİCİLERİNİ KAPSAMA DÜZEYİ

AYŞEGÜL ÖZGİRESUN¹, SUNA TARHAN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Özel eğitim, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri esas alınarak; özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitim ihtiyaçları, yeterlilikleri, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda kapasitelerini en üst düzeyde kullanmaları, üst öğrenime, meslek hayatına ve toplumsal yaşama hazırlanmalarını amaçlar (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, 2018). Okulun amacına uygun olarak çalışmasını sağlamak okul yönetiminin görevidir. Okul yönetiminin önemi ayrıca, okul liderliğinin önemine ve okul yönetiminin yetki ve sorumluluğuna işaret etmektedir. Yönetimin çok boyutlu tanımları, yöneticiye çok sayıda yetki ve sorumluluklar vermektedir. Bu durum okul yöneticisinin değerini olduğu kadar önemini de artırmaktadır (Bursalioglu, 1987). Özel eğitim okulu yöneticilerinin çalışma alanlarına baktığımızda yetki ve sorumluluk açısından diğer okul yöneticilerinden önemli ölçüde farklılaştığını görürüz. Kaya (2012), okul yönetiminin birincil sorumluluğunun, ilgili yasa ve yönetmeliklerin uygulanmasında öğretmenlere ve diğer personele liderlik ederken, tüm personele, ailelere ve öğrencilere özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilere yönelik olumlu bir tutum yansıtmak olduğunu savunmaktadır. Bu bağlamda ele alındığında gerek yeniliklerin doğru şekilde uygulamaya yansıtılması gerekse mevcut uygulamaların sürdürülmesinde okul yöneticisinin rolü yadsınamaz. Dolayısıyla özel eğitim alanında yapılan çalışmaların okul yöneticilerini de kapsamının büyük önem taşıdığı ifade edilebilir. Bu çalışma Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yayınlarını yönetsel boyutuyla ele almayı amaçlayan nitel bir çalışmadır. Okul yöneticilerinin tutum ve motivasyonlarının desteklenmesinin yanı sıra yapılacak çalışmadaki liderlik rolü, görev ve sorumluluklarının tanımlanma düzeyi incelenmiştir. Çalışmada, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ait yayınlarının özel eğitim okulu yöneticilerine yönelik içerik açısından durumu ele alınmıştır. Çalışma 2022 yılında yapılmış olan yayınlarla sınırlanmıştır. 2022 yılındaki yayınlar tespit edilerek, bahsi geçen yayınların içerik analizi yapılmış, elde edilen sonuçlar tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, okul yöneticisi, liderlik, rehberlik, yenilikçilik

OTANTİK LİDERLİĞİN ÖĞRETMEN MOTİVASYONUNA ETKİSİNDE ÖRGÜT KÜLTÜRÜNÜN ARACI ROLÜ

ESRA TÖRE¹, HALİL İBRAHİM İŞBİLİCİ²

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığında Rehber Öğretmen ve İZU Doktora Öğrencisi²

Özet: Otantik liderlikler ahlaki muhakeme kapasitesi gelişmiş, başkalarının niyetlerine ve tekliflerine karşı hassas, sosyal konulara karşı duyarlı, vizyoner ve orijinal tepkiler verebilen liderlerdir. Otantik lider, güçlü iş ahlakı ile kişisel ve örgütsel görevleri coşku ile benimseyen, eğitim paydaşlarıyla, işbirliği içinde ilerleme sağlayabilen, güçlü bir iş ahlakına sahip liderdir. Otantik lider, kurum içerisinde bir sinerji oluşturarak etik değerler ekseninde kurumun olumlu çıktılar vermesi için gayret eder. Motivasyon, belirli hedeflere ulaşabilmek ve ihtiyaçları karşılamak için güdüleri eylem ve davranışlara dönüştürme sürecidir. Örgüt kültürü, örgütü oluşturan bireylerin davranış sistemidir. Örgüt kültürü, örgüt çalışanlarının davranışlarını ve yaşam tarzlarını da yansıtır. Örgüt kültürü çalışanların çalışma alışkanlıklarını, iletişim şekillerini etkiler. Eğitim kurumları da diğer örgütler gibi kendilerine has kurallarını, beklentilerini, sembollerini, değerlerini eğitim paydaşlarına ve çevreye benimsetebilmek için okul kültürlerini oluşturabilmelidirler. Bu konuda en önemli sorumluluk okul müdürüne düşmektedir. Bu çalışmanın amacı okul müdürlerinin otantik liderlik özelliklerinin öğretmen motivasyonu üzerindeki etkisinde okul kültürünün aracı rolünü incelemektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Araştırmanın evreni, İstanbul'da 2022-2023 eğitim-öğretim yılında MEB'e bağlı remi ve özel kurumlarda çalışan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örnekleme kolay örnekleme yolu ile belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak Otantik Liderlik Ölçeği (Walumbwa, vd., 2008), Öğretmen Motivasyon Ölçeği (Yılmaz ve Kılıç, 2018) ve Örgütsel Kültür Ölçeği (İpek, 1999) kullanılmıştır. Araştırma bulguları analiz aşamasında olup, bulgular ve sonuç kısmına daha sonra yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Otantik liderlik, öğretmen motivasyonu, örgüt kültürü, okul müdürü, öğretmen.

KARBON AYAK İZİNİ KÜÇÜLT, KENDİN İÇİN KÜÇÜK, DÜNYA İÇİN BÜYÜK BİR ADIM AT

ÖZGE DURAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Dünyada gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin en önemli gündem maddelerinin başında sera gazı salınımları gelmektedir. Sanayi devriminin başlaması ile doğal iklim değişimleri yaşanmış ve buna ilave olarak insan faaliyetlerinin de iklimi etkilediği yepyeni bir döneme girilmiştir. Dünyada küresel ısınma ve iklim değişikliği tehdidine karşı düşük karbonlu ekonomiye geçmeye yönelik adımlar atılmakta ve çalışmalar yapılmaktadır. Küresel ısınmaya doğrudan etki eden CO2 gazının hesaplanabilmesi yapılan çalışmalarda karbon ayak izi kavramını ortaya çıkarmıştır. Karbon ayak izi bir bireyin, kuruluşun, ürünün, şehrin ve hatta ülkenin doğrudan ve dolaylı faaliyetleri nedeniyle atmosfere salınmasına sebep olduğu sera gazlarının karbondioksit cinsinden karşılığıdır. (Plassmann ve Edwards–Jones2010) Atmosferdeki CO2 miktarının artması ile birlikte araştırmacılar farklı alanlarda karbon ayak izi miktarı hesaplama çalışmalarına yönelmiştir. Çalışma Ankara ili Çankaya ilçesi 2 -D sınıfı öğrenci ve velileri ile 5E Öğretim Modeli (dikkat çekme – keşfetme – açıklama – derinleştirme – değerlendirme) uygulanarak yapılması planlanmıştır. Bu çalışmayla katılımcıların karbon ayak izi ile ilgili farkındalık oluşturmaları, bilgi edinmeleri, sürdürülebilir yaşam bilinci kazanmaları, sera gazları konusunda neden-sonuç ilişkisini kavramaları ve çevreyi korumak için neler yapabilecekleri konusunda düşünmeleri amaçlanmıştır. Ayrıca suyun bilinçli tüketilmesini, karbon salınımının azaltılmasını, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını, bilinçli tüketim alışkanlıklarının oluşturulmasını hedefliyoruz. Bu doğrultuda ; -Sera Gazları Sunumu, -Karbon Ayak İzi Nedir ?, Nasıl Azaltılabilir ? broşürünün hazırlanması, -Sınıf Karbon Ayak İzi Ortalamasının Hesaplanması, -Hamurdan Karbon Ayak İzi Modeli Yapılması, -Se Dünyada gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin en önemli gündem maddelerinin başında sera gazı salınımları gelmektedir. Sanayi devriminin başlaması ile doğal iklim değişimleri yaşanmış ve buna ilave olarak insan faaliyetlerinin de iklimi etkilediği yepyeni bir döneme girilmiştir. Dünyada küresel ısınma ve iklim değişikliği tehdidine karşı düşük karbonlu ekonomiye geçmeye yönelik adımlar atılmakta ve çalışmalar yapılmaktadır. Küresel ısınmaya doğrudan etki eden CO2 gazının hesaplanabilmesi yapılan çalışmalarda karbon ayak izi kavramını ortaya çıkarmıştır. Karbon ayak izi bir bireyin, kuruluşun, ürünün, şehrin ve hatta ülkenin doğrudan ve dolaylı faaliyetleri nedeniyle atmosfere salınmasına sebep olduğu sera gazlarının karbondioksit cinsinden karşılığıdır. (Plassmann ve Edwards –Jones2010) Atmosferdeki CO2 miktarının artması ile birlikte araştırmacılar farklı alanlarda karbon ayak izi miktarı hesaplama çalışmalarına yönelmiştir. Çalışma Ankara ili Çankaya ilçesi 2 -D sınıfı öğrenci ve velileri ile 5E Öğretim Modeli (dikkat çekme – keşfetme – açıklama – derinleştirme – değerlendirme) uygulanarak yapılması planlanmıştır. Bu çalışmayla katılımcıların karbon ayak izi ile ilgili farkındalık oluşturmaları, bilgi edinmeleri, sürdürülebilir yaşam bilinci kazanmaları, sera gazları konusunda neden-sonuç ilişkisini kavramaları ve çevreyi korumak için neler yapabilecekleri konusunda düşünmeleri amaçlanmıştır. Ayrıca suyun bilinçli tüketilmesini, karbon salınımının azaltılmasını, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını, bilinçli tüketim alışkanlıklarının oluşturulmasını hedefliyoruz. Bu doğrultuda ; -Sera Gazları Sunumu, -Karbon Ayak İzi Nedir ?, Nasıl Azaltılabilir ? broşürünün hazırlanması, -Sınıf Karbon Ayak İzi Ortalamasının Hesaplanması, -Hamurdan Karbon Ayak İzi Modeli Yapılması, -Sera Etkisi Oyunu, -Karbon Dedektifleri Rozetlerinin Hazırlanması, 5E Öğretim modeli uygulaması ile yapılan

etkinlikler sonucunda öğrencilerin karbon ayak izi ile ilgili farkındalık oluşturdukları ve karbon ayak izini düşürecek yeni tedbirler alması gerektiğinin bilincine vardıkları görülmüştür. ra Etkisi Oyunu, - Karbon Dedektifleri Rozetlerinin Hazırlanması, 5E Öğretim modeli uygulaması ile yapılan etkinlikler sonucunda öğrencilerin karbon ayak izi ile ilgili farkındalık oluşturdukları ve karbon ayak izini düşürecek yeni tedbirler alması gerektiğinin bilincine vardıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Karbon ayak izi, sera gazı salınımı, küresel ısınma, bilinçli tüketim, sıfır atık, sürdürülebilirlik, yenilenebilir enerji kaynakları

GÖREVE YENİ BAŞLAYAN OKUL YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARI İNCELEYEN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: META SENTEZ ÇALIŞMASI

GÜLTEN TÜRKAN GÜRER¹, FERUDUN SEZGİN², TEMEL ÇALIK³

Gazi Üniversitesi¹, Gazi Üniversitesi², Gazi Üniversitesi³

Özet: Bu çalışmada, göreve yeni başlayan okul müdürü veya müdür yardımcılarının karşılaştıkları sorunları inceleyen nitel çalışmaların sistematik bir şekilde yeniden incelenmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan meta sentez yöntemi kullanılmıştır. Okul yöneticilerinin görevlerinin ilk yıllarında karşılaştıkları sorunları bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmek için alanyazında konuya ilişkin nitel çalışmalar zengin veriler sunmaktadır. Bu kapsamda yapılacak bir çalışmanın okul müdürü ve müdür yardımcılarının mesleğin ilk yıllarında karşılaştıkları sorunlara yönelik geliştirilecek politika ve uygulamalara, okul yöneticilerine verilecek gerekli desteğin niteliğine ve hizmet içi eğitim programlarının geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Meta sentez yöntemiyle gerçekleştirilen bu çalışmada, amacına uygun araştırmalara “göreve yeni başlayan” ve “ilk defa görevlendirilen” anahtar kelime grupları kullanılarak Türkçe alanyazında yapılan tarama sonucunda ulaşılmıştır. Alanyazın taraması için Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik, EBSCOhost, TÜBİTAK-ULAKBİM Tr Dizin ile DergiPark veri tabanlarından yararlanılmıştır. Araştırmada hem yeterli büyüklükte örnekleme ulaşabilmek hem de güncel yayınlarla çalışabilmek için amaçlı örnekleme alma yoluna gidilmiştir. Bu bağlamda alanyazında meta sentez çalışmalarındaki örnekleme büyüklüğüne ilişkin görüşler de dikkate alınarak araştırmacının örnekleme amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Bu veri tabanlarında ulaşılan araştırmaların her biri araştırmacının amacına uygun olarak belirlenen dahil etme ve hariç tutma kriterleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. Belirlenen ölçütlere uyan 9 (4 tez-5 makale) çalışma tespit edilmiştir. Verilerin toplanmasında alanyazında bulunan farklı işlem basamakları dikkate alınarak öncelikle çalışma alanı ve anahtar sözcükler belirlenmiştir. Verilerin toplanması için tarama süreci gerçekleştirilmiştir. Dâhil etme ve hariç tutma ölçütleri belirlenerek ulaşılan her bir çalışmanın bu ölçütlere göre değerlendirildikten sonra değerlendirmeye alınacak çalışmalar belirlenmiştir. Verilerin analizinde ise alanyazındaki öneriler dikkate alınarak öncelikle veriler okunup düzenlenecektir. Kodlama gerçekleştirildikten sonra kategoriler oluşturulacak ve analitik temalar ortaya çıkarılacaktır. Son olarak analitik temalar sunulacak ve yorumlanacaktır. Verilerin analiz süreci devam etmektedir. Araştırma sonucunda belirlenen temalar çerçevesinde okul müdürü ve müdür yardımcılarının yöneticilik görevinin ilk yıllarında karşılaştıkları sorunlara yönelik yapılacak düzenlemelere ve uygulamalara ilişkin önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Göreve yeni başlayan okul yöneticileri, okul müdürleri, meta sentez

ÖRGÜTSEL KÖRLÜK KAVRAMINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ: DURUM ÇALIŞMASI

ASLI YILDIZ YALÇIN¹, TUNCAY YAVUZ ÖZDEMİR²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Fırat Üniversitesi²

Özet: Bilginin süreğen değişimine uyum sağlamak, çağımızda var olmanın gereklerindedir. Örgütler hedeflerini gerçekleştirmek ya da yeni hedefler belirlemek için dinamik bir duruşa sahip olmalı ve geleceğe vizyoner bakış açısı ile bakmalıdırlar. Ancak kimi zaman örgütler riskleri, problemleri, fırsatları görememekte ve doğru kararlar alamamaktadır. Alanyazında bu durum örgütsel körlük kavramı ile ilişkilendirilmiştir. Bu kavram, örgütsel boyutta gerçeği görememe, algı sorunu yaşama, çevresel risk, fırsat, tehdit, problem ve değişimlerin bireysel ve örgütsel faktörlerin (kültür, liderlik türü, sektör yapısı vb.) etkisi ile algılanamaması durumu olarak tanımlanmaktadır (Gürçay, 2019). Örgütsel körlük kavramı, örgüt yönetiminin konumunu yeterli görüp; değişim için herhangi bir girişimde bulunmaması ve değişime kayıtsız kalması olarak da ifade edilir. Körlüğün hâkim olduğu bir örgüt, verimliliğin düşmesi ve değişime açık örgüt kültürünün yok olması ile karşı karşıyadır (Gleeson, 2017). Örgütsel körlük kavramının alanyazında yeni bir kavram olması ve eğitim örgütlerinde çalışılmamış olması, araştırmaya ilham olmuştur. Bu noktada araştırmada, eğitim örgütlerinde oluşabilecek örgütsel körlüğü, öğretmen görüşlerine göre derinlemesine incelemek ve keşfetmek amaçlanmıştır. Araştırma, yapılandırmacı paradigma temel alınarak nitel araştırma desenlerinden çoklu durum çalışması çerçevesinde yürütülmüştür. Araştırmada eğitim örgütlerinde var olan örgütsel körlük durumu, öğretmenlerin algılarına göre içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın çalışma gurubu 2022-2023 eğitim öğretim yılı Elazığ ilinde ilkokul, ortaokul ve lisede görev yapmakta olan onbeş öğretmenden oluşması planlanmaktadır. Çalışma gurubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel körlük, örgütsel miyopi, örgütsel hastalık

EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN DİJİTAL TEMELLİ GELECEĞE YÖNELİK EĞİTİM GÖRÜŞLERİ

TUĞBA SANCAK¹, MÜNEVVER ÇETİN²

Marmara Üniversitesi¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: 21. yüzyılda teknolojik gelişmelerin hızlanarak artması ve dijitalleşme ile tüm dünyayı etkisi altına alması çalışma dünyasının yanı sıra günlük hayatı da etkilemektedir. Bu durumda örgüt yönetiminin de eski yöntemlerle gerçekleştirilmesi anlamsız olacaktır. VUCA diye adlandırılan “dalgalanma, belirsizlik, karmaşıklık ve muğlaklık” bir ortamda örgütleri, hem göstermiş oldukları faaliyet sayısında artış gözlenmekte hem de örgüt yapısına ve amaçlarına uygun yeni yönetim uygulamalarının hayata geçirilmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Örgütler hizmet alanına, imkânlarına, zamana ve değişim biçimlerine bağlı olarak yeni yönetim anlayışlarında internet, yapay zekâ, kodlama yetenekleriyle çalışan bir takım fiziksel cihazlar ve siber-fiziksel sistemler ile bunlarla desteklenen siber güvenlik, bulut teknolojisi ve büyük veri teknolojisini kullanmaktadır. Bu durumda örgütler, yönetim faaliyetlerini geliştirmek, hatta dönüştürmek durumunda kalmaktadır. Bu bağlamda örgütler yönetim anlayışlarını belirlerken örgütün içinde yer aldığı çevreyi, ortamı, değişimin yönünü ve örgütsel-çevresel ihtiyaç değişkenlerini göz önüne almak durumundadır. Örgütler; e-ticaret, perakendecilik, bankacılık, sigorta, devlet, sağlık, üretim, akıllı şehirler, savunma ve inşaat/gayrimenkul ve eğitim gibi farklı sektörler, örgüt yapı ve işleyişini optimize etmek ve yeni değer yaratmak için yapılandırılmış ve yapılandırılmamış verileri kullanarak dijitalleşmeye uyum sağlama yönünde eğilim sergilemektedirler. Bu bağlam Türkiye’de görev yapmakta olan eğitim yöneticileri geleceğin eğitim örgütlerinde meydana gelecek değişimlere yönelik görüşlerinin neler olduğunu ve nasıl bir yaklaşım sergileyeceklerini belirlemek adına çalışma gerçekleştirilecektir. Yapılacak olan çalışma nitel araştırma yöntemlerinden “olgu bilim” deseninde desenlenecek ve tümevarımsal yaklaşımla analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Gelecek yönetimi, eğitim yönetiminin geleceği, eğitim geleceği

TARİH ÖĞRETMENLERİNİN TARİH HARİTALARININ KULLANIMINA YÖNELİK BİLGİ VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ

MİRAÇ BAKKALOĞLU¹, İSMAİL HAKKI DEMİRCİOĞLU²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi²

Özet: Geçmiş bilinmeyen bir zamanda başlamış, yaşanmış ve bitmiştir. Bu süreçte meydana gelen her olay geçmiş olaylardan etkilenirken, gelecekteki olayların meydana gelmesine de zemin hazırlamıştır. Dün, bugün ve yarın birbiriyle ilişkilidir ve tarih bilimi tam da burada sahneye çıkmaktadır. Tarih biliminin en önemli materyallerinden biri ise insanların üzerinde yaşadığı coğrafyayı tanıma merakı ile geliştirdikleri haritalardır. Bu çalışmanın amacı; tarih öğretmenlerinin tarih haritalarının kullanımına yönelik bilgi ve tutumları hakkında görüşlerini ortaya koyarak tarih eğitimine katkı sağlamaktır. Araştırma 2016-2017 eğitim öğretim yılında Adana ili Seyhan ilçesinde yürütülmüştür. Nitel araştırma yaklaşımında yürütülen çalışmada özel durum yöntemi kullanılmıştır. Katılımcı grubunu Seyhan ilçesindeki ortaöğretim kurumlarında görev yapan 17 tarih öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme olasılık dışı (amaçlı) örnekleme türlerinden tipik durum örnekleme türüne göre belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu form araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve pilot çalışması yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu pilot çalışmaya göre revize edilmiş ve uzman görüşü alındıktan sonra kullanıma hazır hale getirilmiştir. Katılımcılara bilgi verilerek görüşmelerin tamamı ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz tekniğine göre analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda tarih öğretmenlerinin, tarih haritalarının kullanımıyla ilgili bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı, tarih haritalarının kullanımıyla ilgili beceriler hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları, tarih haritalarının kullanımıyla ilgili tutumlarının olumlu yönde olduğu ve tarih haritalarını kullanma düzeylerinin yeterli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarih eğitimi, tarih öğretmeni, tarih dersi, tarih haritaları

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM SİSTEMİNDE STAJ SÜRESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ

MURAT KARAMIK¹

. 1

Özet: Bu çalışmada, mesleki eğitimde öğrenim gören öğrenciler ve öğrencilerin mezun olduktan sonraki sürecini izlemek için okul içi ve okul dışı paydaşların değerlendirilmeleri üzerine bir çalışma yapılmıştır. Çalışma içeriğinde örgün mesleki ve teknik eğitim kurumlarında yapılan eğitim ve öğretim faaliyetleri, işletmelerde beceri eğitimi dersi ve staj işlemleri konusunda; Meslek lisesi öğrencileri, mesleki eğitim bünyesinde çalışan öğretmenler, meslek lisesi mezunları ve meslek lisesi mezunu istihdam yapan işletmelerin görüşleri alınmıştır. Yapılan çalışma sonucunda mesleki eğitimde öğrenim sırasındaki ve mezuniyet sonrası öğrencilerin çalışma süreci ile ilgili durum değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışma sırasında tüm paydaşlara sorular sorulmuş ve görüşler doğrultusunda değerlendirmeler yapılmıştır. Zonguldak ili merkez ve ilçelerinde bulunan ve tesadüfî olarak belirlenen öğrenim sürecindeki 10 öğrenci, mezun olan 10 öğrenci, meslek lisesinde bulunan 10 öğretmen ve işletmelerde beceri eğitimi veren ve istihdam sağlayan 10 sektör temsilcisi araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Nitel araştırma deseninin kullanıldığı bu çalışmada durum analizi yapılmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin okul-sektör iş birliği kapsamında 9. 10. Ve 11. sınıf düzeyinde haftada bir gün, 12. Sınıfta haftada 2 gün işletme eğitimi alması, mezuniyet sonrası öğrencilerin mesleki çalışma düzeyini olumlu derecede etkilediği ve çalışma hayatında daha başarılı olacağı ifade edilmiştir. Staj süresinin 4 yıla yayılmasında, öğrencilerin gelecek yaşantılarında üniversite eğitimi ya da mezuniyet sonrası hemen iş hayatı tercihinde isabetli kararlar verebileceği yönünde görüşler belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki teknik, eğitim, staj, sektör.

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN DERSLERİNDE YAPAY ZEKA KULLANIMLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BİRLEŞTİRİLMİŞ TEKNOLOJİ KABULÜ VE KULLANIMI TEORİSİ İLE AÇIKLANMASI

HÜSEYİN ATEŞ¹

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi¹

Özet: Yapay Zeka, günümüzde eğitimdeki sorunları ele alma, öğrenme ve öğretme uygulamalarında yenilik yapma ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmayı hızlandırma potansiyeline sahip bir teknolojidir (UNESCO, 2022). Okul öncesi eğitimden yüksek öğretime kadar eğitimin farklı kademelerinde kullanılan yapay zeka teknolojisi fen derslerinde de öğretmenlere önemli katkılar sağlamaktadır. Her ne kadar fen eğitiminde yapay zeka kullanımına yönelik önemli araştırma bulguları yer alsada bu teknolojiyi fen bilimleri öğretmenlerinin kullanma hazırbulunmuşluklarının ne düzeyde olduğu tam olarak bilinmemektedir. Bu doğrultuda bu çalışmada fen bilimleri öğretmenlerinin derslerinde yapay zeka kullanım niyetleri üzerinde etkisi olan değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Venkatesh ve diğerleri (2003) tarafından geliştirilen Birleştirilmiş Teknoloji Kabulü ve Kullanımı Teorisi yardımıyla fen bilimleri öğretmenlerinin niyetleri üzerinde etkisi bulunan değişkenlerin ortaya konması hedeflenmektedir. Bu model içerisinde performans beklentisi, çaba beklentisi, sosyal etki, kolaylaştırıcı şartlar ve niyet olmak üzere toplam beş değişken yer almaktadır. Araştırmanın verileri uygunluk örnekleme yoluyla belirlenmiş ve gönüllük esasına dayalı olarak araştırmaya katılmış fen bilimleri öğretmenlerinden toplanmıştır. Araştırmaya Türkiye'deki devlet okullarında görev yapan 126 fen bilimleri öğretmeni katılmıştır. Araştırmada yer alan öğretmenlerin %59'u kadın ve %41'i erkektir. Araştırmada Venkatesh ve diğerleri (2003) ve Ateş ve Garzon (2022) tarafından geliştirilen ölçekler bu çalışma kapsamına adapte edilerek kullanılmıştır. Ölçeklerde toplam 18 madde yer almakta olup değerlendirmeler 'kesinlikle katılıyorum' ile 'kesinlikle katılmıyorum' arasında değişen 5'li likert tipi ile yapılmıştır. Araştırmanın verileri Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) ve Analysis of Moment Structures (AMOS) programları ile analiz edilmiştir. Araştırmanın verilerinin analizinde doğrulayıcı faktör analizi, betimleyici analizler ve yol analizinden faydalanılmıştır. Ölçüm modelinde model uyum indeksleri kabul edilebilir düzeyde bulunmuştur ($\chi^2 = 284,82$, $df = 94$; $\chi^2/df = 3,03$; CFI = 0,94 TFI = 0,93; TLI = 0,91; GFI = 0,92; RMSEA = 0,04; SRMR = 0,04). Araştırmadan elde edilen bulgulara göre Birleştirilmiş Teknoloji Kabulü ve Kullanımı Teorisi niyetleri %56 oranında açıklamıştır. Ayrıca performans beklentisi, çaba beklentisi, sosyal etki ve kolaylaştırıcı şartlar değişkenleri fen bilimleri öğretmenlerinin yapay zeka kullanım niyetleri üzerinde istatistiki olarak anlamlı bir etkiye sahiptir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar yapay zeka programı geliştiricilerine, fen bilimleri öğretmenlerine ve fen eğitimi üzerine çalışmalarını yürüten araştırmacılara yol gösterici niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Birleştirilmiş teknoloji kabulü ve kullanımı teorisi, eğitimde yapay zeka kullanımı, fen bilgisi eğitimi

APPRECIATIVE INQUIRY: ÖRGÜTSEL GELİŞİMDE YENİ BİR YAKLAŞIM

SEVİLAY ŞAHİN¹, ÖZCAN KALAYLI²

Gaziantep Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Örgütler, belirli ortak amaçlarla bir araya gelen topluluklardır. Bireylerin oluşturduğu örgütler, sürekli değişim ve gelişim içerisinde bulunan yapılardır. Değişim ve gelişim süreçleri, problemleri ve çözülmesi gereken zorlukları da yanında getirmektedir. Problem çözme ve zorluklarla baş etme yolları, örgüt yöneticilerinin en önemli görev ve sorumluluklarıdır. Örgütün hedefleri için aşılması gereken bu engelleri yönetmek için son yıllarda birçok strateji geliştirilmiştir. 19. yüzyılın sonlarında örgütlenmesinin hızlanması ile şirketlerde ve insanların oluşturduğu diğer örgütlerde problem çözme ve örgütsel gelişim, sıklıkla başvurulan uygulamalar olmuştur. En önemli problem çözme yöntemlerinden olan eylem araştırması modeli, onlarca yıldır neredeyse tüm örgütlerin başvurduğu bir yöntemdir. Kısa süreli olması, problemin kaynağına inme ve sebeplerini ortaya çıkarıp çözmeyi amaçlamasından dolayı eylem araştırması, yöneticilerin ilgi ile uyguladıkları bir yöntemdir. Son yıllarda ise, teknolojinin hızla gelişmesi, bireylerin ilgi alanlarını ve yaşantılarını çok etkilemiştir. Bu etki örgütlerin de hızla değişmesi zorunluluğunu getirmiştir. Bu değişime ayak uydurmak ve gelişimi sürdürmek için örgütler yeni yaklaşımlara ihtiyaç duymaktadırlar. Bireylerin duygularını ve yaşantılarını önemseyen, örgüt iklimini ve sosyal ilişkileri temel alan ve örgüte bireylerin problemleri odağı ile değil grupların örgütsel gelişimi ve problem çözme stratejilerine katılımı destekleyen Appreciative Inquiry modeli son yıllarda örgütler tarafından sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. 1987 yılında Cooperrider tarafından geliştirilen bu model, problem çözme ve eylem araştırması gibi diğer geleneksel modellerin aksine sorunların çözümü için problemleri hedefe alan bir yaklaşım değildir. Araştırmanın amacı, Appreciative Inquiry yaklaşımının tarihsel gelişimi ve kavramsal çerçevesini ortaya koyarak, örgütsel gelişim için yeni bir problem çözme stratejisi ortaya koymaktır. Araştırma sonucunda, bu modelin tüm yönleri örnek olaylar üzerinden analiz edilerek eğitim örgütlerinde uygulanabilirliği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Appreciative inquiry, örgütsel gelişim, sorgulama

EBEVEYNLİK STİLLERİNİN İLKOKUL 3. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AHLAKI OLGUNLUK DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

FATMA BETÜL ÇAT¹, ELİF DAĞLI²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Ahlaki gelişim erken çocukluk döneminde başlayıp yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Çocukların sahip olduğu ahlaki olgunluk onların akran ilişkilerini, okul yaşamlarını, sosyal gelişimlerini etkilemektedir. Aynı zamanda da içinde büyüdüğü ailenin çocuğa yaklaşımlarından ve sergiledikleri tutumlardan etkilenmektedir. Geçmişten günümüze yapılan araştırmalar çocuk yetiştirmede kullanılan farklı ebeveynlik stillerinin bulunduğunu göstermektedir. Ebeveynlerin çocukları ile kurdukları ilişkide gösterdikleri ebeveynlik stilleri çocukların bilişsel, psikolojik, sosyal ve ahlaki gelişimini etkilediği düşünülmektedir. Araştırmada ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin ahlaki olgunluk düzeylerinin ebeveynlerin sergilediği ebeveynlik stillerinden etkilenme durumu ortaya konmak istenmiştir. Bu amaçla ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrenci velilerine Çok Boyutlu Ebeveynlik Stillerini Değerlendirme Ölçeği, öğrencilere ise Çocuklar için Ahlaki Olgunluk Ölçeği uygulanacaktır. Araştırma sonuçlarına göre sahip olunan ebeveynlik stilleri ile öğrencilerin ahlaki olgunlukları arasında bir ilişki olup olmadığı, öğrencilerin ahlaki olgunluk düzeylerinin ebeveynlik stilleri tarafından yordanıp yordanmadığını incelemek amaçlanmaktadır. Araştırma sürecinde öncelikle anket uygulanacak gönüllü velilerin ve öğrencilerin Bilgilendirilmiş Onam Formu ve Veli İzin Belgesi alınacaktır. Araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenci velilerine Çok Boyutlu Ebeveynlik Stillerini Değerlendirme Ölçeği, öğrencilere ise Çocuklar için Ahlaki Olgunluk Ölçeği uygulanacaktır. Araştırma evrenini Sakarya ilinin Arifiye ilçesi 3. ve 4. Sınıf öğrencileri oluşturacaktır. Araştırma örnekleme uygun/elverişlik örnekleme yöntemine göre belirlenerek; Arifiye Bekir Sıtkı Durgun İlkokulu ve Milli Egemenlik İlkokulu 3. ve 4. öğrencileri olarak belirlenmiştir. Ulaşılan sonuçlara dayalı olarak alanyazına katkı sunmak, ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile çalışan öğretmenlere, öğrencilerin ebeveynlerine, bakım verenlere ve diğer uzmanlara bilgi sağlamak hedeflenmektedir. Araştırma devam ettiği için araştırma sonuçlarına yer verilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveynlik stilleri, ahlaki olgunluk, ilkokul dönemi

HAYDİ BİRLİKTE OYNAYALIM

SULTAN YASEMİN YACILAR¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Oyun tabanlı öğrenme konusunda ele alınan Oyun, iki takım yada kişi arasında belli kurallara dayalı oluşan sportif bir eylemdir. Piaget'e göre oyun bir uyumdur. Oyun hareket ve becerilerin bir araya getirilerek uygulamanın en güzel ve eğlenceli yoludur. Oyunlar hareket ve sportif olarak 2'ye ayrılabilir. Hareket oyunlarına satranç, top oyunları, dans örnek olarak verilebilir. Sportif oyunlara ise düşünme oyunları, tasvir oyunları örnek olarak verilebilir. Oyunlar sadece çocuklar değil her düzeydeki birey için eğlenceli bir uğraştır. Çocuklara ya da öğrencilere öğretilmesi gereken/istenen kavram onların oyunlarına uyarlanırsa, öğrenciler bu kavramı eğlenerek öğrenebilirler. Ayrıca okul öncesi ve ilköğretim düzeyindeki bireylerin hareketliliklerinin üst düzeyde olduğunu düşünürsek, oyunlar bu düzeydeki öğrenciler için sadece bilişsel düzeyde değil psikomotor düzeyde de gelişmelerini sağlayacaktır. Oyunlar çocukların yaptığı yanlışları ve eksikliklerini gidermeleri için bir araçtır. Örneğin, çocuklar bir oyunu hata yapmamak için oynamaya gayret edecektir. Bu da çocukların dikkatlerini uzun süreli olarak toplamalarına yardımcı olacaktır. Bunun yanı sıra öğrenciler edindiği soyut bilgileri somut bir şekilde benimsemelerini sağlayacaktır. Ayrıca oyunlar, bir öğrencinin derse karşı ilgisini ve motivasyonunu artırabilecek eğlenceli bir etkinliktir. Çocuklar oyunlar sayesinde diğer çocuklarla (çoğunlukla akranlarıyla) etkileşime girmektedirler. Bu etkileşim sonucunda çocuklar güzel konuşabilme, kendi düşüncelerini karşı tarafa daha sağlıklı bir şekilde anlatabilme, empati, yardımlaşma, paylaşma gibi sosyal aktivitelerde bulunmaktadır. Oyun tabanlı öğrenme ortamları içerisine belli problem senaryoları ile oluşturulur. Oyun tabanlı öğrenme ortamlarında öğrenciler kendi problemlerini kendileri oluşturur ve bu problemlere yönelik araştırma yapar, akranlarıyla iletişime geçer ve sonucunda ilgili problemi çözerler. Öğrencilerin oyun tabanlı öğrenme ortamlarında kazandıkları en büyük becerilerden bir tanesi de, günlük yaşamda sıkça karşılaştıkları problemleri eleştirel bakış açısıyla değerlendirmeleridir. Bu açıdan oyunlaştırma öğrenme ortamları ile öğrenme arasında bir köprü görevi görmektedir. Kirriemuir ve McFarlane (2004); eğitsel oyunların öğrencilere bazı katkıları olduğunu ifade etmektedir. Bunlar karar verme, planlama, iletişim ve stratejik düşünme gibi önemli kazanımlar olarak vurgulamaktadır. Erasmus projesi kapsamında Finlandiya'da gördüğümüz kursta oyun tabanlı öğrenmenin özellikleri ve faydaları üzerine edindiğimiz bilgileri Antalya'da düzenlenecek olan seminerde sunacağım.

Anahtar Kelimeler: Oyun, erasmus, eğitim,

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN COVID-19 SALGINI SÜRECİNDE UZAKTAN EĞİTİMDE YAŞADIĞI SORUNLAR

NİLGÜN BAKKALOĞLU¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmada COVID-19'un eğitim alanındaki pek çok olumsuz etkisi arasında en dikkat çeken eğitim kurumlarının kapatılması olmuştur. Uzaktan eğitim sadece ebeveyn ve öğrenciler için değil, aynı zamanda öğretmenler için de oldukça zorlu bir dönem olmuştur. Uzaktan eğitim, birçok öğretmenin daha önce karşılaşmadığı bir öğretim şekli olduğundan birçok karmaşanın ortaya çıkmasına neden olduğu görülmüştür. Bu amaçla Covid-19 salgınında sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin bakış açılarını inceleyen literatür taranarak işe başlanacaktır. Yapılan çalışmalarda daha çok öğrencilerin Covid-19 salgını süresince verilen uzaktan eğitime ilişkin görüşleri ve Covid-19'dan etkilenme durumları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Covid-19 salgınından dolayı özellikle ilkökul düzeyinde derslere giren sınıf öğretmenlerinin nasıl etkilendikleri ile ilgili yeni çalışmaların yapılmasına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin Covid-19 salgını sırasında yaşadıkları sorunları ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada var olan durumu olduğu gibi ortaya koyma amacı güdüldüğünden betimsel model kullanılacaktır. Araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Nitel araştırmalarda kaynakların sınırlılığı, bilgi toplama ve analiz yöntemlerinin özelliği nedeniyle çok sayıda bireyle çalışmak sağlıklı değildir. Buradan hareketle kolay ulaşılabilirlik göz önüne alınarak araştırmanın çalışma grubunu seçkisiz olarak belirlenen Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan bir ilkökulda çalışan 21 sınıf öğretmenin oluşturması planlanmaktadır. Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerden 15'i kadın, 6'sı erkek, tamamı üniversite mezunu ve mesleki deneyim süreleri 15 ile 35 yıl arasındadır. Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim yöntemini uygularken karşılaştıkları sorunları tespit edebilmek amacıyla sınıf öğretmenleriyle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılması planlanmaktadır. Yapılacak görüşmeler için araştırmacılar tarafından görüşme soruları hazırlanacaktır. Görüşme soruları hazırlanırken araştırma konusuyla ilgili daha önce yapılmış olan çalışmalar ayrıntılı olarak incelenerek taslak görüşme soruları hazırlanacaktır. Görüşme soruları için 1 uzman görüşü alınacak, gerekli görülen düzenlemeler yapıldıktan sonra sorulara 2 sınıf öğretmeniyle ön görüşme yapılarak son şekli verilecektir. Yarı yapılandırılmış görüşme formuyla yapılacak görüşmelerde sınıf öğretmenlerinin Covid-19 salgını döneminde uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini alabilmek için sorulacak sorular aşağıdaki boyutlarda dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu şekilde tutarlı ve inandırıcı bir görüşme formu hazırlanmaya çalışılmıştır. Uzaktan eğitim süresince; İnternete erişim; Teknik donanım; Öğrencileri derse katmak; Öğretmenin mesleki gelişimleri; Öğretmenin geçmiş deneyimleri; Kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri; Ders içerikleri ve materyaller; Ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanma; Okul idaresi ile işbirliği ve okul idaresinden sağlanan destek Öğrencilerle iletişim ve öğrencileri derse katma Veli tutumları ve velilerle iletişim Araştırmada öğretmenlerle yapılan bireysel görüşmeler dış uyaranlardan uzak bir ortamda ortalama 20 dakika sürecek şekilde birebir gerçekleşmesi planlanmaktadır. Görüşmenin başında öğretmenlere görüşmenin amacı, verilerin nasıl ve nerede kullanılacağı açıklanacaktır. Sorular öğretmenlere doğrudan araştırmacı tarafından yöneltilecek, görüşmelerin sohbet ortamında olması sağlanarak güvenilirlik sağlanmaya çalışılacaktır. Görüşmelerden elde edilen veriler ses kayıt cihazıyla kaydedilecek, öğretmen istemediği takdirde not alma yöntemi kullanılacaktır. Görüşmeler bilgisayarda düz metin haline getirilecek,

araştırmadan elde edilen bilgiler içerik analizi yöntemiyle zmlenecektir. Öncelikle ğretmenlerin birbirine benzeyen ifadeleri belirli kavram ve temalar çerçevesinde bir araya getirilecek, temalar ve alt temalar arasındaki ilişkiler araştırmanın amaçları doğrultusunda düzenlenerek yorumlanmaya çalışılacaktır. Belirlenen boyutlarda öğrencilerden alınan görüşler detaylı bir biçimde irdelenecek ve öğretmenlerin sorulara verdikleri yanıtardan en çok tekrarlanan ifadelerin frekans dağılımları çıkarılarak tablolar halinde sunulacaktır. Yapılan bu kodlama işleminin güvenirliğini artırmak için veriler başka bir araştırmacı tarafından da incelenerek görüş birliği sağlanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, COVID-19 salgını, salgının eğitime etkileri, sınıf ğretmenleri

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ALGILARINA GÖRE DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ ANALİZİ

EVREN ARI¹, NUREDDİN BAŞARAN²

Batman İl Milli Eğitim Müdürlüğü¹, Selçuklu Ortaokulu Müdürü²

Özet: Bu araştırmanın amacı, Batman il merkezinde görev yapan ortaokul öğretmenlerinin algılarına göre destekleme ve yetiştirme kurslarının analizini yapmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda ortaokul öğretmenlerinin algılarına göre destekleme ve yetiştirme kurslarının; personel, okul, öğrenci, öğretmen, veli, araç-gereç, okul yöneticisi ve okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik boyutları açısından değerlendirmesini yapmaktır. Bu çalışmada, “Ortaokul Öğretmenlerinin Algılarına Göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Analizi” araştırılmıştır. Çalışma nitel bir yaklaşımla gerçekleştirilen durum çalışması modelinin kullanıldığı bir araştırmadır. Çalışma grubu, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Batman İli Merkez İlçesindeki resmi ortaokullarda görev yapan gönüllü ortaokul öğretmenlerinden oluşmaktadır. Veri toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış form uygulanmıştır. Katılımcıların yanıtlarından elde edilen bulguların analizi yapılmıştır. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmen görüşlerine göre kurslarda en fazla yaşanan olumsuz durumlar; öğrenci devamsızlığı, okulun fiziki şartlarının yetersizliği, hizmetli personellerin eksikliği, kursa yönelik materyal eksikliği, kursun ücretsiz olmasının ilgiyi azaltması, bazı öğretmenlerin maddi kaygı için kursa katıldıkları, yöneticilerin derse girmesi, taşınmalı eğitim yapılan okullarda öğrencilerin kursa katılmaması ve velilerin kursu ciddiye almamaları olarak belirlenmiştir. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmen görüşlerine göre kurslarda en fazla yaşanan olumlu durumlar; çalışmada destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin derslerine takviye, öğretmene maddi destek olması, öğrenciler arasında fırsat eşitsizliğini giderdiği, öğrenciler arasında daha çok kaynaşmayı sağladığı, öğrencilerin yeteneklerini geliştirdiği olarak belirlenmiştir. Araştırmada destekleme ve yetiştirme kurslarının daha etkili ve verimli bir şekilde devam etmesi için; kursa yönelik kaynaklar sağlanmalı, aile ile işbirliği sağlanmalı, velilere kursun önemi hakkında bilgi verilmesi önerilebilir. Bu araştırmanın amacı, Batman il merkezinde görev yapan ortaokul öğretmenlerinin algılarına göre destekleme ve yetiştirme kurslarının analizini yapmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda ortaokul öğretmenlerinin algılarına göre destekleme ve yetiştirme kurslarının; personel, okul, öğrenci, öğretmen, veli, araç-gereç, okul yöneticisi ve okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik boyutları açısından değerlendirmesini yapmaktır. Bu çalışmada, “Ortaokul Öğretmenlerinin Algılarına Göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Analizi” araştırılmıştır. Çalışma nitel bir yaklaşımla gerçekleştirilen durum çalışması modelinin kullanıldığı bir araştırmadır. Çalışma grubu, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Batman İli Merkez İlçesindeki resmi ortaokullarda görev yapan gönüllü ortaokul öğretmenlerinden oluşmaktadır. Veri toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış form uygulanmıştır. Katılımcıların yanıtlarından elde edilen bulguların analizi yapılmıştır. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmen görüşlerine göre kurslarda en fazla yaşanan olumsuz durumlar; öğrenci devamsızlığı, okulun fiziki şartlarının yetersizliği, hizmetli personellerin eksikliği, kursa yönelik materyal eksikliği, kursun ücretsiz olmasının ilgiyi azaltması, bazı öğretmenlerin maddi kaygı için kursa katıldıkları, yöneticilerin derse girmesi, taşınmalı eğitim yapılan okullarda öğrencilerin kursa katılmaması ve velilerin kursu ciddiye almamaları olarak belirlenmiştir. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmen görüşlerine göre kurslarda en fazla yaşanan olumlu durumlar; çalışmada destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin derslerine takviye,

öğretmene maddi destek olması, öğrenciler arasında fırsat eşitsizliğini giderdiği, öğrenciler arasında daha çok kaynaşmayı sağladığı, öğrencilerin yeteneklerini geliştirdiği olarak belirlenmiştir. Araştırmada destekleme ve yetiştirme kurslarının daha etkili ve verimli bir şekilde devam etmesi için; kursa yönelik kaynaklar sağlanmalı, aile ile işbirliği sağlanmalı, velilere kursun önemi hakkında bilgi verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Destekleme ve yetiştirme kursları, analiz, öğretmen, ortaokul

MEDYADA YER ALAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ SAĞLIK HİZMETLERİ ALANI ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

AYBIKE IŞIK ÖZGÜN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Son yıllarda insanlardaki tahammülsüzlük, stres, ekonomik kaygılar şiddet olarak toplumda yansıma bulmaktadır. Özellikle; çok geniş bir çalışan grubunun bulunduğu sağlık kurumları şiddetin en yoğun görüldüğü iş alanlarından biridir (Çamcı, Kutlu, 2011). Şiddetten sağlık çalışanları mağduriyetler yaşamaktadır. Sağlık çalışanlarına yönelik artan şiddet eğilimleri büyük tepkiler toplamakla beraber önü alınamamış bir problemdir. Bu çalışmada, medyada yer alan sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberlerinin, geleceğin sağlık çalışanları olan sağlık meslek lisesi öğrencileri üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Çalışma 2022-2023 Eğitim Öğretim yılında, meslek lisesi sağlık alanı 12. Sınıf öğrencileriyle yürütülmüştür. Çalışmanın örneklem grubunu Trabzon Akçaabat İbni Sina Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi son sınıf öğrencilerinden 40 kişilik öğrenci grubu oluşturmaktadır. Bu özel durum çalışmasında nitel ve nicel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Öğrenciler için bir tutum anketi hazırlanmıştır. Bu ankette açık uçlu, kısa cevaplı, çoktan seçmeli, derecelendirilmiş farklı tarzdaki sorulara yer verilmiştir. Test tutarlılığını sağlamak ve geçerliliğini artırmak amacıyla anket içerisinde benzer sorular farklı şekillerde ara ara tekrar edilmiştir. Bu anketten elde edilecek veriler çalışmanın nicel verilerini ortaya koyacaktır. Çalışmada klinik mülakat tekniğiyle 10 öğrenci ile görüşmelerde bulunulmuştur. Bu görüşmelerden elde edilen veriler, sınıflandırılarak nitel veriler sayısallaştırılıp bulgulara katkı sağlamıştır. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular ışığında geleceğin sağlık çalışanları olan sağlık alan öğrencilerinin medyadaki şiddet haberlerinden olumsuz etkilendikleri, büyük endişeler taşıdıkları ama yine de her şartta mesleklerini yerine getirecekleri sonucu çıkarılmıştır. Çalışmada şiddeti önleme açısından tavsiye niteliğinde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Medya, şiddet, sağlık çalışanları, tutum, öğrenci

EĞİTİMDE WEB 2. 0 ARAÇLARININ KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

ESRA PARLAK¹

MEB/ANKARA¹

Özet: Günümüzde Web 2. 0 teknolojilerinin eğitim bağlamında kullanılması ile öğrenciler etkili, eğlenceli bir şekilde öğrenirken motivasyonları artmakta, öğretmenler ise Web 2. 0 teknolojilerini derslerine kaynaştırıp öğrenme ortamını zenginleştirerek etkili bir öğretim sağlayabilmektedir. Bu araştırmada öğretmenlerin web 2. 0 teknolojileri kullanımına yönelik görüşlerini tespit etmek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Ankara ilinde bir devlet ortaokulunda Web 2. 0 araçları ile dijital öğretim materyali hazırlama eğitimi düzenlenmiştir. Eğitimde Web 2. 0 araçlarından Kahoot, LearningApps, Canva, Google Formlar, Google Drive uygulamaları eğitimleri verilmiş olup, eğitime katılan öğretmenlerin kendi alanları ile ilgili dijital öğretim materyali hazırlamaları beklenmiştir. Eğitim sonunda, eğitime katılan öğretmenlere, eğitimde web 2. 0 araçlarını kullanımlarına ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla bir form gönderilmiştir. Form 2 bölümden oluşmaktadır. Formun ilk bölümü öğretmenlerin demografik bilgilerinin yer aldığı sorulardan, ikinci bölümü ise öğretmenlerin Web 2. 0 teknolojileri kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek üzere geliştirilen açık uçlu yarı yapılandırılmış görüşme sorularından oluşmaktadır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik (olgu bilimsel) desene dayalı olarak tasarlanmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmış olup, veriler 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı'nda Ankara ilinde bir devlet ortaokulunda çalışan ve Web 2. 0 araçları ile dijital öğretim materyali hazırlama eğitimine katılan 12 öğretmenden toplanmıştır. Araştırma kapsamında veriler nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılarak, yarı yapılandırılmış görüşme formları ile elde edilmiştir. Görüşme formunun birinci bölümü beş demografik sorudan, ikinci bölümü ise on sorudan oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışmanın bulgularına göre; katılımcılardan 7'si bilgisayar kullanım düzeylerini orta olarak ifade ederlerken, 5'i ise iyi olarak ifade etmişlerdir. Katılımcıların çoğu haftalık 8-14 saat ve üzeri internet kullanım süresi bildirmişlerdir, ayrıca web 2. 0 eğitimi almadan önce Kahoot gibi Web 2. 0 araçlarını oyunlarla eğitim ve dikkat çekme gibi amaçlarla kullandıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılar web 2. 0 araçları ile dijital öğretim materyali hazırlama eğitiminin; derslerle ilgili görsel materyaller hazırlama, eğitsel oyunlar, bulmacalar tasarlama, dersi daha eğlenceli hale getirme gibi katkılar sağladığını ifade etmişlerdir. Bununla birlikte katılımcıların tamamı Web 2. 0 araçlarını derslerinde kullanacaklarını ve bu araçların derslerin verimini artıracaklarını dile getirmişlerdir. Katılımcılar Web 2. 0 araçlarının eğitimde kullanımının sağladığı avantajları; öğrencilerin ilgilerini ve motivasyonu artırma, kalıcı öğrenme sağlama, dikkat çekme, eğitimi eğlenceli hale getirerek öğrenmeyi kolaylaştırma olarak, dezavantajlarını ise etkin kullanılmadığı durumda zaman kaybı yaşatabileceği şeklinde ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, web 2. 0, dijital öğretim materyali.

2020-2022 YILLARI ARASINDA EĞİTİM ALANINDA YAPILAN COVID-19 YAYINLARININ GÖRSEL HARİTALAMA YÖNTEMİ İLE BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

MEHMET ERDOĞAN¹, ZEYNEP TANRIÖĞEN²

Pamukkale Üniversitesi¹, Pamukkale Üniversitesi²

Özet: Yeni koronavirüs hastalığı (COVID-19), toplum üzerinde önemli bir etkiye sahip olan, yüksek morbidite ve mortaliteye sahip bulaşıcı bir hastalıktır. Yeni koronavirüs hastalığı, 2019'un sonunda Wuhan/Çin'de ortaya çıktı ve 11 Haziran 2020'ye kadar 216 ülkeye yayıldı (WHO, 2020). Dünyanın dört bir yanındaki tüm hükümetler, COVID-19 pandemisi için sağlık, ekonomik ve sosyal yaşam acil durum planları oluşturarak ve pandemiyi “kontrollü sosyal hayata” entegre ederek birçok önlem ve kısıtlamayı uygulamaya koymuştur (UNESCO, 2020). Yaşanılan gelişmeler COVID-19, kısa sürede çeşitli alanlardan pek çok araştırmacının ilgisini çekmiştir. COVID-19 ile ilgili eğitim araştırmaları, tüm eğitim camialarının bu süreci yakından takip etmesi ve eğitim sürecine etkisini gözlemlemesi açısından büyük önem taşımaktadır. Pandemi ile ilgili eğitim araştırmalarının sonuçlarını analiz etmek için bibliyometrik yöntemler, araştırma konularının belirlenmesine, bunların eğitim süreçleri üzerindeki etkilerinin anlaşılmasına ve öğretimin yeniden yönlendirilmesine yardımcı olacaktır. Pandemi sürecinde ve sonrasında eğitim faaliyetlerine bilimsel araştırmalar yön vermektedir. Ancak bu konuda bibliyometrik analiz çalışmalarının eksikliğinden söz etmek mümkündür. Bu çalışma bu boşluğu dolduracaktır. Bu çalışma, eğitimde COVID-19 ile ilgili yayınların mevcut durumunu bibliyometrik analiz teknikleri kullanarak tanımlamak, literatürdeki boşlukları tespit etmek ve bu boşluklara ilişkin öneriler sunmak ve COVID-19 konusunun bütüncül bir resmini sunmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda araştırma soruları şu şekildedir: Araştırma Sorusu: Eğitim ve COVID-19 ile ilgili yayınların mevcut bilgi yapısı ve gelişimi nedir? 2020-2022 yılları arasında yayınlanan çalışma sayısının dağılımı nasıldır? En çok yayını hangi ülkeler yayınlıyor? En çok yayın yapan dergiler hangileri? En çok alıntı yapılan (en etkili) dergiler, yayınlar, yazarlar ve ülkeler nelerdir? Yazarlar arasında ve ülkeler arasında ne tür bir işbirliği var? Yayınların anahtar kelimelerine göre en çok çalışılan konu veya kavramlar nelerdir? Bu çalışmada, araştırmanın amacını gerçekleştirmek ve araştırma sorularına cevap bulmak için bibliyometrik analiz teknikleri kullanılmıştır. Bibliyometrik: Nicel bir analiz olan bibliyometri, bir konuyu temsil eden çalışmaların belirlenmesinde önemli kolaylıklar sağlar (Şimşir, 2021). Bu çalışmada bibliyometrik analiz teknikleri olan atıf analizi, ortak yazar analizi ve ortak kelime analizi kullanılmıştır. Örneklem/çalışma grubunu 2020-2022 yılları arasında COVID-19 ile ilgili eğitim alanında yapılmış çalışmalardan Bibliyometrik analize dahil edilen yayınlardan oluşacaktır. Veriler, 2020-2022 tarihleri arasında ilgili yayınlar için taranan Web of Science Core Collection'dan (WoSCC) toplanılacaktır. Literatür taraması şu anahtar kelimeler kullanılarak yapılması planlanmaktadır : 'coronavirus' OR 'covid-19' OR 'pandemic' OR 'coronavirus disease'. Sonuçlar WoS veritabanında kategori (eğitim ve eğitim araştırmaları), zaman aralığı (2020–2022, indeks, Social Science Citation Index [SSCI], yayın türü (orijinal makaleler) ve diller (yayın dilinde filtreleme yoktur) dahil edilme kriterleri sonucunda ilk bulgulara göre 1124 yayına ulaşılmıştır. Araştırılan çalışmaların 2020 yılına ait 127, 2021 yılına ait 522 ve 2022 yılına ait 475 adet şekilde bulunmuştur. Elde edilen yayınlar Veriler betimsel içerik ve bibliyometrik içerik analizi kullanılarak analiz edilecektir. Betimsel içerik analizi WoSCC üzerinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bibliyometrik analiz, bir haritalama ve görselleştirme yazılım aracı olan VOSviewer

(Sürüm 1. 6. 18, Center for Science and Technology Studies of Leiden University) kullanılarak gerçekleştirilecektir. Analizler devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Koronavirüs, covid-19, pandemi, koronavirüs hastalığı, eğitim

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ İLE MESLEK SEÇİMİNDE AİLE DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ABUZER AKIN¹, ZEYNEP COŞKUN YÜCE², GÜLAY ERGENE AKIN³

EYUDER Yozgat İl Temsilcisi¹, Yozgat MEM², Yozgat MEM³

Özet: Ergenlik, kariyer seçimi gibi hayattaki en önemli hedeflerden biri olan özerklik ihtiyacının vurgulandığı ve önemli sorumluluğun vurgulandığı kritik bir dönemdir (Özyürek ve Özkan, 2015). Gençlerin kariyer gelişim sürecinde hem ailenin hem de okul psikolojik danışmanının rolü birlikte düşünülmelidir. Ailenin okul dışındaki etkisi ve desteği çocuğun kariyer gelişim sürecinde önemli rol oynamakta ve olumlu etki yapmaktadır (Turner ve Lapan, 2002). Aileler, kariyer kararı verme süreci deneyimi sırasında, aile ilişkilerindeki destekleyici, otoriter veya demokratik tutumlarının yanı sıra destekleyici tutum ve davranışlarıyla da gencin karar verme sürecini ve mesleki gelişimini önemli ölçüde etkiler. Yıldırım (2015) araştırması sonucunda ailenin algılanan sosyal desteği arttıkça mesleki kararsızlığın azaldığını bulmuştur. Ailenin kariyer kararı performans beklentileri üzerindeki etkisini araştıran birçok çalışma, ailenin bir gencin kariyer kararı performans beklentilerini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Keller ve Whiston, 2008; Kim, Ahn ve Fouad, 2016; Lease ve Dahlbeck, 2009) Ülker, 2015). Bu bölümde lise öğrencilerinin, özellikle de meslek lisesinde öğrenim gören öğrencilerin meslek seçimine ilişkin kararlarında ailenin önemli bir rol oynadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda, gençlerin kariyer seçimlerinde aile desteğinin gençlerin iyi oluşları ile ilgili olabileceğine inanılmaktadır, çünkü kariyer seçimi gencin şimdiki ve gelecekteki yaşamı için en etkili karardır. Bu amaçla, aile desteği ile gençlerin iyilik hali ve kariyer seçimi arasındaki ilişki araştırılmaktadır. Bu amaçla aşağıdaki alt sorulara yanıt aranacaktır: 1. Ergenlerin iyi oluş puan ortalamaları ne düzeydedir? 2. Ergenlerin meslek seçiminde aile desteği puan ortalamaları ne düzeydedir? 3. Ergenlerin cinsiyetlerine göre iyi oluş puan ortalamaları arasında anlamlı fark var mıdır? 4. Ergenlerin cinsiyetlerine göre meslek seçiminde aile desteği puan ortalamaları arasında anlamlı fark var mıdır? 5. Ergenlerin ebeveynlerinin eğitim durumuna göre iyi oluş puan ortalamaları arasında anlamlı fark var mıdır? 6. Ergenlerin ebeveynlerinin eğitim durumuna göre meslek seçiminde aile desteği puan ortalamaları arasında anlamlı fark var mıdır? 7. Ergenlerin ebeveynlerinin çocuk yetiştirme tutumlarına göre iyi oluş puan ortalamaları arasında anlamlı fark var mıdır? 8. Ergenlerin ebeveynlerinin çocuk yetiştirme tutumlarına göre meslek seçiminde aile desteği puan ortalamaları arasında anlamlı fark var mıdır? Araştırmanın Yöntemi Bu çalışmanın yöntemi nicel araştırma olup, deseni nicel araştırma desenlerinden ilişkisel tarama deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama deseni, ulaşılabilir evrene genelleme yapma amacı taşıyarak, araştırılan durumla ilgili genel bir bilgi elde etmek için fazla sayıda bireyden oluşan örneklem üzerinde uygulanan bir desendir (Fraenkel ve Wallen, 1996). İlişkisel tarama modeli; değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek ve muhtemel sonuçları tahmin etmek için kullanılır. İlişkisel tarama yöntemi iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişki düzeyini istatistiksel testler kullanarak ölçmeye çalışır. Çalışmanın evrenini Yozgat il merkezinde eğitim gören lise öğrencileri, çalışmanın örneklemini ise her hangi bir meslek lisesinde eğitim gören öğrenciler oluşturacaktır. Bu araştırma sonucunda ergenlerin meslek seçiminde aile desteği ile ergenlerin iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin ne yönde ve ne düzeyde olduğu belirlenerek ergenlerin iyi oluş düzeylerini artırmak amacıyla bu çalışmadan elde edilen verilerin önemli olacağı düşünülmektedir. İyi oluşluğu yüksek olan bireyler yaşam amaçlarının farkında olacaktır ve ergenlik

döneminin en önemli sorumluluklarından birisi olan meslek seçiminde daha istekli, bilinçli v farkındalık sahibi olacaklardır.

Anahtar Kelimeler: Lise öğrencileri (ergenler), iyi oluş, pozitif psikoloji, meslek seçimi.

ÖRGÜTSEL ADALETİN İŞE BAĞLILIK ÜZERİNE ETKİSİNDE İŞ YAŞAM KALİTESİNİN ARACILIK ROLÜNÜN İNCELENMESİ

KAZIM ÇELİK¹, NURSELİ ALTINMAKAS²

Pamukkale Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Örgütsel adalet, işe bağlılık ve iş yaşam kalitesi arasındaki ilişki ele alındığında bu üç değişkenin birbirinden etkilenebileceği düşünülmektedir. Öğretmenlerin görev yaptıkları okulla ilgili örgütsel adalet algılarının işe bağlılıkları üzerinde etkisi olabilmektedir. Öğretmenlerin çalışma koşullarının ve hayatlarına yön veren yaşam standartlarının da öğretmenlik mesleğini sürdürmeye yönelik isteklilik düzeylerini etkilemesi olasıdır. Bu varsayımlardan yola çıkarak bu araştırmada öğretmenlerin algıladıkları örgütsel adaletin (bağımsız değişken) işe bağlılıkları (bağımlı değişken) üzerindeki etkisinde adaletin iş-yaşam kalitesinin (aracı değişken) aracılık rolünün araştırılmasıdır. “Öğretmenlerin örgütsel adalet algılarının işe bağlılıkları üzerinde olan etkisinde iş-yaşam kalitesinin aracılık rolü var mıdır?” araştırma sorusuna ve Öğretmenlerin örgütsel adalet algısının işe bağlılıklarına etkisi var mıdır? ve Bu ilişkide iş-yaşam kalitesinin aracı bir etkisi var mıdır? alt problemlerine yanıt aranmıştır. Öğretmenlerin örgütsel adalet ve iş-yaşam kalitesine yönelik algılarının işe bağlılıklarına olan etkisinin incelendiği bu çalışma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın evreni 2022\2023 eğitim öğretim yılında Manisa ilinin Turgutlu, Salihli, Ahmetli ve Alaşehir ilçelerinde görev yapmakta olan 4020 ilkokul, ortaokul, lise öğretmenleridir. Örneklem seçimi için seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yoluna gidilmiştir. Araştırma örneklemi 489 ilkokul, ortaokul, lise öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmada veriler örgütsel adalet ölçeği, iş-yaşam kalitesi ölçeği ve işe bağlılık ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmada Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) ile yol (path) analizi oluşturularak değişkenler arasındaki nedensel ilişkiler incelenmiştir. Araştırmada verilerin analizi AMOS 24 programı kullanılarak yapılmıştır. Bu araştırmada örgütsel adaletin işe bağlılık üzerindeki etkisinde iş-yaşam kalitesinin aracılık rolünün incelenmesi amacıyla Model 1 kurgulanmıştır. Modelin uyum iyiliği değerleri: χ^2/sd (2. 526), RMSA (. 057), CFI(0. 93), TLI (0. 92), IFI (0. 93) uyum iyiliği değerleri modelde kurulan yolların anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır. Örgütsel adalet ile iş-yaşam kalitesi, iş-yaşam kalitesi ile işe bağlılık ve örgütsel adalet ile işe bağlılık arasındaki yolların p

Anahtar Kelimeler: Örgütsel adalet, iş-yaşam kalitesi, işe bağlılık

OKULLAR İÇİN KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

SÜLEYMAN SIRRI AYDOĞAN¹, ZEYNEP MERAL TANRIÖĞEN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Pamukkale Üniversitesi²

Özet: Bu çalışmanın amacı, "Okullar İçin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçeği" geliştirmektir. Geliştirilmesi planlanan ölçeğin, okullarda gerçekleştirilen kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) faaliyetlerine yönelik öğretmen algılarını ölçmesi beklenmektedir. Ölçek taslağında yer alan KSS için "örgütlerin paydaşları ile olan ilişkileri de dâhil olmak üzere tüm faaliyetlerinde sosyal ve çevresel kaygıların örgütün yönetsel süreçlerine entegre edilmesi" tanımı yapılabilir. Bu bakımdan KSS, çevre ve toplum üzerindeki etkilerini yönetmek için yasal yükümlülüklerin ötesine geçen örgütler ile ilgilidir. Özellikle, örgütlerin çalışanları ve faaliyet gösterdikleri topluluklarla nasıl etkileşim kurduklarını ve çevreyi nasıl korumaya çalıştıklarını içermektedir (Lea, 2002). Başka bir tanımda KSS, "Örgütlerin sosyal ve çevresel ilgilerini gönüllük temelinde kendi iş etkinlikleri ve paydaş etkileşimleriyle birleştirmeleri yoluyla ortaya çıkan bir kavramdır. " şeklinde nitelendirilmiştir (European Commission, 2009). Örgütlerin paydaşlarına, çevreye ve topluma nasıl davrandığının, yaşlara ve etik normlara bakış açısının ve yürüttüğü gönüllülük faaliyetlerinin bir yansıması olarak kabul edilebilir. Bu bağlamda, ölçek taslağına konu olan KSS'nin paydaş, çevresel, sosyal, ekonomik, yasal, etik ve gönüllülük boyutu şeklinde alt boyutlara sahip olduğu düşünülmektedir. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle araştırma probleminin tanımlanmasına çalışılmıştır. Daha sonra, genel amaç ve alt amaçlar oluşturulmuştur. Sonraki süreçte, alt problemlerde (amaçlarda) yer alan değişkenlerden yola çıkarak ihtiyaç duyulan verilerin toplanmasına yönelik madde havuzu oluşturulmuştur. Madde havuzu oluşturmak için konuya ilişkin kapsamlı bir literatür taraması yapılmış ve açık uçlu sorular vasıtasıyla küçük bir grup öğretmenle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. İlgili çalışma sonucunda oluşturulan madde havuzu ile bir Uzman Değerlendirme Formu hazırlanmış ve bu form, geliştirilmek istenen ölçeğe yönelik görüşlerini almak amacıyla sekiz adet uzmana gönderilmiştir (Büyüköztürk, 2005). Çalışmaya katılan uzmanların yedi tanesi uygun örneklem yöntemiyle, erişim kolaylığı açısından, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görev yapan öğretim üyelerinden ve bir tanesi de KSS'nin sıkça kullanıldığı işletme alanından olması amacıyla Yaşar Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden seçilmiştir. Uzmanlardan sağlanan dönüşlerden elde edilen sekiz adet form, ölçeğin kapsam geçerliliğinin sağlanıp sağlanmadığını yönelik değerlendirme için Lawshe (1975) tekniğinden yararlanılarak incelenmiştir. Lawshe (1975) tekniğinde her bir madde için uzman görüşleri "madde hedeflenen yapıyı ölçüyor", "madde yapı ile ilişkili ancak gereksiz" ve "madde hedeflenen yapıyı ölçmüyor" şeklinde üçlü derecelendirilmektedir. Ancak Lawshe (1975) tekniğinde yer alan uzman görüşlerine ait derecelendirmeler "Uygundur", "Kısmen Uygundur" ve "Uygun Değildir" şeklinde yeniden düzenlenmiştir. Uzman görüşlerinden elde edilen veriler, Kapsam Geçerlik Oranları ve Kapsam Geçerlik İndeksinin hesaplanması ile her alt boyut için tek tek analiz edilmiş ve madde havuzundan çıkarılması gereken maddeler ölçek taslağından atılmıştır. Bundan sonraki süreçte geliştirilmesi amaçlanan ölçeğin geçerlilik çalışmaları için Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi çalışmaları gerçekleştirilecektir. Analizler sonucu elde edilmesi planlanan veriler kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal sosyal sorumluluk, okul, ölçek geliştirme

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK EĞİTİMİNDE DİJİTAL OYUNLAŞTIRMA KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

MERVE DEĞİRMENCİ¹, MURAT GENÇ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi/ Eğitim Fakültesi/ Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü²

Özet: Matematik üst düzey düşünsel ürün ve süreçler içeren, akıl yürütme ve mantığa dayalı kurallı evrensel bir dildir (Güney ve diğerleri, 2016). Matematik günlük hayatta karşımıza birçok alanda çıkmaktadır fakat öğretmen ve ders içeriği ile ilgili olarak ve aynı zamanda kaygı, özgüven eksikliği ve önyargı ile birleştiğinde öğrenciler korkmakta ve ilgisiz kalmaktadırlar (Şenol ve diğerleri, 2015). Öğrencilerin bu derse ilgi duyması için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır ve bu yöntemlerden biri de günümüzde son derece yaygınlaşan ve üzerinde son zamanlarda oldukça vakit geçirildiği düşünülen oyunlaştırmadır. Çocukların konuşmaya başlamadan oyun oynadıkları düşünülürse, oyunlar çocuk için en önemli yaşam alanıdır diyebiliriz. Kişisel gelişimlerinin yanısıra kendi iç dünyalarını keşfedip bilgiyi gereken şekilde kullanmalarını sağlaması açısından oyun insan yaşamının önemli bir parçasıdır (Karabacak, 2018). Oyunlaştırmanın eğitimde kullanımı sayesinde kullanıcıların eğlenirken yeni durumlara adapte olmaları ve motivasyonlarını artırarak yeni davranışlar geliştirmeleri amaçlanır (Karataş, 2014). Bu bağlamda, yapılan bu çalışmada ilköğretim matematik öğretmenlerinin dijital oyunlaştırmanın matematik eğitiminde kullanımına ilişkin görüşlerini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır (Yin, 2014). Araştırmanın katılımcılarını oluşturan yedi ilköğretim matematik öğretmeni amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği kullanılarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda, çalışmanın verileri öğretmenlerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmış, toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektiren ve önceden belirli olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanıyan içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmada ilk olarak katılımcılar K1-K7 aralığında kodlanarak numaralandırılmış ve yarı yapılandırılmış görüşme sorularına verdikleri yanıtlar ses kaydı yapılarak kaydedilmiş ve yazıya geçirilmiştir. Daha sonra, elde edilen veriler öncelikle bütüncül bir bakış açısı ile ele alınarak her bir satır tek tek ayrıntılı ve sistematik olarak incelenmiş ve öğretmenlerin anlamlı her bir cümlesi için birer kod atanarak hem ilgili literatür hem de verinin kendisi göz önünde bulundurularak bir ön kod listesi oluşturulmuştur. Araştırmanın geçerliliğini sağlamak için inandırıcılık ve aktarılabirlik önemli olduğundan, bulgular sunulurken sık sık katılımcıların görüşlerini içeren alıntılara yer verilmiş ve bu görüşlerden yola çıkarak sonuçlar yorumlanmıştır. Aynı zamanda araştırma sonucunda çıkan temel sonuçlar araştırmaya katılan bireylerle paylaşarak görüşleri alınmıştır. Burada amaç, ortaya çıkan kavramların kendi içinde olabildiğince tutarlı ve anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için durumu doğru ve yansız olarak betimlemektir (Merriam, 2013). Yapılan analizler ışığında dijital oyunlaştırmanın matematik eğitiminde kullanımının eğitime olumlu katkılar sağladığı/sağlayacağı görüşü ortaya konulmuştur. Oyunlaştırmanın matematik eğitiminde öğrenciyi motive etmesi, bilişsel olarak hazırlaması, zihinsel özgürlük sağlaması, farklı zeka türlerindeki öğrencilerin kendini ifade etmesine olanak sunması, yaratıcılığı artırması ve problem çözme yeteneği kazandırması bakımından ilgi görmeye devam edeceği düşünülmektedir. Tüm bu pozitif yönleri rağmen oyunlaştırmanın rekabetten dolayı agresif davranışlara yol açabilmesi, ödülün zamanla ilgi ve çekiciliğini kaybedebilmesi, zamanın ve sürecin iyi yönetilememesi durumunda zaman kaybına neden olabilmesi,

öğretmenlerin yeterli donanıma sahip olmaması halinde kazanımın gerçekleşmesini engelleyebilmesi gibi istenmeyen negatif yönlerinin de olabileceğinden bahsedilmiştir. Diğer taraftan öğretmenlere verilebilecek hizmet içi eğitimlerle ve alanında uzman kişiler tarafından geliştirilen uygulamalar ile gerekli alt yapı ve materyallerin sağlanması halinde olumsuz yönlerin önüne geçilebileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital oyunlaştırma, ilköğretim matematik öğretmenleri, matematik eğitimi

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI

NAGİHAN IŞIK¹, SİNEM İDİZ²

Kadriye Nazif Gölge Anadolu Lisesi¹, Hüsniye Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi²

Özet: Türk Dili ve Edebiyatı dersi ortaöğretimde, her sınıf kademesinde, haftada 5 saat zorunlu ortak ders olarak yer almaktadır. Türk Dili ve Edebiyatı dersi ile öğrencilerin Türkçenin inceliklerini ve Türk edebiyatının tarih içinde gösterdiği değişim ve gelişimleri anlayabilmesi; milli, manevi, ahlaki, kültürel ve evrensel değerleri anlayabilmesi, okuma zevki ve alışkanlığı kazanması, eleştirel okuma becerileri kazanması, sözlü ve yazılı ifade becerilerini geliştirmesi, her türdeki edebi metinlere estetik bir bakış açısıyla yaklaşma becerilerini geliştirmesi; araştırma, tartışma, anlama, değerlendirme ve yorumlama yeteneklerinin geliştirmesi hedeflenmektedir. Hedeflenen bu davranışlara ulaşabilmek öğrencilerin derse karşı tavrı, ilgisiyle de doğrudan ilişkilidir. Türk Dili ve Edebiyatı dersi bazı öğrenciler tarafından önemli ve gerekli bir ders olarak görülürken bazı öğrenciler tarafından ise sadece üniversiteye giriş sınavı için gerekli ya da sınıf geçmek için gerekli zorunlu bir ders olarak görülmektedir. Öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı dersine ilişkin olumsuz tavır içinde olmaları hedeflenen davranışlara başarı ile ulaşmayı engellediği gibi onların derse karşı ilgisini azaltmakta bu durum ders başarılarını da olumsuz etkilemektedir. Öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı dersine karşı olumlu bir tavır içinde olmalarını sağlamak onların derse olan ilgisini ve başarısını da olumlu yönde etkileyecektir. Bu çalışmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinin Türk Dili ve Edebiyatı dersine ait tavır ve ilgileriyle ilgili bilgi toplamaktır. Araştırmaya 2022-2023 yılında Tekirdağ ili Süleymanpaşa ilçesinde ortaöğretim kurumunda öğrenim gören farklı kademelerden toplamda 50 öğrenci katılmıştır. Araştırma yöntemlerinden nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup yarı yapılandırılmış görüşme formu ile öğrencilerle yüz yüze görüşme yapılmıştır. Araştırma devam etmekte olup elde edilen veriler yorumlanma aşamasındadır. Sonuçlar forumda sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim, Türk dili ve edebiyatı, öğrenci görüşleri

ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN EĞİTİM ÖZ YETERLİKLERİ VE UZAKTAN EĞİTİM YARAR ALGILARININ İNCELENMESİ

ABDULKADİR KARAGÖZ¹, GÜLÇİN ZEYBEK²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi²

Özet: 21. Yüzyılın en büyük getirilerinden biri olan hızlı teknolojik gelişmeler, her alanda olduğu gibi eğitim alanında da büyük yeniliklere neden olmaktadır. İnsanların bilgiye erişiminin oldukça kolaylaştığı çağımızda, uzaktan eğitimin yaygınlaşması da beklenen durumlardan biridir. Özellikle Covid – 19 salgını ile birlikte uzaktan eğitimin önemi artmış ve bütün dünyada uzaktan eğitime geçiş için yapılan hazırlıklar hız kazanmıştır. Uzaktan eğitimin, eğitimde yeni bir paradigma değişimi yarattığı bir gerçektir. Bu gerçekten hareketle uzaktan eğitim sürecinin önemli uygulayıcıları olan öğretmenlerin gözünde uzaktan eğitimin yararının ne düzeyde olduğu ve öğretmenlerin uzaktan eğitim öz yeterlikleri önem kazanmaktadır. Araştırmada öğretmenlerin uzaktan eğitim öz yeterlik düzeylerini ve uzaktan eğitim yarar algılarını farklı demografik değişkenler açısından belirlemek ve öğretmenlerin uzaktan eğitim öz yeterlik düzeyleri ile uzaktan eğitim yarar algıları arasındaki ilişkiyi tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırma, ilişkisel tarama modeli ile yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Karaman ili ve ilçelerindeki resmi-özel okullarda görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Bu kapsamda, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Karaman’da görev yapan 450 öğretmen çalışmaya dâhil edilmiştir. Araştırmada veri toplama araçları olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, “Uzaktan Eğitime Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği” ve “Uzaktan Eğitim Yarar Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma verileri bir istatistik paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğinin tespiti için Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Test sonucunda p değerinin 0, 05’ten küçük olduğu görülmüştür. Aynı zamanda basıklık ve çarpıklık değerlerinin de +3 ve -3 değerlerinin arasında olmadığı tespit edilmiştir. Normal dağılım göstermeyen veriler üzerinde non-parametric testlerden Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi ve Spearman Brown sıra farkları korelasyon katsayısı uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmenlerin uzaktan eğitim öz yeterlikleri (p=0, 671) ve uzaktan eğitim yarar algılarında (p=0, 606) cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık bulunmazken; lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin uzaktan eğitim öz yeterliklerinin(p=0, 036) ve uzaktan eğitim yarar algılarının(p=0, 042), lisans eğitimi alan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Liselerde görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitim yarar algılarının, ortaokul (p=0, 013) ve ilkokulda (p=0, 046) görev yapan öğretmenlere göre düşük olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında uygulama dersleri branş öğretmenlerinin, uzaktan eğitim öz yeterliklerinin, sayısal (p=0, 001), sözel (p=0, 004) ve yabancı dil (p=0, 045) branş öğretmenleri ile sınıf öğretmenlerine (p=0, 019) göre yüksek olduğu tespit edilmiştir. 41-50 yaş aralığındaki öğretmenlerin uzaktan eğitim yarar algılarının 31-40 (p=0, 028) ve 20-30 (p=0, 024) yaş aralığındaki öğretmenlere göre daha düşük olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin kıdemlerine göre uzaktan eğitim öz yeterlikleri (p=0, 171) ve uzaktan eğitim yarar algıları (p=0, 074) arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin şu anda çalışmakta oldukları kurumlarda çalışma süreleri değişkenine göre uzaktan eğitim öz yeterlikleri (p=0, 191) ve uzaktan eğitim yarar algıları (p=0, 474) arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Son olarak, öğretmenlerin uzaktan eğitim öz yeterlik düzeyleri ile uzaktan eğitim yarar algıları arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür (r=0, 388). Araştırma bulguları, ilgili literatür doğrultusunda yorumlanarak çeşitli sonuçlara ulaşılmış; araştırmacılara ve uygulayıcılara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Araştırma, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi Bilim Dalı'nda yürütölmekte olan "Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Öz Yeterlikleri ile Uzaktan Eğitim Yarar Algıları Arasındaki İlişkide Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Davranışlarının Aracılık Rolünün İncelenmesi" başlıklı tez çalışmasından üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, öğretmen, yarar algısı, öz yeterlik

2016-2021 YILLARI ARASINDA KADIN OKUL YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLARI KONU ALAN MAKALE VE TEZLERİN İNCELENMESİ

NİHAL ALBAYRAK¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırma, 2016-2021 yılları arasında YÖK Tez’de bulunan tezlerin ve çeşitli elektronik veritabanlarında yayınlanmış makalelerin sistematik taramasıyla, okullarda idareci olan kadınların yaşadıkları problemlere dair yapılmış akademik çalışmaların belirlenerek incelenmesini amaçlar. Kadınların çalışma ortamlarında karşılaştığı zorlukların belirlenmesi ve bu konudaki farkındalığın artırılması, çözüm geliştirilmesi yolunda önemli bir adımdır. Bu nedenle, kadın yöneticilerin eğitim ortamındaki çalışma ortamlarına dair yapılan çalışmaların dökümantasyonu, bu konuda çalışma yapacak araştırmacılara da eğilimin hangi yönde olduğuna yönelik bir fikir verecek, bir çerçeve çizerek içgörü kazandıracaktır. Bu açıdan yapılan bu araştırma literatürde önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Bu bağlamda eğitim alanında idarecilik yapan kadınların çalışma ortamında karşılaştığı problemlerle ilgili olarak 27 makale ve tez belirlenmiş ve çalışmaya dahil edilmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi deseniyle gerçekleştirilen bu çalışmada tematik inceleme ile okullarda görev alan kadın yöneticilerle ilgili yapılan araştırmalar araştırma yöntemleri ve konularına göre kategorize edilmiştir. Ayrıca bu kaynaklarda belirlenen kadın okul yöneticilerinin karşılaştığı sorunlar ve önerilerin çözümler incelenmiştir. Yapılan literatür taraması sonucunda kadın yöneticilerin problemleriyle ilgili olarak yapılmış 17 yüksek lisans ve 1 doktora tezi ile 13 adet akademik makale belirlenmiştir. Bu çalışmaların büyük çoğunluğu nitel ve fenomenolojik araştırma deseni kullanmıştır. Derlenen veriler genellikle betimsel analiz ve içerik analizi ile değerlendirildiği belirlenmiştir. Araştırmaların ele aldığı konular sonuçlarda özetlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul yöneticileri, kadın liderler, kadın yöneticiler, cinsiyet, tutum

GIDA HIJYENİ EĞİTİMİNİN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ GIDA TEKNOLOJİSİ ALANINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ OLUMLU ETKİLERİ

ŞULE DEMİR¹

Ali Topçuoğlu Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi¹

Özet: Bu araştırmada amaç Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde öğrenim gören Gıda Teknolojisi Alanı öğrencilerine verilen gıda hijyeni eğitiminin öğrencilerin bilinç düzeylerine katkısının incelenmesidir. Gıda güvenliği bilimsel olarak insanların gıda tüketimi esnasında onların sağlık problemlerine neden olacak riskleri önlemeyi hedefler. Gıdalar; üretim, satış ve depolama alanlarında fiziksel, kimyasal, mikrobiyolojik nedenlerden dolayı pek çok olumsuz etkene maruz kalır. Bu olumsuz etkenler gıdaların raf ömrünün azalmasına, ekonomik kayba ve tüketicilerde gıda zehirlenmesine neden olabilmektedir. Araştırmada gıda hijyeni eğitimi sonrasında öğrencilerin bilinç düzeyleri, gıda hijyeni ile ilgili hazırlanmış sorular içeren ankete verilen yanıtlar ile ölçülmüştür. Öğrencilerin her soru için vermiş olduğu yanıtlar (hiçbir zaman, nadiren, ara sıra, genellikle, her zaman) puanlandırılarak değerlendirilmiştir. Anket sonuçlarına göre öğrencilerin genel olarak ISO 9000 (Kalite Yönetim Sistemi) ve ISO 22000 (Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi) standartlarını kavradığı görülmüştür. Bunun yanı sıra öğrencilerin gıda kaynaklı salgın oluşumu hakkında bilgi düzeyinin arttığı belirlenmiştir. Gıda ürünlerini üretirken ve satın alırken ambalajın sağlamlığı, gıdanın etiket bilgisi, gıda üretim ve depolama koşulları uygunluğu gibi bazı özelliklere öğrencilerin daha fazla dikkat ettiği tespit edilmiştir. İlaveten öğrencilerin gıda üretim alanlarında kişisel ve işyeri hijyeni hakkında bilgilendiği ve gıda hijyeni uygulamalarının toplumsal alışkanlık haline gelmesi için öğrenmiş olduğu bilgileri ailelerinde ve arkadaş çevrelerinde paylaştığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gıda, hijyen, gıda güvenliği, eğitim

OKUL MÜDÜRÜ DEĞİŞİMİNİN OKUL KÜLTÜRÜNE ETKİSİ

AHMET AŞKAR¹, NEZAHAT GÜÇLÜ²

MEB¹, Yozgat Bozok Üniversitesi²

Özet: Modern toplum yaşamımızın her alanında örgütler yer almaktadır. Günümüz toplumda insanların ihtiyaçları, ancak örgütler aracılığıyla karşılanabilmektedir. İhtiyaçlarımızın karşılanmasının dışında örgütler yaşamımızın büyük bölümünü geçirdiğimiz yerlerdir. Liderliğin ve yöneticinin örgütün etkinliği ve örgütsel kültürün oluşumu ve değişiminde önemli rol oynadığı yapılan araştırmalar ile ortaya konulmaktadır. Bu araştırmada okul yöneticilerin okulun lideri olarak örgüt kültürüne etkisi araştırılacaktır. Örgütsel kültür, liderliğe yeni bir yaklaşım getirmiştir. Özellikle okul kültürünün oluşturulması, yönetimin ve değiştirilmesi, örgütün üst düzey yöneticilerinin liderlik davranışlarıyla yakından ilgilidir (Çelik, 2000a). Terzi (2000) örgüt çalışanlarının hedeflerini saptamaya bilmeleri için amaçlarının açık bir şekilde ifade edilmesi gerekir. Golleman, Boyatzis ve McKee (2002/2011) de bir örgütün amaçlarını belirleyen, örgütün amaçlarını açıkça ifade etmesi gerekende örgüte “lider” pozisyonunda olması gereken yöneticiler olduğunu belirtmiştir. Katzenmeyer ve Moller (2009/2013) okullarda lider pozisyonunda olan müdürlerin eylemlerinin okul kültürünü etkileyen temel faktörlerden olduğunu belirtmiştir. Bunların yanı sıra örgütlerde kontrolün sağlanması işi yönetsel bir erg;lider bulunması gerekmektedir, formal olarak bu rol okullarda okul müdürlüdüdür (Çelik, 2012). Liderlik yaklaşımları ve tarzları örgütlerin ve çalışanlarının başarısı açısından oldukça önemlidir (Demir, Yılmaz ve Çevirgen, 2010). Temel amaç, okulu müdürlerinin örgüt kültürü üzerine etkisini öğretmenlerin algılarına dayalı olarak ortaya çıkartmaktır. Bu araştırmanın amacı okul yöneticilerin örgüt kültürü tipleri (destek kültürü, bürokratik kültür, başarı kültürü, görev kültürü) arasındaki ilişkiyi incelemektir. Okul müdürlerinin liderlik rollerinin örgüt kültürü üzerine etkisi; cinsiyet, yaş, en son mezun olunan okul, meslekteki kıdem, görev yapılan okuldaki kıdem ve görev açısından değerlendirilerek bu konuda yapılan veya yapılabilecek çalışmalara katkı sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca bu araştırmada; okul müdürü ile örgüt kültürü arasındaki ilişki orta konarak; okulların etkin verimli olmasında rol oynayan okul kültürünü pozitif ve negatif etkileyen liderlik tarzları da oraya konmaya çalışılacaktır. Örgüt üyeliğini çalışanların örgüte üye olmakla tanımlarken gurur duymalarını sağlamak, etkililikte oldukça önemlidir (İşcan, 2006). Okul kültürü, okulun etkili ve verimli olmasında önemli bir faktör olduğu ortaya konmuştur. Bu nedenle bu araştırma, hem literatürde katkı getirmesi hem de Türkiye’deki okul müdürlerinin okul kültürü arasındaki ilişkinin saptanması açısından önem taşımaktadır. Bu anlamda okul müdürlerinin değişimi örgüt kültürü tipleri destek kültürü, bürokratik kültür, başarı kültürü, görev kültürü arasındaki ilişki saptanmaya çalışılmaktadır Bilimsel araştırmaların temelini teşkil eden bazı sayılılar araştırmada da geçerlidir. Araştırma kapsamına alınacak olan örneklem grubunun, ölçüm aracıda yer alan sorulara doğru ve samimi cevaplar vereceğidir (Büyüköztürk, Kılıç, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012). Karasar (2012)’de belirttiği gibi belirli bir neden-sonuç ilişkisinin olduğu; Liderlik ile örgüt kültürü arasında bir ilişki olduğu öngörülmektedir. Kullanılacak ölçek, Terzi (2005) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek dört boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar; destek kültürü, başarı kültürü, bürokratik kültür ve görev kültürü’ dür. Terzi, ölçeği 237 kişilik öğretmen grubuna uygulamıştır. Ölçeğin KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) değeri 0.83, Bartlett değeri ise 2238.28 olarak bulunmuştur. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına göre; oluşturulan dört faktörün açıkladığı toplam varyans %50.97’dir (akt. Koşar, 2008).

Anahtar Kelimeler: Okul müdürü, okul kültürü

DESTEK EĞİTİMİ ODALARINA GÖREVLENDİRİLEN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

İSMAİL YANAR¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Eğitim sisteminde herhangi bir desteğe ihtiyaç duymadan eğitim alan birçok öğrenci olduğu gibi özel durumlarından kaynaklı, desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler de bulunmaktadır. Özel gereksinimli bu öğrencilerin eğitim sürecine “özel eğitim” denir. Özel eğitimin temelinde, genel eğitim sınıflarındaki özel gereksinimli öğrencilerin eğitimini kapsayan kaynaştırma uygulamaları yer alır. Kaynaştırma uygulaması bu öğrencilerin her yaş düzeyinde normal çocuklarla, her durumda ve her yerde eşit şartlar ve haklar altında birlikte yaşamalarını sağlamak amacıyla birbirlerini tanımalarına, birbirleriyle iletişim ve etkileşim içinde bulunmalarına imkân veren bir eğitim biçimidir. Okul ve kurumlarda kaynaştırma eğitimi alan öğrencilerin en üst düzeyde eğitimden faydalanabilmeleri için özel araç –gereçler ve eğitim materyalleri sağlanarak destek eğitim odaları açılmaktadır. Bu odalarda kaynaştırma öğrencileri belirlenen saatlerde sınıflarından alınarak öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına göre öncelikle okulun öğretmenlerinden olmak üzere özel eğitim öğretmenleri, sınıf öğretmeni ve alan öğretmenleri ile RAM’da görevli özel eğitim öğretmenleri ya da diğer okul ve kurumlardaki öğretmenlerce destek eğitimi verilir. Bu öğretmenler destek eğitim odasında eğitim hizmeti vermeye başlamadan önce, il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunca gerçekleştirilecek planlama özel eğitim yöntem ve teknikleri ile gerekli diğer konuları kapsayacak eğitim seminerlerine katılırlar. Bu araştırmanın amacı, ilkokullarda açılan Destek Eğitimi Odalarına görevlendirilen öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerinin belirlenmesidir. Araştırma var olan bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçladığı için tarama türü bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu Samsun ili ilçelerinde, Destek Eğitimi Odalarında görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Okulların belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla “Destek Eğitimi Odalarında eğitim verirken karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri” görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmenler araştırmaya gönüllülük esasına göre katılmışlardır. Samsun il ve ilçelerinden 20 okuldan 20 öğretmen araştırmaya dâhil edilmiştir. Elde edilen veriler, nitel analiz teknikleri kullanılarak çözümlenecektir. Araştırma bulgularının analiz aşaması devam etmektedir. Araştırma sonunda destek eğitimi odalarına görevlendirilen sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri ile ilgili görüşlerine ulaşılabacaktır.

Anahtar Kelimeler: Destek eğitimi odası, özel eğitim, kaynaştırma

ÖĞRENCİLERDE TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI

SERHAT ÖZKAYA¹, FİLİZ ÖZKAYA²

Milli Eğitim Bakanlığı (Kandıra Selma-Orhon Atameriç Anaokulu)¹, Milli Eğitim Bakanlığı (Kandıra Halk Eğitim Merkezi)²

Özet: Günümüzde teknoloji hızla gelişmektedir. Bu gelişmenin birden çok yararları varken beraberinde zararları da getirebilmektedir. Bir çok bilgiye kolay ve hızlı bir şekilde ulaşım imkanı oluşmuşken bu da yanında büyük bir bilgi kirliliğini doğurmaktadır. Aynı zamanda gelişen teknolojiye ayak uydurmak konusunda çaba gösteren bireyler dijital dünyada kaybolabilmekte ve bu durum teknolojiye karşı oluşan bir bağımlılığa dönüşebilmektedir. Teknoloji bağımlılığı denilince akla televizyon bağımlılığı, cep telefonu bağımlılığı ve internet bağımlılığı gelmektedir. İnternet bağımlılığının da kendi içerisinde birçok çeşidi bulunmaktadır. Teknolojinin günümüzü yoğun bir şekilde meşgul etmesi de beraberinde bu konuda birçok araştırmancının gündemini oluşturmaktadır. Araştırmalarda göstermektedir ki bu durumun birey üzerinde özellikle ergen ve çocuklar üzerinde birçok açıdan etkisi bulunmaktadır. İnsanlar bir çok nedenden dolayı teknolojiye sığınmakta ve saatlerini geçirmektedir. Günümüzde teknoloji olmadan bir hayat da pek mümkün görünmemektedir. Bu durumun bağımlılığa dönüşmemesi için yapılması gereken pek çok şey vardır. Bunların başında ebeveynlerin bilinçsiz tutumları gelmektedir. Çünkü ebeveynler diğer alkol, sigara, uyuşturucu gibi bağımlılıkların yanında çocukların teknolojiye olan düşkünlüklerini mazur görmekte ve onların yanında daha “iyi” görünmektedir. Bu durumdan dolayı gerek ruh sağlığı alanında hizmet verenlerin, gerekse okullarda çalışan öğretmenlerin bu konuda toplumda bilinçlenmeyi sağlamak adına çalışmaları ve bu çalışmayı geniş bir kesime yaymaları gerekmektedir. Bu konuda çalışmaların yaygınlaşması ve özellikle okullarda çocukların bu durumun bağımlılığa dönüşmeden dur diyebilmek, önüne geçilebilmek için yapılacak çalışmalar önem arz etmektedir. Bu amaçla Koceli Kandıra İlçesinde okul öncesi kurumlarında görev yapan 10 okul öncesi öğretmeni ile görüşülmüştür. Okul öncesi dönemindeki öğrenciler için teknolojik bağımlılık konusunda en önemli role sahip olan okul öncesi öğretmenleridir. Bu görüşmelerde bulgu toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır ve görüşmeler gönüllülük esasına göre yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu için uzman görüşü alınmıştır. Bulgular analiz aşamasında olup kongrede sunulacaktır. Bu çalışmada teknolojik bağımlılıklar kapsamına alınan dijital bağımlılıklara değinilmiş, Türkiye’deki teknoloji kullanımına bakılmış ve günümüzün en büyük tehdit unsurlarından biri olarak sayılabileceği için internet bağımlılığına genişçe yer verilmiştir. Bu alanda yapılmış olan diğer araştırmalara değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenciler, teknoloji, bağımlılık, teknoloji bağımlılığı

ÖĞRETMENLERİN ZİHİNSEL İŞ YÜKÜ, İŞ ZANAATKÂRLIĞI VE FAİLLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

KÜBRA YENEL¹, GÜLENAZ SELÇUK²

Manisa Celal Bayar Üniversitesi¹, Manisa Celal Bayar Üniversitesi²

Özet: İş ile ilgili talepler ve gereksinimler bireysel çaba ve performansın yoğunlaşmasına neden olurken, bireyin işe ilişkin arz-talep dengesini sağlayamaması durumu ortaya çıkıyorsa iş yükü ortaya çıkmaktadır. Zihinsel iş yükü, çok yönlü ve boyutlu bir kavram olduğundan evrensel bir tanımlama yapmak güçtür (Akca, Yavuz & Tepe Küçüköğlü, 2020). Rubio-Valdehita ve arkadaşları (2017), zihinsel iş yükü kavramını üç boyutta ele almışlardır. Bu üç boyut; a) işin miktarı veya görev sayısı, b) işin gerektirdiği zaman ve c) öznel psikolojik deneyim olarak sıralanmıştır. Öğretmenlik mesleği tanımlamalarına bakıldığında da öğretmenlerinin zihinsel iş yüklerinin bu boyutlarda belirtilen özelliklere bağlı olarak değişkenlik gösterebileceği görülmektedir. Diğer yandan, kişinin işiyle ilgili görev ve ilişkilerine uygulamak üzere yapmış olduğu fiziksel ve bilişsel değişiklikleri ifade eden kavram da iş zanaatkârlığı (job crafting) kavramıdır. Bu kavramın anlaşılması, bireysel ve örgütsel performans açısından önem arz etmektedir (Yavuz & Artan, 2019). Öğretmenlerin failliği de son 30 yılda incelenmeye başlayan bir kavramdır (Bellibaş, Çalışkan & Gümüş, 2019) ve en geniş anlamıyla öğretmen failliği, öğretmenin kendi işini ve çalışmalarını etkileme kapasitesine sahip olması (Priestley vd., 2012) veya öğretmenlerin müfredat ve pedagojik konularda karar verme adına mesleki özerkliklerini kullanma kapasitesi (Campbell, 2012) şeklinde tanımlanmıştır. İlgili literatür incelendiğinde bu üç değişkenin birbiri ile ilişki olabileceği, başka bir deyişle, öğretmenlerin zihinsel iş yükü ve zanaatkârlık düzeylerinin onların failliklerini etkileyebileceği düşünülmektedir. Araştırmanın amacı, öğretmenlerin zihinsel iş yükü, zanaatkârlık ve faillik düzeylerini belirlemek ve bu değişkenlerin aralarındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaçla öğretmenlerin zihinsel iş yükü, zanaatkârlık ve faillik düzeyleri ve bu değişkenlerin birbirleriyle ilişkileri nasıldır sorularına yanıt aranmaktadır. Bu amaçla belirlenen alt problemler şunlardır: Öğretmen algılarına göre; Öğretmenlerin zihinsel iş yükü düzeyi nedir? Öğretmenlerin iş zanaatkârlığı düzeyi nedir? Öğretmenlerin faillik düzeyi nedir? Öğretmenlerin zihinsel iş yükü, iş zanaatkârlık ve faillik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Çalışma ilişkisel tarama modelinde olup, öğretmenlere uygulanan anket sonrasında verilerin dağılımına bakılarak uygun analiz yöntemleri tercih edilecektir. Tarama modelinde, araştırmadaki kişi ya da konular bulunduğu koşullar içinde olduğu şekilde betimlenmeye çalışılmaktadır (Karasar, 2015). Betimsel-ilişkisel tarama modelindeki araştırmalarda bir durum ya da olay olduğu gibi betimlenmekte ve bu duruma sebep olan değişkenlerin ilişkisi, etkisi ve bunların dereceleri belirlenmektedir (Kaya, Balay & Göçen, 2012). Bu amaçla, öğretmenlerin zihinsel iş yükü, iş zanaatkârlığı ve failliği düzeyleri ve ilişkileri incelenmeye çalışılacaktır. Araştırmanın örneklemini, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Manisa İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı resmi okullarda görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın gerçekleştirilmesi için gerekli etik onaylar alınmıştır. Çalışmada Rubio-Valdehita vd. (2017) tarafından geliştirilen ve Akca, Yavuz ve Tepe Küçüköğlü (2020) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Zihinsel İş Yükü Ölçeği", Yavuz ve Artan (2019) tarafından geliştirilen "İş Zanaatkârlığı Ölçeği" ve Liu vd. (2016) tarafından geliştirilen ve Bellibaş, Çalışkan ve Gümüş (2019) tarafından Türkçe'ye uyarlanması yapılan "Öğretmen Failliği Ölçeği" kullanılacaktır. Kullanılacak istatistik analiz türlerinin belirlenmesi için öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenecek ardından betimsel incelemeler için SPSS, yapısal eşitlik modeli için Lisrel programları kullanılacaktır. Araştırma sonucunda elde edilen

bulgularla, öğretmenlerin failliği, zanaatkârlığı ve zihinsel iş yükü düzeylerine etki edilebileceği düşünülen hususlar üzerinde demografik değişkenler de göz önünde bulundurularak tartışma yapılarak makro düzeyde önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel iş yükü, iş zanaatkârlığı, faillik, öğretmen.

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÜVENLİ İNTERNET KULLANIM DURUMLARINA İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ

ZEHRA NUR KOYNOĞLU¹, TANER ALTUN²

Trabzon Üniversitesi¹, Trabzon Üniversitesi²

Özet: İnternet teknolojilerinin gelişmesi ve yaygınlaşması ile dünya artık yeni bir düzene geçiş yapmıştır. Çok hızlı ve basit bir şekilde bilgiye erişim olanağı sunan internet, gündelik hayatta insanların en çok başvurduğu kaynak haline gelmiştir. Aynı zamanda internet ve internet teknolojileri eğitim alanında da pek çok kolaylık sağlamaktadır. Okullar için geliştirilen uygulamalar ve akıllı cihazlar sayesinde eğitime teknolojik bir bakış açısı getirilmiş, öğrencilerin teknolojiyle iç içe bir biçimde hem eğitim görüp hem de güvenli bir internet kullanımı bilinci kazanmaları hedeflenmiştir. Fakat internet ve teknolojilerinin bu kadar yayılması hayatımızda ciddi tehlikeler doğurmuştur. İnternetin her ne kadar faydalı yönleri olsa da bu faydalarının aksine çok tehlikeli ve insanların önlemler alması gereken yönleri de vardır. Özellikle küçük yaşlardaki çocuklarda interneti güvenli bir şekilde kullanma bilinci oluşmadığı için internet ortamında risklerle ve tehlikelerle karşılaşmaları ve bu tehlikelerden olumsuz yönde etkilenmeleri yetişkin bireylere göre daha fazla karşılaşılan bir sorundur. Bu araştırmanın amacı ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin güvenli internet kullanım durumlarının sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Araştırmada Trabzon ilindeki üç farklı okulda toplam 20 sınıf öğretmeni ile çalışılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verileri betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin çoğunun güvenli internet kavramına ilişkin eğitim aldığı tespit edilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin siber zorbalığı sanal ortamdaki şiddet, internet bağımlılığını da internetin başında normalden fazla zaman geçirmek olarak tanımladığı belirlenmiştir. Sınıf öğretmenleri, öğrencilerinin interneti bilinçsiz bir şekilde kullandıklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin öğrencilerinin internet kullanımı hususunda en çok oyun bağımlılığı konusunda şikayetçi oldukları tespit edilmiştir. Araştırmanın sonunda, sınıf öğretmenlerine öğrencilerinin güvenli internet kullanımına ilişkin okullarda bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi gerektiği konusunda çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güvenli internet, ilkokul öğrencileri, sınıf öğretmeni görüşleri

POPÜLER OYUN UYGULAMALARININ ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

UMMUHAN AKKEYİK¹, SELMA YILMAZ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: 21. Yüzyılın gelişen teknolojisi ile birlikte dijital eğlence araçları tüm hayatımıza girmiştir. Özellikle ortaokul çağındaki öğrencilerin online oyunlara olan bağımlılığı eğitim hayatlarını olduğu kadar sosyal hayatlarını da ciddi şekilde etkilemeye başlamıştır. Son iki yıldır evrensel olarak yaşadığımız pandemi dönemi ile birlikte tüm insanlarda olduğu gibi öğrencileri de sanal dünyaya bağımlı duruma getirmiştir. Bazı bireyler bu dijital süreci yararları çerçevesinde kullanılırken, bazı ebeveynler çocuklarının bu dijitalleşme karşısında olumsuz etkilenmelerinin önüne geçememiştir. Okulumuzda 2022-2023 eğitim öğretim döneminde başlayan 5. Sınıflarda yaşadığımız davranış bozuklukları bunun en önemli belirtisidir. Öğrenci aileleri ile yaptığımız görüşme tekniği sonucunda ortaya çıkan sonuçlar, öğrencilerin pandemi sürecinde evde kaldıkları zamanda sürekli olarak online savaş oyunlarını oynadıkları ve bu oyunlarda gördükleri davranışları gerçek yaşamda çevresindeki insanlara karşı uyguladıkları yönünde olmuştur. Bu durum mobil oyunların öğrenci üzerindeki tahribatını ciddi şekilde ortaya koymaktadır. Biz bu çalışmamızda okulumuz öğrencileri arasında popüler bir şekilde oynanan dijital oyunların öğrencilerin eğitim, psikoloji ve davranış problemleri üzerindeki etkisini inceledik. Pandemi ile birlikte hayatımıza daha hızlı bir şekilde giren online oyunların öğrenciler üzerindeki olumsuz etkilerini araştırarak bu sorunlara çözüm yolları geliştirebilmek adına bu çalışma önem arz etmektedir. Bu çalışmamızın amacı okulumuz öğrencilerinin oynadığı mobil oyunların öğrenciler üzerindeki eğitsel ve davranışsal etkisini araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın uygulanması, verilerin toplanması, elde edilen verilerin analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemlerinden biri olan görüşme tekniği ile, nicel araştırma yöntemlerinden anket çalışmaları kullanılmıştır. Araştırma Uşak Sivaslı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Cumhuriyet Ortaokulu'nun 5. 6. 7. ve 8. Sınıflarında öğrenim gören 210 öğrenci ve aileleri ile birlikte gerçekleştirilmiştir. Öğrenci aileleri ile birlikte yapılan görüşme sonucunda çocukların evde sanal dünyada geçirdikleri zaman ve evde gösterdikleri davranışlar hakkında bilgi toplanmıştır. Ayrıca öğrencilere uyguladığımız anket sonucunda öğrencilerin en çok oynadığı popüler oyunlar tespit edilmiş ve öğrencilerin bu oyunları oynadıktan sonra yaptıkları davranışlar analiz edilmiştir. Bu çalışma 2022-2023 eğitim öğretim yılının birinci döneminin 04. 10. 2021-20. 12. 2021 tarihleri arasında kapsayan 10 haftalık süreç boyunca uygulanmıştır. Araştırma, Türkçe ve Sosyal Bilgiler Derslerinde kendi öğretmenleri tarafından yürütülmüştür. Araştırmanın veri toplama araçları olarak Ebeveynlere yönelik Görüşme anketi soruları ve Öğrencilere yönelik Mobil Oyun Alışkanlığına Yönelik Anket kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analizi SPSS programı ile analiz edilmiştir Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler (frekans, ortalama) ile birlikte bağımsız grupların arasındaki farkın analizlerinde t-testi kullanılmıştır. 10 hafta süren araştırma sonucunda elde edilen sonuç değerlendirildiğinde Popüler oyun uygulamalarının öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumsuz etkisinin olduğu kadar sosyal uyum sorunlarına ve davranış bozukluklarına da neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Popüler oyun uygulamalarının bireysin sadece akademik ve davranış değil diğer alanlarda da etkilerinin olumsuz yönde olduğu değerlendirilmektedir. Bu yüzden mobil uygulamaların bireyler üzerindeki etkilerinin diğer alanlar üzerinde de etkisinin incelenmesinin faydalı olacağı önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mobil oyun, akademik başarı, davranış sorunları,

ÇOCUKLARIN ÖĞRENME MERKEZİ TERCİHLERİ İLE YÜRÜTÜCÜ İŞLEV BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

NEŞE AŞKAR¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Çocuğun sağlıklı bir şekilde büyüebilmesi, gelişebilmesi ve öğrenmeye yönelik olumlu tutumlar geliştirebilmesi için nitelikli bilişsel uyarıcıların, zengin dil etkileşimlerinin, olumlu sosyal ve duygusal deneyimlerin çocuğa sunulduğu ve çocuğun bağımsızlığının desteklendiği bir çevrenin yaratılmasına ihtiyaç vardır. Bu ise ancak sağlıklı bir aile ortamı ve nitelikli bir okul öncesi eğitim ile mümkündür. Nitelikli bir okul öncesi eğitimin temel bileşenlerinden bir tanesi de nitelikli öğrenme ortamlarıdır. Bu ortamların oluşturulmasında sınıf içi öğrenme merkezleri önemli bir yer tutmaktadır. Çocuğun gelişiminde özellikle 0-6 yaş arası dönem, temel bilgi ve becerilerin, alışkanlıkların, tutum ve değerlerin kazanımında ileriki yaşlara yaratacağı etki ve alt yapı sebebiyle, yaşamın en kritik dönemlerinden biridir. Yürütücü işlev becerilerinin kazanımı da bu dönemde oldukça hız kazanmaktadır. Kişinin yaşamı boyunca sergilediği davranışlarını ve duygularını kontrol etmek için kullandığı süreçleri içeren yürütücü işlevler becerileri, okul öncesi dönemde desteklenmesi gereken önemli beceriler arasında yer almaktadır. Okul öncesi eğitimde öğrenme ortamlarının temel bileşenlerinden olan öğrenme merkezlerinde kalış sürelerinin (oyun süreleri) ve merkezler arasında yer değiştirme sıklıklarının yürütücü işlev becerileriyle ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle araştırmanın amacı, çocukların yürütücü işlev becerilerinde sergiledikleri gelişimin öğrenme merkezleri tercihleri ve bu merkezlerde kalış süreleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Çalışmanın Modeli, Nicel yöntem kullanılan bu araştırma, ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 48-60 ay arası 24 okul öncesi dönem çocuğu oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı, çocukların yürütücü işlev becerilerinde sergiledikleri gelişimin öğrenme merkezleri tercihleri ve bu merkezlerde kalış süreleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Veri Toplama Çalışma grubunun, 2021-2022 eğitim öğretim yılında yürütücü işlev becerileri puanları Ekim 2021 ve Haziran 2022 tarihlerinde Okul Öncesi Öz Düzenleme Ölçeği (OÖDÖ), Baş-Ayak Parmakları-Dizler-Omuzlar Görevleri (BADO), Çocuk Davranışları Değerlendirme Ölçeği (ÇDDÖ), Çocukluk Dönemi Yürütücü İşlevler Envanteriyle (ÇDYİE) ön test ve son test uygulamaları şeklinde belirlenmiştir. Aynı süreçte çocukların öğrenme merkezleri ve bu merkezlerde kalış süreleri, değişim sıklıkları ise araştırmacı tarafından hazırlanan bir çizelge ile 1/Kasım/2021 tarihinden 3/Haziran/2022'ye kadar sistematik olarak kayıt altına alınmıştır. Verilerin Analizi Elde edilen verilerin analiz edilmesinde, normal dağılımın sağlanması halinde Pearson korelasyon analizi, normal dağılımın sağlanamaması durumunda ise Spearman Brown Sıra Farkları korelasyon katsayısının kullanılması planlanmaktadır. Çalışmada veri toplama aşaması tamamlanmış olup henüz verilerin analiz edilmesi aşamasına geçilememiştir. Elde edilen veriler incelendiğinde ise çocukların yürütücü işlev beceri puanları ile öğrenme merkezi değişim sıklığının negatif yönde, bir merkezde kalış süresi ile yürütücü işlev beceri puanlarının pozitif yönde ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yürütücü işlev becerileri, öğrenme merkezleri, okul öncesi dönem

İKLİM DEĞİŞİYOR, BİZ FARKINDAYIZ YA SİZ ?

ESİN DELİBAŞ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Küresel ısınma ve büyük oranda buna bağlı olarak ortaya çıkan iklim değişikliği günümüzde en önemli küresel sorunlardan biridir. Bu sorunun beraberinde getirdiği sıkıntılar, günümüzde artan doğal afetler, su kaynaklarının azalması, birçok canlı türünün yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalması vb. olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde yaşanan bu felaketleri azaltmayı ve bizden sonraki nesillere daha yaşanılabilir bir dünya bırakmayı istiyorsak hem bireysel hem de toplumsal olarak bu sorunla başa çıkmayı öğrenmeliyiz. Gün geçtikçe azalan doğal kaynaklar, yaşanan doğal afetler tehlikenin ne kadar büyük olduğunu gözler önüne sermektedir. Bu zararın en aza indirgenmesi için en önemli şey insanlara sürdürülebilir çevre bilincinin aşılmasıdır bu da ancak çevre eğitimi ile mümkündür. Çevre eğitime küçük yaşlarda başlanmalı ve bütün eğitim kademelerinde çevre eğitimi verilmelidir. Çevre eğitimi ne kadar erken yaşta verilmeye başlanırsa, öğrencilerin çevreye yönelik tutum ve davranışları da o oranda olumlu yönde gelişmektedir. (Sema Şeker, Doç. Dr. Esme Hacıeminoğlu) Çalışma Ankara ili Çankaya ilçesi 1-B sınıfı öğrenci ve velileri ile 5E Öğretim Modeli (dikkat çekme – keşfetme – açıklama – derinleştirme – değerlendirme) uygulanarak yapılması planlanmıştır. Bu çalışmayla katılımcıların iklim değişikliği ile ilgili farkındalık oluşturmaları, bilgi edinmeleri, sürdürülebilir yaşam bilinci kazanmaları, iklim değişikliği konusunda neden-sonuç ilişkisini kavramaları ve iklimi korumak için neler yapabilecekleri konusunda düşünmeleri amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında 24 öğrencinin aktif katılım göstererek iklim değişikliği uzmanından alacakları 2 günlük iklim değişikliği farkındalık eğitimleri sonunda, iklim değişikliğine yönelik farkındalık geliştirmeleri ve olası sorunların çözümüne yönelik bilgi edinecekleri etkinlikler planlanmıştır : -Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na gezi, -Afiş çalışması, -Denizdeki Atıklar deneyi, -Yapılan çalışmalar sonucunda devamlılığın ve kalıcılığın sağlanması için aile katılımı destekli İklim Çarkı oyununun hazırlanması ve oynanması. 5E Öğretim modeli uygulaması ile yapılan etkinlikler sonucunda öğrencilerin iklim değişikliği ile ilgili mücadelenin önemini kavradıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: iklim değişikliği, küresel ısınma, çevre, sürdürülebilir yaşam, farkındalık

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKULLARDA GÖREV YAPAN OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖĞRETMEN LİDERLİĞİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

AYSEL YEŞİM OĞUZER¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yer alan okullarda görev yapan okul yöneticilerinin öğretmen liderliği ile ilgili görüşlerinin belirlenebilmesidir. Bu araştırmanın modeli nitel araştırma olup nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgu bilim) kullanılmıştır. Araştırma verileri İstanbul ili Avrupa yakasında bulunan Fatih, Küçükçekmece, Arnavutköy, Silivri, Başakşehir ve Bahçelievler olmak üzere toplam altı farklı ilçedeki ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görevli okul müdürü, müdür yardımcılarında ve ölçüt amaçlı örnekleme tekniği kullanılarak yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilerek betimsel içerik analiziyle analiz edilmiştir. Araştırmada okul yöneticilerinin gözünden öğretmen liderliğinin tanımının nedir? Okul yöneticilerin görev yaptıkları okullarda paydaşların öğretmen liderliğine giren davranışlarının nelerdir? Okul yöneticilerinin okullarında öğretmen liderliğini geliştirmek için neler yapmalıdır? sorularına cevap aranmıştır. Araştırmanın bulgularından şu sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmada Öğretmen liderliğinin okul örgütü içinde paydaşlarını etkileyen, örnek davranışlar sergileyerek paydaşlarına önderlik yapabilen ayrıca akademik yeterliliğe sahip olan özgüveni yüksek, paydaşlarıyla empati kurabilen, olumlu iletişime sahip, paydaşlarıyla rehberlik yapabilen bir liderlik olduğu ortaya çıkmıştır. Bir kurum içerisinde okul yöneticilerin gözünden öğretmen liderliğini benimsemiş öğretmenlerin eğitim ve öğretimi başarılı bir şekilde organize etme, kendi alanlarında akademik bilgiye sahip olma, meslektaşları ve öğrencilerle iletişimi geliştirici davranışlarda bulunma, kişisel ve mesleki gelişimlerine önem vererek okul içinde birleştirici ve bütünleştirici özelliklere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okul içerisinde öğretmen liderliğini geliştirmek için okul müdürlerine birtakım görevler düşmektedir. Okul müdürleri görev yaptığı okuldaki öğretmenlerinin kişisel gelişim eğitimleri düzenleyerek mesleki gelişimlerine destek verme, okul gezileri planlama, ekip ruhunu geliştirme gibi okul iklimini geliştirici faaliyetlerde bulunarak, öğretmenlerin sorunlarına çözüm odaklı yaklaşarak öğretmen liderliğini geliştirmeye katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, öğretmen, okul yöneticisi, eğitim, öğretmen liderliği

İYİ UYGULAMALARIN DEĞİŞİMİ OLARAK ORTAK KÜLTÜREL MİRASIMIZ AKDENİZ TİPİ BESLENME PROJESİ

DÜRIYE GÖNEN KAYA¹

Didim İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü¹

Özet: Ortak kültürel mirasımız Akdeniz tipi Beslenme Projesi, Didim Zeynep-Mehmet Dönmez MTAL adına Türkiye Ulusal Ajansına yapılan Erasmus KA229 İyi Uygulamaların Değişimi Programı çerçevesinde yapılan başvuruda 2019 yılında 95 Puan alarak desteklenmeye layık görülmüştür. Proje günümüzde bütün beslenme otoritelerince en sağlıklı beslenme tarzının Akdeniz tipi Beslenme olduğu bilgisine ulaşmamız neticesinde ortaya çıkmıştır. Akdeniz tipi beslenme, UNESCO tarafından 2010 yılında somut olmayan kültürel miras listesine dâhil edilmiştir. Projemiz bu kapsamda sağlıklı bir beslenme tipi olan ve UNESCO tarafından somut olmayan kültürel miras listesine dâhil edilen Akdeniz tipi beslenme uygulamalarını ortak okullarda, farklı uygulamaların değişimini hedeflemektedir. Bu proje ile; -Eğitimde iyi uygulamaların değişimi ile Eğitimde kalite yükselterek uluslararasılaştırma hedefini yakalamak -Öğrenci ve personelin yabancı dil becerilerini geliştirerek kültürler arası farkındalığı arttırmak -Avrupa birliğinde yer alan meslek okulları ile ortaklıklar kurarak işbirliği ağları kurmak, Fikir, uygulama ve yöntemleri, paylaşmak -Gençleri sağlıklı bir yaşam tarzına ve sağlıklı beslenmeye özendirmek çünkü eğitim kurumları bu tür iyi uygulamaların toplumda öncüsü ve ilk uygulayıcısı olmalıdır. -Sağlıklı beslenme konusunda kamuoyunda bir farkındalık yaratmak suretiyle, insanları bilinçlendirmek, doğru alışkanlıkların kazandırılmasını teşvik etmek -Yerel halk mutfağının tipik örneklerinin yiyecek-içecek alanı öğrenci ve öğretmenleri tarafından uygulanarak kültürel aktarımın sağlanması -Somut olmayan kültürel mirasın yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde duyarlılığı arttırmak ve karşılıklı değerliliği sağlamak hedeflenmiştir. Bu amaçlarla proje konusu ile ilgili eğitimler veren 5 Akdeniz ülkesinden(Türkiye, İtalya, İspanya, Yunanistan, Portekiz) 5 ortak okul bir araya gelerek ortaklık kurmuştur. Metodoloji olarak Atölye uygulamaları, Demonstrasyon, anlatım, örnek verme, soru-cevap, grup çalışması, gezi gözlem, Rol model öğrenme, araştırma, uygulama, yöntem ve teknikleri, outdoor-doğa aktiviteleri, Kültürel ve Dilsel Aktarım kullanılmıştır. 2023 yılı itibarıyla sonuçlandırdığımız proje dahilindeki 4 LTT hareketliliğe toplam 80 öğrenci 40 öğretmen doğrudan katılmış olup planlanan faaliyetleri gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Yöresel yiyeceklerin turizmde kullanılmasının bir sonucu olarak ülkelerin sahip olduğu yerel kültür mirasları korunup evrensel bir boyut kazanmaktadır. Yemeklerin hazırlanış biçimleri kültürel kimliğin önemli bir parçasıdır. Farklı kültürlerin yemek kültürlerini tanımak ve uygulamak öğrenciler ve görevli öğretmenler için büyük bir kazanım sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Akdeniz tipi beslenme, kültürel miras, erasmus, proje

TARİH ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİMDE WEB 2. 0 TEKNOLOJİLERİNİ KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

ESRA PARLAK¹, FATİH PARLAK²

Milli Eğitim Bakanlığı- Keçiören Şehit Mustafa Ünal Ortaokulu- Ankara¹, Milli Eğitim Bakanlığı- Keçiören- Ankara. ²

Özet: Teknolojideki gelişmeler birçok alanı etkilediği gibi eğitim alanını da etkilemektedir. Hem yüz yüze hem de uzaktan eğitimde kullanılan Web 2. 0 teknolojileri özgünlük, yaratıcılık, işbirlikli öğrenme, paylaşma, somutlaştırma, dikkat çekme, öğrenmede kalıcılığı ve motivasyonu artırma, öğrenmeyi eğlenceli hale getirme gibi birçok özelliğinden dolayı öğretmenler tarafından tercih edilmektedir. Bu çalışma ile tarih öğretmenlerinin eğitimde Web 2. 0 teknolojilerini kullanımına ilişkin görüşlerini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik (olgu bilimsel) desene dayalı olarak tasarlanmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmış ve veriler 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı'nda liselerde çalışan sekiz tarih öğretmeninden toplanmıştır. Araştırma kapsamındaki veriler nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme kullanılarak, yarı yapılandırılmış görüşme formları ile elde edilmiştir. Görüşme formunun birinci bölümü demografik sorulardan, ikinci bölümü ise soru ve sonda sorulardan oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışmanın bulgularına göre; katılımcıların bazıları Web 2. 0 kavramından haberdar olmadıklarını belirtmelerine rağmen Canva, Blogger, Zoom, Google Formlar gibi Web 2. 0 teknolojilerini kullandıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların web 2. 0 teknolojilerini uzaktan eğitim, anket hazırlama gibi amaçlarla kullandıkları tespit edilmiştir. Katılımcılar tarih öğretiminde Canva ile öğrencilerle birlikte tarih gazetesi tasarlama, blogger üzerinden öğrencilerin proje ödevlerini yaparak anlık dönüt alması şeklinde kullanabileceğini, tarih öğretiminde web 2. 0 teknolojilerinin fayda sağlayabileceğini, öğrencilerin aktif bir şekilde derse katılımının sağlanarak, yaparak yaşayarak öğrenebileceklerini, özellikle Z kuşağına web 2. 0 teknolojilerinin eğitsel bağlamda katkı sağlayacağını düşündüklerini dile getirmişlerdir. Bunun yanı sıra katılımcılar web 2. 0 teknolojilerinin dezavantajlarını öğrencilerin tek başına olduğunda bir rehber ihtiyacı duyabilmesi, öğrencilerin eğitim amacı dışında da web 2. 0 teknolojilerini kullanabilecekleri şeklinde ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Tarih öğretimi, web 2. 0 teknolojileri, eğitim, teknolojileri, dijital öğretim materyali.

AVRUPA'DA AKDENİZ MUTFAĞI STAJI PROJESİ

ERSİN KAYA¹

Zeynep Mehmet Dönmez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi¹

Özet: Okulumuz Zeynep-Mehmet Dönmez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi uluslararasılaşma yolunda öğrencilerinin mezun olduktan sonraki iş hayatlarında istihdam edilebilirliklerini, niteliklerini, mesleki becerilerini arttırmayı hedefleyen öğrencilerine her yıl Avrupa’da staj yaptırma hedefini Okul Stratejik Planına almış bir kurumdur. Bunun için yeni çıkan gastronomi akımlarını gidip yerinde öğrenmeleri, yabancı dil becerilerini geliştirmeleri, mesleki becerilerini arttırmaları ve bu edindikleri kazanımları ülkemize geldiklerinde kendi girişimciliklerini yapabilmeleri ve ülke kalkınmasına katkıda bulunmaları gibi uzak hedeflere ulaşma hayaliyle birlikte proje fikrimiz ortaya çıktı. ERASMUS K102 Avrupa’da Akdeniz Mutfağı Stajı Projesi 2020 Yılında okulumuzdaki meslek projelerinden sorumlu ekip tarafından bizzat hazırlanıp Türkiye Ulusal Ajansı tarafından desteklenmeye hak kazanan bir projedir. -Mesleki eğitim alanında daha tanınır olmak, mesleki eğitim ve öğretim için Avrupa Kredi Transferi Sistemi (ECVET) kullanmak -Kurumumuzun mesleki eğitimde, alanında ülke çapında, bölgede ve uluslararası alanda marka okullar arasına girmesi -Öğrenci ve mezunlarımızın niteliklerini arttırarak istihdamına katkı sağlamak -Okulumuzun tercih edilebilirlik durumunu arttırmak -Öğrenci ve personelin yabancı dil becerilerini geliştirmek -Erasmus+ Mesleki Eğitim Hareketliliği Akreditasyon Belgesi almak amacıyla projeye başvuru yapılmıştır. Bu amaçla gerçekleştirilen faaliyetler; (8 öğrenci, 2 Refakatçi öğretmen) Akış 8 hafta yani 56 gündür. Öğrenciler haftada 40 saat işletmelerde beceri eğitimi uygulamaları yapmışlardır. Akış 1 İtalya Agrigento kentine yapılmıştır. - 01 Eylül 2022 Seyahat - Ev sahibi kurumda 1 günlük oryantasyon eğitimi verilerek çalışma hayatına hazırlık sağlanmıştır. - 02/09/22 -27/10/2022 tarihlerinde proje kapsamında işletmelerde beceri eğitimi - staj. -27 Ekim 2022 Seyahat (Ayrılış) Akış 2 İtalya Agrigento kenti Hotel Tre Torri Akış 4 hafta yani 28 gündür. Öğrenciler haftada 40 saat işletmelerde beceri eğitimi uygulamaları yapmışlardır. (3 Aşçılık Dalı + 2 Servis dalı toplam 5 öğrenci, 1 Refakatçi öğretmen) - 01. 10. 2022 Seyahat -Ev sahibi kurumda 1 günlük oryantasyon eğitimi verilerek çalışma hayatına hazırlık sağlanmıştır. -02-27 Ekim tarihleri arasında proje kapsamında işletmelerde beceri eğitimi - staj. - 27 Ekim 2022 Seyahat (Ayrılış) 2022 Öğrenciler Yiyecek-İçecek Alanı Aşçılık dalı ve Servis dalında staj yapmışlardır. Bu çerçevede kurumumuz AB hareketliliklerine katılmayı, bu akımların doğduğu yerde yakından takip etmeyi bu değişim ve gelişim doğrultusunda mutfak uygulamalarını zenginleştirmeyi hedeflemiştir. Öğrencilerimiz öğretim programları ve modüllerde yer alan kazanımların öğrenme çıktılarını elde ettiler. Okulda öğrenilen teorik bilginin uygulamasını Avrupa boyutunda gerçekleştirdiler. Öğrencilerimiz kendi alanlarıyla ilgili yenilik ve gelişmeleri Avrupa’da yerinde görerek Mesleki alanda kullanılan farklı yöntem ve teknikleri keşfettiler. İtalya ‘nın en büyük Akdeniz adası olan Sicilya’nın tipik yerel yiyeceklerini hazırlamayı öğrendiler. Yabancı dil becerilerini ve kendilerine olan güvenlerini geliştirerek ülkemizde benzer girişimciliklerin öncüsü olabileceklerine dair olan inançlarını pekiştirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Akdeniz mutfağı, staj, erasmus, proje

BİR TANIMA VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ OLARAK ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE OYUN

FAZİLET ULUYURT¹, ZEHRA ÇAĞLAROĞLU², FATMA GÖKMEN³, OĞUZHAN GÜNGÖR⁴, FADİME KURNAZ TÜRKER⁵

MEB¹, MEB², MEB³, MEB⁴, MEB⁵

Özet: Araştırmamızın amacı erken çocukluk döneminde çocuğun önemli bir işi ve uğraşı olan oyunu bir tanıma ve değerlendirme yöntemi olarak incelemektir. Çalışmada, çocuğu tanıma ve değerlendirme yöntemi olarak oyunun derinlemesine ve ayrıntılarıyla incelenebilmesi için ‘literatür taraması’ yöntemi tercih edilmiştir. Yapılan literatür taramasıyla konu hakkında daha önce ne tür bir bilimsel bilgi birikiminin olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Buna bağlı olarak araştırmanın erken çocukluk döneminde oyunu çocuklar için bir tanıma ve değerlendirme yöntemi olarak tanımaya olanak vereceği düşünülmektedir. Çocuklar için oyun kendini tanıma, kendini anlatma, düşünme ve deşarj olma aracıdır. Oyun, çocuğu doğal ortamında gözlemlene fırsatı sunar. Çocukların oyunlardaki oyuncakları kullanımlarındaki ve konuşmalarındaki sembolik yansımalar duygusal olarak önemli deneyimleri daha rahat ve güvenilir olarak ifade etmelerini sağlayabilir. Oyuncakların kullanımı çocuklara korkularını, kaygılarını insanlardan çok objelere transfer etmelerine izin verir. Özellikle erken çocukluk dönemi için hayatın vazgeçilmez bir unsuru olan oyun, okul öncesi öğretmenleri için birçok açıdan bilgi sunan bir veri toplama aracı olduğu gibi aynı zamanda çocuğu tanımak ve değerlendirmek için bir teknik olarak nitelendirilmektedir. Bu bağlamda çocuğu tanıma ve değerlendirmede formal ve informal değerlendirme yöntemlerinin olmasının yanı sıra alternatif değerlendirme yöntemleri arasında oyun temelli değerlendirme de sayılmaktadır. Oyun temelli gelişimsel değerlendirmede “Disiplinlerarası Oyun Temelli Değerlendirme (Transdisciplinary Play-Based Assessment-TPBA)”, “Oyun Gözlem Formu”, “Piaget’in Oyun Gözlem Ölçeği (Play Observation Scale)”, “Oyun Gözlem Seti (Play Observation Kit-POKIT)”, “Ounce Değerlendirme Ölçeği”, “Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği” gibi ölçek ve setler profesyonellere yardımcı olmaktadır. Son yıllarda oyun giderek önemini artırmakla beraber özellikle oyun kuramlarına dayalı geliştirilen ve kullanılan “Çocuk Merkezli Oyun Terapisi, Deneyimsel Oyun Terapisi, Gelişimsel Oyun Terapisi, Theraplay, Kum Terapisi, Kukla Terapisi” gibi tekniklerle terapi amaçlı da kullanılmaktadır. Alanda yapılan çalışmalarda da özellikle okul öncesi öğretmenleri oyunu hem bir eğitim hem de çocuğu tanıma aracı olarak kullandıklarını, ayrıca şiddet, boşanma, kardeş kıskançlığı gibi çocuklarda olumsuz sosyal davranışlara sebep olan durumları da oyun aracılığıyla gözlemleyebildiklerini ifade etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Çocuğu tanıma teknikleri, erken çocukluk dönemi, okul öncesi, oyun, oyun terapisi

DEZAVATAJLI BÖLGELERDE YAŞANAN ÖĞRETMEN SİRKÜLASYONUNUN NEDENLERİ

SAİT ÖZDEMİR¹, AYŞE KAZANCI TINMAZ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Ondokuz Mayıs Üniversitesi²

Özet: Eğitim öğretim süreci tüm alt unsurların bir araya gelmesiyle bütünlük arz etmektedir. Eğitim öğretim süreci tüm bu parçaların en iyi hale getirilmesiyle daha verimli hale gelebilir. Bu bütünlük içerisinde bölgenin fiziki şartları, ulaşım olanakları, velilerin eğitim öğretime bakış açısı, okulun fiziki imkânları ve öğretmen eksikliği gibi başlıklar belirtilebilir. Bu unsurların tamamı eğitim öğretim sürecini farklı şekillerde etkilemektedir. Bunlar içerisinde öğretmen eksikliği önemli bir yere sahiptir. Öğretmenler, eğitim sisteminin en temel ögesidir (Özdemir ve Civelek, 2015). Bu bakış açısıyla öğretmen eksikliği eğitim öğretim faaliyetlerinin düzenli bir biçimde sürdürülebilmesini engelleyen önemli bir faktör olup özellikle dezavantajlı bölgelerde öğretmenlerin sirkülasyonu sonucunda ortaya çıkmaktadır. Dezavantajlı bölgeler, genel olarak fiziki şartlar olarak geri planda kalmış, okulun birçok eksikliğinin bulunduğu bölgelerdir. Bu bölgelere ilk atama ile gelen öğretmenler zorunluluk durumları ortadan kalktığına veya bu zorunluluk durumunu ortadan kaldıran başka bir durum olduğunda bölgeden ayrılmakta ve daha iyi çalışma alanına sahip olmak için şartların ve imkânların eski görev yerinden daha iyi olduğu yerleşim yerlerine tayin isteğinde bulunmaktadır (Şahin, 2020). Öğretmenlerin bu şekilde sirkülasyonu önemli sorunlara yol açmaktadır. Bu sorunların anlaşılabilmesi ve en aza indirilebilmesi için bu çalışmada öğretmen sirkülasyonunun sebeplerinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırma, nitel bir durum çalışmasıdır. Durum çalışmalarında amaç, bir durumu derinlemesine analiz etme ve betimlemedir (Creswell, 2018) ve gerçek hayattaki durumların güncel halleri ele alınır (Yin, 2011). Katılımcı grupta yer alan öğretmenler ölçüt örnekleme ile belirlenecektir. Burada tercih edilen ölçüt; dezavantajlı bölgelerde belirli bir süre görev yapmış ve ayrılmış öğretmenlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yer değiştirme sebeplerini öğrenebilmek amacıyla veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler, önceden hazırlanan üç tane açık uçlu soru ve bu soruların altında yer alan alt soruların katılımcılara sorulması ile gerçekleştirilecektir. Veriler içerik analizi ile çözümlenecektir. İlk olarak görüşmelerin ses kayıtları dinlenerek veriler kodlanacaktır. Ortaya çıkan kodların, önceden belirlenen ve ortaya çıkan temalar altında yerleşmeleri ve daha sonra tüm çalışma gözden geçirilerek temaların anlamlı bir bütün oluşturulmasına çalışılacaktır. Araştırma devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, sirkülasyon, dezavantajlı bölge, yer değişikliği, okul

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNE, "GÖZLÜKLÜ ÇİM KAPLUMBAĞALAR" EĞİTİM MATERYALİ İLE KÜRESEL ISINMA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ (YEŞİL ÇATILAR) BİLİNCİNİN KAZANDIRILMASI

SABAHAT ZEYBEK¹

Sakarya Cevat Ayhan Fen Lisesi¹

Özet: Bilindiği üzere, biz insanlar ve Dünyamızdaki diğer tüm canlıların yaşamı üzerinde yakın gelecekte karşı karşıya olduğumuz en büyük tehditlerden birisi de küresel ısınma ve iklim değişikliği tehlikesidir. Bu hassas konuda küresel ölçekte önlemler alınmaz, erken yaşlardan itibaren tehlikenin hayati boyutuna yeterince dikkat çekilmez ve toplumlar, her yaştan insanlarını yeterli duyarlılıkla bilinçlendirmez ise her geçen gün daha da fazla ısınan Dünyamızda giderek artan sayılarda sel, yangın, kasırga, tsunami gibi yüksek can kayıplarına yol açan pek çok felaketle yüzleşmemiz kaçınılmaz görünmektedir. Biz de bir eğitimci olarak; bu önemli konuda toplumsal farkındalık oluşturabilmek, duyarlı ve bilinçli bir nesil oluşumuna katkı sağlayabilmek için, "Gözlüklü çim kaplumbağalar" adında bir eğitim materyali tasarladık. Kaplumbağalarımızı, çorap, çim tohumu ve talaş malzemelerinden imal ettik. Yapımını öğrencilerimizle birlikte gerçekleştirdiğimiz her bir kaplumbağamıza ayrı ayrı isimler verdik. Düzenli bir şekilde sulayarak, kaplumbağalarımızın sırtlarındaki kabuk bölgelerinin çimlenip yeşillenmesini sağladık. Yaygın "çim adam" örneğinin bir benzeri olarak ve kaplumbağa biçiminde tasarladığımız bu eğitim materyalimizle, ilköğretim çağındaki öğrencilerimiz üzerinde, küresel ısınmanın doğuracağı felaketlere karşı farkındalık oluşturmayı hedefledik. Eğitim materyalimiz olan gözlüklü ve sırt kabukları çimlenmiş kaplumbağalarımızı, öğrencilerimize, ayrıca tasarladığımız bir hikaye ile birlikte, oyunlaştırarak sunduk. Tasarladığımız hikayede, önce mutlu bir şekilde yaşadıkları ormanda yıkıcı bir yangına uğrayan kaplumbağalarımızın uğradığı acıklı durumu anlattık. Hikayemizin devamında, ormanlarını yangında kaybederek mecburen şehre doğru yönelen kahramanlarımızın, Bilge kaplumbağa liderliğinde bir değerlendirme toplantısı yaptıklarından bahsettik. Bu toplantıda, yaşadıkları yangına sebep olan esas nedenin küresel ısınma ve bu konudaki duyarsızlık olduğunu, Bilge kaplumbağanın ağzından dinledik. Ardından, Bilge kaplumbağanın önerisiyle, madem ki artık ormanımızı kaybettik, biz de her birimiz kendi yeşilimizi kabuğumuzda kendimiz üretir ve küresel ısınmaya karşı küçük te olsa kişisel bir önlem almış oluruz, şeklinde karar aldıklarından söz ettik. Bilge kaplumbağanın bu önerisiyle, yangından kaçarak geldikleri kurak şehirde görüp öğrenmiş oldukları "yeşil çatılı ev" fikrini, bizzat kendileri üzerinde uygulamaya karar verdiklerini anlattık. Biz, bu eğitim materyalimizle birlikte sunduğumuz hikayemizle, öğrencilerimizin, kaplumbağalarımızın sırtı yani dış kabukları ile evlerimizin çatıları arasında direkt bir ilişki kurmalarını hedefledik. Dünyada pek çok kentte her geçen gün daha da yaygınlaşmakta olan, küresel ısınmaya karşı "Yeşil çatı" projesine de bu materyal ve hikayeyi kullanarak böylece dikkat çekmeye çalıştık. "Gözlüklü çim kaplumbağalar" adlı bu eğitim materyalimiz kullanılarak, ilköğretim çağındaki öğrencilerimiz üzerinde, erken dönemlerden itibaren küresel ısınmanın tehlikeli sonuçları ve etkili bir önlem olarak ta "yeşil çatı" projesi hakkında, sıkılmadan yapılan eğlenceli bir aktivite ile kalıcı bir bilinç oluşturabilmek mümkün olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gözlüklü çim kaplumbağalar, yeşil çatılar, iklim değişikliği, kentsel ısı adası.

KKTC'DEKİ MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI İLE İŞ DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

AHMET ARSLAN¹, MURAT KOÇALI², ADEM ÇİLEK³

KKTC Ankara Eğitim Ateşesi¹, EYUDER Başkan vekili², Çankırı Karatekin Üniversitesi³

Özet: KKTC'de meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ile iş doyumları arasında bir ilişki bulunup bulunmadığını incelenmiştir. Bu incelemede yanıt bulabilmek için aşağıda bulunan alt problemlere ulaşmak hedeflenmiştir: 1. KKTC'de meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ne düzeydedir? 2. KKTC'de meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin iş doyumları ne düzeydedir? 3. KKTC'de meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları öğretmenin; Cinsiyetine, Yaşına, Kültür dersi veya meslek dersi öğretmeni olmasına, Hizmet yılına, Görev yapılan okulda çalışma süresine göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir? 4. KKTC'de meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin iş doyumları öğretmenin; Cinsiyetine, Yaşına, Kültür dersi veya meslek dersi öğretmeni olmasına, Hizmet yılına, Görev yapılan okulda çalışma süresine göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir? 5. Öğretmenlerin iş doyumları örgütsel bağlılıklarını yordamakta mıdır? Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde ve ilişkisel tarama deseninde gerçekleştirilmiştir. Tarama modelinin kullanıldığı araştırmalarda araştırmaya konu olan durum var olduğu şekliyle ve kendine has koşulları değiştirilmeden ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla 2022-2023 eğitim öğretim yılında KKTC'deki bulunan 12 meslek lisesinde görev yapan 270 meslek dersi ve 190 kültür dersi öğretmenleri arasında araştırma yapılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu, Minnesota İş Tatmini Ölçeği Örgütsel Bağlılık Ölçeği aracılığı ile toplanmıştır. 169 öğretmenin gönüllü olarak katıldığı bu çalışmada demografik yapı ile iş doyumunu ve örgütsel bağlılıklarında bir ilişki tespit edilememiştir. Ama öğretmenlerin iş doyumları ve örgütsel bağlılıkları arasında anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin iş doyum puanları ile örgütsel bağlılıkları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. İş doyumunun örgütsel bağlılık üzerinde bir etkiye sahiptir. İş doyumunu arttıkça örgütsel bağlılıkları da artmaktadır. Bu sonuçlara dayanarak öğretmenlerin iş doyumunu artıracak uygulamalar ve politikalar geliştirilirse örgütsel bağlılıklarının da artması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: KKTC, meslek liseleri, iş doyumunu, örgütsel bağlılık

ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL MUHALEFET DÜZEYLERİ İLE ÖRGÜTSEL SESSİZLİK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

MEHMET BARIŞ İPEK¹, VURAL CEREN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin örgütsel muhalefet düzeyleri ile örgütsel sessizlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde olup araştırma evrenini, 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Çorum İl merkezi ve Osmancık ilçesindeki resmi anaokulu, ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan 5380 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evrenden tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 536 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanması amacıyla, Dağlı (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Örgütsel Muhalefet Ölçeği" ile Kahveci ve Demirtaş'ın (2013) geliştirdiği "Örgütsel Sessizlik Ölçeği" ve araştırmacı tarafından geliştirilerek "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Değişkenlere ait elde edilen puanların demografik özelliklerden cinsiyet, eğitim durumu, hizmet süresi ve yaş değişkenleri açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t-Testi ve Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi, tek yönlü varyans analizi sonucunda anlamlı olduğu görülen F değerinde fark olan grupları belirlemede ise Scheffe ve LSD testleri kullanılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin örgütsel muhalefet düzeylerinin "büyük oranda katılıyorum" düzeyinde olduğu bulunmuştur. Araştırmada öğretmenlerin, örgütsel muhalefet düzeylerine ilişkin görüşlerinin cinsiyet, hizmet süresi ve yaş değişkenleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı farkın olduğu, eğitim durumu ve medeni durumu değişkeni bakımından ise istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Regresyon analizi sonucunda öğretmenlerin örgütsel muhalefet algı düzeyleri, öğretmenlerin örgütsel sessizlik algıları ile anlamsal yönden aralarında bir ilişki tespit edilmemiştir ($R=0,021$; $R^2=0,000$).

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, örgüt, örgütsel muhalefet, örgütsel sessizlik

İNGİLİZCEYİ KONUŞARAK ÖĞRETİYORUZ, UYGULAYARAK PEKİŞTİRİYORUZ

SELİHA BAŞDAĞ¹, YASİN ŞAHİN², AYNUR DİLARA ÖZBİLMİŞ³, MERVE USTA⁴

İngilizce Öğretmeni- Küçükçekmece Özel Özgün Yetenekler Anaokulu- İstanbul¹, Kurum Yöneticisi- Küçükçekmece Özel Özgün Yetenekler Anaokulu- İstanbul², Sınıf Öğretmeni- Küçükçekmece Özel Özgün Yetenekler Anaokulu- İstanbul³, Sınıf Öğretmeni- Küçükçekmece Özel Özgün Yetenekler Anaokulu- İstanbul⁴

Özet: Yabancı dil öğrenimi geçmişten günümüze kadar süre gelmiş bir süreçtir. Erken yaşta yabancı dil uygulamasına tarihsel bir bakış açısından bakacak olursak çok dilliliğin hakim olduğu İsviçre, Belçika, İrlanda gibi ülkeler ile Hindistan gibi sömürge ülkeleri ve Kanada gibi göçmen alan ülkelerde ve Almanya'da kurulan ama diğer bazı Avrupa ülkelerinde de şubeleri olan kendine özgü ders programıyla iki dilli eğitim veren Waldorfschule'ler de erken yaşta yabancı dil öğretimi uygulamaları daha da eskilere dayanmakla birlikte genel olarak dünyada ilgi I. Dünya savaşından sonra başlamıştır. Amerika Birleşik Devletleri'nde FLES (Foreign Languages in Elementary Schools) hareketi ile 1920'den sonra Doğu Avrupa Ülkeleri ve dönemin Sovyetler Birliğinde uygulama denemelerine başlanmıştır. 1950'de "modern language association"ın kurulmasıyla bu alana duyulan ilgi artmıştır. 1970'li yıllarla birlikte Finlandiya, Norveç, İsveç ilköğretimde 3. yıldan itibaren yabancı dil dersi uygulamasına geçmiştir. 1990'lı yıllarla birlikte Avusturya, İtalya, İspanya ve Fransa bu uygulamaya geçmiştir. 1970'li yıllardan itibaren Almanya'nın bazı eyaletlerinde belli okul türlerinde ilköğretimde yabancı dil uygulamasına başlanmış ama genel uygulama daha yakın bir zamanda yürütülmeye başlanmıştır. Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi'nde 2002 yılında Barselona'da her Avrupa vatandaşının en az iki yabancı dili öğrenmesi gerektiği kararı doğrultusunda, yabancı dil eğitiminde niteliği arttırmak ve dil eğitiminin yaygınlaşması konusunda çeşitli adımlar atmıştır. Bu adımlar, yabancı dil öğrenmeyi ve dilsel çeşitliliği sağlamak amacıyla Avrupa Komisyonunun 2004–2006 yılları arasında hedeflerin gerçekleştirilmesini sağlayacak bir eylem planını hazırlaması gösterilebilir. Bu eylem planında, ana dilin yanı sıra iki yabancı dilin öğrenilmesi ve erken yaşlarda dil eğitimine başlanması gerektiği üzerinde durulmaktadır (European Commission, 2003). T. C. Kalkınma Bakanlığı tarafından yayınlanan On Birinci Kalkınma Planında 2019–2023 hedeflerinde, yabancı dilde eğitim veren programların sayısının artırılması, yabancı dil öğretmenlerinin niteliklerini arttırmaya yönelik hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi, yabancı dil eğitimine ilişkin materyallerin zenginleştirilerek, dinleme, konuşma, okuma ve yazma alanlardaki becerilerin tümünü ölçmeye yönelik sistemin geliştirilmesi konusunda hedefler yer almaktadır. Bakanlığın yayınlamış olduğu hedefler doğrultusunda yabancı dil eğitiminin önemi vurgulanmıştır. Çocukların beyinlerindeki dil gelişimi iki yaş civarında başlamaktadır ve bu gelişimin ergenlik dönemine kadar sürmektedir. Eğer çocuk bu dönemde yabancı dil öğrenmeye başlarsa yabancı dili de anadili gibi rahatlıkla öğrenebilir (Krashen, 1973). Bu yüzden okul öncesi çocuğunun yabancı dil farkındalığı daha okula başlamadan gözlemlendiği görülmüştür. Ülkemizde uygulanan dil eğitimi okul öncesi eğitimsel süreçte zorluk çekmektedir. Okul Öncesi Eğitim programı tamamen öz bakım ve gelişimsel sürecini kapsayan bir planlamayı içermektedir. Alınan İngilizce eğitimi sonucunda geri dönüt olarak anlıyorum ama konuşamıyorum ya da unuttum gibi cevaplar alınmaktadır. Bunun tek sebebi çocukları sözlük gibi ezberle dayalı, ağırlıklı gramer eğitimi verilmesidir. Bu yüzden dil öğrenimi okul öncesi dönemde büyük önem kazanmıştır. Özgün Yetenekler Anaokulu olarak yapmış olduğumuz İngilizce eğitim ve etkinlikleri ile yabancı dilin okul öncesi dönemden başlamasının çocuklarda daha etkili ve doğru telaffuz ile kalıcı öğrenmenin

gerçekleştigi gözlemlenmiştir. Yapılan incelemelerde ileri yaş düzeyindeki öğrencilerden okul öncesinde İngilizce eğitimi almış olanların diğer öğrencilere göre hızlı öğrenme ve hayata uyarlama noktasında daha başarılı oldukları görülmüştür. Okulumuzda yapmış olduğumuz İngilizce atölyesi ve tüm atölyeleri entegre edilerek sınıf öğretmenlerinin ve tüm personelin desteğiyle çocukların eğlenerek kalıcı öğrenme gerçekleştirdikleri gözlemlenmiştir. Yapılan günlük yaşam becerileri etkinliklerinin de öğrencilerin motivasyonlarını olumlu yönde etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Özgün, İngilizce, okul öncesi, İngilizce eğitimi, konuşma

EKO STEAM İLE GELECEĞİMİZ GÜVENDE

SEHER ŞEREF¹, EMİNE YILDIRIM², SAMİME KAYA³

Mersinli Ahmet İlkokulu/MERSİN¹, Mersinli Ahmet İlkokulu/MERSİN², Mersinli Ahmet İlkokulu/MERSİN³

Özet: Eko Steam ile Geleceğimiz Güvende eTwinning projesi Türkiye, Azerbaycan, Litvanya, Romanya, Arnavutluk, Portekiz, Gürcistan ülkelerinden katılan 21 öğretmenin ortak olduğu, 7- 11 yaş aralığındaki yaklaşık 600 öğrenci ile gerçekleştirilen uluslararası bir projedir. Araştırma konumuz; doğa ile uyumlu yaşam becerilerinin kazandırılmasıdır. Proje süresince ön anket ve son anket uygulanmıştır. Ön ankette öğrencilerin hazırbulunuşlukları, genel bilgileri test edilmiş. Ön anket verilerine göre atıkların denizde oluşturdukları plastik adası, atıkların zararları, ekosistem, nesli tükenen hayvanlar, tohumun dünyası, sağlıklı çevre puzzle, bilinçli tüketici, gıda israfı hakkında öğrencilerin ve velilerin %70 i detaylı bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Sağlıksız kentleşme, sanayileşme ve hızlı ekonomik gelişme süreci; hava, su ve toprak kirliliği, suyumuzun azalması, erozyon, doğal afetler, gürültü ve bu coğrafyayı paylaştığımız canlıların azalması gibi diğer çevre sorunlarını tetiklemektedir. Hayatımızı borçlu olduğumuz gezegenimizdeki doğal dengeler çoğu zaman geri dönülmez bir şekilde bozulmaktadır. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda ortakların işbirliği ile proje planı geliştirilmiştir. Eko Steam ile Geleceğimiz Güvende projesi ekosistem türlerini araştırarak ilişkisel bir bütünlük içinde tanıma, ekosistemi etkileyen olumsuzlukları öğretme, besin zincirinde yer alan canlılar ve cansızlar arasındaki ilişkiyi üç boyutlu çalışmalarla açıklama, atıkların ekosisteme verdiği zararları ve geri dönüşümün önemini anlatma, sürdürülebilir kalkınma için gıda atıklarının etkin yönetiminin ve yeniden kullanımının önemini vurgulayabilme, "Yaşanabilir güzel bir dünya ve sürdürülebilir bir yaşam için"birlikte" duygusu geliştirme, iklim değişikliğinin neden olduğu küresel ısınmanın dünyayı nasıl etkilediğini anlamalarına yardımcı olmayı amaçlar. "Birlikte yaşanabilir güzel bir dünya ve sürdürülebilir bir yaşam" hedefiyle gezegenimizin dengesini desteklemek ve doğa ile uyumlu yaşam becerilerini kazandırmak amacıyla öğrencilere uzman eğitimlerle bilgiler verilmiş, ekosistem, nesli tükenen hayvanlar, sağlıklı çevre, doğal kaynaklar, geri dönüşümün önemini vurgulayan dil çubuklarından puzzlar, bir tohumun büyümesini anlatan kodlama, tohum bombası etkinliği, üç boyutlu Steam, çalışmalarla, Web2. 0 araçları ile hazırlanan dijital oyunlarla dersler daha eğlenceli hale getirilmiş ve öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmeleri ve sunum yapmaları sağlanmıştır. Yapılan tüm faaliyetleri anlatan proje magazini, sanal sergisi hazırlanmıştır. Temalara bağlı olarak posterler oluşturulmuştur. Derslerde ters-yüz edilmiş sınıf, harmanlanmış, sorguya dayalı, proje tabanlı, tasarım temelli öğrenme pedagojileri kullanılarak çoklu disiplinler proje planı doğrultusunda belirlenen etkinliklerle hedeflere ulaşılmıştır. Proje sonu değerlendirme anketi verilerine göre öğrenciler ve velilerin %80'ninin Pasifik okyanusunda plastiklerin oluşturduğu plastik adasını, ekosistem çeşitlerini, nesli tükenen hayvanlar, sağlıklı çevreyi anlatan tişört boyamaları, dil çubuklarından puzzle, bir tohumun yolculuğu kodlama çalışmaları, dijital oyunları öğrendikleri tespit edilmiştir. Proje sonunda öğrencilerde ve proje katılımcılarında;ekosistem çeşitlerini öğrenecekler, ekosistemlerin bir bütün olduğunu ve korunması gerektiği farkındalığı kazandırılmış, geri dönüşüm ve gıda atığı çalışmaları, öğrenciler gerçek yaşam bağlamlarının yanı sıra eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcılık ve girişimcilik gibi bir dizi temel yeterlilikleri edinmişlerdir. Doğal varlıkların korunması, doğa dostu tüketim alışkanlıkları ve atık yönetimi gibi konularda farkındalık yaratılmıştır. 21. yüzyıl becerileri, müfredat çıktılarıyla bütünleştirilmiş yenilikçi uygulamalar geliştirilmiştir. Kişisel

gelişim ve işbirliği becerileri artırılmıştır. Web2. 0 araçlarını anlamlı bir şekilde kullanmayı öğrenmişlerdi. Ortaklar öğrencilerin aktif katılımıyla oluşturulan işbirlikli çalışmaları posterle, sanal sergi, magazin ve videolarla proje ürünleri oluşturmuşlar ve online üzerinden yaygınlaştırma çalışmalarını gerçekleştirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Doğa ile uyumlu yaşam becerileri, steam etkinlikleri, etwinning projesi, sürdürülebilirlik, ekosistem, besin zinciri, nesli tükenen hayvanlar, ters-yüz edilmiş sınıf, harmanlanmış öğrenme, web 2. 0 araçları

METAVERSE, WEB 3. 0, ROBOTİK'İN FEN BİLİMLERİ İLE İLİŞKİSİ ÜZERİNE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

ÖZGÜR ATIK¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Metaverse, kişinin sanal evrende avatarlarla etkileşime girebileceği sürükleyici bir dijital ortamı ifade eder. Metaverse birçok uzman tarafından internetin bir sonraki aşaması olarak tanımlanmaktadır. Kodlama eğitimi, öncelikle çocuklar olmak üzere, bireylerin algoritmik düşünme, problem çözme, olaylar arasında neden sonuç ilişkisi kurabilme, bir problemin çözümünü çok yönlü düşünebilme, özgüvenli olma, yaratıcı olma gibi becerilerini artırmak amacıyla kullanılan bir uygulamadır. Bu araştırmanın amacı 6. ve 7. Sınıf öğrencilerinin Metaverse 3. 0 ve Robotik Eğitim Uygulamaları' nın, Fen Bilimleri dersine etkisini belirlemektir. Araştırmada nitel yöntem kullanılmıştır. 6. ve 7. Sınıf öğrencileriyle sınırlı 14 erkek ve 9 kız öğrenciden oluşan 23 kişilik bir örneklem ile çalışılmıştır. Uygulama yapılmadan önce öğrenci velilerinden yazılı izin alınmıştır. Öğrenciler, Metaverse ve Robotik Eğitim uzmanları tarafından verilen teorik ve uygulamalı eğitime katılmıştır. Eğitim süresi 12 saattir. Eğitimler sonucunda bu örneklem grubuna yarı yapılandırılmış 3 sorudan oluşan görüşme formu uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğrencilere 'yaptıkları etkinliklerin Fen Bilimleri dersine karşı merak ve katılım isteği uyandırıp uyandırmadığı' sorulduğunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun yaptıkları etkinlikleri 'eğlenceli ve merak uyandırıcı' bulduğu görülmüştür. Ancak sadece bir öğrencinin 'eğlenceli bulmadığı ve uygularken zorlandığı' anlaşılmıştır. Öğrencilerin yaptıkları etkinlikleri Fen Bilimleri dersiyle ilişkilendirme durumlarına bakıldığında, öğrencilerin çoğunluğunun 'ilişkili bulunduğu', fakat bazı öğrencilerin ise 'ilişkili bulmadığı' tespit edilmiştir. Öğrencilere 'yaptıkları etkinliklerin Fen Bilimleri dersindeki başarıya etkisi' sorulduğunda, öğrencilerin çoğunluğunun 'başarıya etkisi olmadığı' cevabını verdiği görülmüştür. Birkaç öğrencinin ise 'başarıya etkisi olduğu' yönünde ifadeler kullandığı tespit edilmiştir. Bu araştırma sonucunda, Metaverse 3. 0 ve Robotik Eğitim Uygulamaları' nın Fen Bilimleri dersi için merak ve ilgi uyandırdığı ve Fen Bilimleri dersiyle ilişkilendirildiği görülmüştür. Ancak öğrencilerin Metaverse 3. 0 ve Robotik Eğitim Uygulamaları' nın akademik başarıya etkisinin olmayacağını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Fen Bilimleri dersinde deneysel olarak müfredata girmesi gerektiği ve okulların teknoloji sınıfı kurularak bu tür uygulamalara alt yapı oluşturulması gerektiği önerilir.

Anahtar Kelimeler: Robotik, stem eğitimi, metaverse

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE NESNE TEMELLİ ÖĞRENME

HATİCE BİLGİÇ¹, FATMA ZEHRA EROL²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Nesne temelli öğretimi genellikle; STEM, robotik kodlama ve müze pedagojisi alanında kullanılan sorgulama ve düşünmenin ön planda olduğu, grup çalışmalarının önem arz ettiği ve içinde her türlü nesnenin bulunabileceği, beş duyu organının da harekete geçmesini sağlayıcı öğrenen merkezli öğrenme biçimi olarak tanımlayabilmemiz mümkündür. Nesnelere öğrencilerin merakını, anıları ve çağrışımları uyandırır ve onları soru sormaya ve cevap aramaya motive eder, böylece öğrenme süreçlerini derinleştirir. NTÖ'nün temel bir yönü, çok-duyulu doğasıdır: Çeşitli duyuları yakalayıp, nesnelere kullanımını deneysel öğrenmeyi teşvik eder. Deneysel öğrenme teorileri, bilgi ve anlamın bir kişinin kendi deneyimlerinin ürünleri olduğunu ve tanıtılan fikirlerle birleştiğini öne süren yapılandırmacılık kavramlarıyla bağlantılıdır. Öğrenenler farklı nesnelere karşılaşmaları durumunda önceki deneyimleri hakkında yeni bilgiler oluşturur, bunu bilgilerini temel alarak yaparlar. NTÖ'nün kişi üzerinde, problem çözme, soru sorma, öğrenciler arasında etkileşim ve soyut düşünme becerilerini geliştirici yönde etkileri bulunmaktadır. Öğretmenimin Çantası Projesi Türkiye'de yeni uygulanmakta olan NTÖ'nün okul öncesi eğitime uyarlanması üzerine yürütülmüştür. Montessori, Regio Emilia gibi pedagojiye gönül vermiş yaklaşımlardan ilham alınarak; çocuğun gelişiminde endüstriyel materyallerin kullanımını azaltıp gerçek nesnelere günlük yaşamı düzenleme, temel becerileri edinme ve doğal materyallerle hayatı yorumlama amacı güdülmüştür. Özellikle SCAMPER, BEYİN FIRTINASI, SİNEKTİK ve MORFOLOJİK SENTEZ tekniklerine başvurulmuştur. Projede kutu, mendil, bilye, poşet, düğme ve lastik nesnelere kullanılmıştır. Koordinatlı kodlama, dikkat geliştirme, nesnelere şekil, renk, boyut, yapıldığı malzeme, kullanım alanlarına göre gruplama gibi matematiksel açıdan incelemeler, sudoku, sağ sol lob çalıştırma alıştırmaları, STEM ve duyu bütünleme çalışmaları yapılmıştır. Eksiltme, çoğaltma, yeniden düzenleme, deney yapma ve gözlemlenme, neden sonuç ilişkisi kurma, nesnelere kullanarak ölçme yapma, nesnelere örüntü kurma, grafik oluşturma etkinliklerine yer verilmiştir. Proje öğretmenlerimiz; farklı üniversitelerden deneyimli akademisyenlerle buluşmalarımızdan, Türkiye'de yeni yeni gündeme gelen NESNE TEMELLİ ÖĞRENME kavramının temel oluşturduğu eğitimlere katılımlarından ve uyguladığımız etkinliklerle nesnelere bakış açılarının değiştiğini, bundan sonraki mesleki tecrübelerinde nesnelere daha fazla yararlanacaklarını vurgulamıştır. Aile katılımının etkin olarak gerçekleştiği projemizde velilerimiz de çocuklardaki ve kendilerinin nesnelere bakışlarında olumlu değişimin dönütlerini öğretmenler ile paylaşmıştır. Ayrıca düzenlenen aile eğitiminin çocuklarıyla nitelikli zaman geçirmesi açısından ailelere yeni fikirler kazandırdığını ifade etmişlerdir. Tüm bu çıktılar projemizin öncelikli hedefinin müfredata uygun şekilde gerçekleştiğini göstermektedir. Projemizle geçmişten geleceğe köprüler kurulmuş, güncel konulara da yer verilmiştir: Bilye etkinliğinde "Fatih Sultan Mehmet gemileri karadan nasıl yürütmüştür?" konusuna, lastik etkinliğinde "mancınık" yapımına, geleneksel sporumuz okçuluğa ve olimpiyat şampiyonumuz Mete Gazoz'a, mendil etkinliğinde unutulmaya yüz tutmuş "bayram mendilleri" âdetimize, düğme etkinliğinde büyüklerimizden öğrendiğimiz düğmeyi ipe geçirerek yapılan fırıldak ile "geleneksel el yapımı oyuncaklara", kutu etkinliklerinde "yerli araba, yerli ev" gibi yerli üretilenlere, poşet etkinliklerinde "çevreyi koruma ve sürdürülebilirlik" konusuna değinilmiştir. Bütün bu başlıklara zenginleştirilmiş içeriklerle yer veren projemiz nesne temelli öğrenme konusunda yaşam boyu öğrenme kapılarını çocuklarımıza açmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nesne Temelli Öğrenme, İşbirliği, Scamper, Yaratıcılık

YAPAY ZEKA EĞİTİCİ EĞİTİMİ

HALİL İBRAHİM ÇETİN¹, ABDURRAHİM SARGIN², SACİDE GÜLEL³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: Yapay zekanın ana akım toplumda kabul görmesi yeni bir fenomen olsa da yeni bir kavram değildir. Modern yapay zeka alanı 1956'da ortaya çıktı, ancak bir yapay zeka sistemi geliştirmek ve onu teknolojik bir gerçeklik haline getirmek için önemli ilerleme kaydetmek onlarca yıllık bir çalışma gerektirdi. Yapay zeka, insan zekası ve yaratıcılığının yerini almaktan ziyade, genellikle destekleyici bir araç olarak görülüyor. Yapay zeka şu anda gerçek dünyada sağduyu görevlerini tamamlamakta zorlansa da, bir insan beyninin yapabileceğinden çok daha hızlı bir şekilde veri hazinelerini işleme ve analiz etmede ustadır. Yapay zeka yazılımı daha sonra sentezlenmiş eylem planlarıyla geri dönebilir ve bunları insan kullanıcılarına sunabilir. Bu şekilde insanlar, her eylemin olası sonuçlarını oyuna sokmak ve karar verme sürecini kolaylaştırmak için yapay zekayı kullanabilir. Öğretmenlerimizin yapay zeka teknolojisini kullanmaları öğrenciler üzerinde farklı etkiler oluşturarak yeni ufuklar açacaktır. Doğru bilgi yordamlarıyla eğitilen bireylerin teknolojinin olumlu yanını kullanacağı aşikardır. Hal böyle olunca yeni teknolojilerin ülkemizde kullanılması, yerli yazılımlarla desteklenen teknolojinin en üst sınıra ulaşması için en uç noktadan yani eğitimden bunu sağlayabileceğimizi bilmemiz gerekir. Yapay zekanın ilerlemesiyle kullanım sıklığı artan otomasyon uygulamaları ve Dijital Sanayi gibi teknolojik gelişmeler, yeni iş alanları ortaya koyuyor. Geleceğin mesleklerinde iş gücüne tabi olacak çalışanların yapay zeka eğitimi alıp almadığı önem kazanıyor. Teknolojik gelişmeler, öğrencilerin her gün öğrenme, bağlantı kurma ve etkileşim kurma şeklini değiştiriyor. Yapay zeka eğitimi ile hayatı kolaylaştırıcı buluşlar öğrencilerin önündeki engelleri de ortadan kaldıracaktır. Her yeni teknolojik gelişme, yeni jenerasyonun iş yapış biçimlerini etkiliyor. Günümüzde blockchain, endüstriyel nesnelerin interneti, otonom makineler, nanosensörler ve dijital ikizler gibi teknolojik gelişmeler yeni iş alanları ortaya koyarken, bu işlerde görev yapacak çalışanlara ihtiyaç duyuluyor. Willis Towers Watson'ın yaptığı bir araştırmaya göre, bugün okula giden çocukların yüzde 60'ının henüz ortada olmayan bir işte çalışacağı tahmin ediliyor. Dolayısıyla, gelecekte Otonom Lojistik Uzmanı, İnsan-Teknoloji Entegrasyon Uzmanı, Aşırı Kapasite Sorumlusu gibi nitelikli yapay zeka eğitimine ihtiyaç duyulan meslekler karşımıza çıkabilir. Bu çalışma ile amacımız öğretmenlerimizin yapay zeka hakkında bilgi sahibi olmaları ve öğrencilerimizde bir farkındalık yaratmalarıdır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, eğitim, bilim, teknoloji

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DERS ARALARINDA ŞAHİT OLDUKLARI AKRAN ZORBALIKLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

SAİM İŞÇİ¹

MEB- Şehit Harun Parlak İlkokulu¹

Özet: Akran zorbalığı, özellikle okul döneminde sıklıkla karşılaşılan önemli bir problemdir. Akran zorbalığı konusundaki ilk tanım, çalışmalar ve bilimsel araştırmalar 1970'li yıllarda Dan Olweus tarafından yapıp İskandinav ülkelerinde başlatılmıştır. Olweus'un tanımlama yaparken akran zorbalığını şiddet ile bağdaştırdığı görülmektedir. Akran zorbalığının geçmişten günümüze birçok farklı tanımı yapılmaktadır. Olweus'un zorbalığı veya mağdur etmeyi, bir öğrencinin bir ya da daha fazla öğrenciyi sürekli olarak ve defalarca olumsuz eylemlere maruz bırakması şeklinde tanımlamıştır. Bu araştırmanın amacı öğrencilerin ders aralarında akran zorbalığıyla birlikte empatik eğilimlerinin, olumlu sosyal ve saldırgan davranış eğilimlerindeki ilişkinin incelenmesidir. Öğrencilerin sağlıklı ilişkiler kurması, okul hayatlarında akademik başarıya sahip olmaları, empati duygularını geliştirebilmiş olmaları gibi etkenler doğrultusunda akran zorbalığı konusu önemli bir nokta oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında Ankara ili Yenimahalle ilçesi Şehit Harun Parlak İlkokulu 3-K sınıfında yer alan 25 öğrenci ile çalışılarak, örneklem grubunun akran zorbalığı düzeyini belirlemek ve zorbalıkla ilgili konularda öğrenci profilini ortaya koymak için hazırlanan sorular ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Verilen cevaplar ışığında veri analizi yapılmıştır. Çalışma sonunda da örnek olay üzerinden drama çalışması yapılacaktır. 1-Arkadaşlarının ders aralarında zorbaca davranışlarına maruz kaldığın ya da bulunduğun oluyor mu? Oluyorsa bunlar nelerdir. 2-Arkadaşlarıyla ders aralarında kavga etmek yerine sorunlarını konuşarak çözemeyen misin? 3-Başkalarına karşı ders aralarında güç kullanmak hoşuna gider mi? 4- Ders aralarında başka bir çocukla alay etmek seni iyi hissettirir mi? 5-Bazen ders aralarında isteklerimizi zorla yaptırmamız gerekebilir mi? 6-Bazı çocuklar ders aralarında hiçbir neden yokken birisine taktıklarında rahatsız oluyor musun? 7-Bazı çocuklar ders aralarında kendilerine kötü davranılmasını hak eder mi? 8- Ders aralarında kendinden güçsüz kişilere bağırarak seni rahatlatır mı? 9- Ders aralarında kendini kötü hissettiğinde bunu yakın arkadaşlarıyla konuşarak geçirebiliyor musun? 10- Ders aralarında kendini kötü hissettiğinde bunun acısını başkalarından çıkartıyor musun? Ders aralarında maruz kalınan akran zorbalıklarına tekme atmak, saç çekmek, vurmak, oyunlara almamak (dışlamak), yokmuş gibi davranmak (görmezden gelmek), alay etmek, kırıncı sözler söylemek, lakap takmak, eşyasına zarar vermek, örnek olarak gösterilebilir. Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha fazla zorbaca davranışlarda bulduklarını belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin tüm zorbalık türlerini kız öğrencilerden daha fazla uyguladıkları görülmektedir. Bu bilgilerden yola çıkarak kız öğrencilerin en çok uyguladıkları zorbalık türünün sözel zorbalık olmasından bahsedilebilmektedir. Kız öğrencilerin sözel yollar ile kendilerinin daha iyi ifade etmeleri, dil gelişimi farklılıkları, sözel iletişimde daha iyi oluşları gibi faktörler etken olabilir. Bunlarla birlikte erkek çocuklarının fiziksel olarak güçlü yetiştirilme ortamlarından dolayı erkek öğrencilerin daha çok fiziksel güç kullanarak fiziksel zorbalık uyguladıkları düşünülmektedir. Tüm bu verilere bakıldığında empatik eğilim düzeyinin cinsiyet ile ilişkilendirilebileceğinden bahsedebilmekteyiz. Kız çocuklarının daha duygusal yapıda olmaları, erkek çocuklarının yetiştirilirken güçlü ve sert olmaları gerektiğinin onlara aşılması, herhangi bir çatışma durumunda kızların daha olumlu tutum gösterme eğilimleri, kız çocuklarının erkek çocuklarına oranla daha fazla duyarlı ve uyumlu şekilde yetiştirilmeleri gibi sebeplerden bahsedilebilir şekilde

düşünülmektedir. 1. Örneklem genişletilerek ilkokulların diğer sınıflarına uygulanması üzerine çalışmalar yapılabilir. Örneklemin genişletilmesi önerilmektedir. 2. Öğrencilere akran zorbalığı üzerine psikoeğitim programı, eğitici ve bilgilendirici seminerler düzenlenebilir. 3. Zorbalık, empati, olumlu sosyal davranışlar ve saldırgan davranışlar öğrencilerin yetiştirilme süreçlerinde verilen eğitimler ile önemli davranış farklılıkları gösterebilmektedir. Bu sebeple eğitim çalışmalarının daha küçük yaş seviyesinde başlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ilkokul, akran zorbalığı, zorbalık eğilimi

ELEKTRONİK ATIK FARKINDALIĞI VE GERİ DÖNÜŞÜM

FATMA ALDEMİR¹, İBRAHİM KARACA²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Projemiz amacı çağın büyüyen sorunlarından biri haline gelen çevre sorunlarından elektronik atıklar, zararları ve geri dönüşümü hakkında farkındalık oluşturmak ve bireysel sorumlulukları geliştirmektir. Projede öğrencilerimize teknolojiyi planlı ve verimli kullanmayı, artan teknoloji kullanımına bağlı atık çoğalmasının farkındalığını oluşturmayı, çevremizi bilgilendirmeyi, dönüşümün ülkeye, bireye, doğaya olan faydalarının neler olduğunu, çevre ve iklim değişikliği bilincini kazandırmayı amaçlanmıştır. Süreçte etkinliklerin birçok insana ulaşmasını hedeflenmiştir. Projemizin katılımcıları, kasım-nisan 2022 tarihinde 9 Türk, 1 Ürdün, 2 İtalya, 1 Polonya ortağı ve 62 öğrenciden oluşmaktadır. Etkinlikler, öğrencilerimizin bireysel katılımıyla beyin fırtınası yöntemi ile belirlenmiştir. Etkinlikleri planlamada ve hazırlamada Web2. 0 (canva, postermiywall, chatterkid, crello, moviemaker, kazio, learningapps gibi) araçları ve uzaktan iletişim programını (Zoom) aktif olarak kullanmaları sağlanmıştır. Disiplinler arası problemi analiz edebilme, alt basamakları çözebilme, ürün ortaya koyabilme, çevre bilinci elde edebilme, doğaya olan sorumlulukları geliştirme, dil gelişimine katkıda bulunma, sosyalleşme, sorumluluk alma gibi özellikleri kazandırmaya yönelik etkinlikler planlanmıştır. Öğrencilerin dijitalleşen dünyanın kültür seviyesine yetişmeleri için dijital okuryazarlıklarının artmasını sağlanmıştır. Proje tabanlı yaparak yaşayarak öğrenme ve öğrenci merkezli aktif öğrenme ortamı sunan projemizde, yenilikçi öğrenme yöntemleri kullanılmıştır. Etkinliklerimiz içeriği disiplinler arası bir proje olmasını sağlamış olup Bilişim Teknolojileri, Görsel Sanatlar, Türkçe, İngilizce ve Sosyal etkinliklerin var olduğu dersleri kapsamaktadır. Proje etkinliklerimiz genelde okulda gerçekleştirilmiş olup genel ve bazı toplantılar sanal ortamda yapılmıştır. Yapılan tüm etkinliklerde öncesi ve sonrası gözlemlendiğinde öğrencilerimizin gelişim ve heyecanları fark edilmiştir. Çoğu etkinliğimizde bilişim teknolojileri becerisi gerekmekteydi ve zayıf olan iyi; orta olan daha iyiye doğru gelişmiştir. Etkinliklerimizin içeriği öğrencilerimizle birlikte karar verilmiş ve amaçları konusunda bilgilendirme yapılmıştır. Tüm öğretim programlarında yer alan eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim becerisi, araştırma-sorgulama becerisi, problem çözme becerisi, girişimcilik becerisi, Türkçe'yi veya yabancı dili güzel, doğru ve etkin kullanma becerileri, bilgi ve BİT okuryazarlığı, öz farkındalık, uyum yeteneği, kültürler arası etkileşim becerileri proje etkinliklerinde yer almaktadır. Etkinliklerin içeriklerinin büyük kısmı Bilişim Teknolojileri dersinde yer aldığı için direk bağlantı kurulmuştur. Projemizde Bilişim Teknolojileri, İngilizce, Sosyal Bilgiler öğretmenleri yer almaktadır. Disiplinler arası etkileşim uygulanabilmiştir. Böylece öğrencilere disiplinler arası yaklaşım, temel beceriler ve müfredat entegrasyon başlıkları altındaki özellikler aktarılmaya çalışılmıştır. Proje hedeflerimiz aşağıda sıralanmıştır: ● Elektronik atıkların neler olduğunu öğrenmek ● Geri dönüşümü hakkında fikirler üretmelerini sağlamak ● Elektronik atıkların çevreye ve insana zararlarının farkında olmalarını sağlamak ● Elektronik atık toplama merkezinin önemini kavratmak ● Dünümüzden bugüne elektronik atıklar ● Tüm etkinliklerde web2. 0 araçlarını aktif olarak kullanabilmelerini sağlamak ● Kendini ifade etme becerilerini kazandırmak ● Dil becerilerinin gelişmesine katkıda bulunmak ● Bilgi toplama, topladığı bilgiyi karşılaştırıp sınıflandırma başkalarıyla paylaşma iletişim becerilerinin geliştirme dijital kaynaklar yaratma bit araçlarını kullanma gibi beceri sahibi olma ● Doğada uyum, sevgi işbirliği içinde yaşamayı farkettiler ● Güvenilir site ve kaynaklardan nasıl araştırma yapabilmelerini sağlamak ● Web 2. 0 in sunduğu imkânlardan

faydalanarak teknolojik becerilerini geliştirmek • Proje süresince ortaya çıkan resim, çevrimiçi oyunlar, aktiviteler gibi çıktılar multi medya araçlarını kullanarak ortaya çıkarabilmek • İleri dönüşümün önemi üzerine bilinç geliştirmeleri sağlamak

Anahtar Kelimeler: Elektronik atık, ileri dönüşüm, geri dönüşüm

PANDEMİ İLE GELİŞEN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN KARŞILAŞTIĞI TEKNİK PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

ATILA ŞİMŞİT¹, SUNA ŞİMŞİT²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Pandemi sürecinde okullar kapatılmış ve uzaktan eğitim ile eğitim devam ettirilmeye çalışılmıştır. Tüm dünyada okulların kapatılmasıyla öğrenciler ve öğretmenler eğitim faaliyetlerini zorunlu olarak uzaktan eğitim yöntemi ile gerçekleştirmişlerdir. Bu araştırmanın amacı, pandemi sürecinde yoğun olarak uygulanan ve pandemi sonrasında da bazı alanlarda kısmen uygulanmakta olan uzaktan eğitim sürecinde ortaya çıkan teknik sorunlar ve çözüm önerilerinin araştırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: Pandemi sürecinde uzaktan eğitim uygulamalarında yaşanan teknik sorunlar nelerdir? Uzaktan eğitim sürecinde kullanılan araç, program ve diğer materyallerden kaynaklı olumlu ve olumsuz yönler nelerdir? Öğretmenlerin uzaktan eğitim araç ve programlarını kullanabilmekte teknik yeterlilik düzeyleri nedir? Öğretmenleri ve yöneticilerin mesleki kıdemleri uzaktan eğitim çalışmalarında etkili midir? Yerleşim yerlerinin özelliği ve sosyoekonomik bakımdan uzaktan eğitim çalışmalarında farklılıklar var mıdır? Gelecek de yaşanabilecek olası bir durumda okul müdürü ve öğretmenlerin uzaktan eğitim konusundaki görüş ve önerileri nelerdir? Araştırmanın evrenini Trabzon, Erzurum, Bartın, Kocaeli ve İstanbul illerindeki T. C. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilkokul ve ortaokullarda görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmaktadır. Örneklemi random yöntemiyle seçilen okullardan yine random yöntemiyle seçilen farklı branşlardan 30 öğretmen ve 10 yönetici oluşturmaktadır. Verilerin toplanması için yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler Trabzon ilinde yaşayan katılımcılarla yüz yüze yapılmıştır. Diğer illerde yaşayan araştırma kapsamındaki katılımcılarla görüşme internet üzerinden gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerin analizi yapılarak matrise dönüştürülmüş, ayrıca frekans değerlere göre sıralanmıştır. Araştırma kapsamında aşağıdaki problemler tespit edilmiştir. Pandemi sürecinde ders oluşturma, ders tanımlama, ders platformuna girişteki teknik problemler, öğretmen ve öğrencinin internet bağlantısı, internet bağlantı kalitesi, cihazların yetersizliği ya da teknoloji yetersizliği (akıllı telefon, tablet, bilgisayar vb.), öğrenci ve öğretmenlerin uzaktan eğitim ders platform kullanım bilgi ve tecrübe eksikliği, kıdem yılına göre öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecini yönetememe ve gerekli bilişim bilgisini öğrenememe ön yargı ve korkusu, yerleşim bölgelerine göre teknolojiye erişme ve satın alma güçlükleri. Araştırma bulguları ve sonuçlar ışığında aşağıdaki öneriler getirilmiştir: Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde gerekli bilgi ve becerilerini edinmeye yönelik uygulamalı hizmet içi eğitimlere alınması. Bilişim Teknolojileri ders müfredat içeriğinde, içerik oluşturma programları güncellenerek öğrencilere öğretilmesi. Milli Eğitim Bakanlığının sivil toplum kuruluşları desteğiyle öğrenci ve öğretmenlere yönelik teknolojiye sahip olma ve gelişen teknolojiyi takip edebilme çalışmalarının yapılması. Ders platform kullanımının kolay ve kontrol edilebilir olarak düzenlenmesi.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, uzaktan eğitim, uzaktan eğitim öğretmen ve yönetici yeterlilikleri

ÖĞRETMEN ÖZERKLİĞİNİN YORDAYICILARI OLARAK ÖĞRENME MERKEZLİ LİDERLİK VE ÖĞRENME İKLİMİ

ONUR ERDOĞAN¹, EMRE SÖNMEZ², ZEKİ ÖĞDEM³

Gazi Üniversitesi¹, Gazi Üniversitesi², Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi³

Özet: Özerklik konusu geçmişten günümüze araştırmalarda sıklıkla kendine yer bulmuştur. Ancak özerklik genellikle öğrenen özerkliği biçimiyle çalışılmış ve öğretmen özerkliği ihmal edilmiştir. Önceki araştırmalar yoğunlukla ya sadece öğrenen özerkliğine ya da öğrenen özerkliği ile öğretmen özerkliğinin ilişkisine odaklanmıştır. Değişen özerklik görüşleriyle birlikte öğrencilerde teşvik edilen özerklik davranışlarının öğretmenlerde de olması gerektiğine vurgu yapılmaktadır (Ramos, 2005). Son zamanlarda öğretmen özerkliğini konu alan araştırmaların arttığı dikkat çekmekte ve öğretmen özerkliği eğitim araştırmacıları, politika yapıcılar, yöneticiler ve uygulayıcılar arasında giderek artan bir ilgi görmektedir (Ramos, 2005; Wilches, 2007). Öğretmen özerkliği eğitim-öğretim süreçlerinde pek çok olumlu çıktı ile ilişkilendirilmektedir. Öğretmen özerkliği öğretmenlerin güçlendirilmesinde önemli bir rol oynamakta ve öğretmenlerin okullardaki çok boyutlu süreçlerle mücadele edebilmesine, öğrencilerle daha olumlu ilişkiler geliştirebilmesine ve doğrudan öğretim sürecine olumlu katkılar sunmaktadır (Lawson, 2016). Araştırma sonuçlarına göre okulların öğretim ve değerlendirme süreci konusunda daha fazla özerkliğe sahip olması öğrenci performansını olumlu şekilde geliştirmektedir (Machin ve Vernoit, 2011; OECD, 2010). Öğretmen özerkliğinin var olabilmesi için bazı unsurların varlığı ve desteği gerekmektedir. Öğretmen özerkliğini artıracak düşünülen unsurlardan birinin öğrenme merkezli liderlik olduğu düşünülebilir. Öğrenme merkezli liderlik tüm öğrenciler için akademik ve sosyal öğrenmeyi geliştirmek için yöneticilerin veya liderlik ekiplerinin başarması gerekenleri ve bunun nasıl sağlanacağını ortaya koyan bir yapıdır (Goldring, Porter, Murphy, Elliot ve Cravens, 2009). Öğrenme merkezli liderliğin sosyoekonomik düzeyden bağımsız olarak öğrenci akademik çıktılarının pozitif yordayıcısı olduğu belirtilmektedir. Öğrenme merkezli liderliğin sıkı bir müfredat ve performans hesapverebilirliğine odaklanması öğrencilerin öğrenmesinde bütüncül bir katkı sunmaktadır (Reardon, 2011). Tüm bu unsurlar birlikte değerlendirildiğinde öğrenme merkezli liderliğin varlığının öğretmen özerkliğini destekleyici bir unsur olabileceği düşünülmektedir. Öğrenme merkezli liderliğe benzer şekilde öğrenme iklimi de öğretmen özerkliğini destekleyebilecek bir yapı olarak dikkat çekmektedir. Öğretmenler, öğrenme iklimi bağlamında daha fazla profesyonelliğin olduğu ve karar alma sürecinin daha katılımcı ve daha az merkezi olduğu durumlarda okulları etkin işleyen örgütler olarak görmektedir. Bireylerin özerk davranışları bulunduğu koşulların kendine uygunluğuna göre kademeler halinde açığa çıkmaktadır (Dondero, 1997). Alanyazın öğretmen özerkliğinin bazı koşullar altında oluştuğuna işaret etmektedir. Bu koşullardan bazılarının öğrenme merkezli liderlik ve öğrenme iklimi olduğu söylenebilir. Bu bağlamda bu araştırmada öğrenme merkezli liderlik ile öğrenme ikliminin öğretmen özerkliği üzerindeki doğrudan ve öğrenme merkezli liderliğin öğrenme iklimi üzerinden dolaylı yordayıcılığı belirlenmiştir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Örneklemi Ankara ili merkez ilçelerinde resmi okullarda görev yapan 343 öğretmen oluşturmuştur. Sonuçlar öğrenme merkezli liderlik ile öğrenme ikliminin öğretmen özerkliğini doğrudan pozitif yönlü ve anlamlı şekilde yordadığını, öğrenme merkezli liderliğin öğrenme iklimi üzerinden öğretmen özerkliğini dolaylı olarak pozitif yönlü ve anlamlı şekilde yordadığını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen özerkliği, öğrenme merkezli liderlik, öğrenme iklimi.

ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNE İLİŞKİN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

ZEKİ ÖĞDEM¹, EMRE SÖNMEZ², ONUR ERDOĞAN³

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi¹, Gazi Üniversitesi², Gazi Üniversitesi³

Özet: Öğretmene ve öğretmen yetiştirmeye gerekli önemin verilmemesi niteliksiz öğretmenlerin sisteme girdi olarak girmesini beraberinde getirecek ve bu durum bir bütün olarak eğitim sistemini olumsuz yönde etkileyecektir (Aslan & Sağlam, 2018). Dolayısıyla öğretmen yetiştirme sürecinde hizmet öncesi dönemdeki uygulama dersleri önemli bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bakış açısıyla öğretmenlik uygulaması dersinin işleyişi ve niteliğinin araştırılması için farklı paydaş görüşlerine göre birçok araştırma yapılmıştır (Arslan & Sağlam, 2018; Bektaş & Ayvaz, 2012; Baştürk, 2009; Çiçek & İnce, 2005; Kılıç, 2004; Paker, 2008). MEB'e (1998) göre uygulama dersleri; uygulama öğrencilerine; eğitim gördüğü öğretmenlik alanında, yönetim ve ders dışı etkinliklerle birlikte bizzat sınıf içinde öğretmenlik becerisi kazandırmayı amaçlayan ve belirli bir dersi ya da dersleri planlı bir şekilde öğretmesini sağlayan, uygulama etkinliklerinin tartışılıp değerlendirildiği dersi veya dersleri kapsamaktadır. YÖK'e (2018) göre ise, uygulama dersleri, alana özgü öğretim yöntem ve teknikleriyle ilgili gözlemler yapma; alana özgü özel öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanıldığı bireysel ve grupla mikro-öğretim uygulamaları yapma; alana özgü etkinlik ve materyal geliştirme; öğretim ortamlarını hazırlama, sınıfı yönetme, ölçme, değerlendirme ve yansıtma yapma becerilerinin kazandırıldığı süreçtir. Her ne kadar, MEB ve YÖK tanımlamalarında uygulama derslerinin amacı, işleyişi, sorumlu olan kurum ve koordinatörlükler, bu kurum ve koordinatörlüklerin görev ve sorumlulukları belirlenmiş olsa da, uygulama derslerinin işleyişinde bir takım problemler ile karşılaşmaktadır. Sözgelimi, öğretmen adayları ve uygulama öğretmenleri, uygulamalarda geçen temel tanımları bilmelerine rağmen, uygulama dersleri esnasında görev, yetki ve sorumlulukları konusunda yeterli bilgiye sahip değillerdir ve bu durum, kimin ne yapması gerektiği bilinmediğinden dolayı dersin niteliğini düşürmektedir (Çetin ve Bulut, 2002). Yukarıda bahsi geçen sorunlar bağlamında bu süreçte uygulama derslerinde yaşanan sorunların fakülte açısından ve okul açısından belirlenmesi ve bu sorun alanları hakkında çözümlerin sunulması önemli olacaktır. Bu doğrultuda bu çalışmada öğretmenlerin ve öğretim üyelerinin öğretmenlik uygulaması dersinin işleyişi ile ilgili yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca uygun olarak araştırmanın modeli, nitel araştırma yaklaşımlarından olgubilim olarak belirlenmiştir. Çalışma grubu 10 öğretim üyesi ve 10 öğretmenden oluşmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma sonuçları uygulama dersinin süre olarak gerek öğretmenler, gerekse öğretim üyeleri tarafından az bulunduğuna işaret etmiştir. Bununla birlikte mesleki beceri kazandırma boyutunda bilgi yetersizliği, sınıf yönetim eksikliği, sınıf yönetimi deneyim azlığı, ölçme aracı eksikliği, sistemseller sorunlar, objektif davranılmaması, öğretmenlik alanlarına göre değerlendirme olmaması, öğretmen-öğretim üyesi iletişimsizliği, etkinlik çeşitlendirilmesi, geri dönüt eksikliği, akademisyen ve öğretmenin ders değerlendirme oranları, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı fazlalığı gibi sorunlar yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik uygulaması dersi, öğretim üyeleri, öğretmenler, olgubilim.

E. C. E. (DUYGULARIN REHBERLİĞİNDE EMPATİ)

RAZİYE GENÇER PETEK¹, FİLİZ VANLI²

Milli Eğitim Bakanlığı/ Karamanoğlu Mehmet Bey İlkokulu/Karaman¹, Milli Eğitim Bakanlığı/ Gevher Hatun Ana Okulu/ Karaman²

Özet: Bu proje; öğrencilerin, kendi çevrelerinden başlayarak, bütün dünyadaki insan bitki ve hayvanların farklı özelliklerini tanıma, onların yaşamları hakkında fikir sahibi olma, empati kurma, hoşgörü davranışı geliştirme gibi özelliklerini geliştirmek amacı ile kurulmuş bir eTwinning projesidir. Projede okul öncesinden başlayarak, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinden 10 Türk, 5 Avrupalı öğretmen ve öğrencileri görev yapmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin hoşgörünün, kültürel açıklığın ve diyalogun önemini kavraması, hoşgörüsüzlüğün, ayrımcılığın ve ön yargıların toplumlara nasıl olumsuz etkilediğini araştırmaları sağlanmıştır. Farklı ülkelerden ayrımcılık karşıtı aktivistlerin yaşam öyküleri ve yaptıkları çalışmalar hakkında fikir sahibi olmaları, bunları nasıl devam ettirebilecekleri konusunda kendi yaratıcı fikirlerini ortaya koymaları sağlanmıştır. Öğrencilerimizin empati ve hoşgörü duygularını geliştirmek için küçük seviyeden en büyük seviyeye kadar birlikte çalışabildikleri karışık takımlar kurduk. Bu takımlar ayrımcılık karşıtı aktivistler olan; Mandela ve Gandhi'nin hayat hikayelerini ve mücadelelerini araştırmış, dünyaya hoşgörü tohumları eken Mevlana'yı tanımış ve tanıtmış, Aung San Suukyi gibi kadın bir aktivistin insanlık için yaptıklarını araştırmışlardır. Bunları kendi seviyelerine uygun şekilde sunum, resim boyama, şarkı, şiir gibi etkinliklerle ifade etmişlerdir. Ayrıca, öncelikle kendi çevrelerinden başlamak amacı ile; her biri kış meysiminde hayvan yemlikleri yapmış, sokak hayvanlarını beslemiş, kedi barınakları palanlayıp yapmıştır. Bunları yaparken, kendi tasarımlarını hayata geçirirken, STEM etkinliklerinden de yararlanmışlardır. Bitki yetiştirerek, bitkiler hakkında fikir sahibi olmuş, doğayı koruma yollarını kendi çalışmaları ile keşfetmeleri hedeflenmiştir. Öğrencilerimizin empati ve hoşgörü duygularını geliştirmek için küçük seviyeden en büyük seviyeye kadar birlikte çalışabildikleri karışık takımlar kurduk. Bu takımlar ayrımcılık karşıtı aktivistler olan; Mandela ve Gandhi'nin hayat hikayelerini ve mücadelelerini araştırmış, dünyaya hoşgörü tohumları eken Mevlana'yı tanımış ve tanıtmış, Aung San Suukyi gibi kadın bir aktivistin insanlık için yaptıklarını araştırmışlardır. Bunları kendi seviyelerine uygun şekilde sunum, resim boyama, şarkı, şiir gibi etkinliklerle ifade etmişlerdir. Ayrıca, öncelikle kendi çevrelerinden başlamak amacı ile; her biri kış meysiminde hayvan yemlikleri yapmış, sokak hayvanlarını beslemiş, kedi barınakları palanlayıp yapmıştır. Bunları yaparken, kendi tasarımlarını hayata geçirirken, STEM etkinliklerinden de yararlanmışlardır. Bitki yetiştirerek, bitkiler hakkında fikir sahibi olmuş, doğayı koruma yollarını kendi çalışmaları ile keşfetmeleri hedeflenmiştir. Projemizi twinspace üzerinden yürüttük. Sınıfta proje tabanlı yöntemle kendi araştırmalarını sunum yoluyla birbirlerine anlatan öğrenciler, yaptıkları bütün etkinlikleri yine twinspace sayfalarına yükleyerek, arkadaşları ile birlikte çalışma imkanı bulmuş, birbirlerinden olumlu yönde etkilenmiş, aralarında empati ve hoşgörü gelişmiştir. Ayrıca pek çok web 2.0 aracı kullanmayı öğrenmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Empati, duygular, eşitlik, eşit haklar, insan hakları savunucuları, doğa, çevre

MINİKLER İÇİN DENEYLERLE STEM

RAZİYE GENÇER PETEK¹, ŞERİFE UÇKUN², ELVAN BERİL PETEK³

*Milli Eğitim Bakanlığı/ Karamanoğlu Mehmet Bey İlkokulu/ Karaman¹, Milli Eğitim Bakanlığı/
Cumhuriyet Nihat Aslan İlkokulu/ KARAMAN², İzmir Demokrasi Üniversitesi /İZMİR³*

Özet: Bu proje; Türkiye’den 10 okul öncesi ve ilkokul, Bulgaristan’dan üç okul öncesi öğretmenin öğrencileri ile birlikte yürüttüğü bir eTwinning projesidir. Proje: 4-11 yaş öğrencilerin STEM eğitiminde yer alan; fen, matematik, kimya, mühendislik ve doğa eğitimlerinin temelini, seviyelerine uygun olarak deneylerle öğrenebilmeleri planlanmıştır. Okulda yapılan deneyler; hava, su, toprak temalı, tepkimeler ve spesifik deneyler olarak gruplanmış, bir plan dahilinde her hafta bir tema işlenmiştir. Öğrenciler doğayı deneyimlerken, hava, su ve toprağa dokunmuş, yaşadıkları çevrenin ve olguların farkına varmışlardır. Sınıf ortamında minyatür uygulamaları yapılan bazı tehlikeli deneyler ve uzay, web 2.0 araçları kullanılarak, üç boyutlu ve simülasyon olarak gözlenmiştir. Görsel okuma, anlatım, yorumlama, drama vb. yetenekleri gelişmiştir. Deneylerle grup oluşturma eyleminde bulunmak onların çalışma ortamıyla olumlu yönde gelişmesini sağlamıştır. Proje ortağı diğer okullardaki akranları ile yeni dostluklar ve etkileşimler sağlamışlardır. Proje grubunda yapılan deneyler ve stem etkinlikleri okulda sergilenmiş, diğer öğretmen ve öğrenciler de bu proje hakkında fikir sahibi olmuştur. Ayrıca; öğrenciler evlerinde ve çevrelerinde özellikle web 2.0 araçlarının yaygınlaşması ve tanınması konusunda oldukça fazla katkı sağlamışlardır. Okul web sitesi ve sosyal medya haberleri ile de proje geniş kitlelerde farkındalık yaratmayı başarmıştır. Projemizin hedef kitlesi proje ortağı öğretmenlerin sınıflarında eğitim gören bütün öğrencilerdir. Ancak okulda bu öğrencilerin yaptığı çalışmaların duyurulması ve sergilenmesi yolu ile bütün okuldaki öğrenci ve öğretmenler projenin hedef kitlesini teşkil edecektir. Öğrenci velileri ve onların çevreleri de projenin hedef kitlesi arasındadır. Çünkü, proje konusu doğal çevre, doğanın korunması ve bu yolla stem etkinlikleri olduğu için toplumda yaşayan herkes aslında bu projenin olumlu davranış kazandırmayı amaçladığı hedef kitlesi arasındadır. Proje de deney etkinlikleri uygulanırken; anlatma, örnek olay, problem çözme ve bireysel çalışma yöntemlerinin yanı sıra, sunuş yoluyla öğrenme, buluş yoluyla öğrenme ve yaparak yaşayarak öğrenme teknikleri de uygulanmıştır. Çocuklar deneylerin sonuçlarına araştırma ve problem çözme yöntem tekniklerini kullanarak ulaşmışlardır ve yaparak yaşayarak öğrendikleri için öğrenmeleri kalıcı olmuştur. Öğretmen ve öğrenciler çeşitli web 2.0 araçları kullanarak çevrimiçi görüşmeler düzenlemişlerdir. Katılımcı öğretmenler görev dağılımı ile aylık çalışmaları sergileyen e-book hazırlamıştır. Proje de artırılmış gerçeklik uygulamaları ile deney etkinlikleri desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deney, stem, minikler

X, Y VE Z KUŞAKLARININ 21. YÜZYIL BECERİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ VE VELİLERİ ÜZERİNDE YAPILAN BİR ÇALIŞMA

SİNAN DAĞ¹, TANER ATMACA²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Düzce Üniversitesi²

Özet: Bu çalışmanın temel amacı Ankara Fen Lisesinde ve Hasan Ali Yücel Sosyal Bilimler Lisesinde öğrenim gören ortaöğretim öğrencilerinin (Z kuşağı) ve onların ebeveynlerinin (X ve Y kuşağı) 21. Yüzyıl becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. 21. yüzyıl becerileri olarak nitelendirilen çeşitli becerilerin özellikle farklı kuşaklar arasında nasıl farklılaştığının ortaya konulması, formal eğitimin bu becerileri kazandırma konusundaki yeterliğinin belirlenmesi önemli görülmektedir. Her kuşağın çağın özelliklerinden kaynaklı olarak kendine özgü yetkinlik ve yeterliği olmakla birlikte kuşakların kendinden başka kuşakları değerlendirmesi ve Z kuşağı olarak nitelenen kuşağın bu becerilerin kendilerinde ne düzeyde olduğunun saptanmasının eğitim literatürüne katkı vereceği düşünülmektedir. Çalışma, nicel metodoloji geleneği içerisinde yer alan betimsel tarama deseni ile modellenmiştir. Çalışmanın verileri “21. Yüzyıl Becerilerinin Önemine İlişkin Görüşleri Belirleme Anketi” kullanılarak toplanmıştır. İlgili ölçme aracında toplam 25 alt boyut söz konusudur. Araştırmanın verileri 2022-2023 eğitim-öğretim yılı Güz döneminde Ankara Fen Lisesine ve Hasan Ali Yücel Sosyal Bilimler Lisesine devam eden Z kuşağına mensup toplam, 1110 öğrenciden ve X-Y kuşaklarına mensup onların ebeveynlerinden (n: 1605) elde edilmiştir. Araştırmanın analizleri SPSS 25 ile gerçekleştirilmiştir. Öne çıkan bulgulara göre ebeveynlerden elde edilen verilerde toplam 21 alt boyutta X kuşağına mensup (1965-1980 arası doğumlular) veliler Y kuşağına göre Z kuşağının 21. Yüzyıl becerilerini daha yüksek düzeyde algılamakta toplam 3 alt boyutta Y kuşağına mensup veriler (1980-2000 arası doğumlular) X kuşağına göre Z kuşağının 21. Yy. becerilerini daha yüksek düzeyde algılamaktadır. 1 alt boyutta ise aritmetik ortalama X ve Y kuşağı için eşittir. Alt boyutların bazılarında X ve Y kuşağına ve cinsiyete göre anlamlı farklılıklar söz konusudur. Alt boyutların tamamında velilerin eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık saptanmıştır. Diğer değişkenlere göre analizler devam etmektedir. Benzer bulgular, öğrencilerden elde edilen verilerde de söz konusudur. Araştırmada bulgulara bağlı olarak bazı öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl becerileri, eğitim, X-Y-Z kuşakları

GELECEĞİN OKULU AKREDİTASYON PROGRAMI ÇEVRE DOSTU OKUL ETİKETİ

GÜLBAHAR DİLEK ÖRENLİ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Geleceğin Okulu Akreditasyon Programı; geleceğin dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikte insan gücü için uygun eğitim ekosistemi yaratırken bireyleri geleceğe hazırlamaktan çok kendi geleceklerini inşaatme yönünde onları destekleyen, kendilerini keşfetme yolculuğuna ortak olan, sadece akademik yönden değil, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif bir çok alanda gelişimlerini perçinleyerek donanımlı olmalarını sağlayan, milli ve kültürel değerlerinden kopmadan, köklerinden güç alarak, geleceğe uzanacak nesillerin yetiştirilmesine katkı sağlayacak bir programdır. Geleceğin Okulu Akreditasyon Programı; okullarda kısa süreli uygulanan, etki alanı uygulanan sınıf ya da uygulayan eğitimci kadar olan bir proje değildir. Bu programın başlangıç noktası; yenilikçi, gelişime açık bir okul iklimi yaratma, bir eğitim ekosistemi oluşturmaktır. Eğitimde geliştirilen bütün politikalar, projeler, yenilikler; ne kadar çok öğrencinin hayatına dokunursa, ne kadar çok eğitimcinin mesleki gelişimine katkı sağlarsa, ne kadar çok veliyi eğitim çemberine çekerse, o kadar etkilidir. Uygulandığı etki alanı kadar başarılıdır. Geleceğin Okulu Akreditasyon Programı; bir okulu tüm öğrencileri, tüm eğitimcileri, tüm velileri ile ele almakta ve çağımıza uygun bir okul modeli yaratmaktadır. Akademik alan yazın çalışmaları, IB program incelemeleri, 2023 Eğitim Vizyon Belgesi, akademisyen görüşmeleri gibi profesyonel bir süreç ile başlayan bu program, elde edilen veriler ışığında geleceğin okulu tanımlamasını oluşturmuştur. 7 temel alan birleşimiyle ve alt modüller ile nitelikli bir eğitim kurumunun kriterlerini çıkarılmıştır. Program kapsamında yer alan okul etiketlerinden biri de Çevre Dostu Okul Etiketidir. 2023 Eğitim Vizyonumuzda yer alan “Eğitimde başarının yegane ölçüsü ders notları, sınav sonuçları, zeka testleri ve mezuniyet sonrası edinilen mesleklerin maaşlarından ibaret olamaz. ” felsefesi etrafında şekillenen “çevre Dostu Okul Etiketini” yine 2023 vizyonunda yer alan “Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinlikleri izlenecek” hedefini gerçekleştirme gerekçesiyle hazırlanmıştır. Öğrencilerimiz “Çevre Dostu Okul Etiketini” içeriğinde yer alan geri Dönüşüm Uygulaması, Ağaç Dikimi, Tarım Çalışmaları, kaynakların Bilinçli Kullanımı, Doğa Yürüyüşü/Kamp-İzcilik Faaliyetleri gibi modülleri gerçekleştirerek elde ettiği kazanımla 2023 Eğitim vizyonunun diğer bir hedefi olan akademik bilginin beceriye dönüşmesinin sağlanması gerçekleştirilmiş olacaktır. Çevre Dostu Etiketini ile eğitimin ana ögesi ve baş önesi olan insanda; düşünce, duygu ve eylem birleştirilmesi, kuram ve pratiğin uzlaştırılması hedeflenmektedir. Veri toplama aracı olarak jot form kullanılmış, çalışma grubundan hızlı ve çok sayıda verinin hızlı çekilmesi sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geleceğin okulu, akreditasyon, çevre dostu okul

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN FEN ETKİNLİKLERİNDEKİ STEM UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

SÜMEYYE ÇAKICI¹

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi¹

Özet: Okul öncesi, çocuğun aileden ayrılarak eğitim hayatına adım attığı ilk kurumdur. Erken çocukluk olarak da tanımlanan okul öncesi dönem çocuklarında duyu organlarıyla bilgiyi merak eden ve bilgiyi keşfetmek isteyen bir yapı mevcuttur. Bu kapsamda erken çocukluk dönemi çocuğun dil, bilişsel, psikomotor, öz bakım, sosyal ve duygusal gelişim alanlarına katkı sağladığı kritik bir dönemdir. Bu kritik dönemi sağlıklı ve verimli geçirmek okul öncesi dönemde gerçekleştirilen fen etkinlikleriyle mümkündür. Çocuğun çevreyi gözlem ve deney yoluyla keşfetmesi, olaylar arasında neden sonuç ilişkisi kurabilmesi, problem durumlarına karşı çözüm yolları üretebilmesi fen eğitimin amaçları arasında yer almaktadır. Bu bağlamda çocuğun okul öncesi dönemde STEM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) eğitimiyle tanışması erken yaşta bu becerileri kazanıp içselleştirmesine olanak sağlayacaktır. STEM etkinlikleri okul öncesinden üniversiteye kadar bireylerde iletişim, işbirliği, eleştirel düşünme, karar verme, problem çözme gibi 21. yüzyıl becerilerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı okul öncesi öğretmenlerinin fen etkinliklerindeki STEM uygulamalarına yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda çalışma grubunda 20 gönüllü okul öncesi öğretmeni yer almıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada görüşme soruları doğrultusunda temalar ve kodlar oluşturularak içerik analiz tekniğiyle analiz edilip yorumlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, STEM eğitiminin çocukların ilgi ve merak düzeylerini yüksek tuttuğu, bilişsel becerilerini desteklediği ve çok yönlü gelişim sağladığı yönünde görüşler ortaya çıkmıştır. Öğretmenler STEM hakkında yeterli bilgi ve materyale sahip olmadığı için STEM eğitimini sınıflarında uygulayamamaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda STEM eğitiminin çocuklar üzerindeki olumlu etkileri de göz önünde bulundurularak öğretmenlere okul öncesi seviyesinde uygulamalı eğitimler verilebilir, okul öncesi eğitim kurumlarında STEM merkezleri açılabilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, fen etkinlikleri, STEM

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNDE TEMEL VE YÖNETİMSEL SORUNLARIN - OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNE YANSIMALARI

EMEL GENÇER¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Kişilik, bireyin doğuştan getirdiği ve sonradan kazandığı, onu bir başkasından ayıran özelliklerin bütünleştirilmesi sonucunda meydana gelmektedir. Kişilik gelişim süreci, insanın hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. En temel kişilik özelliklerinin ana hatlarıyla çocukluk döneminde kazanıldığını uzmanlar belirtmektedir. Kişilik gelişiminin ana hatlarının 6 yaşına kadar şekillendiği bilinmektedir. - 6 yaşına geldiğinde çocuğun sosyal kişilik gelişimi başlamaktadır. 3 yaşına kadar annesinden ya da bakım veren kişiden ne aldıysa 3 yaşından sonra bunları kullanacaktır. 3- 6 yaş dönemi çocukların aktifleştirdiği ve çevreyi merakla keşfettiği bir dönemdir. Bu süreçte sosyal kimliğin gelişmesi, kişiliği ile kimliğinin örtüşüp örtüşmemesini deneyimler. Ayrıca cinsel kimliğin kabul edildiği hassas bir zaman dilimidir. Eğitim kurumlarına başlayan çocuklar burada ailesinin, eğitimcinin ve eğitim ortamının deneyimleri ile kişilik gelişimine devam etmektedir. Geçirdikleri nitelikli ve kaliteli zamanlar ile olumlu bilinçaltı kayıtları oluşturabilirler. Ya da olumsuz yaşantı deneyimleri ile karşı karşıya kalabilmektedir. Toplum olarak bu sürecin önemini yeterince farkında mıyız? Yoksa çocukluk ve ergenlik dönemlerinde olumsuz geçirilen süreçlerin yansımaları çocukları, eğitimcileri ve ailelerini ileri ki dönemlerde nasıl etkileyecektir? Okul öncesi eğitime verilen önemin, ülkemizde giderek yaygınlaşması ile okul öncesi eğitim kurumlarının fiziksel yapıları, sahip oldukları olanaklar, öğrenci sayıları, öğretmen niteliği, okul öncesi eğitim programı, bu kurumlarda öğrencilere kazandırılmak istenen bilgi ve beceriler, veliler ve onların davranışlarının uygulamalara yansımaları, toplumun okul öncesi eğitime bakışı gibi noktalar dikkat çekmeye başlamıştır. (Yalçın Ağgöl ve Yalçın, 2018). Türkiye 'de altı yıl yapılan aralıklarla yapılan iki araştırmada çocuğun okul öncesi dönemde verilen eğitimde olumlu etkilenmesini iyi eğitilmiş öğretmenler, öğretmenler ve çocuklar arasında etkileşim, dil açısından zengin bir ortam, sayıları aşağı çekilmiş sınıflar, öğretmen öğrenci oranlarının yeterli düzeyde olması, güvenli bir ortam, zengin eğitim materyalleri ve yaş grubuna uygun eğitim programlarına bağlı olduğu bulgularına yer verilmiştir. Araştırma sonuçlarına ayrıca, kaliteli eğitim içermeyen eğitimin çözüm oluşturmadığını ve bu faktörlerin yeterli düzeyde olmadığı kurumlara devam eden çocukların gelişimlerinin de bu olumsuzluklardan negatif yönde etkilendikleri ortaya belirtilmiştir. (AÇEV, 2009) Okul öncesi dönemi eğitiminde nitelikli eğitim açısından görev ve sorumluluk öncelikle yöneticilerindir . Etkili okul iklimi oluşturmak için okul öncesi paydaşlarının etkileşimi ve yönetimsel sorunların tespit edilmesi ve sorunların giderilmesi nitelikli eğitim ve sürecin verimli ilerlemesi için gereklidir. Okul öncesi eğitimde yaşanan temel sorunlar ve yönetimsel sorunlar birlikte analiz edilerek sonuçlara göre, sağlıklı çözüm yolları üretilerek Okul öncesi eğitime katkı sağlanmalı ve farkındalık oluşturulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, temel sorunlar, yönetimsel sorunları, etkili okul iklimi, yansıma, farkındalık

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN SOSYAL STATÜSÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ BAĞLAMINDA ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

AYŞE MİNE DEMİR¹, TEMEL ÇALIK², FERUDUN SEZGİN³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Gazi Üniversitesi², Gazi Üniversitesi³

Özet: Giddens (2000) tarafından statü kavramı, bireylere başkaları tarafından atfedilmiş saygınlık olarak tanımlanmaktadır. Fichter (2004) statü kavramını toplumda bireye uygun görülmüş olan mevki şeklinde tanımlamaktadır. Alanyazın incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin statüsünün diğer mesleklere göre durumunun düşük olduğu ve öğretmenlerin mesleki statülerine dair kaygı ve endişe beslediği sonucuna ulaşılan çalışmalara rastlamak mümkündür (Atmaca, 2020; Aydın, Demir & Erdemli, 2015; Doğan 2004; Tezcan, 1994; Yaman, Vidinlioğlu & Çimentel, 2010; Özoğlu, 2013). Yine öğretmenlerin kendi mesleklerine yönelik algılarına dair yapılmış çalışmalarda, öğretmenlerin genel itibarıyla olumsuz bir yargıya sahip olduğu görülmektedir. Uluslararası Eğitim Araştırma Enstitüsü (Education International Research Institute EU) raporuna göre öğretmenlik mesleğinin statüsünün geliştirilmesi için çalışma şartlarının yükseltilmesi; kaliteli öğretmen eğitimi; akademik özgürlük; toplumda öğretmenin savunulması; eğitim örgütleri içerisinde öğretmenlere kamu politikalarının geliştirilmesi noktasında sorumluluk verilmesi önem arz etmektedir (Symeonidis, 2015). Ulusal olarak ele alındığında, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan 2017-2023 Öğretmen Stratejisi Belgesi ve Öğretmenlik Mesleğinin Yeterlikleri kapsamında eğitim fakültelerinin içeriklerinde değişiklikler yapılmıştır. Bu yönüyle ülkemizde öğretmen yetiştirme programlarının genel çerçevesi genel kültür bilgisi, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi kapsamında yeniden düzenlenmiştir (Yüksek Öğretim Kurulu, 2018). Öğretmen Stratejisi Belgesinde öğretmenlik mesleği; yüksek nitelikli ve mesleğe uygun bireylerin istihdamı, kişisel ve mesleki gelişimin sürekliliği ve mesleğe yönelik algıyı iyileştirip mesleğin statüsünü güçlendirmek olmak üzere üç temel amaçtan oluşmaktadır. Bu amaç ile öğretmenlik mesleğinin statüsünün güçlendirilmesi, öğretmenlerin çalışma şartlarının iyileştirilmesi, öğretmenliğin statüsünün geliştirilmesine yönelik olarak ödüllendirme sistemi ve bölgeler arası farklılıklara göre iyileştirici tedbirlerin alınması üzerinde durulmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü, 2017). Strateji Belgesi sonrası yayınlanan Öğretmenlik Meslek Kanunu içerik yönüyle incelendiğinde, statü geliştirmeye yönelik maddeler içerdiği görülmektedir. Kanunda öğretmenlik mesleğinin özel bir ihtisas mesleği olduğu ifade edilmektedir. Bu araştırma öğretmenlerin öğretmenlik mesleğinin statüsünün geliştirilmesi bağlamında hazırlanan ve uygulanmaya başlanılan Meslek Kanununa ilişkin görüşlerini mevcut durum içerisinde ayrıntılı ve derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Belirli bir olguya ilişkin yaşantı ve anlamları belirlemeyi hedefleyen bu araştırmanın bir olgu bilim çalışması olduğu ifade edilebilir. Çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara ili Yenimahalle ilçesinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri alanyazın taraması sonrası yarı yapılandırılmış görüşme formunun araştırmacılar tarafından geliştirilmesiyle kullanılacaktır. Geçerliliğini saptamak için uzman görüşüne sunulacak ve alınan uzman görüşleri doğrultusunda yeniden düzenlenecektir. Verilerin analizinde, nitel araştırma veri analizi tekniği olarak betimsel analiz ve içerik analizi kullanılacaktır. Araştırmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik mesleği, sosyal statü, öğretmenlik meslek kanunu

TÜRKİYE’DE EĞİTİM YÖNETİMİ ALANINDA YAPILMIŞ DOKTORA TEZLERİN TEMATİK, METODOLOJİK AÇIDAN İNCELENMESİ

AHMET AŞKAR¹, TEMEL ÇALIK²

MEB¹, Gazi Üniversitesi²

Özet: Bu araştırmada, Türkiye’de eğitim yönetimi alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik dağılımları ile metodolojik dağılımlarını belirlenmeye çalışılmıştır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu araştırmada, bilimsel araştırma yöntemleri ve işlediği temaları metodolojik ve istatistiki yönünden içerik analizi yöntemiyle incelenmiş, durum çalışması modeli benimsenmiştir. Araştırmada güncellik ve yöntembilim alanındaki gelişmeler de dikkate alınarak belirlenen çalışılabilir evren, Türkiye’de eğitim yönetimi alanında 1988-2022 arası yapılan 664 doktora tezinden oluşmaktadır. Alanda yapılmış çalışmalara genel bir bakış açısı kazandırmak için araştırmaların analizi ele alınan konuların kapsamı ve sıklığı hakkında bilgi vermektedir. Bilimsel çalışmaların niteliği ve niceliği politikalara yön vermektedir. Bu bağlamda mevcut koşulların analiz edilmesi, gelecekte yapılacak araştırmalara yön, karşılaşılabilecek sorunlara çözüm ve hatta politikalara yön verebilmektedir. Eğitim yönetimi alanında 1988’den 2022’ye kadar Türkiye’de giderek artan sayıda yapılan doktora tezlerinin içeriğine yoğunlaştığı kadar bu çalışmaların bilimsel niteliklerinin değerlendirilmesine de yoğunlaşmaktadır. Dünyanın her yerinde sürekli değişen dünyanın ihtiyaçlarını giderecek insan gücünü yetiştirebilmek amacıyla akademik çakışmalar eğitim sistemlerini incelemekte ve değerlendirmektedirler. Bu inceleme ve değerlendirme sürecinde elde edilen sonuçlar, eğitim alanında farklı gelişmelerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu çalışmalardan bazıları eğitim reformlarının temelini oluştururken, bazıları da literatürü inceleyerek önceki yapılan araştırma sonuçlarının geçerliliğini ve güvenilirliğini test etmektedir. Türkiye’de eğitim yönetimi alanında yapılmış tezleri inceleyen çalışmalar az sayıdadır (Balcı, 1990; Kılınç, 1991; Okutan ve Ekşi, 2007; Üstüner ve Cömert, 2008; Karadağ 2009; Fazlıoğulları ve Kurul 2013; İşçi, 2013; Erol ve Tüzel 2015; Akyol ve Yavuzkurt, 2016). Balcı (1990) birbirini izleyen yaratıcılıktan uzak çalışmalar olduğu sonucuna ulaşmıştır ve eğitim denetimi alanı araştırmalarının yeter düzeyde olmadığı ve geliştirilmeye ihtiyaç duyulan bir alan olduğu belirtmiştir. Benzer şekilde Akyol ve Yavuzkurt (2016), alanda çalışma konularının genişletilmesi, kapsamlarının arttırılması, farklı desenlerde eğitim denetimi araştırmalarının yürütülmesini önermektedir. Yapılan çalışmaların sonucunda alanın çalışmalarının incelenmesinin genel bir sonuç ortaya koyarak eğitim yönetimi alanına katkıda bulunması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, eğitim yönetimi,, doktora tezleri

ORTAOKULLARDA TÜRK MÜZİĞİNİN ÖĞRETİMİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

CEMİLE YILMAZ¹

Trabzon Borsa İstanbul Ortaokulu¹

Özet: Okullarımızda önemli sorunlardan birini sanat eğitiminde yaşanan sorunlar oluşturmaktadır. İlkokullardaki sanat eğitiminde yaşanan yetersizlikler ortaokullarda ve liselerde yoğun sınav baskısı da eklenince sanat eğitimi en çok ihmal edilen alanlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumdan müzik dersi ve özellikle ders içinde öğrenme alanı olarak yer alan Türk Müziği de olumsuz yönde etkilenmiştir. Müzik dersi öğretim programında ortaokulların her sınıf düzeyinde Türk Müziği ile ilgili kazanımlara yer verilmesine rağmen öğretimde sorunlarla karşılaşıldığı görülmektedir. Bu araştırmanın temel amacı bu sorunları ve çözüm önerilerin ortaya koymaktır. Bu temel amaç çerçevesinde; Öğretim programlarında Türk Müziğine yeterince yer verilmiş midir? Haftalık ders dağıtım çizelgesinde müzik dersi için ayrılan süre yeterli midir? Öğrencilerin Türk Müziğine karşı ilgileri nasıldır? Ortaokul düzeyindeki öğrencilerin Türk Müziğine karşı tutumları nasıldır? Çocukların Türk Müziğine karşı ilgilerinin artırmak için neler yapılmalıdır? sorularına yanıt aranmıştır. Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Trabzon ili Ortahisar ilçesinde bulunan ortaokullar oluşturmaktadır. Örneklem evren içerisinde random yöntemiyle seçilen beş ortaokulun öğrencileri ve öğretmenleri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Her okuldan 10 erkek 10 kız öğrenci olmak üzere toplam 100 öğrenci ile çalışılmıştır. Verilerin toplanması için yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlanmış ve görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler tablolar halinde düzenlenerek analizleri yapıldı. Sonuç olarak; Türk Müziği konularına öğretim programlarına yer verilmesine rağmen yeterli olmadığı, Haftalık ders dağıtım çizelgesinde müzik dersine daha fazla zaman ayrılması gerektiği, Merkezi sınav baskısının müzik dersine karşı ilgiyi azalttığı, Beşinci sınıflarda uygulamaya konan İngilizce ağırlıklı öğretim çalışmalarının müzik eğitimini ve öğrencilerin müziğe karşı ilgilerini olumsuz etkilediği, Çocuklardaki sosyal medya kullanımındaki artışın farklı müzik türlerine ilgiyi artırırken Türk Müziğine olan ilginin azalması ortaya çıkarılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre ortaokullarda Türk Müziğine karşı öğrencilerin ilgilerini artırılması için öneriler getirilmiştir. Buna göre; Müzik dersinin haftalık ders programındaki süresi artırılmalıdır. Okullarda Türk Müziğine dönük etkinlik ve çalışmalara daha fazla yer verilmelidir. Öğrenciler, Türk Müziğinin; Türk kültürü ve Türk Tarihi ile ilgili bağları somutlaştırılarak öğretilmelidir. Öğrencilere, Türk Müziğinin evrensel müzik kültürü içerisindeki önemi kavratılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Ortaokullarda Türk müziği, eğitim, öğrenci

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DESTEKLİ AÇIK KAYNAK DENEY SETİ TASARIMI

MURAT ŞEYHOĞLU¹, ARDA BİLDİK²

Bursa Erkek Lisesi / Milli Eğitim Bakanlığı¹, Bursa Erkek Lisesi / Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Fatih Projesi; eğitim sistemimizde bir milat oluşturmuşken teknolojinin derslere bu denli aktif kullandığı bir sistemde fen derslerinde deneylerin görsel ve etkileşimli yapılması amacıyla okullar, AR-GE laboratuvarları ve test/üretim otomasyon sistemleri olmak üzere daha birçok yerde kullanılacak profesyonel seviyede; güvenilir ve hassas ölçüm yapabilen açık kaynaklı bir deney seti/ekipman oluşturmayı amaçlıyoruz. Açık kaynaklı olması sayesinde öğrenciler ve öğretmenlerin ekipmana erişimini kolaylaştırmayı ve bu ekipman kullanılarak ölçüm yapılan deneylerden en iyi sonuçların alınmasını amaçlıyoruz. Bu sayede öğrencilerin bilim ve teknolojiye ilgilerini arttırmış olacağız. Projenin Çözüm Ürettiği Sorun: Geliştirilen deney seti ile, fiyatları hali hazırda oldukça yüksek olan profesyonel ekipmanların erişilebilirliklerinin de kısıtlı olması nedeniyle, açık kaynaklı ve tasarımına herkesin kolayca ulaşabileceği, yapılacak ölçümlere özel tasarlanmış, güvenilir ve hassas ölçüm yapabilecek bir ekipman geliştirerek çözüm bulmayı amaçlıyoruz. Projemizin hedef kitesini okullardaki; öğrenciler ve öğretmenler, laboratuvarlardaki; teknisyenler, uzmanlar ve bunlara ek olarak test/üretim otomasyonu sistemleri kullanan üretim tesisleri vb. kişi ve kurumlar oluşturmaktadır. Projenin Özgün Yanı: Projemizde ekipmanın konfigüre edilebilirlik ve geliştirilebilirliğini, maliyeti düşürmek ve kullanılabilirliği alanları artırmak için kullanmak. Bunu her fonksiyon için özel tasarlanmış, ekipman kasasından ayrı şekilde çalışabilen bir modül tasarlayarak sağlamayı planlıyoruz. Ekipman kasasından ayrı biçimde çalışması ekipmanın laboratuvar ortamı dışında yapılacak bir ölçümü yalnızca ekipmanı bir akıllı cihaza bağlayarak yapılabilmesini sağlayacak. Projemizin yerli olan yönleri ülkemizde benzeri herhangi bir açık kaynaklı tasarımın/cihazın yapılmamış olması ve bu tür ekipmanların üretiminin ülkemizde yapılmıyor olması sebebiyle oluşan dışa bağımlılığı azaltmaya yardımcı olması. Ekipman Kasasında Kullanılacak Yöntem: Ekipmanın kasasını aynı anda 3 modül çalıştırabilecek şekilde tasarlayacağız. Bu sayede aynı anda hem güç/sinyal çıkışı verilmesini hemde üzerinde ölçümler yapılmasını sağlayacağız. İnternet arayüzü gerekmesi durumunda ekipmana veri olarak işleme için Raspberry Pi benzeri bir SBC (Single Board Computer) takılabilecek bu sayede internet arayüzü gerekmediği durumlarda fazladan bir maliyet çıkamamış olacak. Güvenlik ve fonksiyonel sebeplerden dolayı cihazlar birbirlerinden tamamen izole olacak. İzolasyon için Analog Devices ADuM serisi izolatörler kullanacağız. Ekipman Modüllerinde Kullanılacak Yöntem: Modüller hassas ölçümlerde kullanılacağı için ortamdaki elektromanyetik gürültüyü önlemesi için alüminyum kasa kullanacağız. Verilerin okunması genel olarak RP2040 MCU, hassas ölçümler için ADS1256 24bit ADC, diğer ölçümler için de ADS1115 16bit ADC kullanacağız. Giriş korumasına önem vererek kullanım sırasında herhangi bir hata ile karşılaşılması durumunda ekipmanın ve kullanıcının zarar görmemesini sağlayacağız. Referans olarak multimetre ve PSU modülleri geliştirerek ve açık kaynaklı RP2040 tabanlı bir osiloskobu projeye entegre ederek ekipmanın geliştirilebilirliğini göstereceğiz. Kullanıcı Arayüzü: Kullanıcı arayüzünün mümkün olduğunca fazla aygıtı desteklemesi için cross-platform olmasını sağlayacağız. Bu sayede farklı saha ve ortamlarda kullanılabilmesini sağlamış olacağız. Web arayüzü için gerekli data-processing kullanılacak olan SBC üzerinde yapılacak ve bu sayede ölçümlerin gözlemleneceği cihaza mümkün olduğunca az işlem gücü binmiş olacak.

Anahtar Kelimeler: Eğitim teknolojileri, bilişim teknolojileri, deney seti

LİDERLİK TUTUMLARI, ÖZGECİL-DUYGULAR VE ÖZGÜVEN İLE ÖĞRETMEN LİDERLİĞİ DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ÖZGÜR BOLAT¹

1

Özet: Öğretmen liderliği okul gelişiminin vazgeçilmez bir unsurudur. Onun için birçok okul uygulamaları öğretmenlerin liderlik yapmasını desteklemektedir. Araştırmalar da öğretmen liderliğini geliştiren veya engelleyen, kişisel özellikleri keşfetme çabasıdır. Bu çalışmada öğretmen liderliği davranışı ile özgüven, özgecil-duygular (self-transcendent emotions: sevgi dolu olmak, ait hissetmek ve şefkat dolu), ve liderlik tutumları arasındaki ilişki incelenmiştir. 152 öğretmen çevrimiçi ortamda Öğretmen Liderliği Davranış Ölçeğinin mikro liderlik alt boyutunu (Bolat, 2013), Öğretmen Liderliği Tutum Ölçeğinin mikro liderlik alt boyutunu (Bolat, 2013), özgecil-duygular ölçeğini (Burson, Crocker, & Mischkowski, 2012) ve Rosenberg Özgüven Ölçeğini doldurmuştur. Korelasyon analizi göstermiştir ki öğretmen liderliği davranışları ile öğretmen liderliği tutumları arasında 0,84, özgüven arasında 0,34 ve özgecil-duygular arasında 0,39 korelasyon bulunmuştur. Özgüvenin, özgecil-duyguların ve öğretmen liderliği tutumunun, öğretmen liderliği davranışına birlikte etkisi regresyon analizi ile incelenmiştir. Öğretmen liderliği tutumunun, güçlü ($\beta=0,82$, $p<0,01$); özgecil-duyguların az derecede ($\beta=0,16$, $p<0,01$) bir etkisi varken, özgüvenin anlamlı bir etkisi olmadığı ($p>0,05$) sonucuna ulaşılmıştır ($R^2=0,77$, $F(3,116)=128$, $p<0,01$). Bu araştırma göstermektedir ki okul yöneticileri öğretmenlerin liderlik davranışlarını geliştirmek istiyorsa, ilk olarak onların liderlik ile ilgili tutumlarını değiştirmelidir. Öğretmenler liderliği kendi mesleki kimliklerinin bir parçası gördükçe liderlik yapma ihtimaller artacaktır. Aynı şekilde başkalarına karşı olumlu duygu besleyen öğretmenlerin liderlik yapma ihtimali artmaktadır. Okul liderleri bu bulguları kullanarak öğretmen liderliği programı geliştirebilirler.

Anahtar Kelimeler: Özgecil-duygular, öğretmen liderliği, özgüven

AVRUPA BİRLİĞİ ERASMUS+ PROJELERİ BAŞVURUSU MOTİVASYON MEKTUBU YAZMA KONUSUNDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

HÜLYA SÖĞÜT¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Avrupa birliği projeleri: Erasmus+ Programı AB'nin eğitim, gençlik ve spor alanlarındaki hibe programıdır. Yurt dışında eğitim, öğretim, staj, profesyonel gelişim, yaygın öğrenme temelli gençlik aktiviteleri ile kurumlar arasındaki işbirliklerini desteklemektedir ve bunun yanında bireysel olarak da başvurulabilecek bir programdır. Erasmus+ Programı ile kişilere, yaş ve eğitim geçmişlerine bakılmaksızın yeni beceriler kazandırılması, onların kişisel gelişimlerinin güçlendirilmesi ve istihdam olanaklarının artırılması amaçlanmaktadır. Erasmus+ Programı proje yazmak amacıyla olan birey, özel sektörler ve kamu kuruluşları başta olmak üzere tüm yükseköğretim bölümlerindeki öğrencilerim yararlanabileceği bir rehber olması açısından kaynak olması amaçlanmıştır. Projemizi belirledikten sonra motivasyon mektubu hazırlarken nelere hangi hususlara dikkat etmeliyiz; Motivasyon mektubunda, katılmak istediğiniz bir çalışmaya, program veya projeye neden katılmak istediğinizi düzgün şekilde anlatmanız gerekir. Fakat eğer gerçekten bir projeye seçilmek istiyorsak bu yazıyı özenle hazırlamalısınız. Başvuru yaptığınız projeden beklentilerinizi belirtmelisiniz. Avrupa'da seyahat edebilmek, farklı ülkelerden insanlarla tanışmak, vakit geçirmek ve yaşamak, yeni bir dil öğrenmek, varolan yabancı dilinizi geliştirmek ADP'nin size sunduğu fırsatlardan birkaç tanesi ama projelerin genel amacı dil öğretmek değil, bu bir dil kursunda değil. Evet projeye seçtiğinizde tüm bu imkanlardan yararlanabiliyor olacaksınız ama, – Projenin bunların dışında size neler katmasını bekliyorsunuz? – Size hangi alanda yardımcı olacak? – Kariyerinizde size bir katkısı olacak mı? Onların size sunduğu fırsatların yanında sizin projeden neler beklediğinizde çok önemli. Proje konusuyla ilgili mektubumuzda, şu sorulara cevap vermemiz gerekiyor; Proje konusunu neden seçtim? Çok fazla proje olmasına rağmen neden bu projeye başvuruyorsunuz? Projenin konusu neden ilginizi çekti? Projeye ne gibi fayda ve katkı sağlayabilirsiniz ya da bu projeye katılmanın size ne gibi faydaları olacak? Proje konusu sizin gelecekteki kariyeriniz ile bağlantılı mı? Projeniz bitip ülkenize geri döndüğünüzde projede öğrendiklerinizi veya yaptığınız etkinlikleri devam ettirecek misiniz? İlk kısımda kendinizi tanıtmamız gerekli ki ev sahibi kurumun sizin hakkınızda bir fikri olsun. İsminiz, kaç yaşında olduğunuz, ne işle uğraştığınızı, okuyor musunuz yeni mi mezun oldunuz yoksa halihazırda bir işiniz var ve çalışıyor musunuz gibi birer cümlelik bilgiler yeterli olacaktır. Burada önemli olan vakit kaybetmeden ilgilerini çekecekleri kısımlara geçmek. Bu paragrafın devamında yaptığınız iş veya okuduğunuz bölüm ile bağlantılı okuma yapmayı sevdiğiniz alanlardan ve hobilerinizden, ilgi alanlarınızdan bahsedebilirsiniz. Çalıştığınız işler, aldığınız eğitimler ve varsa gönüllülük deneyimlerinizden bahsetmelisiniz. Dikkat etmenizi önerdiğim nokta ise her çalıştığınız işi ve her katıldığınız eğitimi yazmak yerine, projenin konusu ile bağlantılı olabilecek deneyimlerinizden bahsetmelisiniz. Daha önce herhangi bir AB projesine katıldıysanız bunu mektubunuzda mutlaka belirtmeniz gerekir, Projenin içeriğini ve oraya gitmenin size ne kattığını birkaç kısa cümle ile açıklamanız daha iyi olacaktır. Gönüllü olmak size ne kattı ya da katacak? Daha önce gönüllülük yaptınız mı? Çünkü eğer yaptıysanız gönüllülük deneyimlerinizi anlatmanın tam da sırası. Daha önceki gönüllülük deneyimlerinizde neler hissettiğinizden de kısaca bahsetmeniz karşınızdaki insanların sizin duygularınızı anlamaları açısından önemli bir etken olacaktır. daha önce bir gönüllülük deneyiminizin

olması sizin seçilmenizde artı bir puan olacaktır, ama eğer böyle bir deneyiminiz yoksa da bir sivil toplum kuruluşuna üye olmanız, gönüllü faaliyetlere katılmanız faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: AB projesi, ERASMUS+ programı, motivasyon mektubu

ÖĞRENMEDE SINIRSIZ OLANAKLAR.

SABİNA RAHİMOVA¹

1

Özet: Bence yaratıcılığa sınır koyunca gizleniyor. Çocuğun hem de eğitmenin faaliyetlerine getirilen kısıtlamalar ve çerçeveler gelişimi yavaşlatır. Eğitim sürecinde, öğretmenin kendisi etkinliğindeki çerçeveleri tanımlayabilir. Ancak bu çocukların ihtiyaçları, bireysel özellikleri ve yetenekleri dikkate alınarak kendi oluşturduğu eğitim süreci, kursiyerlerin eğitim sonuçlarına yönelik bir çerçeve olmalıdır. Okul öncesi eğitimde okuryazarlık eğitimi (okuma, yazma) 5 yaşından itibaren aşılır. Küçük yaşlardan itibaren harflerin öğretilmesi tartışmalıdır. Ancak çocukları küçük yaşlardan itibaren görsel olarak harflerle tanıştırmayı birkaç yıl önce eğitmen Fargana Seyidli'den aldım. Bunu uyguladım ve çok etkili buldum. Doğru, oyun biçiminde harfler basitçe nesne olarak sunuldu. Yani harflerin özü aşılanmamıştır. Oyunlarda sadece görsel olarak kullanılmıştır. Odaya mektupların resimlerini astım (ara sıra harfleri değiştirdim yorulmasınlar diye), sonra harflerden kartlar yaptım ve aklıma oyunlar geldi. Harfleri sadece nesne olarak kullandım (çiçek, ağaç, kalem, güneş gibi). "Aynısını bul", "Benzerini bul ve boy", "Eşleştir", "Farkı bul" ve daha fazlası. gibi oyunlar aracılığıyla harfleri görsel olarak tanıdılar. Her nesnenin adını söylediğimiz gibi harfleri de seslendirdik. Ertesi yıl seslerine dikkat ederek ezgilere dönüştürdük ve seslerinin çeşitliliğini inceledik. Betimleyici etkinlik çalışmalarında harflerle etkinlikler düzenledik. 5 yaşında çocuklar bildikleri ve sevdikleri harflerden kelimeler ve kelimelerden cümleler yapmayı öğrenmeye hazır dılar. Küçük çocuklar egzersizleri sadece yapmış olmak için yaparlar. Büyüdükçe ve egzersizlerin anlamını daha iyi anladıkça, aktiviteye mantıklı yaklaşıma başlar. İlk başta sadece hareket deneyimi için kullanılır, daha sonra nesnenin özelliklerini ayırt etmek, karşılaştırmak, özelliklerini belirlemek vb. için Öğrenme içeriği açısından sınırlamalar veya herhangi bir çerçeve, farklı bir yaklaşımla çelişir. Bireysel olarak yaklaşacak olursak çocuğun ihtiyacı kadar verilebilir. Katılıyorum, seyircide bir dengesizlik olabilir...Ama sonuç olarak gelişim dinamiklerini olumlu etkiliyor. Özgür seçim sorumluluk, araştırma, yaratıcılık, kendi üzerinde çalışma gerektirir ve bu çocuğun hem de öğretmenin gelişimi ile sonuçlanır. Çerçevelerden biri, öğretmen eğitimcilerinin eğitim aşamalarına odaklanmalıdır. Bu, yaratıcı yaklaşımı sınırlar. Öğrenme sürecinin aşamalarını doğru ve zamanında tamamlama hedefinin heyecanı, çocukların öğrenme sonucuna ulaşma hedefini gölgede bırakır. Eğitim sürecini çocukların ihtiyaçlarına, ilgilerine ve yeteneklerine göre, öğrenme sonucunu hedefleyerek oluşturmak önemlidir. Antrenman sonucuna ulaşmak, bir saatlik antrenman veya 3 saat sürebilir. Veya sadece dersde değil diğer aktivitelere de devam ederek hedefe ulaşabilirsiniz. Proje tabanlı öğrenmeyi kullanabilir ve birkaç etkinlik, alıştırmaya ve hatta anaokulu dışındaki etkinlikleri içerebilir. Örneğin: Bugün konumuz "Ulaşım" olacak. Sabah etkinliğindeki gözlem sırasında araçları camdan gözlemledik ve görüşme gerçekleştirdik. Çocukların ulaşım ile ilgili mevcut bilgilerini belirledik. Çocukları düşündürdük. Oyun etkinliğini Ulaşım Köşesi'nde düzenledik. Eğitim süresince eğitim sürecimizi eğitim hedefine göre düzenledik. Ertesi gün için Kinderland'a bir gezi ayarladık. Orada çocuklar uçak, otobüs ve gemi kullanma gibi becerileri öğrendiler. Meslekler hakkındaki fikirleri genişledi. Anaokuluna geldikten sonra gördüklerini çizimlerine yansıttılar. Sohbet ve oyunlarla bilgi ve becerilerimizi zenginleştirdik. Bazen 30 dakikada konuyu çocuklara nasıl aktarabiliriz diyorlar. Bu, gün, hafta veya ay boyunca çeşitli etkinlikler kullanılarak en etkili şekilde elde edilir. Tars sınıf modelini kullanarak, eğlenirken ve dinlenirken öğrendiklerini pekiştirmek için web2 oyunlar gönderebilirsiniz. Çocuklar için öğrenmenin en etkilisinin

eğlenirken olduğunu biliyoruz. Zorlamayı sevmezler. Öğrenme sürecini onlar için eğlenceli hale getirebilmeliyiz. Zaman, içerik, maddi ortam vb. öğrenme sonucunu elde etmenin önünde bir engel ise, engelleri kaldırır ve durumu çocuğa uyarlarız. Sınırlamaları, yapılmaması gerekenleri, çerçeveleri kontrol edebilirsiniz. Ayrıca öğrenmede sınırsız fırsatlar yaratabilirsiniz.

Anahtar Kelimeler: Sınırsız öğrenme, çocuk merkezde, oyunla öğrenme, yaratıcı öğretmen,

EĞİTİMDE ZARF VE MAZRUF İLİŞKİSİ

GÜLAY ÖZCAN¹

Çelebi Mehmet Anadolu Lisesi¹

Özet: Bu çalışmada "Meslek nedir?" ve "Öğretmenliğin diğer mesleklerden ayırt edici özelliği nedir?" sorularından hareketle eğitimde görünen ve olması gereken durumlar incelenmeye çalışılmıştır. Türk Dil Kurumu'na göre meslek, belli bir eğitim ile kazanılan, sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insana yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iş olarak tanımlanmaktadır. Öğretmenlik de bu tanımdaki meslekler arasında yer alsa da öğretmenliğin meslek olmaktan başka bir yönünün olduğu yazının amacını oluşturmaktadır. Bu amaç Aristoteles'in "Bütün insanlar doğası gereği bilmek ister." sözünden yola çıkarak oluşturulmuştur. Bilmek, Aristoteles'e göre bir şeyin esas yapısını görebilmektir. Öğretmenlik de bir kişideki esas yapıyı keşfedebilmektir. Bu bilme isteği ve var olmak duygusu, bizi bugün sahip olduğumuz teknolojiye kadar getirmiştir. Dijital devrim olarak adlandırılan hatta "Robot Hukuku" oluşturulmaya başlanan ve yapay zekanın "elektronik kişi" olarak tanımlanması düşünülen çağımızda, bu gelişmelere paralel olarak bilgiye erişim çok kolaylaşmıştır. Bu durumda, bu zamana kadar bilgi verme işini üstlenen öğretmenin yapay zeka ve diğer meslekler karşısındaki yeri nedir? Bu soru Russel'in "Çağımızın büyük güçlüklerinden biri, düşünce alışkanlıklarının tekniklerdeki hızlı değişimlere ayak uyduramaması dolayısıyla, ustalığın gitgide artmasına karşılık bilgeliğin gerilemesidir. " tespitine götürmüş ve insanla ilgili her şeyin "bilimsel" denilen metotla alınması zarf, eğitimde esas olanın yani insanla bağlantı kurma yolunun "öğretmen" olduğu ideası ise mazruf kavramıyla ilişkilendirilmiştir. Çünkü sadece bilgiye sahip olmak insanı Camus'de karşılaştığımız "yabancılaşma" kavramına götürür ve bu çıkmazda -zarfta- kayboluruz. Yolumuzu bulmak ise ancak diğer tüm mesleklerin yapılmasına da temel oluşturan "Neden yapıyoruz?" sorgulaması, mazrufla mümkün olabilir. Böylece öğretmenlik bir meslek olmaktan çok insanın bilgiyle bağını değerler eğitimiyle kurarak, kaç netle nereye kazanabileceği değil, kazandığı bölümün kendisine verdiği sorumluluk bilinciyle hareket etmesi yolunda ilerlemeyi sağlar. Çünkü öğretmenlik, her işin ilk amacının kişilerin değerini koruyan, insanı araç olmaktan çıkaran, önce "insan" sonra "meslek sahibi" olmaya götüren bir etik ilişkiler yolculuğudur. Öğretmen eğitimi de bu işin nasıl yapılacağına, aklın yapay zekadan farkını ortaya koyarak planlanmasıdır. Öğretmenlik insan aklının geleceği şekillendirebilecek temelin eğitim ama eğitimin "bilgi" vermek demek olmadığı gerçeğini ortaya koyabilecek tek alandır. Sonuç olarak hangi mesleği yaptığımız, hangi bilgiye sahip olduğumuz değil, mesleğimizi nasıl yaptığımız, bilgiyi hangi amaç için kullandığımız bilincini kazandırmamız gerektiği, bireylerde mutlu olmanın yolunun da küresel bir dünyada yaşadığımız gerçeğini pas geçmeden ama ortak akılla ortaya konan her bilginin, insan için olduğu, "insan"ın ise ancak öğretmenlik mesleğiyle kendini var edebileceği açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Meslek, öğretmen, görünen, öz, teknoloji

GÖÇ VE MÜLTECİ SORUNLARININ EĞİTİME BAKAN YÖNLERİ

SELVİNAZ YURTSEVEN¹

Marmara Üniversitesi¹

Özet: Ülkemiz, 2011 yılında komşumuz Suriye’de başlayan savaş sebebi ile göçmen ve sığınmacı akınına uğramıştır. Kayıtlı ortalama beş milyon göçmen, Türkiye politikalarının şekillenmesinde etkili olmuştur. Bu alanların en önemlilerinden biri eğitimidir. Tüm uğraşılara rağmen göçmen ve sığınmacı eğitiminde olması gereken noktaya gelinememiştir (Gün & Yüksel, 2021). Göç idaresine göre, 1922’den bugüne 6, 5 milyondan çok yabancı, Türkiye’ye giriş yapmıştır. Farklı nedenlerle gelenler eklendiğinde 15 yıl boyunca 3, 3 milyon insanın ikamet aldığı anlaşılmaktadır (Göç İdaresi, 2021). Uluslararası Göç Örgütü’ne göre dünyada 272 milyon göçmen bulunmaktadır (Tarhan, 2020). Almanya’da göçmen öğrenciler dil eğitimi aldıktan sonra seviyelerine göre sınıflara yerleştirilirler. Mesleki eğitime odaklanışı ve Kanada’nın da göçmen ülkesi olması dolayısıyla göç alan diğer ülkelerden ayrılmaktadır. Kanada’da bulunan göçmen ve mülteciler rehberlik hizmetleri, iş imkanları ve dil eğitimi gibi alanlarda hizmet alırlar ve böylece göçmenlerle mültecilerin entegrasyonu kolaylaşır (Homuth, Maurice ve Will 2020). Almanya ile Kanada’nın göçmenlerin eğitime entegrasyonu için özel eğitim politikaları bulunmaktadır (Korntheuer vd., 2018). Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Göçmen ve mülteci sorunlarının eğitime bakan yönleri ile ilgili yapılmış araştırmalar incelenmek suretiyle veri toplanarak literatür taraması yapılmış ve elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Göçlerle birlikte yalnızca göç edilen ülke değil, göçmenler de pek çok sorun yaşamakta ve bunları çözmek durumunda kalmaktadır (Malatinec vd., 2020). Bunların ilki elbette dil problemidir. Alınan eğitimin anlaşılması, iş, sağlık, sosyal ağlar, öz güven gibi pek çok şeyi etkilemektedir. Ve bununla birlikte göçmen statüsündeki hukuki durumların oluşturduğu engeller sebebi ile barınma, istihdam, sağlık, eğitim hizmetlerinin pek çoğuna erişim sorunu da yaşanabilmektedir. Gittikleri ülkeyi yeterince tanımamaları başlı başlına bir sorundur ve bu durum entegre olmalarını da engellemektedir. Reddedilme korkusu, ekonomik durum, dini inançlar, dışlanma, kültürel farklılıklar, psikolojik problemler de öne çıkan diğer başlıklardır (Giner, vd. 2013). Göçmen ve mültecilerin imkanları kısıtlıdır ve ne yapacaklarına kendileri karar veremezler, buldukları ülkenin yetkili birimleri karar verir onlar da bu karara uyarlar (Cange vd., 2018).

Anahtar Kelimeler: Göçmen, mülteci, eğitim, politika

ATAÇ (ALTI TUĞLA İLE AZ ÇOKTUR) PROJESİ

YELİZ DEMİRKALEM¹

Milli Eğitim Bakanlığı-Akşemsettin İlkokulu¹

Özet: Altı Tuğla Güney Afrika'da kar amacı gütmeyen bir kuruluş olarak hayata geçen, Care For Education'ın kurucusu Brent Hutcheson tarafından geliştirilmiş öğrenim materyalidir. Sadece altı farklı renkten oluşup 2x4 ebatta DUPLO® tuğlalar içeren bu temel set, oyunun gücü ile birleşerek çocukların bütünsel gelişim süreçlerini desteklerken, fikirleri ve kavramları somutlaştırmalarına, daha da önemlisi yeniden ve yeniden denemelerine teşvik etmek için kullanılmaktadır. Araştırmalar, eğlenceli öğrenme deneyimlerinin, birbirine bağlı becerileri geliştirmede etkili bir yolu olduğunu göstermektedir. Bütünsel gelişimin bu beş becerisi (Fiziksel, Sosyal, Duygusal, Bilişsel, Yaratıcılık), çocukların olumlu gelişimi için esastır. Belirsiz ve sürekli değişen bir dünyada başarılı bir şekilde gezinmek ve gelişmek için en çok ihtiyaç duyulan becerilerdir. 6 Tuğla konsepti, oyunun gücü ile birleşerek çocukların bütünsel gelişim süreçlerini desteklemeyi hedeflemektedir. Bu çalışmanın temel amacı sürekli tüketime özendirildiğimiz günümüz koşullarında, yüksek düzeyde elde olanlarla yetinmeme, hazır kullanma, sıkılma, ne yapacağını bilememe çatışması yaşayan çocukların ellerindeki olanakları görüp, bunları gelişimlerinin sadık destekçileri olarak kullanmalarına dikkat çekmektir. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan çalışmanın temelini oluşturan proje; 4-6 yaş grubu öğrencileri kapsayan bir projedir. Projenin, dolayısıyla çalışmanın temel hedefleri; * Ülkemizin 81 ilinden belirlenen erken çocukluk öğretmenlerinin, sınıflarındaki çocuklarının oyun yoluyla öğrenme süreçlerine katkı sağlamak, *Çocukların günlük hayatta kolaylıkla erişebilecekleri basit ve açık uçlu materyallerle oynayarak, yaratıcılıklarını, üretme ve tasarım temelli düşüncelerini desteklemek * "Az, Çoktur" farkındalığı yaratmak *Öğretmenden öğretmene etkileşim ile öğretmen yetkinliklerine katkı sağlamak *Farklı fikir ve deneyimler eşliğinde bakış açısı geliştirmek ve bilgileri paylaşarak çoğaltmaktır. Projemiz 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında, 81 il de 112 Erken Çocukluk Eğitimi Öğretmeni tarafından "Altı Tuğla" ile oluşturulan 346 tane oyun eş zamanlı olarak tüm Türkiye'de 2047 çocuk ile oynanmıştır. Proje 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında yine 81 il de 140 Erken Çocukluk Eğitimi Öğretmeni tarafından yürütülmektedir. 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında 'Eğitimde İyi Örnekler' projesine başvuru yapılmış olup sonuçlanması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Altı, tuğla, proje, ataç, erken çocukluk

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIK BECERİSİNE YÖNELİK GÖRÜŞ VE DAVRANIŞLARI

CEREN UTKUGÜN¹, RAMAZAN YILDIRIM², MEHMET KAYA³, ÖMER FARUK EKER⁴

Afyon Kocatepe Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³, Milli Eğitim Bakanlığı⁴

Özet: Türkiye’de finansal okuryazarlık becerisi 2017 yılında Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programına girmiş ve finansal okuryazarlık becerisinin geliştirilmesinde sosyal bilgiler dersine önemli görevler yüklenmiştir. Bu beceri, 4. sınıftan 7. sınıfa kadar “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanında öğretilmektedir. Tasarruf değeri ile ilişkilendirilen finansal okuryazarlık becerisi öğretim programında, “kaynaklarını ve bütçesini etkili şekilde kullanan, akıllıca yatırımlar yaparak kendisinin ve ülkesinin ilerlemesine katkıda bulunan ve israftan kaçınarak kaynaklarını tasarruf edebilen bireyler yetiştirilmesi” şeklinde yer almaktadır. Önemi fark edilerek öğretim programına eklenen finansal okuryazarlık becerisi ve bu becerinin kazandırılmasına yönelik araştırmaların sınırlı sayıda olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin finansal okuryazarlık becerisine yönelik görüş ve davranışlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Çalışma grubu Afyonkarahisar il merkezinde bulunan özel ve resmi ortaokullarda okumakta olan 80 kadın, 80 erkek olmak üzere toplam 160 ortaokul öğrencisinden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen finansal okuryazarlık becerisi görüş formu kullanılmıştır. Araştırma verileri 2022 yılı Kasım ayı içinde toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analizle çözümlenmiş, tema ve kodları içeren tablolar oluşturularak frekanslarıyla birlikte sunulmuştur. Bulguların sunumunda ortaokul öğrencilerinin görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmış, bu görüşlerden hareketle sonuçlar yorumlanmıştır. Ortaokul öğrencileri; yaşanan ekonomik gelişmelerin hayat tarzları ve para harcama alışkanlıklarında değişiklik oluşturduğunu güncel yaşamlarından fiyat artışları ve tasarruf davranışları üzerinden açıklamışlardır. Kendilerini bilinçli tüketici olarak değerlendiren öğrenciler bilinçli tüketici davranışlarını; israf, tasarruf, alışveriş sürecinde dikkat ettikleri davranış örnekleri ile desteklemişlerdir. Öğrencilerin büyük bir kısmı israf, tasarruf konusunda duyarlı olduklarını ve geri dönüşüme önem verdiklerini yaşamdan örneklerle açıklamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Finansal okuryazarlık becerisi, ortaokul öğrencisi, sosyal bilgiler öğretimi, ekonomi eğitimi.

ENTELEKTÜEL SERMAYE UNSURLARININ YÖNETİLMESİ. EĞİTİM SEKTÖRÜNDE NİTEL BİR ARAŞTIRMA.

OKAN YAŞAR¹, SEVİL EKİNGEN², HANDE GÜL ÇELİK³

İstinye Üniversitesi¹, Bahçeşehir Üniversitesi², Yönder Okulları İstanbul Vadi Kampüsü³

Özet: Günümüzde küreselleşmenin her alanda hissedilmesiyle dünya adeta bir pazar haline gelmiştir. Pandemi etkisinde sosyal, ekonomik ve siyasal alandaki dalgalanmalar sebebiyle iş dünyasının yeni normal diyebileceğimiz VUCA hayatımızın her alanında kendisini daha çok hissettirmektedir. Covid-19 Salgını sürecinde modern toplumda hız kazanan dijitalleşme tüm sektörlerde kaçınılmaz olmuştur ve rekabet sınırları aşarak uluslararası bir düzeyde tüm sektörlerde kendini hissettirmeye başlamıştır. Hızla değişen çevre yapıları işletmelerin çevik bir şekilde geliştirdikleri fikirler ile değişimin bir parçası olmasını ve sürdürülebilir rekabet üstünlüğü elde etmesini zorunlu kılmaktadır. İşletmelerin hedeflerini gerçekleştirebilmek için karar alma ve uygulama süreçlerinde sahip oldukları bilginin değeri ön plana çıkmıştır. Avusturyalı yönetim bilimci Peter Drucker “Bilgi, emek ve sermayenin pabucunu dama atarak adeta yegane üretim faktörü haline gelmektedir.” sözleri ile işletmelerdeki tüm kaynakların etkin ve verimli kullanımı açısından stratejik bir öneme sahip olan bilginin önemini yıllar önce vurgulamıştır. Bir işletme olarak ele alınabilecek okullar, gerek varlıklarını devam ettirebilmek gerekse rekabet avantajı elde etmek için tüm kaynaklarını bilinçli bir şekilde yönetmelidir. Bu kaynaklardan en önemlisi ise 1991 yılından itibaren makalelere konu olan ve yönetim biliminde kapsamlı bir şekilde ele alınan, işletmeler için değere dönüştürülebilir bilgi olarak ifade edilen ve rekabet üstünlüğü sağlayan entelektüel sermayedir. (Yıldız ve Genç, 2020). Bu araştırmada okul yöneticilerinin entelektüel sermaye ve unsurlarının yönetilmesine ilişkin görüşlerinin nitel araştırma yoluyla ortaya koyulması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Bursa ve Kocaeli illerinde özel okullarda okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve lise kademelerinde görev yapan yöneticilerden oluşan 30 kişi oluşturmuştur. Çalışma grubu ile yüz yüze ve çevrimiçi platform üzerinden yarı yapılandırılmış araştırma soruları kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen nitel veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Çalışma sonucunda araştırma bulguları analiz sürecinde olması sebebi ile sunum esnasında paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel sermaye, entelektüel sermaye unsurları, yönetim

ÖĞRETMENLERİN HOŞGÖRÜ EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

A. FARUK LEVENT¹, GİZEM DAK²

Marmara Üniversitesi¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: Bu araştırmada, ilkokul ve ortaokulda yabancı uyruklu öğrenciler ile öğretim faaliyeti gerçekleştiren öğretmenlerin hoşgörü eğilim düzeylerinin belirlenmesi, cinsiyet, eğitim durumu, kariyer evresi, okul kademesi, yaş gibi çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma evreni, İstanbul ili, Esenler ilçesinde ilkokul ve ortaokulda görev yapan ve yabancı uyruklu öğrenciler ile öğretim faaliyeti gerçekleştiren öğretmenlerdir. Örneklemi, random yöntemiyle seçilen 246 ilkokul, 225 ortaokul olmak üzere 471 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veriler, Çalışkan ve Çavuş (2020) tarafından geliştirilen Hoşgörü Eğilimi Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın veriler, betimsel istatistikler, parametrik olmayan Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmada temel iki sonuç elde edilmiştir: 1) Yabancı uyruklu öğrenciler ile öğretim faaliyeti gerçekleştiren öğretmenlerin hoşgörü eğilimleri “çok yüksek” düzeyde olduğu belirlenmiştir. 2) Yabancı uyruklu öğrenciler ile öğretim faaliyeti gerçekleştiren öğretmenlerin hoşgörü eğilimleri düzeyinde cinsiyete, yaşa, kariyer evrelerine, branşa, okulun sınıf mevcuduna, sınıftaki yabancı uyruklu öğrenci sayısına, okuldaki yabancı uyruklu öğrenci sayısına, PICTES eğitime katılma durumuna, yabancı uyruklu öğrenciler için hizmet içi eğitime katılma durumuna, kitap okuma sıklığına, günlük internet kullanımı süresine, kardeş sayısına, medeni durumuna, ekonomik gelirine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiş iken, öğretmenin eğitim durumuna, okul kademesine, annelerinin eğitim düzeyine, babalarının eğitim düzeyine ve sahip olduğu çocuk sayısına göre istatistiki anlamda farklılık saptanmıştır. Buradan hareketle öğretmenlerin hoşgörü eğilimlerinin artırılmasına yönelik çalışmaların hizmet içi eğitimle yapılması, hoşgörü eğilimi konusuna önem verilmesini gerekli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, yabancı öğrenci, hoşgörü

PSİKOLOJİK DANIŞMADA METAKOGNİTİF İNANÇLARLA ÇALIŞMA: OLGU SUNUMU

TUĞBA AY¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Rehberlik ve psikolojik danışma servislerinde bilişsel davranışçı terapi ve çözüm odaklı kısa süreli terapi yaklaşımları sıklıkla kullanılmaktadır. Bilişsel davranışçı yöntemler geleneksel olarak soruna özgü bir yaklaşım içerisinde ilerlemiş, ancak bu yaklaşımın yüksek derecede ve çeşitli alanlarda sorunlar yaşayan danışanlarda daha az optimal olabileceği öne sürülmüştür. Günümüzde aynı oturum içerisinde birden çok ve birbirinden farklı sorunla çalışabilmeyi sağlayan tanılar ötesi (transdiagnostic) modeller ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, çeşitli psikolojik belirtileri olan danışanlarla çalışırken metakognitif terapi yaklaşımının bireysel psikolojik danışma seanslarında uygulanabilirliğinin ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bu amaçla; 2022-2023 eğitim öğretim yılı birinci döneminde, kaçınma davranışları, olumsuz duygu ve bilişler gibi çeşitli psikolojik sorunlarla psikolojik danışma servisine başvuran 18 yaşındaki bir erkek olgu incelenmiştir. Yapılan değerlendirme sonrasında, depresif belirtileri ve kaygı düzeyi yüksek olan olgu için metakognitif terapi yaklaşımı çerçevesinde 8 oturumdan oluşan bireysel psikolojik danışma planı hazırlanmıştır. Olguya, ön test ve son test olarak Kısa Semptom Envanteri (KSE) ve Beck Depresyon Envanteri (BDE) uygulanmıştır. Metakognitif inançlara ve bilişsel dikkat sendromuna odaklanılarak gerçekleştirilen 8 oturum sonrasında envanterlerden alınan puanların düştüğü, işlevselliğin arttığı, belirtilerin ve kaçınma davranışlarının azaldığı görülmüştür. Sunulan psikolojik destek hizmeti sonunda danışma sürecinin etkinliği, danışanın öznel görüşleri ve envanter puanlarındaki değişim ile değerlendirilmiştir. Bireysel envanter puanlarındaki değişimin anlamlılığı JT yöntemi kullanılarak BDE için kesme puanı (cutoff score), KSE için rahatsız ciddiyeti indeksi ve her ikisi için de güvenilir değişim indeksi-GDE (reliable change index) ile hesaplanmıştır. Uygulama öncesi KSE rahatsız ciddiyeti indeksi 2. 84 iken, uygulama sonrası 2. 32'ye düşmüştür. Uygulama öncesi BDE toplam puan 24 iken, uygulama sonrası 15'e düşmüştür. KSE için hesaplanan GDE= -2. 92, BDE için hesaplanan GDE= -2. 14 bulunmuştur ($|GDE| \geq 1. 96$). Gerçekleştirilen çalışma, bu olgu özelinde olumlu sonuç alınmasının yanı sıra, metakognitif terapi yaklaşımının psikolojik danışmada uygulanabilirliğini ve etkinliğini ortaya koyma açısından gelecekte yapılacak çalışmalar için araştırmacılara ve psikolojik danışmanlara yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Metakognitif terapi, metakognitif inançlar, psikolojik danışma.

YETERSİZLİKTEN ETKİLENEN BİREYLERE YÖNELİK UYGULANAN KAÇIRILMAYI ÖNLEME VE CİNSEL İSTİSMARDAN KORUNMA PROGRAMLARININ İNCELENMESİ

AYŞENUR ARAT ODACI¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bireysel güvenlik programları küçük çocuklara kaçırılma ve cinsel istismardan kaçınma-korunma noktasında kullanabilecekleri bilgi ve beceriyi öğretmektedir. Cinsel istismarın ve kaçırılmanın önlenmesine yönelik oluşturulan programlar çocuklara korunma yollarını bilgi düzeyinde vermekte, taciz anında kullanılabilir olup olmadığını kontrol etmeden sunulmaktadır (Finkelhor ve Strapko, 1992). Küçük çocuklar (3-6 yaş arası) cinsel istismar konusunu anlayacak yeterlilikte görülmemektedir ve okuldaki programlar daha büyük çocuklara yöneliktir). Ancak daha küçük çocuklar istismarcılar açısından daha caziptir (Finkelhor ve Strapko, 1992). Küçük çocuklara ve yetişkinlere cinsel tacizden ve kaçırılmadan kaçınma noktasında kullanabilecekleri bilgi ve beceri öğretilmelidir. Yetersizlikten etkilenen bireyler kaçırılmaya ve cinsel istismara en çok maruz kalan bireylerdir. Bu sayı gün geçtikçe artmaktadır. Cinsel istismarın her türü psikolojik olarak zarar vermekte ve kişinin içinde bulunduğu güven ortamını sarsmaktadır. Çocuk kaçırmanın olası sonuçlarını düşününce, çocuklara güvenlik becerilerini öğretmek olası çocuk kaçırılmalarını minimize etmek önemlidir. Çocuk ve ergenlerin kaçırılma ve istismardan korunmasında en etkili yol eğitimden geçmektedir. Çocuğun ve ergenin yaşına uygun cinsel bilgiyi alması, bedenini tanıması, özel bölgelerini öğrenmesi ve bedenine dokundurtmama hakkı olduğunu bilmesi, doğru ve yanlış dokunuşu ayırabilmesi, istemediği şekilde kendisine dokunulması durumunda neler yapması gerektiğini bilip bunu güvendiği bir yetişkine anlatması, tanımadığı bir kişi ile gitmemesi gerektiği öğretilmelidir. Bu çalışmada yetersizlikten etkilenen bireyler için hazırlanan kaçırılmadan ve cinsel istismardan korunmaya yönelik sekiz eğitim programı incelenmiş ve derlenmiştir. İncelenen sekiz çalışmanın dördünde programın edinim düzeyinde gerçekleştiği ancak genellemede etkisinin düşük olduğu, ikisinde hem edinim hem genelleme düzeyinde programın başarılı olduğu, iki araştırmada da edinim düzeyinde programın başarılı olduğu ancak genelleme verilerinin alınmadığı belirtilmiştir. Yapılan bu korunma programları direkt olarak cinsel istismar ya da kaçırılma oranını azaltmasa da, bu beceriler çocukların uygunsuz cinsel davranışları tanımlamalarını ve suçlu daha fazla ilerlemeden hemen yardım arama becerilerini öğretmiştir. Ayrıca programlar çocukların ve ailelerinin çocuk cinsel istismarı hakkında farkındalıklarını arttırmaktadır ve istismarı ifşa eden çocukların destekleyici karşılık almalarına yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yetersizlikten etkilenen çocuk, cinsel istismardan korunma, kaçırılmadan korunma,

TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞININ ÇOCUK VE GENÇLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

BÜŞRA KANPARA ABUBAKAR¹

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI¹

Özet: Teknolojinin hızlı gelişimi ve küreselleşen dünya neticesinde internet, televizyon ve diğer dijital medya araçları bazı kişiler için bir bilgi ve iletişim kaynağı olmanın ötesinde, bağımlılığa dönüşmüş durumdadır. Özellikle günümüzü yoğun bir şekilde meşgul etmesi de beraberinde bu konuda birçok araştırmacının gündemini oluşturmaktadır. Araştırmalarda göstermektedir ki bu durumun birey üzerinde özellikle ergen ve çocuklar üzerinde birçok açıdan etkisi bulunmaktadır. İnsanlar birçok nedenden dolayı teknolojiye sığınmakta ve saatlerini geçirmektedir. Günümüzde teknoloji olmadan bir hayat da pek mümkün görünmemektedir. Bu durumun bağımlılığa dönüşmemesi için yapılması gereken pek çok şey vardır. Bunların başında ebeveynlerin bilinçsiz tutumları gelmektedir. Çünkü ebeveynler diğer alkol, sigara, uyuşturucu gibi bağımlılıkların yanında çocukların teknolojiye olan düşkünlüklerini mazur görmektedirler ve onların yanında daha “iyi” görünmektedir. Bu çalışmanın amacı, bu durumdan dolayı gerek ruh sağlığı alanında hizmet verenlerin, gerekse okullarda çalışan öğretmenlerin bu konuda toplumda bilinçlenmeyi sağlamak adına çalışmaları ve bu çalışmayı geniş bir kesime yaymalarını sağlamaktır, ulaşılan sonuç neticesinde öğretmen, ebeveyn ve öğrencilere önerilerde bulunmaktadır. Bu çalışmada yöntem olarak tarama modeli kullanılarak Türkiye’deki teknoloji kullanımına bakılmış ve çocuk ve gençler üzerinde etkisi kapsamında araştırmalara genişçe yer verilmiştir. Sonuç olarak teknoloji bağımlılığına eşlik eden birçok değişkenin varlığı bu alanın sınırlarını genişletmektedir ve bunların ayrıntılı olarak incelenip, önleyici hizmetler kapsamında daha etkili programların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Öğretmen, öğrenci ve ebeveynler için örnek teknoloji kontrol modeli geliştirilmelidir. Ayrıca ebeveynlerin çocukları için yahut bireylerin kendileri için bağımlılık boyutuna ulaşmış olduklarında bunun tespiti ve yardım ve danışma alabilmeleri için gerekli yerlere yönlendirme hizmetlerinin geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, dijital bağımlılık, çocuk ve ergen

DİNLIYORUM ÇİZİYORUM

TAMER KARAKAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Masal; genellikle halkın yarattığı, ağızdan ağıza, kuşaktan kulağa sürüp gelen, olağanüstü kişilerin başından geçen olağan dışı olayları anlatan öykü türü olarak tanımlanmaktadır. Anadolu Masalları, Türkiye'de yer alan çeşitli kültür ve inançlardan etkilenerek oluşmuş eski halk hikayeleridir. Bu masallar, çocuklar için öğretici, eğlendirici ve hayal gücünü geliştirici özellikler taşır. Anadolu Masalları, Türk kültürünün zengin bir parçasıdır. Çocukların düşünme, anlama, dil ve yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olurken ayrıca, çocukların empati, öz-ifade ve toplumsal becerilerini de geliştirmelerine olanak tanır. Masalların yukarıda bahsedilen faydalarından hareketle; Elâzığ ili Çatalçeşme İlkokulu 4. Sınıf öğrencileri ile “Dinliyorum Çiziyorum” adlı bir proje yürütülmüştür. Projeye okul geneli yaklaşık 110 öğrenci katılmıştır. Projeye katılan öğrencilere haftanın belirli bir gününde Anadolu Masalları kategorisinden bir masal anlatılmış olup sonrasında masalın en beğendikleri yerini resmetmeleri istenmiştir. Bu projede; dinlenen masalların çocuklar üzerindeki faydalarının çizim yoluyla nasıl arttırılabileceği, çocukların masalları dinledikten sonra yaptıkları çizimlerin dil ve edebiyat becerilerinin gelişimi, hayal gücü ile öz ifade yeteneklerinin arttırılması ve kültürel geçmişin keşfedilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, çocukların masalları çizmeleri yoluyla kendilerini ifade etmeleri, yaratıcılıklarını sergilemelerine olanak tanımak ve teknolojik bağımlılıktan kurtulmaları düşünülmektedir. Sonuç olarak, çocukların dinledikleri masalları çizmeleri yoluyla çocukların dil ve edebiyat becerilerini geliştirmelerine, hayal güçlerini ve öz-ifade yeteneklerini arttırmalarına, kültürel geçmişlerini keşfetmelerine katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Masal, anadolu masalları, resim

AYÇ 4. VE 5. SEVİYEYE YÖNELİK TEMEL TEKNOLOJİ STEM LABORATUVARI AKILLI DENEY SETİ TASARIMI

AJDA YALÇIN ARDA¹, AYTAÇ YILMAZ²

Haliç Üniversitesi¹, Şişli Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi²

Özet: Giriş Dördüncü sanayi devrimi ile nesnelerin interneti (IoT) olgusu ve beraberinde öz denetimli akıllı otonom cihazlar hayatımıza girmektedir. Bu endüstri 4. 0 teknolojilerinin eğitim alanına yansımaları sonucunda günümüzde yapay zekâ ile öğrenciye eğitim koçluğu, ders ve konu ilerleme durumlarının istatistikleri gibi durumlar ölçülebilmektedir. Benzer bir durum laboratuvardaki öğretmenlerinin kullandıkları deney setleri için öğrencinin öğrenme hızını, eksik kaldığı ve yanlış yaptığı yerlerin tespitini sağlayan sadece yazılımdan oluşmayıp donanım ile de fiziksel dünyada dokunulabilir bir deney seti geliştirmek istenmiştir. Bu cihazın sonuç bilgilerine erişebilmek için de veri tabanı uygulamaları ve internet aracılığı ile eğitime her öğrenciden elde edilen sonuçlar sunulacaktır. Bu deney seti ile daha verimli ve akıllı bir öğrenme ortamı tasarlanmıştır. Amaç Hedef kitlemiz üniversiteler ve mesleki / teknik eğitim kurumlarında çalışan eğitimci ve öğrencilerdir. Evren içerisinde, özelde elektrik, elektronik ve bilişim alanlarında eğitim öğretim ve laboratuvar çalışması yapan öğrencileri kapsamaktadır. Çalışmamızı benzer çalışmalardan ayıracak kısmı ise STEM; teknik ve mühendislik eğitiminde gömülü sistem ve akıllı cihaz kullanımının yaygınlaşmasını sağlamak için teknik laboratuvarlarda kullanılmak üzere prototip deney seti tasarımı ortaya koymuş olmasıdır. Yöntem Bu deney setinin tasarımı ve geliştirilmesinde, nicel gözlem deneysel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışma ile yüksek ve orta öğretimde uygulama tabanlı, fen, mühendislik ve teknik eğitim laboratuvarları deneyleri için; geleceğin şartlarına uygun endüstri 4. 0 gerekliliklerine göre dış mimariye ve değişime açık, yazılım ile geliştirilebilir, interaktif ve kart kısmı değiştirilip değişik konu ve derslere geçiş yapabilen modüler yapıya sahip akıllı mikro denetleyici kontrollü bir deney seti tasarlanmıştır. Prototipin yapımı, deneylerin seçimi, setinin dizayn süreci, devre kartı tasarımı, etkileşimi sağlayan klavye, ekran ve gömülü sistem devresi aşamalarından oluşmaktadır. Deney seti, arıza bulma ve ölçme tahminlerini alınıp değerlendirmesini yapmak üzere tasarlanmıştır. Statik bir yapı olmaması için her öğrenciye farklı değerlerde devre üretmesi planlanmıştır. Setinin gömülü kısmı uygulama sonuçlarını değerlendirmektedir. Sonuç Klasik yöntem devre kurulumu ve sabit kartlar ile yapılan deney seti uygulamaları yerine geliştirmiş olduğumuz set ile modüler, yazılım ve yazılımın kontrol ettiği akıllı devre ile yönetilen yarı otonom ve çıktıları değerlendirerek web üzerinden gönderen bir yapıdır. Bu çalışmadan beklenen öğrenciyi yarışma tabanlı kahoot benzeri öğrenmeye güdüleyen ve derse katılımını arttıran davranışlar sergilemesidir. Öğretmenler tarafından istenilen olumlu çıktı ise öğrencilerinin durum ve seviyeleri, derse katılımlarının ölçme ve değerlendirmesinde hızlı sonuçlar alabilmektir.

Anahtar Kelimeler: Stem, endüstri 4. 0, gömülü sistemler, deney seti tasarımı, avrupa yeterlilikler çerçevesi (AYÇ)

OKUL GELİŞTİRME MODELİ VE UYGULAMALARINA YÖNELİK OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

NURAY KARAGÖZ¹, AHMET FARUK LEVENT²

Marmara Üniversitesi¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: Dünyada yaşanan değişimler toplumun önemli bir parçası olan eğitim örgütlerini de etkilemektedir. Okullar, değişen koşullarına göre toplumsal beklentilere cevap verebilmek için mevcut durumunu gözden geçirip yeniliklere kendilerini adapte edebilmelidir. Okul geliştirme uygulamaları; okulu daha etkili ve verimli hale getirmek, başarılı kılmak, okul iklimini olumlu yönde etkilemek adına yapılan tüm çabaları kapsamaktadır. Bu çabalar; okulların sosyal, kültürel, yapısal ve teknolojik açıdan gelişmeleri takip etmesini ve yenileşmesini amaçlamaktadır. Okul geliştirme çalışmaları; her eğitim kurumu için aynı olmayıp, öğrencilerin profiline, okulun kültürüne ve yapısına göre değişkenlik gösterebilir. Bu nedenle okulların her biri için bir reçete üzerinden geliştirme yapmaktan ziyade okulların gereksinimlerini dikkate alan uygulamalar yapmak gereklidir. Okul yöneticileri ise bu gelişim ve değişimlere yön veren kritik bir rol oynamaktadır. Bu araştırmanın amacı; okul geliştirme uygulamalarının okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örneklemesi ile ülkemizin farklı illerinden seçilen ve devlet okullarında görev yapan 15 okul yöneticisinden oluşmuştur. Araştırmada veriler nitel araştırma veri toplama tekniklerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmanın veri analiz süreci devam etmekte olup verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. Görüşmelerle elde edilen verilerin analiz aşaması devam etmektedir, analiz sonucunda ortaya çıkacak bulgular kongrede katılımcılarla paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul geliştirme, okul geliştirme modeli, okul yöneticileri.

BEYİN TEMELLİ ÖĞRENMENİN ÖNEMİ

KENAN GEZMEK¹, VEYSİ ÖZDAŞ², MÜRŞET ÇAKMAK³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Mardin Artuklu Üniversitesi², Mardin Artuklu Üniversitesi³

Özet: Bireyi ve toplumu ilgilendiren en önemli konuların başında hiç şüphesiz eğitim gelmektedir. Eğitim alanında yıllarca üzerinde araştırma yapılan kavramın başında ise öğrenme bulunmaktadır. Öğrenmenin nasıl gerçekleştiği asırlar boyunca tartışma ve araştırma konusu olmuştur. Eski çağlardan günümüze gelene dek birçok öğrenme kuramı ortaya atılmıştır bunlar arasında; davranışsal, bilişsel, duyuşsal ve beyin temelli öğrenme daha çok göze çarpmaktadır. Beyin temelli öğrenmeyi diğer öğrenme kuramlarından ayıran en önemli husus öğrenmeyi nörofizyolojik temelde açıklamasıdır. Bu kurama göre, öğrenme beyin hücreleri arasındaki iletişim ile sağlanmakta ayrıca bilginin nasıl anlamlı ve kalıcı hale getirilebileceğini açıklamaya çalıştığı için ekstra öneme sahiptir. Günümüz Türkiye'sinde beyin temelli öğrenme alanında yaklaşık olarak 64 adet yayın bulunmaktadır. Bunlar arasında 20 adet fen bilgisi dersi kapsamında yapılan araştırma olduğu görülmektedir. Bu araştırmaların çoğu deneysel olup beyin temelli öğrenme kuramına göre değiştirilen müfredat ile geleneksel müfredat arasındaki farka bakılmaktadır. Yayımlanan makale ve tezlere göre, beyin temelli öğrenmeye dayanarak yenilenen müfredat ile eğitim gören öğrencilerin, geleneksel yöntem ile eğitim göre öğrencilere göre bilgiyi daha kalıcı hale getirdiği görülmüştür. Bu bağlamda beyin temelli öğrenmenin gelecek çalışmalarda adından daha çok söz ettireceği aşikardır. Biz bu çalışma ile beyin temelli öğrenmenin önemini ve öğrenmenin nörofizyolojik serüvenini açıklamaya çalışacağız ayrıca kullanım alanlarını yapılan yayınları baz alarak istatistiksel olarak göstermeyi hedeflemekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme, beyin temelli öğrenme, nörofizyolojik kuram

BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ (ETWINNING PROJESİ)

NURCAN ÇALIŞKAN¹, ŞENAY KAVAK²

MEB¹, MEB²

Özet: Projemiz 8 Türk ortaklı bir projedir. Öğrencilerin dil ve hayal gücü gelişimini, kültürel değerlerini masallar aracılığıyla pekiştirilmesi amaçlanmaktadır. Anadolu Masalları ile öğrencilerimizin kültürümüzü yakından tanıyıp, kültürümüzü gelecek kuşaklara aktarmak, Anadolu Masalları ile değerler eğitimini müfredata entegre edip, 21. yy becerilerini öğrencilerimize kazandırmayı amaç edinmiştir. Proje hakkında velilere bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Öğrencilere proje ile ilgili ön ve son testler yapılarak Projede etkinlik çeşitliliği oldukça iyidir. Öğrencilerimiz öğrenme süreçlerinde aktif rol almışlardır. Küçük grup çalışması tekniği ile 1 m puzzle bulmaca etkinliğimiz, slogan yazmada etkili katılmışlardır. Çilli Tavuk ve Yavruları adlı masalımızın öğrenciler tarafından anlatımında sunuş yolu stratejisi kullanılmıştır. ChatterPix Web2 Aracı kullanılarak öğrenci tanıtımı, masal tekerlemelerinin söylenmesi ile canlandırma tekniği, Final ürünü masal kitap yazımında işbirlikçi öğrenme, yaratıcı düşünme becerileri ve tartışma yöntemleri kullanılmıştır. Proje değerlendirilmesinde, anket, padlet Web2 değerlendirme uygulamalarında yaparak-yaşayarak öğrenme yöntemi ön plana çıkarılmıştır. Projenin hedeflerine ulaşıldığı ve yapılan tüm aylık etkinliklerin hedeflere yönelik olduğu görülmüştür. Proje kurucuları ve ortakları tarafından büyük bir titizlikle ve emekle yürütülmüş olup, yapılan çalışmalar twinspace bölümünde açıkça görülmektedir. Öğrenciler projeyi anketler, Padlet Web2 aracı ile değerlendirmiş, veliler videoçekim ile proje ortakları da anketler ve padlet web2 aracı ile değerlendirmişlerdir. Öğretmen, öğrenci işbirliği ile projenin final ortak ürünü olan masalımızın ilgili bölümü, akrostiş çalışmamızın da bize düşen görevi yazılmıştır. Proje, müfredatın amaç ve içeriklerini içermektedir. Bu projede aynı zamanda disiplinlerarası etkinliklere yer verilmiştir. Projemizin müfredata entegrasyonu ders ders kazanım olarak belirtilmiştir. Tüm etkinliklerimiz müfredat ile ilişkilidir.

Anahtar Kelimeler: Masal, çocuk, kültürel değer

YÜKSEKÖĞRETİMDE ÇOK KÜLTÜRLÜ EĞİTİME YÖNELİK ÖĞRETİM ÜYELERİNİN GÖRÜŞLERİ

GÜLÇİN KURKAN¹, AHMET FARUK LEVENT²

Marmara Üniversitesi¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: 20. yüzyılın sonlarında meydana gelen göçlerin beraberinde getirdiği hareketlilikle beraber ortaya çıkan küreselleşme, teknolojinin hızlı bir şekilde ilerlemesi ve iletişimdeki büyük devrim ile birbirinden farklı kültürlerin bir araya gelmesi, çok kültürlülük kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Çok kültürlü eğitim, eğitimcilerin farklı kültürlerin karmaşıklıklarını ve ırk, cinsiyet, sınıf ve istisnaların doğal kesişimini anlamalarını geliştirmeye ve öğrencileri toplum içindeki baskıcı yapılardan kurtarmaya çalışmaktadır. Çok kültürlü eğitimin uygulayıcısı olarak öğretmenler, 21. yüzyıl okullarında kültürel çeşitlilik gerçeğini yönetmede çok önemli bir rol oynamaktadır. Eğitimcilerin, çoğulcu ve birbirine bağımlı bir dünyada gerçekten etkili vatandaşlar ve öğretmenler olmak istiyorlarsa, küreselleşmenin karmaşıklığının farkında olmaları ve çok kültürlü eğitimde beceriler geliştirmeleri gerektiğini savunmaktadır. Bu araştırmanın temel amacı yükseköğretimde görev yapan öğretim üyelerinin çok kültürlü eğitime yönelik ilişkin öğretim üyelerinin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılacaktır. Araştırmacı belli bir olguya yönelik tek tek bireylerin bakış açılarını incelemek, bireysel tecrübelerine göre sonuçlara ulaşmayı hedeflemektedir. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme deseni ile belirlenen 15 öğretim üyesi araştırmanın çalışma grubunu oluşturacaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak detaylı alan yazın analizi ve uzman görüşleri alınarak araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Verilerin analizinde ise içerik analizi yapılacaktır. İçerik analizinde metin çözümlenerek temalar ve kodlar oluşturularak veri analizi yapılacaktır. Görüşmelerle elde edilen verilerin analiz aşaması devam etmektedir, analiz sonucunda ortaya çıkacak bulgular kongrede katılımcılarla paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çok kültürlülük, yükseköğretim, öğretim üyeleri, çok kültürlü eğitim

ÖĞRETMENLERİN VE OKUL YÖNETİCİLERİNİN KARIYER BASAMAKLARI YETERLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

ELİF YILMAZ¹, FERUDUN SEZGİN², ONUR ERDOĞAN³

Gazi Üniversitesi¹, Gazi Üniversitesi², Gazi Üniversitesi³

Özet: Son yıllarda öğretmenlerin görev, yetki, sorumluluk ve özlük haklarını düzenleyen bir kanuna ihtiyaç duyulduğu sıklıkla dile getirilmektedir. Bu kapsamda öğretmenliği bir kariyer meslek olarak kabul eden ve aday öğretmenlik ile öğretmenlik kariyer basamaklarını düzenleyen “Öğretmenlik Meslek Kanunu” 2022 yılında yasalaşmıştır. Bu kanuna göre öğretmenlik mesleği öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere üç farklı basamaktan oluşmaktadır. Kariyer basamakları ilerleyişi öğretmenlikten uzman öğretmenliğe, uzman öğretmenlikten başöğretmenliğe ancak gerekli koşullar sağlandığında mümkün olmaktadır. Bu süreç boyunca izlenen yol ve gerekli kriterlerin farkındalığı mesleki gelişimi de etkilemektedir. Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmenlik kariyer basamakları uygulamasıyla öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerini sürekli kılmak, öğretmen yeterliliklerini sağlamak, mesleki tükenmişliği engelleyerek öğretmenlik mesleğini kariyer mesleği haline dönüştürmek istemektedir (Demir ve Karadeniz, 2010). Kariyer, çalışana yapmakta olduğu işten daha iyi nitelikte bir iş yapma, daha iyi bir statüye ve saygınlığa sahip olma, daha fazla saygınlık kazanma ve daha fazla gelir elde etme olanağı sunmaktadır (Demirtaş ve Canpolat, 2017). Her ne kadar söz konusu kanun öğretmenlere bazı yeni haklar kazandırsa da kanunun kapsamının yetersizliği, uzman ve başöğretmenlerin görev tanımlarının ve kapsamlarının belirsizliği, özel okullarda çalışan öğretmenlere yönelik düzenlemelerin eksikliği ve kanunun kısıtlı alanları içererek fazla miktarda boşluk ihtiva etmesi çeşitli eleştirilere neden olmaktadır (Altan ve Özmuşul, 2022). Bununla birlikte bazı öğretmenler maaşlarının artacağını ve kariyer basamakları sayesinde öğretmenlik mesleğinin itibarının yükseleceğini düşünerek kanunu olumlu bulurken bazı öğretmenler ise kariyer basamaklarının öğretmenleri ayrıştıracağını düşünmektedir (İş ve Birel, 2022). Yukarıda bahsi geçen ifadelerden söz konusu kanunun bazı boşluklar ve belirsizlikler içerdiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin kariyer basamaklarına ilişkin uzman ve başöğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterliklere yönelik beklentilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırma deseni olarak nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni belirlenmiştir. Araştırmada katılımcıları Ankara ili merkez ilçelerinde resmi ortaokullarda görev yapan 10 okul yöneticisi ve 10 öğretmen oluşturacaktır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanacaktır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılacaktır. Araştırmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer basamakları, öğretmenlik mesleği, öğretmenlik yeterlikleri

OKULDA YENİLİKÇİ UYGULAMALARLA NİTELİKLİ EĞİTİM (OYUN)

BAHAR KARAKUŞ¹

Milli Eğitim Bakanlığı-Edirne İlhami Ertem Anadolu Lisesi¹

Özet: Çağımızın eğitimdeki en büyük sıkıntılarından biri hiç kuşkusuz öğrencilerdeki dikkat sorunudur. Bu nedenle eğitimciler, öğrencilerin ilgisini çekmek adına bilgiyi eğlenceli bir şekilde aktarmanın yollarını aramaktadır. Bu sayede geleneksel eğitim anlayışına alternatif eğitim sistemleri geliştirilmeye başlanmıştır. Bu amaçla son yıllarda geliştirilen ve eğitimde kullanılan en önemli tekniklerden biri eğitimde oyunlaştırmadır. Öğrenciler etkileşim ve derse katılım ile ilgili problemlerini oyunlaştırma yönteminde daha kolay çözmektedir. Ayrıca oyunlaştırma içindeki süreçte öğrencinin tamamladığı faaliyetlere göre geri bildirim alması öğrenim süreci için büyük katkı sağlamaktadır. Oyunlaştırma, öğrencileri derslere karşı daha ilgili hale getiriyor. Ve öğrenmeye karşı artan bu gönüllülük de etkili öğrenmeler oluşmasına zemin hazırlıyor. Bu sayede eğitimde en önemli unsur olana kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesi kolaylaşıyor. Kısa ve net bir tanımla oyunlaştırma; oyunlarla alakalı olmayan alanlarda oyun tasarımının entegre edilmesidir. Günümüzde oyunlaştırmada büyük pay elbette teknolojinindir. Çünkü teknoloji her alanda etkisini gösterdiği gibi eğitimde de daha önce hiç olmadığı kadar önemli bir yere ulaşmıştır. Oyunlaştırma, genellikle bireyleri motive etmek ve süreci daha eğlenceli hale getirmek amacındadır. Eğitimde oyunlaştırma, geleneksel eğitim yöntemlerinin yetersiz kaldığı öğrenciler için bir çözüm kapısı olmuştur. Geleneksel yöntemlerle öğrenmeye karşı motivasyon ve bağlılık gösteremeyen öğrenciler bunu, oyunlaştırma yöntemiyle başarabilir. Elbette eğitimde oyunlaştırma konusunda da dikkatli davranılmalı, bireysel farklılıklar göz ardı edilmemelidir. Aksi durumda öğrencilerin motivasyon ve performansında artış yerine azalma şeklinde olumsuz sonuçlar oluşabilir. Eğitimde oyunlaştırma; insanların doğasındaki sosyalleşme, öğrenme, başarıma, yarışma gibi arzularını öğrenmeyle birleştiriyor. Bu sayede birey öğrenmeye zorlanmadan kendi isteğiyle sürece dahil edilmiş oluyor. Bu da eğitimde oyunlaştırmayı olmazsa olmaz yapıyor. Aynı şekilde Z kuşağı diye bir gerçeğimiz var. Z kuşağı dijital dünyaya gözlerini açan ilk nesil olarak kabul edilmektedir. Bu kuşaktakiler internet ve teknolojinin olmadığı bir dönemi hiç yaşamadılar. Bu yüzden teknoloji olmadan onlara ulaşmak pek mümkün görünmüyor. Gelişen teknolojiler ve bu teknolojilerin Z kuşağının hayat merkezine yerleşmiş olması; öğrencilerin öğrenme stillerini değiştirmiştir. Aynı zamanda bu neslin, öğretenden ve öğretme ortamlarından beklentileri de eski nesillere göre farklılaşmıştır. Bu durum, eğitim sistemimizde teknoloji bazlı oyunlaştırma kullanımının neden gerekli olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Oyunlaştırma; puanlar, ödüller, sosyal alanlar, sanal eşyalar, takımlar, avatarlar, seviyeler, liderlik cetveli, rozetler, meydan okuma etkinliği, istek ve şans gibi öğeler barındırır. Bunlar oyun mekanikleri olarak adlandırılır. Bu mekanikler öğrencinin motivasyonunu artırma amacı güder. Bireylerin hata yapmalarını ve hatalarından yola çıkarak doğru bilgiler öğrenmelerine olanak sağlar. Oyun dinamikleri sayesinde kullanıcılar, oyun mekanikleriyle etkileşime geçirilir. Oyun dinamikleri ise oyuncuların oyun mekanikleriyle etkileşimini sağlayan eylemlerdir. Geri bildirim ve destek, sınırlamalar, ilerleme, ilişkiler, anlatıcı, alışveriş, işbirliği, kurtarma vb. unsurlar bilinen oyun dinamikleri arasında yer alır. Eğitimde oyunlaştırmının en önemli faydaları şunlardır; bireylerin eğitim sürecinde gönüllü olarak katılımcı olmasını sağlar, bireyin problem çözme becerilerini kademeli olarak geliştirir, bireyleri yaratıcı düşünmeye teşvik eder, zor konularda bile öğrenmeyi kolaylaştırır, sunduğu etkileşimli ortam sayesinde beynin aktif çalışmasına yardım eder, bireyleri ezberden uzaklaştırarak özerk olarak öğrenmeye teşvik eder, disiplinler arası

öğrenme ortamı sağlamayı kolaylaştırır. Bu nedenle, eğitimde oyunlaştırma konusunda Eylül 2021'de Erasmus+ projesi kapsamında Finlandiya'da katıldığım kursta edindiğim bilgileri bu kongrede diğer meslektaşlarımla da paylaşmak istiyorum.

Anahtar Kelimeler: Oyunlaştırma, eğitim, Erasmus

AKRAN ZORBALIĞI VE SİBER ZORBALIĞIN FARKLI SOSYAL ÇEVRELERDE YAŞAYAN ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

SİNEM İDİZ¹, NAGİHAN İŞİK²

Yunus Emre Ortaokulu¹, Kadriye Nazif Gölge Anadolu Lisesi²

Özet: İlkokul çağından itibaren çocuklar kendi sosyal çevrelerini oluşturmaya başlar. Anne-babalar çocukların kimlerle vakit geçirdiğini ve davranış durumlarının şekillendiği bu dönemlerde kimlerle arkadaşlık ettiğini ve onlarla kurulan iletişiminin çocuklardaki etkisini bilmek, takip etmek ister. Ancak günümüzde çocuklarda internet kullanım sıklığının artması ile birlikte sanal ortamda da çocuklarının iletişim halinde olduğu kişiler ve olaylar çemberi karşımıza çıkıyor. Günümüzde çocukların yüz yüze iletişim kurdukları gerçek kişilerle oluşturdukları çevre ile birlikte bir de sanal ortamda gerek yüz yüze tanıdıkları, sürekli görüştükleri kişilerin de bir kısmının dahil olduğu gerekse hiç yüz yüze tanımadıkları ya da arkadaşlarının arkadaşları olması vasıtasıyla yarı yarıya tanıdıkları kişilerle bir arada oluşturdukları bir topluluk söz konusu. Çocukların dahil oldukları yüz yüze sosyal hayat ve sanal ortamdaki sosyal hayatları içerisinde iletişim halinde oldukları kişilerle yaşadıkları ve onlara zarar veren bir zorbalık karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, farklı sosyal çevrelerde yaşayan öğrencilerin siber zorbalığa ve akran zorbalığına maruz kalma düzeylerini tespit edip aradaki farklılıkları ve korunma adına izledikleri yolları araştırmaktır. Tekirdağ il sınırları içerisinde bulunan Hürriyet Mahallesi ve Karadeniz Mahallesi yaşam koşulları ve ikamet eden kişilerin sosyal hayatları açısından farklılık gösteren iki mahalledir. Araştırmanın örneklemini, Tekirdağ ili Süleymanpaşa ilçesinde yer alan Şehit Mehmet Şengül Ortaokulu ve Yunus Emre Ortaokulu öğrencilerinden rastgele örnekleme yöntemiyle seçilecek olan öğrenciler oluşturacaktır. Araştırmanın amacına ulaşmak için veriler toplanırken araştırma yöntemlerinden nicel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak uzman desteği alınarak oluşturulmuş olan anket uygulanacaktır. Anket sorularının öğrencilere uygulanması elektronik ortamda yapılacaktır. Öğrencilere uygulanan anket formları ile toplanan verilerin istatistik paket programlarına aktarılmasının ardından veri analizi yapılacaktır. Araştırma çalışması devam etmektedir. Alınan verilerin analizi tamamlandığında bulgular ve sonuç kısmı forumda sunum esnasında aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akran zorbalığı, siber zorbalık, sosyal çevre, ortaokul öğrenci

RESİMDE GEOMETRİK ÇÖZÜMLEMELERİN ÖĞRENCİ BAŞARILARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

ERSAN ŞAHİNOĞLU¹, MERAL SEZGİN²

MEB, MEB²

Özet: Bu çalışma öğrencilerin görsel sanatlar dersinde yapmış oldukları çizimleri geometrik formlara oturtularak en pratik yönüyle yüze aktarmalarını sağlayarak akademik başarılarını desteklemeyi amaçlamaktadır. Çocuklar neden daha fazla resim yapmalılar? Çizim yöntemini ders sürecine nasıl dahil edebiliriz? Cevabı gelin birlikte öğrenelim. Yeni bir araştırma, çizim yapmanın öğrenmek için güçlü bir yöntem olduğunu buldu. Çizim yapmak; yazarak, resimleri görerek ya da dersi dinleyerek gerçekleşen öğrenmeden çok daha etkili. Araştırmada, öğrenme yöntemi olarak çizimi kullanan öğrenciler yazmayı kullanan öğrencilerden neredeyse iki katı kadar daha fazla bilgi hatırladı. Bu durumun doğuştan gelen öğrenme tarzına bağlı olduğu sonucuna varmak yanlış olur. Bir öğrencinin öğrenmesinde çizim yönteminin daha etkili olmasının sebebi o öğrencinin 'görsel öğrenci' olması değildir. Bunun sebebi, çizimin aynı anda beynin dil, kinestetik ve görsel alanlarına dokunmasıdır. Geometri sayılardan ibaret olmayıp sanatta yüz yıldır kullanılmıştır. Resim sanatı oranlamayı ve geometriyi doğrudan ve doğal biçimde içinde barındırır. Bilindiği gibi öğrencilerin sınav kaygıları yoğun biçimde akademik başarılarını negatif yönde etkilemektedir. Resim yapmak zihinsel bir etkinliktir. Bu nedenle zihni dinç tutar. Bu durum öğrencinin ruhsal ve kişisel gelişimine olumlu etkiler yapmaktadır. Bu çalışmada resmin geometrik çözümlerinin öğrenci başarısı üzerindeki etkileri gözlemlenmiştir. Deney gurubundaki öğrenciler uygulama sonucunda fiziksel ve zihinsel olarak özgüvenli, dikkat ve konsantrasyonu yüksek, problem çözümlemede beceri kazanmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Resim, öğrenme, sanat

EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN OKUL YÖNETİMİNDE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR

SÜLEYMAN KARATAŞ¹, RAMAZAN BURAK KAHYAOĞLU²

Akdeniz Üniversitesi¹, Akdeniz Üniversitesi²

Özet: Bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan eğitim yöneticilerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunları saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma; nitel bir çalışma olup, katılımcılarla yarı yapılandırılmış form aracılığıyla görüşme yapılmıştır. Araştırmada durum çalışması tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın farklı okulda görev yapan okul yöneticileri ile gerçekleştirilmesi sebebiyle araştırmada durum çalışması tekniği desenlerinden bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim-öğretim yılı, Antalya ili Merkez (Kepez-Konyaaltı-Aksu-Döşemealtı-Muratpaşa) ilçesindeki Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bulunan resmi kurumlarda görev yapmakta olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü 20 eğitim yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, katılımcıların verdiği cevaplar ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Yapılan görüşmeler transkript işleminin ardından NVIVO bilgisayar yazılımı kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmada katılımcı görüşleri ana tema ve alt temalar altında taslak temalar halinde kategorileştirilmiş ve uzman görüşü alınarak son şekli verilmiştir. Bu temalandırma sonucu oluşan alt temalar da tablolar şeklinde bulgular kısmında yer verilmiştir. Ayrıca bu temalar, katılımcılardan doğrudan alıntılarla desteklenerek araştırmının inandırıcılığı yükseltilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen temel bulgu, eğitim yöneticileri okulların düzenli bir şekilde çalışması için birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Bunlardan bazıları okulların kaynaklarının yetersizliği, öğretmenlerin etkili bir şekilde yönetilememesi, öğrencilerin davranış problemleri, öğrenci devamsızlığı, disiplin sorunları, öğretmenlerin performansının değerlendirilmesi, eğitim yönetimi politikaları, veli-öğretmen iletişimsizliğinde yaşanan sorunlar, teknoloji kullanımı gibi sorunlar olduklarını ifade etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Okul, yönetici, problem

FIN EĞİTİM SİSTEMİ

AYŞEGÜL ÜNAL¹

Milli Eğitim Bakanlığı-Edirne İlhami Ertem Anadolu Lisesi¹

Özet: Finlandiya’da çocukların temel eğitime başlama yaşı 7 yaş civarındır. Zorunlu eğitim ise 9 yıldır. Aileler çocuklarını genellikle mahallerinde yer alan okullara gönderler. Okul ile ev arası mesafe az olduğundan çocuklar okullarına yürüyerek giderler. Aileleriyle ya da servislerle okula gitmeyen çocuklar böylece bağımsızlığı ve kendilerine güvenmeyi erken yaşlarda deneyimlerler. Bazı kırsal bölgelerdeki okullarda ise öğrencilerin ulaşmaları servislerle ve ücretsiz olarak karşılanır. Finlandiya’da okulların en büyük destekçisi toplumdur. Eğitim sadece okulun ya da öğretmenlerin görevi değildir. Çevrenin eğitimin destekleyicisi olduğu görüşü hakimdir. Böylece Finlandiya’da okullar toplumla iç içe geçmiş ve birbirinden destek alan kurumlar olarak karşımıza çıkar. Finlandiya’da eşitlik kavramına son derece önem verilir. Bu yüzden eğitim hakkı herkes için eşittir. Finlandiya’da tüm eğitim giderleri (ders materyalleri de dahil) devlet tarafından karşılanır. 9 yıllık zorunlu eğitim döneminde öğrenciler ana dil, sağlık eğitimi, ahlak eğitimi, sosyal bilimler, matematik, fizik, kimya, biyoloji, coğrafya, tarih, beden eğitimi, müzik, görsel sanatlar, el sanatları, ev ekonomisi ve rehberlik alanlardaki dersleri görürler. Her çocuğun her ders için yüksek başarı gösterme gibi bir zorunluğu yoktur. Öğrenciler, kendi ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda eğitim programlarını oluştururlar. Öğretmenler öğrencileri bilmedikleri ve ilgi duymadıkları bir konu hakkında fikir sahibi olmaya zorlamak yerine, öğrencilere kendi yeteneklerini keşfettirerek ilgi duydukları alanda kendilerini geliştirmeye teşvik ederler. Finlandiya’da eğitim süresi günde 4 saat olarak belirlenmiştir. 4 saatlik eğitim sürecinde teneffüs süreleri 15 er dakikadan oluşmaktadır. Ders saati uzarsa öğrencilerin teneffüs süreleri de uzatılır. Çocuklar okul saatlerinden geriye kalan zamanlarının büyük bir kısmını, oyun oynayarak ve arkadaşlarıyla vakit geçirerek değerlendirirler. Arkadaşlarla geçirilen bu zaman dilimlerinde çocuklar, çevrede olup bitenlerle ilgili birçok şey öğrenir. Örneğin bir tırtılın koza yapmasını, bir salyangozun izini, bir hayvanın yavrusunu beslemesini gözlemlerler. Finlandiya’da öğrencilere eğitim hayatlarının ilk altı yılında kesinlikle not verilmez. Çocuklar okullarında 16 yaşına kadar herhangi bir sınavla karşılaşmazlar. Öğrencilerin başarıları, gösterdikleri olumlu davranışlar ve yetenekleri doğrultusunda belirlenir. Fin eğitim anlayışında sınavların öğrencilerin öğrenme heyecanını azalttığı ve strese neden olduğu kanaati yaygındır. Fin eğitim sistemlerine göre öğrenmenin en iyi yeri okuldur. Bu yüzden ödevler diğer ülkelerdeki öğrencilere verilen ödevlendirmelere kıyasla daha azdır. Örneğin haftada 2-2.5 saat ödev süresi vardır. Bilinenin aksine Finlandiya’da öğrencilere ev ödevi verilmediği iddiası doğru değildir. Öğrenciler okulda yarım kalan projelerini ya da derslerini isterlerse evde tamamlayabilirler. Yani çocuklar ihtiyaç duyarlarsa evlerinde tekrar yapıp ders çalışabilir. Çocukların fiziksel gelişimlerini en üst seviyede tutmak adına okullarda her türlü sportif faaliyetler mevcuttur. Farklı ve özel yetenekleri olan çocuklar spor ya da sanat gibi branşlarda özel olarak eğitilirler.

Anahtar Kelimeler: Finlandiya, eğitim, Erasmus

TÜRKÇENİN YABANCI BİR DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE SÖZ VARLIĞININ ÖNEMİ VE TÜRKÇE DERS KİTAPLARININ SÖZ VARLIĞI: İSTANBUL YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI A1 VE A2 ÖRNEĞİ

DİNÇER BEKTAŞ¹

Milli Eğitim Bakanlığı-Ordu¹

Özet: Dillerin temelini sözcükler oluşturur. Sözcük olmadan iletişim kurmak mümkün değildir. Sözcük hazinesinin zayıf olması öğrenilmekte olan dilin anlaşılmasında ve konuşulmasında büyük sorunlar yaratmaktadır. Gerekli sözcük bilgisine sahip olmak öğrenilmekte olan dilin etkin bir şekilde kullanılmasında kolaylık sağlamaktadır. İnsanlar sözcük hazinesinin imkân verdiği ölçüde kendini ifade edebilmektedir (Demirel, 2013; Hazar, 2007). Bir bireyin sahip olduğu dil birikiminin tanımlanması yapılırken sözcük hazinesi en önemli unsurlardan birini oluşturur. Sözcük hazinesi yetersiz olan bir bireyin anlama ve anlatma yetisini kullanarak çevresiyle doğru bir iletişim kurabilmesi mümkün değildir. Sözcük dağarcığı ile anlama ve anlatma becerisi doğru orantılıdır (Dilidüzgün, 2014). Çünkü kişilerin gördüklerini anlatması, okuduklarını anlamasında sözcüklerin rolü büyüktür. Sözcük dağarcığı zengin olan kişiler, hislerini ve düşüncelerini rahat ve doğru bir şekilde anlatabilir. Bir sözcüğün tam olarak öğrenildiğini söyleyebilmek için o sözcüğün doğru yerde, doğru zamanda kullanılabilmesi gerekmektedir. Bu nedenle sözcükleri sadece sözlükte geçen anlamları ile öğrenmemek gerekir. Sözcüklerin cümlede geçtiği anlamlarıyla öğrenmek gerekmektedir (Karatay, 2004). Türkçenin yabancı bir dil olarak öğrenilmesinde öğrenme alanları ile ilgili hem teoride hem uygulamada başarılı olunabilmesi için hedef kitlenin sözcük bilgisi geliştirilmeli ve yeterli Türkçe sözcük dağarcığı kazandırılmalıdır. Çünkü bireyler sözcük dağarcıkları ölçüsünde konuşurlar (Karatay, 2007). “Yabancı dil öğretiminde ana dili edinim ve gelişim sürecindeki yaşamışlık, model alma vb. öğrenmeler olmaksızın kısa sürede iletişim kurabilme hedeflendiğinden sözcük hazinesinin değeri artmaktadır” (Maden & Dincel, 2015, s. 31). Dil becerilerinin işlevini yerine getirebilmesi için yeterli sözcük hazinesine sahip olunması gerekmektedir. Bu nedenle sözcük bilgisinin geliştirilmesi, ikinci dil öğretiminde önem verilmesi ve özellikle üzerinde çalışılması gereken bir konudur. Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde en önemli araçların başında şüphesiz bu amaçla hazırlanmış olan öğretim setleri- ders kitapları gelmektedir. Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının A1, A2 seviyelerinde hangi söz varlığı öğelerinin kullanıldığının, bunların kullanım sıklığının ne olduğunun tespit edilmesinin amaçlandığı bu incelemede doküman analizi yaklaşımından yararlanılmıştır. İstanbul Üniversitesi Dil Merkezince hazırlanan İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1 ve A2’de yer alan söz varlığına yönelik veriler, ders kitaplarında yer alan “hazırlık çalışması, okuma, dinleme, konuşma, yazma metinleri, metin altı soruları ve dil bilgisi alıştırmaları” vb. bölümlerin incelenmesinden elde edilmiştir. İstanbul A1 ve A2 ders kitaplarında en çok tekrar eden ilk 250 sözcük ve sıklıkları tespit edilerek A1 ve A2 kitaplarında ortak kullanılan sözcüklerin sıklıkları karşılaştırılmıştır. İstanbul ders kitabı A1 seviyesinde en çok tekrar eden kelimeler; ben (300), ve (268), var (243), bir (225), mı, mi, mu, mü (198), ne (198), bu (181) iken; A2’de en çok tekrar eden kelimeler; ve (370), mı, mi, mu, mü (342), bir (329), çok (249), bu (208), ol- (175), ne (168) olduğu görülmüştür. A1 ve A2 seviyesinde en çok tekrar eden 250 kelimenin 154’ünün aynı kelimelerden oluştuğu tespit edilmiştir. A1 ve A2 seviyesinde ortak olan ve sıklığı en fazla olan kelimeler ise; ve (370), mı, mi, mu, mü (342) bir (329), çok (249), bu (208), ol- (175), ne (168) olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar Türkçe öğretimi, söz varlığı, sıklık, sözcük öğretimi

AYNI GÖKYÜZÜ ALTINDA

BİROL KILIÇ¹

Milli Eğitim Bakanlığı-Fatsa Anaokulu¹

Özet: Projemizin amacı, Avrupa'nın farklı yerlerinde çevre eğitimi, açık hava etkinlikleri, okul öncesi çocukların doğaya karşı tutumları gibi farklı alanlarda ortaklarımızdan deneyim kazanmaktır. Proje, doğal çevremize duygusal olarak nasıl yaklaşacağımızı ve açık hava etkinliklerinin keyfini nasıl yaşayacağımızı göstermektedir. Çocuklar zamanlarının çoğunu içeride geçirmekte ve neredeyse hiç temiz havada egzersiz yapmamaktadırlar. Doğal malzemeler kullanarak çocuklara doğanın güzelliğini hissettirmeyi ve doğa ile yakınlığı deneyimlemelerini sağlamayı amaçlanmaktadır. Projemiz çocukları dışarıda daha fazla vakit geçirmeye teşvik etmek, kırdan yürüyüş yapma, temiz havada spor yapma konusunda hevesli olmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Projemizde öğretmenlerin ana görevi, çocukların ilgisini ve dikkatini Doğa'da yapabilecekleri bir dizi etkinliğe çekmek için "gerçek yaşam durumları" yaratmaktır. Açık hava etkinlikleri, çocukların kişiliğini hem entelektüel hem de duygusal olarak geliştirebilmektedir. Projede belirlenen tüm amaçların iki ana önceliğe hizmet etmesi beklenmektedir. * Öğretmenlik mesleğinin profilini güçlendirmek, * Beceri ve yeterliliğin kazanılmasını teşvik etmek. Proje ortakları Finlandiya, Macaristan, Letonya, İspanya, İsveç ve Türkiye'nin yer aldığı 6 ülkeden 30 Erken Çocukluk Eğitimi Öğretmeni ve 600'den fazla okul öncesi eğitim öğrencisini kapsamaktadır. 3-7 yaş grubunu kapsayan bir eTwinning projesidir. Proje sonucunda projeye katılan öğretmenlerimizin gelecekte çocuklar için daha fazla açık hava etkinliği planlamalarının sağlanması düşünülmektedir. Öğretmenler, "gökyüzünün altında" hem fiziksel hem de sanatsal eğitimde metodoloji bilgilerini genişletmeleri, ortaklar deneyimlerini ve özel bilgilerini paylaşmalarını, sonuç olarak kendi mesleki yeterliliklerini geliştirmeleri beklenmektedir. İngilizce iletişim becerilerini geliştirerek proje ortağı olan anaokullarının uzun vadeli ilişkiler kurmaları beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk, gökyüzü, etwinning, okul öncesi, eğitim

ZÜMRE ÖĞRETMENLER KURULU UYGULAMASININ ÖĞRENCİ VE BRANŞ BAZINDAKİ ETKİLİLİĞİNİN ÇOK BOYUTLU ANALİZİ

AHMET ALTUNBAŞ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: MEB'nin tüm kademelerindeki okullarında uygulanmakta olan zümre öğretmenler kurulu çalışmaları, öğretmenlerin branşlarıyla ilgili sorunları konuşmaları, müfredata ilişkin görüş alışverişinde bulunmaları, konuların öğrenciye aktarımında veya kazanımların verilmesinde etkili yöntemler üzerinde durmaları ve o yıl boyunca yürütülecek ortak uygulamalar konusunda karar almaları için, eğitim öğretim dönemi içinde belirli zamanlarda yapılan önemli bir faaliyettir. Eğitim öğretim hedeflerinin gerçekleştirilmesinde; öğretmenler arası ilişkilerin niteliği ve ortak kararların alınıp sistemli bir şekilde uygulanmasını teşvik eden zümre çalışmaları, işbirliği, katılımcılık ve yardımlaşma etkinlikleri gibi faktörler dikkat çekmektedir. Aynı dersi okutan öğretmenlerden oluşan zümre öğretmenler kurulunda eğitim öğretim programlarında paralellik sağlanması, öğrencilerin ders araçlarından ve okulun fiziksel imkanlarından planlı bir şekilde yararlandırılması, ödevlerin değerlendirilmesi, dersin değerlendirilmesi, derslerde izlenecek yöntem ve teknikler gibi benzeri konularda bir takım kararlar alınmaktadır. (O. Ö. K. Yönetmeliği, Madde 111) Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup; eğitim kurulları ve zümreleri yönetmeliği, ortaöğretim kurumları yönetmeliği, temel eğitim kurumları yönetmeliği incelenmiştir. Değerlendirmek üzere 7 soruluk bir görüşme formu hazırlanmış ve ilkokul-ortaokul-lise seviyesindeki 61 branş, 21 okul öncesi ve 41 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Ayrıca çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla 15 öğretmenle yüz yüze görüşme yapılmıştır. Gönüllü 11 öğretmenle odak gurup çalışması yapılmış; 33 adet görüşme formu karşılaştırılıp değerlendirilmiştir. Sorulara verilen yanıtlar, benzer ve farklı yönleriyle kendi içinde değerlendirilmiştir. Hedeflerin gerçekleştirilmesi bakımından okullardaki koordinasyon, takım ruhu ve işbirliği önemlidir. Zümre öğretmenler kurulu, amaca yönelik olarak yapılan bir faaliyettir. Bu nedenle aynı zümredeki öğretmenlerin birlikte yapacakları çalışmaların o branşa ve öğrencilere olumlu-etkin şekilde yansması, okulun da amaçlarına ulaşmasını-etkililiğini sağlayacaktır. Okullardaki aynı branş öğretmenlerinin öğretim programlarının uygulanması ve faaliyetlerin yürütülmesine yönelik birlikte karar alabilecekleri ve deneyimlerini paylaşabilecekleri toplantılar düzenlenir. Kurul ve komisyonlar öğretmenlerin kararlara doğrudan katıldığı oluşumlar olduğu için, zümre öğretmenler kurulu toplantılarının etkililiği önemlidir. Öğretmenlerin karara katılmaları, okul ile bütünleşmelerini, güdülenmelerini, olumlu tutumlar geliştirmelerini sağlayarak örgütsel gelişmeye katkıda bulunur. Ayrıca bu tür kurullarda öğretmenler görüş açılarını genişleterek yaratıcı düşünmeye özendirilebilirler (Davis, 1988:604). Alandan alınan veriler ve görüşmeler bağlamında zümre öğretmenler kurulunun, önceden belirlenmiş amaçları gerçekleştirmek üzere işbirliği ve uyum içerisinde çalışması gereken bir oluşum olduğu ortaya çıkmaktadır. Öğretmenler ders ve öğrenci başarısını artırmak için zümre öğretmenler kurulu toplantılarında bazı kararlar alırlar. Zümre öğretmenler kurulu çalışmalarında işbirliği esastır ve işbirliği yapılmadan amaçların gerçekleşmesi mümkün değildir. Ders ve öğrenci başarısının artırılması, zümre öğretmenler kurulu öğretmenlerinin işbirliği ve uyum içerisinde çalışmalarıyla sağlanacaktır. Yapılan çalışmalarda zümre ve zümreler arası işbirliği yapılmasının öğrenci başarısını olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Doğanay, 2013) Fakat veri toplama araçlarında öğretmenlerin çoğu, alınan kararların öğrencilerin hayatlarına dokunması ve geri dönüt alınması hususunda olumsuz görüş bildirmiştir. Öğretmenler

fikir ve deneyimlerini zümre öğretmenler kurulunda paylaşarak eğitim öğretim faaliyetlerine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zümre öğretmenler kurulu, koordinasyon, takım çalışması, mesleki dayanışma.

KÜLTÜREL MİRASIMIZ OLAN DEYİMLERİMİZİ DRAMA İLE ÖĞRENIYORUZ

ESRA DURSUN¹, KÜBRA DURSUN²

Akçaabat Işıklar Ortaokulu¹, Bayburt Üniversitesi²

Özet: Deyimler, dilimizdeki en önemli kültürel miraslarımızdan biridir. Deyimlerin anlatımı etkili kılma, az kelime ile çokça durumu anlatma, açık ve anlaşılır olma gibi birçok özelliği vardır. Işıklar Ortaokulu 5-A sınıfı öğrencilerimizin deyimlerimizden ne kadarını bildikleri onlara uygulanan yarı yapılandırılmış gözlem formundaki "Bildiğiniz deyimleri aşağıdaki boşluğa yazınız. " sorusuna verdikleri cevaplardan hareketle bulgular analiz edilmiştir. Verilerin analizleri nitel araştırma yönteminden faydalanılarak yorumlanmış ve öğrencilerin kültürel miraslarımızdan biri olan deyimleri ne yazık ki yeterince bilmedikleri ve günlük konuşma dilinde de fazlaca kullanmadıkları sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlardan hareketle hem öğrencilerimize günlük yaşamda kullanabilecekleri deyimleri kazandırmak hem kendilerini çok daha iyi ifade etmelerini sağlamak ayrıca onlara aktif olacakları ve yaparak, yaşayarak öğrenecekleri bir öğrenme atmosferi sunmak adına Türkçe dersinde deyimler konusunda drama yönteminden faydalanılmasına karar verilmiştir. Gruplara ayrılan öğrenciler deyimlerin yazılı olduğu kartlardan birer adet seçer ve seçilen kartta yazılı olan deyim grup üyelerinin ve öğretmenin de katılımı ile drama yönteminden faydalanılarak, doğaçlamalar, canlandırmalar yapılarak diğer gruplara anlatılır ve bu canlandırmalardan hareketle deyim anlamının öğrenciler tarafından tahmin edilmesi istenir. Sonrasında sıra diğer grup üyelerinde de geçer ve drama etkinliği bu şekilde devam ettirilir. Öğrencilerin yaratıcı düşüncelerine, derste aktif olmalarına, eğlenerek öğrenmelerine olanak sağlayan bu yöntem aynı zamanda 5-A sınıfı öğrencileri için soyut olan deyimler konusunu somutlaştırarak deyimlerin öğrenciler tarafından çok daha iyi bir şekilde kavranması adına da bir fırsat oluşturmuştur. Yapılan etkinliklerden sonra öğrencilere tekrar uygulanan yarı yapılandırılmış gözlem formu nitel araştırma yöntemiyle analiz edilmiş, bulgular incelenmiş ve öğrencilerin ilk teste göre son testte daha fazla deyim bildikleri sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin derste aktif olmalarının, canlandırmalar esnasında seslerini ve beden dillerini istedikleri gibi kullanmalarının, deyimlerin anlamlarını yapılan canlandırmalarda bizzat hayatın içinde kullanarak öğrenmiş olmalarının onlara özgür bir öğrenme ortamı sunduğu da verilerin analiz edilmesinden ulaşılan sonuçlar arasındadır. Öğrencilerin kültürel ortaklığımızın göstergesi olan deyimlerimizi daha fazla bilmelerini, öğrenmelerini ve günlük hayatta da kullanmalarını sağlamak adına onların bolca kitap, dergi, gazete okumaya teşvik edilmesi; öğrencilerin öğrenirken eğlenmelerine ve yaratıcı düşüncelerine olanak sağlayan ve soyut olan konuların da somutlaşması için harika bir yöntem olan ayrıca öğrencilere aktif öğrenme ortamı sunan dramanın derslerde sıkça kullanılması verilen öneriler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Deyim, drama, canlandırma, kültürel miras

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ÇOCUKLARIN İLGİSİNİ ÇEKEN HİKAYE ANLATIM TEKNİKLERİ

NEZAHAT ÇELEM¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırma, okul öncesinde Türkçe dil etkinlikleri içerisinde önemli bir yeri olan hikayeleri, çocuklara anlatırken farklı anlatım tekniklerinin çocuklar üzerindeki etkilerini belirlemek için yapılmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden “durum çalışması” modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Sinop Ayancık ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenim gören 100 çocuk oluşturmaktadır. Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında 3 okul ve 6 sınıfta, okul öncesi staj yapan çocuk gelişimi ve eğitimi öğrenciler görev almıştır. Staj öğrencilerine uygulamaları için 6 farklı hikaye anlatım tekniği verilmiştir. Altı hafta süre içerisinde verilen tekniklere göre kendi hazırlamış oldukları hikayeleri okul öncesi öğrencilerine sunmuşlardır. Belirli bir plan dahilinde sırasıyla düz anlatım tekniği, şapka ile anlatım tekniği, hikaye kitabı ile anlatım tekniği, kukla ile anlatım tekniği, hikaye kartı ile anlatım tekniği ve önlük ile anlatım teknikleri kullanılmıştır. Süreç sonunda okul öncesi sınıf öğretmenleri ve okul öncesi staj öğrencileri ile yapılan görüşmeler ve çalışma alanındaki gözlemler yoluyla toplanan verilerden aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Çalışma sonucunda kullanılan hikaye anlatım tekniklerinin dikkat süresi üzerindeki etkileri kukla ile anlatım tekniği, önlük ile anlatım tekniği, şapka ile anlatım tekniği, hikaye kartı ile anlatım tekniği, hikaye kitabı tekniği ve düz anlatım tekniği olarak sıralanmıştır. Araştırmanın, hikaye anlatımında kullanılan tekniklerin, okul öncesi öğrencilerinin ilgi ve dikkat süreleri üzerindeki etkisini vurgulaması bakımından alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir

Anahtar Kelimeler: Hikaye, okul öncesi, anlatım

ÖĞRETMENLERİN İNANDIKLARI SOSYAL DEĞERLERLE ALGILADIKLARI SOSYAL DEĞERLER ARASINDAKİ İLİŞKİ

GİZEM ÇAKAL¹, İBRAHİM ÇAKAL²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bireyin topluma olan ilişkilerinde ve kendi içsel duygularında, temel aldığı değer yargılarına ilişkin geliştirmiş olduğu tutumu ve davranışları önemli bir rol oynamaktadır. Bireylerin toplumsal anlamda statüsü, benliği, güvenilirliği, kabul görmesi sahip oldukları değerlerle belirlenmektedir. Değerler bireylerin düşünce, tutum, davranış ve yapıtlarında birer ölçüt olarak ortaya çıkarlar. Bu bağlamda toplumsal bütünselliğin ayrılmaz bir parçasıdır. Toplum yaşamında, her şey değerlere göreli olarak algılanır ve diğerleriyle karşılaştırılır. Sosyalleşme anlamında, insanların sosyal bir hayat içerisinde oluşturduğu değerler, sosyal olan değerleri meydana getirmektedir. İnsanların en belirgin olan özellikleri, yalnız biçimde değil, topluluklar halinde yaşamak zorunda olmalarıdır. Bu sebeple toplumları meydana getiren ve sosyal yaşantıyı düzenlemekte olan sosyal değerler yapısı, toplumların bireylerle, bireylerin de topluma olan münasebetlerine bir disiplin sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin inandıkları sosyal değerlerle algıladıkları sosyal değerlerin düzeyini belirlemek ve inanılan sosyal değerlerle algılanan sosyal değerler arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: 1. Öğretmen görüşlerine göre, inanç boyutundaki sosyal değerlerin okul yaşamında yer alması gereken düzeyi nedir? 2. Öğretmen görüşlerine göre, davranış boyutundaki var olan sosyal değerlerin okul yaşamındaki düzeyi nedir? 3. Öğretmen görüşlerine göre, inanç boyutundaki sosyal değerlerle davranış boyutunda var olan sosyal değerler arasında ilişki var mıdır? Bu araştırma var olan durumu ortaya koymayı amaçladığından betimsel bir araştırmadır. Verilerin toplanmasında nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak, öğretmenler açısından, okul yaşamında var olması düşünülen ve var olan sosyal değerleri belirlemek amacıyla kesitsel tarama türü kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2021 - 2022 Öğretim yılında Tekirdağ ilinin Malkara ilçesinde her tür ve derecedeki okullarda görev yapan 464 öğretmen oluşturmaktadır. Evrene göre örneklem büyüklüğü hesaplanmış ve %5 hata oranı ve %95 güven düzeyine göre örneklem büyüklüğü 211 olarak tespit edilmiştir. Araştırmaya 256 öğretmen katılmış ve 216 öğretmenin verileri sağlıklı olarak değerlendirilmiştir. Bu araştırmada basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler doküman inceleme ve "Sosyal Değerler Ölçeği I ve Sosyal Değerler Ölçeği II" kullanılarak toplanmıştır. Toplanan nicel veriler betimsel istatistik yoluyla analiz edilmiştir. Katılımcıların okul yaşamında yer alması gereken inanç boyutundaki sosyal değerler algılarının genel olarak yüksek düzeyde, okul yaşamında davranış boyutundaki var olan sosyal değerler algılarının da genel olarak yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Öğretmenlerin sosyal değer inancı (beklenen sosyal değer) ile algıladıkları sosyal değer düzeyi arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Değerler, Öğretmen, Okul

NASIRUDDİN TUSİNİN EĞİTİM GÖRÜŞLERİ

AYGUN HALİLKIZI¹

Baku Devlet Üniversitesi¹

Özet: Orta çağ Azerbaycan felsefe tarihinin önemli simalarından, astronomi, mantık, tıp, matematik, edebiyat, felsefe, pedagoji ve ilahiyat gibi alanlarda yetmişten çok eser yazan Nasiruddin Tusi ansiklopedik bilgiye malik bir Türk-İslam filozofudur. XIII asrda İslam dünyasında ilk sistematik ahlak kitabı olan “Ahlakı Nasiri” adlı kitabı uzun asırlar orta ve yakın Doğuda ders kitabı olarak okutulmuştur. Bu eser bu gün de ilmi açıdan aktüel bir eserdir. İlim ve hikmete getirdiği açıklamalarla insan maneviyatına, onun kamilleşmesine, insanlığın zenginleşmesine, onun menevi yüceliğine yol açan ahlak prensiplerini teorik ve ilmi şekilde açıklamaya başarmıştır. N. Tusi Hamedan yakınında dünyaya gelse de Tus şehrinde büyüdüğü için doğduğu şehre nispet edilerek Tusi, yani “Tus şehrinde olan” anlamında isimlendirilmiştir. İlk tahsilini babasından matematik ve ilahiyat ilimlerini öğrenmekle başlayan alimin daha sonraki hocası ise Doğunun Aristosu sayılan Azerbaycanlı filozof Behmenyar olmuştur. Ansiklopedik bilgiye sahip olan Nasiruddin Tusi asıl anlamda bir eğitim, talim ve terbiye insanı idi. O, insanları ilme, aydınlanmaya, gelişme ve inkişafa, maariflenmeye yönlendirmekle birlikte aynı zamanda tahsilin ve terbiyenin metodolojisini pratikte göstere bilen bir alim idi. Bunun en açık örneğini astronomi alanında büyük başarıyla bilecek Marağa rasathanesinin yapılmasına razı etmek bile sadece Nasiruddin Tusi zekasına mahsus ola bilirdi. Hülagü Hanın: “Bu rasathane ve yahut yıldızları izleme bize nefayda verebilir?” sorusuna Tusi açık bir örnekleme ile cevap verdiği için onu inandırmayı başarmıştı. Demekki eğitim ilme dayandığı zaman daha güçlüdür. Diğer bir husus şudur ki on beş yıl zaman zarfında inşası tam biten “Marağa rasathanesi”nde daha yapımı bitmemiş Tusinin daveti ile çeşitli beldelerden alimler davet edilerek ilmi araştırmaların, gözlemcilerin gelmelerini sağladı. Bu rasathane için kurulan vakıforada çalışan alimler için düzenli olarak maaş tesis ederek, daha verimli ilmi araştırmalara sevk etmiştir. Bu tatbikat kendisi de bu günün çağdaş üniversite tahsil sistemine en uygun örnektir.

Anahtar Kelimeler: Nasiriddun Tusi, eğitim, felsefe

KAYNAKLARIMI KORUYORUM

FİLİZ KARAÇAM¹

MEB - Cahit Zarifoğlu İlkokulu Etimesgut Ankara¹

Özet: Doğal kaynakların özellikle insanlar tarafından sınır tanımayan, insafsız bir biçimde kullanılması, kaynakların bilinçsizce tüketilmesi ve doğa ile yaşam arasında eskiden beri devam edegelen dengenin süratle bozulmasına neden olmaktadır. (Çelik vd., 1997: 134.) Dünya nüfusu hızla artmakta ancak kaynaklarımız hızla azalmaktadır Bu nedenle tasarruf etme, kaynaklarımızı verimli kullanma konusunda öğrencilerimizin bilinçlendirilmesi geleceğimiz için çok büyük önem arz etmektedir. İlkokul ve ortaokul olmak üzere, 6 okul birlikte yürüttüğümüz projemizde kaynaklarımızın neler olduğunu öğrenme, kaynaklarımızı koruma anlamında her bireyin yapabilecekleri konusunda farkındalık oluşturma, tasarruf etme, verimli kullanma alışkanlığı kazandırmak amacıyla çalışmalar yaptık . Bu amaçlara ulaşmak için yürüttüğümüz projemize okulumuzdan üçüncü sınıf 9 yaş grubundan 11 öğrenci ile katılım sağladık. Öğrenci velilerimizden muvafakatnamelerimizi alarak işe başladık. Ortak okullar olarak işbirliği içerisinde görev dağılımlarımızı yaptık. Öğrencilerimize ve öğretmenlerimize ön test, proje sonunda son test uyguladık. Projemizde, İlkokul Hayat Bilgisi “. Doğayı ve Çevreyi Koruyalım, Doğayı Korumak İçin Neler Yapabiliriz?” ünite konularından ve İlkokul Fen Bilimleri “Elektrikli Araçlar ünitesi, Elektrik Kaynakları” konularından yola çıktık. İlkokul Hayat Bilgisi Ders Öğretim Becerileri arasında yer alan “Doğayı Koruma, Kaynakların Kullanımı, Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı” konularında temel yaşam becerileri kazandırmayı hedef aldık. (MEB, 2018) Proje üyesi öğrencilerimiz farklı web 2 araçları ile kendilerini tanıttılar. Öğretmenlerinin destekleri ile hazırladıkları videolar ile okullarını tanıttılar. Okullarımızda enerji tasarrufu, kaynaklarımız, yenilenebilir enerji kaynakları, su ve elektriğin tasarruflu kullanılması konusunda etkinlikler yaparak farkındalık oluşturmaya çalıştık. Enerji tasarrufu konulu resim yarışmaları düzenledik ve sergiledik. Okula davet ettiğimiz Enerji Mühendisi velimiz ile kaynaklarımızın neler olduğu konusunda bilgi edindik. Ankara ATO" İklim Zirvesi" konferansına öğrencilerimizle katıldık . Bu sayede iklim değişikliği konusunda farkındalık oluşturmaya çalıştık. 6 ortak okul öğrencileri ile oluşturduğumuz Karma Takımlarla “Kaynaklarımı Verimli Kullanıyorum” konulu akrostiş şiir çalışması, puzzle etkinliği, etkileşimli hikaye yazma etkinliği, resim yapma, kolaj yapma, belgesel izleme ve slogan oluşturma, sanal sergi, logo ve afiş tasarımı vb çalışmalar ortaya koyduk. Çalışmalarımızda Google Dökümanlar, Kahoot, Vmeo, Artsteps vb web 2 araçlarını öğrencilerimizle birlikte aktif olarak kullandık. Zoom toplantıları ve whatsapp yolu ile haberleştik. E twinning platformu üzerinden çevrim içi toplantılar yaptık. Öğrencilerimizin yaş grubu küçük olduğu için web 2 araçlarını öğretmen ve veli kontrolünde gerçekleştirdik Velilerde süreç boyunca yaş grubunun küçük olmasından dolayı süreci takip ettiler ve ortaya konan ürünler ve edinilen davranışlar konusunda memnuniyetlerini belirten videolar ile katılım sağladılar. . Proje sonunda öğrencilerimiz işbirliği yaparak birlikte hareket etme, kaynaklarımızın farkına varma, okulda tasarruflu davranma su ve elektriği verimli kullanma, bu anlamda gerektiğinde örnek olma ve diğer akranlarını uyarma, kararlarda aktif rol alma, fikir paylaşımında bulunma, ürün ortaya koyma anlamında davranış kazanmış oldular. Öğrencilerimiz okulda oluşturdukları ve ”Tasarruf Timi “adını verdikleri grup üyeleri ile birlikte okul kaynaklarını tasarruflu kullanma konusunda uyarı yazıları hazırladılar Projeye katılan öğrencilerin açık kalan muslukları kapatma, elektrikleri gereksiz ise söndürme, tuvalet kağıdı, peçete kullanımı konusunda tasarruflu davranma,, kağıtların her iki yüzünü kullanma, atıkları ilgili kutulara atma konularında davranış kazandıkları ve akranlarına öncü oldukları

gözlendi. . Proje sonunda ortaya koydukları ürünlerden oluşan sanal sergi, yazdıkları hikaye kitabı ve aldıkları sertifikalar sayesinde haklı bir gurur yaşadılar.

Anahtar Kelimeler: Enerji, tasarruf, kaynaklarımız,, iklim.

OKULDA VAR OLAN SOSYAL DEĞERLERLE VAR OLMASI GEREKEN SOSYAL DEĞERLERİN SOSYAL KAYTARMA YLA OLAN İLİŞKİSİ

İBRAHİM ÇAKAL¹, GİZEM ÇAKAL²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Değerler bireylerin davranışlarını anlamada gerekli temeli belirler ve bu yolla algılarımızı etkiler. Bu bağlamda bireylerin davranışlarına kaynaklık eden değerler, aynı zamanda onları yargılamaya da yarayan anlayışlardır. Değerler ayrıca bireylerin neyi önemli gördüklerini tanımlayarak istekleri, tercihleri, arzu edilen ve edilmeyen durumları gösterir. Örgütler çalışanların performanslarını arttırabilmek ve performans düşüşlerini önleyebilmek adına, gerek yeni çalışanların seçiminde, gerekse mevcut çalışanlarını yönlendirmede farklı arayışlar içine girmektedirler. Çalışmanın amacına yönelik yapılan literatür araştırmasında, sosyal değerler ve sosyal kaytarma incelendiği genel literatürün oldukça az sayıda ve çoğunlukla sosyal psikoloji alanındaki çalışmalarla sınırlı olduğu dikkat çekmiştir. Bu araştırma, okulda var olan sosyal değerlerle var olması gereken sosyal değerlerin sosyal kaytarmayla olan ilişkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma Yöntemi ve Veri Analizi: Bu araştırma var olan durumu ortaya koymayı amaçladığından betimsel bir araştırmadır. Verilerin toplanmasında nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak, öğretmenler açısından, okul yaşamında var olması düşünülen ve var olan sosyal değerlerle sosyal kaytarma arasındaki ilişkiyi belirlemek için kesitsel tarama türü kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2021 - 2022 Öğretim yılında Tekirdağ ilinin Malkara ilçesinde her tür ve derecedeki okullarda görev yapan 464 öğretmen oluşturmaktadır. Evrene göre örneklem büyüklüğü hesaplanmış ve %5 hata oranı ve %95 güven düzeyine göre örneklem büyüklüğü 211 olarak tespit edilmiştir. Araştırmaya 256 öğretmen katılmış ve 216 öğretmenin verileri sağlıklı olarak değerlendirilmiştir. Bu araştırmada basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler doküman inceleme ve "Sosyal Kaytarma Ölçeği, Sosyal Değerler Ölçeği I ve Sosyal Değerler Ölçeği II" kullanılarak toplanmıştır. Toplanan nicel veriler betimsel istatistik yoluyla analiz edilmiştir. Bulgular ve Sonuçlar: Katılımcıların sosyal kaytarma algılarının genel olarak orta düzeyde olduğu, öğretmenlerin sosyal kaytarmaya ilişkin algılarında cinsiyet, yaş, mesleki kıdem, görev, kurum türü değişkenine göre anlamlı bir fark görülmemiştir. Katılımcıların okul yaşamında yer alması gereken inanç boyutundaki sosyal değerler algılarının genel olarak yüksek düzeyde, okul yaşamında davranış boyutundaki var olan sosyal değerler algılarının da genel olarak yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Öğretmenlerin sosyal değer inancı (beklenen sosyal değer) ile algıladıkları sosyal değer düzeyi arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmenlerin sosyal değer inancı (beklenen sosyal değer) ile çalışma arkadaşlarının sosyal kaytarma davranışlarına ilişkin algıları arasında anlamlı ilişki olmadığı, öğretmenlerin algıladıkları sosyal değerler ile arkadaşlarının sosyal kaytarma davranışına ilişkin algıları arasında ters yönlü ve anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal değerler, sosyal kaytarma, okul yaşamı

YÜKSEKÖĞRETİMDE YETENEK YÖNETİMİNE İLİŞKİN AKADEMİK BİRİM YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ: FENOMENOLOJİK BİR ÇALIŞMA

SENANUR KART¹, A. FARUK LEVENT²

Marmara Üniversitesi¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: 21. yüzyılda değişen toplum yapıları örgütlerin de bu hızla değişen yeni düzene uyum sağlamasını gerekli kılmıştır. Örgütler başarısını sürdürmek için donanımlı ve analitik özelliklere sahip kişilerle çalışmak isterken, çalışanlar da kendilerini sürekli geliştirebilecekleri, değer görecekları ve teşvik edilecekleri kurumlarda çalışmayı istemektedir. Örgütlerin yetenekli çalışanlara her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğu günümüz piyasa koşullarında çalışanların örgüte çekilmesi, yeteneklerinin geliştirilmesi ve örgütte tutulması için yetenek yönetimi yaklaşımı ortaya çıkmıştır. 2000 yılı başlarında Amerika’da McKinsey danışmanlık firmasının 1997 yılında yaptığı “yetenek savaşları” araştırmasıyla gündeme gelmiştir. Araştırma sonucunda başarılı örgütlerin tutarlı ve sürekli bir YY uygulamasına sahip oldukları görülmüştür. Bu araştırma, işletmelerin yetenekli insanları bulmak ve elinde tutmak için diğer işletmeler ile zorlu bir rekabet içerisinde oldukları gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda gerek özel işletmelerde gerekse eğitim örgütlerinde en önemli kaynağın “yetenekli personel” olduğu ifade edilmiştir. Yetenek yönetimi kuramsal olarak potansiyeli olan çalışanları çekme/belirleme, yerleştirme, geliştirme ve elde tutma/yedekleme olarak dört boyutta incelenmektedir. Yükseköğretim kurumları, toplumun ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren, bilim ve teknolojinin ilerlemesine katkıda bulunan, ülke sorunlarına eğilen ve çözüm yolları üreten eğitim örgütleridir. Bütün eğitim örgütleri gibi, girdisi ve çıktısı insan olan ve insan ilişkilerinin en yoğun yaşandığı kurumlardır. Toplumun bilgi üreten en önemli kurumlarından biri olan üniversitelerde nitelikli öğretim üyelerinin bulunması gerekmektedir. Üniversitede yetenekli akademik ve idari kadroların ve yetenek yönetimi yapısının kurulmasının toplumsal ve ekonomik gelişmeye olan katkı bağlamında bir gereklilik olduğu söylenebilir. Bu çalışmanın amacı ise yükseköğretim kurumlarında yetenek yönetimine yönelik görüşlerinin incelenmesidir. Bu bağlamda yükseköğretim kurumlarında yetenek yönetimine yönelik görüşlerin değerlendirilmesi amacıyla araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Fenomenolojik araştırmalarda, araştırmacı belli bir olguya yönelik tek tek bireylerin bakış açılarını inceleyerek bireysel deneyim ve tecrübelerine göre sonuçlara ulaşmayı hedeflemektedir. Araştırmanın çalışma grubu oluşturulurken ise amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Ölçüt olarak katılımcıların yükseköğretim kurumunda akademik birim yöneticisi olması ve yetenek yönetimi alanında çalışma yapmış olması şartını sağlayan 15 akademisyen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak detaylı alanyazın analizi ve uzman görüşleri alınarak araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise içerik analizi tekniği kullanılarak temalar ve kodlar oluşturularak yükseköğretimde yetenek yönetimine ilişkin veriler elde edilmiştir. Görüşmelerle elde edilen verilerin analiz aşaması devam etmektedir, analiz sonucunda ortaya çıkacak bulgular kongrede katılımcılarla paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, yetenek, yetenek yönetimi

XIX ASIR KAFKASYADA MÜCEDDİ EĞİTİM DEĞERLERİ

AHMET NİYAZOV¹

Azerbaycan İlahiyat Enstitüsü¹

Özet: Kafkasya`da İslam medeniyeti tarihi dini geçmişi ve aynı zamanda erken İslam değerleri bakımından zengindir. Postsovyet mekanda arşivlerin gün yüzüne çıkmasından sonra arşiv araştırmaları şunu gösterdi ki, bölgenin bir takım kendine has kültürel değerleri mevcuttur. İslam medeniyeti adına bu değerlerin ilmi çevrelerce buluşması aynı zamanda bilime büyük bir katkıdır. Bu açıdan arşiv araştırmalarımızla gördük ki, XIX Asır Kafkasya`nın Car-Balaken ve çevresi (bugünkü kuzey-batı Azerbaycan ve doğu Dağıstan bölgesi) hukuk, dil ve tasavvuf sahasında yaşanan çok canlı bir dönemin edebî ürünleri ve ilmi geleneğe sahip değerlerle zengindir. Müceddidi hareket burada bölgenin problemleri ile kökleşmiş bir takım ilmi gelenekler tevârüs ettirdi. Batılı müsteşriklerin de dikkatini çeken bu dönem bir takım eserler ve biyografileri ile meşhurdur. Orta çağlardan eğitim felsefesinde Nasiruddin Tusi eğitim, terbiye ve tedris döneminin en vacip unsuru olarak öğretmeni göstermektedir. O, öğretmeni manevi hayatın hazırlayıcısı olarak alim, her alanda ilmi birikimi olan, dürüst, ahlakı ile kusursuz, tatlı dilli, qurrurlu, nezaketli ve güzel konuşma yeteneği olan bir şahsiyet olarak göstermektedir. Aynı yolu takib eden XIX asır müceddiliği eğitimde alimin önemini ilimde en önemli unsurlardan biri olarak göstermekteydiler. Örneğin bölge alimlerinden Talalı Ömer Efendi ilim elde etme yollarını sayarken konuyu şöyle özetlemektedir: ““Dikkat et! İlme ancak bu altı şeyle nail ola bilirsin; Onların her birini açık-açık ssana haber vereceğim; 1) Zeka, 2) Heves, 3) Sabır, 4) İlmi seviyye 5) Üstadın irşadı, 6) Geniş vakit. ” Ömer Efendinin saydığı bu değerler manzumesinde eğitimde öğrenen tarafın üzerine düşen görevlerden biri de ilme olan hevesdir ki, bu aynı zamanda Nasiruddin Tusinin insanın çeşitli yaş qruplarındaki eğitim hususlarını inceleyerken eğitimin kalitesinde öğretmen kadar öğrenen veyahut terbiye olunan çocuğa nispetle onun yeteneği zekası ve başarısının keşf edilmesinin belli hedefi bulmak için birlikte çaba sarf etmenin önemi vurgulanmakta ve öğrenen ve öğrenen ilişkilerinde öğretmen ne kadar derin bir kamal sahibdirse öğrenen de bir o kadar hevesle ilme sarılma düşüncesini göstermektedir. XIX Asr müceddiliğin önemli ilmi meziyetlerinden biri telif edilen kitaplara takriz yazma adeti idi. Toplumda ilmi kişiliği ile tanınan bir alimden takriz yazı almak kitabın ilmi değeri bakımından da onaylanması anlamına gelmekteydi. Bir diğer açıdan takriz yazısı bulunan bir eser hem de eksiksiz bir eser sayılmaktaydı. Dönemin mühimmese eserleri meşhurdur. Örneğin Şuayb Efendiye ait muhimmese eserinde üç alimin takriz yazısı bulunmaktadır. Bu yazılar dönemin meşhur alimlerinden Müslim el-Uradi Hedeli, Kadı Kurban Muhammed es-Suğuri ve Hacı Rizvan Efendi el-Buxti kaleme almıştır. Onlar arasında Müslim el-Uradinin takrizinde beyan ettiği hususlar kayda değerdir. Şöyle ki, Uradiye göre eser süluk ehli için inci kadar değeri haiz, geniş şerhi ve muhtevası ile de ilim ehli için faydalı bir eserdir. Eserde ilim erbabının makamlarından bahsedilmektedir. Müellif eserde bir takım üstün yetenek sahibi ulemanın gösterdiği mahareti sergilemekle daha önce görülmemiş, benzeri bulunmayan bir yol izlemiştir. Bu, eserde dini ilimlerin ilahi feyze dolu coşkun bir deniz gibi tasvir edilmesi meselesidir. Makalede bu dönemin tecdid düşüncesi, müceddidiler ve onların ilmi tevarüsü olan ve eğitim değerleri farklı yönleri ile ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kafkasya, müceddilik, eğitim, ilim, değerler

OKUL MÜDÜRLERİNİN LİDERLİK UYGULAMALARI

SEVİLAY ŞAHİN¹, SELİN TÜRKÖĞLU ÖZDEMİR²

Gaziantep Üniversitesi¹, Gaziantep Üniversitesi²

Özet: Eğitimde kaliteyi artırmanın yolu okul liderlerinin eğitimine öncelik vermekten geçmektedir. Bu nedenle araştırmada okul müdürlerinin okul liderliği uygulamalarında sergiledikleri davranışları belirleyerek mesleki gelişim çalışmalarına katkı sunmak amaçlanmıştır. Konu ile ilgili yurt dışında yapılan çalışmalar incelendiğinde, okul müdürlerinin liderlik uygulamalarını geliştirebilmek amacıyla ülkelerin kendi eğitim sistemi ve kültürü bağlamında okul liderliği gelişim çevrelerinin ortaya konduğu ve mesleki gelişim çalışmaları kapsamında dinamik adımların atıldığı görülmektedir. Türkiye'de yapılan çalışmalar incelendiğinde ise kalkınma planlarında, çalıştaylarda ve araştırma bulgularında okul müdürlerinin liderlik uygulamalarının geliştirilmesi önerisinde bulunulmasına karşın ihtiyaç duyulan uygulamalara yönelik somut planlamalara rastlanamamıştır. Bu nedenle yapılan araştırmada, dünya literatüründe yer alan okul liderliği gelişim çevreleri ve okul müdürlerinin görüşleri değerli görülerek, okul müdürlerinin Türk eğitim sistemi ve kültür yapısı çerçevesinde uygulayabilecekleri liderlik uygulamaları davranışlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada görüşlerine başvuru okul müdürlerinin liderlik alanındaki deneyimlerinden yola çıkılması nedeniyle nitel araştırma desenlerinden "Fenomenoloji" yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim yılı sürecinde Gaziantep ili Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinde görev yapmakta olan 4'ü ilkokul 6'sı ortaokul ve 5'i lise olmak üzere 15 okul müdürü oluşturmuştur. Araştırmaya katılan okul müdürleri amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile gönüllülük esasına dayalı olarak belirlenmiştir. Araştırmacı tarafından okul müdürleri ile görüşmeler esnasında uygulanmak üzere yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Elde edilen veriler nitel analiz tekniklerinden "betimsel analiz" ve "içerik analizi" tekniği ile çözümlenmiştir. Yapılan analize göre okul müdürlerinin, "Bağlamsal faktörleri analiz etme, ortak bir vizyon oluşturma, okul paydaşları ile işbirlikçi kültür oluşturma, okul kapasitesini geliştirme, kaynakları yönetme, akademik ve mentor desteği alma, öğrenme ve öğretmeye odaklanma, kişisel liderlik kaynaklarını geliştirme" olmak üzere 8 tema altında ele alınan liderlik uygulamalarını "öğretmen , öğrenci ve velide aidiyet duygusu uyandıran sosyal etkinlikler düzenleme, akademik ve sosyal etkinliklere aktif katılım sağlayarak paydaşlara öncü olma, okul çevresinde yer alan kuruluşlar ile iletişim stratejilerini geliştirme vb." 62 farklı davranışla gerçekleştirdikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Tüm bu veriler ışığında Türkiye'de görev yapan okul müdürlerinin içerisinde buldukları merkezi sistem ve kültür yapısı çerçevesinde liderlik kapasitelerini geliştirebilecekleri mesleki gelişim çalışmalarına ihtiyaç duydukları ortaya çıkmış ve araştırma bulgularında yer alan liderlik davranışlarının geliştirilebilirliğine yönelik planlamaların yapılması gerektiği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul liderliği, okul müdürlerinin liderlik uygulamaları, okul müdürlerinin mesleki gelişimi.

KARDEŞ OKULUMUZ GÜRSÖKÜ

ERHAN ÇELEM¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmanın temel amacı, birleştirilmiş ve bağımsız sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin toplumsal değer algılarını incelemek ve farklı değişkenler açısından karşılaştırmak, Bu çalışmada Sinop Ayancık Fatih ilkokulu bağımsız 4. sınıf öğrencilerinden oluşan 42 öğrenci, birleştirilmiş sınıflı köy ilkokulunda eğitim öğretim faaliyetleri yürüten akranlarını ziyaret ederek, okul öğrencileri arasında dostluk arkadaşlık ve kardeşlik ilişkilerinin kurularak öğrencilerimize dayanışma, paylaşım ve toplumsal sorumluluk duygularını geliştirmeleri hedeflenmiştir. Çalışmanın evrenini Sinop İli, Ayancık ilçesi fatih ilkokulu bağımsız 4/A ve 4/C. sınıflarında öğrenim gören 42 öğrenci ile Sinop il Ayancık ilçesi Gürsökü köyü birleştirilmiş sınıflarındaki 22 ilkokul öğrencilerinden toplam 64 öğrenci oluşturmaktadır. proje kapsamında kardeş okul olarak belirlenen Sinop Ayancık Gürsökü köyü birleştirilmiş sınıflı köy okulunun öğrenci sayısı ve ihtiyaçları tespit edilmiştir. Ayancık Fatih ilkokulunda başlatılan "Kardeş Okulumuz Gürsökü " kampanyası ile listedeki ihtiyaçlar temin edilerek, illçeden 34 km uzaklıktaki Gürsökü köyü birleştirilmiş sınıflı köy okuluna 44 öğrenci ile ziyarete gidilmiştir. Burada her iki okulun öğrencileri birlikte birleştirilmiş sınıflarda derslere katılıp., teneffüslerde birlikte oyunlar oynayarak, öğle yemeklerini birlikte yemişlerdir. Fatih ilkokulu öğrencileri Gürsökü köyü birleştirilmiş sınıflı okulun öğrencilerine kırtasiye-kıyafet ve oyuncak hediyelerini takdim ederek, son ders saatinde projeksiyondan öğrenciler birlikte film seyretmişlerdir. . Gün sonunda Fatih ilkokulu öğrencileri birleştirilmiş sınıflı köy okulundaki arkadaşlarına veda ederek okullarına geri dönmüşlerdir. Proje gezisi sonunda Fatih ilkokulu öğrencileri arasında yapılan görüşmelerde öğrenciler, Gürsökü köyü birleştirilmiş sınıflı köy okullarındaki arkadaşlarının, 1-2-3- . sınıfların ve 4-5. sınıfların aynı derslikte eğitim- öğretim gördüklerini ve kendilerine göre daha zor ve az imkanlar eşliğinde eğitim hayatlarına devam ettiklerinin farkına vardıklarını söylemişlerdir. Ayrıca köy okullarına da öğrenim gören öğrencilerin ailelerine günlük işlerde daha yoğun yardımcı oldukları, günlük işlerle ilgili yaşam becerilerinin daha gelişmiş olduğunu gözlemlenmiştir. . bu proje ile öğrencilerimiz yeni arkadaşlıklar kurarak, toplumsal dayanışma ve paylaşmanın önemini kavramışlardır Kardeş okul projesinden alına dönütlere göre; bağımsız sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin birleştirilmiş sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek toplumsal değer algısına sahip oldukları söylenebilir. Ayrıca bağımsız ve birleştirilmiş sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin toplumsal değer algıları arasında bağımsız sınıflar lehine anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Anahtar sözcükler; Kardeş okul, birleştirilmiş sınıflar, dayanışma

Anahtar Kelimeler: Kardeş okul, birleştirilmiş sınıflar, dayanışma

MİLLİ SPORUM HEMSBALL

SONARAY KÖSE¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Hemsball 2011 senesinde Murat Altınay'ın kızıyla oynarken keşfettiği ve daha sonra tasarladığı bir spordur. Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı Herkes İçin Spor Federasyonu (HİS) tarafından desteklenmektedir. Hemsball, H:Hareket, E: Enerji, M: Matematik, S:Sistem, Strateji baş harflerinin birleşimi, Uluslararası olabilmesi içinde BAAL: Top kelimesiyle bütünleştirilerek ismi oluşturulan bu spor branşı her yaşta bireye uygun olarak tasarlanmıştır. Oyunda amaç topu hedef tahtası üzerindeki çemberin içine çarptırıp rakip oyuncunun alanında yer edinmesini sağlamak ve rakibin aynı amaca ulaşmasını önlemektir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre bu gün Dünya nüfusunun yarısından fazlası sağlık sorunlarına yol açacak ölçüde hareketsiz bir yaşam sürmektedir. Spor ve hareket becerileri çocukluk dönemi itibarıyla bir yaşam biçimi haline getirilerek özümsemeli ve yaşamımızın bir parçası olmalıdır. Bu bağlamda kurduğumuz eTwinning Projemiz Milli Sporumuz Hemsball ile öğrencilerimizin fiziksel aktivitelerini desteklemek ; psikomotor becerilerine katkı sunmak, hareketsiz kalma, obezite ve spor disiplini kazanmalarını sağlayacak, Hemsball oyun etkinliklerini kapsamaktadır. Proje ismi olarak da belirlediğimiz, ' Milli Sporumuz Hemsball'un' tanıtılması ve yaygınlaşması amacıyla oluşturulan projemiz de, öğrencilerimizin fiziksel aktivitelerini desteklemek, psikomotor becerilerine katkı sunmak, hareketsiz kalmayı engellemek, obezite ile savaşmak ve spor disiplini kazanmalarını sağlamak, vardır. Bu amaçlara ulaşmak için hedeflerimiz; Milli sporumuz Hemsball'u tanıtmak, öğrencilerimizin fiziksel aktivitelerine katkı sağlama Hemsball oyun kurallarını öğrenme, Hemsball oyun setlerini tanıma öğrencilerimizin özgüven ve kendini ifade etme becerilerini destekleme, odaklama, konsantrasyon ve ince kas motor becerilerini desteklemeyi içerir. Proje Kapsamında yaptığımız etkinliklerde Okullarımızda ve İlçemizde Hemsball'un tanıtımı, okullarımızda Hemsball saha çizimi, Hemsball setinin tanıtımı, Hemsball oyunun kurallarının öğretimi, Hemsball oyunun oynanması, proje ortaklarıyla turnuvalar düzenlenmesi, proje kapsamında ortak ürün olarak proje şarkısı ve yapılan çalışmalarımızı kapsayan e dergi ile projemiz sonlandırılacaktır. Projemiz 2022-2023 Eğitim-Öğretim sürecinde de aktif olarak uygulanmaktadır . Sosyal sorumluluk projesidir.

Anahtar Kelimeler: Spor, çocuk, milli

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ MATEMATİKSEL YATKINLIKLARI İLE MATEMATİK ÖĞRETMEYE YÖNELİK KAYGILARININ İNCELENMESİ

ZEKİYE MORKOYUNLU¹

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi- Eğitim Fakültesi¹

Özet: Çalışmada ilköğretim matematik öğretmen adaylarının matematiksel yetkinlikleri ile matematik öğretmeye yönelik kaygıları incelenmek amaçlanmıştır. Çalışmanın yöntemi nicel araştırma yöntemi olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın örneklemini, Orta Anadolu'da yer alan bir üniversitenin ilköğretim matematik öğretmenlik öğretmenliği programının 3. ve 4. sınıfında öğrenim gören 154 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Kandemir-Yörük, S. (2019). Matematiksel yetkinlik ölçeği uyarlama çalışması ile Peker, M. (2006)'in geliştirdiği Matematik Öğretmeye Yönelik Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler, SPSS 20 istatistik programında işlenip Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilks Testleri uygulanarak normallik testine tabii tutulacaktır. Veriler normal dağılıyorsa İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Matematiksel Yetkinlikleri ile Matematik Öğretmeye Yönelik Kaygıları arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymak amacıyla korelasyon analizi yapılacaktır. Matematik Öğretmeye Yönelik Kaygı ölçeğinin alt boyutları olan, Matematiği öğretmeye yönelik kaygıda öğretmen adaylarının alan bilgileri, Matematiği öğretmeye yönelik kaygıda öğretmen adaylarının öz-güvenleri, Matematiği öğretmeye yönelik kaygıda öğretmen adaylarının matematik öğretmeye yönelik tutumları, Matematiği öğretmeye yönelik kaygıda öğretmen adaylarının alan eğitimi bilgileri ile matematiksel yetkinlik ölçeğinin alt boyutları olan Matematiğin Doğası Hakkındaki Düşünce ve İnanışlar, Matematiğin Kullanışlılık Algısının Önemi, Matematik Dersine Yönelik Tutum, Matematik Kaygısı alt boyutları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla da korelasyon analizi yapılacaktır. Adayların, matematiksel yetkinliklerinin matematik Öğretmeye Yönelik Kaygılarını yordayıp yordamadığını ortaya koymak amacıyla regresyon analizi yapılacaktır. Beklenen bulgular olarak da ilköğretim matematik öğretmen adaylarının matematiksel yetkinlikleri ile matematik öğretmeye yönelik kaygıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olması gösterilebilir. Alt boyutlar açısından da alt boyutların birbirleri ile pozitif yöde yüksek ya da orta düzeyde ilişkiye sahip olabilecekleri ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel Yetkinlik, Matematik Öğretmeye Yönelik Kaygı, İlköğretim Matematik Öğretmen Adayları

EĞİTİCİ DRAMANIN ORTA ÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSLERİNDE KULLANIMI

SERAP OKUR ARSLAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi derslerinde ders materyallerinin fazla kullanılmaması, öğretmenin anlatım yöntemini daha çok tercih etmesi, araştırma ve incelemelere fazla yer verilmemesi ve gerek dersin işleniş sırasında gerekse de değerlendirme hususunda bilişsel alana ağırlık verilmesi duyuşsal boyutun eksik kalmasına neden olmaktadır. Araştırmamız din eğitimi ve öğretiminin eğitici drama etkinlikleri ile daha interaktif olmasını ve öğrencilerin duyuşsal alanda kazanımları içselleştirmesini amaçlamaktadır. Eğitici drama öğrenci etkinliğine dayanması, eğlendirerek, duygulandırarak kısaca yaşayarak öğretmesi sebebi ile çocuklarımızın geleceğe daha donanımlı olarak hazırlanabilmesi ve Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersleri ile alakalı iyi hatıralara sahip olabilmeleri açısından oldukça kullanışlıdır. Derslerde gerçekleştirilecek eğitici drama uygulamaları çocukların hem dersi ve öğretmeni sevmelerini hem de dini pratik boyutu ile kavrayıp doğru ve yanlış sonuçları ile birlikte gözlemleyip değerlendirmelerine imkân verecektir. Çocukların sıkıcı addettiği veya kavramakta zorlandıkları pek çok konu böyle bir yol izlenerek onlara zevkli bir şekilde, belki de hissettirilmeden kazandırılabilir. Özellikle sosyal ilişkilerin sağlıklı hale getirilmesinde ve ahlâk kurallarının kavranmasında eğitici drama önemli bir rol üstlenecektir. Çalışmada ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi müfredatında eğitici drama örnekleri kullanılmıştır. 9. Sınıflardan 2 şubeye “Tek Örneklem (Grup) T Testi (One-Sample T Test)” uygulanarak çalışma yapılmıştır. Sınıfın birinde “yardımlaşma” diğer sınıfta da “merhamet” konuları ilgili eğitici drama örnekleri ile işlenmiştir. Sınıflara klasik yöntemle anlatılan konular sonrasında duyuşsal boyutta sorular yazılı olarak sorulmuş ve bir hafta sonra eğitici drama ile işlenen ders sonrasında aynı sorular sorularak cevaplamaları istenmiştir. Öğrencinin her iki cevabı da incelenmiş ve eğitici drama sonrası alınan cevapların kazanımları daha çok sağladığı tespit edilmiştir. Yaptığımız bu araştırma ile, eğitici drama metodunun din eğitiminde kullanılabileceği ve yaşayarak öğrenmenin insan davranışlarında kalıcı bir rolü olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitici drama, din eğitimi, etkili öğrenme

OKUL YÖNETİMİNDE VERİ KULLANIMINA YÖNELİK OKUL YÖNETİCİSİ GÖRÜŞLERİ: İNANÇ, ROL VE YETERLİKLER

EMİNE DOĞAN¹, MEHTAP NAİLLİOĞLU KAYMAK²

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu araştırmada okul yöneticilerinin okul yönetiminde veri kullanımında önemli olduğu düşünülen inanç faktörü, gösterilmesi gereken roller ve sahip olunması gereken yeterliklere ilişkin görüşleri irdelenmiştir. Araştırmada olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırma katılımcıları, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş ili Onikişubat ve Dulkadiroğlu ilçelerinde ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan okul yöneticileridir. Araştırmada katılımcıların belirlenmesinde ölçüt örneklem (okulunda en az bir yıl yönetici olarak görev yapmış olma) ve maksimum çeşitlilik dikkate alınmıştır. Ölçüt örnekleme koşullarına uyan okul yöneticilerinin cinsiyet, görev yapılan okul kademesi, öğrenim durumu, yaş ve kıdem yılı aralığı özellikleri göz önünde bulundurularak örnekleme çeşitlemesi sağlanmıştır. Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu görüşmecinin düşüncelerini ifade etmesi amacıyla araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Ayrıca görüşme formunda ana soruların yanında sorunun daha iyi anlaşılması için araştırmacının görüşme esnasında yararlandığı sonda soruları da içeren bir form daha hazırlanmıştır. Böylelikle katılımcıların görüşlerini kısıtlama olmadan aktarması hedeflenmiştir. Gönüllü katılımcıların, yüz yüze görüşmelerde görüşme formunda yer alan sorulara verdikleri cevaplar ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir (ortalama süre 15 dakika). Ardından ses kayıtları deşifre edilmiştir. Elde edilen yazılı metinlerde notlarda eksik veya hatalı yazımlar kontrol edilmiştir. Nitel veri çözümleme tekniklerinden betimsel analiz verilerin analizinde kullanılmıştır. Sonuçlar yöneticilerinin, okul yönetiminde veri kullanımına yönelik olumlu bir inanca sahip olduklarına işaret etmektedir. Yöneticilerin veri kullanımına yönelik inançları “veri kullanımının gerekliliği” ile “deneyim ve sezgi” olmak üzere iki kategoride ortaya çıkmıştır. Katılımcı yöneticiler ilgili mercilere hesap verebilirliği kolaylaştırmada, okul için gerçekçi bir vizyon oluşturmada, eğitim-öğretim faaliyetlerini geliştirilmesinde verinin somut, güvenilir, hızlı ve pratik çözümler sunmasının veri kullanımının gerekliliğine yönelik olumlu bir inanca sahip olmalarına neden olduğunu belirtmektedir. Bazı katılımcılar ise okulların informal yanının ağır bastığını bu nedenle veri kullanımının tek başına yeterli olamayacağını, tecrübelerin ve sezgilerin daha öncelikli olduğunu düşünmektedir. Okul yöneticilerinin veri kullanımına yönelik rolleri incelendiğinde “veri kullanım kültürü oluşturma” ve “dağıtılmış liderlik sergileme” kategorilerinin ortaya çıktığı görülmüştür. Veri kullanım kültürünün oluşmasında bilgi yönetim sistemi oluşturma, güven ortamı sağlama, açık ve net hedefler belirleme, veriyi tüm paydaşlarla paylaşma ve vizyon oluşturma, rol model olma kodları ortaya çıkmıştır. Okul yöneticilerinin veri kullanımına yönelik rollerden bir diğeri ise “dağıtılmış liderlik sergileme” kategorisi altında kolektif sorumluluk oluşturma ve yönetme ile yetki devretme kodları olduğu ortaya çıkmıştır. Yöneticilerin okul yönetiminde veri kullanımına yönelik yönetici yeterliklerinde veri okuryazarlığı ve yöneticilik/yönetim bilgi ve becerileri olmak üzere iki kategori ortaya çıkmıştır. Veri okuryazarlığı kategorisinde katılımcılar istatistik bilgisi/okuryazarlığına sahip olma, bilgi teknolojilerini etkin kullanabilme ile verileri anlamlandırma ve yorumlama becerisine sahip olma görüşleriyle belirtmişlerdir. Yöneticilik bilgi ve becerisi kategorisinde katılımcılar liyakat, yeniliğe ve öğrenmeye açıklık ve iletişim becerileri kodlarıyla atamalarda bu hususlara dikkat edilmesini istemişlerdir.

Yöneticilere uygulamalı veri okuryazarlığı eğitimi ile yeterli farkındalığın oluşturulması ve atamalarda liyakatin öne çıkarılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Veri kullanımı, inanç, rol, yeterlik, okul yöneticisi

NİZAMİ GENCEVİ VE MODERNİTE NİZAMİ GENCEVİ'NİN ANSİKLOPEDİK YARATICILIĞINDAN ORTAOKUL VE LİSELERDE YARARLANMA İMKANLARIMIZ.

CƏBRAYIL ŞİRELİYEV¹, ÜMMÜ SÜLEYMANOVA², PƏRVİN ŞİRELİYEVA³, VALİDƏ ŞİRELİYEVA⁴

Azərbaycan Cumhuriyeti İmişli İlçəsi Khoshchobanlı Köyü I. Ahmadov'un Adını Taşıyan Ortaokulda Matematik Öğretmeni¹, Azərbaycan Cumhuriyeti Shaki Şehri No. 14 Ortaoku², Azərbaycan Cumhuriyeti İmişli İlçəsi Rasullu Köyü Ortaoku³, Azərbaycan Cumhuriyeti İmişli İlçəsi Otuziki Köyü Ortaoku⁴

Özet: Sanatsal yaratıcılığa ek olarak, açık fikirli şairin bilgi yelpazesi sadece beşeri bilimleri değil aynı zamanda cebir, geometri, mantık, coğrafya, kimya, tıp, astronomi, mineraloji, müzik vb. bilgi alanları da eklenmiştir. Ortaokul ve liselerde matematik ve doğa bilimleri öğretiminde Nizami Gencevi'nin yaratıcılığından faydalanmak için bolca fırsatımız var. N. Gencevi, sürekli olarak doğanın gelişimini bir bütün olarak, maddedeki süreçleri - maddenin halindeki değişiklikleri, bir halden diğerine geçişe bile yok olmamasını, Evrenin yaratılmasını, enerjinin depolanmasını, evrensel yerçekimi kanunu, ışık ve ses olayları, ısı, elektrik ve manyetizma gibi dahiyane fikirlerini dile getirerek çağının bilim adamlarının çok ilerisindeydi. "Leyli ve Mecnun" adlı eserinde gezegenleri incelerken Satürn (Keyvan) hakkında şunları söylemiştir: Keyvan qulağına halqa taxaraq, Qul kimi qaldırmış bir qara bayraq. Ünlü İtalyan bilim adamı Galileo Galilei, Satürn'ün etrafındaki halkayı ilk kez 1610'da iki uydu olduğunu düşünerek gözlemledi. Gözlenen yapının varlığı 1610 yılına kadar bilinmiyordu. 1655 yılında Hollandalı astronom Christian Huygens, elli kez yakınlaştıran bir teleskop kullanarak Satürn'ün etrafındaki yapının bir halka olduğunu keşfetti. N. Gencevi'den 500 yıl sonra! Nizami Gencevi "İskendername" adlı eserinde önce hareketin varlığını, ardından maddenin yaratılışını şöyle anlatmıştır: Gövhər keşməkeşdən doğub parladi, "Hərəkət eləyən cism" oldu adı. Həmin cism qərar tutmayıb bir an, Dönür, hər lənirdi əsla durmadan. Bu cismin parlayan saf parçaları Həmişə qaçırdı mərkəzə sarı. Şair, bilimsel araştırmalarında maddi varlığı, sürekli hareket halindeki evreni ele almıştır. Bu amaçla hareketin toplanması, toplanana bağlı hızdaki değişim ve dönme hareketi gibi fiziksel olgu ve kavramları kullanmıştır. Doğrusal düzgün hareketten farklı olarak, dairesel düzgün hareketin hızlandırılmış hareket olduğunu biliyoruz. Çünkü lineer hız modüleri olarak sabit kalsa bile sürekli yön değiştirir ve noktasında çembere teğet yönde yönelir. İvme, birim zamanda hızdaki değişime eşit olduğu için sıfır olmayacaktır. Daire etrafında düzgün hareketle oluşturulan ve yarıçap boyunca dairenin merkezine doğru yönlendirilen bu ivmeye merkezkaç ivmesi denir. Bu momentum ve yönü yukarıda belirtilen örnekte gösterilmiştir. Şair, "Khosrov ve Shirin" şiirinde Öklid geometrisinin aksiyomatik yapısını şu şekilde tanımlamıştır: Xətləri müxtəlif olan nöqtədən, İlk gələn hərəkət "əlif"di, bil sən Qovuşdu o xəttə sonra başqa xətt, Ortalıqda bir səth törədi əlbət. Olunca üç xətlə əhatə mərkəz, Bəsit bir cism oldu qoy bilsin hər kəs Xətt, bəsit, ən sonda cism, budur fənn, Sən bu üç tərəfə tutum deyirsən. Farklı çizgilere sahip bir noktadan, İlk hamle "elif" oldu, biliyorsun O çizgiyle tanıştı, sonra başka bir çizgiyle, Tabii ortada bir yüzey vardı. Merkez üç çizgi ile çevrelendiğinde, Basit bir vücut oldu, herkesin bilmesine izin ver Satır, basit, nihayet gövde, konu bu, Siz bu üç tarafa kapasite diyorsunuz. Yani bir doğru iki noktadan geçer, bir düz çizgi düzlemi iki yarım düzleme böler, düz bir çizgi üzerinde olmayan üç noktadan ve bunları birleştiren üç parçadan oluşan şekil üçgendir, basit düzlem şeklidir. Düzlem

şekilleri, geometrinin planimetri bölümünde incelenir. Daha sonra geometrinin stereometri bölümü, uzamsal şekillerin yüzeyi, kapasitesi ve hacmi incelenir. Basitten karmaşığa.

Anahtar Kelimeler: Tanrı, Keyvan, "Khamsa", hareket, evren, Voyager-1, NASA, marifet, helikopter, Kurt Waldheim

ANA OKUL VE ÖĞRETMENİN ÇOCUKLARIN TEMEL KİŞİSEL ÖZELLİKLERİNİN OLUŞTURULMASINDAKİ ROLÜ (AZERBAJCAN TOPLUMU ÖRNEĞİNDE SOSYOLOJİK ANALİZ)

SEVİNÇ ALİYEVA¹, YAGUT ALİYEVA²

Bakü Devlet Üniversitesi Sosyal Bilimler ve Psikoloji Fakültesi¹, Bakü Devlet Üniversitesi- Sosyoloji²

Özet: Okul öncesi yaş, 1-3 yaş arasındaki erken dönemden sonra devam eden ve zihinsel gelişimin 3-6/7 yaş arasında dönemselleştiği bir yaşam evresidir. Bu yaşta çocuklar, davranışlarını bilinçli olarak nasıl kontrol edeceklerini zaten biliyorlar, çünkü ahlaki duyguları diğer güdülerden daha büyük bir motive edici güce sahiptir. Okul öncesi çocuklar üç gruba ayrılır: 3-4 yaş arası çocuklar, 4-5 yaş arası çocuklar ve 5-6/7/ yaş arası çocuklar. Okul öncesi çağda, aktivitenin sonundan başlangıcına doğru bir etki (duygusal imaj) kayması vardır. Duygu, davranış yapısındaki ilk halka haline gelmektedir. Çocuğun eylemlerinin duygusal olarak düzenlenmesinin altında, faaliyetin sonuçlarına ilişkin duygusal öngörü mekanizması yatmaktadır. Okul öncesi bir çocuğun kişiliğinin temel özellikleri şunları içerir: keyfilik, bağımsızlık, inisiyatif, yaratıcılık, davranış özgürlüğü, davranış güvenliği, sorumluluk ve öz farkındalık. Kişiliğin temel özellikleri dinamiktir ve gelişimin aşamasına özgüdür. Onların zamanında ortaya çıkmaları, çocuğun başarılı gelişiminin anahtarıdır. Amaç ana okulun ve öğretmenin çocukların kişisel özelliklerinin oluşmasında, onların sosyalleşmesi ve yetiştirilmesindeki rolünü analiz etmek ve incelemektir. Araştırmanın çeşitli aşamalarında, tümevarım, tümdengelim, sistematik yaklaşım ve disiplinler arası analiz yöntemleri ile karşılaştırma, analiz ve sentez yöntemleri dahil olmak üzere temel bilimsel bilgi yöntemleri kullanılmıştır. Bu problemin araştırılmasında kullanılan sosyolojik yöntemler arasında, bilimsel gözlem ve belgelerin analizi yöntemleri bulunmaktadır. Çalışmamızda, bilimsel literatür, uluslararası yasal düzenlemeler, ulusal mevzuat, istatistikler ve internet kaynakları gibi teorik öğeler uygulanmıştır. Sonuç ve bulgular Okul öncesi çağda, çocuğun güdeleri ve arzuları bir hiyerarşi oluşturmaya başlar, keyfilik ortaya çıkar, dürtüsel eylemlerin yerini normlar, kurallar ve benlik saygısının aracılık ettiği davranışlar alır. Okul öncesi çağın sonunda, çocuk daha gerçekçi bir öz değerlendirme ve sosyal ilişkiler sistemindeki yeri hakkında farkındalık geliştirir. Çalışma sırasında öne sürülen hipotez doğrulandı - okul öncesi çağda, sosyal şartlandırılmış psikolojik özellikler gelişir, yani kişisel gelişimin gerçekleştiği bulunmuştur. Ebeveynlerin yanı sıra, öğretmenin de okul öncesi çocuğun kişiliğinin şekillenmesinde büyük bir rolü vardır. Öğretmenlik mesleği insancıl, yaratıcı ve ciddi bir meslektir ve tüm mesleklerin temelini oluşturur. Eğitimcinin kişiliği, eğitim sürecini büyük ölçüde belirler. Öğretmenin ana okul çocuğun kişiliği üzerindeki etkisinin doğası karmaşık, derin ve çok yönlüdür. Bir çocuğun gelişiminde bir öğretmenin rolü, çocuklarla günlük çalışma, yeteneklerinin bilgisi, ilgi alanları, yeni yaratıcı keşiflerden neşe getirme yeteneğidir. Öğretmenin rolü aynı zamanda etrafındaki dünyanın olumsuzluğundan güvenilir bir koruma, çocuğa olumlu nitelikler aşılama, çocuğun yeteneklerini belirleme becerisidir. Öğretmenin sürekli olarak çocukluk, hayal ve masal dünyasında olabilmesi gerekir. Öğretmen ve çocukların etkileşimi ile çocuğun kişiliğinin gelişimi gerçekleşir. Bir ana okul çocuğunun refahı, akran grubundaki konumu, zihinsel ve sosyal rahatlığı büyük ölçüde öğretmenin onunla iletişim kurarken gösterdiği duygu ve değerlendirmelere bağlıdır. Eğitimci çocuk için çok önemli bir figür olduğundan, kişisel gelişim için koşullar yaratma konusunda büyük sorumluluk taşıyan kişidir. Çocuklarla günlük çalışma, onların yetenekleri ve ilgi alanları hakkında bilgi sahibi olmak, yeni yaratıcı keşiflerden neşe getirmek, eğitimcinin çocuğun kişiliğinin gelişimindeki ana rolüdür. Bu nedenle, bir öğretmen okul öncesi çocukların bilişsel aktivitelerini

cezbetmek, ilgilerini çekmek ve geliştirmek için tüm pedagojik araçlarda ustalaşmalıdır. Eğitimcinin kendini geliştirme arzusu, çocukların zihinsel gelişiminin özellikleri hakkında bilgilenmek, çocuklar ve ebeveynlerle ilişkilerde yaratıcılık, incelik ve hoşgörü gibi kişisel nitelikleri de önemlidir. Sadece çocukları tanıyan ve seven profesyonel bir öğretmen, bir okul öncesi yaşta çocuğunun kişiliğini oluşturabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, okul öncesi eğitim /ana okul/, öğretmen, yetiştirme, kişilik.

MONTESSORI ATÖLYESİ

UMMUHAN ERYİĞİT SERTKAYA¹, BETÜL ÖZLEN ÇIRAK²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Projemizde Montessori eğitim yaklaşımını kullanarak sınıfımızda doğal öğrenme ortamları oluşturarak ürün geliştirme ve geliştirmeye katkı sağlamak amaçlanmıştır. Montessori felsefesi doğrultusunda yapılan çalışmalar ve oluşturulan günlük yaşam köşeleri ile eğitim öğretim müfredatımıza entegre çalışmalar yapılmıştır. Doğal malzemeler ve geri dönüşüm materyalleri ile Montessori materyalleri tasarladığımız projemizde materyal ve etkinlik üretim süreci de yaşanmıştır. Projemiz öğretim programlarının daha etkili bir şekilde uygulanmasına yönelik sınıf içi web2 araçları uygulamaları ve materyalle zenginleştirilmiş çalışmalar yer almaktadır. Projemizde 19 ülkeden 60 öğretmen, yaklaşık 600 öğrenci yer almıştır. Öğrencilerimiz özgür öğrenme ortamlarında kendi kendine yeten bireyler olarak matematik, dil, duyu ve günlük yaşam becerilerinde kendilerini geliştirme fırsatı bulmuşlardır. Projemiz yaygınlaştırma çalışmaları sonrasında yardımsever tarafından okulumuza montessori atölye sınıfı yaptırılmıştır. Projemizin ikinci dönemini Montessori sınıfımızda devam ettirilerek daha verimli dönütler alınmıştır. Çalışmalarımız; -Günlük Yaşam Becerileri -Duyusal Etkinlikler -Toddler Etkinlikleri -Matematik Etkinlikleri -Dil Bilgisi Etkinlikleri -Kozmik Eğitim Etkinlikleri Proje sonunda; *Proje Çalışmalarını İçeren Dergi Çalışması hazırlanmıştır. Projemiz çocuklarda; *Günlük yaşam etkinlikleri ile öz bakım alanında özgüvenli olmaları, dikkatini yoğunlaştırmayı, * Duyusal materyaller ile duyu gelişimi, duyu ile Dünya'yı anlamlandırmaları, kaygılarını en doğru şekilde nasıl dışa vurabileceğini öğrenmeleri, Kendisine ve başkalarına karşı saygı duymayı kazandırmıştır. *Dilbilgisi etkinlikleri ile okuryazarlık becerilerinin gelişmesi, Toplumsal bir varlık olma adına iletişim içinde olmayı sağlamıştır. *Matematik ve toddler etkinlikleri ile matematik anlayışının gelişmesi, mantıklı ve eleştirel düşünme yeteneğini ortaya çıkarmak, bir problemi nasıl tanımlayacağını ve onu çözmek için nasıl çalışılacağını öğrenmiştir. *Kozmik alan etkinlikleri ile yaşadığı evreni tanımlarına ve çevrenin önemi çocuklara öğretilerek doğayı sevmelerine olanak tanımak, hedeflerine ulaşmada etkili olmuştur. Projemiz ile, çocukların öğrenme isteklerini uyandırmak ve bu konuda onları desteklemek, çocukların özgür öğrenme ortamlarında kendi kendine yeten bireyler olmalarına fırsat vermek, matematik, dil, duyu ve günlük yaşam becerilerinde kendilerini geliştirmelerine destek olmak, alışma isteğini ve zevkini geliştirmek ve üretken olmaları amaçlanmıştır. Süreç sonunda hedeflenen becerilere ulaşıldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca Projemiz Fethiye İlçesinde bünyesinde tek atölye açan anaokulu olarak diğer tüm okullara örnek olmuştur. Muğla Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen Eğitimde İyi Örnekler Yarışması, Kurumsal Kapasiteyi Güçlendirme Alanında 2. lik ödülü almıştır.

Proje takvim çalışması:

<https://drive.google.com/file/d/1Ym1M9KqAmbNQhgXGvkAWhUkV0Rawt6Kq/view>

Proje final dergisi:

<https://read.bookcreator.com/c36PUHjcu4YJab8Y7PZlBx6JB2u2/U-UqrYQSQ9K2V71qN1f-wQ>

Ortak ürün fikirleri :

https://docs.google.com/forms/d/1k3l-eKq10va85bIKVGMT6bfnKY--3BIU5shwswCHI_s

Proje sonu öğretmen ve veli değerlendirilmesi:

<https://padlet.com/diyadogan/daurea5e7vkjfqgz>

FAVORİ ETKİNLİĞİNİZ NEDİR? ETKİNLİĞİ

https://read.bookcreator.com/6IBuo9g1thQyrdGjieELi50YxwG2/mu_15UbKSVSVzLobTOjoHA

Matematik Çalışmaları:

<https://padlet.com/venetakehayova/feogcdfpzj8jcdf>

Duyusal Çalışmalar:

<https://docs.google.com/presentation/d/1Su56JkX9Ege8k2uWv4IEWqGQjNnQlnB22b9JF914wu0/edit?usp=sharing>

Dil Çalışmaları:

https://www.canva.com/design/DAE_89IcyYc/watch?

DIY Montessori Materyalleri:

<https://docs.google.com/presentation/d/1WUiWnw8WEed9WVbQREktWRup6Q5my26MRPca22A1EJ1k/edit?usp=sharing>

Anahtar Kelimeler: Montessori, matematik ve Todler etkinlikleri, duyusal beceriler, kozmik eğitim.

YEŞİL KİMYA, MAVİ GÖKYÜZÜ

HATIRA ŞABEDDİNOVA¹

Azərbaycan- Şəki. 11 numaralı orta okul. ¹

Özet: Projemiz, tüm dünya gündemde "yeşil" kimya alanına yönelmiştir. Bu yüzden suyun, havanın arıtılması, büyük endüstriyel tesislerde atmosfere hasarı en aza indirmek çevreyi azaltmak ve zarar vermek isabet etmeyen yeni teknolojik süreçlerden maksimum ölçüde kullanmaktır. Projemizin maksatı: Büyük sanayi işletmelerinde üretim sürecinde havaya salınan CO₂ ve diğer insan yapımı gazları nötrale eden yeni teknoloji geliştirildi. Bu bağlamda baca gazı projemiz koruyucu filtreler vasıtasıyla havaya salındığı borularda 1. Atmosfere CO₂, CO, NO₂, SO₂ vb. gazların yokluğu. 2. Havayı oksijenle zenginleştirmeyi amaçlar. Bunu başarmak için organik kimyadan bildiğimiz Na₂O₂ sodyum peroksit kullanılmalıdır. Projemizde duman borularında yeni teknoloji ile çalışıyoruz. cihazın şemasını da verdik. Proje. • 2Na₂O₂ + 2CO₂ → 2 Na₂CO₃ + O₂ • Na₂O₂ + CO → Na₂CO₃ • 2Na₂O₂ + 2SO₂ → 2Na₂SO₃ + O₂ • Na₂O₂ + H₂O → NaOH + H₂O₂ Ek reaksiyonlar: • Na₂SO₃ + H₂O₂ → Na₂SO₄ + H₂O • 2NaOH + CO₂ → Na₂CO₃ + H₂O • Na₂CO₃ + CO₂ + H₂O → 2NaHCO₃ Bu reaksiyonların her birinin normal koşullar altında oluşum olasılığı mümkündür. Sonuç olarak; 1. Atmosfere duman gazları (CO, SO₂, CO₂) girmesi engellenir. 2. Hava oksijenle zenginleştirilir. 3. Ortaya çıkan gazlar zararlı olmadığı için tam tersine Oksijen açısından zengin olduğu için sigara içmek Baca ihtiyacının çok yüksek olması duyulmaz ve maliyet tasarrufu. 4. İşlem sonundaki önemli maddeler elde edilir (Na₂CO₃, NaHCO₃, NaOH) Ayırma ve verimli kullanım başka bir konudur. Dağlık Karabağ işgalden kurtuldu topraklarımızda yeni yapılan Fabrika ve kurulacak tesislerde, Sumgayıt'ta inşaatın yanı sıra başlangıç «sülfürik asit Bu fabrikada üretim" Projenin uygulanması amacına uygun olduğunu düşünüyoruz. Projemize zaman ve ilgi ayırın "Yarının Bilim İnsanları" gösteriliyor organizatörlere teşekkür ederiz

Anahtar Kelimeler: kimya, gökyüzü, fabrika, tabiat, zararlı gazlar

ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL GÜVEN DÜZEYLERİ İLE OKUL YÖNETİCİLERİNİN KÜANTUM LİDERLİK DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

MİRZA ŞAKİR ÇELİK¹, İSMAIL KARSANTIK²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi²

Özet: Kuantum, doğası gereği açık bir sistemi ifade etmenin yanı sıra kargaşa ve belirsizlik durumlarını da hesaba katmaktadır (Konan, 2015). Belirsizlik ortamı, içinde bulunduğumuz an için istenmeyen bir durum olabilir. Örgütsel düzeyde belirsizlik yani kaos, terimsel olarak olumsuz bir duruma karşılık gelse de bilimsel anlamda alışılmadık bir olguyu ifade etmektedir (Saylık, 2020). Kuantum liderler oluşan bu kaos durumunu örgüt ortamında kabul eden, önceden önlem alabilen ve kaos anında problem çözme becerisi gelişmiş bireylerdir (Ertürk, 2022). Okuldaki güven ortamının örgütü oluşturan tüm üyelerin paylaştıkları bir durum olması beklenir. Okul çalışanları birbirine güvendiklerinde yeni tecrübeler için daha istekli olacaklardır. (Polat, 2009). Örgütsel güven samimi bir etkileşimin başlangıcıdır (Yılmaz, 2021). Güven ortamının hedeflere ulaşmadan etkisi söz konusu olduğunda örgütün tüm üyelerinin bu ortamın bozulmaması için elinden geleni yapmak konusunda istekli olması muhtemeldir. Özellikle yönetici konumunda olanların örgütte güven ortamının yaratıcısı ve devam ettiricisi pozisyonunda olması gerekir (Özkara ve Sağlam Arı, 2019). Okul yöneticilerinin sergiledikleri kuantum liderlik davranışları ile öğretmenlerin algıladıkları örgütsel güven düzeyi arasındaki ilişkinin belirlenmesini amaçlayan bu araştırma, ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini ise basit seçkisiz yöntemle belirlenen Rize ili ve ilçelerinde görev yapan 242 öğretmenden oluşmaktadır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak Konan ve Mermer (2021) tarafından geliştirilen Kuantum Liderlik Ölçeği ile Çalışkan (2021) tarafından geliştirilen Örgütsel Güven Ölçeği ölçekleri kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinin incelenmesinde t testi ve tek yönlü ANOVA ile basit doğrusal regresyon analizinden faydalanılmıştır. Bulgular incelendiğinde öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre algılanan kuantum liderlik davranışlarının ve örgütsel güven düzeylerinin farklılaşmadığı ($p > .05$); görevdeki hizmet yılı ile okul yöneticilerinin algılanan kuantum liderlik becerileri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu; okul türü ile öğretmenler tarafından algılanan okul yöneticilerinin kuantum liderlik gösterme becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Regresyon katsayısının anlamlılığına yönelik yapılan inceleme sonucunda kuantum liderliğin örgütsel mutluluk üzerinde pozitif yönlü anlamlı bir etkiye sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bulguları ilgili alanyazındaki araştırmaların bulguları ile karşılaştırıldığında büyük ölçüde benzerlik taşıdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Güven, Kuantum Liderlik, Okul Yöneticisi

DEVLET OKULLARINDA ÇALIŞAN MÜDÜR YARDIMCILARININ ÖRGÜTSEL MUTLULUK ALGILARININ İNCELENMESİ

MİKAIL KARAGÜLLE¹, İSMAİL KARSANTIK²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi²

Özet: Yönetimsel faaliyetlerin başarısına veya başarısızlığına birçok şey etki edebilir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde örgütsel mutluluğun önemli bir değişken ve bireyin toplam mutluluğunu etkileyen faktörlerden olduğu düşünülmektedir (Frey ve Stutzer, 2000, s. 29). Eğitim örgütlerinin başarısı söz konusu olduğunda okulların yapısı ve idare şekli belirleyicidir. Zira eğitimin en önemli paydaşlarından olan yönetici, öğretmen ve öğrenciler, belirlenen amaçları okullarda gerçekleştirmektedir (Aslanargun, 2021, s. 69). Bu araştırmanın amacı ilköğretim okullarında müdür yardımcılığı görevini yürüten öğretmenlerin örgütsel mutluluk algılarını incelemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemi kullanılarak tasarlanmış ve araştırmada fenomenoloji (olgu bilimi) deseninden faydalanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Rize ilinde bulunan anaokulu, ilkokul ve ortaokullarında görev yapan müdür yardımcısı öğretmenlerden, uygun örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 14 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma ile ilgili veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan demografik bilgi formu ve 11 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile yüz yüze görüşmeler yapılarak elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizinden faydalanılmıştır. Çalışma sonucunda, “algılanan duygu durumu, okuldaki duygu durumu, kişisel alanın varlığı, kısa vadeli planlar, uzun vadeli planlar, görev dağılımı, görevin gerektirdiği beceri, yönetici desteği ve mesleki gelişim, okul yönetimine katkı, yönetimde dikkate alınma, okulun yönetim tarzı, iletişim durumu ve başarıda yönetimin rolü” olmak üzere 13 kategori belirlenmiştir. Belirlenen kategorilere ait kodlar oluşturulmuştur. İlgili kodlar incelendiğinde ise en sık tekrarlanan kodların “Başarıda Yönetimin Rolü” kategorisinde bulunduğu görülmektedir. Araştırma bulgularının, ilgili alanyazında yer alan araştırmaların bulguları ile benzerlik taşıdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel mutluluk, müdür yardımcısı, fenomenoloji

DÜNYA BİLİMİNE YENİLİKLER GETİREN AZERBAJCANLI MATEMATİKÇİLER

SÜLEYMANOVA ÜMMÜ İSMAYIL QIZI¹, ŞİRELİYEVA CƏBRAYIL ƏVƏZ OĞLU², ŞİRELİYEVA
PƏRVİN CƏBRAYIL QIZI³, ŞİRELİYEVA VALİDƏ ƏHLİMAN QIZI⁴

Azərbaycan Respublikası Şəki şəhər 14 saylı tam orta məktəb¹, Azərbaycan Respublikası İmişli rayon Xoşçobanlı kənd İ. Əhmədov adına tam orta məktəb², Azərbaycan Respublikası İmişli rayon Rəsullu kənd tam orta məktəb³, Azərbaycan Respublikası İmişli rayon Otuziki kənd tam orta məktəb⁴

Özet: Azərbaycan'ın önde gelen bilim adamları tarihsel olarak dünya bilimine benzersiz katkılarda bulunmuşlardır. Her bilim dalında olduğu gibi matematik alanında da dünyaca ünlü bilim adamlarımız gelişmiş, teorik fikirleri matematik biliminin her yönden gelişmesine güçlü bir ivme kazandırmıştır. Bu bilim adamlarından bazılarında bahsetmek istiyorum. Zahid Khalilov - bu bilim adamı uzun süre Avrupa'da fonksiyonel analiz hakkında yazdı. monograf kullanılmıştır. Fonksiyonel analiz, integral ve diferansiyel denklemlere uygulanması, tüm çevre mekaniği, otomatik kontrol sisteminin matematiksel teorisi bugün hala birçok ülkede uygulanmaktadır. Azerbaycan'da fonksiyonel analiz okulunu kuran bilim adamı, Banach uzayında kendine eşlenik olmayan operatörün spektrumunu da inceledi. Majid Rasulov - Matematikçi bilim adamı, kesin bilimlerin 4 yönünde çalıştı. Özel türevli diferansiyel denklemler teorisi bugün hala geçerlidir. Yurtdışında monografisi yayınlanan ilk Azerbaycanlı matematikçidir - 1967'de "Kontur integrali" method" monografisi İngiltere Kraliyet Matematik Derneği'nin emriyle İngilizce'ye çevrildi ve Hollanda, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da yayınlandı. M. Rasulov rehberliğinde 20'den fazla felsefe ve bilim doktora tezinin savunulması yapıldı. SSCB genelinde 100'den fazla bilimsel eser yayınlamış bir bilim adamı olan Mirabbas Gasimov, "Fonksiyonel analiz ve eklemeleri" ve "Diferansiyel operatörlerin spektral teorisi" ile bugün dünya biliminde incelenen bilim adamları arasında; Rafiq Aliyev - Dünyanın en ünlü Azerbaycanlı bilim adamıdır. Yüksek matematik, yapay zeka, sibernetik ve sinerjik bilimler alanındaki temel araştırmaları, modern dünya düşüncesinin oluşumunda temel bir rol oynadı. Mesud Efendiyev, dünyada bu yönde çalışan en aktif ve tanınmış kişilerden biridir. Amerika'da International Journal Biomathematics and Bioistatistics dergisinin editörü olan Efendiyev, matematiğin biyoloji, ekoloji ve tıp alanındaki uygulamaları ile ilgilenmektedir. Bilim adamı, o röportajda bu gerçeğe de değiniyor: "Bu alandaki sorunlar insanlığın geleceğini tehdit ediyor ve bu nedenle çözüm bulunması gerekiyor. Son 10-15 yılda güçlü mikroskoplar yardımıyla insan sağlığını tehdit eden bakterilerin koloni kurarak insanlar gibi bir toplum oluşturduğu tespit edilmiştir. Buna bilimde biyofilm denir. Bu biyofilmler, üzerlerindeki dış etkiyi azaltmak için kendilerine bir kale inşa ederler. Antibiyotikler, tek tek bakteriler üzerinde anında bir etkiye sahiptir, ancak biyofilmler üzerinde çok fazla değildir. Yayılma etkisi sonucunda kolonilerin sadece yüzey tabakası yok olurken, alt tabakadaki bakteriler belli bir süre sonra tekrar hareket etmeye başlar. Matematiksel modeller, bakterilerin büyüme dinamiklerini, çok çeşitli etkilerin, çevrenin etkisinin, üzerlerindeki antibiyotiklerin vs. bir sonucu olarak gösterir. Çok sayıda faktör dikkate alınarak oluşturulmuştur ve bakterilere karşı savaşmanın en uygun yollarını bulmaya yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler: Bilim, dünya, matematik, ünlü, Azerbaycan

PEDAGOJİK FORMASYON ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE SINIF YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARINI BENİMSEME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

AYKAR TEKİN BOZKURT¹, ZEYNEP YILMAZ ÖZTÜRK²

Gaziantep Üniversitesi- Eğitim Fakültesi¹, Gaziantep Üniversitesi- Eğitim Fakültesi²

Özet: Öğretmenlik, eğitim sistemleri içinde önemli bir ögedir. Öğretmenlik mesleği öncelikle çocukları ve mesleği sevmeyi gerektirir ve bunun yanı sıra her kademedede öğretmenin çocuklarla birlikte olmaktan hoşlanması, onlara karşı hoşgörü ve sabır göstermesi oldukça önemlidir (Kıroğlu, 2017, s. 349). Bu açıdan öğretmenlik mesleğine yönelik adayların sahip olduğu tutumlarını ortaya koymak önem arz eden bir konudur. Öğretmen eğitimindeki geleneksel anlayış, öğretmen eğitiminin yetiştirme boyutu üzerinde durmak ve mesleki gelişimin önemini vurgulamaktır, ancak günümüz eğitim görüşünü olarak nitelendirilen yapılandırıcı görüşe göre öğretmen eğitiminde; mesleki gelişim öğretmenin kendi öğretmen ortam ve uygulamalarının bir parçasıdır (Bulut ve Doğar, 2006). Öğretmenlerin ve öğrencilerin eğitim için bir araya geldiği yerler sınıf ortamlarıdır. Bu araştırmada pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile sınıf yönetimi yaklaşımlarını benimseme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda cevap aranan alt problemler aşağıda yer almaktadır. Pedagojik formasyon öğrencilerinin; Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları hangi düzeydedir? Sınıf yönetimi yaklaşımlarını benimseme düzeyleri nedir? Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile sınıf yönetimi yaklaşımlarını benimseme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki (korelasyon) var mıdır? Varsa ne düzeydedir? Yöntem: Araştırmada nicel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve ilişki tarama modeli kullanılmıştır. Karasar (2005)'a göre ilişki tarama modeli, iki ya da daha çok değişken arasında birlikte değişimin varlığını belirlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Araştırmanın örnekleminde, 2018-2019 akademik yılı bahar döneminde Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde pedagojik formasyon sertifika programında eğitim gören toplam 263 öğrenci yer almaktadır. Örneklem, basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile oluşturulmuştur. Araştırmanın örneklemine ilişkin (n=263) demografik bilgiler şöyledir: Cinsiyete göre; kadın 176 ve erkek 87 kişidir. Branşa; Fen grubu (Fizik - Kimya- Biyoloji) 30, Matematik- İstatistik 25, Beden Eğitimi ve Antrenörlük 56, İktisat- İşletme- Maliye- Uluslararası Ticaret 28, Hemşirelik ve Ebelik 14, Türk Dili ve Edebiyatı 45, Tarih-Sosyoloji- Psikoloji 65 kişi yer almaktadır. Yaş değişkenine göre, 20 - 24 yaşı 171, 25 - 29 yaşı 51, 30- 34 yaşı 20, ve 35 ve üzeri yaş aralığı 21 katılımcı vardır. Mezun olunan lise türüne göre en çok düz lise mezuniyeti (n=130) görülmektedir. Ayrıca, anne ve baba eğitim düzeyi hakkında çalışmada detaylı dağılımlara yer verilmiştir. Veri toplama aracı olarak; "Kişisel Bilgi Formu" ve "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" ve "Sınıf Yönetimi Yaklaşımı Ölçeği" kullanılmıştır. Kişisel Bilgi bölümü araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. "Kişisel Bilgi Formu" araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olup, katılımcı öğrencilerin bazı demografik bilgilerini (cinsiyet, öğrenim gördükleri program türü, yaş, mezun olunan lise türü, anne ve babanın eğitim düzeyleri, gibi) belirlemek amacıyla hazırlanmış ifadelerden oluşmuştur. "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" Üstüner (2006) tarafından geliştirilmiştir ve toplam 34 madde bulunmaktadır "Sınıf Yönetimi Yaklaşımı Ölçeği" Yaşar (2008) tarafından geliştirilmiştir. Sınıf Yönetimi Yaklaşımı Ölçeği, 28 maddeden oluşan ve iki alt boyuta sahip bir ölçektir. Veri analizi sürecinde, toplanan verilerin istatistiksel çözümlenmeleri SPSS 20. 0 paket programından yararlanılarak yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik

tutumları ve sınıf yönetimi yaklaşımlarının dağılımını ve ne düzeyde olduğunu belirlemek için betimsel istatistik tekniklerinden (ortalama, standart sapma, yüzde ve frekans) yararlanılmıştır. Ayrıca aralarındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan verilerin analizi ve bulguların raporlaştırılması süreci devam etmektedir. Bulgulara dayalı sonuç ve öneriler oluşturulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pedagojik formasyon öğrencileri, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, sınıf yönetimi yaklaşımı

ÖZEL OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİ UÇURMA DAVRANIŞINA KARŞI YAKLAŞIMLARI

BEHİYE DEMİR¹, BURÇAK ÇAĞLA GARİPAĞAOĞLU²

Özel Bahçeşehir Kemerburgaz Fen ve Teknoloji Lisesi¹, Bahçeşehir Üniversitesi²

Özet: Bu araştırmanın amacı, özel okullardaki yöneticilerin okul paydaşlarınca sergilenen bilgi uçurma davranışlarına karşı yaklaşımlarını ortaya çıkarmaktır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu kolaylı (gelişigüzel) örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Katılımcılar dört farklı okuldan seçilen üç müdür, dört müdür yardımcısı ve dört zümre başkanından oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Görüşmelerin ikisi online (Zoom), diğerleri ise yüz-yüze gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları için Miles & Huberman (1994) nitel araştırma protokolü (görüşme notları, görüşme dökümü, uzun süreli etkileşim, katılımcı teyidi, uzman teyidi vs.) takip edilmiştir. Veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak Thomas & Kilmann Çatışma Modu Aracı çerçevesinde analiz edilmiştir. Bulgular tablolaştırılmış ve temalar katılımcı alıntıları eşliğinde sunulmuştur. İçeriye bilgi uçurma durumlarında sergilenen yönetici yaklaşımlarının, birbirine taban tabana zıt olan kaplumbağa-kaçınma ve baykuş-iş birliği yaklaşımları olduğu gözlemlenmiştir. Öte yandan dışarıya bilgi uçurma durumlarında yöneticilerin daha amaç odaklı olarak adlandırabileceğimiz köpek balığı- rekabet ve tilki- uzlaşma yaklaşımlarını sergiledikleri ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte bilgi uçurmanın içeriğine göre (kurum gizliliği, görev & sorumluluklar ve özel hayat) yöneticilerin yaklaşımlarının farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Buna göre, bilgi uçurmanın içeriği kurum gizliliği söz konusu olduğunda yöneticilerin en çok köpek balığı- rekabet yaklaşımını, görev ve sorumluluklar söz konusu olduğunda en çok baykuş- uzlaşma yaklaşımını ve özel hayat söz konusu olduğunda ise en çok kaplumbağa- kaçınma yaklaşımını sergiledikleri görülmüştür. Katılımcıların farklı içerikler için farklı yaklaşım tarzlarını benimsemeleri, yönetici yaklaşımlarının yönetici karakterine göre değil, durumsallığa göre şekillendiğini işaret etmektedir. Ayrıca ayıcık- uyma yaklaşımının ne içeriye ne de dışarıya bilgi uçurma durumunda sergilenen bir yaklaşım olmaması oldukça dikkat çeken bir bulgu olarak ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi uçurma, bilgi uçuran, özel okul, yönetici yaklaşımları

STRATEJİK PLAN UYGULAMALARININ ETKİLİ OKUL BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

ŞİFANUR YALÇINKAYA¹, ALİ ÖZDEMİR²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında 26/05/2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile tüm kamu kurumlarında stratejik plan yapılması zorunlu kılınmıştır. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı da okullarda uygulamak üzere MEB 2019-2023 Stratejik Plan Hazırlık Programı yayımlamıştır. Bu çalışmanın amacı okullardaki stratejik planlama uygulamalarının etkili okul özelliği kazandırmadaki rolüne ilişkin okul yöneticisi ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesidir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden bütüncül çoklu durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Çalışma grubu İstanbul ilinde merkezi sınav puanı ile öğrenci alan, taban yüzdelik dilimi en fazla %10 olan okullardan seçilmiş 6 okul müdürü, 9 okul müdür yardımcısı ve stratejik plan ekibinde görevli 9 öğretmenden oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış, verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında ikinci aşama olarak, okulların stratejik planlarına ilişkin doküman incelemesi yapılmış, verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda etkili okul boyutlarından; stratejik planın uygulanmasında gerekli liderlik becerilerine sahip olması bakımından yönetici boyutu; stratejik planı uygulayacak ve aktaracak olması açısından öğretmen boyutu; stratejik planın öznesinin öğrenci olarak görülmesi sebebiyle öğrenci boyutu, stratejik plan ile hedeflenen nihai sonucun öğrenci gelişimi olması ve buna aracı olmasından dolayı eğitim öğretim süreci ve programı boyutu ile diğer boyutları kapsadığı görüşü ve kalıcı olmasından dolayı okul kültürü ve ortamı boyutu stratejik planın uygulanmasında öne çıkan etkili okul boyutları olmuştur. Veli ve çevre boyutu stratejik planlarda iş birliği yapılması olarak sıkça yer alsa da uygulama da etkili olmadığı tespit edilmiştir. Okul stratejik planlarda gerekli güncelleme çalışmalarının yapılması, stratejik plan eğitimlerinin her okul için ayrı planlanması ve okul gelişiminin süreç içinde izlenmesini sağlayan; stratejik plan hazırlık, uygulama ve değerlendirme verilerinin toplandığı dijital bir model geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etkili okul, stratejik planlama, stratejik yönetim, bütüncül çoklu durum çalışması

VELİLERİN ÖZEL OKULLARDAN BEKLENTİLERİ NELERDİR?

SEMİH GÖZÜTOK¹

Yeşilyurt Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi¹

Özet: Bu araştırmada çocuğunu özel okula gönderen velilerin özel okullardan beklentileri ve bu beklentilerin karşılanma düzeyi. araştırılmıştır. Tarama modeline uygun olarak düzenlenen araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: Velilerin özel okul tercihlerinde eğitim kalitesinin önemi var mıdır? Velilerin özel okul tercihlerinde okulun olanaklarının önemi var mıdır? Velilerin özel okul tercihlerinde hizmet kalitesinin önemi var mıdır? Velilerin özel okullardan beklentileri nelerdir? Özel okullar veli beklentisini ne oranda karşılamaktadır? Özel okulların beklentiye karşılamama sebepleri nelerdir? Araştırmanın örneklemini Tokat İlindeki seçkisiz örnekleme yöntemiyle araştırmacı tarafından seçilen 3 özel okulun velileri üzerinde yapıldı. Toplamda özel okullardan 15 er Veli olmak üzere 45 Veli üzerinde çalışıldı. Bu araştırmada verilerin analizi aşamasında, SPSS 17. 00 istatistik paket programı aracılığı ile frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, normal dağılım testi ve parametrik analiz tekniklerinden fark testleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular şunlardır: 1. Öğrenci velilerinin özel okulları tercihinde; öğle arasında veliler işyerlerinden evlerine gelemediği için çocukların eve gelememeleri etki etmektedir. 2. Öğrenci velilerinin eğitim düzeyleri ile okulun olanaklarının tercih nedeni olmasına ilişkin bulgularda bir fark yoktur. 3. Öğrenci velileri özel okullarda verilen yabancı dil eğitimini önemsemektedirler ve bu bir tercih sebebi olarak ortaya çıkmıştır. 4. Veliler özel okullardan sosyal, kültürel ve sportif alanlarda daha yoğun ve doyurucu çalışmalar beklemektedirler. 5. Özel Okulu tercih eden öğrenci velileri devlet okullarına nazaran özel okullarda çocuklarının daha güvenli bir ortamda eğitim gördüğünü düşünmektedirler. 6. Öğrenci velileri okulların fiziksel olanaklarını yeterli görmemektedirler. 7. Öğrencilerini özel okula gönderen öğrenci velilerinin büyük bir kısmı, bu okullarda görev yapan öğretmenleri devlet okulunda görev yapan meslektaşlarına nazaran daha tecrübesiz bulmaktadırlar. 8. Öğrenci velilerinin yarısı, özel okulların kendilerine sundukları hizmetlerden memnun değildirler.

Anahtar Kelimeler: Veli, özel okul, beklenti, eğitim

STEM EĞİTİMİ VE SINIFLARDAKİ UYGULAMALARI HAKKINDA BİR DÖKÜMAN ANALİZİ ÇALIŞMASI

AYKAR TEKİN BOZKURT¹, ALİ YILDIRIM²

Gaziantep Üniversitesi- Eğitim Fakültesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: STEM, Science (Bilim), Technology (Teknoloji), Engineering (Mühendislik) ve Mathematics (Matematik) kelimelerinin ilk harflerinin bir araya gelmesiyle oluşan İngilizce bir kısaltmadır. STEM eğitimi, okul öncesinden yükseköğretim kademesine kadar, fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarının okulda ve okul dışı ortamlarda öğrenimi ve öğretimini kapsamaktadır. Alan yazına bakıldığında STEM, bir meta-disiplin olarak kabul edilerek, STEM eğitimi süreci gerçek hayattan problemlerin çözülebilmesi için farklı STEM disiplinlerinin bütünleştirilmesi olarak ifade edildiği görülmektedir. Bu konuda, STEM eğitimi yaklaşımının tasarım odaklı bir süreci içerdiği belirtilmektedir. Bu bağlamda, STEM günümüz eğitim sistemlerinde önemi giderek artan bir alan haline geldiği söylenebilir. Bu çalışmada, nitel bir yaklaşım benimsenerek, doküman incelemesi metodu ile STEM eğitimi ve sınıflardaki uygulamalarına dönük yapılmış tez çalışmaları incelemeye alınmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Yapılan bu çalışmanın kapsamında, Türkiye'deki STEM eğitimi ve sınıflardaki uygulamalarına dair yayınlanan tezlerin doküman incelemesi yapılmasından ötürü, ülkemizdeki STEM uygulamalarının genel durumunu ortaya koyması bakımından önemli olduğu ve alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, STEM eğitimi çalışmalarına dair sınıflardaki süreçlere odaklanarak konuyu ele alan yayınlanmış tezlerin belirli kriterlere göre incelenmesidir. Çalışmanın ana sorusu "Türkiye'de gerçekleştirilen STEM eğitimi uygulamalarının sınıflar bağlamında genel özellikleri nelerdir?" olarak belirlenmiştir. Çalışmanın veri toplama sürecinde; 'YÖK-Ulusal Tez Merkezi' veri tabanında bulunan tezler içerisinde STEM ile ilgili tarama yapılmıştır. Bu süreçte, konuya dair sınıflardaki uygulamalar üzerinde özelleşebilmek adına gelişmiş tarama sekmesi yardımıyla yayınlanmış tezlerin içerisinde 'STEM ve EĞİTİMİ ve SINIF' anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan tarama sonucunda ulaşılan tez sayısı 16 olarak saptanmıştır. Bu tezler (n=16) dosyalanarak çalışmanın veri seti olarak kabul edilmiştir ve belli kriterlere göre incelenmeye alınmıştır. Bu kriterler; tezlerin lisansüstü eğitim düzeyi, yayınlandıkları Üniversiteler ve Anabilim dalları, tezlerin yazarları ve yayınlandıkları yıllar, ana başlık ve ana başlığa dair ilgili temalar, tezlerin kullandıkları yöntemler, tezlerde kullandıkları veri toplama araçları, ulaşılan ana sonuçlar, şeklinde sıralanmaktadır. Veri analizi aşamasında, ulaşılan ilgili tezlere yönelik doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Doküman analizi, yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve sistematik olarak analiz etmek için kullanılan bir nitel araştırma yöntemi olarak benimsenmektedir. Ayrıca, bu çalışmada toplanan verilerde frekans ve yüzde hesabı gibi betimsel analizlerde kullanılmıştır. Belirtilen kriterler bağlamında yapılan doküman incelemesi sonucunda elde edilen bulgular tablolar halinde gösterimi yapılarak, tablo altı yorumlamalara da yer verilerek çalışmanın bulgular bölümünde yer almaktadır. Çalışmanın bu aşaması devam etmektedir. Buna ek olarak, çalışmaya ilişkin ulaşılan bulgulara dayalı önerilere çalışmanın sonunda yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: STEM, STEM eğitimi, sınıflar

İKLİM KRİZİNE KARŞI TEDBİRLER: YEŞİL BECERİLERİ GELİŞTİRMEK İÇİN DİSİPLİNLERARASI “5-2-1-0” SAĞLIKLI YAŞAM İLKELERİ ÖRNEĞİ

SEVAL ORAK¹, AHMET YALÇIN², UĞUR ERMAN TOPÇU³, NURAY GÖÇMEN⁴, HAYRİYE
KUŞÇU⁵, AYŞEN ERGÖLEN⁶

*Atayurt Okulları¹, Atayurt Okulları², Atayurt Okulları³, Atayurt Okulları⁴, Atayurt Okulları⁵, Atayurt
Okulları⁶*

Özet: Değişen Dünya iklim kriziyle ve sağlık sorunlarıyla karşı karşıya kalmaktadır. İklim değişikliği nedeniyle aşırı sarsıcı seller oluşabilir. Yağış ortalaması düşük yerlerde kuraklık görülebilir. Biyolojik çeşitlilik kayıpları artabilir. İklim değişiklikleri için iki neden ortaya konulabilir. Bunlar küresel ısınma ve küresel soğumadır. Küresel ısınma ve soğuma; atmosfere salınan gazların sebep olduğu varsayılan sera etkisinin bir sonucudur. Bu araştırmanın amacı değişen dünyada iklim krizine karşı alınan önlemlerden biri olan: disiplinler arası “5-2-1-0” sağlıklı yaşam prensiplerinin yeşil becerileri geliştirmesine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesidir. Küresel krize sebep olan etmenlerin kaynağına baktığımız zaman insan etkisi fark edilmektedir. Bu bağlamda erken yaşlardan itibaren öğrenenlerde iklim krizi farkındalığının, yeşil beceriler ediniminin günümüzün modern yaklaşımlarıyla harmanlanarak verilmesi önem arz etmektedir. Diğer önem arz eden küresel sorun ise hareketsiz yaşantı ve dengesiz beslenmeden kaynaklı obezitedir. Dünya’ya baktığımız zaman 5-2-1- Okuralının sağlıklı yaşam için önerildiği görülmektedir. (5 veya daha fazla meyve ve sebze porsiyonu tüketin. Ekran süresini 2 saat veya daha azile sınırlayın. 1 saat fiziksel aktivite yapın. 0 şekerli içecekleri tercih edin.)Bu araştırmalarla kanıtlanmış stratejiler, Amerikan Pediatri Akademisi, ABD Sağlık ve İnsan Hizmetleri Departmanı ve Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezlerinden (CDC) gelmektedir. 5-2-1-0 mesajına maruz kalmanın yalnızca belirli günlük önerilere ilişkin farkındalığı artırmakla kalmayıp, aynı zamanda ailelerin dört günlük hedeften en az ikisinde performansının iyileştirdiğini kanıtladı. Okul öncesinden liseye öğrenci sağlığı savunucuları, 5- 2-1-0 mesajını kendi girişimlerine dahil ettiler" 5-2-1-0"mesajının kanıt dayalı, hatırlaması kolay ve farklı ortamlarda uygulanabilmesi okullarda yaygınlaştırılmasını kolaylaştırdı. Ülkemizde bu mesajın uygulandığı okullara pek rastlanmamıştır. Araştırma kapsamında 5-2-1-0 mesajının 5 meyve-sebze bölümünde öğrenenlerle mor patates tarımı yapılmıştır. Bu projede ele alınan yeşil beceriler şunlardır: 1)Teknolojiyi tasarlamak ve üretmek için gereken yeşil mühendislik becerileri, 2)Çevresel uygulamaların gerçekleştirilmesini sağlamak ve izlemek için gereken yönetim becerileri. Bu kapsamda metaverse uygulamalarıyla patates tarlaları incelendi. Sonrasında mor patates için tarlanın hazırlanması, ekimi ve hasatı öğrenenler tarafından gerçekleştirildi. Patatesin bir sebze, mor patatesin ise sağlıklı bir sebze olduğu vurgulanarak dördüncü sınıf fen bilimleri besin içerikleri konusuyla ilişkilendirilerek yerli müfredatımıza entegre edilmiştir. Ülkemizde daha fazla okulda yaygınlaştırılması için de araştırmacılar tarafından 5-2-1-0 kuralına Türkçe ve İngilizce şarkı yazılmıştır ve bestelenmiştir. Bu araştırmanın amacı 2021 yılı veya sonrasında araştırmacıların görev yaptığı özel bir okulda iklim krizine ve sağlık sorunlarına önlem olarak yapılan Mor Patates tarımı ile 5210 farkındalığı projesine ilişkin öğretmen görüşlerini incelemektir. Türkiye’deki öğretmenlerin iklim krizi farkındalığının bilgi, beceri ve tutumlarının geliştirilmesini amaçlayan bu proje kapsamında, projenin eğitim alanında araştırma yapmak için gerekli temel nitelikleri ne düzeyde geliştirdiğini katılımcıların bakış açılarına dayalı olarak incelemektir. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak tasarlanan bu araştırmanın örneklemini kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile seçilen ve araştırmanın gerçekleştirildiği projede yer alan 14

katılımcı oluşturmuştur. Veriler yüz yüze gerçekleştirilen beş odak grup görüşmesi ile toplanmış ve verilerin analizi betimsel analiz yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular katılımcıların bu eğitimi etkili bulduklarını ve projenin bilgi, beceri ve tutum olmak üzere üç temel boyutta kendilerinin ve öğrencilerinin yeşil becerilerini geliştirdiğini ortaya koymuştur. Bu bakımdan, araştırmadan elde edilen sonuçlar hizmet öncesi öğretmen eğitiminde, hizmet içi öğretmen eğitiminde ve lisansüstü eğitimde bireylerin bilimsel araştırma becerilerinin güçlendirilmesine ışık tutabilecek öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 5-2-1-0, tarım okuryazarlığı, yeşil beceriler, iklim krizi

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ÖĞRETMEN VELİ ÇATIŞMA DURUMLARININ İNCELENMESİ

KAMURAN KAYA¹

MEB/YOZGAT¹

Özet: Bu araştırma, okul öncesi eğitimde öğretmenle-veli arasındaki çatışma durumlarını incelemek, çatışmanın nedenlerini belirlemek ve çatışmanın çözümüne yönelik önerileri öğretmen görüşleriyle sunabilmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma kapsamında Yozgat ili Merkez ilçesinde 2020-2021 eğitim-öğretim yılında resmi anaokulu ve ana sınıflarında çalışan 50 öğretmenle görüşülmüştür. Araştırma nitel araştırma yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Öğretmenler tarafından algılanan, öğretmen-veli çatışması durumlarını belirlemek üzere yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, okul öncesi öğretmenleri ile velilerin en çok hissedilen çatışma boyutunda çatışmalar yaşadıkları belirlenmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin velilerle çatışmaya girdikleri konular: Veli beklentilerinin çok yüksek olması, velilerin okul öncesi eğitimin kazanımları içinde yer almayan harf öğretimi ve sure ezberi konusunda taleplerde bulunmalarıdır. Öğretmenlerin algısıyla, çatışmanın en önemli nedeni ise veli kusurları olarak gruplanan, velilerin okul öncesi eğitim konusunda bilgi eksiklikleri olması ve okul öncesi eğitime gereken önemin verilmemesidir. Okul öncesi eğitimde öğretmen veli çatışmasının öğretmenlerin işlerine en önemli etkisinin psikolojik boyutta olduğu, öğretmenlerin motivasyonlarını düşürdüğü ve performanslarını azalttığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin velilerle çatışmaları azaltmak için önerileri uzlaşma boyutunda yoğunlaşmaktadır. Okul öncesi eğitimde öğretmenlerin kendilerine yönelik velilerden beklentileri; öğretmenlere saygılı davranışlar, öğretmenlere eğitim konusunda destek versinler, öğretmenlerle işbirliği yapsınlar, öğretmenlere güvensinler, öğretmene ve sınıfa müdahale etmesinler. Öğrencilere yönelik beklentileri ise; okulda öğrencilere öğretilenleri evde tekrar ettirsinler, çocuklarıyla verimli vakit geçirsinler, eve gönderilen çalışmalarda, çocuklara yardım etsinler ve çocuklarının gelişimine destek versinler olarak sınıflandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, öğretmen-veli çatışması

MESLEKİ DOYUMUN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA ETKİSİ: İMAM HATİP ORTAOKULLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

SEYDİ ÇELİK¹, SÜLEYMAN DAVUT GÖKER²

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi Ve Denetimi Bilim Dalı¹, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi²

Özet: Bu çalışma İmam Hatip Ortaokullarındaki öğretmenlerin ve yöneticilerin “mesleki doyumlarının örgütsel bağlılıklarına etkisini ve mesleki doyum ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla Sakarya İlinde bulunan Sakarya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı “İmam Hatip Ortaokullarında” görev yapan 184 öğretmen örnekleminde gerçekleştirilmiştir. İlişkisel tarama modelinde tasarlanan araştırmada veriler izinleri alınmış olan “Minnesota Mesleki Doyum ve Örgütsel Bağlılık” ölçekleri aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma sonucu elde edilen verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığını tespit etmek için Kolmogorov-Smirnov normallik testi “IBM SPSS Statistics 26” programı aracılığıyla yapılmıştır. Ayrıca araştırmada Skewness (çarpıklık değeri) ve Kurtosis (basıklık değeri) bakılmış, elde edilen tüm bu veriler sayesinde öğretmenlerinin mesleki doyum ve örgütsel bağlılık düzeyleri değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde t-testi ve ANOVA yani Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin mesleki doyumlarının örgüt bağlılığı yordayıp yordadığını belirlemek için regresyon analizi yapılmıştır. Araştırma bulgularından elde edilen korelasyon analizi sonucuna göre Sakarya’daki İmam Hatip Ortaokullarında görevli öğretmenlerin mesleki doyumunu ile örgütsel bağlılıkları arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki saptanmıştır. Bununla birlikte, regresyon analizi sonucuna göre öğretmenlerin mesleki doyum düzeylerinin örgütsel bağlılıklarına pozitif yönde ve anlamlı şekilde etki ettiği sonucuna varılmıştır. Genel çerçeveden bakıldığında ise mesleki doyum arttıkça öğretmenlerin örgütlerine/kurumlarına bağlılıklarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bildiri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalındaki "Mesleki Doyumun Örgütsel Bağlılığa Etkisi" isimli tezden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki doyum, örgütsel bağlılık, mesleki doyum ve örgütsel bağlılık, eğitim yönetimi

ORYANTİRİNG

BÜLENT DÜKANCİ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu projenin amacı Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünce Okul öncesi ilkokul ve Ortaokullarda Oryantiring Eğitimi Yaygınlaştırmak Amacı ile Oryantiring Eğitici Eğitimi Kursları açılmış olup, Bu sayede Öğrencilerin karşılaştıkları durumları değerlendirerek gerekli hesaplamaları yapıp problemleri çözerek aktive boyunca düşünerek mümkün olduğunca doğru kararlar vermelerini kişisel gelişimlerini sağlamayı ve hayır deme yetisini kazanmaları hedeflenmektedir. Oryantiring ;harita ve pusula kullanarak alışılmamış bir bölgede yön bulmayı içeren Zihinsel ve fiziksel kapasiteyi gerektiren spordur. (Kiellstrom 1994) Bu sebep ile Eğitim Kurumlarında Oryantiring Sporu Yaygınlaştırılarak Kendine ifade edebilen rahat hareket eden, Bilmedikleri farklı konulara merak duyan Grub etkinliklerine Uyum sağlayan bireyler yetiştirmek gereklidir. Oryantiring sporunun Okullarda okutulan derslerde de öğrenme üzerinde etkili olup öğrenmeyi kolaylaştıracağı ve kalıcı öğrenme sağlayacağı Matematik dersinde Rakamlar ve hesapalmalar Fen Bilgisi Tabiat ile uygulamalı ders ayrıca beden eğitimi dersinde oyun şeklinde egzersizleri ilişkisinin önemi için yaklaşık 100 Eğitici Eğitimci yetiştirildi. Çocuklar oynayarak öğrenirler ve temel becerilerini geliştirirler. Oryantiring yaş gurubu eğitimleri Evde odada sınıfta hat üzerine veya yollar üzerine kurulu Eğitim objeleri algılama çizerek öğrenme Okullarda tamamıyla görsel ve teknik etkinlikler düzenlenmesi hedeflenmektedir. Eğitimler çocuğun dikkatini çekecek düzeyde olacaktır. Öğrencilere başlangıçta Oryantiring sporu anlatılacak harita okuma beceresi kazandırılacak hedeflerin nasıl bulunacağı gösterilectir. Ayrıca yine okullarda Oryantiring +Qr kod oryantiring sporu haritaya göreyerleştirilen hedeflerin bulunmasına dayalı bir spor olup hedeflerin üzerine Qr kod içine saklanmış müfreda uygun sorular yerleştirilerek Çocukların her hedefte Qr kodu telefona outarakizli sorulara cevap vermeleri hedeflenmiştir. Her hedefte yeni bir bilgi öğrenmişlerdir. Böylelikle hem spor hem ders yapan öğrencilerde öğrenme kalıcı olacak eğlenceli ve her öğrencinin aktif olarak katıldığı dersler olacak ve teknoloji bağımlılığında arınması sağlanması hedeflenmektedir okullarda Ayrıca geçen sene 23 nisanda Mehmet Akif Ersoy İlkokulu olarak Anaokul ve İlkokul düzeyinde Labirent Oryantring yaptığımız bu etkinliği önümüzdeki yıllarda uluslar arası düzeydeki öğrenciler ile yaparak ültürlerinde etkileşmesi ve sosyaleşmeyi hedefliyoruz. Bu projemizde 100 eğitici eğitimci yaklaşık 500 öğrenci yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Başarı, Dikkat, Koordinasyon, Muhakeme

OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖRGÜT YARARINA ETİK DIŞI DAVRANIŞLARI: ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

BURCU AKKAYA¹, AYSUN BAY DÖNERTAŞ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu çalışma “Okul Yöneticilerinin Örgüt Yararına Etik Dışı Davranışları Ölçeği (OYEDDÖ)”ni geliştirmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, kesitsel bir tarama araştırmasıdır (ölçek geliştirme çalışmasıdır). Ölçek geliştirme sürecinde öncelikle 40 maddelik bir havuz oluşturulmuş, uzman görüşleri doğrultusunda madde sayısı 28 olacak şekilde düzenlenmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yapılması için pilot ve ana olmak üzere iki ayrı uygulama yapılmıştır. Pilot uygulamada 292 kişilik bir örneklem grubuna, ana uygulamada ise 290 kişilik başka bir örneklem grubuna ulaşılmıştır. Ölçeğin geçerlik kanıtlarının ortaya konması için açılımlı (AFA) ve doğrulayıcı (DFA) faktör analizleri, güvenilirlik kanıtları için ise Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ile madde toplam test puanı korelasyonları hesaplanmıştır. Faktör analizine ilişkin varsayımlar SPSS 25.0 programıyla sınanmıştır. Buna göre; KMO değerinin (.960), Barlett’s Testi anlamlılık değerinin ise ($p=.000$) olduğu görülmüştür. Dağılımın çarpıklık-skewness değerinin (-.039), ve basıklık-kurtosis değerinin (-.585) olduğu tespit edilmiştir. Korelasyon matrisi tablosunun incelenmesi sonucu, bütün maddelerin (.30) ile (.90) arasında bir değerde korelasyona sahip olduğu dolayısıyla maddeler arasında çoklu doğrusallık ve teklik sorununun olmadığı görülmüştür. Yapılan analizler sonucunda veri setinin normal dağılıma oldukça yakın olduğu değerlendirilmiştir. AFA sonucunda; 3 faktörlü 21 maddelik yapı kabul edilmiştir. Birinci faktörün toplam varyansa katkısının %24,35, ikinci faktörün katkısının %47,95, üçüncü faktörün katkısının %65,47 olduğu tespit edilmiştir. Üç faktörlü yapının yorumlanmasına katkı sağlamak amacıyla varimax döndürme işlemi gerçekleştirilmiş, döndürülmüş sonuçlar yorumlanırken; (.45)’in altında faktör yük değerine sahip olan maddeler ile binişiklik gösteren toplam yedi madde devre dışı bırakılarak ölçek son haline getirilmiştir. Ölçeğin alt boyutları; imaj (8 madde), finans (8 madde), öğrenme iklimi (5 madde) başlıklarında üç alt boyuta ayrılmıştır. Alt boyutlarda yer alan tüm maddelerin faktör yük değerlerinin (.45)’in üzerinde, makul bir değerde olduğu tespit edilmiştir. Alt boyutlarda yer alan maddelerin madde toplam korelasyon değerleri (.65)’nin üzerindedir. Bütün veriler birlikte değerlendirildiğinde; ölçeğin yapı geçerliğine sahip olduğu ve ölçek maddelerinin ayırt ediciliğinin yüksek olduğu görülmektedir. Üç faktörlü modelin geçerliliğini test etmek amacıyla LISREL programı kullanılarak DFA yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda veri setinin normal dağılıma oldukça yakın olduğu değerlendirilmiştir. Buna göre; KMO değerinin (.951), Barlett’s Testi anlamlılık değerinin ise ($p=.000$) olduğu, dağılımın çarpıklık-skewness değerinin (-.039), ve basıklık-kurtosis değerinin (-.585) olduğu, maddelerin basıklık ve çarpıklıklarının normalden çok sapma göstermediği görülmüştür. Bütün maddelerin, (.30) ile (.90) arasında bir değerde korelasyona sahip olması dolayısıyla maddeler arasında çoklu doğrusallık ve teklik sorununun olmadığı tespit edilmiştir. DFA sonuçlarına ait yol şemasında yer alan maddelere ait t değerlerinin (5.52) ile (11.18) arasında olduğu görülmüştür. Bu değerler, (.05) anlamlılık düzeyinde (1.96) değerinden büyük olduğu için manidardır. Benzer şekilde maddelerin hata varyansları incelenmiş ve bütün değerlerin (.43) ile (.74) arasında olduğu, bu değerlerin kabul düzeyi olan (.90)’ın altında olduğu görülmüştür. Bütün t değerleri manidar ve hata varyansları düşük olduğu için herhangi bir maddenin analizde devre dışı bırakılmasına gerek kalmamıştır. Uyum indekslerinin iyileştirilmesi için önerilen; 27 ile 26, 19 ile 21, 4 ile 1. maddeler arasında modifikasyonlar yapılmıştır. Faktör korelasyonlarının 0,85’ten küçük olması

sonucu varlığı iddia edilen faktörlerin birbirinden ayrı kavramlar olduğu düşünülmüştür. DFA sonucunda Ki-kare (X^2) değerinin (418.48) serbestlik derecesine (186) oranının (2,25) olduğu görülmüştür. DFA sonucunda; RMSEA değerinin (.067), RMR değerinin (.034), SRMR değerinin (.064) ve CFI değerinin (.89) olduğu görülmüştür. Bütün uyum indeksleri birlikte değerlendirildiğinde kurulan modelin uyumunun kabul edilebilir düzeyde olduğu söylenebilir. Ölçeğin bütün alt boyutlarında Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısının (.975) ve üzerinde değerler aldığı görülmüştür. Madde toplam test puan korelasyonları (.41) ile (.65) arasında değişmektedir. Sonuç olarak, Okul Yöneticilerinin Örgüt Yararına Etik Dışı Davranışları Ölçeği'nin 21 madde üç boyuttan oluştuğu görülmüştür. Elde edilen bulgular, geliştirilen ölçeğin okul yöneticilerinin örgüt yararına etik dışı davranışlarını ölçmek için kullanılabilir ve geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgüt yararına etik dışı davranış, etik, ölçek geliştirme, örgütsel davranış, okul yöneticisi.

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ COVID 19 PANDEMİ SÜRECİNDE BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFTA ÖĞRETMENLİK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ZEYNEP YILMAZ ÖZTÜRK¹

Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi¹

Özet: Cumhuriyet tarihi itibari ile ilkokullarda eğitimin devlet okullarında parasız ve zorunlu olduğunu bilmekteyiz. Devletin en önemli hizmet alanlarından biri olan eğitim; toplumun tüm düzeylerine ulaştırılması, tüm vatandaşların eşit erişim hakkına sahip olması bakımlarından alternatif uygulamaların bulunduğu bir hizmet dalıdır. İlkokul kademesi düzeyinde alternatif eğitim uygulamalarından bir tanesi birleştirilmiş sınıf uygulamalarıdır. Türkiye’de ve Dünya’da birleştirilmiş sınıf uygulamalarının mevcut olduğu görülmektedir. Bu çalışmada covid 19 pandemisi sürecinde birleştirilmiş sınıflarda öğretim dersini başarı ile tamamlamış olan sınıf öğretmeni adaylarının birleştirilmiş sınıflar ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışma betimsel nitel bir çalışmadır. Bu araştırmada sınıf öğretmenliği bölümü son sınıf öğrencilerinin birleştirilmiş sınıflar ile ilgili görüşlerini incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile araştırma yürütülmüştür. Gaziantep Üniversitesi 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar döneminde sınıf öğretmenliği bölümü son sınıf öğrencileri araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Covid 19 pandemisi nedeniyle birleştirilmiş sınıflarda öğretim dersini uzaktan eğitim yoluyla alarak başarılı olmuş ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 50 öğrenciye ulaşılmaya çalışılmıştır. Ancak google formu eksik ve hatalı olarak dolduran 8 öğrenci yanıtı çalışma dışında bırakılmıştır. Yapılan araştırmaya göre şu sonuçlara ulaşılmıştır: Covid 19 Pandemisi sürecinde Sınıf öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin yarısından fazlası (N=24) birleştirilmiş sınıflarda öğretmen olma konusunda kendisini hazır hissederken, yarısından az kısmı (N=16) kendisini hazır hissetmemekte, çok az bir kısmı ise (N=2) kendisini kararsız hissetmektedir. Sınıf öğretmenliği son sınıf öğrencileri kendilerini birleştirilmiş sınıflarda öğretmenlik yapmaya hazır hissetme nedenlerini sırasıyla “BSÖ dersinde öğrenilen bilgilerin yeterliği, kişisel olarak kendini yetiştirmiş olma, BSÖ dersinde verilen ödevler, öğretmenlik uygulaması ve öğretim derslerinin katkısı, BSÖ ile ilgili araştırma yapma, birleştirilmiş sınıf öğretmenin derse konuk edilmesi, birleştirilmiş sınıfta okumak” olarak belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenliği son sınıf öğrencileri kendilerini birleştirilmiş sınıflarda öğretmenlik yapmaya hazır hissetmeme nedenlerini sırasıyla “Uygulama ve gözlem yapma fırsatının olmaması, birleştirilmiş sınıfların zorluğu, öz güven eksikliği, yabancı ülke kanun ve yönetmeliklerini bilmemek” olarak ifade etmişlerdir. Öneriler: Öğretmenlik uygulaması dersi içeriğine birleştirilmiş sınıflar ile ilgili uygulama ve gözlem eklenebilir. Yabancı uyruklu öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine entegrasyonlarının sağlanması için eğitim sistemimizdeki kanun yönetmelik bilgilerinin etkili bir şekilde kazandırılması sağlanabilir. Pandemi sonrasındaki durum diğer araştırmacılar tarafından araştırılabilir. Pandemi sonrasındaki durum farklı üniversitelerde araştırılarak sonuçlar karşılaştırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni adayları, birleştirilmiş sınıf, birleştirilmiş sınıf öğretmeni

5. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDAKİ TEMA DEĞERLENDİRME SORULARININ YENİLENEN BLOOM TAKSONOMİSİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

MEHMET MUSTAFA MARANGOZ¹, EDA MERT ALTINEL²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Son zamanlarda, eğitim öğretim müfredatında bilgi aktarımı ve konu alanları ile ilgili içeriklerin öğretilmesinin yanında üst düzey becerilerin de öğretilmesi önem kazanmıştır. Bu bağlamda okullarda eleştirel düşünme, sorgulama, araştırma gibi beceri alanlarının kazandırılmasını amaçlayan eğitim öğretim yöntemlerinin kullanımına yönelik öğretim programları hazırlanmaktadır. Üst düzey düşünme becerisi, eğitimde yapılan düzenlemelerde temel alınan önemli bir etkidir ve araştırma, sorgulama, bilgiler arasında zihinsel bağ kurabilme ve sınıflama yapabilme gibi karmaşık zihinsel süreçleri içeren bir düşünme biçimidir. Bu nedenle ders sürecinde kullanılan öğretim araçları ve ölçme değerlendirme uygulamalarının da üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik olması gerekmektedir. Bloom taksonomisi, ders içeriklerinin ve ölçme değerlendirme uygulamalarının hazırlanmasında önemli bir rehber görevi görmektedir. Günümüzde de Bloom taksonomisinden sıklıkla yararlanılmaktadır. Bu çalışmada, 2022-2023 eğitim – öğretim yılı için Anıttepe yayınları tarafından hazırlanmış 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki tema değerlendirme sorularının Yenilenmiş Bloom taksonomisinin bilişsel alanına göre incelenmesi amaçlanmıştır. “5. Sınıf Tema değerlendirme sorularının Yenilenmiş Bloom taksonomisinin bilişsel alanına göre dağılımı nasıldır?” sorusu araştırmanın problem cümlesi olarak belirlenmiştir. Problem cümlesinden yola çıkarak araştırmanın alt problemleri oluşturulmuştur. Alt problemler doğrultusunda ders kitabındaki tüm temalarda bulunan tema değerlendirme soruları belirlenen ölçüte göre incelenmiştir. Çalışma, betimsel bir araştırma olup tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında nitel araştırma tekniklerinden döküman incelemesi; verilerinin analizi sürecinde ise nitel veri analizi tekniklerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında yenilenmiş Bloom taksonomisi bilişsel alan basamaklarından hareketle oluşturulan tema değerlendirme sorusu inceleme ölçütleri formu kullanılmıştır. Her tema kendi içinde değerlendirilip, elde edilen veriler problem sorusuna göre incelenmiştir. Soruların her birine kod verilip incelenen düzeylere göre sorular sınıflandırılmıştır. Analiz sonuçlarına göre tema değerlendirme çalışmalarında bulunan soruların %84,9’unun alt düzey, %15,1’inin ise üst düzey becerilere yönelik olduğu belirlenmiştir. Soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin basamaklarına göre dağılıma bakıldığında ise en yüksek oranın %52,8 ile anlama basamağına yönelik olduğu, en düşük oranın ise 0,6 ile yaratma basamağına yönelik olduğu gözlenmiştir. Etkinlikler basamaklara göre eşit bir dağılım göstermemesi, özellikle daha üst düzey bilişsel becerileri (çözümleme, değerlendirme ve yaratma) kullanmayı ve geliştirmeyi amaçlayan etkinlik örneklerinin daha az olması; yaratma basamağı düzeyindeki etkinliklerin sadece bir adet olması diğer önemli bir bulgudur.

Anahtar Kelimeler: Yenilenmiş Bloom taksonomisi, 5. sınıf, Türkçe, ders kitabı.

60-72 AYLIK ÇOCUKLARIN EROT SONUÇLARININ İNCELENMESİ (EDİRNE İL ÖRNEĞİ)

AÇELYA SİVRİKAYA GİRAY¹, SERDAL DENİZ²

ASG Eğitim Danışmanlığı¹, Kayseri Üniversitesi²

Özet: İlkokul birinci sınıfa başlayan çocukların okul başarıları için gerekli olan temel becerilerindeki yetersizliklerden dolayı alan yazında, okulöncesi dönem erken okuryazarlık becerilerinin desteklenmesi gerekliliğinin önem kazandığı belirtilmektedir. Çocuklarda erken okuryazarlık becerilerini tarama amacıyla geliştirilen Erken Okuryazarlık Testi (EROT) 60-72 aylık arasında yer alan çocukların, erken okuryazarlık becerilerinin değerlendirilmesini ve tanılama aracı olmaktan daha çok, risk grubunda yer alıp almadıklarını ve destek gereksinimi olan çocukları belirlemeye yönelik geliştirilmiş bir değerlendirme aracıdır. Erken Okuryazarlık Testi (EROT) boyutları: A- Sözcük Bilgisi Becerisi; alıcı dilde sözcük bilgisi, ifade edici dilde sözcük bilgisi, genel isimlendirme,işlev bilgisi B- Sesbilgisel Farkındalık Becerisi; uyak farkındalığı, ilk sese göre eşleme, son sese göre eşleme, cümleyi sözcüklere ayırma, sözcükleri hecelerine ayırma, heceleri birleştirme, sözcüklerin ilk sesini atma, sözcüklerin son sesini atma C- Harf Bilgisi Becerisi; alıcı dilde harf bilgisi, ifade edici dilde harf bilgisi D- Dinlediğini Anlama Becerisi; kim, nerede, ne zaman, ne, nasıl ve neden sorularını içeren alt boyutlarından oluşmaktadır. Bu araştırma 60-72 aylık çocukların EROT sonuçlarının cinsiyet ve altmış-altmışaltı ile altmış yedi-yetmiş iki aylık arasında olan çocukların test sonuçlarının karşılaştırmalı incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma nitel yöntemle gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya Edirne il merkezinden 11 erkek ve 13 kız olmak üzere toplam 24 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veriler, Erken Okuryazarlık Testi (EROT) ile elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin betimsel analizi yapılmıştır. Bu araştırma sonucunda; araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyete göre sözcük bilgisi becerilerinde, alıcı dilde sözcük bilgisi EROT kesme puanının altında performans sergileyenlerin ve işlev bilgisi EROT kesme puanının altında performans sergileyenlerin çoğunlukla kız olduğu bulunmuştur. Bu bulgulara göre katılımcı kızların sözcük bilgisi becerisinde daha düşük performans sergilediği sonucu elde edilmiştir. Araştırmada cinsiyete göre sesbilgisel farkındalık becerilerinde, heceleri birleştirme bölümünde kızların daha başarısız olduğu tespit edilirken, harf bilgisi becerilerinde alıcı dilde harf bilgisi bölümünde kızların beklenen performansı sergilediği ancak erkeklerin daha başarısız olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların aylık gelişimlerine göre sözcük bilgisi becerileri'nde alıcı dilde sözcük bilgisi EROT kesme puanının altında performans sergileyenlerin çoğunluğunun 60/66 aylık arasında olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, katılımcıların aylık gelişimlerine göre sesbilgisel farkındalık becerilerinde, heceleri birleştirme bölümünde de daha başarısız olanların 60/66 aylık arasında olduğu bulunmuştur. Harf bilgisi becerisi, alıcı dilde harf bilgisi bölümünde ise yine başarısız olanların çoğunluğunun 60/66 aylık arasında olduğu sonuçları elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: EROT, okul öncesi, cinsiyet

7'DEN 70'E AKIL VE ZEKA OYUNLARI PROJESİ

BİLGEN ALÇİÇEK¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Projemiz; Arnavutluk'tan 1, Azerbaycan'dan 1, Bulgaristan'dan, Gürcistan'dan 1, İtalya'dan 1, Polonya'dan 2, Portekiz'den 1, Romanya'dan 2, Türkiye'den 79, Ukrayna'dan 1 olmak üzere toplam 90 ortaklıdır. Aile ilişkilerinin zayıfladığı çağımızda öğrencilerimize büyüklerle vakit geçirmenin değerini anlatmayı hedefledik. Çocuklarımızın sanal âlemden kurtulması yolunda bir alternatif ve onun olumsuz etkilerinden uzaklaşarak öğrencilerin ebeveynleri ile daha fazla zihinsel ve fiziksel beceri gerektirecek oyunlarla vakit geçirmelerini amaçladığımız bir projedir. Projemizde öğrencilerimiz zekâ oyunlarını hem yaşayarak kendi öğrenecek hem de yaşatarak büyüklerine öğretmeleri için farklı oyunlar düşünülmüştür. Böylelikle çocuklarda analiz, sentez, hafıza geliştirme becerisi, akranları ile kubaşık çalışma kabiliyeti, problemler karşısında çözüm geliştirme becerilerinin geliştiği gözlenmiştir. Böylelikle öğrenmenin en güçlü ilkelerini uygularken, bir taraftanda kaliteli vakit geçirmeleri hedeflenmiştir. Her ay farklı oyun oynanmıştır. Covid-19 salgın günlerinde Mart ayından sonrada etkinliklerimize evde devam edilmiştir. Final ürünlerimiz Platagon ve Biteable uygulamaları oluşturulan videolarımızdır. Proje için belirlenen hedeflere, proje çalışma takviminde yer alan konuların zamanında işlenmesi, uygulanması ile ulaşılmıştır. Öncelikle şahsım Kırklareli İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından açılan zekâ oyunları 1. Basamak ve 2. Basamak kurslara katıldım. Projemizin hedefleri ulaşmak için öğrendiğim akıl ve zekâ oyunları öğrencilerimin ilgi ve isteklerine göre öğrettim. Böylelikle oyunlar için gerekli isteği oluşturarak işin ödevden çok bir eğlenme aracı olması için gayret gösterdim. Akabinde velilere gerekli duyuruları yaparak onların bu projeye istekli olmalarını sağladım. Faaliyetlerimizi planlama süreci içerisindeki takvim sırasına göre gerçekleştirdik. Her ay belirlediğimiz oyunları ilgili derslerde ve kazanımlarda hem karşılıklı oynadılar hem de birbirlerine öğretmek için çaba gösterdiler. Pekiştirdikleri bu oyunları oynamak için daha sonra aile üyelerine önce okul içi ve dışında ortak etkinliklerimizle öğrettiler ve oynadılar. Akabinde evde ebeveynlerle bu oyunları ders dışı zamanlarda aile etkinliği olarak yaptılar. Böylece hem kendi aralarındaki hem de aileleri ile olan vakitlerde nitelikli bir zaman geçirme fırsatı buldular. Bunun sonucunda aile içindeki ilişkilerin rol modeller ile çocuk arasında çatışma yaşanmadan bir oyun havasında geçerek, çocuğun ilgi ve isteği canlı tutularak, ekranın zararlarından uzaklaştırma hedefimize ulaşmaya çalıştık. Ayrıca aile üyelerinde zihinsel beceri faaliyetleri geliştirilerek yeni öğrenme olanakları sağlandı. Bu öğrenme ortamında ise ailenin küçük üyelerinin hedef merkezde olması ise ailelerin hem sorumluluk duygularının gelişmesinde hem de çocukları ile vakit geçirme kabiliyetlerinde olumlu bir pekiştirici olmuştur. Çocuklarımız için en büyük sıkıntı olan her boş anı dijital bir ekran karşısında geçirme isteğine alternatif olarak, akıl ve zekâ oyunları oynamak, ev içinde nitelikli bir vakit geçirme aracı olurken, okulda ders ve teneffüs saatlerinde akran grupları arasında zihinsel becerilerinin gelişmesi için bir fırsat olmuştur. Projemizin başlangıcında velilere, öğrencilere ve öğretmenlere proje başında ön anket, sonunda ise değerlendirme anketleri yapıldı. Bu şekilde başlangıçtaki durumumuz ile proje sonundaki durumumuzu değerlendirme fırsatı bulmuş olduk. Öğrenci ve velilerimiz ayrıca sürecin onlarda bıraktığı durumu ifade eden değerlendirme videoları çektiler. Öğrenciler forumlar üzerinde de çeşitli değerlendirmelere katılarak süreç ile ilgili düşüncelerini ve durumlarını ifade ettiler. Projemizde birçok işbirlikçi ve ortak ürünler oluşturulmuştur. Bu proje bana hem ebeveyn olarak hem de bir öğretmen olarak yeni fikirler

üretmemde önemli etken olmuştur. Proje sayesinde öğrencilerim ve ben birçok yeni akıl ve zekâ oyunu öğrendik. Artık birçok dersimde özellikle Beden Eğitimi ve Oyun ile Serbest Etkinlikler dersleri benim ve öğrencilerim için daha verimli olmaya başladı. Okul toplumunda projemiz ciddi manada ses getirmiştir. Öğrencilerimiz tarafından projelerimizi okul idarecilerine tanıtarak özgüven, kendini ifade etme becerilerini kazandılar Onlarla zekâ oyunları oynadılar. Öğrencilerimiz sınıfımızda, okulumuzda ve ilde düzenlenen turnuvalara katıldılar. Öğrencim ilimizde yapılan turnuvada Qbitz dalında il birincisi olarak, Türkiye finallerine gitme hakkı kazandı. Öğretmen ve öğrenciler olarak projemizin bizlere çok farklı bir strateji kattığı aşikâr. Öğrencilerimiz sanal âlemden uzaklaşıp, gerçek âlemde sorumluluk kazandılar ve başka yerlerde yaşayan akranları ile tanışma fırsatı yakaladılar. Çeşitli aktivitelerle web2 araçlarını tanıyıp kullanma fırsatı buldular. Bu proje ve uygulamaları öğretmenlerimizin proje çalışmaları yapmaları için itici bir güç oldu.

Anahtar Kelimeler: Akıl ve zeka oyunları, strateji geliştirme, planlama, mantık yürütme-mantıksal bütünleme, görsel-uzamsal düşünme, sıra dışı düşünme, dikkat-konsantrasyon, hafıza ve bellek

4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL VE DUYGUSAL BECERİLERİNİN KÜLTÜREL MİRAS ÖGELERİ ÜZERİNDEN HİKAYE YAZMA YOLU İLE GELİŞTİRİLMESİ

SİBEL YALI¹, SÜMEYRA CANAVAR²

İU-Cerrahpaşa¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Eğitim uygulamalarını konusunda son yıllarda yapılan çalışmalarda eğitimin çağın gereksinimlerine ve geleceğin ihtiyaçlarına uygun tasarlanması hususuna dikkat çekilmektedir. Bu bağlamda sosyal-duygusal becerilerin okul ve yaşam başarısının anahtar değişkeni olma rolüne işaret edilmektedir. Öğrencilerin sosyal duygusal becerilerinin geliştirilmesi konusuna Milli Eğitim Bakanlığı K12 Beceriler Çerçevesi Türkiye Bütüncül Modeli'nde de referans verilmektedir. Bu referansta, çocukların sosyal duygusal becerilerini desteklemede zihinsel eylemlerin ve somut ürünler geliştirilmesinin altı çizilmektedir. Alanyazın ve öğretmen görüşleri incelendiğinde öğrencilerin, yaşadıkları çevreye ilişkin farkındalık ve bilgi düzeylerinin düşük olduğu ve bunun doğal bir sonucu olarak sosyal farkındalık, sorumlu karar alma ve ilişkisel becerilerinin gelişemediği görülmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin yaşadıkları kentin kültürel ve doğal mirasları hakkındaki bilgi ve beceri eksiklerinin giderilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacı gidermek amacıyla öğrencilerin kültürel miras kavramına ilişkin merak ve beklentilerinin saptanması; yenilikçi yöntemlerle kültürel mirasın öğretimi ve kültürel miras eğitimi yoluyla öğrencilerin sosyal farkındalık, sorumlu karar alma ve ilişkisel becerilerinin geliştirilmesi gerektiği düşünülmüştür. Bu düşünceden hareketle 9-10 yaş aralığındaki öğrencilerin yaşadıkları kentin kültürel mirası konusundaki farkındalıklarının ölçülmesi ve geliştirilmesi amacıyla bir eylem planı hazırlanmıştır. Araştırma, 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Dönemi'nde Türkiye ve İtalya ortaklığında yürütülen bir proje kapsamında eTwinning faaliyeti olarak yürütülmüştür. Uygulamanın yapılacağı çalışma grubu bu faaliyette bulunan öğrenciler arasından amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Etkinlik programı, Bursa ili İznik ilçesindeki iki ilköğretim okulunda uygulanmıştır. Program, 4. sınıf öğrencisi toplam 16 öğrenci ile birlikte çalışılmıştır. Projenin ilk aşamasında öğrencilerden yaşadıkları kent ile ilgili bir metin yazmaları talep edilmiştir. Bu metin ön test olarak değerlendirilmiştir. Projenin ikinci aşamasında, Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Europeana.org ve Google Art & Culture gibi dijital platformlar üzerinden öğrencilerin okuma, yazma ve içerik üretme becerilerini destekleyen çeşitli aktiviteler gerçekleştirilmiştir. Bu süreç eylem araştırması modeline uygun şekilde yürütülmüştür. Projenin son aşamasında öğrencilerden etkinlikler kanalıyla edindikleri bilgileri hayal güçleri ile birleştirmeleri ve yaşadıkları kent ile ilgili bir hikaye yazmaları istenmiştir. Projenin birer çıktısı olarak üretilen hikayeler çalışmanın son testi olarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın ön bulguları, çalışma grubunda yer alan öğrencilerin hem akademik hem de sosyal duygusal bağlamda geliştiğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye K12 Beceriler Çerçevesi, eTwinning, kültürel miras eğitimi, hikaye yazma, sosyal duygusal beceriler, İznik

AFET FARKINDALIK EĞİTİM PROGRAMININ OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN AFET BİLİNÇ DÜZEYLERİNE ETKİSİ

ESER ÜNALAN ŞENLER¹, MERAL CANTÜRK², HÜMEYRA BEKTAŞ³

Milli Eğitim Bakanlığı Ziya Gökalp Anaokulu¹, Milli Eğitim Bakanlığı Nene Hatun Anaokulu², Milli Eğitim Bakanlığı TOKİ Fulya Anaokulu³

Özet: Afetler; bilim, teknoloji ve endüstride yaşanan gelişmeler ve çarpık kentleşmenin etkisi ile birlikte ne yazık ki günümüzde artarak insan hayatının ayrılmaz bir parçası olmaya devam etmektedir. Afetleri ortadan kaldırmak mümkün olmayabilir ama etkilerini alınan çeşitli önlemler ile en aza indirgeyebilmek mümkündür. Alınacak tedbirlerin temel kaynağını öğrencilerin erken yaşlarında başlayacak olan afet eğitimleri oluşturmaktadır. Araştırmalar, Türkiye’de afet eğitimi çalışmalarının çoğunlukla ilk ve daha üst eğitim kademelerine yönelik yapıldığı, okul öncesi dönemine yönelik çalışmaların ise video/ görsel ürünleri düz anlatım yoluyla yansıtmaya, boyama çalışmaları boyutunda kaldığı görülmektedir. Öğrenmenin kalıcı olduğu bu dönemde, afet bilincine yönelik çocuk merkezli ve yaparak yaşayarak öğrenme imkânı sunacak, planlı bir eğitim programının önemi ortaya çıkmaktadır. Okul öncesi dönemden başlanılarak planlı bir eğitim programı dâhilinde afete yönelik farkındalık ve bilinç çalışmaları uygulanırsa, ülkemizi tehdit eden afet risklerine karşı çocuklarımıza temel davranış ve becerilerin kazandırılabilceği düşünülmektedir. Buradan hareketle bu araştırmanın amacı, okul öncesi çocukları için hazırlanan Afet Farkındalık Eğitim Programı'nın, çocukların afet bilinç düzeylerine etkisinin incelenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden öntest- sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2019-2020 eğitim-öğretim yılında, İstanbul Küçükçekmece ilçesine bağlı resmi bağımsız anaokulunda öğrenci olan 120 çocuk oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde kontrol grubuna sadece MEB Okul Öncesi Eğitim programı uygulanmıştır. Deney grubuna ise bu programın yanı sıra araştırmacılar tarafından geliştirilen Afet Bilinci Eğitim Programı 6 hafta süresince uygulanmıştır. Bu programda ülke genelinde en çok yaşanan üç temel afet (deprem, sel ve yangın) ele alınmıştır. Her afet için 6’şar etkinlik, birer aile katılımı çalışması ve birer değerlendirme çalışması yer almaktadır. Program toplamda 24 alt çalışmadan oluşmaktadır. Çalışmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen “Afet Bilinci Farkındalık Görüşme Formu” kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde hem nitel hem de nicel analiz teknikleri kullanılmıştır. Toplanan verilerin puanlanmasında nitel araştırma yöntemlerinden içerik analiz tekniği kullanılmıştır. Puanlanan veriler SPSS.22 paket programına aktarılarak betimsel ve yordamsal analiz teknikleri kullanılmıştır. Betimsel analiz tekniklerinden frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır. Yordamsal analizlerde ise kontrol - deney grubu ve öntest – sontest karşılaştırılması yapılmıştır. Karşılaştırma öncesinde verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov – Smirnov testi ile test edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, deney grubundaki çocukların afet bilinci eğitimi sonrasında, afet ile ilgili kavramları daha iyi tanımlayabildiği, afet durumlarıyla karşılaştıklarında ve sonrasında nelerin yapılması gerektiğine yönelik farkındalıklarının arttığı, deprem, yangın ve sel konusundaki bilgilerinin anlamlı bir şekilde artış gösterdiği görülmüştür. Sonuç olarak afet farkındalık eğitim programının, okul öncesi öğrencilerin afet bilinci farkındalıklarının artmasına katkı sağladığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, afet bilinci, afet eğitim programı

BUHAR İLE ÖĞRENIYORUM

MELEK ÇOLAK¹, FEYZA BAYBARS²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Kişinin günlük yaşamındaki sorunları çözmek için fen, matematik, teknoloji ve mühendislik süreçlerini birleştiren pedagojik bir yaklaşım olan STEM eğitiminin en temel özelliklerinden biri; mühendislik tasarımının bilim, matematik ve teknoloji öğrenimi ile birleşmesi olarak görülüyor. Öğrenciler, fen bilgisi, matematik ve teknoloji alanlarındaki bilgi ve becerilerini, gerçek hayattaki problemlerini çözmek için kullanacak aktivitelerle geliştiriyorlar. Yani, modelin öne çıkan bir diğer temel özelliği de, öğrencilere, bu dört disiplinden hem günlük yaşamlarında, hem de ileride meslek hayatlarında kullanabilecekleri pratiklerin öğretilmesini hedefleyerek bu pratikleri okulöncesi çocuklarına indirgeyerek onların yaratıcılıklarını daha üst düzeye çıkarmayı hedefledik. Katılımcıları Türkiye(9), Ürdün(2), Azerbaycan(2), Romanya(1), Litvanya(1), Letonya(1) öğretmen 4-11 yaş aralığındaki 78 öğrenci olan projemizde ayrıca öğrencilerimizin; onların hayal güçlerini kullanarak girişimcilik, iş birliği çalışma, iletişim ve bilimsel süreç becerileri ile birlikte doğaya karşı olumlu tutum geliştirmeleri amaçlanmıştır. Proje üyesi öğrenciler her ay belirlenen bir temada keşfedip sorgulayarak beyin fırtınası yaparak steam çalışması gerçekleştirmişlerdir. Proje başlangıcında ve sonunda yapılan anketler ile çocuklarda, veli ve öğretmenlerde projenin amacına ulaştığını kanıtlayan sonuçlar elde edilmiştir. Projemiz ile öğrencilerimizde geliştirilen yetkinlikler şu şekilde sıralanabilir: Anadil okuryazarlığı: Öğrenciler deneylerini video ile sunmak; kendilerini forumlarda, afiş ve logo tasarımlarında yazılı, webinarlarda sözlü olarak ifade etmek durumunda olduklarından anadil okuryazarlığı ve Türkçeyi doğru kullanma becerisi geliştirmişlerdir. Bilgi okuryazarlığı: Öğrenciler, bilgiyi ezberlemek yerine araştırma, gözlem ve deneylerle ortaya koymakla görevlendirildiğinden; analitik ve eleştirel düşünme, bilgiye ulaşma, düzenleme, yorumlama, çıkarımlarda bulunma ve günlük yaşama uyarılma becerilerini geliştirmişlerdir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı: Öğrenciler afiş- logo tasarımlarında, e-kitap oluşturmada web 2.0 araçlarını kullanmışlar; forum, twinspace, yaygınlaştırma faaliyetleri gibi birçok alanda bilgi iletişim teknolojilerini kullanma becerisi geliştirmişlerdir. Bilim Okuryazarlığı: bilimsel süreçleri yaşayarak, deneyler ve araştırmalar yoluyla bu yöndeki becerilerini üst düzeye çıkarmışlardır. Öğrenme Yeterlilikleri: Hiçbir öğrencimize doğrudan bilgi sunulmamış; öğrencilerimiz kendi öğrenme süreçlerini yönetmişlerdir. Öğretmenler yalnızca rehberlik görevi üstlenerek sürecin takipçisi olmuşlardır. Bu da öğrencilerin öğrenme yeterliliklerinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Temel Hayat Yeterlilikleri: Tüm çalışmalar, öğrencilerin girişimcilik, iletişim, karar verme, problem çözme, sorunlarla başa çıkma ve yenilikçilik gibi temel hayat yeterliliklerinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Proje çıktıları biyotaklit yöntemiyle yaptıkları su kirliliğini önleyecek modeller, erozyon deneyi, topraksız tarım ile bitki yetiştirmek, kil tablet, kompost yapımı, tohum topları, geri dönüşüm ile kağıt yapımı, e-kitap, afiş çalışması ve son ürün olan sanal sergidir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, stem, steam, fen, teknoloji, matematik, mühendislik, sanat

COŞKULU YÖNETİM: YENİ BİR LİDERLİK YAKLAŞIMI VE EĞİTİM YÖNETİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

DÖNÜŞ ŞENGÜR¹

Firat Üniversitesi Eğitim Fak. Eğitim Bilimleri Bölümü¹

Özet: Öğretmenlik mesleği, cezbedici bir meslek olarak kabul görse de birçok yönden de oldukça zor bir meslektir. Ağır iş yükü, akademik beklentilere ilişkin iç ve dış baskılar, öğrenci davranışları, farklı kişilik ve öğrenme stillerine sahip öğrencilerden oluşan bir sınıfın yönetimi, okul yöneticilerinin tutum ve davranışları gibi birtakım etkenler öğretmenleri olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu noktada okul yöneticileri, çalışanlarına mesleki gelişim olanakları sağlayarak, okulunda olumlu ilişkileri teşvik ederek, iş-yaşam dengesini kurabilecekleri düzeyde birtakım konularda esneklik imkânı tanıyarak çalışanlarına yardımcı olabilir. Bu yaklaşım sayesinde öğretmenler de işlerini zevk ve mutlulukla yapacağından örgütsel başarıya katkıları da kaçınılmaz olacaktır. Örgütsel başarıya zemin hazırlayan faktörler son zamanlarda oldukça üzerinde durulan küresel bir konu hâline gelmiştir. Buna zemin hazırlayan faktörlerden biri de çalışanların “iş yeri eğlencesi” deneyimini yaşayabilmesidir. “iş yeri eğlencesi”, kavramı çalışma ortamının çalışanların keyif, eğlence gibi olumlu duygusal tepkilerini teşvik etme potansiyeline sahip aktivitelerin yer aldığı çalışma ortamıyla ilişkilendirilmektedir. İş yeri eğlencesi anlayışını benimsemiş yöneticiler ise “coşkulu lider” lerdir. Bu çalışmanın temel amacı, oldukça yeni ve dikkat çeken bir kavram olan “coşkulu liderlik” le ilgili bir kavramsal analiz yaparak bu liderlik türünü eğitim yönetimi açısından incelemektir. Bu bağlamda bu çalışmada “iş yeri eğlencesi” ve “coşkulu yönetim” kavramlarına ilişkin yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirilen çalışmalardan oluşan literatür taramasına yer verilerek coşkulu liderlik kavramı eğitim yönetimi açısından ele alınmıştır. Bununla birlikte yapılan bu çalışma ile eğitim yönetimi alanında coşkulu liderlikle ilgili yapılacak olan çalışmalara rehberlik edileceği düşünülmektedir. Ayrıca coşkulu liderliğin eğitim örgütleri açısından yararları ortaya konularak politika yapıcılara ve uygulayıcılara, araştırmacılara yönelik birtakım çözüm önerilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş yerinde eğlence, liderlik, coşkulu yönetim, eğitim yönetimi, okul yöneticisi

COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL OYUN BAĞIMLILIĞINA YÖNELİK ETKİLERİN İNCELENMESİ

ÖMÜR BURHAN¹, KADİR YETİŞ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu çalışma covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin dijital oyun bağımlılığını incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın problem cümlesi ise şöyledir: Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin dijital oyun bağımlılığına yönelik etkileri nasıldır? Araştırmanın evreni Bingöl İl’inde ilköğretim okullardan okuyan tüm sınıf düzeyindeki öğrencilerdir. Örneklemi ise Bingöl İl’i Merkezinde Yer alan Milli Eğitim Vakfı Öğretmen Serkan Akyaz İlkokulu’nda öğrenim gören öğrencilerdir. Uzaktan eğitim kapsamında okullarda bulunmayan öğrenciler rastgele ve gönüllülük ilkesine bağlı kalarak seçilmiş ve online ortamda veriler toplanmıştır. 263 öğrenci katılım sağlamıştır. Çalışmada “Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği” kullanılmıştır. Demografik bilgiler için kişisel bilgiler formu da ek olarak uygulanmıştır. Ölçekten elde edilen veriler SPSS analiz programı ile analiz edilmiştir. Kişisel bilgi formu ile elde edilen nicel veriler, frekans ve yüzdeleri alınarak değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği ile demografik değişkenler arasındaki anlamlı farklılıklar incelenmiştir. Tamamlayıcı istatistikler, Anova testi, bağımsız örneklem için t testi ve post hoc analizlerinde kullanılan Tamhane testi uygulanarak verilerin çözümlenmesi sağlanmıştır. Ölçeğin Güvenirliği Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı olarak hesaplanmış ve yüksek güvenirlikte bir ölçektir. Araştırmanın sonuçlarına göre yaş, cinsiyet, anne/baba çalışma durumu, anne/baba eğitim durumu ve aile şekli durumları gibi değişkenlerde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ancak ailenin beşinci ve üzeri çocukların diğer çocuklara oranla dijital oyun bağımlılığı konusunda anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu araştırma ilkokul öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Aynı çalışmanın ortaokul ve lise öğrencilerinin katılımının sağlanması tekrar yapılabilir. Özellikle ortaokul ve lise öğrencilerinin dijital bağımlılık seviyeleri ayrı ayrı incelenip karşılaştırma yapılabilir. Öğrencilerin pandemi döneminde dijital oyun bağımlısı olabileceğine karşılık önleyici tedbirler hem aileler hem de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Korona virüs, bağımlılık, dijitalleşme

ÇOCUĞU BİLSEM SEÇME SÜRECİNE KATILAN VELİLERİN BİLSEM HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

YAŞAR DİLBER¹

MEB- BURSA-Gürsu Bilim ve Sanat Merkezi¹

Özet: Ülkemizde bilim ve sanat merkezleri okul öncesi eğitim, ilkokul, orta okul ve lise çağındaki özel yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmaları amacıyla valiliklerce teklif edilen ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından açılan resmî kurumlardır. Bilim sanat merkezleri örgün eğitim kurumlarına aktif olarak devam eden genel yetenek, müzik ve/veya resim alanlarında özel yetenekli olduğu uzmanlar tarafından belirli seçme süreçlerinden geçerek tanımlanan öğrencilerin, yeteneklerinin geliştirerek ilgi alanları doğrultusunda eğitimlerin alındığı okul saatlerinin dışında merkezlere gelerek destek eğitimi sağlamak için açılmış Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel eğitim kurumlarıdır. İlkokulun 2. sınıfından itibaren BİLSEM'e başlayan bir öğrenci lise son sınıfa kadar beş aşamalı bir eğitim programından geçerek mezun olabilmektedir. Bu programların süreleri öğrencilerin bilim ve sanat merkezlerinden etkin şekilde faydalanma durumlarına göre 1 yıldan 4 yıla değişebilmekte ve bir program tamamlanmadan diğer üst programa geçilmesine izin verilmemektedir. Uyum programıyla başlayan programlar destek eğitimi, bireysel yetenekleri fark ettirme, özel yetenekleri geliştirme ve proje üretimi ve yönetimi şeklinde tamamlanmaktadır. Nitelikli insan kaynağı ülkelerin en önemli sermayelerinden biri olup ülkelerin ekonomileri açısından üzerinde dikkatlice düşünülen ve çeşitli politikalarla geliştirilmeye çalışılan bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bilim ve sanat merkezleri yeni teknolojileri üretecek ve kullanacak, yaratıcı ve yenilikçi insan gücünün geliştirilmesi amacıyla kurulan ülkenin ekonomisine ve gelişimine katkı sağlayacak bireylerin yetiştirilmesini amaç edinmişlerdir. Bu bağlamda bilim ve sanat merkezleri veya özel yetenekli öğrencilerin öğrenim gördüğü herhangi bir kurumdaki öğrenciler ülkelerin kaderlerini değiştirebilecek potansiyele sahip, katma değeri yüksek öğrenciler olarak değerlendirilmektedir. Bu araştırma ile 2021-2022 eğitim öğretim yılında Bursa ilinin Gürsu ve Kestel ilçelerinde ikamet edip çocuğu bilim ve sanat merkezleri öğrenci seçim sürecine katılan velilerin bilim ve sanat merkezleri hakkında bilgi düzeyleri ile bilim ve sanat merkezlerinin işlevi, amacı, avantaj ve dezavantajları ile bilim sanat merkezleri hakkında velilerin farkındalıklarının ortaya konması amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasının kullanıldığı bu çalışmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile katılan 40 veliden elde edilmiştir. Görüşmelerden elde edilen verilerin analiz süreci devam etmekte olup analiz yönetimi olarak içerik analizi kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilim ve sanat merkezleri, velilerin görüşleri, veli farkındalığı

ÖĞRETİM LİDERLİĞİ, ÖĞRETMEN YANSITMA DAVRANIŞI VE ÖĞRETMEN ÖZ YETERLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

EBRU KÖSTEKÇİ¹, ALİ ÇAĞATAY KILINÇ²

Karabük Üniversitesi¹, Karabük Üniversitesi²

Özet: Eğitim araştırmacılarının önemli odaklarından birini okulda yapılan öğretimin geliştirilmesi suretiyle öğrencilerin öğrenme çıktılarının artırılması oluşturmaktadır (Darling-Hammond, 2000; Leithwood vd., 2020). Ancak öğrenci başarısının ya da öğrenmesinin doğrudan ölçülmesinin zorluğundan hareketle araştırmacılar, öğrenci öğrenmesini etkileyen değişkenlere odaklanarak teorik modeller kurmakta ve test etmektedirler. Mevcut çalışmada, okul müdürlerinin öğretim liderliği davranışları ile öğretmenlerin öz yeterlik algıları arasındaki ilişkide öğretmenlerin yansıtıcı düşünme davranışının aracı rolü incelenmiştir. Araştırma verileri Karabük ilinde bulunan ortaokullarda görev yapan öğretmenlerden toplanacak, toplanan veriler yapısal eşitlik modellemesi ve bootstrap yöntemi kullanılarak analiz edilecektir. Okul liderliğine ilişkin yapılan çalışmaların büyük bir kısmı, gelişmiş batılı ve Anglo-Sakson kültüre sahip ülkelerde gerçekleştirilmiştir (ör. Geijsel vd., 2009; Thoonen vd., 2011; Hallinger ve Wang, 2015; Leithwood vd., 2010; Marks ve Printy, 2003; Robinson, 2006). Bu konuda son yıllarda uzak doğu ülkelerinde yapılan çalışmaların da hız kazandığını not etmek gerekmektedir (Lai, Wang ve Shen, 2017; Hou, Cui ve Zhang; 2019). Buna rağmen gelişmekte olan ülkelerde okul liderliğinin doğası ve etkilerini belirlemeye yönelik çalışmalar son derece sınırlıdır. Bu bakımdan çalışmanın alana katkı sağlaması beklenebilir. Bununla birlikte öğretim liderliği ve öğretmen öz yeterliği arasındaki ilişkiye dönük bulguların da yine çoğunlukla batılı ülkelerde elde edildiği görülmektedir. Bu anlamda bu ilişkinin doğasına ilişkin edinilecek bilgilerin özellikle ulusal alanyazına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Son olarak bugüne kadar öğretim liderliği ve öz yeterlik arasındaki ilişkiye aracılık eden bir dizi değişken tespit edilmiş olsa da daha önceki çalışmalarda bu ilişkide öğretmen yansıtma davranışlarının potansiyel aracı rolüne çok fazla odaklanılmamıştır. Bu bakımdan mevcut çalışmanın bu yönüyle hem ulusal hem de uluslararası alan yazına katkı sağlaması beklenebilir. Alanyazında bu yönde yapılmış araştırmalar incelendiğinde, mevcut çalışmaların ortak amacının okuldaki öğretimi geliştirmek olduğu göze çarpmaktadır. Gelişmekte olan bir ülke olarak Türkiye’de de son yıllarda belirli reform hareketleriyle bu amacı gerçekleştirmek adına önemli adımlar atılmakta olduğu düşünüldüğünde (ör. Öğretmen Strateji Belgesi, 2023 Eğitim Vizyonu), bu çalışmanın okulda yapılan öğretimin niteliğini artırarak öğrenci öğrenmesini geliştirmeye odaklanan politika yapıcılara ve uygulayıcılara önemli veriler sunması beklenebilir. Bu bağlamda mevcut çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır; Öğretim liderliği ile öğretmenin yansıtma davranışları arasındaki ilişki nedir? Öğretim liderliği ile öğretmen öz yeterliği arasındaki ilişki nedir? Öğretmen yansıtma davranışları ile öğretmen öz yeterliği arasındaki ilişki nedir? Öğretim liderliği ve öğretmen öz yeterliği arasındaki ilişkide öğretmenin yansıtma davranış aracı rolü üstlenmekte midir?

Anahtar Kelimeler: Öğretim liderliği, öğretmen yansıtma davranışı, öğretmen öz yeterliği

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN OKUMA YAZMA BİLEREK İLKOKULA BAŞLAYAN ÖĞRENCİLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN NİTEL BİR ARAŞTIRMA

ELİF BESTE VEYSİLLER¹

Gaziosmanpaşa Doğa Koleji¹

Özet: Hızla gelişen dünyada teknoloji çağına doğan çocukların; zengin uyarıcılarla birlikte meraklarının tetiklenmesi, ailelerin istek ve beklentileri, değişen eğitimsel süreçlerle edindikleri deneyimler ile birleşince erken okuryazarlık becerilerinin gelişimleri kolaylaşmaktadır. Bu doğrultuda 1. sınıfa okuma ve yazma bilerek başlamış olmalarının çocuklar üzerinde, ailelerinde, aynı sınıfları paylaştıkları arkadaşlarında ve ilerleyen eğitim öğretim hayatlarında hangi açılardan ve ne ölçüde etkilerinin olduğunu araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, okuma yazma bilerek 1. sınıfa başlayan çocuklara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır ve çalışma nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni ile örülmüştür. Araştırmada görüşme tekniği ile birlikte yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu ise, 2022-2023 öğretim yılında İstanbul ilinde özel ilköğretim okullarında eğitim görev yapan öğretmenler arasından seçilmiş 15 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, öğretmenlere 'Okula yazma bilerek okula başlamanın çocuklara sağladığı avantajlar nelerdir?', Okula yazma bilerek okula başlamanın çocuklarda oluşturduğu dezavantajlar nelerdir?', Sizce okul öncesinde okuma yazmaya ilişkin ne tür bir eğitim verilmelidir?', Okuma yazma bilerek okula başlayan çocuklar için neler yapılabilir?' soruları sorularak elde edilmiştir. Elde edilen verilere içerik analizi yapılmıştır. Araştırma bulguları doğrultusunda, okula yazma bilerek okula başlamanın çocuklara 'akademik yönden daha hızlı ilerleme arkadaşlarına rol model olma ve onları heveslendirme, girişkenlik ve özgüven' gibi avantajlar sağlarken, 'sıkılma, isteksizlik, bıkkınlık, bozuk yazı stilleri' gibi dezavantajlar oluşturduğu; bununla birlikte öğretmenlerin okul öncesinde görev yapan öğretmenlerimizin öğrencileri sadece okuma ve yazmaya ilişkin olumlu bir tutum geliştirmeleri konusunda motive etmelerinin yeterli olduğu ortaya konulmuştur. Okuma yazma bilerek okula başlayan çocuklar için ise 'seviyelerine uygun ek etkinlikler yapılmasının önemli olduğu vurgulanmıştır. Öğretmenlere bu konuya ilişkin yapabilecekleri faaliyetlere yönelik bir ek planın hazırlanması ve o plan doğrultusunda ilerlemeleri, öğrencilerinin ailelerinin konuyla ilgili bilinçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erken okuryazarlık, ilkokuma ve yazma, sınıf öğretmeni, okul öncesi dönem

ÇEŞİTLİLİK, EŞİTLİK, KAPSAYICILIK VE AİDİYET (ÇEKA) KAVRAMLARININ ÇALIŞILDIĞI LİSANSÜSTÜ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ESRA TÖRE¹, EKREM ÇETİN²

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi¹, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi²

Özet: Literatür incelendiğinde, Türkiye'de çeşitlilik, eşitlik, kapsayıcılık ve aidiyet (ÇEKA) bakış açısının çok dar olduğu ve ağırlıklı olarak göçmenler ile engellileri kapsadığı görülmektedir. İlgili çalışmalarda farklılıkları yönetmek ve bir zenginlik olarak görmek yerine; kabul ve saygı bakış açısı yaygındır. Çokkültürlülüğün çalışma yaşamı başta olmak üzere tüm alanlarda zenginlik olarak algılanması, yaşama bireyleri hazırlayan okullarda ÇEKA kavramlarına ilişkin etkili uygulamaları zorunlu hale getirmiştir. Farklı özelliklere sahip insanların toplum içinde bir arada yaşaması ve fayda yaratması eğitim kurumlarının temel kazanımları arasındadır. Kültürel farklılıklar başta olmak üzere etnik, ideolojik, dinsel, bedensel tüm farklılıkları doğal kabul eden, eşitlikçi bir bakış açısı ile yaklaşan ve tüm bu farklılıkları zenginlik olarak gören çokkültürlülük yaklaşımı, farklı grupların asimilasyonuna ve toplumu tek tipleştirmeye karşıdır. Çokkültürlü eğitim anlayışının hâkim olduğu kurumlarda, farklı etnik kökenlere sahip ve farklı sosyal gruplardan gelen öğrencilere yönelik eşit eğitim fırsatları oluşturulur ve bunun için tüm okul ortamı değiştirilir veya yeniden yapılandırılmaya çalışılır. Farklı etnik kökenlerin ve yoğun mülteci akınının yaşandığı Türkiye'de çok kültürlülük, önemi giderek artan bir kavram haline gelmiştir. Mülteci çocukların eğitimi ve farklılıklara saygı çerçevesinde çalışmalar yürütülmektedir. Çokkültürlü eğitim kapsamında ise kitlesel eğitimden bireyselleştirilmiş eğitime, katı ve standart programlardan esnek programlara, standart eğitimden yeteneğe göre eğitime doğru bir dönüşüm söz konusudur. Bu araştırmanın amacı, eğitim bilimleri alanında 2012-2021 yılları arasında yazılmış olan çeşitlilik, eşitlik, kapsayıcılık ve aidiyet (ÇEKA) kavramlarının birlikte veya ayrı ayrı geçtiği yüksek lisans ve doktora tezlerinin değerlendirilmesidir. Belirtilen kapsamdaki tezlerde anahtar kelime analizi, en çok çalışılan konular ve çalışılan konuların yoğunluk ağ analizi ile ÇEKA alanında çalışma eğilimleri ortaya çıkarılacaktır. ÇEKA kavramlarından oluşan anahtar kelimeler yardımıyla Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi'nden yüksek lisans ve doktora tezlerine ulaşılmış olup veriler analiz aşamasındadır. Bulgular sunum aşamasında paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çeşitlilik, eşitlik, kapsayıcılık, aidiyet, anahtar kelime analizi, yoğunluk analizi, ağ analizi.

ÖĞRETİM ÜYELERİNİN EĞİTİM YÖNETİMİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

FATMA KÖYBAŞI ŞEMİN¹, BÜŞRA KOÇ²

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi¹, Gazi Üniversitesi²

Özet: Günümüzde lisansüstü öğretim, bilim alanında yetkinleşme ve uzmanlaşma açısından önemli bir adım olarak görülmektedir. Lisans düzeyinde mezun sayısının sürekli artıyor olması bireyleri farklılık oluşturma açısından daha ileri eğitim düzeyine ve daha farklı niteliklerle donanmaya yönlendirmektedir. Bu anlamda lisansüstü öğretim bireyin gelecekteki gelirini ve sosyal statüsünü artırmaya yönelik yaptığı bir yatırım olarak görülebilir. Lisansüstü öğretimin amacı, sadece bireyin kendisini geliştirmesi anlamına gelmemektedir. Aynı zamanda ülke kalkınması için gerekli nitelikli insan gücünü açığa çıkarmak ve bu insan gücünü hazır hale getirecek öğretim üyesini ve rehberlerini yetiştirmek gibi amaçları da vardır. Kalkınma, gelişmişlik düzeyi ve nitelik arasında her zaman doğrusal bir ilişki vardır. Nitelikli insan gücünün oluşturulmasında üniversitelerin önemli bir payı bulunmaktadır. Bilimsel araştırma ve geliştirme süreçlerinin kaynağı olan üniversitelerde lisansüstü eğitim büyük bir önem taşımaktadır. Nitelikli ve çağdaş kalkınmayı etkileyen en önemli etkenlerden biri öğretmen ve öğretmene verilen eğitimidir. Bu bağlamda, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim üyeleri hem öğrencilerin eğitiminde hem de akademik liderlik rollerinde önemli bir rol oynamaktadır. Üniversiteler, nitelikli ve yetkin öğretim üyelerinin varlığına dayanarak bilgi ve bilimsel keşifleri destekleyerek toplumun ilerlemesine katkıda bulunurlar. Son yıllarda, öğretim üyelerinin kendilerini geliştirme ve profesyonel becerilerini artırma ihtiyacı daha fazla önem kazanmıştır. Eğitimcilerin yeni nesile uygun, çağdaş yöntem ve bilgi ile donanımlı şekilde yetiştirilmesinde en büyük rollerden biri de eğitim fakültelerinin eğitim bilimleri bölümüne düşmektedir. Bu eğitimcilerin eğitim bilimleri alanında geçmişten günümüze değişen bakış açısına ve anlayışına sahip olması, onların bilimsel araştırma alanında yeterli bir düzeye gelmesi durumunda gerçekleştirilebilir. Bu alan içerisinde eğitim yönetimi lisansüstü eğitimi, öğretim üyelerinin akademik kariyerlerinde ilerlemelerine yardımcı olabilecek önemli bir fırsat sunmaktadır. Eğitim yönetimi, üniversitelerde yönetim ve liderlik becerileri ile ilgili sorumlulukları içeren disiplinler arası bir alandır. Bu doğrultuda yapılan araştırmanın amacı, öğretim üyelerinin eğitim yönetimi lisansüstü eğitimine ilişkin görüşlerini incelemek ve bu eğitimin akademik kariyerlerine nasıl katkıda bulunabileceğini tartışmaktır. Öğretim üyelerinin bu eğitim programlarına yönelik bakış açıları, beklentileri, deneyimleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak, yükseköğretimde eğitim yönetimi lisansüstü eğitiminin etkileri üzerine bilgi sağlamak amaçlanmaktadır. Ayrıca, eğitim yönetimi lisansüstü eğitimi programlarının öğretim üyelerinin profesyonel gelişimine nasıl katkıda bulunabileceği konusunda önerilere de yer verilecektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilimi deseninden yararlanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022–2023 eğitim-öğretim yılında, Gazi Üniversitesi ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesinde görev yapan toplam 10 öğretim üyesi oluşturacaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen öğretim üyelerine yönelik açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Araştırmanın sonucunda elde edilen verilerin eğitim yönetimi lisansüstü eğitimi programlarının tasarımı ve uygulanması konusunda yöneticilere, öğretim üyelerine ve eğitimcilerine rehberlik edecek bir kaynak olarak hizmet etmesi hedeflenmektedir. Bununla birlikte eğitim yönetimi lisansüstü eğitimi sırasında uygulanan öğretim programında yer alan dersler ile ilgili görüşlere, derslerin içerik ve yöntemlerine dair bakış açılarına, lisansüstü eğitim sırasında karşılaşılan engeller ve sorunlara, eğitim yönetimi ve farklı disiplinlerin ilişkisine yönelik farklı fikirlere, eğitim yönetimi alanını güçlendirme adına neler yapılabileceğine dair önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Lisansüstü Eğitim, Eğitim Yönetimi, Öğretim Üyeleri

MESLEKİ SÜRDÜRÜLEBİLİR ATÖLYE UYGULAMASI: EKO-ATÖLYE 4. 0

HALİL MESUT BAYLAK¹, NUMAN ZENGEN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: İklimle ilgili felaket olarak nitelendirilebilecek farklılaşmanın sıklığı ile gündeme gelen iklimin değişmekte olduğu konusundaki tartışmalar son bulmuş ve bu tür değişimlerde artık geri dönüşü olmayan noktaya ne kadar yaklaştığı tartışılmaya başlanmıştır. Bu durum, eğitim kurumlarının her anlamıyla sürdürülebilirlik kavramının politika ve stratejiler açısından değerlendirilmesine sebep olmuştur. Sürdürülebilirlik, eğitim söz konusu olduğunda çok farklı açılardan ele alınabilir. Örneğin mesleki eğitim atölyelerinde üretimde sürdürülebilirlik kavramı genellikle üretim sürecinde çevreye verilen zarar ve olumsuzluklar karşısında ortaya konulan davranışlar olarak şekillenmiştir. Sosyal sorumlulukların gereği olumsuzlukların giderilmesi amacıyla geliştirilen stratejiler ve yaklaşımlar uzun vadede mesleki eğitim atölye çalışmaları ve uygulamalarında sürdürülebilirliği gündeme getirmiştir. Bu anlamda, atölye aktivitelerinde tasarımından malzemenin geri kazanımına kadar süren aşamalarda farklı yaklaşımlar ve stratejiler geliştirilmesinin gerekliliği kaçınılmaz olmuştur. Sürdürülebilir üretim yaklaşımları, üretim sürecinin insan unsuruna etkilerinin ortadan kaldırılması veya azaltılması; üretim sürecindeki atıkların azaltılması; üretilen ürünlerin geri dönüşebilirliğinin artırılması ve tasarım süreçlerinin bu bakış açısıyla yönlendirilmesi; malzeme ve enerji tasarruf edici üretim süreçlerinin geliştirilmesi konularını içermektedir. Mesleki ve teknik eğitim ülkelerin ekonomik kalkınmasındaki önemi nedeniyle küresel ölçekte sıcak tartışmaların yapıldığı bir eğitim alanıdır. Ülkeler kendi ekonomilerinin mevcut durumu ve yönelimlerine göre mesleki ve teknik eğitimi yeniden kurgulamakta, revize etmekte ve dönüştürmektedir. Bu bağlamda her ülkenin mesleki ve teknik eğitimi kendi ülke gerçeklerini yansıtmaktadır. 2023 Eğitim Vizyonu ile mesleki ve teknik eğitim için ülke ve değişen küresel denge gerçekleri ile örtüşen yeni bir yol haritası oluşturulmuştur. Sektöre duyarlı, ülkenin önceliklerine göre kendisini sürekli güncelleyen dinamik bir mesleki eğitim inşası öngörülmektedir. Okulumuz Öğrenci ve öğretmenlerine yönelik hazırlanmış ankete dayalı araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlar bu çalışmanın ana materyalini oluşturmaktadır. Literatür taramasıyla elde edilmiş bilgilerle sonuçların karşılaştırılması yapılarak mesleki atölye uygulamasına yeni bir bakış açısının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma bütün bu noktadan olmak üzere mesleki ve teknik eğitimde kronikleşmiş çok sayıdaki soruna sürdürülebilirlik kavramıyla çağdaş üretim ve çevre politikalarını birleştiren yepyeni bir bakış açısı geliştirilmesine yönelik anlayış ortaya koymaktadır. Literatür taramasıyla elde edilmiş olan Sürdürülebilirlik kavramına getirilen tanımlamalar “Eko-Atölye 4. 0” uygulama ortamına kazandırılmak istenmektedir. Uygulama önerisi, Mesleki ve teknik eğitim veren okullarda öğrenim gören özel eğitim, kaynaştırma ve mülteci konumdaki öğrencileri de kapsayacak şekilde kalite güvence sistemi kurulmuş atölyeler ile okullarda kalite kültürünü geliştirmek ve böylece kalitelerini sürekli iyileştirmeleri için onlara destek vererek görünürlüklerinin artırılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, eko-atölye, eğitim vizyonu, kalite kültürü, mesleki ve teknik eğitim.

AFET ZAMANLARINDA ÜNİVERSİTELERDE UZAKTAN, HİBRİT YADA YÜZYÜZE EĞİTİM

GÜLSÜN ŞAHAN¹, ONUR YILMAZ²

Bartın Üniversitesi- Eğitim Fakültesi¹, Edebiyat Fakültesi- Alman Dili ve Edebiyatı²

Özet: Afet zamanları önceden kestirilemez ama afet günlerine her konuda hazırlıklı olanlar afetleri en az zararla atlatabilir. Kriz zamanlarında eğitimin zarar görmemesi için de önlemler alınmalıdır. Pandemi deneyimlenen uzaktan eğitim pandemi sonrasında yerini hızlı bir şekilde yüz yüze eğitime bırakmıştır. Hibrit eğitim belki de gelecekte daha fazla ihtiyaç duyulacak bir eğitim olacaktır. Türkiye’de 2023 yılında deprem felaketi olduğunda üniversitelerin bir süreliğine uzaktan eğitime geçmesi yönünde merkezi karar alınmıştır. Daha önce olumlu ve olumsuz yönleri ile deneyimlenen uzaktan eğitimin bu afet döneminde hibrit olarak yapılması belki de gelecek için iyi bir deneyimleme fırsatı yaratacaktır. Bu çalışmanın amacı üniversite lisans ve yüksek lisans öğrencileri ve akademisyen görüşlerine göre afet zamanlarında ne tür bir eğitim yapmanın daha uygun olacağını değerlendirmesidir. Akademisyen ve öğrencilere afet zamanlarında hangi tür eğitimi tercih ettikleri, bu eğitimlerin olumlu ve olumsuz yönlerinin neler olduğu ile ilgili sorular yöneltilecektir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanılacaktır. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi ile seçilecek 10 lisans, 10 yüksek lisans 10 akademisyenden oluşacaktır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları ile dijital ortam üzerinden elde edilen görüşler içerik analizi ile değerlendirilecektir. Beklenen Sonuçlar; Üniversitelerde asıl olan yüz yüze, uygulamalı eğitim olmalıdır, afet durumlarında hibrit eğitime geçilebileceği, uzaktan eğitimin tüm seçeneklerden sonra başvurulmuş afet ve kriz zamanlarında, kısa süreli uygulanması gereken bir uygulama olması, öğretmen ve öğrencilerin internet, bilgisayar gibi ihtiyaçlarının karşılanması önemlidir. Ayrıca bu tür eğitimler için merkezi değil yerel, üniversite ve okul merkezli kararlar alınmalıdır. Ayrıca afet zamanları için eğitimin nasıl yapılması gerektiği önceden planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Afet yönetimi, uzaktan eğitim, yüz yüze eğitim, hibrit eğitim

BİLİMSEL OKURYAZARLIK ÇALIŞTAYININ LİSE ÖĞRENCİLERİNİN ARAŞTIRMAYA YÖNELİK TUTUMLARINA KATKISI

OĞUZHAN TEKİN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bilimin kaynağı bilgidir. Heimsoeth (1986), herhangi bir bilgiye dayanmayan bir disiplinin düşünülemez olduğunu iddia etmiştir. Bilgiye ulaşmanın beş temel yolu vardır: Bireysel deneyim, otantik, mistik, rasyonel ve bilimsel yöntem. Millar'a (1994) göre bilimsel yöntem, olgusal nitelikli problem çözmenin, bilgi üretmenin bilinen ve belli süreçleri olan en güvenilir yolu olarak kabul edilmektedir. Çünkü bilimsel bilgi, genel olarak olgusal, sistemli, akılcı, birikimli, sağlam ve görelî olma özelliklerini taşımaktadır ve bilimsel bilgi yalnızca bilimsel yöntem kullanılarak ortaya konulabilir. Bu nedenle ülkeler, her düzeydeki öğrencilerin bilimsel yöntemi anlamaları ve içselleştirmeleri için gerekli önlemleri almaktadır. Bu kapsamda Türkiye’de, Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi ile örgün eğitimin her kademesindeki öğrencilere bilimsel yöntem ile ilgili bilgi ve beceriler kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bu sayede öğrencilerin bilgiye ulaşmada, bilgi üretmede ve karşılaştıkları sorunları çözmede bilimsel yöntemi kullanmaları sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin temel bir bilimsel anlayış geliştirebilmeleri için bilimsel süreç bilgi ve becerilerine sahip olmaları gerekmektedir (Aktamış ve Ergin, 2007). Tüm öğrencilerin bilim insanı olmasını bekleyemeyiz ama her birey hayatını idame ettirebilmek için gözlem yapmalı, soru sormalı, verileri analiz etmeli, bir problem durumunu anlamalı ve problemleri çözmelidir. Bu nedenle örgün eğitim sürecinde tüm öğrencilere bilimsel yöntem bilgi ve becerilerinin kazandırılması çok önemlidir. Ancak birçok araştırmacı, bireylerin bilimsel süreçler hakkında bilgi ve becerilere sahip olmasının yeterli olmadığını, aynı zamanda olumlu tutum, motivasyon ve öz-yeterlik gibi psikolojik özelliklere de sahip olmaları gerektiğini vurgulamaktadır (Hook, 2020; MacNamara, Button & Collins, 2010; Miyazaki & Taylor, 2008; Rutjens, Heine, Sutton & van Harreveld, 2018). Öğrencilerin kendi fikirlerini üretmeleri ve öğrenmelerini geliştirmeleri için gerekli olan iyi düzeyde araştırma becerileri ve tutumları geliştirmeleri halinde, hem akademik hem de günlük hayatta başarılı olabilecekleri düşünülmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin araştırmaya yönelik tutumlarının gelişimine katkı sağlaması beklenen "Bilimsel Okuryazarlık Atölyesi" adlı bir proje planlanmıştır. Bu projenin amacı, lise öğrencilerinin bilimsel metinlere olan ilgilerini, motivasyonlarını ve tutumlarını geliştirmek, bilimsel süreç konusunda onları cesaretlendirerek bilimsel çalışmalar yürütmelerini sağlamaktır. Mevcut çalışma bu proje kapsamında tasarlanmıştır. Bu kapsamda, Bilimsel Okuryazarlık Atölyesinin lise öğrencilerinin araştırmaya yönelik tutumlarına katkısını incelemek bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Nicel bir çalışma olan mevcut araştırmada kontrol grupsuz öntest-sontest yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin Orta Karadeniz bölgesinde bir il merkezindeki devlet liselerinde öğrenim gören toplam 42 lise öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama işleminde "Demografik Bilgi Formu" ve "Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Katılımcıların demografik özelliklerini (cinsiyet, okul türü, sınıf düzeyi) tanımlamak için frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Ayrıca cinsiyet ve okul türü değişkenleri için ilişkisiz örneklem t testi, ilişkili örneklem t testi ve sınıf düzeyi değişkeni için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) gibi yordamsal istatistiklerden de faydalanılmıştır. Tüm sonuçlar p

Anahtar Kelimeler: Araştırma tutumu, lise öğrencileri, bilimsel yöntem

ÖZEL OKULLAŞMANIN RESMİ OKULLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VE BUNUN FIRSAT VE İMKAN EŞİTLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

BAYKAL BÜYÜKKARA¹, KEMAL KAYIKÇI²

Antalya Milli Eğitim Müdürlüğü¹, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Antalya²

Özet: Bu araştırmanın amacı Türkiye’de özel okullar ile resmi okulların karşılaştırmasının yapılarak özel okulların resmi okullar üzerindeki etkisinin araştırılması ve ortaya çıkan durumun fırsat ve imkan eşitliği açısından değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda Antalya ilinde görevli her bir kademedeki (ilkokul, ortaokul ve liselerde) random usulüyle seçilen okullardan her kademedeki 4er öğretmen ve 4er okul yöneticisi olmak üzere toplam 24 katılımcı ve 12 de veli olmak üzere genel toplamda 36 katılımcı amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesine göre seçilmiştir. Türkiye’de özel okullaşmanın ve özel öğretim kurumlarının, devlet okulu olarak da nitelendirilen resmi eğitim öğretim kurumları üzerindeki etkisinin araştırılması, iki tür kurumun da birbirlerine karşı kıyaslama yapıldığı zaman avantajlarının ve dezavantajlarının değerlendirilmesi ve özel öğretim kurumlarının resmi okullar üzerindeki etkisinin öğrenciler ve veliler arasında fırsat ve imkan eşitliği yönünden değerlendirilmesinin amaçlandığı nitel bir araştırmadır. Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden “fenomenoloji” kullanılarak hazırlanmıştır. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yapılan görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Bazı katılımcılara göre, resmi okulların avantajı sosyal ve kültürel çeşitliliklerinin ve etkileşimin özel okullardan daha fazla olması ve eğitim öğretimin ücretsiz olmasıdır. Bazı katılımcılara göre resmi okulların dezavantajları ise öğrencilerde ölçme değerlendirme kaygısı olması, yabancı dil eğitiminin yetersizliği, sosyal kültürel ve sportif faaliyetlerin azlığı, öğrencilerle bireysel ilgilenmenin yeterli olmaması ve fiziki eğitim ortamının özel okullar kadar iyi olmamasıdır. Özel öğretim kurumlarına çocuklarını gönderen velilerin, bu kurumları tercih etmelerine neden olan unsurlardan en önemlilerinin, öğrencinin beslenme ve ulaşım gibi ihtiyaçlarının daha iyi takip edilmesi, sosyal kültürel sanat ve spor etkinliklerinin yeterli olması, öğrencilerin özel okullarda daha iyi eğitim alacaklarını düşünmeleridir. Okul başarısı açısından özel okullaşmanın resmi okullar üzerinde etkileri konusunda en fazla öne çıkan görüş ise, Özel okullar tarafından öğrencilere gerek sınav gerekse de sportif ve kültürel faaliyetler açısından tanınan burs ve diğer imkanlar ile resmi okulların başarılı öğrencilerinin çekilmesi ve bu durumun da resmi okulların başarısını düşürmesidir. Araştırmada ortaya çıkan en yaygın görüş, bazı resmi okullara fiziksel imkanlar ders araç-gereci ve materyal açısından daha önce destek veren varlıklı velilerin özel okullara gitmesiyle bu okulların daha da yetersiz hale gelmeleri nedeniyle fırsat ve imkan eşitliğinin özel okullar lehine bozulduğu yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Özel okul, resmi okul, fırsat, imkan, avantaj, dezavantaj, değerlendirme

İLK VE ORTAOKUL MÜDÜRLERİNİN MOTİVASYONUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

SERAP KAYIKÇI¹, KEMAL KAYIKÇI², GÜLNAR ÖZYILDIRIM³

Antalya Milli Eğitim Müdürlüğü¹, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Antalya², Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Antalya³

Özet: Örgüt açısından baktığımızda motivasyon, çalışanları örgütsel amaçları gerçekleştirecek davranışlara iten, bu davranışları belli bir düzen içinde sürekli kılan içsel ve dışsal güçtür. Motivasyon örgütte insan boyutuna önem veren çağdaş örgüt kuramlarının önemli bir çalışma alanıdır. Okul müdürlerinin okul çalışanlarını okul amaçları doğrultusunda çalışmaya teşvik edebilmesi için öncelikle kendilerinin okul amaçlarını gerçekleştirmeye motive olması gereklidir. Bu açıdan ele alındığında okul müdürlerini çalışmaya iten veya çalışmadan soğutan etkenlerin ortaya konması büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı, okul müdürlerinin motivasyonunu etkileyen içsel, örgütsel, çevresel etmenleri ortaya koymak ve motivasyon azaltıcı etmenlerin okul müdürleri üzerindeki etkilerini ve bunlara karşı okul müdürlerinin gösterdikleri tepkileri belirleyerek, okul müdürlerinin motivasyonlarını arttırmada atılacak adımlara ilişkin öneriler sunmaktır. Bu araştırma okul müdürlerinin motivasyonlarını arttırmada neler yapılabileceğine ilişkin öneriler sunarak eğitim üst yöneticilerinin okul müdürlerinin motivasyonlarını arttıracak tedbirler almalarını sağlaması ve böylece okulların daha etkin ve verimli bir şekilde çalışmasına katkıda bulunması bakımından önemlidir. Bu araştırma nitel araştırma yönteminin bir modeli olan fenomenolojik desen ile tasarlanmıştır. Bununla birlikte fenomenoloji katılımcıların deneyimlerine yönelik algılara dayanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Antalya ilinin merkez ilçelerinde görev yapan ilk ve ortaokul okul müdürleri arasından amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir ve maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen toplam 14 ilkokul ve ortaokul müdürü oluşturmaktadır. Araştırmada araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yapılan görüşmeler yoluyla veri toplanmıştır. Araştırma kapsamında toplanan verileri betimsel analiz ve içerik analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, okul müdürlerinin motivasyonu arttıran örgütsel ve çevresel etmenler arasında :Meslektaşlar arası uyum, ödüller, üst makamlarla olumlu ilişkiler, yeterli fiziki ortam ve donanım, veli desteği ve emeklerin takdir görmesi, okul çevresinin eğitim düzeyinin yüksek olması, başarılı çalışmaların medyada yansımaları, velilerin okuldan memnuniyetleri bulunmaktadır. Okul müdürlerinin motivasyonu azaltan örgütsel ve çevresel etmenler arasında gereksiz yazışma, bürokrasi ve iş yoğunluğu, bütçe yetersizliği, yönetici seçiminde liyakatin göz ardı edilmesi, eğitim sisteminin sürekli değişmesi, ücret adaletsizliği, proje adı altında dayatılan projelere isteksiz katılım, görev tanımsızlığı, velilerin ilgisizliği, çevrenin sosyo-ekonomik düzeyinin düşüklüğü, çevrenin müdahaleci davranması CİMER'e yapılan anlamsız şikayetler okul-çevre uyumsuzluğu, sendikaların asıl amaçlarından sapması ve yöneticileri belirlemesi bulunmaktadır. Motivasyon azaltan etmenler okul müdürleri üzerinde Moral bozukluğu, çalışma isteğinin azalması, stres, enerji düşüklüğü, odaklanma problemi, meslekten uzaklaşma idealistlikten uzaklaşma, örgüte bağlılıkta azalma gibi etkilere neden olmaktadır. Okul müdürleri motivasyonlarını azaltan etmenlere karşı; görmezden geliyorlar, örgüte karşı umursamazlıkları artıyor, hobilerle ve aileyle vakit geçirmeye çalışıyorlar, amirlerine karşı ise susuyorlar. Gereksiz bürokrasinin azaltılması ve okulların memur ihtiyaçlarının sağlanarak yöneticilerin yazışma ve bürokratik işlerle zaman kayıplarının azaltılması, yönetici atama ve yükseltilmesinde liyakatin dikkate alınması ve yöneticiliğin bilimsel ve profesyonel bir meslek olarak kabul edilmesi, ödüllendirme ve kariyer sisteminin teşvik edici olması sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Ortaokul, Okul Müdürü, Motivasyon

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİNE YÖNELİK BAZI GÖRÜŞLERİNİN TESPİTİ

ASLI ÖZDEMİR ÖZCAN¹, EMİNE HATUN DİKEN²

Kars Şehit Albay İbrahim Karaoğlanoğlu Yatılı Bölge Ortaokulu¹, Kafkas Üniversitesi²

Özet: Bu araştırmanın amacı özel okullarda ve devlet okullarında öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinin fen bilimlerine yönelik bazı görüşlerini tespit etmektir. Araştırmanın katılımcılarını Kars il merkezindeki 3 özel okul ile 25 devlet okulu olmak üzere toplam 28 ortaokulun 7. sınıfında öğrenim gören 1070 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada Kars il merkezindeki özel ve devlet okullarında öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinin fen bilimlerine yönelik bazı görüşlerini belirlemek amacıyla onlara; fen bilimleri deyince akıllarına neler geldiği, fen bilimlerinde öğrendiklerini günlük hayatlarında kullanıp kullanmadıkları, fen bilimlerini bilmenin/öğrenmenin gerekli olup olmadığı, çevrelerindeki bireyler ile fen hakkında konuşup konuşmadıkları, konuşuyorlar ise konuşmanın içeriğinin neler olduğu, fen bilimlerine ders/sınav/ödevlerin dışında zaman ayırıp ayırmadıkları, ayırıyorlar ise nasıl zaman ayırdıkları, iyi bir fen bilimleri öğretmenin özelliklerinin neler olduğu, fen bilimlerini yapmada/uygulamada iyi olan bir öğrencinin özelliklerinin neler olduğuna dair yedi yapılandırılmış soru yöneltilmiştir. Öğrencilerden bu yapılandırılmış görüşme sorularını yazılı olarak yanıtlamaları istenmiştir. Öğrencilerin yazılı görüşlerinin alınması neticesinde ortaya çıkan açıklayıcı ve çıkarımsal kodlar kullanılarak verilerin nitel analizi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda; özel ve devlet okullarında öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinin fen bilimleri deyince akıllarına; canlılar alemi, uzay, bilim, fizik, insan vücudu, bilim insanı şeklinde ortak görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin çevrelerindeki bireyler ile fene ilişkin; fen bilimleri dersi, uzay, fen deneyleri, hücre, fen bilimleri ödevleri, fen konuları, fen problemleri, genler, mitoz ve mayoz bölüme, DNA, fotosentez, küresel ısınma, çevre kirliliği, insan vücudu, yoğunluk, evrim, mutasyon, bitkilerin yapısı, yıldızlar, organlar ve görevleri, insan vücudu, kromozomlar, fen projeleri hakkında konuştukları tespit edilmiştir. Öğrencilerin evde deney yaparak, test çözerek, doğada gözlem yaparak, internetten araştırma yaparak, bilimsel kitaplar, bilim-teknik dergileri gibi ek kaynaklar okuyarak, fene yönelik video izleyerek, fen bilimleri konuları dışındaki kitapları okuyarak, belgesel izleyerek, araştırma yaparak, fen oyunları oynayarak fen bilimlerine ders, sınav ve ödevler dışında zaman ayırdıkları şeklinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin iyi bir fen bilimleri öğretmenin özelliklerine dair; iyi bir insan, deney yaptıran, disiplinli-ciddi, sınıf hakimiyetini sağlayan, bize cevap veren, bilimi bilen, kendini geliştirmiş, yarışma yaptıran, oyun oynatan, bilgili, eğlenceli, proje yaptıran, sohbet eden, teknolojiyi kullanan, tekrar yapan, meraklı, saygılı, sabırlı, dersi öğrencilerle işleyen, dürüst-samimi, deneyimli, soru çözdüren, empatik, akıcı konuşan şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin fen bilimlerini iyi yapan öğrencinin özelliklerine; çalışkan, dersi dinleyen, tekrar yapan, soru çözen, araştıran, derse aktif katılan, meraklı olan, ayrıntılı bilgi sahibi, konuyu anlayan, mantıklı, deneyler yapan, terbiyeli-saygılı, dersi seven, günlük hayatta kullanan, soru sormaktan çekinmeyen, uzayı seven, özverili şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fen bilimleri, 7. sınıf öğrencileri, özel/devlet okulları

FİZİK EĞİTİMİNDE KOZMİK RADYASYON DOZUNUN HESAPLANMASINDA MONTE CARLO METODU'NUN EĞİTİM MATERYALİ OLARAK KULLANIMI

SEMAHAT ŞERMİN KIZILIRMAK¹, MİNE AYYILDIZ²

İnci Üzmez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi¹, Manisa İl Millî Eğitim Müdürlüğü²

Özet: Fizik konuları genellikle soyut ve zor kavramları içermektedir. Dijital öğrenme araçları; animasyonlar, simülasyonlar ve diğer görsel araçlar kullanarak öğrencilere bu kavramları daha iyi görselleştirme imkanı sunabilmekte ve fizik konularını çekici hale getirebilmektedir. İnteraktif yapısı sayesinde öğrencilerin kendi hızında ilerlemelerine izin vermekte ve uzaktan öğrenmeye imkan sağlamaktadır. Bu araçlar, öğrenci sayısı ne olursa olsun ölçeklenebilirler ve daha fazla öğrenciye ulaşabilmeye imkan sunarlar; ayrıca fizikteki son gelişmelere hızlı bir şekilde ayak uydurabildikleri için öğrencilerin en güncel bilgilere erişmelerine olanak tanır ve fizik öğrenmelerini daha etkin hale getirirler. Dünya'nın oluşumundan bu yana yer kabuğunun yapısında bulunan ve evrenden gelen kozmik ışınların yaydığı radyasyon, biyolojik canlılar da dahil olmak üzere tüm yer küreyi ışınlamaktadır. Bu ışınların kaynaklarının Güneş, süpernovalar, kara delikler, nötron yıldızları ve diğer yıldızların olduğu düşünülmektedir. Bu ışınların %87'sini proton, %12'sini helyum ve %1'ini ağır çekirdekler oluşturmaktadır. Dünya atmosferi ve Dünya'nın manyetik alanı yüksek enerjili kozmik ışınların yer seviyesine ulaşmasını engellemektedir. Yer seviyesinde ise ikincil parçacıklar etkindir. Ancak yer seviyesinden yüksekliğin arttığı yerlerde ve kutuplara yaklaşıldıkça radyasyonun etkilerinin arttığı gözlemlenmektedir. Radyasyonun madde ile etkileşimi; enerjisi, türü ve etkiye maruz kalan maddenin kimyasal ve fiziksel özelliklerine bağlıdır. Monte Carlo yöntemi rasgele olayları analiz etmeye yarayan bir yöntemdir ve bu yöntem ile madde içinde yol alan parçacıklara ait fiziksel bazı özellikleri takip etmek mümkün hala gelmektedir. Örneklem sayısının artırılarak teorik sonuçlara en yakın sonuçların alınması ve hata oranının azaltılması mümkündür. Bu çalışmada, Antarktika kıtasında kozmik radyasyonun etkin dozunun simülasyon yoluyla hesaplanması ve Dünya'nın belirli bölgeleri ile karşılaştırılması amaçlanmıştır. Etkin radyasyon dozu hesaplamasında atmosfer içindeki elektron, proton, nötron, foton ve müon kaynaklı kozmik ışın akılarını hesaplama özelliğine sahip EXPACS (Excel-based Program for calculating Atmospheric Cosmic-ray Spectrum) versiyon 4. 12 simülasyon programı kullanılmıştır. Öğretmen rehberliğinde programın öğrenciler tarafından anlaşılması ve kullanımı sağlanarak Antarktika bölgesinde yıllık etkin doz verilerine ($\mu\text{Sv/y}$) ulaşılmış ve bu verilerin Dünya'nın belirlenen başka bölgelerindeki verilerle karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışmada Ortaöğretim Fizik Dersi 9. ve 12. Sınıflar Öğretim Programında yer alan kazanımlara ek olarak 21. yy becerileri arasında yer alan dijital yetkinlik, Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel beceriler geliştirilerek kazandırılmaya çalışılmıştır. Monte Carlo simülasyon tekniği kullanılarak etkin radyasyon dozunun çeşitli parametreler kullanılarak hesaplanması sağlanmıştır. Radyasyon dozu üzerinde etkili olan faktörlerin değişimi ile birlikte havada absorbe edilen ve etkin radyasyon değerlerinin değişiklik gösterdiği örneklerle karşılaştırılmıştır. Yer küreden yükseklik, hesaplanan tarihte bulunulan enlem ve boylam, güneş aktivitesi, bulunulan çevre ve lokal etkenlerin radyasyon dozunu aktif olarak etkilediği simülasyon programı aracılığıyla hesaplanmış ve çok yönlü kozmik ışın akışları grafiği ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fizik eğitimi, dijital eğitim materyali, etkin doz, monte carlo metodu, radyasyon

EĞİTİM KOÇLUĞU, SINAV KAYGISI

ERCAN UÇAK¹, ÖZGÜL KARCI²

MEB¹, MEB²

Özet: Araştırmanın konusu eğitim koçluğu, öğrencinin potansiyelini ortaya çıkarma, sınav kaygısı, aile içi iletişim, empati kurabilme, hedef belirleme, nefes teknikleri ile sınav öğrencileri için yapılabilecek koçluk çalışmalarını ortaya koymaktır. Biz öğrencilerimizi sınava hazırlarken bilgi yönünden çalışmalar yaparken, zihinsel olarak sınava hazırlayamıyoruz. Öğrencilerimizi dinleyip nasıl bir hayat istediklerini, korku çekincelerini, zihinsel karmaşalarını anlamaya çalışmıyoruz. Eğitim koçluğu öğrenciye etkin sorular sorarak ve onları etkin dinleyerek adeta bilinçaltlarına ayna tutup kendi gerçeklerini ve isteklerini bulmalarına yardım eder. Kendi isteklerini bilmek ve bunlara ulaşmak onları daha çok motive eder. Zihinsel karmaşaları giderilir ve net olarak hedef belirlenip yol haritası çıkarılabilir. Tüm bunları yaparken öğrenciler kendilerinin anlaşıldığı ve değer verildiğini hisseder. Profesyonel bir yol arkadaşı ile yürümek onların daha özgüvenli, ne istediğini bilen, kaygıdan uzak bireyler olarak hayatta aslında kendi gemisinin kaptanı olma fırsatı verir. Birçok öğrencimizin sınava hazır oldukları halde sınavda kaygı dolayısıyla bildiklerini yapamadıkları ve başarısız oldukları gözlemlenmiştir. Kendilerini ifade edemedikleri ve aile içi iletişimde zorlandıkları, empati kuramadıkları ve birçok sorun yaşadıkları bilinmektedir. Bu sebeplerden dolayı bu araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur. Araştırmanın amacı öğrencilerin sınava zihinsel olarak hazırlanması, potansiyellerinin belirlenmesi ve zihinsel karmaşalarının giderilmesi mutlu, sınav kaygısının azalması, huzurlu bireyler yetiştirmek. Araştırma birebir koçluk seansları, ailelere aile içi iletişim ve empati kurma seminerleri verildi, öğrencilere bilinçaltı çalışmalar yapıldı ve motivasyon seminerleri verildi. NLP teknikleri kullanıldı. Nefes teknikleri uygulandı. Araştırmanın hedef kitleleri öğrenciler, veliler. Araştırmanın sonucunda öğrenciler sınava zihinsel olarak rahat girdiler ve daha başarılı oldular. Öğrenciler bundan sonraki hayatlarında ne istediğini bilen, potansiyelinin farkına varıp kullanabilen, hedefler koyup hedefine doğru eylem planları yapan bireyler oldular. Aile içi kavgalar sorunlar empati vb. yöntemlerle azaldı ve birbirini anlayan aileler daha mutlu oldular iletişimleri güçlendi. Nefes tekniklerini kullanarak daha sağlıklı bireyler oldular. Eğitim koçluğunun gelişmesi, öğretmenlerin de bu yöntemleri öğrenip uygulayabilmesi öğrencilerin başarısı için daha iyi olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Koçluk, empati, sınav kaygısı, iletişim, nefes teknikleri

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİN MATEMATİK BAŞARISININ MATEMATİK TUTUM, MATEMATİK KAYGISI VE PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

ZEKERİYA DEMETGÜL¹, PELİN YEŞİLOT²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, MEB²

Özet: Matematik dersi, ilköğretimden üniversiteye kadar eğitim hayatı boyunca karşılaştığı derstir. Bu dersi öğrencilerin ya sevdiği, sevmediği, eğlenceli bulduğu ya da korktuğu ders olarak görülmektedir. Öğrenim hayatı boyunca öğrencilerin matematik dersine karşı olumlu ya da olumsuz duygular beslediği önemli bir yere sahiptir. Bundan dolayı eğitim hayatında her birey matematik dersine karşı farklı ilgi ve tutum sergilemektedir. Ancak bu ilgi ve tutum en baştaki düzeyinden bağımsız olarak yıllar geçtikçe azalmaktadır. Öğrencinin matematik dersinde başarılı olamama düşüncesi ilerideki konulara da genellenerek matematik dersine ilişkin öz güven eksikliği, yeteneklerini fark edememe ve umutsuzluk durumlarını meydana getirmektedir (Yenilmez ve Özbey, 2006). Ülkemizde matematik dersi anlaşılabilir, zor ve sıkıcı olarak kabul edilmiştir. Eğer bir öğrenci matematiğe karşı önyargıya kapılıp başarmanın mümkün olmadığı, sıkıcı bir ders olarak görürse matematik başarısı düşük olur ve matematikten nefret eder. Bu şekildeki öğrencilerin tüm eğitim hayatları boyunca matematik kaygısı oluşmaktadır. Öğrencinin matematik dersindeki başarısı ile matematik kaygısı arasında bir ilişki olduğu aşikârdır (Şentürk, 2010). Kaygının fazla olması başarısızlığa neden olurken, başarısızlık da yeni başarısızlıkların habercisi olarak algılanıp kaygı düzeyini arttırmaktadır. Kaygının tamamen yokluğu da konuya gerekli önemin verilmeyip başarı düşüklüğüne yol açacağından istenen bir durum değildir. Matematiğin öğrenilmesi, matematik derslerindeki konuların derinlemesine anlaşılmasıyla mümkündür. Bunun için ise yapılacak işlerden birincisi matematiğe karşı olumlu tutum geliştirmek olmalıdır. Tüm bu noktalardan hareketle, ortaöğretim öğrencilerinin matematik dersi başarısına, matematik tutumu, matematik kaygısı, problem çözme becerisinin etkisinin olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma Yöntemi Ve Analizi İlişkisel tarama modelinde olan bu çalışma, Ordu ilinin bir ortaöğretiminde öğrenim gören 9., 10., 11., 12. sınıf öğrencilerinin bir bölümünün matematik başarıları ile matematiğe karşı tutum, matematik kaygısı, problem çözme becerileri arasındaki ilişkiyi saptamaya yöneliktir. Araştırmanın evrenini 2022-2023 öğretim yılında öğrenim gören Ordu ilinin bir ortaöğretiminde öğrenim gören 9., 10., 11., 12. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise aynı okuldan tesadüfi olarak seçilen 450 öğrenci oluşturmaktadır. Bu araştırmada veri toplama amacıyla çeşitli araçlar kullanılmıştır. Öğrencilerin matematiğe karşı tutumlarını belirlemek için matematik tutum ölçeği, matematiğe karşı kaygılarını belirlemek için matematik kaygı ölçeği, problem çözme becerilerini ölçmek için problem çözme envanteri, matematik başarısı için 2022-2023 öğretim yılı 1. dönem matematik dersi karne notu kullanılmıştır. Araştırmada toplanan verilerin çözümlenmesi için SPSS programı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin bağımsız değişkenlere göre ortalama, standart sapma, range(aralık) gibi betimsel istatistik hesaplamaları yapılmıştır. Matematik Dersi Başarısı bağımlı değişkeniyle, bağımsız değişkenler (matematik tutumu, matematik kaygısı, problem çözme becerisi) arasında ilişki olup olmadığını bulmak için Pearson Momentler Korelasyon Tekniği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematik, kaygı, problem çözme

BANA HIÇ UMUT YOK DEME SAKIN: BİRLİKTEYSEK AYAKTAYIZ, BÖLÜNÜRSEK ÇÖKERİZ

PINAR AYYILDIZ¹, AHMET TURALI², ERHAN ÖLEKLİ³, MUHAMMET HALİL İBRAHİM KÖROĞLU⁴

Ankara Medipol Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³, Milli Eğitim Bakanlığı⁴

Özet: Covid-19 pandemisinin ilk patlak vermesinin üzerinden üç yıl geçti ancak sanki on yıllar geçmiş gibi hissedilmekte. Bireyler, ülkeler, kurumlar ve toplumlar, pandeminin getirdiklerinden, diğer bir ifadeyle, sürekli kendini gösteren terminolojiden, bitmek bilmeyen endişelerden, kötüleşen ekonomiden ve dolayısıyla artan yoksulluk seviyelerinden bıkmış durumdadır. Bununla birlikte, her gecenin bir sabahı olduğu gibi, pandemic de adeta bir aynayı öylesine iyi bir yere yerleştirdi ki, insan, geçmişin yansımalarını, örneğin “daha iyisine yönelik” bugüne dek yapılmış olan ve geleceğin sirayetini; henüz gelmemiş olanı ve deprem sonrası dönem gibi yakın zamanda ortaya çıkmış olan günleri de görmeye başladı. Eğitim, kendisiyle ilgili tüm faaliyetler, politikalar ve planlamalarla birlikte, kendini imgeleyecek bir yer edinmiş ve bir meta-analize olanak tanıyan durumu yakalamıştır. Tüm bunların ışığında, bu çalışma, Türkiye’deki bir ilkokulun eğitim yönetimi, liderlik uygulamaları ve ilgili karar alma süreçleri açısından bahsi geçen “aynada” aynada görünenleri incelemeye çalışmaktadır. Bu amaçla, aşağıdaki temel soru, pandeminin kaygan zemininde ve pandemi sonrası dönemde yönetim ve okul liderliğinin neye dönüştüğünü araştırmaya yöneliktir: Belirsizlik döneminde liderlik ve yönetimin işleyiş biçiminde okul düzeyinde ne gibi değişiklikler meydana gelmiştir? Bu doğrultuda anlamlı cevaplar bulabilmek amacıyla, diğerleri arasından stratejik planıyla öne çıkan bir ilkokul seçilerek bir vaka çalışması aracılığıyla, nitel bir yaklaşım benimsenmiş ve okulun doğrudan ve dolaylı yönetiminden sorumlu bireyler çalışmaya davet edilmiştir. Katılımcılarla yapılan bire bir görüşmelerden ve odak grup tartışmalarından elde edilen bulgular ile grup toplantılarında gerçekleştirilen katılımcı gözlemlerin raporları, Leithwood ve diğerlerinin (2009) iş, unvan, rol veya rütbelerine bakılmaksızın bir kuruluştaki bireylerin üstlendiği liderlik sorumluluklarına ilişkin vurguladıklarına benzer şekilde, Dağıtılmış Liderliğin özelleştirilmiş bir versiyonu olarak ortaya çıkan, belirsizlik döneminde alternatif bir yönetim kavramsallaştırmasına işaret etmektedir. Bu durum, özellikle yaratılan yeni modelin sonuçları ve yakın paydaşlar üzerindeki etkileri üzerinden değerlendirildiğinde ön plana çıkmaktadır. Dağıtımcı Liderlik uygulamaları bütününün bu özgün biçimi, grup üyelerini ve daha önce alt kademelerde bulunan liderleri güçlendirmek için bir araç arz edebileceğini kanıtlamış, değişimlerle dolu bir dönemde ortaya çıkan okul topluluğu üyelerinin bireysel ihtiyaçlarını ve psiko-sosyal taleplerini daha iyi ele almak için daha fazla fırsat yaratmış ve böylece okulu geliştirmiş ve daha ileriye taşımıştır. Referanslar Leithwood, K., Mascall, B., & Strauss, T. (Eds.). (2009). Distributed leadership according to the evidence. Routledge.

Anahtar Kelimeler: Eğitim liderliği, dağıtılmış liderlik, okul yönetimi

EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ İLE İLGİLİ BİR DURUM ÇALIŞMASI

EMRA SİLAH¹, AYSEL ŞENER², RAMAZAN BURAK KAHYAOĞLU³

Mümin Canbaz Ortaokulu Bursa¹, Kepez İlkokulu Antalya², MEB-Bursa³

Özet: Eğitim, bireylerin kişisel gelişimleri, iş hayatlarındaki başarıları ve toplumsal refah için temel bir öneme sahiptir. Ancak, birçok ülkede eğitim sistemi hala fırsat eşitliği sağlamaktan uzaktır. Farklı sosyal sınıflardan, ırklardan ve coğrafi bölgelerden gelen öğrenciler arasındaki eğitim fırsatları arasındaki uçurumlar büyümeye devam ediyor. Fırsat eşitliği; herkesin eşit koşullarda eğitim alma hakkına sahip olduğu bir ilkedir. Ancak, eğitim sistemi içinde mevcut olan sosyal, kültürel ve ekonomik farklılıklar, öğrencilerin bu hakkını kullanmalarını engelliyor. Bu nedenle, eğitim sistemi, fırsat eşitliğini sağlamak için adil politikalar ve uygulamalar geliştirmelidir. Fırsat eşitliği, sadece öğrencilerin eğitim başarısı açısından önemli değildir. Aynı zamanda, toplumun genel refahı için de kritik bir faktördür. Fırsat eşitliği sağlayan bir eğitim sistemi, herkesin yeteneklerini en üst düzeyde kullanmasına ve iş gücü piyasasına katılmasına olanak tanır. Bu da ekonomik büyümeye, inovasyona ve toplumsal refaha katkıda bulunur. Fırsat eşitliği sağlayan bir eğitim sistemi, toplumsal adalet, ekonomik büyüme ve toplumsal refah açısından hayati öneme sahiptir. Bu nedenle, eğitim politikalarının ve uygulamalarının, fırsat eşitliği ilkesine göre şekillenmesi ve öğrencilerin her türlü farklılıktan bağımsız olarak eşit koşullarda eğitim almalarını sağlamak için adil bir yapıya sahip olması gerekmektedir. Bu çalışma, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı Antalya ve Bursa ilinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim kurumunda görev yapmakta olan öğretmenlerin görüşlerine göre eğitimde fırsat eşitliğini nasıl değerlendirdiklerini saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel bir çalışma olup, durum çalışması tekniği desenlerinden bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, katılımcıların verdiği cevaplar ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Yapılan görüşmeler transkript işleminin ardından NVIVO 12 bilgisayar yazılımı kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmada katılımcı görüşleri ana tema ve alt temalar altında taslak temalar halinde kategorileştirilmiş ve uzman görüşü alınarak son şekli verilmiştir. Bu temalandırma sonucu oluşan alt temalar da tablolar şeklinde bulgular kısmında yer verilecektir. Ayrıca bu temalar, katılımcılardan doğrudan alıntılarla desteklenerek araştırmanın inandırıcılığı yükseltilmeye çalışılacaktır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, araştırma sonunda paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eşitlik, fırsat, eğitim,

CHAT GPT-3, SPSS'Yİ SOSYAL BİLİMLERE YENİ BAŞLAYANLAR İÇİN KULLANICI DOSTU HALE GETİRDİ

DÖNÜŞ ŞENGÜR¹

Fırat Üniversitesi¹

Özet: Statistical Package for the Social Sciences (SPSS), istatistiksel analiz ve veri görselleştirme için kullanılan bir yazılımdır. Diğer alanların yanı sıra sosyal bilimler, sağlık bilimleri, pazarlama ve eğitimde verileri analiz etmek, yorumlamak ve sonuçlara göre bilinçli kararlar vermek için yaygın olarak kullanılır. Kullanımı kolaydır, bu da onu çok çeşitli araştırmacı ve uygulayıcılar için erişilebilir kılar. Yeni başlayanların SPSS kullanmayı öğrenirken karşılaşılabilecekleri çeşitli potansiyel zorluklar vardır. SPSS'yi etkili bir şekilde kullanmak için istatistiksel kavramlar hakkında temel bir anlayışa sahip olmak önemlidir. SPSS, yeni başlayanlar için göz korkutucu olabilecek birçok farklı menü ve seçeneğe sahip karmaşık bir arayüze sahiptir. Yazılımın düzenine ve özelliklerine aşina olmak biraz zaman alabilir. SPSS çok çeşitli istatistiksel analiz seçeneklerine sahiptir ve yeni başlayanlar için belirli bir durum için hangisinin uygun olduğunu bilmek zor olabilir. Son zamanlarda yapay zeka (AI) dil modeli Generative Pre-trained Transformer 3 (GPT-3) teknolojik hayatımızda ortaya çıktı. GPT-3, büyük bir metin veri kümesi üzerinde eğitilmiş ve istemlere insan benzeri yanıtlar üretebilen bir tür bilgisayar programıdır. Birincil işlevi, bilgi sağlayarak ve üzerinde eğitim aldığı soruları yanıtlayarak kullanıcılara yardımcı olmaktır. Bu yazıda, GPT-3'ün SPSS'e yeni başlayanlara, özellikle sosyal bilimler için veri setlerinin işlenmesinde nasıl yardımcı olabileceğini göstermek amaçlanmaktadır. Çünkü, veri analizi, yeni başlayan sosyal bilim araştırmacıları için, sosyal bilim verilerinin genellikle birden çok değişken ve birden çok analiz düzeyi ile karmaşık olabilmesi gibi çeşitli nedenlerle zorlayıcı olabilir. Bu verilerin anlamlı bir şekilde analiz edilmesini ve yorumlanmasını zorlaştırabilir. Bu nedenle, SPSS'de bu tür istatistiksel işlemleri işlemek için GPT-3 istemlerinin kullanıldığı bazı örnek ipuçları verilmiştir. GPT-3'ün verdiği yorumlar analiz edilir. GPT-3'ün SPSS'e yeni başlayanlar için iyi bir yardımcı olacağına inanılıyor.

Anahtar Kelimeler: GPT-3, sosyal bilimlerde SPSS, veri analizi, yapay zeka.

OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖZ DÜZENLEME BECERİLERİ İLE KARAR VERME STİLLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ

ÖZGÜN ÇEKİÇ¹

Egesit Şirketler Topluluğu¹

Özet: Bu araştırmanın genel amacı İzmir ili kamu ilkokullarında görev yapan okul yöneticilerinin öz düzenleme becerileri ile karar verme stillerine ilişkin öğretmen ve yöneticilerin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda araştırmada önce nicel daha sonra nitel olmak üzere iki aşamadan oluşan “açıklayıcı sıralı karma araştırma” deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri “Okul Yöneticilerinin Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği” ve “Karar Verme Stilleri Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini İzmir ili kamu ilkokullarında görev yapan 189 okul müdürü ve 402 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın nitel aşamasında, çalışma grubu altı ilkokul müdürü ve altı ilkokul sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 12 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde; öz düzenleme becerileri yöneticilerin görüşlerinde eğitim ve kıdem değişkenine göre; öğretmenlerin görüşlerinde cinsiyet ve kıdem değişkenlerine göre; karar verme stilleri yöneticilerin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre; öğretmenlerin görüşlerinde eğitim ve kıdem değişkenine göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Yöneticilerin görüşlerinde rasyonel ve sezgisel karar verme ile öz düzenleme becerileri arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde; bağımlı karar verme ve öz düzenleme becerileri arasında pozitif yönlü ve düşük düzeyde; öğretmenlerin görüşlerinde yöneticilerinin sezgisel ve bağımlı karar vermesi ile öz düzenleme becerileri arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde; rasyonel karar vermesi ile öz düzenleme becerileri arasında yüksek düzeyde ilişkiler bulunmaktadır. Araştırmanın nitel bölümünde doğrudan alıntılar yoluyla katılımcı görüşlerine yer verilmiş ve elde edilen görüşler alan yazın dahilinde değerlendirilmiştir. Sonuçlar ele alındığında MEB tarafından hizmet içi eğitim programlarına dahil edilmek üzere yöneticilerin ve öğretmenlerin öz düzenleme becerilerini ve yöneticilerin karar verme stillerini geliştirmeye yönelik eğitimlerin planlanması, katılımlarının sağlanması; eğitim fakültelerinden mezun olan öğretmenlerin ilerdeki profesyonel yaşantılarında öğretmen olmaları ya da devamında okul yöneticisi pozisyonlarında yer almalarının mümkün olduğu düşünülürse öğretmen eğitimi programlarına öz düzenleme ve karar verme becerilerini geliştirici teori ve uygulamaya dayalı derslerin eklenmesi önerilebilir. Okul yöneticilerinin karar verme becerileri sahip olduğu adil, güvenilir, işbirlikçi, sağduyulu, uyumlu olma gibi kişilik özellikleri ile ele alınarak aralarındaki korelasyonun incelendiği çalışmalar yapılabilir. Bunun sonucunda okul yöneticilerinin yetiştirilmesine, seçilmesine ve atanmasına yönelik strateji ve politikalar geliştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öz düzenleme, öz yansıma, irade kontrolü, öngörü, karar verme

2/B SINIFI DEĞERLERİMİZİ YAZIYOR VE YAŞATIYOR

ELİF DAĞLI¹, FATMA BETÜL ÇAT²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu çalışmada çoklu zeka kuramı, yapılandırmacı yaklaşım ilkeleri, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun genel ve özel amaçları göz önünde bulundurularak ilkokul ikinci sınıf öğrencilerine değerlerle ilgili etkinlikler yapıp şiirler yazdırılmıştır. Etkinlikler planlanırken; Matematik, Hayat Bilgisi, Türkçe, Müzik, Beden Eğitimi ve Serbest Etkinlikler dersleri öğretim programları ile ilişkilendirilmiş, belirli gün ve haftalar dikkate alınmıştır. Yaklaşık sekiz ay sürecek bu çalışmada birinci dönem değerler eğitimi etkinlikleri planlanmış, uygulanmış, portfolyo çalışmaları sürdürülmüştür. İkinci dönem başından itibaren de ebeveynlere öğrenciler tarafından portfolyo sunumları gerçekleştirilmektedir. Sene sonunda portfolyolarındaki, etkinlikleri yapılan değerlerle ilgili kendi yazdıkları şiirlerden seçilenlerle sınıfa ait bir değerler kitabı bastırılması, velilere yönelik olarak söyleşi ve imza günü yapılması planlanmıştır. Portfolyo içeriğinin şiir olarak oluşturulmasında şiirin; duyguları, düşünceleri, geçmişi, geleceği, hayalleri ve gerçekleri dizelerde özetleyen; sembolik, estetik ve ritmik bir anlatım biçim olması göz önünde bulundurulmuştur. Yapılan etkinliklerde Gardner'ın çoklu zeka kuramındaki zeka çeşitlerine uygun olarak; video izleme ile görsel zeka, oyun oynama ve drama yapma ile kinestetik zeka, materyal geliştirme ile mantıksal –matematikselsel zeka, şarkı söyleme ile müziksel zeka, bitki yetiştirme ve gezi ile doğa zekası, veli eğitim çalışmaları, sınıf içi görevlendirme, tasarruf yapma ile sosyal ve içsel zeka, son olarak şiir yazma, hikaye tamamlama, İngilizce kelime öğrenme ile sözel zeka alanlarına yönelik etkinlikler yapılmıştır. Bu sayede de öğrenme süreçleri zenginleştirilmiş öğrendiklerinin kalıcı hale getirilmesi amaçlanmıştır. Sonuç olarak, çoklu zeka kuramı eğitim sürecine dahil edilmiş, yapılandırmacı yaklaşım ilkeleri hayata geçirilmiş, öğrenciler de kendilerini keşfedip, başarmanın ve sunmanın hazzını tatmışlardır. Bu çalışmada çoklu zeka kuramı, yapılandırmacı yaklaşım ilkeleri, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun genel ve özel amaçları göz önünde bulundurularak ilkokul ikinci sınıf öğrencilerine değerlerle ilgili etkinlikler yapıp şiirler yazdırılmıştır. Etkinlikler planlanırken; Matematik, Hayat Bilgisi, Türkçe, Müzik, Beden Eğitimi ve Serbest Etkinlikler dersleri öğretim programları ile ilişkilendirilmiş, belirli gün ve haftalar dikkate alınmıştır. Yaklaşık sekiz ay sürecek bu çalışmada birinci dönem değerler eğitimi etkinlikleri planlanmış, uygulanmış, portfolyo çalışmaları sürdürülmüştür. İkinci dönem başından itibaren de ebeveynlere öğrenciler tarafından portfolyo sunumları gerçekleştirilmektedir. Sene sonunda portfolyolarındaki, etkinlikleri yapılan değerlerle ilgili kendi yazdıkları şiirlerden seçilenlerle sınıfa ait bir değerler kitabı bastırılması, velilere yönelik olarak söyleşi ve imza günü yapılması planlanmıştır. Portfolyo içeriğinin şiir olarak oluşturulmasında şiirin; duyguları, düşünceleri, geçmişi, geleceği, hayalleri ve gerçekleri dizelerde özetleyen; sembolik, estetik ve ritmik bir anlatım biçim olması göz önünde bulundurulmuştur. Yapılan etkinliklerde Gardner'ın çoklu zeka kuramındaki zeka çeşitlerine uygun olarak; video izleme ile görsel zeka, oyun oynama ve drama yapma ile kinestetik zeka, materyal geliştirme ile mantıksal –matematikselsel zeka, şarkı söyleme ile müziksel zeka, bitki yetiştirme ve gezi ile doğa zekası, veli eğitim çalışmaları, sınıf içi görevlendirme, tasarruf yapma ile sosyal ve içsel zeka, son olarak şiir yazma, hikaye tamamlama, İngilizce kelime öğrenme ile sözel zeka alanlarına yönelik etkinlikler yapılmıştır. Bu sayede de öğrenme süreçleri zenginleştirilmiş öğrendiklerinin kalıcı hale getirilmesi amaçlanmıştır. Sonuç olarak, çoklu zeka kuramı eğitim sürecine dahil edilmiş, yapılandırmacı yaklaşım ilkeleri hayata geçirilmiş, öğrenciler de kendilerini keşfedip, başarmanın ve sunmanın hazzını tatmışlardır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul öğrencileri, değerler eğitimi, çoklu zeka kuramı, yapılandırmacı yaklaşım

ÜNİVERSİTELERİN ARAŞTIRMA PERFORMANSININ ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME YÖNTEMLERİYLE İNCELENMESİ

MUAMMER MARAL¹

Marmara Üniversitesi¹

Özet: Üniversitelerin karşı karşıya kaldığı mali kısıtlamalar, kurumsal itibarın faydaları, hibe tahsisindeki önemi, nitelikli öğrenci ve akademisyenler için önemli bir kriter olması gibi nedenlerle üniversitelerin araştırma performansı kritik faktördür. Bu sebeplerden dolayı üniversitelerin araştırma performansı son yıllarda sıklıkla incelenen alanlardan birisidir. Bu çalışmada üniversitelerin araştırma performansı, literatürdeki diğer birçok yöntemden farklı olarak çok kriterli karar verme (ÇKKV) yöntemleri ile incelenerek ÇKKV metodları araştırma performansı ölçümüne uygulanmıştır. Bu çalışmada Türkiye'deki 88 üniversitenin uluslararası eğitim araştırmaları verileri kullanılarak araştırma performansı ÇKKV yöntemleri ile değerlendirilmiştir. Araştırma performansının ölçümü, üretkenlik ve yayın etkisi boyutları altında altı kriterle incelenmiştir. Veriler InCites Benchmarking and Analytics'ten alınan 2018-2022 yılları arasını kapsayan beş yıllık makale ve inceleme makalelerini kapsamaktadır. Verilerin analizinde ilk olarak üretkenlik boyutuna ait üç kriter ile yayın etkisi boyutuna ait üç kriter objektif ÇKKV yöntemlerinden CRITIC, MEREC ve Entropy yöntemleri ile ağırlıklandırılarak kriterlerin önem düzeyleri belirlenmiştir. Elde edilen kriter ağırlıklarının her biri ARAS, MABAC ve TOPSIS yöntemleri ile yapılan analizlere dahil edilmiş ve her bir üniversiteye ait dokuz farklı sıralama değeri elde edilmiştir. Elde edilen farklı sıralama değerleri, Borda fonksiyonu kullanılarak tek bir sıralama değerine dönüştürülmüş ve üniversiteler araştırma performansına göre sıralanmıştır. Çalışmanın sonuçları, çok kriterli karar verme yöntemlerinin üniversitelerin araştırma performansının değerlendirilmesinde objektif ve sağlam bir metodoloji olduğunu ortaya koymuştur. Gelecekteki araştırmalarda bu çalışmada uygulanan objektif ÇKKV yöntemleri, diğer objektif çok kriterli karar verme yöntemleri ya da hibrit ÇKKV yöntemleri kullanılarak üniversitelerin araştırma performansı ölçülebileceği gibi araştırmacıların, akademik birimlerin, ülkelerin araştırma performansı incelenebilir.

Anahtar Kelimeler: Araştırma performansı, üniversite, yükseköğretim, Türkiye, çok kriterli karar verme

BAHÇIVAN ÇOCUKLAR

CEMAL YAMAK¹

Bekir Sıtkı Durgun İlkokulu Arifiye Sakarya¹

Özet: Bahçivan Çocuklar Sakarya Arifiye ilçesi, Bekir Sıtkı Durgun İlkokulu'nda çocukların tarımsal eğitimi için hazırladığımız e-Twinning projelerinden biri olan "Bahçivan Çocuklar Projesi" dir. 2021-2022 yılı içinde toplam 205 minik bahçivan yetiştirdik. Proje alanında çocukların her birine, kolay çalışmaları için 40 cm kadar yükseltilmiş, geniş parseller (minik tarla) hazırlanmıştır. Her çocuk kendileri için ayrılan tarlada yıl boyunca pratik bahçivanlık dersleri alırken yetiştirdikleri birbirinden lezzetli sebzelerin tadına baktılar. Çocukların yaratıcılıklarını, özgüvenini ve bedensel sağlıklarını olumlu yönde etkileyen bu proje bir eğitim öğretim dönemi boyunca devam etmiştir. Projemizin amaçları: 1. Bitki sistematığı, botanik, tarım, ekoloji, çevre, peyzaj ve bahçe bilimleri ile ilgili araştırma faaliyetlerini arttırmak ve geliştirmek. 2. Dünya'nın dört bir yanında - özellikle Türkiye'de - yetişen bitkilerin canlı koleksiyonlarını oluşturmak ve sergilemek. 3. Dünya'daki - özellikle Türkiye'deki tehdit altında olan endemik, doğa veya kültür bitkilerini korumak. 5. Doğanın ve onun bir parçası olan bitkiler aleminin tanıtımı ve korunması. Bunun yanı sıra Dünya'nın - özellikle Türkiye'nin biyolojik ve bitki çeşitliliği konusunda kamuoyunun ve kurumların bilgisini, ilgisini ve bilincini arttırmak. 6. Başvuru kütüphanesi ve herbaryuma yönelik faaliyetleri geliştirmek. Tanıma, sınıflandırma ve etiketleme adımları kullanarak bitki kütüğü oluşturmak. Öğrencilerin elde etmiş oldukları kazanımlar: Doğada meydana gelen olaylara ilişkin merak, tutum ve ilgileri artmış, doğanın keşfedilmesi ve insan-çevre arasındaki ilişkinin anlaşılması sürecinde, bilimsel süreç beceriler edinmiş, bilimsel araştırma yaklaşımını benimseyip karşılaşılan sorunlara çözüm üretmiş, çevre bilinci ve çevreye karşı duyarlı davranışlar geliştirmiş, bitkiler dünyasını tanımış ve pratik bahçivanlık ve bitki yetiştiriciliği konusunda bilgiler edinmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Bahçivan, çocuk, tarım, öğrenci, bitki

KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNDE AKIL VE ZEKÂ OYUNLARININ KULLANILMASI: DENEYSEL BİR ÇALIŞMA

MİNE BUNSUZ¹

MEB¹

Özet: Kaynaştırma öğrencilerinin diğer öğrencilere göre daha geç öğrenmeleri, akademik olarak başarısız olarak algılanmaları bundan dolayı da kendilerini yetersiz ve güvensiz hissetmeleri çalışmanın odak noktası olarak ele alınmıştır. Kaynaştırma öğrencileri genel anlamda sınıfta çekingen, içe kapanık davranmaları da yine akademik olarak başarısızlık sonucunda edindikleri yetersizlik duygusuyla açıklanabilmektedir. Ders esnasında anlayamadıkları yerleri sormada veya takıldıkları konularda öğretmenden tekrar istemeleri noktasında çekinik davranmaktadırlar. Dikkatleri ise diğer öğrencilere göre daha çabuk dağılmakta ve dikkatlerini toplamada da güçlük çektikleri bilinen bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Bunun yanında kaynaştırma öğrencilerinin ders çalışma alışkanlığı kazanması ve sürdürülebilmesi açısından sorunlar yaşamaktadırlar. Ailelerin de çocuklarına ders çalışma alışkanlığını kazandırmada sorunlar yaşaması ne yapacağını bilememesi okul rehberlik servislerine yardım amacıyla başvurmaları araştırma sorusunun temelini oluşturmaktadır. Kaynaştırma öğrencilerinin zekâ oyunları ile tanışarak, bir şeyler başarabildiklerini görmesi, bir sonraki hamleyi merak ederek farklı düşünme becerileri ve stratejileri geliştirmeleri hedeflenen amaçlar arasında yer almaktadır. Problem çözme sürecini aşama aşama takip etmeleri ve uygulamaları yaşamda karşılaştıkları diğer sorunlar için de aynı yolu izlemeleri problem çözme konusunda öğrencilere katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Arkadaşları gibi kendilerinin de zekâ oyunları oynamaları, sosyalleşmelerine yardımcı olmalarının yanında aynı zamanda elde edecekleri başarılar öğrencinin kendine yönelik özgüvenini geliştirmesi açısından önemli bir kazanım olarak değerlendirilebilir. Zekâ oyunlarının farklı öğrenme stilleri sunması, tekrar etmede güçlük çeken bir öğrenci için defalarca tekrar açık bir süre sonra bunu akademik bağlamda ders çalışma sürecine bütünleştirmesi öğrencinin öğrenmesine ciddi katkı sağlayacağı fikri üzerine odaklanılmıştır. Bu bağlamda zekâ oyunlarının kaynaştırma öğrencilerinin hem özgüven kazanması hem akademik anlamda gelişmesi hem de diğer arkadaşlarıyla bütünleşmesi ve sınıf içi kapsayıcılığı desteklemesi açısından da dikkate değer bir etkisinin olduğu düşüncesinden hareketle kurumumuzda belirlenen kaynaştırma öğrencilerine yönelik zekâ oyunlarının etkisinin belirlenen hedeflerle ilişkisine ne derece katkı sağladığını bulgulamak amacıyla deneysel olarak yürütülmüştür. Bu araştırma Balıkesir Burhaniye Hacı Mustafa Müdüroğlu Ortaokulunda uygulanmıştır. Araştırma deneysel bir çalışma olup elde edilen kazanımlar ve veriler ön test ve son test uygulanarak elde edilmiştir. Kaynaştırma öğrencileri ile yapılan çalışmanın etkililiği konusunda hem öğretmenlerden (16 öğretmen) hem de öğrencilerden (5 öğrenci) veriler alınarak ön test ve son test uygulanarak elde edilen kazanımlar belirlenmiştir. Bulgular: Kaynaştırma öğrencileri ve öğretmenlerden görüşmeler sonucunda elde edilen veriler değerlendirildiğinde öğrencilerin hem akademik hem de sosyalleşme ve özgüven gelişimi açısından karşılaştırıldığında önemli bir farklılaşma olduğu görülmüştür. Araştırmada kaynaştırma öğrencisine zekâ oyunlarını başka öğrencilere tanıtmaya, anlatmaya, birlikte oynama ve etkinlik düzenleme ile sorumluluk alma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu öğrencilerin özgüven kazanması öğrenmelerine sağladığı katkı açısından son derece önemli olmuştur. Dikkati toplamada yaşadıkları tüm sorunlara rağmen zekâ oyunları ile keyif alarak oynamaları ve arkadaşlık ilişkilerine yönelik elde ettikleri bir kazanım sınıf içi atmosferi de olumlu derece etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Kaynaştırma öğrencileri diğer öğrencilerle birlikte oynadıkları zekâ oyunları aracılığıyla arkadaşlarıyla daha çok iletişim, etkileşim ve işbirliği yapma imkânı olmuştur. Sonuç ve Öneriler: Bu çalışma ile zekâ oyunlarının kaynaştırma öğrencilerinin öğrenme ve sosyalleşme süreçlerine katkısı ortaya konulmuş ve kaynaştırma öğrencileri için bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) hazırlanırken zekâ oyunlarının etkisinin dikkate alınması ve programa dahil edilerek etkili şekilde kullanılması önerilmektedir ayrıca benzer çalışmaların daha geniş örneklem üzerinde gerçekleştirilmesinde yapılan bu çalışmanın rehber olacağı düşünölmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma, akıl, zeka, oyun

YAŞAYAN HİKAYEM

ELİF KESKİN¹

Bekir Sıtkı Durgun Anaokulu¹

Özet: Sakarya Arifiye İlçesi, Bekir Sıtkı Durgun Anaokulu Yaşayan Hikayem Projesi kapsamında öğrencilerimizi geleceğe hazırlamak için harika bir eğitim deneyimi vermeye adanmışız. 2021-2022 yılı dönemi içinde 6 Ortak Okulun Okul Öncesi Öğretmenleri öğrencileri ve Velileri ile birlikte Projemize başladık. Katılımcı öğretmenlerle birlikte seçtiğimiz hikaye kitaplarını temin ettik. (Avucundaki Öpücük, Ayı Kim Çaldı, Hortumuma Çörek Kaçtı ve Büyüdüğüm zaman) Hikayeler ile ilgili afiş ve logo çalışmalarımızı düzenledik. Sosyal Medya Platformlarını düzenleyerek görev dağılımlarını yaptık. Kullanacağımız Web2 araçlarını belirledik. Her bir Hikaye çalışmasında öğrencilerle; Ortak ürün oluşturma Hikaye yi resimlendirme Topluluk karşısında kendini ifade edebilen, özgüveni yüksek bireyler olmak. Hikayeyi canlandırma Sanatın yaşam ile iç içe olduğunu fark etmelerini sağlanması Oluşturulan kitabın çocuğun resimlediği bir afiş tasarımı Öğrencilerimize kitap sevgisi kazandırma gibi çalışmalar yaparak öğrencilerin eğlenerek öğrenerek aktif şekilde katılımı sağlandı. Projemizin Amaçları: Olaylar arasında sebep-sonuç bağlantısını kurmasını desteklemek. Kelime dağarcığını zenginleştirmek. Estetik algısını geliştirmek. Çizim yaparak ince motor becerisini geliştirmek. Hayal ettiklerini resim ile anlatabilmelerini sağlamak. Çocukların hikaye oluşturma becerilerini, rol oynama yeteneklerini geliştirmek. Ortak hareket etme /ekip ruhunu geliştirmek. Öğrencilerin Elde Etmiş Oldukları Kazanımlar: Türkçeyi doğru kullanmayı öğrenmek. Kitabın ön ve arka kapağında nelerin olması gerektiğini öğrenmek. Okunan kitabın kahramanlarını tanıma sevilen ya da sevilmeyen kahramanlar hakkında fikir üretebilme. Neden-sonuç ilişkisi kurma becerilerinin gelişmesi Üreten, sorgulayan araştıran ve sonuca ulaşan bireyler yetiştirmek. Hayal gücünü destekleyen çalışmalar ile üretkenliği arttırmak. .

Anahtar Kelimeler: Drama, empati, el becerileri

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ‘ÇEVRE’ VE ‘‘ÇEVRE SORUNLARI’’ KAVRAMLARINA YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ BELİRLENMESİ

İZEL ASLAN¹, MEHMET YILMAZ²

Gazi Üniversitesi¹, Gazi Üniversitesi²

Özet: Çevre en basit tanımıyla canlıların hayatları boyunca yaşamlarını sürdürdüğü ortam ve şartları kapsamaktadır. Sistemde meydana gelen bir aksam tüm sistemin bozulmasına neden olacaktır. Ortaöğretim öğrencilerinin çevre ve çevre sorunları denilince akıllarında canlanan soyut bir durumun somutlaştırılmasıyla akılda kalıcılığının aratması sağlanacaktır. Metaforlar genellikle bilinmeyen veya daha az bilinen bir şey ile daha iyi bilinen bir şey arasında bağlantı kurmak amacıyla kullanılır. Bu araştırmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinin çevre ve çevre sorunları kavramlarını nasıl algıladıkları, zihinlerindeki hangi farklı kavramlarla ilişkilendirdiklerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örnekleme amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Çalışma grubu Ankara ilindeki özel okulda öğrenim gören 73 öğrenci oluşmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış sorudan oluşan görüş belirtme metafor formuyla toplanmıştır. Öğrencilerin formda ‘‘Çevre benim için..... . gibidir. Çünkü.....’’ ve ‘‘Çevre sorunları benim için..... . gibidir. Çünkü.....’’ cümlesini tamamlamaları; çevre ve çevre sorunları kavramlarına ilişkin bir metafor geliştirmeleri ve bu metaforlarına karşılık bir gerekçe sunmaları istenmiştir. Veriler içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin oluşturdukları metafor algıları incelenerek ortak özellikler belirlenmiş ve ana temalar oluşturulmuştur. Öğrenciler tarafından en fazla üretilen metaforlar belirlenerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevre, çevre sorunu, olgubilim

SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM PEŞİNDE PERMAKÜLTÜR

HATİCE DİNÇ YORULMAZ¹, PELİN YEŞİLOT², AYŞE ERDOĞAN³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: Projemiz 2021-2022 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilen uluslararası bir eTwinning projesidir. Makedonya'dan 1 toplamda 10 öğretmenimizle projemiz gerçekleşmiştir. PERMAKÜLTÜR; Sürdürülebilir tarım ya da permakültür, doğadaki insan yerleşimlerini, doğal ekosistemlerden örneklenen ziraat uygulamaları ve sürdürülebilirlik görüşüne göre uygulayan bir ekolojik tasarım anlayışıdır. Permakültür, tarımsal ekosistemlerin kendi kendine yeterli ve sürdürülebilir bir şekilde büyümesi olarak anlaşılabilir. Bu tarım biçimi, ürün çeşitliliği, dayanıklılık, doğal üretkenlik ve sürdürülebilirliğe dayalı sinerjik tarım sistemleri geliştirmek için doğadan ilham alır. Son zamanlarda yaşanan iklim değişikliği ve kuraklığa permakültür bilinci oluşturulmasının gerekliliği daha da çok artmıştır. Stem fen, teknoloji, mühendislik ve matematik olmak üzere bu dört özel disiplini bir araya getiren ve problemleri çözmek için gerçek dünyadan öğretim yöntemleri sunan ve disiplinler arası programa entegre eden bir öğretim felsefesidir. Permakültür ise bitki, hayvan ve insanı bir araya getirerek bakımı kolay, sürdürülebilir ve kendi kendine yeten bir üretim yapısının “mümkün olan en küçük alanda” oluşturulmasıdır. Projemizin çıkış noktası tam da bu olmuştur. Erken çocukluktan itibaren öğrencilerimizin okul kültürü içinde sürdürülebilir yaşam bilincinde olması en büyük isteğimiz. Öğrencilerle birlikte yaptığımız çalışmalarla permakültür okul bilincini kazandırarak stem çalışmaları ile bunu desteklemeyi planladık. Stem yaklaşımı ile oluşturacağımız hikayeler ve akabinde öğrencilerin sundukları çözüm önerileri ile permakültür okul bilinci geliştirme yolunda öğrenci ve öğretmenlerde farkındalık kazandırdığımız gibi yaptığımız çalışmalar ile bu yönde adımlar attık. Permakültür bilinci gelişen erken çocuk eğitimindeki öğrenciler kaynakları etkili kullanmayı öğrendikleri gibi doğaya karşı bilinc ve duyarlılıkları artmıştır. Doğada mandala doğada oryantiring doğada yoga doğada matematik gibi çalışmalar ile çocuklar buluşmuşlardır. Bu çalışma okul öncesi dönemdeki öğrencilerin hikayeler yoluyla stem metodu ile birlikte permakültür çalışmalarına katılım durumunu öğrenmeyi amaçladığından ilişkisel tarama türünde betimsel bir araştırmadır. Çalışmada araştırma amacına ve araştırma sorularına bağlı olarak nicel ve nitel metodolojiden yararlanılmıştır. Öğrencilere sorulan anket sorularının cevabı nicel manalizer aracılığıyla incelenirken, stem çalışmalarına katılımdaki istek ve etkileri nitel verilere dayalı olarak elde edilmiştir. Çalışmanın evrenini 2022-2022 öğretim yılında Türkiye nin çeşitli bölgelerinde eğitim gören 3-6 yaş aralığını kapsayan okul öncesi öğrencilerinden oluşmaktadır. Adı geçen öğretim yılında çalışmalara katılan ve araştırma için gerekli izinlerin alındığı okul öncesi öğrencileri gönüllü öğrenciler ise örneklem grubu olarak seçilmiştir. Örneklem dahilinde, adı geçen okul öncesi öğrencileri sabahcı ve öğlenci grup olması ile toplamda 10 şube araştırmaya dahil edilmiştir. Bu yolla oluşturulan örneklem 70 kız 58 erkek olmak üzere toplam 128 okul öncesi öğrencisinden oluşmaktadır. Türkiye'nin çeşitli illerinden katılan öğrenciler evreni oluşturmaktadır. Proje başında ve sonunda yaptığımız anketleri kısaca özetlemek gerekirse öğrenci ve öğretmenlerin stem ve permacultur çalışmalarına şimdiye kadar hiç katılmadıkları hatta ilk defa bu kavramları duyduklarını belirttiler. Proje başındaki yapılan öğrenci ve öğretmen anketlerini yorumladığımızda proje kapsamında yapılan çalışmalarla öğretmen ve öğrencilerin permakültür bilinci kazandıkları ve bundan sonraki sınıf içi etkinliklerine permakültür çalışmalarını entegre edeceklerini belirttiler. Ayrıca ankette şu sonuçlarda ortaya çıkmıştır. Yapılan bu proje ile ilk defa duydukları web-2 araçlarını kullanmayı öğrendikleri. Projedeki en çok hoşlandıkları

etkinliğin ise doğada mandala ve kompost çalışması olduğu ortaya koyduk. Sonuçlar grafik ve analizlerle daha sonra grafiklerle detaylı paylaşılacaktır..

Anahtar Kelimeler: Erken cocukluk eğitimi, permaculture, STEM

ORTAOKUL VE LİSE ÖĞRENCİLERİNİN OKUL AİDİYETİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

CANAN KALKAN ÇELİK¹, FERUDUN SEZGİN²

Ahiler Ortaokulu¹, Gazi Üniversitesi²

Özet: Okul aidiyeti duygusu, öğrencilerin akademik başarı ve psikolojik durumlarını etkileyen sosyal bir unsurdur. Okula aidiyet duygusu; öğrencilerin kişisel olarak kabul görme, saygı, katılım ve destek ihtiyaçlarının okulun sosyal çevresinde bulunan öğretmenler ve okuldaki diğer yetişkinler tarafından karşılanması olarak tanımlanmaktadır (Goodenow, 1992; Goodenow & Grady, 1993). Nichols (2003) okul aidiyetini, öğrencilerin okul ortamına bağlılıklarını algılamalarıyla ilgili psikolojik bir süreç olarak tanımlamaktadır. Broker (2004) ise bu kavramı okulun önemli ve saygı duyulan bir üyesi olma hissi olarak betimlemektedir. Öğrencilerin aidiyet ve önemsenme duyguları, öğrenme sürecini önemli derecede etkilemektedir. Önemsendiğini ve ait olduğunu hisseden öğrenciler, öğrenmeye karşı heyecan duymakta ve sürece dahil olmak istemektedir (Combs, 1982). Akranları ve öğretmenleriyle olumlu ve teşvik edici ilişkiler kuran öğrenciler, okula karşı daha fazla bağlılık geliştirmektedir (Broker, 2004; Cemalcılar, 2010; Goodenow, 1993a; Ümmet, Doğan ve Kemahlı, 2019; Suna, Taşkıreç, Özkan Yaşaran ve Eroğlu, 2021). Bu öğrenciler, okulun fark edilir bir parçası olduklarını ve okulun kendi hayatlarında önemli bir yer oluşturduğunu hissederler ve okulun hedeflerini önemseyerek başarıya değer verirler (Finn, 1989). Yapılan çalışmalar, okul aidiyetinin akademik başarıyı etkilediğini göstermektedir. Akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin okula aidiyetlerinin de yüksek olduğu ifade edilmektedir (Anderman, 2003; Arslan ve Tanhan, 2019; Finn, 1989; Goodenow, 1992, 1993a; Sarı, 2013). Okul aidiyetinin öğrencilerin motivasyonları (Anderman, 2003), öğrenmeden zevk alma, akademik yeterlilik, akademik doyum ve prososyal davranışları (Arslan ve Tanhan, 2019), ve sebatla çalışmaları üzerinde de etkisi bulunmaktadır. Öğrencilerin, kendilerini okulun üyesi olarak hissettiklerinde, daha çok çaba gösterdikleri ve okulun amaçlarını gerçekleştirmek için istekli oldukları belirlenmiştir (Goodenow, 1992, 1993a; Goodenow & Grady, 1993). Okul aidiyeti tüm öğrenciler için önemli olmakla birlikte, riskli öğrenciler için daha çok önem taşımaktadır (Goodenow, 1992, 1993b). Yapılan çalışmalar sosyo-ekonomik durumu düşük olan öğrencilerin okula bağlılıklarının düşük olduğunu belirlemiştir (Özgök, 2013; Sarı, 2013). Okul ortamında, herhangi bir sebepten dolayı desteklenmeyen ve sosyal olarak kabul görmeyen öğrencilerin okula aidiyet duyguları azalabilmektedir (Broker, 2004). Okul aidiyeti düşük olan öğrenciler ise umutsuzluk (Combs, 1982) ve yalnızlık hissetmektedir (Altınsoy ve Karakaya Özyer, 2018). Bu öğrenciler, öğrenme sürecine karşı ilgisiz olmakta, öğrenme sürecinden kaçmak istemekte (Combs, 1982), okula karşı olumsuz davranışlar geliştirmekte ve okulu bırakabilmektedir (Finn, 1989). Bu çalışmada, okul aidiyeti ortaokul ve lise öğrencileri üzerinde derinlemesine incelenecektir. Okul aidiyeti öğrencilerin akademik başarılarından, psikolojik durumlarına kadar birçok açıdan kritik bir öneme sahiptir. Bu açıdan değerlendirildiğinde okul aidiyetini etkileyen unsurların belirlenmesi, öğrencilerin akademik başarıları ve genel anlamda iyi oluşları için önemlidir. Bu çalışma okul aidiyeti olgusunu kendi içinde bütüncül bir yaklaşımla inceleyerek ortaokul ve lise öğrencilerinin duygu, düşünce ve görüşleri bağlamında çok yönlü bir değerlendirme sunmayı amaçlamaktadır. 2. Yöntem Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi ve fenomenoloji deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın örnekleme amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Bu kapsamda, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara ili merkez ilçesinde bulunan bir ortaokul ve bir lisede öğrenim görmekte olan öğrenciler cinsiyet, sınıf seviyesi, yılsonu başarı puanı ve

sosyoekonomik durum özellikleri dikkate alınarak örnekleme çeşitlemesi yapılmıştır. Çalışmaya toplam 10 kız ve 10 erkek olmak üzere toplam 20 öğrenci dahil edilmiştir. Araştırmanın verileri görüşme tekniği ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. 3. Bulgular ve Sonuç Araştırmanın veri analizi süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: okul aidiyeti, okula bağlılık, akademik başarı

"KUMBARAMDA KİTAPLAR" ETWINNING PROJESİ

YÜKSEL ARIK¹, NİHAL ARIK²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: 5 yaş grubu okul öncesi öğrencilerimizle tutumlu olmanın önemini yanı sıra kitap sevgisi aşılacak amacıyla müfredatımıza uygun çeşitli etkinlikler yapıldı. Türkçe dil etkinliklerinde hikaye dinleme görsel okuma etkinliği müzik sanat etkinliği oyun etkinlikleri yapıldı. Çalışmalarda atık materyaller kullanarak çocukların yaparak yaşayarak öğrenebilecekleri bir öğrenme ortamı oluşturuldu, özgün kumbaralar yapıldı, bu kumbaralarda öğrenciler kitap almak için para biriktirdiler, okulda kitap şenliği yapılarak çocuklar kendi seçtikleri kitapları aldılar. "Kumbaramda Kitaplar" isimli proje Türkiye'den 10 öğretmenin katılımı ile ortaklaşa yürütülen projede velilerin de desteği ve katılımı ile tutumluluk ve tasarruf değeri ve Kitaplar çocuklara sevdirilerek çalışmalar yapıldı. Çeşitli atık malzemelerle sınıfta çocuk merkezli etkinlikler yapıldı. Yaratıcılıklarını kullanarak kumbaralar yaptılar. kendilerinin hazırladığı özgün kumbaralar ile kitap almak için para biriktirdiler amacı kitap almak olunca etkinliklere daha motive bir şekilde aktif olarak katıldılar ve para biriktirdiler. Kitap sevgisi ile ilgili eğlenceli oyunlar grup etkinliği olarak yapıldı. Sınıf içinde ve okul bahçesinde yapılan etkinlikler ile eğlenceli vakit geçirirken farkında olmadan tutumluluk ve kitap sevgisi ile ilgili öğrenme sağlandı. Kitap eşleştirme oyununda gösterip yaptırma ve oyun tekniği kullanıldı. Çocuklar ikili gruplar olarak oyun etkinliğine katıldılar. Etkinliklerin genel olarak hepsini uygularken bilinenden bilinmeyene basitten zora ilkesi göz önünde bulundurulmuş çocukların bildiklerinden yola çıkılarak yeni öğrenmeler gerçekleştirildi. Projede velilerin desteği ve katılımı önemsenerak her güne bir kitap etkinliği yaparak çocuklarına kitap okumaları için teşvik edilmiştir. Kumbarada para biriktirme ve okuma şenliği etkinliklerinde velilerimizin katılımı ile tutumluluk ve kitap sevgisi kazanımı için kalıcı öğrenmeler sağlanmıştır. Kitap sevgisi ve tasarruflu olmak tutumlu olmanın önemi ile ilgili sınıf içinde dışında uyguladığımız oyun müzik türkçe dil sanat gibi etkinlikler kullanılarak çocuklara öğretilmiştir. Çocuklar sanat etkinliklerinde kesme yapıştırma boyama çalışmaları ile kumbara yaparak motor gelişim alanı küçük kas gelişimleri sağlanmıştır. Birebir eşleştirme kazanımını gerçekleştirmek amacıyla matematik ve oyun etkinlikleri bütünleştirilerek disiplinler arası geçiş sağlanarak kitap eşleştirme oyunu oynatılmıştır. Türkçe dil etkinliklerinde hikaye öncesi hikaye ve hikaye sonrası yapılan etkinlikler sayesinde çocukların dil gelişim alanı kazanım göstergelerinden kelime dağarcıkları telaffuzları kendilerini ifade etme konuşmak için sırasını bekleme arkadaşını dinleme hikaye ile ilgili sorulara cevap verme ve hikayede anlatılanları akılda tutma gibi becerileri kazandığı da gözlemlenmiştir. Oyun etkinliklerinde kitaplar aşağıda yukarıda oyunu ile yön ve algılama dikkat becerileri de geliştirilmiştir. yapılan etkinliklerle çocukların küçük kas motor gelişimleri desteklenmiş hem de düşünme sorgulama farklı düşünme becerileri geliştirilmiştir.oyun etkinlikleri ile kumbarada para biriktirme ve bu paralarla okuma şenliğimizde uygun fiyattaki kitapları alarak bilişsel gelişim alanı desteklenip projemizin asıl amacı tutumluluk ve kitapların önemi öğretilirken aynı zamanda çocukların sabırlı ve tutumlu olma rakam tanıma eşleştirme gibi kazanımları da verilmiştir. Proje ortaklarımızın önerdiği kitaplar ile "Mutlu Kitap Ağacı" posterini hazırlayıp velilerle paylaşılmıştır."Mutlu Hayaller Kitabı" hikayesini proje ortakları ile görev dağılımı yapılarak ortak bir hikaye kitabı oluşturulup proje sayfasına yüklendi.Tüm öğretmenler ile proje sonunda değerlendirme yapılarak görüşler kayıt altına alındı. Öğretmen ve öğrenci katılım sertifikaları hazırlanarak proje sayfasına yüklendi. Ortak etkinliklerden oluşan sanal sergi yapıldı.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Kitapları, eTwinning, proje, okulöncesi, kitap sevgisi

YARINIMA IŞIK OLUR MUSUN

N. SELMA ÖZDEMİR¹, ZERRİN BENAL HEPSÖĞÜTLÜ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Ülkemizde dezavantajlı gruplar; UNICEF (2018) e göre az gelişmiş yoksul mahallelerdeki çocuklar ve gençler, engelli çocuklar, romanlar, çatışma ortamındaki çocuklar, göçmenler, anadili Türkçe olmayan çocuklardır. Çocuklar ve gençler bir ülkenin umutlarıdır, gelecekleleridir. Bu çocukların geleceğini oluşturmada verilecek eğitim önemlidir. Çocukların güvenli bir toplumda büyümeleri, psikolojik ve sosyal gelişiminin toplumla uyumlu olması onların fiziksel ve psikolojik gelişimlerine etki eder. Bu çalışmada dezavantajlı bir bölgede bulunan bir ilkokulun 3., 4. sınıflarındaki öğrenim gören öğrenciler ve hastane sınıfı öğrencileri ile bir Anadolu Lisesi öğrencilerinin birlikte çalışarak yaşamlarına dokunmaları ve birbirlerine umut olmaları amaçlanmıştır. Anadolu Lisesi öğrencileri, hastane sınıfı onkoloji öğrencilerinin okul ihtiyaçlarının karşılanmasında yardımcı olmuşlardır. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramında şarkılar çalıp söylemişler, öğrencilere Türk Bayraklı bluzlar, Türk Bayrakları almışlar bayramları coşkuyla kutlamışlardır. Yılbaşı nedeni ile etkinlik yapıp hediye vermişlerdir. Anadolu Lisesi öğrencileri aylarca bir araya gelip müzik çalışması yaparken, bir müzik aleti çalamayan gençler de bu çalışmaya gönüllü katılmak için keman, piyano, gitar vb. çalmayı öğrenmişlerdir. Dezavantajlı bölgede bulunan okulda laboratuvar bulunmadığı için lise öğrencileri deney kulübü kurup fen deneylerini hazırlamışlar ve bu okulda gösteri deneyleri yaparak öğrencilerin bilime olan ilgisini arttırmaya çalışmışlardır. Bu deneyleri hazırlarken kendilerinin de fen derslerine olan bakış açıları olumlu olarak değişmiştir. Dezavantajlı bölgede bulunan öğrencilerin yaşadıkları bölge denize uzak olmamasına rağmen deniz görmeyen öğrencilerin çoğunlukta olduğu görülünce bir Körfez turu düzenlenmiş, iki okul öğrencileri bir arada şarkı söyleyip oyun oynayarak körfezden İzmir'i görmüşlerdir. Yaşadıkları kenti görmenin mutluluğunu tadan öğrenciler yeni bir bakış açısıyla birbirlerine ve yaşadıkları kente daha sıkı sarılmışlar, aidiyet duyguları gelişmiştir. Hayatlarında hiç tiyatro seyretmemiş olan, ancak rol yetenekleri olan öğrenciler için Kuşadası Efes gezisi düzenlenmiştir. Anadolu Lisesi öğrencileri tiyatro oyunu hazırlamışlar, Efes antik kentte bunu sunmuşlar, müze gezileri yapmışlar, bir arada paylaşımda bulunmanın mutluluğunu yaşamışlardır. Çocukların birbirlerine ayırım yapmadan önyargısız yaklaşımları,, farklı görüş ve düşünceden oluşan yeni kişileri tanımaları, yardımlaşmaları, paylaşımları, doğru karar alabilmeleri, düşünme kabiliyetlerini geliştirmeleri ve kendilerini geliştirecek eğitimler almaları, etkinlik ve gezi organize etmeleri, kendi yeteneklerinin farkına varmaları ve güçlendirme gelişmelerini sağlamaları, toplumsal faydaya yönelik işbirliğinin oluşturulması gerçekleşmiştir. Yeni arkadaşlıklar oluşmuş, geleceğe dair umutlar artmış, eğitimler ve interaktif paylaşımlar gerçekleşmiştir. Bu projenin yaygınlaştırılarak diğer okullara da uygulanması hedeflerimiz arasındadır. Nuriye Selma ÖZDEMİR Zerrin Benal HEPSÖĞÜTLÜ selmaakin45@hotmail.com benalhepsogutlu@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlı okullar, engelli, eğitim, eğitimde işbirliği, eğitimde iyi örnekler

"BENİM GÖZÜMLE BENİM KÜLTÜRÜM" ETWINNING PROJESİ

TÜLİN GÜNEL¹

1

Özet: Etwinning platformu, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak Avrupa okullarındaki öğretmenlerin iş birliği ile yürütülen projeleri kapsamaktadır. Bir etwinning projesi olan “Benim Gözümle Benim Kültürüm” 2021-2022 yılları arasında 6 aylık süreçte çeşitli kültürel etkinlikler ve aktiviteler planlanarak yürütülmüştür. Projemiz 1 Avusturya ve 10 Türkiye olmak üzere 11 öğretmen ortaklıdır. Proje öğrenci yaş ortalaması 9 olup toplam 26 öğrenci ile yürütülmüştür. Sınıfım hafif otizm tanısı konulmuş öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerimin akademik düzeylerine uygun, ilgi ve yeteneklerini geliştirici proje çalışmalarına katıldım. Projemizin amacı özel eğitim konusunda farkındalık oluşturmak, toplumu ve velilerimizi bilinçlendirmek, özel eğitilmiş öğrencilerimizi çeşitli alanlarda geliştirmektir. Özel eğitilmiş öğrencilerimize kültürel değerlerimizi öğretmek, yöresel mutfak lezzetlerini, yöresel kıyafetleri, yöresel müzikleri tanıtmak hedeflenmektedir. Özel eğitim öğrencilerini öz bakım becerileri, bilişsel beceriler, sosyal beceriler, dil becerileri, müzik becerileri, psikomotor beceriler konusunda desteklemek ve topluma uyumlarını güçlendirmektir. Proje sonunda anketler yaparak projemizi değerlendirdik. Velilerimiz proje etkinlikleri ile çocuklarının gelişim yönünden desteklendiğini ve bu tarz projelerin özel eğitim farkındalığı için faydalı olacağını belirtmişlerdir. Proje çalışmalarında öğrencilerimize 21.yüzyıl becerilerine sahip, kendine yetebilen ve geniş bakış açısına sahip olma imkanı sunulmuştur. Ayrıca projemiz Web 2 araçları kullanılarak oyunlaştırılmış olup somutlaştırılarak kendilerine yetecek kadar internet kullanım becerisi gelişmelerini sağlamıştır. Projemizi tüm ortakların dahil olduğu bir toplantı ile öğrencilerin yaş ve gelişim özelliklerine dikkat ederek etkili kazanımların olduğu çalışmalar seçerek planladık. Gösterip yaptırma, soru cevap, yaparak/yaşayarak öğrenme, araştırma, inceleme, deneme-yanılma, neden-sonuç ilişkisi kurma gibi teknik ve yöntemleri kullanarak öğrencilerin ilgisini artırdık. Bilgiye ulaşmada öğretmen rehberliğinde kalıcı öğrenmeler gerçekleştirdik. Bulduğumuz çağa uygun teknoloji odaklı yaşamımızın içine çocukları da alarak dijital yönden ilerlemelerine ışık tuttuk. Etkinliklerimizi disiplinler arası birleştirerek sanat etkinliği, şiir etkinliği, oyun, drama, müzik ve hayat bilgisi çalışmaları olarak uyguladık. Ortak ürünlerimizde Çanakkale sloganı, proje harfleri akrostiş, yeni yıl takvimi yaptık. İşbirlikçi ürünlerimizde yöresel lezzetlerimiz, geleneksel oyunlar, ebru etkinliği, fidan dikme, otizm farkındalık haftası çalışmaları, kartpostal ve hediyeleşme gibi birçok etkinlik yaptık. İşbirlikçi çalışmamız kartpostal ve hediyeleşme etkinliği ile öğrencilerin kültürel ve sosyal değerleri somutlaştırarak kavramasını sağladık. Finalde ise tüm ortakların çalışmalarının bulunduğu bir sanal sergi ile sözlerini katılımcıların yazdığı bir şarkı besteledik ve hep birlikte coşkuyla seslendirdik. Çevrimiçi toplantılar öğrencilerimizin iletişim, dil ve teknoloji becerilerini geliştirdi. 2023 eğitim vizyonuna uygun olarak eğitimde fırsat eşitliği için emek verdik. Öğrencilerimiz proje sonunda kültürel değerleri, doğal güzellikleri, yöresel mutfak lezzetleri, yöresel kıyafetleri, yöresel müzikleri, kültürümüze ait geleneksel çocuk oyunlarını ve yaşadığı şehri öğrenme konusunda ilerleme kaydetti. Müfredat kazanımlarını dikkate alarak dijital oyunlar ve materyallerle zenginleşmiş sınıf ortamı oluşturduk. Seçtiğimiz temalarla özel eğitim konusunda farkındalık oluşturduk. Öğretmenlerimize ve öğrencilerimize proje sertifikaları düzenleyerek motivasyonlarını artırdık. Proje sonu anket analizinde öğretmenlerimizin web 2.0 araçları ve eTwinning projeleri konusunda yetkinliklerinin ve isteklerinin arttığı sonucuna ulaşıldı.

Anahtar Kelimeler: özel eğitim, kültür, kapsayıcılık, dijital öğrenme

İNCELEME SORUŞTURMA KONULARI AÇISINDAN ÖĞRETMENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

NEVZAT ÖZTÜRK¹, MEHMET İSMETOĞLU²

Düzce İl Milli Eğitim Müdürlüğü-Eğitim Müfettişi¹, Düzce Akçakoca Barbaros Anadolu Lisesi Müdürü²

Özet: Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin geçirdikleri inceleme, soruşturma konularını incelemek, yetersiz oldukları alanları belirlemek, böylece öğretmenlerin mesleki gelişim ve hizmet içi eğitim konusunda ışık tutmaktır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden “doküman analizi” yöntemi kullanılmıştır. Öğretmenlerin inceleme ve soruşturma geçirme durumlarına ait veriler toplanırken geriye doğru son beş yıla kadar inceleme yapılmıştır. Araştırmada incelenen dokümanlar 2023 yılı itibariyle son üç yıla aittir. Veriler, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Çalışma evrenini Düzce ilinde toplam 300 resmi okulda görevli 4000 öğretmen oluşturmaktadır. İnceleme ve soruşturma geçiren öğretmenlerin; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125. maddesinde yer alan ve disiplin cezası gerektiren fiil ve hallerden hangilerinden inceleme, soruşturma geçirdikleri, müfettiş/muhakkikler tarafından teklif edilen ve uygulanan cezalar analiz edilmiştir. Öğretmenlerin geçirmiş oldukları inceleme ve soruşturmalar; “Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak, Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak, Hizmet dışında ve içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak, Kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak. Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak” gibi fiil ve davranışlardan dolayı inceleme, soruşturma geçirdikleri, “çocuğa şiddet, cinsel taciz, memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak” suçlarında son yıllarda artış olduğu görülmektedir. Getirilen tekliflerin uygulanmasında öğretmenlerin sendikası olup olmama, sendikasının etkililiğine göre değişiklik gösterdiği, sendikası, etkin sendika üyelerinin cezalarının uygulanma oranının düştüğü görülmektedir. Araştırma sonuçları, öğretmenlerin yetiştirilmeleri, sorun alanlarının tespit edilerek mesleki ve hizmet içi eğitim önceliklerin belirlenmesi, belirlenen sorun alanlarına yönelik önlemlerin alınmasına katkı sunabilir, disiplin soruşturmasına konu olan fiil ve davranışlara karşı yöneticilerin önlem almasına yol gösterebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, inceleme, soruşturma, ceza, uygulama

ÖĞRETMENLERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME YAKLAŞIMINA YÖNELİK TUTUMLARI

FATMA NUR ÇOBAN¹, ADEM ÇİLEK²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Çankırı Karatekin Üniversitesi²

Özet: Günümüz bilgi çağı koşulları; bilim, teknoloji ve kültürel alanlarda yaşanan ve süreklilik arz eden hızlı gelişim ve değişimler bireyler için yeni bilgiye hakim olup uygulayabilme konusunda sürekli bir öğrenme ihtiyacını doğurmuştur. Bu durum bireyler için her yaşta ve her durumda bilgiye ulaşma ve yeni öğrenmelere imkan sağlayan süreçlerin de önemini artırmıştır. Öğrenme faaliyetlerinin resmi olarak yürütüldüğü örgün öğretim programlarının dışında bireylerin öğrenmelerini sürdürebilmeleri ve yeni bilgileri keşfetmeleri üzerine kurgulanmış öğrenme ortamları yaşam boyu öğrenme kavramını ortaya koymuştur. Yaşam boyu öğrenme, bireylerin bireysel ve mesleki becerilerini kendi istekleri doğrultusunda hayat boyunca geliştirmesi sürecidir (Toprak ve Erdoğan, 2012). İnsan yaşamı boyunca devam eden yaşam boyu öğrenme insanların gelişen teknoloji ve bilgi çağına uyum sağlayabilme ihtiyaçlarına karşılık vermektedir. Teknolojik gelişmeler ile birlikte bilginin sürekli şekilde kendini yenilemesi mezun olunan her meslek dalı için meslek hayatı süresince mezuniyeti yetersiz kılmış ve meslek hayatında da sürekli öğrenme ihtiyacını doğurmuştur. Tüm meslek dallarındaki insanları yetiştiren öğretmenlik mesleği göz önüne alındığında öğretmenlerin hızla gelişen bilgi ve teknolojiye sahip olmaları, yeniliklere uyum sağlayabilmeleri ve yaşam boyu öğrenme ile hizmetin içinde kendilerini geliştirmeleri ayrıca önem arz etmektedir. Çalışmada öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel araştırma yöntemine dayalı tarama araştırması olarak yürütülen çalışmada kolayda örnekleme yöntemi ile 372 öğretmene ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu ve 'Yaşam Boyu Öğrenme Tutum Ölçeği' (YBÖTÖ) kullanılmıştır. Beşli likert tipindeki ölçek üç boyuttan oluşmaktadır. Bunlar; öğrenme isteksizliği, mesleki gelişim için öğrenme etkinliklerinin yararına inanma ve bireysel öğrenme becerilerine yönelik farkındalık oluşmaktadır. Araştırma, tarama araştırması olarak yürütülmüştür. Araştırmanın evreni Ankara ilinde MEB'e bağlı devlet okullarında/kurumlarında görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örnekleme, kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırma sonucuna göre tutum ölçeğinin öğrenme isteksizliği boyutu puan ortalamaları düzeylerinin çok düşük, mesleki gelişim için öğrenme etkinliklerinin yararına inanma boyutu ve bireysel öğrenme becerilerine yönelik farkındalık boyutu puan ortalamaları düzeylerinin ise çok yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum öğretmenlerin meslek hayatları içinde de öğrenmeye açık ve istekli olduklarını göstermektedir. Öğretmenler meslek hayatları içinde de sürekli değişen ve yenilenen bilgi, teknoloji ve buna bağlı beceriler konusunda yaşam boyu öğrenme yöntemi ile desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Tutumu Ölçeği'nden aldıkları puan ortalamalarının öğretmenlerin cinsiyetlerine, medeni durumlarına, öğrenim durumlarına ve görev yaptıkları okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Tutumu Ölçeği 'öğrenme isteksizliği' ve 'bireysel öğrenme becerilerine yönelik farkındalık' boyutları puan ortalamaları yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermezken; 'mesleki gelişim için öğrenme etkinliklerinin yararına inanma boyutu puan ortalamasının ise yaşa göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür. Ayrıca mesleki kıdem değişkenine göre öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik tutumlarının 'öğrenme isteksizliği boyutunda anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Mesleki gelişim için öğrenme etkinliklerinin yararına inanma boyutunda ise 11-20 yıl arası mesleki

kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalamasının; 1-10 yıl arası ile 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalamasından anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Boyu Öğrenme, Yaygın Eğitim, Tutum, Görüş

OKUL LİDERLİĞİ İLE ÖĞRETİM UYGULAMALARINDA DEĞİŞİM ARASINDAKİ İLİŞKİDE, YÖNETİCİYE GÜVEN, ÖĞRETMEN PROFESYONELLİĞİ VE PSİKOLOJİK GÜÇLENDİRMENİN ARACILIK ROLÜ

MEHMET TUFAN YALÇIN¹, RAMAZAN ATASOY², AHMET GÖÇEN³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Harran Üniversitesi², Harran Üniversitesi³

Özet: Eğitim yönetimi ve liderliği üzerine yapılan çağdaş araştırmaların çoğu, öğretmen yeterliklerinden öğrenci başarısına kadar okul liderliği rollerine ve bunların okul çıktıları üzerindeki etkilerine odaklanmıştır. Bu araştırma okul liderliği ile öğretim uygulamalarında değişim arasındaki ilişkide yöneticiye duyulan güven, öğretmenlerin profesyonelliği ve psikolojik güçlendirmenin aracılık rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, Türkiye'nin Şanlıurfa ili devlet okullarında görev yapan 925 öğretmenden oluşan bir örnekleme kullanarak, değişkenler arasındaki yapısal ilişkileri araştırmak için yapısal eşitlik modellemesi kullanıldı. Aracı değişkenler olarak yöneticiye duyulan güven, öğretmenlerin profesyonelliği ve psikolojik güçlendirme ile okul liderliğinin okul çıktıları bağlamında öğretmenlerin öğretim uygulamalarında değişim üzerindeki etkilerini araştırmak için bir kesitsel anket tasarımı kullandık. Ölçüm araçları olarak okul liderliği ölçeği, psikolojik güçlendirme ölçeği, yöneticiye güven ölçeği, öğretmen profesyonelliği ölçeği ve öğretim uygulamalarında değişim ölçeğinden yararlanıldı. Merkezi bir eğitim sisteminden elde edilen bulgular, okul liderliğinin öğretim uygulamalarında değişim üzerindeki etkisini Batılı olmayan bir bakış açısıyla kesin olarak gösteriyor. Araştırma sonuçları okul liderliğinin, öğretmen mesleki gelişimi üzerinde anlamlı pozitif yönlü ve doğrudan bir etkiye sahip olduğunu gösterdi ve okul liderliğinin yöneticiye güven, öğretmen profesyonelliği ve psikolojik güçlendirme aracı değişkenleri aracılığıyla öğretim uygulamalarında değişimi doğrudan ve dolaylı olarak etkilediğini ortaya koydu. Okul liderliğinin doğrudan ve dolaylı bu etkileri okul gelişimi araştırma ve politika geliştirme süreçleri açısından önemlidir. Sonuçlar, yalnızca okul müdürlerinin psikolojik olarak güçlendirici liderlik uygulamalarının daha iyi anlaşılmasına ve okul işyerinde daha güvenilir bir çalışma ortamına katkıda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda okul liderliğine duygusal bağlamda neyin etkili olabileceğine dair yararlı bilgiler ve geri bildirim sağlar. Bu açıdan araştırma, okul liderlerinin öğretmenlerin mesleki gelişiminde ve yenilikçi öğretim uygulamalarını teşvik etmedeki hayati rolüne ve her iki aracı değişkenin kilit rolüne dikkat çekmektedir. Bu aynı zamanda okul liderlerinin, çeşitli değişkenler yoluyla yenilikçi öğretim uygulamalarını desteklemede ve öğrenme için sağlıklı bir duygusal yol yaratmada rol ve sorumluluklarına yön vermesi bakımından dikkate değer bulunmuştur. Bu makale ayrıca politika, uygulama ve daha fazla araştırma ile ilgili çeşitli çıkarımları ve önerileri tartışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul liderliği, yöneticiye güven, öğretmenlerin profesyonelliği, psikolojik güçlendirme, değişen öğretim uygulamaları

ALMANYA'DA ÇOCUKLARIN, GENÇLERİN VE YETİŞKİNLERİN CEZAI SORUMLULUĞU

AKİF HİLAL ÖZTÜRK¹

Chemnitz University of Technology- Germany¹

Özet: Bu ceza bilimi alanında doküman analizi ve uzman kişilerle yürütülen görüşmeleri temel alan araştırmanın amacı; çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin cezai sorumluluğunu ele almaktır. Alman Ceza Yasasının (StGB) 19. maddesine göre suçu işleyen kişinin, henüz 14 yaşını doldurmamışsa, cezai sorumluluğu yoktur. Bu madde ile Çocukların ancak 14 yaşına geldiklerinde Alman Ceza Yasasının hükümlerine göre cezalandırılabilirler açıkça düzenlenmiştir. Yasa; aksi kanıtlanamaz (reddedilemez bir biçimde), kesin (istisnasız), 14 yaşın altında olan hiç kimsenin işlediği haksız fiilleri tanıyacak zihinsel ve ahlaki olgunluğa sahip olmadığını varsaymaktadır. Türkiye'de çocuklar için cezai sorumluluk yaş sınırı 12'dir. Almanya'da da bilim alanında, barajın aşağıya doğru çekilmesinin mi yoksa çocuk ceza yasasının tamamen kaldırılmasının mı gerektiği tartışılmaktadır. Ancak şimdiye kadar, Almanya'da ceza sorumluluğu yaşının aşağı doğru çekilmesine yönelik talep karşılık bulamadı. Aynı zamanda Almanya'da da gençler üzerinde pedagojik açıdan etkili olması düşünülen ceza yasasının temel aldığı önlemlerin hala etkili olup olmadığı tartışılmaktadır. Ayrıca başka önlemlerin söz konusu olup olmayacağı tartışılmaktadır. Şimdiye kadar, hapis cezasının gençler için düşünülen (akla gelen) tüm cezaların sonuncusu olabileceği yasal dayanak olmuştur. Hapis cezası ancak diğer tüm önlemler artık uygun görülmediği durumda verilebilir. Yasa koyucu, bir gencin sahip olması gereken "zararlı eğilimlerden" söz etmektedir. Önce, çalışma talimatları, para cezası, fail-mağdur arabuluculuğu, uyarılar, sosyal eğitim, saldırganlığı engelleyici eğitim ya da gençlerin birkaç hafta gözaltında tutulması gibi önlemler düşünülmektedir. Sonuç olarak; uzun yıllara dayanan deneyimlere sahip bir savcı ve yargıç olarak, gençlerin başka suçlar işlemekten alı konulmaları için, gençleri korumak için yeni ve etkili önlemlerin ve her şeyden önce mahkeme, savcılık, gençlik mahkemesi desteği ve gençlik yardım kuruluşları arasında artan işbirliğinin gerekli olduğunu düşünüyorum. Eğer devlet tarafından gençlik döneminde zamanında etkili bir biçimde önlem alınmazsa, gencin yetişkin olarak suç işleyeceğine kesin gözle bakılabilir. Kesinlikle anne-babanın ve suç işlemiş olan gencin önlem alma sürecine katılmaları sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Ceza kanunu, cezai sorumluluk, çocuk ceza hukuku, önlemler, işbirliği

SIFIR ATIK VE STEM ENTEGRASYONU

YASEMİN AŞKIN¹

MEB¹

Özet: STEM, sıfır atık, iklim değişikliği temalı projemizi Türkiye, Polonya, Portekiz, İspanya, Ukrayna'dan 14 öğretmen ve 135 öğrencinin katılımıyla tamamladık. Ancak okullardaki yaygınlaştırmayla birlikte yaklaşık 4000 öğrenciye ulaşmasını sağladık. Farklı ülkelerden bir araya gelen proje ekibimizin ortak kaygısı, atıkların neden olduğu küresel çevre kirliliği olup bu çevre sorununa farkındalık yaratmaktır. Aynı zamanda öğrencilerimizin ekolojik sürdürülebilirliği yaşam biçimi olarak benimseyen, çevre sorunlarına duyarlı, ekolojik sorunlara çözüm getiren çevre okuyazarı bireyler olmaları hedeflenmiştir. Atıkların geri dönüştürülmesi ile ilgili bireysel, grup ve takım çalışmalarına STEM disiplinini de entegre ettik. Projemiz boyunca öğrencilerimiz eleştirel düşünme, beyin fırtınası, proje tabanlı, yaparak yaşayarak öğrenme gibi birçok teknik kullandılar. Karışık ülke takımları, ikili okul takımları ve bireysel çalışmaların yer aldığı etkinliklerini tamamladılar. Hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını dijital beceri ile birleştiren öğrencilerimiz projemizle ilgili afiş ve posterlerini hazırladılar. STEM eğitimi olarak karışık ülke takımları oluşturduğumuz ekibimiz mentör olarak STEM disiplini çerçevesinde öğrencilerimizin atıklardan geridönüşüm materyallerini hazırlamalarına danışmanlık yaptılar. Küresel iklim değişikliğinin nedenleri, sonuçları ile ilgili kavram haritaları oluşturdular. Projemiz süresince 4 ayrı uzmandan online seminer alan öğrencilerimiz atıkların nasıl ayrıştırılacağı ve değerlendirileceği noktasında çevre bilincinin oluşturulmasında önemli yol katettiler. Aynı zamanda farklı kurumlarla da işbirliği yapıldı. Projemizde ön ve son testler, STEM anketleri oluşturulup değerlendirildi. İklim değişikliği temalı projemiz öğrencilerimizin ilgisini büyük oranda çekmiş olup planda yer alan çalışmalarını severek tamamlamışlardır. İklim değişikliği temalı Kahoot oyunu oynayan proje öğrencilerimizin tüm çalışmaları sanal sergimizde, ebookta ve sesli kitapta yerini aldı. Karbon ayak izini azaltabilmek için aynı zamanda fidan bağışında bulundular. Proje çalışmalarımızı yerel basında, okul web sayfasında, EBA'da, blog sayfamızda paylaşarak yaygınlaştırdık. Projemiz hem Ulusal hem de Avrupa Kalite Etiketiyile ödüllendirilmiştir. Avrupa Kalite Etiketisi Levhası alan okulumuz akredite okullar arasında yerini almıştır.

Anahtar Kelimeler: STEM, sıfır atık, küresel iklim değişikliği

ERASMUS+ PROGRAMI, EĞİTİM VE TOPLUM: DIGICOMP ÖRNEĞİ

HAKAN AYDIN¹

Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanlığı- Talas-Kayseri¹

Özet: “Kişisel gelişim ve kendini gerçekleştirme için sosyal ve kültürel öğrenmeye katılım yoluyla eşitliği, sosyal uyumu ve aktif vatandaşlığı teşvik etmek ve yetişkinlerin ve onların öğrenme ortamlarının yaratıcılığını ve yenilikçiliğini arttırmak” ET 2020 stratejik hedefleri arasında kritik bir öneme sahiptir. Bu önemin bir yansıması olarak istihdam edilebilirliği, sosyal eğitim ve kişisel gelişimin yanı sıra sivil ve sosyal hayata katılımı teşvik etmek amacıyla herkes için temel yeterliliklerin kazanılması ve geliştirilmesine yönelik fırsatlar oluşturmak Erasmus+ çağrılarında stratejik ortaklıkların amaç ve öncelikleri arasında belirtilmiştir. Bu amaçla hayat boyu öğrenmenin itici güçlerine yönelik yenilikçi yöntem ve araçları teşvik eden eylemlere öncelik verileceği vurgulanırken bu tür eylemlerde Avrupa çerçevelerinin kullanımının destekleneceği ifade edilmiştir. Yetişkin eğitimi, Avrupa Komisyonu’nun hayat boyu öğrenme politikasının hayati bir parçası olduğu gibi dijital yeterlilikler de hayat boyu öğrenme için 8 anahtar yeterlilikten biri olarak konumlanmaktadır. Bu önem nedeniyle Erasmus+ Program Rehberlerinde “dijital öğrenme uygulamaları gibi öğrenme ihtiyaçlarına uyarlanmış esnek öğrenme önerileri sunarak ve resmi olmayan ve yaygın öğrenme yoluyla edinilen becerilerin doğrulanmasıyla yetişkinler için yüksek kaliteli öğrenme fırsatları arzının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması ile düşük beceri, bilgi ve yetkinliğe sahip yetişkinler için onların okuma yazma, aritmetik ve dijital yeterliliklerini artırmalarına olanak sunan uygun yolların oluşturulması ve bunlara erişimin desteklenmesi”, yetişkin eğitimi alanında öncelik verilecek hususlar arasında belirtilmiştir. Bu bildiri betimleyici bir tasarımla ve DigiComp Projesi örneğinde Erasmus+ Programının toplumsal katkıya dönük olarak kurumsal kapasiteleri destekleme potansiyelini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Erasmus+ programı, eğitim, toplum, digicomp

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ORFF EĞİTİMİNİN ÖNEMİ

FATMA DURAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Müzik; duygu ve düşüncelerin birleşerek notalar halinde sunulmasıdır. Bizlere çeşitli duyguları hissettirerek duyguları derinden yaşatır. Hislerimiz ve düşüncelerimiz bize çok şey anlatır. Hayatımızdaki yeri oldukça renkli ve dolu olur. Müzik, gözle görülmeyen ancak ritimlerle dile getirilen içindeki aktivasyonlarla insanların ya da hayvanların müzik anlama kabiliyetlerini geliştirecek düzeyde olan ahenktir. Müzik girdiği ortama ayak uydurabilme yetisine sahiptir. Ünlü Türk bilgini Mevlana “Müziksiz hayat hiçe benzer, müzik kalbin ve ruhun gıdasıdır. O gıdadan kimse mahrum kalmasın” demiştir. Mevlana’nın da dediği gibi müziğin hayatımızdaki yeri küçümsenemez. Müzik hayata bakış ufkumuzu geliştirir. Bizlere kabiliyet verir. Müziğin hayatımızdaki bu nedenleri bizim hayattaki ufkumuza değer katacaktır. Orff Eğitimi Okul Öncesi Çocukları Hayata Hazırlar. Orff yaklaşımı olarak da bilinen bu eğitim metodu ilk olarak Carl Orff ve dansçı Gunild Keetman tarafından keşfedilmiş ve geliştirilmiştir. Müzik ve hareket eğitimini dayanan bir yöntemdir. Duyguların ritim ve müzik yoluyla harekete geçirilmesidir. Orff eğitimi içinde kalıplaşmış katı kurallar yoktur. Aksine çocukların yaratıcılığına ve öğrenme kabiliyetine yönelik bir eğitim şeklidir. Okul öncesinde çocuklara verilen ve onları hayatları boyunca olumlu etkileyen bir eğitim tekniğidir. Orff eğitimi çocukların okul öncesinde bazı çalgıları kullanarak müzik yoluyla kendilerini ifade etme metodudur. Orff eğitiminde önemli olan ritimdir. Dans, konuşma ve müzik açısından ritim etkili rol oynar. Bu öğeler üzerine kurulmuş olan çocuklarda orff eğitimi şu şekilde gerçekleşmektedir. • Ritim için ses ve jest-mimikler vurgulanır. • En doğal enstrüman sestir o nedenle yoğun olarak ses kullanılır. • Her ölçü, ses ve şekle göre bütün davul türleri kullanılır • Doğaçlamaya etkili olarak ostinato yani ritim tekrarı sözlü olarak yapılır. Çocuklar bu şu şekilde temel müzik eğitimini öğrenirler ve bunu doğal yolla gerçekleştirirler. Bu eğitimde, dans, dil, müzik, konuşma, beden ve hareket önemli rol oynar. Çocuk müzikal açıdan gelişir. Orff eğitimi ile öğrenme disiplini ve ekip sorumluluğunu taşır. Taklit etmeyi ve yeni şeyler keşfetmeyi öğrenir. Yazı yazmadan önce çocuk konuşmayı, düzgün bir şekilde kendini anlatmayı, olayları yorumlamayı öğrenmiş olur. Orff Eğitiminin Çocuklara Yararları Çocukların müzik vasıtasıyla birçok kavramı öğrenmiş olur, kendini rahatlıkla ifade edebilir. Müzik aletlerini çalmasını ve kavramasını sağlar. Sosyal ve kültürel hayatta çabuk öğrenmeyi ve kavramayı sağlar. Çocukların kişisel gelişimini güçlendirir. Bu gelişimler şunlardır; • Matematiksel zeka • Sözel zeka • Görsel zeka • Müzikal zeka • Bedensel zeka Esasında orff eğitimi temel müzik eğitimi değildir. Bu metotla çocukların sağ ve sol beyinleri çalışarak çocukları duygusal ve bilişsel gelişimini güçlendirir. Çocukların okul öncesinde orff eğitimi sayesinde zihinsel ve bedensel olarak çabuk gelişirler. Bu yöntemle hafızaları güçlenir ve sayılar derslerde başarılı olmalarını sağlar. Sosyal ve kişisel sorumluluğa sahip olurlar. Örgütlenmeyi ve bağımsızlığı öğrenirler. Orff yaklaşımında çocukların eğitimi eğlenceli olması için orff çalgıları kullanılmaktadır. Orff eğitiminde en önemli nokta ise kabuldür. Herkes birbirinden farklı fikirlere eşit şekilde yaklaşır ve kabul eder. Bu da çocukların rahatlıkla kendini tanıtmalarını sağlar. Çocuklar gelecekte sosyopsikolojik açıdan gelişir ve sağlıklı bireyler olurlar. Çocuklar dayanışmaya açık, tolerans sahibi olup, değerlilik duygusunu arttırır. Çocuklarla yapılan Çalışmalar - Wellerman (Ellerle Yapılan Ritim Çalışması) - jibidi (Ritim Çubuklarıyla) - Clap Clap (Ritim Çubuklarıyla) - Alunelul (Vücutumuzla Yapılan Ritim Çalışması) - Obwisana (Ellerimizle Yaptığımız Ritim Çalışması) -

Barış Manço Yaz Dostum (Bardaklarla Yapılan Ritim Çalışması) - Sanibanano (Bardaklarla Ritim Çalışması)

Anahtar Kelimeler: orFf, müzik, ritm. bedenin sesleri

ÖĞRETMENLERİN MOTİVASYONUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

AYSUN KARAKÖSE¹, HATİCE TURAN DALLI²

MEB¹, MEB²

Özet: Motivasyon günümüzde hemen her alanda bireyler üzerinde istek ve verimliliği etkileyen önemli bir faktördür. Bir işi isteyerek yapmak, yapılan işten verim alabilmek için gerekli ön koşullardan biri de motive olmaktır. Motivasyon, hem bireysel hem de toplumsal anlamda önemli etkilere sahip bir etken olduğu için araştırmaya ve üzerinde durulmaya değer bir konudur. Motivasyonun etkili olduğu alanlardan biri de eğitimidir. Eğitimin en önemli unsurlarından biri de öğretmendir. Öğretmenin motivasyonunun yüksek olması hiç kuşkusuz eğitimin de kalitesini artıracaktır. Öğretmenlerin motivasyonlarını başta okulda bulunan yöneticiler olmak üzere, öğrenciler, öğrencilerin aileleri ve çalışma arkadaşları olumlu ya da olumsuz şekilde etkileyebilmektedir. Bu çalışma kapsamında öğretmenlerin motivasyonlarını etkileyen unsurlar ve motivasyon unsurlarının farklılaşmasına neden olan öğeler ele alınarak incelenmeye çalışılmaktadır. Bu çalışmada yöntem olarak nitel veri toplama yöntemi seçilmiş ve bu teknik çeşitlerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubunu olarak 2020-2021 yılı; Ankara ilinin Yenimahalle ilçesinde bir meslek lisesinde görev yapan 40 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma grubundaki öğretmen grubu bir okul müdürü, üç müdür yardımcısı, 19 meslek dersleri öğretmeni ve 17 kültür öğretmeninden oluşmaktadır. Okulun kız meslek lisesi kökenli olması nedeniyle kadrosu 32 kadın öğretmen ve 8 erkek öğretmenden oluşmaktadır. Öğretmenler genellikle orta yaşlıdır ve kıdemleri ağırlıklı olarak 10 ile 20 yıl arasındadır. Elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin motivasyonunu azaltan yönetim kaynaklı etmenlerden; öğretmenlik mesleğinin toplumsal saygınlığının azalması (27) başlığına daha çok katıldıkları cevabını vermiştir. Kariyer mesleği olan öğretmenlikte meslek içi eğitimlerin önemi de göz ardı edilmemelidir. Öğretmenlere özellikle stres yönetimi, öfke kontrolü, zaman planlaması, liderlik, diksiyon programlarını içerecek kişisel gelişim eğitimleri her yıl mutlaka verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, öğretmenlerde motivasyon, eğitim

ÜSTÜN YETENEKLİLERİN EĞİTİMİNDE ÇEVRE VE EKOLOJİ KONULARINA İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ VE AKADEMİSYENLERİN GÖRÜŞLERİ

GÖKHAN GÜÇİN¹

MEB Esenyurt Bilim ve Sanat Merkezi¹

Özet: Sosyal bilgiler, toplumsal varlık olarak insanların zaman ve yer boyutunda birbirleriyle ve çevreleriyle etkileşimini disiplinler arası bir anlayışla ele alan bir çalışma alanıdır. Sosyal bilgiler dersi sahip olduğu içerik ile üstün yetenekliler eğitiminde zengin ve çeşitli uygulamalar sunmaktadır. Bu araştırmanın amacı, üstün yetenekli öğrencilerde sosyal bilgiler dersi öğretimine yönelik bilsem sosyal bilgiler öğretmenlerinin ve akademisyenlerin görüşlerini incelemektir. Üstün yetenekli öğrenciler için eğitim veren Bilsem programındaki “Çevre ve Ekoloji” ünitesine yönelik görüşler alınmıştır. Araştırma nitel yöntemle göre şekillenmiştir. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu soruları program geliştirme alanının uzman bir kişinin görüşleri alındıktan sonra uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu bilim ve sanat merkezinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri ile üstün yetenekliler konusunda çalışan sosyal bilgiler akademisyenleri oluşturmaktadır. Katılımcıların 21 tanesini bilsem sosyal bilgiler öğretmenleri ve 7 tanesi ise akademisyenlerden oluşmaktadır. Araştırma kapsamında elde edilen bulgulara göre katılımcılar “Çevre ve Ekoloji” ünitesinde çevre, ekosistem, enerji, ekoloji, iklim değişikliği, biyoçeşitlilik gibi kavramların verilmesi; içerik olarak geri dönüşüm ve atık yönetimi, Türkiye ve Dünya’daki bitki ve hayvan popülasyonları, Dünya’daki çevre sorunları, çevre kirliliği, enerji türleri ve kaynakları konularının yer alması; konuların coğrafya, biyoloji disiplini çerçevesinde işlenmesi; problem çözme, karar verme, eleştirel düşünme ve çevre okuryazarlığı gibi becerilerin kazandırılması; beyin fırtınası, örnek olay, tartışma ve problem çözme yöntem ve teknikleri ile dersin işlenmesi; saygı, sevgi, duyarlılık, sorumluluk, temizlik gibi değerlerin verilmesi; değerlendirme yöntemi olarak da portfolyo değerlendirme, rubrik ve öz değerlendirme formlarının kullanılması şeklinde görüşler belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Üstün yetenekliler, çevre, sosyal bilgiler

MASALLARIN TOPLUMSAL BİLİNCİN KAZANDIRILMASINDAKİ ÖNEMİ

ZEYNEP ERCİYAS TOZ¹

Esenyurt Bilim ve Sanat Merkezi¹

Özet: Masallar, insanların bilgi ve deneyimlerini aktarmaları ve bireysel bilinci toplumsal bilinçle birleştirmeleri için kullanılan etkili bir araçtır. Bu nedenle, toplumsal bilinci yeniden kazandırmak için masalların kullanımı üzerine yapılan araştırmalar oldukça önemlidir. Bu makalede, toplumsal bilinci yeniden kazandırmada masalların önemi üzerine yöntem ve bulgulara dayalı bir inceleme sunulacaktır. Birçok araştırmacı, masalların insanların toplumsal bilincini yeniden kazandırmada önemli bir rol oynadığını belirtmektedir. Masalların içindeki karakterler, olaylar ve konular, insanların hayatlarına dair sorunlara, çözümlere ve farklı bakış açılara ilişkin fikirler sunar. Bu fikirler, insanların düşüncelerini değiştirerek toplumsal bilinci yeniden kazanmalarına yardımcı olur. Bir araştırmada, masalların çocukların toplumsal bilincini nasıl etkilediği incelenmiştir. Bu araştırmada, masalların çocukların diğer insanlara saygı duyma, başkalarının duygularını anlama, adaletli olma ve yardımsever olma gibi özelliklerini geliştirdiği bulunmuştur. Bu özellikler, toplumsal bilinci yeniden kazandırmada önemli bir rol oynar. Başka bir araştırmada, masalların toplumsal bilinci yeniden kazandırmada nasıl kullanılabileceği incelenmiştir. Bu araştırmada, masalların toplumsal bilinci yeniden kazandırmada kullanılabilmesi için iki önemli faktör belirlenmiştir: Masalların toplumsal sorunları ele alması ve masalların okuyucuların bağlamına uygun olması. Bu faktörler, masalların etkili bir şekilde kullanılmasını sağlar. Bir diğer araştırmada, masalların toplumsal bilinci yeniden kazandırmadaki önemi, yetişkinler üzerinde incelenmiştir. Bu araştırmada, masalların yetişkinlerin önyargılarına, hoşgörüsüzlüklerine ve ayrımcılık gibi toplumsal sorunlara karşı tutumlarını değiştirdiği bulunmuştur. Masalların içindeki karakterler ve olaylar, insanların düşüncelerini değiştirerek toplumsal bilinci yeniden kazanmalarına yardımcı olur. Sonuç olarak, masalların toplumsal bilinci yeniden kazandırmada önemli bir rol oynadığı ve birçok araştırma tarafından desteklendiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Masal, kültür, toplum, toplumsal bilinç, değerler

ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

TÜLİN KARABULUT¹

Yenimahalle Harun Çakmak Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi¹

Özet: Öğretmenlik mesleği kutsal olmakla beraber fedakârlık isteyen saygın mesleklerin başında gelir. Mesleği hakkıyla yapabilmek için örgüte bağlılık, motivasyon, mesleğini severek yapmak gerekir. Öğretmenlerin öncelikle mesleğini severek ve isteyerek yapmaya başlamasıyla örgüte bağlılıklarından söz edilebilir. Mesleğini sevmeden yapan bir öğretmen için örgütsel bağlılıktan bahsedilemez. Her meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleğinde de mesleğin yıpratıcı yanları ve birtakım zorlukları vardır. Meslek liseleri ara eleman yetiştiren, öğrencilere uygulamalı eğitimlerle mesleğe hazırlayan liseler olarak bilinirler. Tüm sektörlerde ara elemana ihtiyaç vardır ve toplumda çalışan kesimin büyük kısmını oluşturmaktadır. Meslek liselerindeki fabrika gibi çalışılan atölyelerde öğrencilere alanları ile ilgili uygulamalı ve teorik bilgiler verilerek öğrenci hayatın içine dahil edilir. Bu noktada öğrencilere eğitim veren öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Bu çalışmada meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Farklı meslek lisesi okullarında ve farklı il ve ilçelerde yapılan araştırmalar ve çalışmalar incelenmiştir. Meslek lisesi öğretmenlerinin kadro durumu, medeni hali, kıdemi, mezuniyetine göre örgütsel bağlılıklarının farklılık gösterip göstermediği tespit edilmiştir. Meslek lisesi kurumlarındaki öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarını olumlu veya olumsuz etkileyen etmenleri incelemek için Nitel artırma yöntemlerinden literatür taraması yapılmıştır. Konu ile ilgili 43 makale bulunmuştur. Bu makaleler 2008 ile 2021 yıllarını kapsamaktadır. Bu makaleleri analiz ederken taslak plan oluşturulmuştur, kaynaklar toplanmıştır. Çalışma sonucunda; meslek lisesi öğretmenlerinin örgütsel bağlılıklarını etkileyen etmenlerin çok sayıda olduğu belirlenmiştir. Öğretmen örgütte huzur içinde çalıştığı müddetçe ve örgüt öğretmene güven verdiği sürece örgütün amaçlarını içselleştirerek örgüte olan bağlılığını kuvvetlendirdiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bağlılık, örgütsel bağlılık, mesleki bağlılık

ÖĞRETMENLERLE DOĞAÇLAMA SPORU

GAMZEGÜL ENGİN¹

MEB¹

Özet: Doğaçlama önceden hazırlık yapmaksızın hem gündelik hayatta hem de sanatsal alanlarda devinmek, düşünmek, eylemlemek ve yapmaktır. Bir oyunun, bir konunun, bir çıkış noktasının doğrudan doğaçlamaya dayanan bir kurgu ile seyirciyle buluşması süreci doğaçlama sporu olarak adlandırılmaktadır. Teatral süreç olarak akan ve seyircinin de kurgunun içinde rol aldığı bu süreç tamamen özgür doğaçlamaya dayanmaktadır. Doğaçlama sporu doğrudan insanı, insanın yaşamını anlatmayı hedefleyen, çıkış noktası teması, ilerleyişi ve konusu insanlar arasındaki etkileşime dayanan ve etkileşimle ilerleyen bir alandır. Hedef hem yaratıcılığın gelişmesi hem de farkındalık geliştirmektir. Bu atölye okullarda öğretmenlerin herhangi bir konuda temada ya da bir etkinlikte doğaçlama sporunu kullanarak öğrencilerin yaratıcılıklarının gelişmesine, hayal gücü ve ırsak düşünme becerisi kazanmasına, duygularını, düşüncelerini kolayca ifade edebilmesine, açık anlaşılır iletişim kurabilmesine yardımcı olur. Doğaçlama yeteneği kazanan öğrenciler kolayca kendilerini ifade ederken toplumsal, sosyal alanlarda da farkındalık geliştirmiş olacaklardır. Atölye altı bölümden oluşmaktadır. seçilecek iki takımın atölyedeki diğer katılımcılardan aldıkları başlangıç noktası konusu ile doğaçlamalarına başlayacak, altı turda farklı çıkış yolu ile doğaçlamalarını sürdürecekleri bir süreç olacak şekilde yürütülecektir. Her bir türde farklı yöntemle çıkış verilerek doğaçlama yapılacak karşılıklı takımlar yarışmalı, nükteli, eğlenceli kendi yaşamlarından yola çıkarak, özgün, anlık, spontane hayal gücü ve yaratıcılıklarını sergiledikleri, Seyirci olarak katılan katılımcıların puanları ve tezahüratları ile heyecan ve keyifli bir süreçte yaratıcı spontane öyküleştirme, canlandırma becerisi, imgeleme, oynama ve üretmenin zevkine varma kazanımlarını gerçekleştirmeleri beklenmektedir. Atölyenin sonucunda katılımcılar eğlenmenin yanında, hayal gücü ve var olan yetilerini ortaya çıkaran, özgüven iletişim becerilerini geliştiren, yaratıcı öykü oluşturma ve kendilerini ifade edebilme eğitimlerine katkı sağlayacak farklı bir drama alanını deneyimleyerek bu alanı eğitimde bir konuyu işlerken, bir değeri verirken, belirli günlerde bir etkinlik düzenlerken bu teknikten nasıl yararlanacakları hususunda farkındalık geliştirecek ve okullarına döndüklerinde öğrencileri ile uygulayabilmek heyecanını duymalarına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Drama, okul, doğaçlama sporu

TEKNOLOJİDEN UZAK 21 GÜN PROGRAMININ ÇOCUKLAR ÜZERİNDE OLUMLU ETKİLERİ "OYUNUN GÜCÜ ADINA!"

ZEKERİYA GUTER¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Teknolojinin faydaları saymakla bitmez. Teknoloji doğru yönde kullanıldığında hayatımızı kolaylaştırıcı rolü olmaktadır. Teknoloji başlı başına kötülük için gelmemiştir. Özellikle pandemiyle birlikte eğitim yönünde teknolojinin faydalarından fazlasıyla yararlanabildiğimizi görmekteyiz. Faydaları yanında zararlarının çokça olduğu da uzmanlar tarafından araştırmalara konu olmuştur. Bir çok aile ortamında telefon, tablet, televizyon, bilgisayar kullanım süreleri çocukların yaşlarına oranla çok fazla olmakta ve bu durumlar çocuklarda gelişim ve davranış problemlerine, hatta sağlığı tehdit edici boyutlara da ulaşabilmektedir. Yapılan araştırmalara baktığımızda çocuklarda ekrana maruz kalma süresinin 8 li yaşlardan itibaren yaklaşık 8 saat olduğunu ve yaş ilerledikçe çocuk ve gençlerin ekrana maruz kalma sürelerinin artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Uzun süre ekrana maruz kalan çocuklarda; daha düşük dikkat süresi, iletişim sorunları, obezite hastalığı, özgüven eksikliği, otizm spektrum bozukluğu, öğrenme problemleri ve duygusal, sosyal, psikolojik sorunlar yaşanabilmektedir. Teknolojinin çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak ve onların gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla aileler ile birlikte teknolojiden uzak 21 gün programı uygulamaya karar verdik. Öncelikle maruz kaldıkları ekranı ortadan kaldırmadık. Tablet, telefon, televizyon, bilgisayar yaşadıkları çevrede aile ortamında yer almasına rağmen dikkat, zeka geliştirici oyunları planlı bir şekilde günlük yaşamlarında yer almasını sağladık. Oyun tabanlı öğrenmelerini sağlayan tangram, pentemino parçalarıyla onların akıl yürütme, muhakeme becerisi, görsel dikkat, işitsel dikkat, ince motor becerilerini geliştirecek oyunlar ile ortak dikkat zamanı ve mekanı oluşturduk. Çocuklar için hazırladığımız oyun ortamlarında çocuğun kendisini tehdit altında hissetmediği, öğretmen ve ebeveyni ile güvene dayalı olumlu ilişkiler kurabildiği, kendini içtenlikle ifade edebildiği, destekleyici, geliştirici terapötik bir oyun süreçleri oluşturduk. Oyunlarımızda kazan kaybet ilkesi yer almamaktadır. Çocuğun oyun esnasında deneyerek öğrenmesi ve başarıya ulaşması söz konusu olmuştur ve olmadığında yanlış yaptım düşüncesini hissetmek yerine bir kez daha ve başarana kadar denemeliyim düşüncesine sahip olmuştur. 21 gün boyunca oynadığımız oyunlar sadece çocukları ekrandan uzak kalmasını sağlamamış aynı zamanda kendini mutlu hissedebildiği zamanlar olarak da aileleri tarafından gözlemlenmiştir. Aile ve çocuğun birlikte oynadıkları vakit geçirdikleri sürelerde çocuklar ve aileler kendilerini değerlendirme fırsatı elde etmişler ve hissettiklerini anne babalar günlük yazarak değerlendirirken çocuklar da resim yoluyla ifade etmişlerdir. 21 gün boyunca uygulanan program neticesinde çocukların dil gelişimlerinde olumlu anlamda artışlar gözlemlenmiştir. Teknolojiden uzak 21 gün boyunca ve 21 gün programı sonrası sınıfta ve evde oynanan oyunlar, yapılan etkinlikler çocukların gelişimlerine olumlu katkılar sağlamıştır. Dikkat eksikliği, öğrenme bozukluğu, algılama problemlerine karşı olumlu etkileri olmuştur. Bununla birlikte; analitik düşünme becerisi ve problem çözme yeteneği, parça bütün ilişkisi kurarak, tümevarım ve tümdengelim gibi temel düşünme becerileri, benzerlikleri ve farkları görmeyi sağlayarak sınıflama ve sıralama becerisine katkı sağlamıştır. Teknolojiden uzak 21 gün boyunca ve 21 gün programı sonrası sınıfta ve evde çocukların daha dikkatli ve daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir. Çocukların ince motor becerilerinde gelişimler gözlemlenmiş ve ekrana uzun süre maruz kalan çocukların çizimleriyle, teknolojiden uzak 21 gün programı uygulamasına katılan oyun tabanlı öğrenme süreçlerini yaşayan

çocukların çizimleri arasında kalem tutma, Türkçeyi doğru ve güzel konuşma, sözcük dağarcığında zenginleşme gibi ciddi farklar gözlemlenmiştir. Tüm bunlarla birlikte ardıl işlem becerilerinde, plan yapma ve sıraya koyma becerilerinde, duygu ve değer gelişimlerinde olumlu izlenimler elde edilmiştir. Sosyal ve duygusal açıdan istenmeyen öğrenci davranışlarında sönme gerçekleşmiştir. Uygulama olumlu sonuçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tablet, telefon, televizyon, çocuk

OKUL TEMELLİ MESLEKİ GELİŞİM EĞİTİMLERİNDE ALGORİTMİK DÜŞÜNME KURSU: OSMANIYE ÖĞRETMEN AKADEMİSİ ÖRNEĞİ

FATMA ALACA¹

Osmaniye İl Milli Eğitim Müdürlüğü Özel Büro Birimi¹

Özet: Bu çalışmada, okul temelli mesleki gelişim eğitimlerinde algoritmik düşünme kursu alan ortaokul branş öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda algoritmik düşünme ile ilgili olarak öğretmenlerden metaforlar oluşturmaları istenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin algoritmik düşünme kursuna yönelik aldıkları eğitimin içeriği ve eğitmenin performansına yönelik görüşleri de belirlenmek istenmiştir. Çalışmada, betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya 2022-2023 öğretim yılı güz yarısında, Osmaniye Öğretmen Akademisi' ne eğitim için başvuru yapan okullardaki gönüllü öğretmenlerden 10 tanesi katılmıştır. Araştırmanın verileri; Algoritmik Düşünme Becerisi Etkinlik Kâğıtları, yarı yapılandırılmış görüşme ve açık uçlu sorulardan oluşan anket formları aracılığıyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları katılımcılar tarafından geliştirilmiş olup uzman görüşü alınarak son haliyle cevaplandırılmıştır. Cevaplar sessiz bir ortamda, birebir görüşmeleri sırasıyla olacak şekilde ses kayıtları oluşturularak alınmıştır. Anket formlarındaki sorular üç bölümde olup etkinlik sırasında, etkinlik sonunda ve kurs sonunda şeklindedir ve bu bölümlerde "Algoritmik düşünme kursu benim için..... gibidir. " şeklindeki açık uçlu sorulara bir metaforla cevap vermeleri istenmiştir. Algoritmik Düşünme Becerisi Etkinlik Kâğıtları içerisinde problem çözme aşamaları, origami, kodlama, akıl ve zekâ oyunları, wordart ve algoritmik diyagram/operatör oluşturma çalışmaları yer almıştır. Verilerin analizinde betimsel ve içerik analiz tekniği kullanılmıştır. Bu çalışmada öğretmenlere söz konusu kavramlarla ilgili algısal benzerliklerin transferi yapılmış, sonuçlar incelenerek yorumlanmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde algoritmik düşünme ve eğitim ile ilgili oluşturdukları metaforların ve yarı yapılandırılmış görüşme formlarının cevaplarının olumlu ve somut olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Algoritmik düşünme, metafor, okul temelli mesleki gelişim, öğretmen eğitimi, algoritma, mesleki gelişim

ZEKA OYUNLARI VE MATEMATİK KAVRAMLARI

ZEYNEP SEVİM¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Oyun belli bir amaca yönelik olan ya da olmayan, kurallı ya da kuralsız gerçekleştirilebilen; fakat her durumda çocuğun isteyerek ve hoşlanarak yer aldığı fiziksel, bilişsel, dil, duygusal ve sosyal gelişiminin temeli olan gerçek hayatın bir parçası ve çocuk için en etkin öğrenme sürecidir. Çocuğun yaşamında önemli bir yer alan ve en etkili öğrenme araçlarından biri olan oyun; çocuğun aktif katılımını sağlayan ve öğrenmesini kolaylaştıran etkili araçlardan biridir. Okullarda, öğrencilere yalnızca bilgi aktarmak onların bilişsel kapasitelerinin, problem çözme becerilerinin, düşünme becerilerinin ve bir problemin çözümünde farklı stratejiler oluşturma ve kullanma becerilerinin geliştirilmesine yetmez. Öğrencilerin çeşitli oyunlar ve etkinliklerle zihinsel kapasitelerinin, becerilerinin geliştirilmesinde zekâ oyunları etkili bir araç olarak kullanılabilir. Zekâ oyunları gerçek problemleri de kapsayan, her türlü problemin oyunlaştırılmış halidir. Bu yüzden problem çözme öğretmek için kullanılacak iyi bir araçtır. Bu çalışmanın temel amacı, günlük hayatta yaygın olarak kullanılan stratejik akıl- zekâ oyunları ile matematik kavramlarının öğrenimini kolaylaştırmaktır. Genel olarak Matematik dersi soyut ve zor bir ders olarak görülmektedir. Matematiksel Kavramlar zeka oyunlarındaki somut materyallerle desteklenip daha anlaşılır bir hale gelecektir. Öğrenciler zekâ oyunları ile eğlenerek öğrenirken aynı zamanda bireysel çalışmalar ve grup çalışmalarında kendi yeteneklerini ve potansiyellerini daha iyi tanıyacak, geliştirecek ve özgüvenlerini artıracak, başarı için sistemli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları kazanacak ve başarısızlık halinde yılmadan alternatif çözümler ve stratejiler oluşturma tutum ve davranışlarını geliştireceklerdir. Bu çalışma; zeka oyunlarının belirlenmesini, seçilen oyunlarda ele alınacak matematiksel kavramları ve oyun kurallarını içermektedir. Çalışmada incelenecek oyunların belirlenmesi için kritere dayalı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Çalışma ortaokul düzeyinde öğrenim gören öğrenciler ile zeka atölyem sınıfında gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oyun, matematik, zeka, matematiksel kavram

ALMANYA VE TÜRKİYE'DEKİ OKULLARDA YAŞANAN GÜVENLİK SORUNLARI

HALİL KARADAŞ¹, FİGEN KARACA²

Mardin Artuklu Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu araştırmanın amacı Türkiye'deki ve Almanya'daki okullarda yaşanan güvenlik sorunlarının karşılaştırılması ve değerlendirilmesidir. Araştırma kapsamında nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'den 10 öğretmen ve Almanya'dan 10 öğretmen olmak üzere toplam katılımcı sayısı 20 kişiden oluşmaktadır. Araştırma verilerinin toplanması amacı ile yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Araştırmanın Almanya verileri Almanca diline hâkim öğretmenler tarafından tercüme edilmiş ve veriler analiz edilmiştir. Araştırma verilerinin analiz edilmesinde içerik analiz yöntemi kullanılmış olup ortaya çıkan katılımcı görüşleri sonucunda tema ve kodlar oluşturularak frekans değerleri hesaplanmıştır (Araştırmada katılımcı sayısının arttırılması ve veri çeşitliliğini arttırmak amacıyla veri toplama işleminin devam etmesi planlanmaktadır). Araştırma sonucunda okullarda güvenlik görevlilerinin bulunmaması, okul ve sınıf içindeki eşyaların güvenli olarak bulunmaması, yabancı insanların okulda hırsızlık yapması ve tehlike oluşturması, okul önlerinde şiddet olaylarının yaşanması, okulun çevresinde tehlikeli insanların bulunması ve okul çevresinde trafik yoğunluklarının yaşanması, trafik, işaret ve levhalarının yeterli düzeyde bulunmaması, okul servis araçlarının yeterince güvenli olmaması gibi güvenlik sorunlarına ulaşılmıştır. Türkiye ve Almanya'daki okullarda güvenli bir okul oluşturmak için, her iki ülkede benzer bir şekilde güvenlik görevlisi-nöbetçi öğretmen uygulamasının yapılması, güvenlik kamera sisteminin kullanılması, yabancı insanların giriş çıkışına dikkat edilmesi gibi önlemlerin alındığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer yandan Türkiye ve Almanya'daki okullarda ailelerin okul güvenliğine ilişkin ortak anlayış oluşturma ve öğrencileri okuldan teslim alma gibi katkılarının benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye ve Almanya'daki öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin önerilerinin ise benzer olarak, yaya kaldırım sorunlarının giderilmesi, okul önlerinde trafik yoğunluğu azaltılması, okul içi ve çevresinde şiddet olaylarının yaşanmaması için okul polisi uygulamasına geçilmesi gibi önerilerin acilen gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarından hareketle okul güvenliğine katkı konusunda ailelerin sürece dahil edilmesi, şiddet ile ilgili konularda öğrencilere seminerler verilmesi, öğretmen-veli ve öğrencilere okul güvenliği konusunda bilgilendirici çalışmaların yapılmasının okul güvenliğine katkı sunacağı düşünülmektedir. Elde edilen mevcut veriler doğrultusunda Türkiye ve Almanya'daki okullarda hem benzer hem de farklı düzeyde güvenlik sorunlarının yaşandığı tespit edilerek çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul güvenliği, güvenlik, öğretmen, Almanya, Türkiye.

MASALLARLA ÖĞRENME YOLCULUĞUM

SİNEM PAKERLER¹

Bey-Koop. Ali Çebi Ortaokulu¹

Özet: Sözlü geleneğin sevilen türlerinden olan masallar; kültürlerin, değerlerin, gelenek ve göreneklerin, dil gibi bir toplumun ortak ürünü olan kıymetli eserlerdir. Masallar, toplumların kültür birikimleri olduğu için kulaktan kulağa aktarılarak günümüze kadar ulaşmıştır. Toplumların kültürel ve ahlaki kuralları, hayal unsurları kullanılarak olağanüstü kahramanlara dinleyiciye ulaşır. Bu bağlamda masallar, kültürel aktarımda çok güçlü bir araç olmuştur. Masallar geçmiş ve gelecek arasında bağ kurmak, toplumu her anlamda ayakta tutabilmek için geçmişten bu yana masallar anlatılır. Masallar dünya üzerinde her ülkede var olan kültürel miras öğeleridir. Biz bu projemizde masalların aracılığıyla; hayal gücünün gelişmesine, düşünce ufkunun açılmasına yardımcı olacağını, kelime hazinesini zenginleştirdiğini ve kavram öğrenimini hızlandırdığını, kişiliklerini geliştirdiğini, çocukların hayatlarındaki sevdiği ve sevmediği şeyleri örneklerle, masallarda karşılaştığı ve masal kahramanları sayesinde tecrübeler yaşayarak, iyi ve kötüyü birbirinden ayırt etmeye başladığını göstermiş olacağız. Çünkü masallar aracılığıyla verilen iletiler, yerine çok kolay ulaşır. Masalların dinleti olmaktan çıkıp derslerin içerisine girdiğinde öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olduğundan yola çıkılarak masalların sadece eğlendirme ve hoşça vakit geçirme değil eğitici yönlerinin olduğu bilinmektedir. Masallar en acı dersi bile tatlandırarak verdiği için, örnek davranışların insan bilincine aktarılıp yerleştirilmesinde yardımcı olacak eğitim aracı olarak görülmektedir. Özellikle sonu mutlu biten masalların çocukların gelişmesinde, kendilerini keşfetmelerinde, dünyaya umutla bakmalarında, onlara iyi ve doğru değerlerin öğretilmesinde önemi büyüktür. Dürüstlük, sabır, adalet, eşitlik, bağlılık gibi evrensel değerler en güzel kendilerini masallarda dile getirirler. Okunan veya okutulan her masalda çocuk iyilik, doğruluk, dürüstlük, adalet, sevgi, merhamet, çalışkanlık, öz güven, saygı, sabır vb. değerleri sezer ve bunun içselleştirir. Çocukların bu değerlere sahip olarak yetişmeleri ve değerleri davranış haline dönüştürebilmeleri son derece önemlidir. Çocuklar bu değerleri kazanarak sağlıklı bir toplumun temelini oluşturabilir ve sahip oldukları bu değerleri sonraki kuşaklara aktararak toplumsal devamlılığı sağlayabilirler. Okul öncesine devam eden yaş grubu çocuklarının masallar aracılığı ile duygularının ifade etme, özgüvenleri ile hareket etme, yardımlaşma, işbirliği yapma, kendini ifade etme, başkalarının düşüncelerine saygı duyma, gibi toplumsal rolleri benimsemelerine, aynı zamanda problemi tanımlama, düşünmeye, sorgulamaya yatkın analiz ve sentez becerilerinin üst düzeye çıkarmayı en uygun çözüm yolunu belirleme ve düşündüklerini tasarıya dönüştürme gibi 21. yy becerilerine uygun davranışlar geliştirdikleri gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Masal, kültür, değerler eğitimi, okulöncesi, 21. yy becerileri

FARKLILIKLAR GÜZELLEŞTİREBİLİR!

AYLİN ACAR¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Differences Can Make Beautiful! isimli eTwinning projesi; Türkiye (9), İspanya (1) ve Romanya (1)'dan 12 öğretmen ve 14-18 yaşları arasında 151 öğrencinin katıldığı uluslararası bir projedir. Bu projede, öğrencilerin kendi ilgi ve becerileri hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaları, öğrenciler arasında takım çalışmasının önemi konusunda farkındalık yaratılması, öğrencilerin yabancı dilde iletişim becerilerini geliştirmeleri, yaratıcılıklarını arttırmaları ve farklı ülkeden öğrenciler arasında çok kültürlü işbirliği sağlanması, Web 2. 0 araçlarının özellikle eğitim için iyi bir şekilde kullanılması amaçlanmıştır. Proje, öğrenci merkezli bir proje olarak öğrencilerin ilgi ve becerileri odak noktası alınarak planlanmıştır. Öğrencilerden ilgi ve yetenekleri doğrultusunda takım ismi önermeleri istenmiş ve anket uygulanmıştır. Anket sonuçlarına göre 6 takım (MOVIE LOVERS, FEEL THE MUSIC, THE SOCIAL DILEMMA, NATURE LOVERS, INTERESTING CHEFS, WORLD OF HOBBIES) oluşturulmuştur. Öğrenciler tarafından çalışmak istedikleri takımlar seçilmiştir. Her gruba iki öğretmen danışmanlık etmiştir. Öğrencilerin oylarıyla her takımın kendi logosunu belirlenmiştir. Her ekip, öğrencilerin ilgi ve becerilerine göre farklı etkinlikler düzenlemiştir. Tüm ekipler, Web 2.0 araçlarının yardımıyla farklı etkinlikler üzerinde işbirliği içinde çalışmıştır. Öğretmenler Günü, Dünya Engelliler Günü, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 27 Mart Dünya Tiyatro Günü, Güvenli İnternet Günü ve 9 Mayıs eTwinning Günü çeşitli ortak etkinliklerle kutlanmıştır. Öğretmenler tarafından özel günler için kart ve afişler hazırlanmıştır. Ortak ürün olarak kelime bulutları ve akrostiş şiirler yazılmış, nihai ortak ürün olarak takım konu/içerikleriyle ilgili kelimelerle ortak sözlük oluşturulmuştur. Sonrasında, kelimeler öğrenciler tarafından seslendirilmiş ve sesli sözlük haline getirilmiştir. Zoom ve twinspace üzerinden düzenli olarak online öğretmen ve öğrenci toplantıları yapılmıştır. Bu toplantıların tarih ve saatleri, öğretmen ve öğrencilerin oylarıyla belirlenmiştir. Yapılan toplantılarda öğrenciler, projedeki çalışmalarla ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etme şansı bulmuştur. Projenin yaygınlaştırılması için web sitesi, blog, twitter, instagram ve facebook hesapları oluşturulmuş ve öğrenciler tarafından okullarda eSafety, eTwinning ve Proje panoları hazırlanmıştır. e-Güvenlik, projedeki en önemli unsur olarak benimsenmiş ve öğrencilerin e-Güvenliği için her türlü önlem alınmıştır. Öğrencileri bilinçlendirmek için e-Güvenlik kuralları hakkında özel bir sayfa hazırlanmıştır. Ayrıca, Güvenli İnternet Günü ve Medya Okuryazarlığı ve Dezenformasyon konulu webinar düzenlenmiştir. Öğretmen, öğrenci ve velilerin beklentilerini öğrenmek amacıyla Ön Anket uygulanmıştır. Proje sonunda ise Son Anket düzenlenmiştir. Analizlere ek olarak, öğretmen, öğrenci ve veliler projeye ilgili görüşlerini açılan forum sayfasında paylaşmışlardır. Anket sonuçları karşılaştırıldığında ve görüşler dikkate alındığında, projenin tüm yönleriyle başarılı olduğu, beklentileri karşıladığı ve hedeflere ulaşıldığı sonucuna varılmıştır. Projenin SWOT analizi yapılarak zayıf ve güçlü yönleri tespit edilmiştir. Projenin iyi planlanmış olması, öğrenci merkezli yaklaşımın benimsenmesi, her aşamada öğretmen ve öğrencilerin görüşlerinin alınmış olması, Web 2 araçlarının etkin olarak kullanılması, öğretmen ve öğrenciler arasında işbirliğinin yüksek olması, herkesin kurallara uyması ve bir birine saygılı davranması projenin güçlü yönleri olarak tespit edilmiştir. Projenin tek zayıf noktası olarak, Covid-19 pandemiden dolayı öğrencilerle yüz yüze bir araya gelinememiş olması ifade edilmiştir..

Anahtar Kelimeler: eTwinning, işbirliği, takım çalışması, Web. 2 araçları, İngiliz Dili Eğitimi

DİJİTAL DERGİ HAZIRLAMANIN EDEBİYAT DERSİNE YÖNELİK TUTUMA ETKİSİ

SİBEL ÇELİKEL¹, MİRAY BÜYÜKAVCILAR²

¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Sayısal yatkın öğrencilerin çoğu için Türk Dili ve Edebiyatı dersinin ne kadar zor olduğu bilinmektedir. Peki, Edebiyat ezberlediğimiz yazar eserlerden mi ibaret? Tabii ki hayır! Dijitale dönüştürdüğümüz dergilerimiz ile şimdilik kendi şehrimizi sonrasında ise diğer şehirlerdeki öğrencilerin Edebiyata olan bakış açılarını değiştirmek amaçlanmıştır. İkinci sayısını yayımladığımız dergimizin çoğunluğu öğrenciler oluşturmaktadır. Projemizde dijital dergi hazırlamanın lise öğrencilerinin Türk Dili ve Edebiyatı dersine yönelik tutumlarını değiştirip değiştirmediğini belirlenmiştir. Bunun için iki farklı veri toplama yöntemleri kullanıldı. Bunlardan biri “Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” idi. Ortaya çıkan veriler frekans analizi yöntemiyle değerlendirildi. Bir diğer yöntem ise dijital dergiye katkı sunmuş öğrencilerin yapmış oldukları çalışmadan elde ettikleri duyuşsal, dilsel ve akademik kazanımlarını belirlemek amacıyla nitel bir görüşme formu hazırlandı ve değerlendirildi. Odak görüşme formlarına verilen yanıtlar doğrultusunda ortaya çıkmıştır ki öğrencilerin sanal ortamda paylaşabilecekleri bir derginin parçası olmak öğrencilere olumlu duygular yaşatmıştır. Ayrıca akademik ve dilsel kazanım sorularına da olumlu yanıtlar geldiği görülmüştür. Projede görevli öğrenciler söz konusu olan dijital dergiyi liselerimizde gerekli ortamlarda paylaşarak okunmasını sağladı. Projenin başında uygulamış olduğumuz “Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” derginin yayımlanmasından ve yeterli sayıda okunmasından sonra yeniden uygulandı. Bu bağlamda özellikle boş zamanları değerlendirmeye yönelik sorulara verilen cevapların olumlu yönde değiştiği gözlemlenmiştir. Bu anlamlı fark kanıtlamıştır ki lise öğrencileri dijital ortamda paylaşabilecekleri yayınların bir parçası olmaktan memnuniyet duymuşlardır. Okullarda bu tarz çalışmaların artmasının Türk Dili ve Edebiyatı dersi açısından faydalı olacağını düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital dergi, tutum, Türk dili ve edebiyatı, dijital yayıncılık

BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLARDA GÖREV YAPAN 1. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN TÜRKÇE BİLMİYEN ÖĞRENCİLERLE İLK OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNDE VE OKULA UYUM SÜRECİNDE YAŞADIĞI PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİN İNCELENMESİ

ENGİN İŞ¹, MUSTAFA KAHRAMAN²

Mardin Artuklu Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Okuma ve yazma eğitimi, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kurumlarda sınıf öğretmenleri tarafından öğretilen hayata hazırlık sürecinin temel basamaklarından olan becerilerdir. Bu bağlamda ilk okuma yazma öğretimi temel düzeyde okuma ve yazma becerileri ile sınırlı olmayıp aynı zamanda düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, analiz sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesinde önemli bir işlevi de yerine getirmektedir. Günümüzde hala belirli bölgelerde birleştirilmiş sınıf uygulamalarının devam ediyor olması ve birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerin, Türkçe bilmeden okula başlayan 1.sınıf öğrencileriyle ilk okuma yazma sürecinde yaşadığı problemlerin ve bu problemlere yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi önemlidir. Bu araştırma; birleştirilmiş sınıflarda görev yapan 1.sınıf öğretmenlerinin Türkçe bilmeyen öğrencilerle yaşadığı sorunlar ve çözüm önerilerine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Mardin ili Derik ilçesi köylerinde birleştirilmiş sınıflarda görev yapan 45 1.sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışma grubu amaçlı örneklem alma tekniği ile saptanmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmenler, öğrencilerin Türkçe kelime hazneleri olmadığı için hece birleştirmede ve telaffuzda sıkıntı yaşadığını aynı zamanda bu öğrencilerin yazmaya geçseler bile anlamlı okumada sınıf düzeyinin gerisinde kaldıklarını gözlemlediklerini ifade etmişlerdir. Aynı şekilde öğretmenin sınıfta ana dili farklı olan öğrenciye fazla yönelmesi, ders içi zaman kayıplarına sebebiyet verdiğini her öğrenciye aynı zamanı ayıramadıklarını ve öğrenmede farklılıkların meydana geldiklerini ifade etmiştir. Ayrıca öğretmenlerle etkin iletişim kuramayan ve kendini ifade edemeyen öğrencilerin kendilerini iletişime kapattıklarını öğrenme süreçlerine katılmadıklarını bu durumdan kaynaklı motivasyon düşüklüğü yaşadıkları dile getirilmişlerdir. İlkokul 1.sınıfa başlayan ana dili farklı öğrencilerin dil problemlerini en aza indirmek için okul öncesi eğitim zorunlu hale getirilip, özellikle bu öğrencilerin okula devamları takip edilmelidir. Kırsal kesimde ana dili farklı olan çocukların eğitim-öğretim ortamları ve fiziki koşulları bu öğrencilerin dil gelişimine yönelik dizayn edilip mevcut okulların durumu iyileştirilmeli ve ana dili farklı çocukların okul öncesi eğitimlerinde temel kavramları kazanmaları adına bu çocuklara özgü yardımcı kaynaklar basılmalı. Öğretmen adayları, gerek lisans eğitimleri süresince gerek hizmet içi eğitimleriyle ana dili farklı öğrencilere yönelik eğitim almalı hatta öğretmenin atandığı bölgenin kültürüne uyumu için destek programlar düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Birleştirilmiş sınıf, Türkçe bilmeyen öğrenciler, ilk okuma yazma, okula uyum

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDEKİ OYUN ETKİNLİKLERİNİN TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİNE ETKİSİ

SONGÜL BAKAN¹

Tokat Melik Ahmet Gazi İlkokulu¹

Özet: Bir dilin öğrenilmesi, anlam zenginliklerinin (mecazlar, edebî sanatlar, deyimler vb.) kavranılması, günlük konuşma dili içinde kullanımı, iletişimin sağlıklı kurulması, “ana dili” öğelerinin konuşma ve yazı dilinde kullanımı için ailede, okulda, çevrede dilin tüm zenginlikleriyle doğru bir biçimde öğrenilebilmesi için imkân ve ortamlar sağlanmalıdır. Edebî metinler, ders kitapları, sosyal medya öğeleri, gazete, dergi, video platformları ve TV gibi görsel medya ortamlarında ana dilimizin ve söz zenginliğimizin doğru kullanımı yaygınlaştırılmalı, okul öncesinden başlamak üzere tüm eğitim kademelerinde Türkçe hassasiyeti ve bilinci oluşturulmalıdır. Okul öncesi öğrencilerimizin Türkçeyi daha etkin, doğru ve tüm zenginlikleriyle öğrenebilmelerine imkân tanımak için uygun ortamlar oluşturulmalıdır. Bu dönem çocuklarının kullanacakları materyallerin isimleri, oyun metinleri, dinleyecekleri ve okuyacakları masallar, izleyecekleri filmler, belgeseller, tiyatrolar, ezberleyecekleri şiirler özenle seçilmelidir. Çocuklarımız sadece sınıf ortamlarıyla sınırlı kalmadan daha geniş imkânlara sahip ortamlarda eğitim-öğretim görmelidir. Tarihi mekânlarda, doğal güzelliklerin olduğu yerlerde, müzelerde, eski mahalle ve muhitlerde gezerek, görerek eğitim- öğretim faaliyeti yapılmalıdır. Geleneksel bir oyunu bir mahallede oynayabiliriz. Hayatımızın her alanında (yeme-içme, araç gereç, renkler, meyveler, sebzeler, yemekler, eşyalar vb.) Türkçe isim kartları oluşturarak çocuklarımızın ilgi ve dikkatlerine sunmalıyız. Okul öncesi eğitim kurumlarında koridorlarda, kütüphane ve oyun alanlarında, evlerde, parklarda sadece Türkçe kullanılmasını yaygınlaştırmak gerekir. Bir dilin öğrenilmesi, anlam zenginliklerinin (mecazlar, edebî sanatlar, deyimler vb.) kavranılması, günlük konuşma dili içinde kullanımı, iletişimin sağlıklı kurulması, “ana dili” öğelerinin konuşma ve yazı dilinde kullanımı için ailede, okulda, çevrede dilin tüm zenginlikleriyle doğru bir biçimde öğrenilebilmesi için imkân ve ortamlar sağlanmalıdır. Edebî metinler, ders kitapları, sosyal medya öğeleri, gazete, dergi, video platformları ve TV gibi görsel medya ortamlarında ana dilimizin ve söz zenginliğimizin doğru kullanımı yaygınlaştırılmalı, okul öncesinden başlamak üzere tüm eğitim kademelerinde Türkçe hassasiyeti ve bilinci oluşturulmalıdır. Okul öncesi öğrencilerimizin Türkçeyi daha etkin, doğru ve tüm zenginlikleriyle öğrenebilmelerine imkân tanımak için uygun ortamlar oluşturulmalıdır. Bu dönem çocuklarının kullanacakları materyallerin isimleri, oyun metinleri, dinleyecekleri ve okuyacakları masallar, izleyecekleri filmler, belgeseller, tiyatrolar, ezberleyecekleri şiirler özenle seçilmelidir. Çocuklarımız sadece sınıf ortamlarıyla sınırlı kalmadan daha geniş imkânlara sahip ortamlarda eğitim-öğretim görmelidir. Tarihi mekânlarda, doğal güzelliklerin olduğu yerlerde, müzelerde, eski mahalle ve muhitlerde gezerek, görerek eğitim- öğretim faaliyeti yapılmalıdır. Geleneksel bir oyunu bir mahallede oynayabiliriz. Hayatımızın her alanında (yeme-içme, araç gereç, renkler, meyveler, sebzeler, yemekler, eşyalar vb.) Türkçe isim kartları oluşturarak çocuklarımızın ilgi ve dikkatlerine sunmalıyız. Okul öncesi eğitim kurumlarında koridorlarda, kütüphane ve oyun alanlarında, evlerde, parklarda sadece Türkçe kullanılmasını yaygınlaştırmak gerekir.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk, Türkçenin öğretimi, oyun, eğitim ortamları, okuma kültürü

ERTELEME DAVRANIŞI TÜRLERİNİN YARATICI DRAMA YÖNTEMİYLE ÖĞRETİLMESİ.

FADİME TUŞTAŞ¹

Zafer İlkokulu MEB¹

Özet: Erteleme davranışı, tamamlanması ya da bitirilmesi gereken işlerin gerçekçi olmayan bir şekilde ileri atılması, ya da kısa vadede elde edilecek ödüllerin, uzun vadede elde edilecek ödüllere tercih edilmesi olarak da tanımlanmaktadır. Günlük yaşamın her alanını etkileyen bu önemli davranış sorununu yaşayan bireylerin yaptıkları planlar ile planlara uyma davranışları arasında büyük bir tutarsızlık vardır. Bu kişiler, işe hızlı bir şekilde başlamakla birlikte bu niyetlerinde uzun bir süre devam edememektedirler ve amaçlarına ulaşmak için gerekli çabayı göstermede aşırı zorlanmaktadırlar. Erteleme yapan bireyler incelendiğinde, erteleme döngüsü içinde, erteleme yapanların iki tipik tutum ve davranışı vardır. Bunlar; ertelemenin sonuçlarından kaçınmak ve ertelenen davranışını telafi etmek için aşırı çaba göstermektir. Günümüzde hemen hemen birçok kişi yapması gereken işlerini ertelemektedir. Kişi ertelerken; aslında belirli bir işe başlayabilme, öncelik belirleyeme, önemli olanı seçme, sıraya koyma, planlama, düzenleme yapabilme, zamanı yönetme, kendini kontrol edebilme gücün gösterememektedir. Kişilerde görülen Erteleme davranışının nedenlerinin çok boyutlu olduğu görülmektedir. Kişilik, motivasyon, benlik, öz-yeterlik, zaman yönetimi gibi pek çok faktörün olduğu görülmektedir. Kişi erteleyerek hayatının akışında problemler yaşarken duygu durumunda da bozulmalar yaşayarak giderek kendine güvensizlik ve mutsuzluk saklanamaz ve reddedilemez bir hale gelebilmektedir. . Erteleme davranışı kişinin yetersizlik hissetmesini sağlayacağından bu onun iletişimine ve ilişkilerine zarar verebileceği dşnlmektedir. Eğitimde yaratıcı drama, herhangi bir konuyu, doğaçlama, rol oynama gibi tekniklerden yararlanarak, bir grupta ve grup üyelerinin yaşantılarından yola çıkarak canlandırmalar yapmaktır. Bu canlandırma süreçlerinde oyunun genel özelliklerinden yararlanır. Yaratıcı drama etkili bir öğretim aracıdır. Kişi drama etkinliklerinde doğaçlama yaparken tüm duyu organlarını kullanmaktadır. Drama yöntemi: katılımcının kendine dönmesini, kendini yeniden değerlendirmesini ve dramatik sorunlara yönelik geçerli çözümler üretmesini sağlar ve onu bu açığa yönlendirir. Yaratıcı dramanın öğrenme yolu olarak en önemli varlığı; bilişsel, duyuşsal, sosyal ve devinişsel yetilerle bütünleşmiş olmasıdır. Yaratıcı drama bireyin eğlenerek kalıcı öğrenmesini sağlar. Herhangi bir ortamda rahatlıkla uygulanabilir. Drama ortamlarında bir katılımcı izlediği ya da içinde olduğu canlandırmalarda, çoğunlukla dramatik bir aani, çatışmayı, kendi ya da başkasının yaşadığı bir sorundan yola çıkarak çözmeye doğru yönelir. Çözülmesi gereken sorunun kaynağı katılımcının doğrudan öznel yaşantısından kaynaklanmaz ve canlandırılan ana kahraman da yine doğrudan kendisi olmaz. Drama yalnızca somut değerleri, bir eylemi, bir ders konusunu öğretme yöntemi olmamakta aynı zamanda kişinin kendini tanımasında kendini ifade, sorumluluk duygusu, özgüven, özsaygı, öz değer, öz yeterlilik gibi davranışların kazanılmasında da yardımcı olmaktadır. insanın kendine özgü tutum ve davranışlarında da öz-farkındalık kazandırmaktadır Erteleme davranışını drama yöntemi kullanarak öğretmemizdeki amaç : katılımcının Kendilerini tanımaları, kendine dönmesini, farkındalıklarını arttırmalarını, özdenetim geliştirmelerini kendini yeniden değerlendirmesini ve dramatik sorunlara yönelik geçerli çözümler üretmesini sağlayarak onu bu açığa yönlendirmek olacaktır .

Anahtar Kelimeler: Eğitimde drama kullanımı

VAROLUŞÇU EĞİTİM ANLAYIŞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

MEHMET SAİT ALEM¹

Bey-Koop. Ali Çebi Ortaokulu¹

Özet: Egsistansiyalizm, Türkçedeki karşılığıyla Varoluşçuluk; insanı merkeze alan, insanın özgürleşmesini amaç edinen bir felsefi akımdır. Bu felsefi akımın önemli temsilcileri, Frederick Nietzsche, Karl Jasper ve Jean Paul Sartre'dir. Varoluşçu felsefeye göre eğitim insanı yeniden yaratmalı, özgürleşmesindeki engelleri belirleyip ortadan kaldırmalıdır. Bu felsefedeki amaç bireyin topluma uyumlaştırılması değil, özgürleştirilmesi olmalıdır. Varoluşçuluğa göre bireyin gelişimi odaklı çalışmaları esas alır. Öğretmen için öğrenci nesne değil öznedir, öğrenci okulun ve toplumun gereksinimleri için kullanılan bir araç değildir. Okul bireyin kendisini gerçekleştirmek için çabalamalıdır. Varoluşçu eğitim şu şekilde de özetlenebilir: Eğitimin en temel amacı, insanın kendini gerçekleştirmesine olanak sağlamasıdır. Çalışma konuları sosyoloji, sanat ve felsefe odaklı seçilmesini savunur. Bilgi kesin ve nesnel değil, birey tarafından yeniden yaratılır, öznedir. Sinama boyutunda bireyin varoluşunu gerçekleştirip gerçekleştirmediği değerlendirilmesi amaçtır. Öğrenciyi okul ve öğretmen değil kendisi sınımalıdır. Bireyin bilişsel ve duyuşsal yetenekleri geliştirilmelidir. Eğitimin amacı her zaman hümanist değerlere göre oluşturulmalı; bilgi var olanların tekrarı değil, insanın kendisi tarafından yaratılandır. Genel olarak varoluşçu eğitim anlayışı, özgürlükçülük, bireysellik ve bireyin kendini gerçekleştirmesidir. Bundan dolayı klasik eğitimin "istendik davranış" kazandırma açısından toplum ya da otorite odaklı değil; birey odaklılık söz konusudur. Varoluşçu eğitime göre çocuk özgür bir birey olmaya teşvik etmektir. Eğitim bir baskı unsuru değildir. Uzmanlaşmak bireyin kendisi için olumlu bir şey olmadığı için uzmanlaşmaya karşı çıkmaktadır. Aynı zamanda varoluşçuluk bir insan idealini anlayışıyla bireyin eğitilmesine karşıdır. Bu felsefeye göre ölüm bize hayatın değerini göstermektedir. Diğer bir deyimle kişinin yarın ölecekmiş gibi yaşaması, hiç ölmeyecekmiş gibi çalışması ve kendini gerçekleştirmesi gereklidir. Varoluşçu felsefeye göre öğretim programlarında konu - içerik ve öğrenme-öğretme süreçleri doğal süreçler olmalıdır. Her nerede eğitim gereksinimi varsa, öğretici, öğrenen ve öğretilecek konu varsa, orada eğitim olasılığı vardır. Eğitim süreci doğal ve serbest olduğunda sonsuz bir boyutla ilgilenmek olanağı doğar yani sınırsız bir program uygulanma olanağı bulunur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, felsefe, eğitim felsefesi, egsistansiyalizm, varoluşçuluk

DEZAVANTAJLI OKULLARDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI DİSİPLİN SORUNLARI İLE BAŞA ÇIKMA DAVRANIŞINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: DERİNCE ÖRNEĞİ

TURAN AKMAN ERKİLİÇ¹, CANSU URHAN², ENGİN DİLBAZ³

¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: Dezavantajlı okul kavramına ilişkin alanyazında "İnsan kaynağı, fiziki olanaklar, öğrenci profili, öğrenci aileleri ve bulunulan çevre bakımından yetersizlik gösteren okul" şeklinde tanım ve betimlemelere rastlanmaktadır. Disiplin sorunu kavramı ise öğrenme-öğretme sürecini olumsuz etkileyerek örgütsel amaçlara ulaşmayı güçleştirici niteliği ile alanyazında öne çıkmaktadır. Araştırmanın amacı, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Kocaeli ili Derince ilçesinde yer alan dezavantajlı okullarda görev yapan öğretmenlerin disiplin sorunları ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Kocaeli ili Derince ilçesinde yer alan ortaokul düzeyindeki dezavantajlı okullarda görev yapmakta olan dokuz öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla katılımcılarla yüz yüze görüşme yapılarak elde edilmiştir. Veriler nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Okulda yaşanan disiplin sorunlarının; derslere, okulun fiziki yapısına, öğretmenlere ve öğrencilere yönelik olmak üzere dört tema altında toplandığı; nedenlerinin ise aile, öğrenci, okul çevresi ve okul yönetimi kaynaklı olduğu ortaya çıkmıştır. Disiplin sorunlarının nedenleri çeşitli olduğu için çözümü için tek bir yol izlemek yeterli değildir. Aile eğitimi başta olmak üzere, nedenlerin ve alt başlıkların her birine yönelik çözümler üretilmelidir. Okul örgütünün tüm paydaşları işbirliği yapmalı ve koordinasyon içinde çalışmalıdırlar. Ülke genelinde çalışmaların yapılması, ilgili bakanlıkların, sivil toplum örgütlerinin de sürece dahil olmaları gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlı okul, disiplin sorunu, başa çıkma.

YÖNETİCİLİĞE İLK KEZ GÖREVLENDİRİLEN MÜDÜR YARDIMCILARININ GÖREVE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

TURAN AKMAN ERKİLİÇ¹, ZEYNEP HALİLOĞLU², ENGİN DİLBAZ³

Anadolu Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: Bu araştırmanın temel amacı; yöneticiliğe ilk kez görevlendirilen müdür yardımcılarının görevde yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Çalışma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Kağıthane ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan 9 müdür yardımcısından oluşmaktadır. Araştırmaya ilkokullardan 3, ortaokullardan 3, Liselerden 3 müdür yardımcısı katılmıştır. Veri toplama sürecinde çalışma grubunu oluşturan müdür yardımcıları ile, yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Araştırmada müdür yardımcıları farklı okul kademelerinde görev yapanlar arasından seçilmiş ve bu yolla veri çeşitliliği sağlanmaya çalışılmıştır. Araştırma kapsamında müdür yardımcılarının görüşlerini incelemek amacıyla 8 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri nitel araştırmaların verilerinin analizinde kullanılan içerik analizi yoluyla analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre müdür yardımcılarının görev öncesi hiçbir eğitim almadan sadece sınava hazırlanarak teorik bilgi edinmeye çalıştıkları fakat uygulamada bu bilgilerin yeterli olmadığı, bu sebeple kaygı ve stres yaşadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca bilgisizliğin yanında görevin getirdiği çok yönlü sorumluluğun da uyum sürecini zorlaştırdığı tespit edilmiştir. Bir yandan işleri nasıl yapacağını öğrenmeye ve görevine uyum sağlamaya çalışırken diğer yandan mevzuat, öğrenci, öğretmen, okul müdürü ve velilerden kaynaklanan sorunlar ile mücadele etmek durumunda kalabilmektedirler. Bu sorunların çözümü için çaba sarf ederken iş yüklerinin arttığını ve zaman kaybına sebep olduğunu ifade etmektedirler. Araştırmada göreve yeni başlayan müdür yardımcılarında, yönetim sürecinin iş ve işleyişine yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim verilmesi, stajyer idarecilik uygulamasının hayata geçirilmesi gibi bazı önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yöneticilik, görevlendirme, müdür yardımcısı.

KKTC MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ VE YÜKSEK ÖĞRENİM

AHMET ARSLAN¹

KKTC Ankara Eğitim Ateşesi¹

Özet: KKTC'de eğitim sistemi, Türkiye'nin eğitim sistemiyle benzerlik gösterdiği için, Türkiye'deki üniversitelerle de sıkı bir bağlantı içindedir. Bunun yanı sıra, KKTC'nin değişik bölgelerinde özel okullar ve kolejler de mevcuttur. KKTC, yani Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin eğitim sistemi, Türk eğitim sistemiyle benzerlikler göstermekle birlikte bazı farklılıklar da içermektedir. Kıbrıs Türk Milli Eğitim Sistemi Örgün Eğitim ve Yaygın Eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşur. Örgün eğitim; Okul Öncesi Eğitimi Okul öncesi eğitim; ilköğretim yaşına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar. Devlet eliyle yürütülecek okul öncesi eğitim bir veya iki yıl süreli olup okul öncesi eğitim çağı nüfusunun tümünü kapsayacak şekilde bir programa bağlı olarak yaygınlaştırılır. Ayrı anaokullarına bağlı anasınıfları ile uygulama sınıflarına o yılın 31 Aralık gününden önce dört veya beş yaşını tamamlayan çocuklar alınır. İlköğretim ilköğretim o yılın 31 Aralık gününden önce altı yaşını tamamlayan çocukların 11 yaşını tamamlayıncaya kadar süren eğitim ve öğretimlerini kapsar. Zorunlu ilköğretim çağı, çocuğun altı yaşını tamamladığı yılın Ağustos ayının son gününü izleyen öğretim yılı başında başlar. İlköğretim kurumları, bir veya iki yıllık anasınıflar ile beş yıllık ilkokullardan oluşur. İlkokulun beşinci sınıfı bitirildiğinde, ilkokul diploması verilir. Ortaöğretim Ortaöğretim, ilköğretime dayalı en az altı yıl süreli eğitimin tümünü kapsar. İlköğretime tamamlayan her öğrenci, ortaöğretime devam etme ve ortaöğretim olanaklarından ilgi ve yetenekleri ölçüsünde yararlanma hakkına sahiptir. Ortaöğretim kurumları, 3 yıllık ortaokullar ile ortaokul üstü çeşitli programlar uygulayan ve ağırlık verdikleri program uyarınca adlandırılan genel liseler, meslek liseleri, teknik liseler ve diğer liselerden oluşur. Ortaokullar, ayrı okullar halinde kurulabilecekleri gibi, bir liseye bağlı olarak da kurulabilirler. Ortaöğretim kurumlarının süresi, altı yıldan az olmamak üzere uygulanan programın özelliğine göre Bakanlıkça saptanır. Ortaokulu bitirenlere Ortaokul diploması, liseyi bitirenlere de bitirdikleri lisenin türüne uygun diploma verilir. Yönelme, özellikle ortaokulda başlar ve yoğunluk kazanır. Yanılmaları önlemek ve muhtemel gelişmelere göre yeniden yönelmeyi sağlamak için, yönelme, liselerde de devam eder. Yüksek Öğretim Yüksek öğretim, ortaöğretime dayalı en az iki yıllık yüksek öğretim veren eğitimin tümünü kapsar. Liselerden herhangi birini başarı ile tamamlayan öğrenciler, yüksek öğrenim kurumlarının koşullarına bağlı olmak kaydıyla, bu kurumlardan yararlanma hakkına sahiptirler. Merkezi bir sınav olmamakla birlikte üniversiteler KKTC vatandaşları için kendileri sınav yapmaktadırlar. Yapılan çalışmada KKTC'de yer alan eğitim kurumlarında vatandaş olan ve yabancı öğrencilerin istatistiksel verileri karşılaştırılmıştır. Bu veriler incelendiğinde KKTC yüksek öğrenimde yabancıların tercih ettiği bir ülke konumunda olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: KKTC, eğitim sistemi, yüksek öğrenim

ARKADAŞIM ÖĞRETMENİM

ALİ KEMAL UZEL¹

Milli Eğitim Bakanlığı-Cumhuriyet Anaokulu¹

Özet: Okul öncesi öğretmenlerinin sınıflarında tipik gelişim gösteren çocuklarla birlikte, özel eğitime ihtiyacı olan çocuklarda eğitim almaktadır. Özel öğrenciler normal gelişim gösteren çocuklar tarafından kabullenilme konusunda sorunlar yaşamaktadırlar. Öğretmenlerimiz de sınıf uyarlamaları konusunda zorlanmaktadırlar. Projemizin ana amacı, öğrencilerin, velilerin ve eğitimcilerin kaynaştırmadan beklenen yararı en üst düzeyde görmesidir. Ayrıca okul öncesi dönemdeki öğrencilerimizi, özellikle kaynaştırma programındaki ve desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerimizin, kendilerini tanıma-anlama, farklılıklara saygı duyma, bir grubun lideri olma, bir grubun parçası olma, özgüven gelişimlerini desteklemektedir. Her öğretmen proje için tasarlanan atölyelerde öncelikle herhangi bir alanda desteğe ihtiyaç duyan ve kaynaştırma kapsamındaki öğrencilerin ve sınıftaki tüm öğrencilerin, MEB okul öncesi müfredatına uygun olarak hazırlanan etkinliklerde, rol ve sorumluluklar vererek; tüm öğrencileri aktif, işbirlikli ve ortak çalışmaya teşvik edecektir. Erasmus+ “Hayata bir el ver” projesinin ilk eylemi olan Arkadaşım Öğretmenim projesi, tipik gelişim gösteren öğrencilerin akran eğitiminde var olmaları amacı ile geliştirilmiştir. Projemizde öğreten de özel eğitim öğrencisi olmuştur. Öğretmenlerimiz farklı uyarlamaları farklı gelişim gösteren öğrencileriyle çalışmışlardır. Uzaktan eğitim sürecinde de bu hassas konuda ailelere rehberlik edebilmişlerdir. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerden görevlerine uygun videolar çekerek öğretmene yollamaları, videoların canlı derste izletilerek öğrenme ortamı sağlanarak diğer öğrencilerin eş güdümlü etkinlikleri uygulamalarına rehberlik edilecektir. Projemiz 2021 Nisan ayında başlayıp 2021 Haziran ayının ilk haftası sonlanmıştır. Projemizde farklı şehir ve okullardan 10 öğretmen ve 85 öğrenci ile proje etkinliklerimiz gerçekleştirilmiştir. Projemizde özel eğitim öğrencilerinin yanında özgüven eksikliği yaşayan öğrencilerimizi de desteklemek amacı da güdülmüştür. Fırsat tanındığında özel eğitim sınıfı öğrencilerinin de her etkinlikte yer alabileceği, sadece daha basitleştirerek sunulması gerektiği görülmüştür. Normal gelişim gösteren öğrencilerimizin okul öncesinde kazanılması gereken birçok beceri kazanmasını desteklerken özellikle empati kurma konusunda farkındalık oluşturmalarına fırsat sunmuştur. Projede yer alan öğretmenler içinde yapılan çalışmaların paylaşılmasıyla, kaynaştırma öğrencileri için uygulayabilecekleri birçok örnekten haberdar olmaları sağlanmıştır. okul öncesi etkinliklerinde tersine akran eğitimi konusunda nasıl uygulamalar yapabileceğimiz hakkında bilgilerimiz tazelenirken yeni bilgilerden faydalanılmıştır. Web2.0 araçlarının kullanımı konusunda becerilerimiz artmıştır. Erasmus Hareketliliğiyle de İspanyadaki özel eğitim uygulamaları yerinde görülmüş. Yurt içindeki paydaşlarla yaygınlaştırılmıştır. Projemiz okul Web sayfamızda ve çeşitli yerel gazetelerde haber yapılarak yaygınlaştırma çalışmalarına katkı sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arkadaşım, öğretmenim, akran eğitimi, özel eğitim, kaynaştırma

AŞAĞI DÖNÜŞÜM

ŞULE TANTA¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: İstatistiklere göre ülkemizde yıllık kişi başına yaklaşık 23 milyon ton çöp çıkıyor. Bu çöplerin çoğu geri, ileri ve aşağı dönüştürülebilir ürünlerden. Doğal çöplerin dışında atılan atıkların içerisinde hala kullanılabilir durumda olan onlarca ev eşyası var. Bu kadar çok atık oluşmasının nedeni ise atık malzemelerden neler yapılabilir, kimsenin bunu bilmemesidir. Doğal kaynakların hızla tüketildiği ve kullanılmaz hale geldiği, iklim krizinin tehlikeli yüzünü gösterdiği bir dönemde çevre bilinci küresel ölçekli bir refah için kilit rol oynamaktadır. Gezegemimizin geleceği için son derece önemlidir. Bizde projemizde ilkokul çağından başlayarak öğrencilerin çevreyi daha iyi tanımaları, korumaları ve daha sağlıklı yaşayabilmeleri için çevrenin önemini kavramasını sağlamak amacıyla bu çalışmaları yaptık. Projemizin amacı aşağı dönüşüm sağlayarak atık haline gelmiş bir ürünün yeniden kullanılmasını amaçlamaktadır. Geri dönüşümde ana fikir atıkların tekrar hammadde olarak kullanılabilmesini sağlamaktır. Aşağı dönüşümde ise orijinal ürünün parçalara ayrıldığı ve yeni bir hale getirildiği bir geri dönüşüm çeşididir. Ancak ürün süreç içerisinde düşük kaliteli bir ürün haline gelir. Verimli atık yönetimi süreçlerinde tek başına geri dönüşüm düşünülmemelidir. Güncel uygulamalarda maalesef tüm atıklar doğru şekilde ayrıştırılıp, geri dönüşüm tesislerine ulaştırılamamaktadır. Dönüşüm projelerinin doğru kurgulanması içinse bu farklılıkların iyi bilinmesi gerekiyor. Bu nedenle de birey olarak üzerimize düşen sorumluluk bu atıkları indirgemek ve aşağı dönüşümünü sağlamaktır. Bizler de aşağı dönüşümün öneminin kavranmasını sağlayıp bu konuda farkındalık yaratarak atık malzemelerin nasıl değerlendirilerek geliştirilebileceğini belirtmek istedik. Aslında aşağı dönüşüm, geri dönüşümün daha da yararlı bir halidir. Geri dönüşüm başvurulacak son çözüm yoludur. Çağımızın en değerli kavramı olan sürdürülebilirliğe katkı sunmayı amaçlayan aşağı dönüşüm ile çöp kavramı ortadan kalkar, sadece tüketen insandan üreten insan olmaya geçilmesi sağlanır. Hedef kitle başta okul çağındaki öğrenciler olmakla beraber ebeveynleri de kapsıyor. Atılan atıkların içerisinde hala kullanılabilir durumda olan onlarca ev eşyası var. Projemize ilkokul çağından başlayarak öğrenciler ve ebeveynler ile bu konuya dikkat çekmek ve sıfır atık bilincinin uygulamaya geçmesini sağlayarak çevremize ve dünyamıza karşı daha sorumlu bireyler yetiştirmiş ve farkındalık yaratmış olacağız.

Anahtar Kelimeler: Aşağı, dönüşüm, sorumluluk, atık, çevre, karbon ayak izi

GELECEK SIFIR ATIKLA GELECEK

NUR DURMUŞ¹

MEB¹

Özet: The Future Is Coming With Zero Waste (Gelecek Sifir Atıkla Gelecek) E twinning Projesi Avrupa'daki okullar için oluşturulmuş bir topluluk olan ve Avrupalı okulların etkileşimini içeren e twinning platformunda kurduğumuz Gelecek Sifir Atıkla Gelecek Projemiz ile 5-11 Yaş aralığında Anaokulu ve İlkokul düzeyinde öğrencilerde çevre bilinci oluşturmayı planlamaktayız. Projemizle dünya üzerinde tükenen enerji kaynaklarına dikkat çekerek sıfır atığın önemini benimsetmek istiyoruz. Kayseri İldem Şehit Abuzer Doğan Anaokulu kuruculuğunda başlatılan proje Okul Müdürü Nur DURMUŞ, Müdür Yardımcısı Nergiz TEKERCİOĞLU, Okul Psikolojik Danışmanı Burçin ŞAHİN Tarafından yürütülmektedir. Türkiye, Azerbaycan ve Moldova'dan katılan İlkokul ve Anaokullarıyla iş birliği halinde sürdürülen proje Kayseri'de Birol Mutlu İlkokulu, Ahmet Paşa İlkokulu, Demir Karamancı İlkokulu, Hayriye Dabanoğlu İlkokulu Keykubat Şehit Ömer Aktaş İlkokulunda, Ankara' da Ankara Üniversitesi Cebeci Anaokulunda uygulanmaktadır. Ocak ayında başlattığımız projemiz nisan ayında tamamlanacaktır. Projemiz atık materyallerin dönüştürülerek kullanılmasını gösteren etkinliklerden oluşmaktadır. Şarkılardan masallara birçok çalışmanın yer aldığı proje ailelerden de destek görmektedir. Bir başka amacımızda öğrencilerimiz aracılığı ile ailelerde sıfır atık bilinci oluşturmaktır. Projenin uluslararası olması ayrıca etkiyi artırmaktadır. Öğrencilerimiz başka ülkelerdeki akranlarıyla iletişim becerilerini geliştirirken öğretmenlerimizde meslektaşlarıyla etkileşimde bulunarak mesleki gelişimlerine katkı sağlamaktadırlar. Proje sonunda yapılan çalışmalar raporlanarak her ülkenin Ulusal Servisine sunulacak ve hem Avrupa'da hem Türkiye'de kalite etiketi başvurusunda bulunulacaktır. Amacımız çalışmalarımızı kalite etiketleriyle taçlandırmaktır. Bu süreçte çalışmalarımıza destek veren öğretmen, öğrenci ve velilerimize teşekkür ederiz.

Anahtar Kelimeler: Geri dönüşüm, sıfır atık, gelecek, erken çocukluk dönemi

DESIGNING FUTURE INNOVATIVE LEARNING SPACES PROJESİNİN ÖĞRENCİYE YANSIMALARINA YÖNELİK BİR DURUM ARAŞTIRMASI

KÜBRA FIRAT¹

MEB¹

Özet: Gelişen ve değişen dünyanın ana sebeplerinden biri olan teknoloji ilerledikçe hayatın her alanını etkilemektedir. Hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da teknolojinin gelişmelerinin yansımalarını görmekteyiz. Ancak bu gelişmelerin eğitim politikalarına yansısıyla mümkün olması gerekmektedir. Designing Future Innovative Learning Spaces projesi öğretmenlere yenilikçi öğrenme ortamlarında multi- disiplinler yaklaşımına yönelik eğitim vermeyi amaçlamaktadır. Bu araştırmanın amacı öğretmenlere verilen yenilikçi öğrenme ortamlarında multi- disiplinler yaklaşımın eğitim ortamında uygulanması sonucu öğrencilerdeki değişen durumları incelemektir. Nitel bir araştırma olan bu çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmada yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. 21 adet 2. sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Designing Future Innovative Learning Spaces projesi kapsamında alınan eğitim öğrencilere 3 ay uygulandıktan sonra yapılandırılmış görüşme formu ile öğrencilerin öğrenme ortamlarını değerlendirmeleri sağlanmıştır. Öğrencilerin kendilerine yönlendirilen sorulara verdikleri yanıtlar daha sonra deşifre edilerek metinler haline dönüştürülmüştür. Oluşturulan metinlerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Toplam 1 tema 10 kod oluşturulmuştur. “Etkili” teması adı altında oluşturulan kodlar “Kalıcı öğrenme, Eğlenmek, Zamanı iyi değerlendirme, Olumsuz davranışların azalması, Çalışma isteği, Okulu sevmek, Kitap okuma sevgisi, Merak etmek, Sanatla uğraşma isteği, Hep öğrenmek” gibi kodlar oluşturulmuştur. Bu araştırma sonucunda öğrencilerin geleneksel öğrenme ortamlarından ayrılıp yenilikçi öğrenme ortamlarında daha verimli çalıştıkları, daha iyi öğrenmeler gerçekleştirdikleri, kitap okuma alışkanlığı kazandıkları, sürekli öğrenme isteğinde oldukları, boşa zaman geçirmek istemedikleri, olumsuz davranışlarda bulunmadıkları gibi sonuçlara varılmıştır. Bu projeye öğretmenlere verilen bu eğitimin sınıflarda daha çok uygulanabilmesi için MEB tarafından gerekli olan bütün desteğin verilmesi sağlanabilir. Öğrenme ortamlarının oluşturulabileceği fiziksel yapıların da olması için okulların mimari özelliklerinin değişmesi gerekebilir.

Anahtar Kelimeler: Yenilikçi öğrenme ortamı, multi- disiplinler yaklaşım, yenilikçi öğrenme ortamı

TRAFİK KURALLARINA BAK, HAYATA YEŞİL IŞIK YAK

ÖZCAN TURAN¹

Küçükçekmece Göktürk İlkokulu İstanbul¹

Özet: Genelde toplumun, özelde ise öğrencilerin trafik kuralları hakkında bilgi ve davranış düzeylerinin yetersizliğinden yola çıkılarak bilinç düzeylerinin artırılması için çalışmalar yapıldı. Okulda seminerler verildi. Öğrencilere trafik adabı ile ilgili filmler izletildi. Resim yarışmaları yapıldı. Belediyelere ait olan trafik eğitim parklarına geziler düzenlendi. Okula Ambulans çağırılarak olası trafik kazası ve diğer acil durumlarda ambulans nasıl yararlanılacağı uygulamalı olarak gösterildi. Yapılan bu etkinliklerle öğrencilerde olumlu davranış değişiklikleri gözlemlendi. Öğrencilerde daha kalıcı ve uzun vadeli bir trafik bilinci oluşturmak için okul bahçesine trafik parkuru çizildi. Okul bahçelerine yapılan Trafik parkuru uygulama alanları ile çocuklarda trafik bilinci oluşturulması hedeflendi. . Özel asfalt boyası kullanılarak çizilen trafik parkurunda; trafik işaret ve levhalarından günlük hayatta en çok karşılaştığımız bazı alınarak çizimler yapıldı. Okul bahçesinin fiziki yapısı da dikkate alınarak yapılan trafik parkurunda akülü araba yarışları, paten yarışları, bisiklet yarışları ve geliştirdiğimiz yarışma niteliğindeki oyunlar yapılarak öğrencilerin hem fiziksel aktiviteler yapmalarına imkan sağlanmış oldu. Aynı zamanda trafik kurallarını fiilen uygulayabilecekleri renkli ve eğlenceli ortamlar yaratılmış oldu. Öğrencilerin teneffüslerde ve serbest zamanlarında herhangi bir araç gerece ihtiyaç olmadan da trafik parkurunu kullanarak olumlu davranışlar geliştirmeleri sağlanmış oldu. Okul bahçesine çizdiğimiz trafik parkuru ile ilgili yaptığımız araştırmalarda çocuk sağlığına herhangi bir zararı olmayan ve karayollarında kullanılan özel asfalt boyası kullanıldı. Ortalama beş yıl dayanma ömrü olan boya zemine fırça yardımıyla uygulanarak bir saat içinde kullanıma hazır hale getirildi. Maliyetin düşük olması ve zemin uygulaması yönünden fazla bir zorluk olmadığı için diğer okullarda da rahatlıkla uygulanabilecek bir projedir.

Anahtar Kelimeler: Trafik, yaya, yeşil ışık, okul, araç

ATÖLYEMDE MATEMATİĞİ KEŞFEDİYORUM

OSMAN YILDIZ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Öğrencilerin öğrendiklerinin hayatın içerisinde bulunduğunu fark etmesi ve günlük hayatlarına uygulayabilmeleri ve yaparak yaşayarak öğrenmeleri önemlidir. Yine öğrencilerin problem çözme, kritik düşünme, yaratıcılık, becerilerini geliştirmek. Çocukların, matematiğin önemini, anlamını ve faydalarını en erken aşamada anlamalarını sağlamak. Bu amaç doğrultusunda, matematiğin en temel kavramlarını en kolay algılayabilecekleri şekilde oyunlarla sunmak. Kişiyi günlük hayatın gerektirdiği matematik bilgi ve becerileri kazandırmak, problem çözme öğretmektir. Matematik insan tarafından yaratılan zihinsel bir sistemdir. Matematiksel düşünceleri mantıklı bir şekilde açıklamak ve paylaşmak için doğru terminolojiyi ve dili kullanmak, tahmin etme ve zihinden işlem yapma becerilerini etkin olarak kullanmak, tüme varım ve tümden gelim ile ilgili çıkarımlar yapabilmek, problem çözme süreci içinde matematiksel düşünce ve akıl yürütmelerine yardımcı olmak. Ayrıca, matematiğe yönelik olumlu tutum geliştirebilmek, özgüven aşılama, entelektüel merakı geliştirmek, matematiğin tarihi gelişimini ve buna paralel olarak insan düşüncesinin gelişmesindeki rolünü kavramak, araştırma yapma, bilgi üretme ve kullanma gücünü geliştirebilmek ve matematiğin sanatla ilişkisini kurabilmek, estetik duygularını geliştirebilmektir. Ve en büyük amacımız matematik okuyuruz olan bireyler yetiştirmek. Matematik öğretiminin amaçlarından biri de öğrencinin matematiksel kavramları günlük hayata transfer edebilmesidir ve günlük hayatta karşılaştığı problemlere çözümler üretmesi. Diğer taraftan, Milli Eğitim 2023 Vizyon Belgesi'nde okullarda öğrencilerin düşünsel, duygusal ve fiziksel gelişmelerini destekleyecek çocukların ilgi ve yeteneklerine göre okullarda Tasarım Beceri Atölyelerinin (TBA) kurulması amaçlanmıştır. Matematik öğretimi açısından, TBA'ların öğrencilerin matematiği günlük hayata transfer edebilmesini kolaylaştıracağı ve öğrencilerin çok yönlü gelişmelerini yani hem bilişsel hem duyuşsal hem de psikomotor destekleyeceği düşünülmektedir. Ancak öğretmenlerin bu atölyelere uygun etkinlik geliştirmelerinde yardımcı olabilecek kaynaklar oldukça sınırlıdır. Bu durumdan hareketle, bu çalışmada matematiği günlük hayata transfer etmeye yönelik tasarım beceri atölyelerinde uygulanabilecek etkinlik geliştirme modeli önerisi geliştirilmiştir. Bu model, öğrenciyi tanıma, öğrenme alanını belirleme, kazanımları belirleme, TBA karar verme, etkinliği planlama, uygulama ve değerlendirme olmak üzere yedi aşamadan oluşmaktadır. Planlama sürecinde, etkinlik diğer disiplinlerle, yaşamsal becerilerle ve gerçek hayat ile ilişkilendirilerek yapılandırılmakta, gereken materyaller belirlenmekte, öğrenciler için etkinlik yönergesi hazırlanmakta ve etkinlik sonucu ortaya çıkacak ürün veya performansın değerlendirilmesi amacıyla değerlendirme aracı hazırlanmaktadır. Bu süreçte anlaşılır ve kalıcı öğrenmeler sağlamak amacıyla bu model üzerinden bir etkinlik geliştirme süreci olarak matematik atölyesi oluşturulmuştur. Bu atölyenin, matematik özelinde geliştirilmiş olmakla birlikte her ders için öğretmenlere ve okullara yol gösterici olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: atölye, matematik, yaratıcı düşünme, mantıksal düşünme

AYNADAKİ YANSIMAMIZ

SERHAT AYAR¹, MESUT GÜLMEZ², ŞEYMA GÜR³

Nahit Ergene İlkokulu/ELAZIĞ¹, Nahit Ergene İlkokulu/ELAZIĞ², Nahit Ergene İlkokulu/ELAZIĞ³

Özet: Zorunlu eğitim günümüzde geçmişe oranla daha uzun bir zamanı kapsamaktadır. Çocuğun öğretmenleri ile geçirdiği zaman ailesi ile geçirdiği zamana göre daha kısa olduğundan okul öğretmenlerinin aile çevresinde de desteklenmesi gereklidir. Bu çalışmada velilerin eğitim-öğretim işlerinde öğrencinin başarısı ve olumlu davranışları için öğretmen kadar sorumlu olduğu hissi uyandırmak ve öğrencilerin okul başarılarını artırmanın yanında eğitimin tam amacına ulaşılabilmesi için ailelerin yardımına ihtiyaç vardır. Aynı zamanda öğrencilerin olumsuz davranışlarının giderilmesi için etkin işbirliği yapmak ve olumlu bilgilerin topluma yayılmasında velilerden yararlanmak temel hedeftir. Mutlu Anne-Babanın çocuklarında mutlu olduğu, sorunlu ebeveynlerinin çocuklarının da sosyal yaşamda sorunlar yaşadığını, okul ve ailenin çocukların eğitimsel açıdan şekillenmelerinde rol oynayan etkenler bilinmektedir. Anne babanın ve aile ortamının çocuğun ilk doğduğu andan itibaren devam eden süreç içerisinde çocuğa etkisi büyük olmaktadır. Anne babanın kişilik yapıları, eğitim durumları, meslekleri, zeka düzeyleri, bedensel ve ruhsal hastalıkları, psikososyal durumları, sosyokültürel statüleri, yetiştirme tarzları ve kendi anne babalarından gördükleri muamele çocuğa yaklaşım tarzları, çocuk için ayırdıkları vakit vb. durumlar, çocuğu birinci planda etkiler. Çocuğun bu türlü anne baba etkileşiminin yanı sıra ailenin sosyo ekonomik durumu, ailenin teknolojiden yararlanması, ev ortamının yeterliliği, ev ortamındaki huzur ve anlaşma durumu, yaşanılan şehir, evin bulunduğu sosyokültürel çevre, sosyal imkanlar, devletin sunduğu imkanlar, okul ve öğretmen durumu, akrabaların durumu ve konumu, sağlık hizmetlerinden yararlanma, iletişim ve medya araçlarının durumu ve buna benzer sayılmayacak kadar etken ile çocuk etlileşim içerisinde . Bütün bu etkileşimler ile çocuğun psikososyal, sosyokültürel gelişim ve şekillenmesi sağlanır. Olumsuz mesajların ve iletişimin ailenin her bireyine, özellikle çocuklara etkisi çok fazladır. Unutulmamalı ki yaşayan ve gelişen bir psikososyal varlık olan çocuk; konuşulan her sözden, her jest ve mimikten, her tavır ve durumdan, iyi veya kötü olarak etkilenecek ve bu etkilenme ile çocuğun kimlik, kişilik ve psikososyal yapısı şekillenecektir. İdeal davranış ve ideal aile ortamı çocuğun sağlıklı bedensel ve ruhsal gelişmesini sağlayacaktır. Aksi takdirde aile fonksiyonelliğindeki arızalar çocuklarda ve aile bireylerinde psikiyatrik rahatsızlıklar şeklinde kendini gösterecektir. Çocukların genel durumu aileden, çevre ve toplumdaki kesinlikle etkilenecektir. Sağlıklı bireyler yetişmesi için fonksiyonel ailelere ihtiyaç vardır. Açının kollarını bu duruma örnek verebilir. Açının oluşma yerindeki açıklık ile sonundaki açıklık arasında büyük fark vardır. Yani çocukluktaki her yanlış veya doğru etki ileride kendini bir davranış, bir söz, bir tepki ile bir bütün içerisinde kendini gösterecektir. Hayatın temel kurallarından bir tanesinde etki tepki prensibidir. İyi veya kötü her etki o çeşitten bir tepki veya belirti olarak ortaya çıkacaktır. Ailelerin eğitim sürecine katılımı noktasında başta eğitimcilerin, ailelerin (ebeveynlerin) ve hatta muhtarların tümünün okul-aile eğitimi konusunda eğitime alınmaları önerilmektedir. Ailelere, eğitimin sadece idareci ve öğretmenleri ilgilendiren bir süreç olmadığı, nitelikli eğitimin ancak aile katılımıyla sağlanabileceği bilinci kazandırılmalıdır. Bu amaçla yurt çapında okul-aile işbirliğinin önemini vurgulayan projeler düzenlenmeli; seminerler ve eğitim programları hazırlanarak medya ve iletişim kanalları ile genel bir farkındalık oluşturulmalıdır. Böylece velilerin sorunlarını kolay ve hızlı bir şekilde okul yönetimine iletmeleri okulda sunulan eğitimin niteliğine olumlu katkılar sağlarken, okul

yönetiminin ise eğitimöğretim uygulamalarına yönelik hızlı geri dönüt almalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir

Anahtar Kelimeler: Aile ,Okul, Etkin İşbirliği, Çocuk, Çevre, Öğretmen

“AKLIM FIKRİM OYUN” ETWINNING PROJESİ

NIHAL ARIK¹, YÜKSEL ARIK²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: 5 yaş grubu okul öncesi öğrencilerimizin zeka oyunları ile, zekasını aktif olarak kullanıp, çok yönlü düşünme becerilerini geliştirip ,yeteneklerini ortaya çıkarıp, geliştirerek etkili öğrenmelerini amaçladığımız projemizde Akıl zeka oyunları ve geleneksel oyunlarımızı harmanlayarak yaratıcı ve analitik düşünme becerilerinin gelişmesini sağlamak amacıyla müfredatımıza uygun çeşitli oyun etkinlikleri yapıldı. Oyun yoluyla öğrenme metodunu kullandığımız “Aklım Fikrim OYUN” isimli proje ülkemizde 10 öğretmenin katılımı ile ortaklaşa yürüttüğümüz projemize velilerimizin de desteği ve katılımı ile geleneksel oyunlarımız ve akıl zeka oyunları çocuklarımıza sevdirelerek zeka ve düşünme becerilerini geliştiren özgüven arttıran zihinsel becerilerini geliştiren çalışmalar yapılmıştır. MEB Okul öncesi eğitim programının kazanım ve göstergelerine uygun,sınıf içinde-dışında oynadığımız oyunlarla çocuklara çeşitli kutulu akıl zeka oyunları, dikkat geliştirici oyunlar öğretilmiştir. Oynatılan oyunlarla çocukların dikkat gelişimleri desteklenirken grup arkadaşları ile hareket etmeyi grup kurallarına uymayı güvenlik tedbirlerinin gerekliliğini de özbakım kazanımlarını da kavrayarak öğretmenin koyduğu kurallara da uymuştur. Ortak oynatılan oyun materyalleri ile sınıf içinde yapılan etkinlikler sırasında arkadaşıyla paylaşma ve yardımlaşmayı da öğrenerek sosyal duygusal alan kazanımlarını edinmişlerdir. Çocuklar takmalı sıraya koymalı oyun çalışmaları ile motor gelişim alanı küçük kas gelişimleri desteklenmiştir. Akıl ve zeka oyunları ,matematik etkinlikleri ve oyun etkinlikleri bütünleştirilerek disiplinler arası geçiş sağlanmıştır.Geleneksel oyunlarımız sayesinde çocukların dil gelişim alanı kazanım göstergelerinden kelime dağarcıkları telaffuzları kendilerini ifade etme konuşmak için sırasını bekleme arkadaşını dinleme oyun kurallarına uyma, akılda tutma gibi becerileri kazandığı da gözlemlenmiştir.hareketli Oyun etkinliklerinde koşma hedefe doğru zamanda ulaşma doğru nefes alıp verme nefesini kontrol etme becerileri de geliştirilmiştir. Hızlı bardaklar oyunu ,üç taş oyunlarında malzeme kullanılarak küçük kas motor gelişimleri desteklenmiş hem de düşünme sorgulama farklı düşünme becerileri geliştirilmiştir.Oynatılan tüm oyunlarda bilişsel gelişim alanı desteklenip analitik düşünme ,projemizin asıl amacı olan dikkat gelişimleri sağlanarak aynı zamanda çocukların eşleştirme ,tanıma, gruplama hızlı düşünme gibi kazanımları da verilmiştir.Tüm etkinlikler için oyun birinci yöntem olarak tercih edildi ve tüm etkinliklerde uygulandı. Çocuklara kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesi için yaparak yaşayarak oyunları öğrenecekleri ortamlar sağlandı. Oyunlar oynatılırken çocuklar özgürce ve aktif olarak oyunlara katıldılar. Etkinliklerde oyunlar ve oyun materyalleri çocukların dikkatini çekici materyaller olunca etkinliklere daha motive bir şekilde aktif olarak katıldılar. Oyunlar grup olarak uygulandı. Sınıf içinde ve okul bahçesinde yapılan oyunlarla çocuklar geleneksel oyunlarımız ile eğlenceli vakit geçirirken farkında olmadan öğrenme sağlandı. Kurallara uyma sıra bekleme gibi. Kutu oyunlarında oyununda gösterip yaptırma ve oyun tekniği kullanıldı. Çocuklar ikili gruplar olarak bazı oyunlarda da bireysel olarak oyun etkinliğine katıldılar. Oyunlar genel olarak uygularken bilinenden bilinmeyene basitten zora ilkesi göz önünde bulundurulmuş çocukların bildiklerinden yola çıkılarak yeni öğrenmeler gerçekleştirilmiştir. Projemizde velilerin desteği ve katılımı önemsenerken velilerimiz evde çocukları ile çeşitli geleneksel ve dikkat oyunları oynatılmış velilerimizin katılımı ile atık malzemelerle zeka oyunları tasarlanıp oynatılarak okulumuzda sergi etkinliği yapılmış kalıcı öğrenmeler sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: oyun, e-twinning, proje, okulöncesi, akıl ve zeka oyunları

ELLERİMİZ KÜÇÜK AMA YÜREĞİMİZ BÜYÜK

MUSTAFA BAHAR¹

TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulu Amasya/Suluova¹

Özet: Suluova TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulunun 1-E Sınıf öğrencileri “Ellerimiz Küçük Ama Yüreğimiz Büyük” etkinliği kapsamında örnek bir davranış sergileyerek biriktirdikleri harçlıklarıyla ihtiyaç sahiplerine Ramazan yardımında bulundu. Sınıf Öğretmeni Mustafa Bahar ile birlikte ailelerinin de katkıları ile biriktirdikleri harçlıklarını yanlarına alarak çeşitli esnaf ziyareti yapan minik yürekler, toplamda 5 bin TL’yi geçen bir bütçe ile borcunu ödeyemeyen bazı ihtiyaç sahiplerinin Bakkal veresiyesini kapattı. Ardından 3 fırındaki askıda ekmek uygulamasına katkı için para bıraktı. İhtiyaç sahipleri için markete 2 alışveriş kartı da hediye eden duyarlı minikler ayrıca 3 yetim veya öksüz çocuğa bayramlık alınmak üzere katkı sağlarken toplamda ise 6 aileye maddi katkıda bulunarak küçükte olsa yardım eli uzattı. -“ELLERİMİZ KÜÇÜK AMA YÜREĞİMİZ BÜYÜK” Öğrencilerine bilginin yanında iyilik, dayanışma ve ortak mutluluk değerlerini öğretmeye gayret ettiklerini ve bu kapsamda “Ellerimiz Küçük Ama Yüreğimiz Büyük” iyilik faaliyetinde bulduklarını belirten Sınıf Öğretmeni Mustafa Bahar konu hakkında yaptığı açıklamasında; “Çocuklarımıza öğreteceğimiz bilginin yanında milli ve manevi değerlerimizi de öğretmek için Ramazan ayını fırsat bilerek çocuklarımızla birlikte biriktirdiğimiz kumbaralarındaki harçlıkları gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak için böyle bir etkinlik yaptık. Çocuklarımız bu ayda gerçekten iyiliğin ve yardımlaşmanın ne demek olduğunu yaparak ve yaşayarak öğrendiler. Bu gibi iyiliklerin sürekli olabilmesi için küçük yaşlarda öğretilmesi gerekir. Bunun için biz bu etkinliği birinci sınıfta yaparak inşallah bunun temellerini atmış olacağız.” İfadelerini kullandı. Arkadaşları ile velilerinin katkılarıyla ihtiyacı olanlar için bir süredir para biriktirdiklerini anlatan öğrencilerden Muhammed Eren Erçetin(7), “biz arkadaşlarımızla kumbaralarımızdaki paraları aldık ve ihtiyacı olanlara ulaşması için bakkal ve fırınlara verdik. Böyle bir iş yaptığım için çok mutluyum.” Dedi. Bakkal ve Fırın sahiplerine teslim ettiği harçlıklarının bir kısmını ile ihtiyacı olanlara yardımda bulunmaktan mutluluk duyduğunu belirten öğrenci Yağmur Özkanoglu(7) ise; “biz bu parayı harçlıklarımızla biriktirdik. Bu parayı küçük çocuklar sıcak sıcak ekmek yesinler diye fırına getirdik. Onlar mutlu olsun ki bizde mutlu olalım.” Diye aktardı. Daha önce böyle örnek bir davranış ile karşılaşmadığını ve memnuniyetle birlikte şaşkınlık yaşadığını belirterek duyarlı ve iyiliksever öğrencilere teşekkür eden Bakkal Bahattin Bayar(57) ise, “çocuklar gelip bize sürpriz yaptılar. Kendi harçlıklarını biriktirerek büyüklerin yapabileceği bir davranışta bulundular. Bizim veresiyeye defterimizde gerçekten ihtiyaç sahibi olanlar var. İnşallah çocuklarımızın verdiği harçlıklarla biz onların borçlarını kapatacağız. Borcu olan ve ödeyemeyen 3-4 kişiyi sevindireceğiz. Çocukların çok güzel katkısı oldu. Hepsine tek tek teşekkür ediyorum. İnşallah bu örnek davranışları büyüyünce de devam eder. Bende çocuklarımız çeşitli hediyeler vererek onları sevindirdim.” Diye konuştu. Yıllardır askıda ekmek uygulaması ile İhtiyaç sahiplere yardımcı olmaya çalıştıklarını belirten ve çocukların katkısından da büyük memnuniyet duyduğunu aktaran Fırın işletmecisi Kezban Buğa’da; “çocuklarımız ihtiyaç sahiplerine ekmek ulaştırılması amacıyla bir miktar parayı bana getirdiler. Çok mutlu olduk. Öğrencilerimizi duyarlı davranışları ve hassasiyetlerinden dolayı kutluyorum. Öğretmenimize, çocuklarımız ve velilerine çok teşekkür ediyorum.” şeklinde konuştu. Ramazan ayında “Ellerimiz Küçük Ama Yüreğimiz Büyük” sloganıyla yardımlaşma adına örnek olacak bir davranışta bulunan 1-E Sınıf öğrencileri, biriktirdikleri harçlıklarını öğretmenleri ile birlikte ziyaret

ettikleri esnafalara teslim ederek ihtiyacı olan çocuk ve ailelere katkı sağlarken böyle bir iyilik yapmaktan oldukça mutlu oldukları gözlemlendi.

Anahtar Kelimeler: Minik, küçük, yürek, yardım, harçlık

ÇOCUK VE OYUN

HAMZA AKTAŞ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Ünlü düşünür Eflatun: Çocuk oyunla büyümelidir, der. Oyun çocuğun hayatında bu denli önemli bir yer tutar. Çocuk oyunları hayatın çekirdeğidir. Bütün insanlar orada gelişir, büyür ve olgunlaşır. İnsanın en önemli yetenekleri orada güzelleşir. Öğretmenler, çocuklarla oynamaktan çekinmeyin oyunu hafife almayın eğer öyle düşünüyorsanız bu işi yapmayın, diyor yüzyıllar öncesinden Salzmann. Çocuk oyunu oyun içinde öğrenir. Amacımız oyunu öğretmek değil oyunu oynatmak olmalıdır. Projede amaç, çocuklarımıza okullarımızda eğitici oyunlardan örnekler sunmak. Çocuklarımıza bu oyunlarla ruhsal, duygusal ve fiziksel yönden yararlı olabilmek. Çocukların oyun sırasında karşılıklı sevgi ve saygıya dayanan davranışlar sergilemesi, Oyun düzenine ve kurallarına uyma becerisi kazanmak Öğrencilerle sınıf içinde ve dışında eğitsel oyunlar oynanacak, Mesaj Oyunu Öğretmen çocuklara: Arkadaşlarınıza bir mesaj yazacaksınız. Ben hangi harfi söylersem, mesajın her kelimesi o harfle başlayacak. Mesela, ben “U” dersem şöyle bir mesaj yazabilirsiniz: Urfa’dan uçurtmayı uçur, unutma! Gibi. Mesaj ne kadar komik olursa başarılı sayılır.... Kafiye Oyunu Öğretmen bir kağıda bir sözcük yazar. Örneğin YULAR. Bunu çocuklara göstermez. Bütün çocuklara: Sonu LAR ile biten sözcük bulabilir misiniz? der. Öğrenciler sonu LAR ile biten sözcükler söyler, (Atlar, solar, fırlar, toplar) Öğretmenin yazdığı sözcüğü bulan alkışlanır... Bunlara benzer eğitici oyunlara örnekler: Bir dakika güzel konuş, Suçlu ve avukatı, Kim yok?, Canlı telefon, Bommm vb. Hedef kitle olan öğrencilerimize sınıfta, okul bahçesinde eğitsel oyunlardan örnekler oynatıldı. Oyunlar öğrencilerin ilgisini çekti ve severek oynadılar. Oyunlar oyun kurallarına uyularak karşılıklı sevgi ve saygı içinde oynandı.

Anahtar Kelimeler: Oyun, çocuk

BİLİM VE SANAT MERKEZİ YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR VE SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN UYGULAMALARI (DOĞU KARADENİZ ÖRNEĞİ)

NİMET SAĞUER¹, EŞREF NURAL²

Trabzon Faruk Başaran Bilim ve Sanat Merkezi¹, Trabzon Üniversitesi²

Özet: Bu araştırma bilim ve sanat merkezleri yöneticilerinin karşılaştıkları sorunlar ile bu sorunlara yönelik uyguladıkları çözümleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Karadeniz Bölgesi'nin Doğu Karadeniz Bölümü'ndeki Bilim ve sanat merkezi yöneticileri (müdür ve müdür yardımcıları) oluşturdu. Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Gümüşhane ve Ordu'daki bilim ve sanat merkezleri örneklem olarak alındı. Araştırma, nitel bir çalışmadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edildi. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda bilim ve sanat merkezi yöneticilerinin farklı açılardan karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara karşı geliştirdikleri çözümleri yazmaları istendi. Elde edilen veriler gruplandırılarak betimsel analiz yöntemiyle yorumlandı. Bilsem'lerde yönetici olarak yaşanan sorunlardan, bu sorunlara karşı geliştirilen çözümlerden yola çıkarak özel yetenekli öğrencilerle çalışmanın farklılıklarından, plan ve programları yönetmeye, yatay ve dikey seviyelerdeki kişi ve kurumlara göre uygulanan farklı stratejilere kadar pek çok konuda farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Çalışma incelendiğinde Bilsem yöneticilerinin birbirine benzer sorunlarla karşı karşıya olduklarını ve bunlara çözümler sunma anlamında yine birbirine yakın alternatifleri uyguladıklarını görmekteyiz. Profesyonel çözümlerden ziyade iletişime dayalı çözümlere gidildiği, üst makamlarla yaşanan sorunlara çözümler sunma konusunda daha pasif olduğu, öngörülen çözümleri talep etme ile yetinildiği anlaşılmaktadır. Araştırma sonucunda yöneticilerin Bilsem'lerin kurum içindeki sorunlarına ilişkin çözüm önerileri olarak Bilsem' de öğretmen olmak isteyenlere mülakat aşamasında Bilsem' in çalışma prensipleri ve yönergesi Bilsem' deki gruplar ve özellikleri hakkında sorular sorulması, atanan yeni öğretmenler için uyum programının oluşturulması, öğretmenlere diğer eğitim kurumlarındaki hangi rutinlerin devam edeceği hakkında dönem başında bilgilendirme yapılması, kurum yöneticileri olarak Özel Öğretim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne işleyiş sorunlarının gerekirse defalarca iletilmesi, öğretmenlerin sorunlarını rahatça paylaşabilecekleri demokratik bir kurum kültürünün oluşturulması gibi alternatifler sunmuşlardır. Bilsem'lerin üst kurumlara ilişkin sorunlarına çözüm önerileri de Bilsem'lerin kuruluş amaçları ve Bilsem Yönergesi ile ilgili ilçe ve il milli eğitim müdürlüklerindeki memurların bilgilendirme eğitimine alınması, Bilsem ile ilgili şikâyet ve taleplere yanıt olarak ilgili kurum yöneticileri ile görüşülmesine ilişkin öneride bulunulması, bütçe talepleri için her sene başı maliyet hesaplamaları yapılarak buna mukabil bir ödeme takvimi oluşturulması, yönergedeki ders saatleri, grup öğrenci sayıları ile ilgili sorunlara ilişkin görüşler için yaz tatili sürecinde üst kurumlara öneriler içeren yazışmalar yapılması şeklinde olmuştur. Bilsem'lerin kurumlar arasında yaşadığı sorunlara ilişkin çözüm önerileri ise Bilsem yönergesinde öngörülen çalışmalarını yapabilmek adına ders programının verimli olması için özel okul ile proje okullarının ders saatlerine bir kısıtlama getirilmesi gerektiğine ilişkin çalışma yapılması için ORGM'ye teklif verilmesi, yerel kurum ve kuruluşlar ile bilsem yöneticilerinin protokoller yapabilmemesinin önünün açılması, ilçe veya büyükşehir belediyelerinin teknik ve hizmet birimlerinden faydalanabilmesi için yöneticilere yetki verilmesi, teftiş düzenlemesi için daha başında eğitim müfettişlerine Bilsem Yönergesi ilişkin eğitim verilmesi, e-bilsem uygulamasının geliştirilebilir yönleri için teknik ekipler oluşturulmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Bilim ve sanat merkezi, yöneticiler, karşılaşılan sorunlar, geliştirilen çözümler

ALTINORDUDAKİ KÜLTÜREL MİRASI ORYANTRİNGLE ÖĞRENIYORUM

MELEK AYLİN KIRCA¹

Milli Eğitim Bakanlıđı¹

Özet: Kültürel miras insanlığın hafızasını oluşturan somut ve soyut değerlerin bütünüdür. Bunlar karşımıza cami, kilise, çeşme, sivil mimari örneği yapı, köprü, hamam, şadırvan, arkeolojik alan, kale gibi yapılarla somut miras olarak çıkar. Bu değerler bize geçmişimizi hatırlatırken toplumun birlik ve dayanışma duygularını güçlendirir. Yaşantımıza zenginlik ve derinlik katar, geleceği şekillendirirken toplumu ortak noktada buluşturur. Bu projenin çıkış noktası Altınordu'da bulunan somut kültürel miras öğelerimizin geleceğin büyükleri olan çocuklarımız tarafından yeterince bilinip sahiplenilmemesidir. Bu nedenle ilk olarak Altınordu da yer alan farklı dönemlere ait tarihi yapıları araştırdık, en çok göz önünde olanların bilinirliğini ölçmek amacıyla arkadaşlarımıza bir ön test uyguladık. Yapılan ön test sonucunda bu yapıların arkadaşlarımız tarafından fark edilmediğini tespit ettik. Tespitlerimiz sonucunda bu yapıları tanıtmak amacıyla Chatter pix web 2. 0 aracını kullanarak, kısa içerikler hazırlayıp arkadaşlarımıza izlettik. Arkasından Educaplay web aracını kullanarak oyunlar hazırladık. Bu tarihi yapıların renkli fotoğraflarını okulumuzdaki farklı pano ve duvarlara astık yanlarına da qr kodlar ekledik. Actionbound adlı web aracıyla bir oryantring oyunu hazırladık ve hazırladığımız oyunları bu oyunun içine yerleştirdik. Oryantring TDK Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğünde “yönbul” kelimesiyle ifade edilmektedir. Harita yardımı ile yön bulmayı içeren, zamana karşı yapılan bir spordur. Böylece öğrenme ortamını sınıfın dışına taşımış olduk. Arkadaşlarımız tabletleriyle sınıftan başlayarak adı verilen tarihi yapıyı resimden bulup üzerindeki qr kodu okutmak için eğlenceli ve heyecanlı bir yarışın içine girdiler. Daha sonra uyguladığımız son testle Altınordu'da yer alan tarihi yapıların bilinirliğini tekrar ölçtük. Yapılan ilk test ve son test sonuçları karşılaştırıldığında Actionbound oyunuyla Altınordu'daki tarihi yapıların bilinirliğinin arttığı görülmüştür. Amaç Hepimizin çok iyi bildiği ve sık sık övündüğü gibi, ülkemizin toprakları “uygarlığın beşığı” olan topraklardır ve bu durumun getirdiği önemli sorumluluklar vardır. Bireylerin kültürel miras öğelerine farkındalıkları arttıkça kültürel miras öğelerini koruma, sahiplenme ve gelecek kuşaklara aktarma isteğinin de artacağı düşünölmektedir. Kültürel mirasımız olan, çeşitli kültürlerin izlerini taşıyan şehrimizin kimliğini oluşturan farklı türden yapıların bilinmediği, göz önünde olan yapıların dahi genç kuşak tarafından tanınmadığı görölmektedir. Kültürel mirası tanımak ve farketmek, başlıca sorumluluğumuz olmalıdır. Bu nedenle geleceğin büyükleri olan çocuklarımızın bu kültürel miras öğelerini tanınması, aidiyet hissetmesi ve gelecek kuşaklara aktarması için yaşadığımız yer olan Altınordu'da yer alan tarihi yapıların ve kültürel mirasın hazırlanan oryantring oyunu ile bilinirliğinin artmasına katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel miras, altınordu'da tarihi yapılar, web 2. 0 araçları, oryantring

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ ETİK VE GÜVENLİK ÜNİTESİ ETKİNLİKLERİNİ UYGULAYAN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM ETİĞİ KONUSUNDAKİ TUTUMLARININ İNCELENMESİ

MUHAMMET YILDIZ¹, ZEYNEP TATLI²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Trabzon Üniversitesi²

Özet: Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bilişim teknolojileri cihazları ile internetin kullanımı her geçen daha fazla yaygınlaşmakta ve bu alışkanlık bazı olumsuz davranışların nedeni olmaktadır. Durumun farkında olan Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNİCEF) gibi uluslararası pek çok kuruluş, tüm insanlığın ve özellikle çocukların konuyla bilinç düzeylerinin artırılması için ülkelerin çalışmalar yapması yönünde raporlar yayınlamıştır. Ülkemizde de telekomünikasyon sektörünü düzenleyen ve denetleyen Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu(BTK) dışında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) yaptığı çalışmalarla çocukların ve ailelerinin internet kullanımı bilinç düzeylerinin artırılarak onların bu risklerden korunmasını amaçlamaktadır. Bu araştırmada; 5.Sınıf Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi “Etik ve Güvenlik” ünitesi için MEB tarafından hazırlanan ve EBA platformunda yayınlanan ders kitabı, görsel ve videolarla öğrenim gören öğrencilerin bilişim etiği konusundaki tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Karma araştırma yaklaşımının benimsendiği araştırmada, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Kars il merkezindeki bir devlet okulunda öğrenim görmekte olan 144 5.sınıf öğrencisi örneklem grubu olarak belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak; nicel veriler için “Bilişim Etiği Tutumları Ölçeği” ve nitel veriler için “Görüşme Formu” kullanılmıştır. Nicel aşamada ulaşılan sonuçlar nitel verilerle desteklenmiştir. Nicel verilerin analizi için SPSS 25 istatistik programı kullanılarak betimsel analiz yapılmıştır. Nitel veriler kodlanarak frekans ve yüzde değerleri belirlenmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun fikri mülkiyet, gizlilik, doğruluk boyutlarında ve bilişim etiği tutumu genelinde etik tutum sergiledikleri belirlenmiştir. Öğrenciler internet üzerinden edindikleri bilgi, materyal ve yazılımları kaynak göstererek ve ücretlerini ödeyerek kullanmanın doğru olduğunu; internette paylaşım ayarlarına ve iletişimde saygıya dikkat etmek gerektiğini; internetten edinilen her bilginin doğru olmadığını bilgilerin farklı kaynaklardan doğrulanması gerektiğini ve bu bilgilerin istenirse gerçek hesaplarla paylaşılması gerektiğini belirtmişlerdir. Görüşme formları incelendiğinde de öğrencilerin dersin içeriğini güzel ve faydalı buldukları belirlenmiştir. “EBA Sayfam” özelliğini etkili kullanma, sosyal medyayı doğru kullanma, gereksiz paylaşımlar yapmama, insanları rahatsız etmeme, uygun olmayan site ve içerikleri görüntülememe gibi konularda öğrencilerin derslerde öğrendikleri sayesinde bilgi edindikleri görülmüştür. Ayrıca öğrenciler bundan sonra konuya daha da fazla dikkat edeceklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim teknolojileri ve yazılım dersi, bilişim etiği, ortaokul öğrencileri

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN YENİ NESİL ROBOT YAPIM ATÖLYELERİ İLE SOSYAL HAYATA ENTEGRASYONU

SELDA KARAKAŞ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Ülkemizdeki mesleki ve teknik anadolu lisesinde eğitim - öğretim gören öğrencilerin, meslekî ve teknik eğitim niteliğinin artırılması, toplumda bu alanda farkındalık oluşturulması, lise ve üniversite öğrencilerinin eğitimleri sürecinde edindikleri bilgiyi beceriye dönüştürebilen, ürün geliştirebilen, bilimsel düşünebilen, girişimci ve rekabetçi bireyler olarak yetiştirilmesi, endüstriyel ve teknolojik gelişmelerin tanıtılması, sergilenmesi ve deneyimlerinin paylaşılması amacı ile ülkemizde yapılan birçok ulusal ve uluslararası robot ve bilimsel birçok yarışmalarına katılım sağladık. Katılım sağlamış olduğumuz yarışmalar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını, Milli Eğitim Bakanlığının ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu(TÜBİTAK)'nun yapmış olduğu yarışma ve sergileri kapsamaktadır. Bizler okul öğretmen, öğrenci, veli ve sektör çalışanlarımız ile "Biz Bir Aileyiz" mottosu ile ve farkındalık düşüncesi ile bu serüvene 2011 yılında başladık. 2011 yılından itibaren 2022 yılı dahil aralıksız 11 yıldır tüm yarışma ve sergilere katılım sağladık. Bu katılımlar ile her sene çeşitli kategorilerde 1. likler, 2. likler, 3. lükler elde ettik. Özellikle FIRST Robotics Competition Amerika Merkezli yapılan Çok Uluslararası yarışmada ülkemizin çok değerli yarışmasında Kocaeli'nde Tek Meslek Lisesi olarak 2 kere üst üste çeyrek finallerde mücadele etme başarısı gösterdik. Okulumuzdaki bu Robot Kulübü ile bu yarışma ve sergi alanlarına katılım sağlayan öğrenci, öğrencinin ailelerinde dahi aidiyet duygusu, öz güven, başarı duygularının arttığını ve ayrıca mezuniyet sonrası çalışma hayatlarında daha başarılı ve mutlu olduklarını gözlemledik. Bir heyecan ile başlayan bu serüven kar topu etkisi yaparak 2023 yılında KANADA'da yapılacak olan Robot Yarışmasına okulumuz öğrencilerinin davet edilmesi ile taçlanmıştır. Burada ez cümle okulda yapılan çalışmalar ne kadar gerçek hayat ile ilintili olursa öğrencilerimiz sosyal hayata o kadar entegre oluyorlar. Herşey bir heyecanla başladı.

Anahtar Kelimeler: Robot, yarışma, başarı, eğitim, aidiyet

HAYAL KAHRAMANIM VE BENİM MASALIM

BUKET GÖVCE¹

Kırklareli Gaziosman Paşa İlkokulu¹

Özet: Hayal Kahramanım Benim Masalım isimli etwinning projemle poster bildiriye başvuruyorum. Orta çocukluk dönemi olarak adlandırılan ilkokul çağında çocuklar hayallerle gerçeklerin iç içe olduğu bir dönemdedirler. Ayrıca öğrenmeye hiç olmadıkları kadar istekli ve hazırdırlar. Bu projemiz somut düşünceden soyut düşünceye geçerken çocukları desteklemeyi, döneme hakim olan başarıya ve başladığı işi bitirme, iyi yapma duygularını pekiştirmeyi sağlayacaktır. Çocuklar hayallerle gerçeklerin iç içe olduğu bir çocukluk dönemi geçirirler. Ayrıca öğrenme güdüsü bu dönemde çok yoğundur, öğrenmeye isteklidirler. Bu projemiz çocukların hayallerine destek vermek, ortaya bir ürün çıkarmalarına yardımcı olmak üzere kurulmuştur. Öğrenciler hayalini kurduğu kahramanını tasarlamış, resmetmiş, kendi masalını yazmış ve canlandırmıştır. Projemizde öğrenciler aktif oldu. Proje final ürünü olarak ortak bir masal yazdılar, resmettiler ve canlandırdılar. Storyjumper de e book haline getirildi. Belirli gün ve haftalarla ilgili çalışmalar yaptılar. Öğrenci merkezli, kendilerini doğru ifade ettikleri bir proje oldu. Kısa ama çok etkili geçen bir projeydi. Yaptığımız etkinliklerde hayal etme, canlandırma, yaparak yaşayarak öğrenme teknikleri çokça kullanıldı. Bir etkinliğimizde hayal kahramanlarını tasarladılar ve resmettiler, sonra hikaye yazdılar ve canlandırdılar. Birbirlerinin yazdıkları hikayelerde rol alarak canlandırdılar. Grup halinde çalışmayı güzel yürüttüler. Bireysel çalışma ruhunu geliştirdiler. Ben sadece yönlendirdim tamamen doğaçlama ve hayal güçlerini kullanarak hikaye canlandırdılar. Logo ve poster çalışmasına katıldılar. Kendileri de logo –poster tasarladılar. Sonra anket oylamasına katıldılar. Arkadaşlarının yaptıkları etkinlikleri örnek alarak yeni etkinlikler gerçekleştirdiler. Dünya su günü etkinliğinde beyin fırtınası yaptılar. Aralarında tartışarak suyun önemine dikkat çektiler. İstiklal Marşımızın kabulü ve 18 Mart milli duygularımızın ön plana çıktığı, kendilerini şiirle şarkıyla ifade ettikleri etkinliklerimizdi. Eğlenerek yaptıkları güzel bir projeydi. Çoğu öğrencimin güzel yetenekleri olduğunu gözlemledim. Böyle küçük yaş grubu öğrencilerle webinar yapıp farklı öğrenci gruplarıyla bir şeyler paylaşım yapmalarını sağlamak mutluluk vericiydi. Yazdıkları hikayeleri okulda diğer sınıflardaki arkadaşlarına sergilediler. Onlardan güzel dönüşler almaları çok sevindiriciydi. Güzel ve anlamlı projeyi tamamlamanın gururu içindeyiz. Öğrencilerim küçük olmasına rağmen projemizde üzerlerine düşen görevleri çok iyi yaptılar. Teknoloji çocuğu oldukları için telefon ve bilgisayar kullanmakta zorlanmadılar. Caterpix ile kendilerini tanıttılar. Bu onlar için aynı zamanda çok eğlenceliydi. Photogrid i fotoğrafları kolajlamakta kullandık. Filingo da fotoğraf ve videoları birleştirdik. Final ürünü olan ortak hikaye yazma etkinliğini storyjumper de e book haline getirdik. Veli izin belgelerini proje başında aldık. E güvenliğe dikkat ettik. Projemiz öğrencilerimize çok şeyler kazandırdı. Entegre ettiğimiz dersler çok eğlenceli verimli geçti. Anketlerimizi ve analizlerini Google formda yaptık. Okul web sayfasına proje haberimizi yükledik. Çok eğlenceli, verimli geçen projeydi.

Anahtar Kelimeler: Masal, drama, hayal, gösteri

NOTALARIN RENGİ

ŞAHİN DEĞER¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Sesin insan üzerindeki hissettirdiği etkileri, öğrencilerin uygun bir şekilde ifade edebilmesi için ses ile imge arasındaki bağı kullanarak Ludwig Van Beethoven 9. Senfonisi adlı bestesini görselleştirmek amacıyla Ülke çapında tarafımızca belirlenecek yedi bölgedeki Özel Eğitim Meslek Okulları arasında “Notaların Rengi” adlı E-Twinning projemiz hazırlanmıştır. Projemiz kapsamında ülke çapında 8 Özel Eğitim Meslek okulunda toplam 81 öğrenci ile Ludwig Van Beethoven 9. Senfonisi eşliğinde resim çalışması yapılmıştır. Çalışmalar sonucunda ortaya çıkan eserler okulumuzda toplanarak 10-16 Mayıs Engelliler Haftasında Kırklareli Halk Eğitim Merkezi Sergi Salonunda sergilenmiştir. Sergimizin açılışı Valimiz sayın Osman Bilgin tarafından yapılmıştır. Ulusal kanallarda ve gazetelerde de yayınlanan projemizin kapanış segisi bir hafta boyunca halkımızın beğenisine sunulmuştur. Müziğin zihin engelli öğrenciler üzerindeki etkisini ölçmek. Müziğin zihin engelli öğrencilerin davranış problemleri üzerindeki etkilerini görmek. Zihin engelli öğrencilerin müzik ve resim sanat dallarına olan ilgilerini arttırmak. Zihin engelli öğrencilerin okul ortamında Müzik ve Görsel Sanatlar derslerine olan ilgisini arttırmak. Öğrencilere başarıya duygusu kazandırmak. Toplumda Engelli Öğrencilere yönelik olumlu yönde farkındalık oluşturmak. Süreç Ekim-Kasım: Ortakların eklenmesi ve tanışma, proje tanıtımı, öğrenci izin belgelerinin alınması, logo ve afiş hazırlama ve yaygınlaştırma. Aralık-Mart: Okulların projeye katılacak öğrencileri belirlemesi, uygun ortamlarda öğrencilerle istenilen çalışmaların yapılması, çıkan ürünlerin proje sahibi okula iletilmesi. Nisan: toplanan ürünlerin derlenmesi ve sergiye hazırlanması, sergi için yer ayarlanması, sergi için gerekli izinlerin alınması, yaygınlaştırma faaliyetleri yapılması, sergi hazırlıklarının tamamlanması. Mayıs: Sergi yapılması, yaygınlaştırma faaliyetleri yapılması, proje raporunun hazırlanması. Zihin Engelli öğrencilerimizin ders esnasında dinleyecekleri klasik ve sakın müziklerin dersin verimini arttırdığını gözlemledik. Resime yeteneği olan beş öğrenci keşfettik ve yönlendirmelerini yaptık. Okullarımızda Müzik ve Görsel Sanatlar derslerimize ilginin arttığını gözlemledik. Öğrencilerimizin özgüvenini arttırarak başka alanlarda da istekli olmalarını sağladık. Yapmış olduğumuz yaygınlaştırma faaliyetleri ile toplumda engellilere karşı olumlu yönde farkındalık oluşturulmasına katkı verdik.

Anahtar Kelimeler: Proje, müzik, özel eğitim

DİL ÖĞRETİMİNDE MASAL ETKİNLİĞİ VE DRAMA

İNÇİ TAŞAR¹

Elazığ Cemil Meriç Fen Lisesi¹

Özet: Geçmişten günümüze masallar ve hikâyeler hep hayatımızda var olmuştur. Dinleyeni ayrı, anlatanı ayrı etkilemiştir. Bazen masallar ya da hikâyeler karşımıza geçmişten geleceğe köprü olarak çıkmıştır. Bazen de akla hayale sığmayacak görünümde varlıklar ya da doğaüstü güçleri olan efsane kişiler çıkarmıştır karşımıza. Ama her ne olursa olsun, her masal her hikâye dinleyici üzerinde bir etki bırakmıştır. Bir de anlatan farklı ve etkileyici teknikler kullanarak dinleyicisini masalın içine çektiğinde, dinleyici tarafından masalların unutulması neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Kendi toplumumuzda yabancı dil (İngilizce) öğrenimi özellikle İngilizce konuşma becerisi geliştirme oldukça zor olduğu aşikârdır. Bu çalışmamızda masal ve hikâyelerle ikinci dili (İngilizce) birleştirip, drama tekniklerini kullanarak dinleyiciye sunulup, bu durumun dinleyici üzerindeki etkisinin gözlemlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmamızda masal ve hikâyeler İngilizce olarak anlatılmaktadır. Masalların tılsımlı gücü farklı bir dille anlatıldığında da devam edip etmediği gözlenmektedir. Bu tılsımın etkisini artırmak ve kullanılan ikinci dilin anlaşılmasını daha da kolaylaştırmak için hikâye anlatma ve drama teknikleri etkili bir şekilde kullanılmaktadır. Yapılacak bu 'Storytelling and Drama' atölye çalışmasında yer alacak katılımcılara hikâye anlatma ve drama tekniği kullanılarak İngilizce hikâye anlatımı gerçekleştirilecektir. Atölyemiz ısınma etkinliği bir oyun ile başlayacak masal anlatımı ile devam edecektir. Ardından masalın pekiştirilmesi için masalla ilgili soru cevap yapılacak ve dinleyicilerden masalın en etkileyici bir bölümünü sessiz canlandırmaları istenilecektir. En son olarak da rahatlama etkinliği olarak zihin yolculuğu yapıp etkinlik sonlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Masal, hikâye, dil öğrenme, drama, İngilizce

KÜÇÜK KARA BALIĞI ANLAMAK

SERHAN GÜVEN¹, KEZBAN ZAYİF²

¹, *Şehit Aytaç Usta İlkokulu* ²

Özet: Günümüz çağında insan, özgür ve eleştirel bir düşünce tarzına sahip olması gerekmektedir. Bunun en temel başlangıç noktası kitap okumaktan geçer. Okuma alışkanlığı, kişilerin okumayı öğrendikten sonra bu eylemi zevkle yapmalarını sağlamak için kazanmaları gereken önemli bir beceridir. Erken dönemde okuma alışkanlığı kazanan çocukların kelime hazinesi ve düşünme yeteneği artmakta buna bağlı olarak yaratıcı zekâ, dinleme ve konuşma yeteneği gelişmektedir. (Tanju, E. H., 2010) Bu doğrultuda çocukların kitap okuma alışkanlığı kazanmalarını, kitap okumayı eğlenceli ve etkin bir hale getirmek amacı ile eTwinning projesi planlanmıştır. Projeye yön vermek ve etkililiğini artırmak için Samed BEHRENGİ' nin Küçük Kara Balık Kitabını etkileşimli okuma yolları ile okuyup farklı bir okuma yolculuğu deneyimlenmesi sağlandı. Projeye Türkiye'den 10, 2 Azerbaycan'dan 2 olmak üzere 12 ortakla başlandı. Proje Türkiye'den farklı şehirlerinden katılmış olan 10 ortakla ulusal bir proje olarak tamamlandı. Proje 7-11 yaş aralığındaki öğrencileri kapsamaktadır. Proje Şehit Aytaç Usta İlkokul'unda Ağustos 2020-Ocak 2021 tarihleri arasında, 10 yaş grubunda 30 öğrenci ile yürütüldü. Toplamda 12 ülkeden yaklaşık 300 öğrenci projeye dahil olmuştur. Öğrencilerin twinspace ve online toplantılarla birbirleriyle tanışması sağlandı. Bu toplantılarla kitaba yeni kapak tasarımları yapmaları, sesli kitap çalışması, kitabın karakterlerinin görsel sanat çalışmaları ile yeniden yorumlanması, teknolojik materyallerle ve web-2 araçlarıyla zenginleştirilmesi sağlandı. Öğrenciler için proje başı ve sonunda anketler düzenledi. Proje sonunda öğrencilerin, kitap okuma konusunda olumlu tutum geliştirdikleri, okudukları kitaplara farklı bakış açıları geliştirebilmeyi, kitapların dışında yazarlarını da tanımaya yönelik beceri geliştirdikleri gözlemlenmiştir. Ayrıca bir proje sürecinde birebir katkı sağlayarak sorumluluk bilinci, yaratıcılık, eleştirel düşünme ve iletişim becerilerini geliştirdikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Samed Behrengi-Kitap Okuma-Okuma Alışkanlığı

HER AYA BİR KONUK

NURTEN TIRYAKI¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Değişimin hızlı yaşandığı günümüzde çevre, teknoloji ve toplumsal değerlerin değişmesiyle beraber küreselleşme daha hızlı gerçekleşmiştir. Hızlı değişim ve dönüşümün gerçekleştiği çağda küreselleşme süreci eğitim sistemlerinde büyük değişimlere yol açtığı şüphesiz bir gerçektir. (Genç ve Eryaman, 2008) Dağlı'ya (2007)'göre Türkiye küreselleşmeden önemli derecede etkilenen bir ülkedir. Bu bağlamda öğrencilerin küreselleşmenin beklentilerine cevap verecek şekilde yetiştirilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Özellikle eğitim programlarının hedef kitlesi olan öğrencilerin gereksinimleri, ilgileri ve beklentilerinin ihtiyaç analizi çerçevesinde incelenmesi gerekmektedir. Araştırmamız; nitel araştırmalarda, sosyal gerçekliği ortaya çıkarmada sık kullanılan görüşme tekniğinden yola çıkılarak yapılmıştır. Nitel verilerin toplanma sürecinde deney grubumuzdaki 1/B, 1/C, 2/D ve 4/D öğrencileri ve velilerinden seçilen kişilerle yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme tekniği verilerinden yola çıkarak; _ Katılımcıların iklim ve iklim değişikliği ile ilgili farkındalık kazandırılması gerektiği, _ Okul müfredatı yoluyla dijital yeterliliğin geliştirilmesi kapsamında robotik kodlama eğitiminin verilmesi, _ Toplumsal değerlerin nesilden nesile aktarılması gerekliliğinden yola çıkarak değerler eğitimi verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda iklim değişikliği, robotik kodlama ve toplumsal değerler konusunda uzman kişilerle "Her Aya Bir Konuk" çalışmaları yürütülmeye başlanmıştır. Her Aya Bir Konuk Şubat: Konu: İklim Değişikliği Konuk: İklim Değişikliği Uzmanı Alt Konular: Karbon Ayak İzi Sifir Atık Isı Işık İklim Değişikliği. Çevre bilincini erken yaşlarda vererek yaşanabilir bir dünyaya sahip olma farkındalığı yaratmak Mart Konu: Robotik Kodlama Konuk: Robotik Kodlama Eğitmeni Alt Konular: • Kodlama ile tanışma • Code. org Ara Yüz Tanıtımı ve Uygulama • Snap Circuits • Takım Çalışması ve Sunum Yapma Amaç: Teknolojiyi yaratıcı bir şekilde kullanan, günlük yaşantısına dahi edebilen bireyler yetiştirmek Nisan Konu: Toplumsal Değerler Konuk: Sosyolog Alt Konular: • Saygı • Sevgi • Dürüstlük • İşbirliği • Hoşgörü • Sorumluluk Amaç: MEB ve UNESCO'nun onayladığı ve okullarda kazandırılması desteklenen temel değerleri öğrencilere aktarımını sağlamak Yapılan öğrenci veli değerlendirmelerinin anket sonuçları incelendiğinde, planımızda yer alan hedefler doğrultusunda çevre sorunlarına duyarlı bireyler oldukları, yenilenebilir enerji kullanımının önemini anladıkları, kentsel atık yönetimi konusunda duyarlı oldukları, iklim değişikliği ile mücadelenin önemini kavradıkları, internetin doğru kullanımı konusunda farkındalık kazandıkları anlaşılmıştır. Ayrıca disiplinler arası iletişimi geliştirdiği ve okul kültürünü olumlu yönde etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, değişim, iklim değişikliği, sürdürülebilirlik, dijital yeterlik, toplumsal değerler

BÖYLE BUYURDU ZERDÜŞT KİTABINDA ÜST İNSAN KAVRAMININ ÜSTÜN YETENEK KAVRAMI AÇISINDAN İNCELENMESİ

HAVVA BİLGEN¹, KERİMAN MUTLU²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Nietzsche' nin üst insan kavramını insanın en gelişmiş olarak tanımlarken üstün yetenekliliğin “akranlarına göre olağanüstü düzeyde başarı veya başarı potansiyeli gösteren birey” olarak kabul edilmiştir. Üst insana ulaşıldığında insanın kendinin aşması gereklidir bu noktada üstün yetenek kavramından söz edilebilir. Bilim ve Sanat Merkezi Yönergesi (2001) 'nde Üstün yetenekli öğrenciler, özel akademik alanlarda veya zeka, yaratıcılık , sanat ve liderlik kapasitesi yönüyle yaşlılarına göre yüksek düzeyde performans gösteren ve bu tür yeteneklerini geliştirmek için okul tarafından sağlanamayan hizmet veya faaliyetlere gereksinim duyan çocuklar olarak ifade edilmiştir. Nietzsche'nin üst insan kavramında üstün yetenek kavramında benzerlikler olduğu düşünülmektedir buna göre üst insan özelliklerinin üstün yetenekli birey özellikleriyle çıkarımlar yapmak mümkündür. Bu doğrultuda araştırmada üst insan kavramının üstün yetenek kavramı açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemine uygun olarak tasarlanan araştırmada doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Veriler analizinde içerik analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma verilerinin güvenilirliği sağlamak için iki araştırmacı ayrı ayrı kitabı okumuş ve üstün yetenek özellikleri ve üstün yetenek öğretmen özellikleri açısından çıkarımlarda bulunmuş ve verileri kodlamıştır. Yapılan kodlamalar karşılaştırıldığında uyumlu oldukları görülmüştür. Araştırma kapsamında şu sorulara cevap aranmıştır. 1) Üst insan kavramının tanımları, üstün yetenek kavramıyla örtüşmekte midir? 2) Üstün yetenek kavramı üst insan kavramının hangi özellikleriyle örtüşmektedir? 3)Üstün yetenekli bireylerin eğitim ve eğitimci özellikleri üst insana hizmet eden insanlar ile örtüşmekte midir? Araştırma sonucunda üst insan kavramının yaratıcılık, sorgulayıcılık, güç istenci, özgüven, öznellik ve yenilikçilik bakımında üstün yetenek kavramıyla örtüştüğü görülmektedir. Bu nedenle Nietzsche'nin üst insan kavramında üstün yetenekli bireylerin tanımlarına, özelliklerine, eğitim ve eğitimci özelliklerine yönelik çıkarımlar yapmak mümkündür. Sonuç olarak Nietzsche'nin üst insan kavramında üstün yetenek kavramıyla örtüşen ve örtüşmeyen özelliklere rastlanmıştır. Büyük oranda üstün yetenek ile örtüştüğü görülmüştür. Aynı zamanda üstün yeteneklilerin öğretmenlerinin özellikleriyle de üst insana hizmet eden insanların özellikleriyle benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda üstün yeteneklilerin eğitiminde Nietzsche'nin üst insana önerdiği eğitimlerden yararlanılabilir ve eğitimci özellikleri kitapta belirtilen üst insan için çalışan kimselerin özelliklerine göre şekillendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Üstün yetenekli birey, Nietzsche, üst insan özellikleri

ÇOCUKLARIN DERGİSİ “DERGİ MUDİTA” ÜZERİNE BİR İNCELEME

RABİA SENA ESER¹, DAVUT ESER²

Fırat Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu araştırmanın amacı, çocukların yazmış olduğu yeni bir dergi olan Dergi Mudita’yı çeşitli yönlerden incelemek ve alan yazına tanıtmaktır. Yazmadıklarından sürekli şikâyet ettiğimiz çocukların okumasına yönelik alan yazında yazılan birçok çocuk dergisi bulunurken çocukların yazarlığını ve editörlüğünü yaptığı herhangi bir dergiye rastlanmamıştır. Bu nedenle dergiyi alan yazına tanıtmak önemli görülmüştür. 2022 yılının Temmuz ayında yayın hayatına başlayan ve sadece yazarları değil aynı zamanda editörleri, çizerleri ve çevirmenleri de çocuklardan oluşan dergide 7 yaşındaki çocuklarla karşılaşılacağı gibi 17 yaşındaki gençlerle de karşılaşmak mümkündür. Dergide kitap tahlilinden pasta tarifine, öyküden şiire, biyografiden bilmeceye birçok metin türü yer alırken her metin anlaşılabilirliği artırmak adına çizilen resimler ya da fotoğraflarla desteklenmiştir. Dergi incelemesi yapılırken doküman incelemesi yöntemine başvurulmuş ve Dergi Mudita’nın yayımlanmış ilk üç sayısı, çalışmanın materyali olarak kabul edilmiştir. Derginin tanıtımı açısından ilk üç sayının incelenmesi yeterli görülüp inceleme kriterleri alan uzmanlarıyla birlikte belirlenmiştir. Derginin tüm sayıları; yazar-çizer-editörler ve çevirmenlerin demografik bilgileri, metin türleri, tema ve görsel bilgiler (fotoğraf/resim) açısından incelenmiştir. Elde edilen verilerin betimsel analizi yapılmış ve veriler tablolaştırılarak sunulmuştur. Dergi Mudita’nın üç sayısında da en fazla hikâye edici metinlere yer verilirken en az yer verilen metin türünün şiir olduğu görülmektedir. Yine en çok işlenen temanın “çocuk dünyası” teması olduğu tespit edilmiştir. Çocukların metinlerde daha çok kendi hayal dünyalarını yansıttıkları görülürken çocukların hikâye türünde hayal dünyalarını ve yaratıcı düşüncelerini serbestçe yansıtmaları ve bu türde yazmaktan keyif alması bu sonuçlara sebep olarak gösterilebilir. İlk iki sayıda çeviri metinlerine yer verilmeyip sadece üçüncü sayıda bu türe yer verilmesi derginin gittikçe daha da zenginleştirileceğine işaret ederken farklı kategorileri barındıracak potansiyele sahip olduğunu da göstermektedir. Ayrıca derginin editörlerinin de çocuklardan oluşması yine yazım-noktalama konusunda belli bir düzeye ulaşmış, akran değerlendirmesi yapabilen çocukların varlığını göstermektedir. Derginin, düzenlenen atölyelerdeki çalışmalar neticesinde ortaya çıktığı düşünüldüğünde dili doğru kullanma ve kendini ifade etme becerilerini geliştirmek adına çocukların bu atölyelere yönlendirilmesine ve yazarlık/editörlük atölyeleri gibi destekleyici eğitimlerin okul bünyesinde ücretsiz verilmesine ilişkin önerilerde bulunulabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocukların dergisi, dergi mudita, çocuk edebiyatı.

ÇOKLU ZEKA ATÖLYEM

SİBEL ÖZDAŞ¹, ZEYNEP SEVİM², SEVİNÇ AYDIN³, VEYSİ ÖZGÜL⁴

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³, Milli Eğitim Bakanlığı⁴

Özet: Zekâ kavramı uzun yıllar araştırmacıların ilgisini çeken ve üzerinde birçok çalışmalar yapılan bir konu olmuştur. Zekâ ile ilgili olarak araştırmacıların yaptıkları bu çalışmalar, genelde klasik IQ (Intelligence Quotient) testleri üzerinde ele alınmıştır. Zekâ ve IQ denen kavramlar 1983 yılında Howard Gardner'ın "Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences" (Zihnin Çerçeve-leri: Çoklu Zekâ Kuramı) adlı kitabı yazmasıyla çok farklı bir boyut kazanmıştır. Zekâ denince akla ilk olarak matematiksel hesaplamalar ve sayısal zekâ gelir. Projemizin temel amacı zekâ kavramını bu basit anlayıştan kurtarmaktır. Çoklu zekâ anlayışına göre zekâ tek boyutlu değil çok yönlüdür ve bireyde en az 8 zekâ türü mevcuttur. Birey kendi ilgi ve yeteneği doğrultusunda baskın zekâ türüne sahiptir. Bu proje ile birlikte birden fazla zekâ türünü aktif kullanarak zekayı çok yönlü gelişimi hedeflenmiştir. Yapılan bu çalışma, durum çalışması yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Durum çalışması yöntemi bir olayı derinlemesine incelemeye imkân sağlayan bir yöntemdir. En önemli özelliği, araştırmacıya özel bir durum veya olay üzerin-de yoğunlaşarak araştırılan problemin bir yönünü derinlemesine ve kısa sürede açıklayabilme fırsatı sunmasıdır. Proje kapsamında 8 kız öğrenci gönüllü olarak seçilmiştir. Proje haftada dört saat olmak üzere toplam 8 hafta boyunca, öğrenci grubuna çoklu zekâ yaklaşımına dayalı olarak öğretim etkinliği gerçekleştirilmiştir. Her öğrenci haftalık olarak kendi zekâ türü ile ilgili bir etkinliği gruptaki diğer öğrencilerle birlikte gerçekleştirmiştir. Projede yer alan çalışma grubu ile uygulama öncesinde, uygulama sırasında ve uygulama sonrasında ne öğrendiklerini ve neler yaşandığına ilişkin olarak göz-lem, duygu, düşünce ve beklentilerini paylaşarak mülakat yapılmıştır. Proje sonucunda elde edilen görüşmeler dikkate alındığında farklı etkinliklerle öğrenme öğrenciler için de farklı bakış açıları kazanmalarına yansıyor. Bulgular sonucunda öğrenci tek bir zekâ türüne sahip olmadığını birden fazla zekayı ayna anda da kullanabildiği fark etmiştir. Bu da zekanın çok yönlü gelişimine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zeka, Çoklu Zeka, Gelişim Atölyesi

DİSGRAFI'YE GENEL BAKIŞ; DERLEME MAKALE

HAYRUNNİSA ERTEKİNOĞLU¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Yeni yazı yazmaya başlayanlar gördükleri ve duydukları şeyleri her zaman doğru şekilde yazılı anlatıma aktaramayabilirler. İstatistiklere bakıldığında çocukların yaklaşık %10 ile 33'ünde yazı yazma sıkıntısıyla karşılaştığı görülmektedir. Uzmanlar, çocukların etkili yazı yazma becerisi geliştirebilmeleri için yer yön kavramalarını, benzerlik ve farklılık durumlarını tanıyabilmelerinin bunun yanında etkin bir kalem tutma becerisi ve kopyalama becerisi edinmeleri gerektiğini belirtmektedir. Bir çocuğun yazı yazmada sorun yaşaması disgrafi olarak tanımlanır. DSM-5'te daha çok Nörogelişimsel Bozukluklar olarak sınıflandırılan; Özel Öğrenme Güçlüğü tanımı altında yer alan belirtilerden biri olarak bahsedilmektedir. Özgül öğrenme güçlüğü bireyin hayatı boyunca devam eden ve nörolojik temelleri olan gelişimsel bir bozukluk olduğu bilinmektedir. Erken tanı, tedavi ve müdahale programları bulunmaktadır. Yapılan birçok araştırma sonucu özgül öğrenme güçlüğü'nün çeşitli alt tipleri olduğu ve her bir tipin kendi içinde ayırıcı özellikleri bulunduğu ortaya konmuştur. Özgül öğrenme güçlüklerinden biri olan disgrafinin yazma becerileri üzerindeki etkisi üzerine alanda birçok çalışma bulunmaktadır ve bu çalışmalar etkinin boyutlarını ayrıntılarıyla açıklamışlardır. Bu araştırma ÖÖG ve Disgrafi üzerine alan yazını taraması yapılarak oluşturulan bir derleme makaledir. Disgrafi hakkında eğitimcilere ve velilere genel bir bakış açısı kazandırması hedeflenmiştir. Disgrafi alanında ulusal ve uluslararası alanyazın incelendiğinde disgrafiye yönelik çeşitli çalışmalar bulunduğu görülmektedir. Bu çalışmaların her biri disgrafiye anlamak anlamlı hale getirmek etkilenen bireylerin yararına olacak her gelişmeyi takip edebilmek açısından önem taşımaktadır. Bu sebepten bu çalışma disgrafi (yazma bozukluğu) konusuna genel bakış kazandırmak açısından önemlidir. Araştırmacı sözkonusu çalışmasını geleneksel derleme yöntemine başvurmuştur. Belirli bir konuda yayınlanmış iki veya daha fazla çalışmanın üzerinde inceleme yapılarak bulgu, sonuç ve değerlendirmelerini sentezleyen çalışmalardır. Genellikle o alanda uzman olan kişiler tarafından belirli bir yöntem izlenmeksizin, farklı yollarla ve farklı kaynaklardan elde edilen bilgilerin derlendiği yazılardır. Araştırmacı bu çalışmada kaynak tarama yapmıştır. Alanyazında ulaşılabildiği ulusal ve uluslararası kaynaklar arasından literatür taraması yapmıştır. Disgrafi gözlemlenen bireylerde belirgin olarak bazı günlük yaşam becerilerinde yetersizlikler gözlemlenebilmektedir. Bu belirtilerle birlikte tanılama süreci gerçekleşmektedir. Ardından uzmanlar tarafından müdahale programlarına dâhil edilebilecek bazı strateji müdahaleleri hazırlanmaktadır. Gözlemlenebilecek bazı belirtiler ve bu duruma karşın sınıfta ya da evde uygulanabilir stratejiler bulunmaktadır. Örneğin okuma güçlüğünde kolay okunur fontlar ve yardımcı olabilecek font seçimi ve sürekli bu fontu kullanma olabilir. Bunun yanı sıra tersine döndürme farkındalığı kazandırma, harf uyumu için (b,d) kilit önem taşıyan bir beceridir. Zıt yöndeki resmi bulmak Tersine döndürme bulmanın bir örneğidir. Ayna görüntüleri tersine döndürmenin bir biçimidir. Ayrıca disgrafi görülen bazı çocuklar oyuncak para ve gerçek para arasındaki benzerlikleri kavramakta güçlük çekebilmektedirler. Bu sebepten bazı öğrenciler için sınıfta gerçek parayla başvurmanız gerekmektedir. Analog saat algısı yine aynı beceri kazanımını içermektedir. Örneğin yapı değişmezliği sorunları yaşayan çocuklar soyut düşüncede zorlanmaktadırlar. Bu düşüncelere dayalı bir anlayış geliştirebilmeleri için fiziksel, renkli ve dokuları olan elle hareket ettirilen materyallere ihtiyaç duyarlar. Bu ve bunun gibi pek çok disgrafinin etkisi altında bulunan beceriyi disgrafiye genel bakış açısı kazanmış her eğitimci fark edebilir ve müdahalede bulunabilecek konuma gelebilmektedir. Bu

araştırmada disgrafiye genel bir bakış açısıyla yaklaşılarak zet bilgiler sunulmuştur. Sonuç olarak baktığımızda disgrafide erken tanı ve müdahalenin önemli olduğu görülmüştür. Disgrafinin de alt tipleri olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Disgrafiyle ilgili pek çok araştırmada dik temel yazı çalışmalarının tek başına ele alındığı görülmüştür. Oysa disgrafide motor becerilerin gelişimi ve başka birçok alandaki becerilerinde aynı anda geliştirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Araştırmada yer verilen eğitsel stratejiler ise eğitimcilere ve ailelere günlük yaşam içerisinde uygulayabilecekleri yollar göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel ğrenme güçlüğü, disgrafi, yazma güçlüğü, dik temel yazı tanılama ve müdahale

DOĞA İÇİN TASARLA

SÜMEYYE YANKINCI¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Öğrenciler okullarında bir atölye hazırlayacaklar. Hedef dilde pratik yapacaklar ve konuları çalışacaklar ve müfredatlarında dünyayı kurtarmakla ilgili kelimeleri kullanacaklar. Akranlarını dünyanın karşı karşıya olduğu sorunlara karşı bilinçlendirecek ve çözüm üreteceklerdir. Bu yüzden çanta, kalemlik, tişört vb. şeyler tasarlayacaklar. Sloganlar, mottolar oluşturarak ve resimler çizerek. Yöntem;bu nedenle Proje, öğrencilere yaratıcılıklarını, motor becerilerini ve akranlarıyla iletişim becerilerini gösterme fırsatı verir. Öğrencilere proje hakkında bilgi verilerek yeni kelimeler ve konu öğretildi. Logolar, afişler ve sloganlar oluşturdular. Çanta, t-shirt, rengarenk ip vb. malzemeleri alarak atölyeyi düzenlediler ve okul bahçesinde atölye için bir yer süslediler. Kendi yaratıcılıklarını kullanarak malzemeleri tasarladılar ve sloganlarını yazdılar. Son olarak atölye projesini diğer öğrencilere duyurdular ve tasarımlarını yabancı dilde sundular. Amaçlarımız, proje, öğrencileri dünyanın karşı karşıya olduğu sorunlara karşı bilinçlendirmeyi ve bunlara çözüm bulmayı amaçlıyor. Ayrıca kendi hayal güçlerini kullanarak kendi eşyalarını tasarlayabilecekler, böylece motor becerilerini de çizerek ve boyayarak geliştirebilecekler. Ayrıca, özel gereksinimli öğrenciler, süreç boyunca ortaya çıkan sorunlar karşısında aktif bir rol oynayacaktır. Öğrencilerin işbirliği becerilerini geliştirir. Öğrencilerin fikir ve düşüncelerini özgürce ifade edebilecekleri bir ortam yaratır. İçlerindeki yaratıcılığı ortaya çıkarmalarını ve yeteneklerinin farkına varmalarını sağlar. Kendisini sözel olarak ifade edemeyen çocukların duygularını Resimlerle göstermelerini sağlar. Dil, iletişim ve girişimcilik becerilerini geliştirir. Öğrendiklerini günlük yaşamlarına entegre edebilirler. Özel gereksinimli öğrencilerin arkadaşlarıyla birlikte etkinliklerde aktif rol almalarını sağlar. Farklı seviyelerdeki öğrencilerle arkadaş olmak, onların sosyal becerilerini destekler. Dünyadaki sorunlara farklı bakış açıları geliştirir. Sonuç: Ders dışı etkinlikler, proje sürecinde beklendiği gibi öğrencilerin kişisel, akademik, sosyal ve fiziksel gelişimlerine katkıda bulunmuştur. Ders dışı etkinliklerin sunduğu yaşam deneyimi fırsatlarına bakıldığında, öğrencilerin ilgi alanlarını genişlettikleri, düşüncelerini ifade ettikleri ve yeni fikirleri deneme fırsatı buldukları görülmüştür. Böylece öğrenciler kendilerini daha iyi tanıma ve keşfetme fırsatı buldular.

Anahtar Kelimeler: Doğa, çevre, dünya, sorun, çözüm, tasarım

DOĞAL AFETLERİN 3-5 YAŞ GRUBU ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VE BU ÇOCUKLARA YAKLAŞIMLARIMIZ

NUR KOÇ¹, HİKMET ULUTAŞ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu makalede, birçok farklı kaynaktan bilgiler derlenerek, okuyucuya deprem hakkında basitçe bilgi vermek ve depremin küçük yaş çocuklar üzerindeki etkisi hakkında bilgi vermek amaçlanmıştır. Ülkemiz bir deprem bölgesidir ve insanlar bu gerçeğe sık sık yüzleşmek zorundadır. Bu yüzden alanımız olan bu konu hakkında bilgilendirici bir yazının yazılması gerektiği sonucuna vardık. Ayrıca çocuklarımızı bu gibi travmatik olaylardan koruma yöntemlerini açıkladığımız bir yazı oluşturmaya çalıştık. Afetzedeler olayların ardından psikolojik problemlerle karşı karşıya kalırlar. İnsanlarda ciddi travmalar oluşabilmektedir. İçe kapanma, içinde olduğu durumu kabullenememe, rüyadaymış hissi veya yalnız kalamama gibi kişiden kişiye değişebilen bir çok olumsuz etkiler oluşabilmektedir. Ülkemizde, 6 Şubat 2023' te Kahramanmaraş merkezli bir deprem yaşandı. Bu depremde bir çok insan hayatını kaybetti. Geriye kalanlar ise mal varlıklarını, sevdiklerini kaybettiler. Geriye kalanlar ise bu travmanın etkisi ile ağır bir şekilde mücadele etmek zorunda kaldı. Fakat çocuklar için durum böyle değildir. Desteğe ihtiyaç duyarlar. Eğer çocuk yaşadıklarının bilincinde değilse ve normal hayatına kolaylıkla devam etmekteyse çocuk soru sormadıkça bu konuları açmamak daha sağlıklı bir yaklaşım olacaktır. Çocuğun kendini ifade etmesini beklemek, bunu yapmaya çalıştığında ona yardımcı olmak daha doğrudur. Bu tarz kötü olaylarda çocuklar için yapılabilecek en iyi şey güvenli alanlar oluşturmak ve çocuğa sevgi göstermektir. Çocuklar normal hayata yetişkinlere kıyasla daha kolay adapte olmaktadır. Fakat çocuk olaydan etkilendiyse ve bunu dışarıya vuruyorsa bazı önlemler almak gerekmektedir. Çocuklar travmatik olaylar karşısında kendini net ifade edemedikleri için daha savunmasızlardır. Duygularını ifade edemediklerinde bu çocuğun bütün gelişimini olumsuz yönde etkiler. Aile bireylerinin ve çevrenin bu süreçte zorlanan çocuğa doğru bilgi aktarması ve duygularını ifade etmeye teşvik etmesi gerekmektedir. Çocuklar için doğru ortamların oluşturulması büyük önem taşır. Örneğin çocuğun iyileşme sürecini hızlandırmak için kötü anılarının yerine geçecek güzel hatıralar oluşturulmalıdır. Varsa sevdikleriyle daha çok bireysel vakit geçirmelidir. Eğer çocuk yakınlarını yani sahip olduğu güvenli yapı taşlarını kaybettiyse çocuğa gerekli kurumlar aracılığıyla güvенеbileceği yeni dayanaklar kazandırılmalıdır. Ayrıca okul gibi destekleyici ortamlarda çocuk için bu yeni yaşamına uygun bir ortam oluşturulmalıdır. Çocuk için en önemli şey güvende hissedeceği bir alan ve sevecen bir yaklaşımdır. Afettede çocuklara özel aktiviteler düzenlenmelidir. Örnek olarak açık hava aktiviteleri bu dönemde çocuğun ruhsal gelişimine olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Tüm bunlara rağmen çocuk olumsuz tepkilere devam ediyorsa; sürekli ağlıyorsa, kabuslar görerek uykusundan uyanıyorsa veya altını ıslatmak gibi olumsuz davranışlarda bulunuyorsa profesyonel yardım alması gerekmektedir. Yaptığımız bu çalışma doğal afetler hakkında bilgilendirme, insanlar ve çocukların içerisinde bulunduğu durumu gözler önüne serme ve bu insanlara yapılması gereken yaklaşımları ele alma amacını taşımaktadır. Bu çalışmada Dünya İnsani Dayanışma Derneği verileri ve çalışmaları, Türk Psikologlar Derneği bilgilendirmeleri, Rehberlik Araştırma Merkezi bildirimleri, Milli Eğitim Bakanlığı broşürleri ve bazı üniversitelerin bilgilendirme makaleleri kaynak olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, doğal afetler, çocuk, çocuk psikolojisi, travma

EĞİTİM ALANINDA ARTIRILMIŞ GERÇEKLIK İLE İLGİLİ LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ

ESMA ORAK¹, HÜSNA KARAMAN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: 21. yy da gelişen teknolojiler yaşamımızın birçok alanında farklı değişimler ortaya koymuştur. Bu değişimlerin en önemlilerinden biri de Artırılmış Gerçeklik ortamlarının eğitim alanında oluşturduğu değişikliklerdir. Artırılmış Gerçeklik eğitim yapı ve işleyişini değiştirerek öğrenenlerin farklı öğrenme deneyimleri oluşturmalarını sağlamıştır. Eğitim ortamlarında Artırılmış Gerçeklik uygulamaları sayesinde öğrenciler daha somut öğrenmeler gerçekleştirmekte, gerçek ortamlarda yapılması mümkün olmayan deneyimler bu ortamlarda yapılabilmektedir. Eğitim alanyazını incelendiğinde 2000’li yıllardan itibaren kullanım etkisi incelenmeye başlanan Artırılmış Gerçeklik ile ilgili çalışmaların, takip eden yıllarla birlikte arttığı görülmüştür. Artan bu çalışmaların nasıl bir seyir izlediğinin belirlenmesi için içerik analiz çalışmaları yapılmaktadır. Yapılan inceleme sonucunda Artırılmış Gerçeklikle ilgili lisansüstü tezlerin içerik analizlerinin çalışılmış olduğu görülmekle birlikte bu analizlerin en son 2020 yılını kapsadığı görülmüştür. Bu eksik göz önüne alınarak bu çalışmanın yapılmasına karar verilmiştir. Bu çalışmanın amacı 2020-2022 yılları arasında eğitim ortamında Artırılmış Gerçeklik ile ilgili yayınlanmış lisansüstü tezlerinin incelenerek, bu konuyla ilgili yapılan çalışmaların analiz edilmesidir. Bu çalışmada Türkiye’de Artırılmış Gerçeklik konusunda yapılan çalışmaların son 2 yıldaki genel eğiliminin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu çalışmada 2020-2022 arasında yayınlanan 33 yüksek lisans tezi, 10 doktora tezi olmak üzere toplam 43 lisansüstü tez çalışması içerik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bu tezlere ‘<http://www.tez.yok.gov.tr>’ adresinden ulaşılmıştır. YÖK TEZ veri tabanında tez yılı ‘2020..2022’, tez adı ‘Artırılmış Gerçeklik’ ve konu ‘eğitim ve öğretim’ filtrelemesi yapılmıştır. Çıkan sonuçlar arasında metin dili Türkçe olan tezler çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışma üniversite, anabilim dalı, yıl, tez türü, anahtar kelime, ders, yöntem, örneklem özellikleri ve veri toplam araçları olmak üzere 9 kategoride incelenmiştir. Araştırma bulgusuna göre Artırılmış Gerçeklik konusu ile ilgili en fazla yüksek lisans tez çalışması yapan üniversitelerin Gazi Üniversitesi ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, doktora tez çalışması yapan üniversitenin ise Atatürk Üniversitesi olduğu görülmektedir. Araştırma sonucunda, birçok farklı üniversitede ve anabilim dalında çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Araştırma bulgusuna göre Artırılmış Gerçeklikle ilgili en fazla yüksek lisans tez çalışması yapılan dersin Fen Bilimleri, doktora tez çalışması yapılan dersin ise Sosyal Bilimler olduğu görülmektedir. Farklı ders ve konular çalışılmıştır. Bu konuda yüksek lisansta daha fazla çalışıldığı ve lisansüstü çalışmaların yıllara göre farklılaştığı görülmektedir. En fazla ‘Artırılmış Gerçeklik’ ve ‘akademik başarı’ anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Yüksek lisans tez çalışmalarında en sık nicel yöntemin, doktora tez çalışmalarında ise karma yöntemin tercih edildiği görülmektedir. En sık çalışılan örneklem düzeyinin ortaokul olduğu görülmüştür. En çok tercih edilen veri toplama araçlarının başarı testleri, görüşme-odak grup, psikometrik ölçekler olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Artırılmış gerçeklik, eğitimde artırılmış gerçeklik, içerik analizi, lisansüstü tez

EĞİTİM KURUMLARINDA BİREYSEL KARIYER PLANLAMA İLE İŞLE BÜTÜNLEŞME İLİŞKİSİ: YAPISAL EŞİTLİK MODELİ

SAVAŞ VARLIK¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmanın amacı, eğitim kurumlarında bireysel kariyer planlama ile işle bütünleşme ilişkisinin yapısal eşitlik modeli ile test edilmesidir. Bu araştırmanın paradigması, insanların ne hissettiklerini empati yaparak anlamaya çalışan, insanların ne istediklerini insan yaşamının öznelliği içerisinde derinlemesine ortaya çıkartmaya çalışan yorumsamacı paradigma ile davranışın gerçek dünyanın somut sosyal ilişkilerindeki koşullar bağlamında ortaya çıktığını, gerçekleri ampirik olarak kullanılabilir bilgi üreten ve nesnel olarak ele alan ve bireyin bilincinin dışındaki sosyal dünyanın göreceli olarak değişmez olduğunu düşünen işlevsel paradigmadır. Araştırma, bu paradigma esas alınarak betimsel ve ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma evrenini, Konya ili merkez Karatay, Meram ve Selçuklu ilçelerinde görev yapan eğitim yöneticileri oluşturmaktadır. Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü Strateji Geliştirme Biriminden alınan verilerine göre Karatay ilçesinde görev yapan eğitim yöneticisi sayısı 464; Meram ilçesinde görev yapan eğitim yöneticisi sayısı 482; Selçuklu ilçesinde görev yapan eğitim yöneticisi sayısı 599, bu üç ilçenin toplam eğitim yöneticisi sayısı 1545 olarak tespit edilmiştir. Gerekli hesaplamalar sonucunda Karatay ilçesinde 93, Meram ilçesinde 96 ve Selçuklu ilçesinde 119 eğitim yöneticisinden örnekleme alınmıştır. Belirlenen eğitim yöneticilerine, olasılıksal tekniklerden her bir örnekleme için eşit şansın verildiği basit rastgele örnekleme teknikleriyle ulaşılmıştır. Araştırmanın verileri, gerekli etik ve yasal izinler alınarak bireysel kariyer planlaması ve işle bütünleşme ölçekleri ile toplanmıştır. Araştırmada kullanılan ölçme araçları için her bir ölçme aracına doğrulayıcı faktör analizi ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Analizler için AMOS 23 ve SPSS 25 paket programları kullanılmıştır. Araştırma genelinde eğitim kurumları yöneticilerinin bireysel kariyer planlaması ve işle bütünleşme algı düzeylerinin evrenlerinin ortalaması arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim kurumları yöneticilerinin bireysel kariyer planlaması algı düzeyleri, işle bütünleşme algı düzeylerini anlamlı olarak etkileyip etkilemediğine ilişkin yapısal eşitlik modeli yol (path) katsayıları incelendiğinde, eğitim yöneticilerinin bireysel kariyer planlama algı düzeylerinin, işle bütünleşme algı düzeylerini önemli düzeyde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar ışığında eğitim yöneticilerine, öğretmenlere, merkez yöneticilerine, eğitim paydaşlarına, karar vericilere ilişkin eğitim yöneticilerinin bireysel kariyer planlaması yapmaları, işle bütünleşme düzeylerine önemli düzeyde etkilediği için eğitim yöneticilerinin bireysel kariyer planlaması yapmaları doğrultusunda merkezi yönetim tarafından gerekli önlemler alınması gerektiği, eğitim yöneticilerinin bireysel kariyer planlamalarının yapılmasında liyakatle iş başına gelme sisteminin kurulması ve bu sayede eğitim yöneticilerinin işle bütünleşme düzeylerinin de artacağı yönünde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bireysel kariyer planlaması, işle bütünleşme, eğitim yöneticisi, yapısal eşitlik modeli

EĞİTİM KURUMLARINDA ÖRGÜTSEL ENGELLERİN İŞE YABANCILAŞMA DÜZEYİNE ETKİSİ

MÜNEVVER ÇETİN¹, ECENUR UZUN²

Marmara Üniversitesi¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: Uzun yıllar boyunca literatürde çeşitli çalışmaları yer alan örgüt olgusunun ana merkezini oluşturan birey yani çalışan varlığı, örgütlerin hayat bulması ve sürdürülebilmesinde önemli bir faktördür. Örgüt bünyesinde bulunan üyelerin olumlu bağlılığa yatkın olması, örgüt kültürüne karşı uyumlu olması, örgüt misyonunu yüceltmeye çalışması, motivasyonunu yüksek tutması, örgütün yararı için çaba göstermesi ve değerlerini benimsemesi beklenmektedir. Çalışanlar işlevsel amaçları gerçekleştirmek için etkili olmaya çalışsalar bile bazen örgüt tarafından hedeflerine ulaşma yolunda engel oluşturulduğuna yönelik algıları oluşabilir. Söz konusu durum eğitim örgütleri için de önemlilik arz etmektedir. Eğitim kurumları ve öğretmen ilişkisindeki bozulmaların, eğitimsel hedef ve amaçlara ulaşmada engebeler oluşturabileceği söylenebilir. Çalışanlarının iş memnuniyetini sağlayamayan, işindeki kişisel hedeflerini gerçekleştirmesine engel olan örgütlerin olumlu bağlılık oluşturması düşünülemez. Zaman geçtikçe bu durum bireylerin soyutlanmış hissetmesine, çalışanın görevlerde yer almama isteğine, işine karşı uzak durmasına ve yabancılaşmasına yol açacaktır. Bu çalışmanın amacı; eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel engel algılarının işe yabancılaşma düzeyine etkisini belirlemektir. İlişkisel tarama modelinde olan bu araştırma Bursa ilinde görev yapan toplam 335 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında “Algılanan Örgütsel Engel Ölçeği” ve “İşe Yabancılaşma Ölçeği” kullanılmıştır. Bu doğrultuda öncelikle öğretmenlerin algılarına göre örgütsel engel ve işe yabancılaşma düzeyleri incelenmiştir. Ardından algılanan örgütsel engel ile işe yabancılaşma arasındaki ilişkiye bakılmış, algılanan örgütsel engellerin işe yabancılaşma ve alt boyutlarını ne derece yordadığı incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin algılanan örgütsel engel ve işe yabancılaşma düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin algıladıkları örgütsel engel ile işe yabancılaşmaları arasında güçlü düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur. Öğretmenlerin örgütsel engel algıları, işe yabancılaşma ve alt boyutları üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgular doğrultusunda yalnızca eğitim örgütleri için değil, farklı örgüt yapılarında da görülebilecek örgütsel engeller ve işe yabancılaşma için farkındalık eğitimleri, çözüm yolu üretebilmesi için gerekli hizmet içi eğitimlerin verilmesi ve diğer illerde veya daha kapsamlı olarak ülke genelinde araştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Algılanan örgütsel engel, işe yabancılaşma, öğretmen, örgüt

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEK UYGULAMALARI

BELGİN KANAÇ¹

Akıncıtürk İhsan Dikmen İlkokulu/Bursa¹

Özet: Çocukların iyi olma haline ve öğrenmesine katkı sunan; geliştirildiği öğrenme ortamında, yeni ve yaratıcı, kişisel ya da akademik gelişimine katkı yapan, bilgi, beceri ya da davranış kazandıran çalışmalar olarak ifade edebileceğimiz Eğitimde İyi Örnekler, yaygın olarak eğitime dair gözlemlenen bir soruna çözüm getirir ve bu çözüm uygulandıktan sonra değişim/dönüşüm yaratır. Dolayısıyla Eğitimde iyi örneklerin; mantıksal çerçeveye oturtulmuş, bilimsel temelleri olan ve etik kurallara uyan, katılımcılığı önemseyen, etkisi izlenebilir ve yenilikçi olmaları önem arz etmektedir. Bu sebeple iyi örnekler, eğitim öğretim süreçlerinde dikkatlice üretilmeli, paylaşılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. Bu sayede hem üretim anlamında hem de yeni uygulamalar ortaya koyma anlamında farkındalıklar oluşur. Bu sayede üretilen, yeniden formatlanan ve yaygın şekilde paylaşılan iyi örnekler; tüm okulları birer atölyeye, uygulama bahçesine, tatbikat alanına, açık kütüphaneye, tarihi, kültürel ve tabii mekânlara dönüştürür. Eğitimde iyi örnek olan uygulamaları doğrudan çocukları veya çocuklara dokunan eğitim ekosisteminin paydaşlarını ki bunlar çocuklar, öğretmenler, okul yöneticileri ve çalışanları, veliler, sivil toplum kuruluşları, özel sektörleri hedef alarak gelişme sağlamalıdır. İyi örnekler çalışmaları ile öğrencilerimizde okullarına âdiyet duygusu daha fazla pekişecek, yaşayarak öğrenme yaptıkları için kalıcı etkiler oluşacak, fırsat eşitliği sunarak okullarımız arasındaki nitelik farkı en aza inecektir. Yine bu çalışmalar sayesinde, okul müdürlerimizden, müdür yardımcılarımıza, öğretmenlerimizden öğrencilerimiz ve velilerimize kadar harika bir heyecan dalgası oluşacak, domino etkisiyle bir taraftan iyi örneklerin uygulamaya geçmesi sağlanacak diğer taraftan ise yeni “iyi örnekler” keşfetmek, üretmek ve uygulamak için kollar bir hayli sıvanacak, herkes taşın altına elini ve dahası yüreğini koyacaktır. Eğitimde İyi Örnek olacak uygulamaların ya da çalışmaların bilimsel kaynaklara dayandırılması, yapılan çalışmanın daha görünür olmasını sağlamaktadır. Çalışmalar etik kurallar çerçevesinde yapılmalı, özellikle uygulanacak yaş grubunun özelliklerini içermelidir. Pedagojik olarak çocukla uyum içinde olan çalışmalarda çocukların yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İyi örnekler, rol model olma, aidiyet duygusu, empati

EĞİTİMDE ÖĞRETMEN AHLAKI

ÖZLEM ERDOĞAN¹, AYŞE ÖVEYİK², HATİCE BALYEMEZ³

*Şehit Albay İbrahim Karaoğlanoğlu İlkokulu Altındağ Ankara¹, Ali Ersoy İlkokulu Altındağ Ankara²,
Başpınar Altındağ Belediyesi Anaokulu³*

Özet: Öğretmenlik mesleği, insan iletişiminin ve etkileşiminin yoğun olduğu bir meslektir. Bütün meslek grupları kendine özgü ahlâki bir disipline sahiptirler. O meslek mensupları bunlara uymak zorundadır. Aksi halde önceden belirlenmiş ceza ve yaptırımlara maruz kalacaklar, dışlanacaklardır. Ahlak tanımlarında, kişinin kendi iradesiyle iyiyi tercih etmesi durumunun ön plana çıktığı görülmektedir. O halde öğretmenin bireysel anlamdaki ahlakını, kendi iradesiyle göstereceği iyi davranışlarla açıklamak mümkündür. Ahlak, bireyin davranışlarıyla ilgilidir. Belirli bir meslek grubunun sergilemesi beklenen standartlaşmış ahlaki ilkelerin meslek ahlakı olarak tanımlandığı görülmektedir. “Her mesleğin benimsediği davranış kuralları olması nedeniyle, meslek ahlakı kavramı literatürde sıkça kullanılmaktadır” (Çelikkaya, 2014, s. 183). Meslek ahlakı; “bir mesleği temsil eden etik kaideler”, “meslek hayatındaki doğrular ve yanlışlar”, “herhangi bir mesleğe yönelik ahlak kaideleri, ilke ve standartları” anlamında kullanılmaktadır (Seyyar, 2015, s. 386). Öğretmenin ahlakı, mesleğini icra ederken göstereceği tutum ve davranışlara yön vermektedir. Dolayısıyla öğretmen ahlakı, öğretmenin öğrenci ile karşılaştığı daha ilk andan başlayarak eğitim süreci boyunca sonraki süreçleri de etkilemektedir. Bu nedenle öğretmenin ahlakı, eğitim-öğretimle ilgili tüm konularda ve süreçlerde hem öğretmen açısından hem de hedef kitlenin sağlıklı eğitimi açısından son derece önemlidir. Meslek ahlâkı, genelleşmiş kurallar ve kalıplar ile kısmen de yazılı metinleri kapsar. Öğretmenler, öğrencileriyle, velilerle ve okul çalışanlarıyla yoğun bir iletişim ve etkileşim içindedir. Bu iletişim ve etkileşimde hem kendisi açısından hem muhatabı açısından hem de mesleğin saygınlığı açısından, öğretmenin davranışları ve davranışlarına temel oluşturan ahlakı son derece önem kazanmaktadır. İşin özünde davranışların doğru olup olmadığına kişi kendisi karar verecektir. Vicdan muhasebesi yaptıktan sonra rahat olabiliyor ve mutlu olabiliyorsa meslek ahlâkına da uyuyor demektir. Günümüzde yaşanan toplumsal problemlerin artmasında en büyük rol, modernleşme ile toplumsal değişimin meydana getirdiği ahlâki çöküntüdür. Bu çalışma alanyazın taramasına dayalı bir araştırmadır. Böylece, ilgililerin konuya dikkatlerini çekerek bir farkındalık yaratılması düşünölmüştür. Eğitimde eğitimcilerin yani öğretmenlerin ahlaki davranmalarının önemine değinilmiştir. Diğer yandan, eğitim öğretim süreçlerinin etkili kullanılması, objektif olunması yanında, ahlaki davranışlara öncelik verilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, öğretmen, meslek, ahlak

ERASMUS+ PROJELERİNİN ÖĞRENCİLERİN LİSE TERCİHLERİNDEKİ ETKİSİ

ALİ AÇIKEL¹

Suat Terimer Anadolu Lisesi¹

Özet: Türkiye, 2002 yılında AB Eğitim ve Gençlik Programları Katılım Çerçeve Antlaşmasını imzalamış, AB’de uzun yıllardır yürütülen Eğitim ve Gençlik Programlarına katılmıştır. Bu programları yürütmek üzere önce Devlet Planlama Teşkilatına bağlı olarak 2003 yılında Türkiye Ulusal Ajansı kurulmuş ve daha sonra Türkiye programlara tam üye olarak dahil olmuştur. Program 2014-2020 arasında 'Erasmus+ altında yapılandı. Aynı isim ile 2021-2027 yılları arasında uygulanmaya devam eden . Erasmus+ Programı ile kişilere, yaş ve eğitim geçmişlerine bakılmaksızın yeni beceriler kazandırılması, onların kişisel gelişimlerinin güçlendirilmesi ve istihdam olanaklarının artırılması amaçlanmaktadır. Erasmus+ Programının 2021-2027 yılları için tüm Avrupa'daki bütçesi 28,4 Milyar Avro 'dur.(Ulusal Ajans 2021)İlk yıllarında ülkemizde çok bilinirliği olmasa da son yıllarda okullar arasında yaygınlaşmış ve hibe kazanan okulların sayısı hızla artmıştır. İlkokul, ortaokul ve lise düzeyinde okullarda Erasmus+ okul hareketliliğine ilişkin duyurular ve farkındalık çalışmaları karşımıza çıkmaktadır. Bayrampaşa özelinde özel program ve proje uygulayan liselerin tercihlerinde, ortaokul öğrencileri ve velilerinin Erasmus+ projelerine olan ilgilerinin fark edilmesi bir araştırma planı hazırlamamıza sebep olmuştur. Çalışmamızın amacı Erasmus+ projelerinin öğrencilerinin Lise tercihlerindeki etkisini analiz etmektir. Araştırma için anket çalışması, mülakat ve literatür tarama yöntemleri tercih edilmiştir. Saha çalışması amacıyla 22 gün okullarda bulunulmuştur. Çalışma evrenimiz Bayrampaşa ilçesinde yer alan orta öğretim kurumlarından merkezi sistem sınavları ile öğrenci alan kurumlardan 2 tanesi olarak tespit edildi. Bu kapsamda mevcut ilçede yer alan proje okullarının 9. sınıf öğrencilerine yönelik anket çalışmaları ve okul yöneticileri ile mülakat çalışmaları yapıldı. Öğrencilere sorulan sorular ile Erasmus+ projeleri hakkındaki bilgi düzeyleri ve okul tercihlerinde Erasmus + projelerinin olup olmamasının etkileri araştırıldı. Çalışma verilerimiz öğrencilerin lise tercihlerinde okullarda Erasmus+ projelerinin olmasına öncelik gösterdikleri ve Erasmus+ projeleri hakkında bilgi düzeylerinin oldukça yüksek olduğu görüldü. 2014 yılından bu yana Erasmus+ adıyla yapılan projelerin çalışma alanımızdan elde ettiğimiz verilerinden anlaşılacağı üzere öğrenciler tarafından oldukça yüksek bir bilinirlik oranına sahip olduğu görülmüştür. Yine yüksek oranda projelere katılma isteği, Öğrencilerin web başta olmak üzere okul tercihleri için Erasmus + projelerinin araştırdıklarını ortaya koymaktadır. %93 oranında öğrencilerin lise tercihlerinde Erasmus+ projelerinin varlığının etkili olduğu saptanmıştır. Orta öğretim kurumları için oldukça önemli bir veri elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erasmus +, lise tercihleri

ERASMUS+ PROJESİ KAPSAMINDA OKUL EĞİTİMİ FAALİYETİ İLE YURT DIŞINDA GÖZLEM YAPAN BİR ÖĞRETMENİN GÖZÜNDEN DÜNYA

KÜBRA AKAY¹

Muş İl Milli Eğitim Müdürlüğü¹

Özet: Günümüzde eğitimcilerin kültürlerarası etkileşimleri neredeyse zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmanın içeriği; eğitimcilerin kişisel, sosyal ve mesleki becerilerini geliştirmek amacıyla uluslararası iş birliği ile yürütülen Avrupa Birliği, Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı tarafından desteklenen Erasmus+ projelerine katılarak gözlemlerini ve deneyimlerini paylaşmaktır. Kendi kültür ve değerlerini daha iyi tanımak ve tanıtmak amacıyla hazırlanan bu çalışmanın nihai amacı proje kapsamında bulunduğu coğrafyayı, yabancı ülkeyi, farklı kültür ve değerleri anlamakla birlikte ülkesine döndüğünde tanıtmak; nicelik ve nitelik açısından öğretmenlerin proje ve etkinliklere katılımını en üst düzeye çıkarmaktır. Erasmus programı isminin nereden geldiğine bakacak olursak; Rönesans döneminde yaşamış olan hümanist bir din adamı aynı zamanda felsefi araştırmalar yapan filozof Desiderius Erasmus'tan geldiğini görebiliriz. Günümüzde bu program kişilerin kendilerini geliştirmeleri için hazırlanmış bir programdır. Gelişim alanları olarak başta yabancı dil olmak üzere; sosyal çevre, farklı bir ülkenin eğitim-öğretim ortamı, ülkeye döndüklerinde öğrencilere sundukları eğitim ve öğretime farklı bakış açıları kazandırma gibi avantajları olduğu dikkat çekmektedir. Çalışmanın içeriğinde bu program ile yurt dışındaki gözlemler görsellerle desteklenerek aktarılmaktadır. Yapılan gözlemler ile farklı ülkelerdeki uygulamaların ülkemizde de uygulanabilirliğinden bahsedilmiş ve kitap okumaya teşvik ve merakın artırılması ile birlikte doğa sporlarına, edebiyat/sanat müzelerine farklı bir bakış açısı kazandırmayı amaçlamıştır. Uygulamalar ile ilgili örnek olarak Almanya'da uygulanan bir projeden bahsedilmektedir. Eskiden insanların iletişim aracı olarak kullandıkları ankesörlü telefonların birer kütüphaneye dönüştürülmesi ve her köşe başında bulunan bu kütüphanelerden halkın faydalandığı görülmüştür. Bir eğitimcinin "benim ülkemde de uygulanmalı" düşüncesi ile ülkesine döndüğünde bu gibi uygulamalara dair çalışmalar yapacağı olasıdır. Erasmus programına eğitimcilerin bilhassa katılmalarının ne derece önem arz ettiği aşikardır. Eğitimcilerin bu program sayesinde kendi içlerinde merak, araştırma, özgün düşünme, açık fikirli olma, kendini ifade etme becerilerinin ve öğrenmeye karşı ilgilerinin gelişimi açısından ve orijinal uygulamaları üretme konusunda birçok kazanıma ulaştıkları görülmektedir. Hazırlanan bu çalışma; Erasmus programının, eğitimciler adına daha nitelikli olabilmesi için önemli sonuçlar ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kütüphane kulüpleri, avrupa birliği, türkiye ulusal ajansı, öğretmen, farklı kültür ve değerler

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE EBEVEYNLERİ TARAFINDAN HİKÂYE OKUNAN ÇOCUKLARIN DAVRANIŞLARINDA VE GELİŞİM ALANLARINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER HAKKINDA EBEVEYNLERİ İLE GÖRÜŞÜLMESİ

EVREN DENİZ TURAN¹, TANSU ALAN²

MEB - Merkez BURDUR¹, Ankara Üniversitesi²

Özet: Erken çocukluk dönemi; Okulöncesi eğitim sürecini de içine alan çocuğun gelişiminin ve davranışlarının şekillendiği kritik bir süreçtir. Bu kritik süreç içerisinde öğretmenler kadar ebeveynlere de sorumluluklar düşmektedir. Bu çalışmanın amacı da gelişimin ve davranışların şekillendiği erken çocukluk döneminde , çocuğun desteklenmesi gereken alanlarda ebeveyn tarafından çocuğa yaş ve gelişim seviyesine uygun hikayeler okumanın etkilerini, hikaye okunan erken çocukluk dönemi çocuklarının hikaye okuma öncesi ve hikaye okuma sonrası davranışlarında ve gelişim alanlarında oluşan değişiklikleri ebeveyn ile yapılan görüşme ile belirlemektir. Araştırmanın; Modeli nitel araştırma modellerinden olan olgubilim (fenomoloji) modelidir. Araştırmada amaçsal örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmış olup çalışma gurubunu Burdur ilinde yer alan çocuğu anasınıfına devam eden altı ebeveyn oluşturmaktadır. Altı çocuk, çeşitli açılardan desteklenmeye ihtiyaç duyan çocuklar olarak seçilmiş ve böylece çeşitlilik sağlanmıştır. Ayrıca araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak nitel araştırmalarda veri toplama yöntemi olan görüşme yöntemiyle toplanılmış, verilerin analizinde ise betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma soruları kapsamında oluşturulan temalar üzerinden yapılan analiz doğrultusunda, görüşme soruları uygun temaların altına yerleştirilmiş ve her tema altında bulgulara yer verilmiştir. Bulgular dört tema altında analiz edilmiştir. Dört temanın görüşme sorularıyla analizi sonucunda ebeveynlerin ses tonlarını, jest ve mimiklerini kullanarak çocuğa düzenli bir şekilde hikaye okuması sonucunda çocukta; odaklanma-dinleme-anlama becerisinin gelişmesi, dil gelişiminin önemli derecede gelişme göstermesi, ebeveyn ile çocuk arasında iletişim ve duygusal açıdan gelişme görülmesi çalışmanın elde edilen önemli bulgularıdır. Çalışmanın bulguları sonucunda şu önerilerde bulunulabilir; Erken çocukluk döneminde; Çocuklara ebeveynleri tarafından hikaye okumanın önemi ve hikaye okuma yöntemlerine yönelik ebeveynlere uzman kişiler tarafından eğitimler verilebilir. Bağımsız anaokulları ve anasınıfları bünyesinde okulöncesi eğitim kütüphaneleri oluşturulabilir.

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi eğitim, çocuklara kitap okuma, ebeveynler

ETKİLİ SINIF YÖNETİMİ

İLHAMA AKHUNDOVA¹

*Start Academy*¹

Özet: Etkili sınıf yönetimi bir öğretmenin sınıf ortamında öğrencilerin davranışlarını etkili bir şekilde yönlendirmesi, öğrenme sürecini desteklemesi ve olumlu bir öğrenme ortamı oluşturmasıdır. Etkili sınıf yönetimi sınıfın disiplinini sağlamak, öğrencilerin katılımını teşvik etmek, öğrenciler arasındaki ilişkileri geliştirmek ve öğrencilerin akademik başarılarını artırmak için çeşitli stratejileri içerir. Çalışmada genel olarak pedagojik etik, karşılıklı saygı, duyarlılık, etkili iletişim, empati ve humanizm araştırılmıştır. Bu kavramlar çerçevesinde "Pygmalion Etkisi"ne, "Bihevizizm Teorisi"ne ve "Buzkıran Stratejisi"ne değinilmiştir. İlk önce öğretmenin iyi niyeti ve tutumunun sınıf yönetiminde ne kadar etkili olabileceği tartışılmıştır. Tartışma konusunun daha iyi benimsenmesi için "Pygmalion Etkisi"ne vurgu yapılmıştır. Pygmalion etkisi insanların başkalarının beklentilerine ve inançlarına uygun davranışlar sergileme eğilimine verilen isimdir. Bu etki bir kişiye yönelik yüksek beklentilerin o kişinin performansını artırma potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Pygmalion etkisi bir kişinin performansını etkileyebilecek olumlu veya olumsuz beklentilerin olduğu durumlarda ortaya çıkabilir. Bu etki genellikle eğitim veya iş ortamında gözlemlenir. Örneğin, bir öğretmenin öğrencilerinin başarılı olacaklarına dair yüksek beklentileri olduğunda öğrencilerin performansı genellikle daha iyi olur. Olumlu beklentiler öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini artırabilir, motivasyonlarını yükseltebilir ve daha yüksek bir performans sergilemelerini teşvik edebilir. Buna karşılık olumsuz beklentilerin olduğu durumlarda öğrencilerin performansı olumsuz etkilenebilir. Düşük beklentiler öğrencilerin motivasyonunu azaltabilir, kendilerine olan güvenlerini sarsabilir ve performanslarını olumsuz yönde etkileyebilir. Bu nedenle Pygmalion etkisi bir öğrencinin performansını etkileyebilecek güçlü bir psikolojik mekanizmadır. Olumlu beklentilerin ve destekleyici bir ortamın oluşturulması öğrencilerin potansiyellerini gerçekleştirmelerine yardımcı olabilir ve başarılarını artırabilir. İkinci tartışma konusu eğitim sürecinin kalitesini etkileyen en önemli faktörlerin bulunmasıydı. Konuyla bağlantılı olarak "Bihevizizm Teorisi" anlatılmıştır. Behaviorizm (Bihevizizm) psikolojide bir teorik yaklaşım ve öğrenme teorisi olarak ortaya çıkan bir paradigmadır. Behaviorizm insan davranışlarını anlamak için gözlenebilir ve ölçülebilir davranışları odak noktasına alır ve içsel süreçlerin, düşüncelerin veya zihinsel durumların önemini reddeder. Behaviorizm davranışları çevresel uyarılarla ilişkilendiren ve öğrenmeyi bu bağlamda açıklayan bir perspektiftir. Öğrenme çevresel uyarılarla verilen tepkilerin kazanılan deneyimler sonucunda şekillenmesi olarak görülür. Çalışmada da bu teoriden ilham alınarak ödüllendirme ve ceza yöntemlerinin öğrenciler üzerindeki etkileri analiz edilmiştir. Sınıf yönetiminde dikkat edilmesi gereken en önemli noktalar eğitim organizasyonu, öğretmen-öğrenci iletişimi, öğrencileri öğrenmeye motive eden motivasyon, disiplinin sürdürülmesi, velinin sınıfı yönetmedeki rolü olarak görülmüştür. Daha sonra ise sınıf ortamında öğrencilerden beklenenler, kurallar ve prosüderler sayılmıştır. Son olarak, "Buzkıran Stratejisi"ne ve onun avantajlarına yer verilmiştir. Strateji öğrencilerin birbirlerini tanımalarına yardımcı olur, sınıftaki gerginliği bitirir, ücretsiz bilgi paylaşımını sağlar, güvenli bir öğrenme ortamı oluşturur, etkili öğrenmeyi sağlar, öğrenciler arasında güven oluşturur, öğrencilerin aktif gelişimini sağlar ve utangaçlığı ortadan kaldırarak iletişimi kolaylaştırır. Genel olarak bakıldığında etkili sınıf yönetimi sınıf ortamının düzenini sağlamak, öğrencilerin motivasyonunu artırmak ve öğrenme sürecini etkili bir şekilde yönlendirmek için kritik bir rol oynar. Fakat her sınıfın dinamikleri farklı olabilir bu nedenden

dolayı öğretmenler öğrencilerin ihtiyaçlarına, gelişim düzeylerine ve öğrenme stillerine uygun stratejileri belirlemek için esnek olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Pygmalion etkisi, biheviörizm teorisi, buzkıran stratejisi, empati, pedagojik etik

GÖZLEM, ÖLÇME, SINIFLAMA VE VERİLERİ KAYDETME BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZ YETERLİK ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

SEVGİ ATALAY¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bilimsel süreç becerileri, dünyamızın bilime açılan pencereleridir. Bilimsel süreç becerilerinin önemli bir bölümünü ise temel bilimsel süreç becerileri oluşturmaktadır. Bu çalışmada ölçülmek istenen; gözlem yapma, ölçme, sınıflama ve verileri kaydetme becerileri temel bilimsel süreç becerilerindedir. Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin gözlem yapma, ölçme, sınıflama ve verileri kaydetme becerilerinin öz yeterliklerini belirleyen bir ölçeğin geliştirilmesidir. Çalışma nicel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. İlgili literatür taranarak ve uzman görüşü alınarak 19 maddelik taslak bir ölçek hazırlanmıştır. Ölçeğin maddelerini; ölçme, sınıflama, gözlem ve verileri kaydetme boyutlarından oluşan temel bilimsel süreç becerilerine yönelik öz yeterlik ifadeleri oluşturmaktadır. Ölçek 4'lü likert tipinde oluşturulmuştur. Ölçek maddeleri olumlu ifadeler içerecek şekilde yazılmıştır. Ölçeğin anlaşılabilirliğini belirlemek amacıyla pilot çalışmadan önce, 5 ortaokul öğrencisinin ölçeği okuması sağlanmıştır. 10 ortaokul öğrencisiyle ise ölçeğin cevaplama süresinin belirlenmesi gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin pilot uygulaması ortaokul 7. Sınıfta öğrenim gören 60 öğrenciyle yapılmıştır. Pilot uygulamadaki verilerin güvenilirliği için elde edilen Cronbach Alpha katsayısı .90'dır. Ölçeğin pilot uygulamasının verilerinde, madde toplam korelasyonunun .30 ile .72 arasında değiştiği belirlenmiştir. Ölçeğin uygulaması ortaokul 7. sınıfta öğrenim gören 411 öğrenciyle yapılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde SPSS-25 ve LISREL 8.8 programları kullanılmıştır. Ölçekten elde edilen puanların güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları yapılarak elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçek 17 maddeye indirilmiştir. Verilerin güvenilirliğini için elde edilen Cronbach Alpha katsayısı .87'dir. Yapı geçerliğini belirlemek için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçek; gözlem, sınıflama, ölçme ve verileri kaydetme becerileri öz yeterliklerini içeren 4 faktörlü bir yapıdan meydana gelmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda da kuramsal olarak desteklenen modelin doğrulandığı saptanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizinde; RMSEA, NFI, NNFI, CFI, GFI uyum indeksleri ile çalışılmıştır. Uyum indekslerinden ortaya çıkan değerler; RMSEA için .038, NFI için .98, NNFI için .99, CFI için .99, GFI için .98 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan uyum indekslerine göre elde edilen modelin mükemmel bir uyuma sahip olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar, hazırlanan ölçekten alınan puanların geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğrulayıcı faktör analizi, geçerlik, güvenilirlik, öz yeterlik, temel bilimsel süreç becerileri

HAYAT BOYU ÖĞRENME VE YETİŞKİN EĞİTİMİ

ABDURRAHMAN KANAÇ¹

Yıldırım Bursa¹

Özet: Günümüzde okullarda verilen eğitim belli bir müfredat doğrultusunda gerçekleştiği için bireyin yaşamı boyunca ihtiyaç duyacağı donanımın tamamını sağlamada yetersiz kalmaktadır. Çünkü bilim dünyasında meydana gelen gelişmeler, insanların mesleğini icra etmesinde ve yaşamını günün gerektirdiği bilgi ve becerilerle sürdürmesinde gereksinim duyacağı bilgileri sürekli değiştirmekte ve geliştirmektedir. Bu nedenle, örgün eğitimin boşluklarını dolduracak, eğitimden beklenen sürekliliği ve işlevi sağlayacak, bütün topluma vatandaş olma bilincini kazandıracak bir faaliyet olarak yetişkin eğitimi, yaygın eğitim ve yaşam boyu öğrenme kavramları öne çıkmaktadır. Yaşam boyu öğrenme kavramı özellikle 20. Yüzyılın son çeyreğinde öne çıkmıştır. Yaşam boyu öğrenme OECD (1996) tarafından resmi veya gayri resmi olsun bilgi beceri ve yetenekleri geliştirmek amacıyla sürekli olarak yapılan tüm amaçlı öğrenme faaliyetleri olarak tanımlanmıştır. Avrupa Komisyonu (2006) ise yaşam boyu öğrenmeyi “bilgi, beceri ve yetkinliklerin kişisel, yurttaşlıkla ilişkili, sosyal ve/veya istihdama ilişkin bir perspektifte geliştirilmesi amacıyla hayat boyunca gerçekleştirilen tüm öğrenme faaliyetleri” olarak tanımlanmıştır. Yaşam boyu öğrenmenin önemi, öğrenmenin yaşam süresince gittikçe artan etkisinin farkına varılmasıyla ortaya çıkmıştır. Yaşam boyu öğrenme; küreselleşme, bilgi ekonomisi, ulusal ekonomiler arası rekabet, işsizlik, bireysel istihdam ve bilgi toplumundan dışlanma gibi sorunlarla başa çıkabilmenin en önemli yolu olarak görülmüştür. Ülkemizde hayat boyu öğrenme MEB’e bağlı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü marifetiyle uygulanmaktadır. “Hayata mutlu bireyler hazırlamak için her zaman, her yerde, herkese eğitim.” Vizyonu ile çalışmalarını şekillendiren Hayat Boyu Genel Müdürlüğü misyonunu şöyle belirlemiştir: “Öğrenen topluma dönüşüm sürecinde beşikten mezara kadar rehberlik hizmeti sunan; bireyin bilgi, şuur ve yetkinliklerini geliştirerek insanlığın kalkınmasında sorumluluk almasını destekleyen; belgelendirilebilen, izlenebilen kaliteli eğitimler sunmak.”. 1979’da Yaygın Eğitim Enstitüsü ile başlayan hayat boyu öğrenme çalışmaları, 1983’te Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü olarak ardından da 2000 yılında Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü olarak bugün bakanlık bünyesinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu faaliyetlere 2022 yılında 1 milyon 738 bin 198 vatandaşımız katılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hayat Boyu öğrenme, yetişkin eğitimi, açık öğretim, yaygın eğitim

HAYAT SELAMLA BAŞLAR

ÖZNR ÇELİK¹

Sabiha Gökçen İlkokulu /İzmir¹

Özet: Sevgi ve kardeşliğin oluşmasında büyük payı olan, insani çerçevede uygulanması tavsiye edilen bu kurallardan birisi de selamlaşmaktır. İletişime başlamak için parola vazifesi gören selam, bir arada yaşamının da gereklerindendir. İnsanın varlığını sürdürme biçiminin bir ürünüdür. Sevgi ve kardeşliğin oluşmasında büyük payı olan, iletişime başlamak için parola vazifesi gören selam, bir arada yaşamının gereklerindendir. İnsan ilişkilerinde hepimizin hemen her gün defalarca kullandığı sevgi ve dostluk bağlarını güçlendirici vazgeçilmez unsurdur. İnsanın toplumsal bir varlık olarak yaşamını devam ettirmesi ,diğer kişilerle ilişkiler kurmasını zorunlu kılmaktadır. İletişim ve iletişimsizlik en çok duyduğumuz ifadelerden birisidir. Selamlaşma da etkili iletişim kurmanın temelidir. Kırsal hayattan şehirleşmeye geçiş ve iletişim araçlarının kullanımının artması ile bireysel ve sosyal sorunlarla karşılaşan insanın çevresiyle anlamlı ilişkiler geliştiremediği gözlemlenmesi, günümüzde kullanımı oldukça azalan selamın ve selamlaşmanın sıradan bir görgü kuralı değil; insani ilişkileri dengeleyen bir değer oluşunu bizleri bu araştırmaya sevkeden sebeplerdir. Çalışmalarını hazırlarken ve sunarken web2 araçlarını kullanma becerisi edindiler. Eğlenerek öğrenmeyi gerçekleştirmede; Selamlaşmanın tüm dünyada bir ortak değer ve iletişimdeki önemini öğrenmede; İşbirlikçi çalışma araçları deneyimi edinmede; Ortak hareket etme becerisi edinmede katkı sağlamıştır. Bunun yanında,günlük yaşamlarında , okul ve çevresinde selamlaşmaya önem vererek selamı yaymaya çalışmışlardır.Proje sonunda değerlendirme anketlerine katılarak selamlaşmanın toplumsal hayatta iletişimin kurulmasındaki önemini ve gerekliliğini belirttiler. Proje öğretmenlerin ve gönüllü velilerimizin rehberliği merkezli olarak dayanışma içinde yürütülmüştür. 21. yy becerileri; işbirlikçi olma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimci olma becerileri gelişmiştir. Ekip olarak çalışmayı ve grup disiplini öğrenilmiştir. Çalışmaları gönüllülük esasına göre multidisipliner yaklaşımlarla gerçekleştirilmiştir. Ortak kodlama etkinlikleri hazırlayarak Avrupa da okullarımızın daha görünür olmasına katkıda bulunulmuştur.Yapılan çalışmalar ve etkinlikler yabancı dil becerilerimizin gelişmesine katkı sağlamıştır. Yapılan çalışmalar Türkçe, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ders müfredatlarına entegre edilmiş, selamlaşma etkinlikleri, toplumsal hayattaki önemi ve farklı disiplinlerle ilişkilendirilmiştir. 21. yy becerileri; işbirlikçi olma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimci olma becerileri gelişmiştir. Ekip olarak çalışmayı ve grup disiplini öğrenilmiştir. Çalışmaları gönüllülük esasına göre multidisipliner yaklaşımlarla gerçekleştirilmiştir. Ortak kodlama etkinlikleri hazırlayarak Avrupa da okullarımızın daha görünür olmasına katkıda bulunulmuştur.Yapılan çalışmalar ve etkinlikler yabancı dil becerilerimizin gelişmesine katkı sağlamıştır. Yapılan çalışmalar Türkçe, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ders müfredatlarına entegre edilmiş, selamlaşma etkinlikleri, toplumsal hayattaki önemi ve farklı disiplinlerle ilişkilendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: : Selamlaşma, iletişim, dostluk

HIZLA DEĞİŞEN DÜNYADA ÜRETEYEN ÇOCUK

AYSEL İNCE¹

Milli Eğitim Bakanlığı; Özel Isparta Bilim İlkokulu¹

Özet: Hızla değişen dünyada; ilkokul eğitim kademesinde bulunan çocuğa; okulda bir önceki dönemin kazanımlarının üzerine yapılandırma yönünde hareket edilme amaç olmalıdır. Bir eğitim-öğretim sürecinde, değişen dünyada; çocukların sınır tanımayan istekleri içinde; kendilerini fark etmesini sağlayarak, ihtiyaçlarını kendi potansiyeli çerçevesinde gidermeleri tercih edilmelidir. Çocuk merkez olarak kabul edilmeli, diğer bütün oluşumlar çember şeklinde, çocuk için yapılandırılmalıdır. Var olandan hareketle olmayana keşfetme becerisi için eğitim ve öğretim yöntemlerinden destek alınmalıdır. Bu alandaki metotlardan en işlevsel olan scampear yöntemi kullanılanların başında gelmelidir. Ayrıca objeler üzerinde beyin fırtınası ve diğer keşif becerileri kullanılabilir. Obje ya da cisim gerçek kullanımından hareketle farklı, kullanım amaçlarına veya mekanizmalara dönüştürebilir. Çocuk; doğal ortamda ürettiğini görerek, özbecerilerinin gelişimine paralel özgüvenini oluşturur. Keşfetmenin, üretmenin, üretme liderliğinin mutluluğunu yaşar. Aynı zamanda potansiyelinin üzerine soyut ve somut biriktirme, yapılandırmalar yapma, düşünme, yorumlayabilme, analiz-sentez yapabilme, eleştirel bakabilme, başkalaştırabilme, soru sorma becerilerini kullanarak; yeni keşifler yapabilen, birikimlerinden üretimlerde bulunabilen bireyler haline gelebilirler. Üretme mutluluğunu da oyunlaştırılmış öğrenme yöntemleri içinde yaşayabilirler. Üreten Çocuk felsefemiz doğrultusunda çalışılan özgün programımızla; çocuklar, hızla değişen dünyada, tüketen çocukluktan çıkarabilir; keşifler, icatlar yapan, tasarruflu, doğayı koruyan, üreten çocuk haline getirebilir. Programı Çalışan Çocukların; Potansiyelini fark etme, Doğru düşünebilme, Farklı düşünebilme öz becerileri, Analiz sentez yapabilme, Öğrendiklerinden çıkarımlarla harmanlama yapıp fikirler üretebilme, Eleştirel düşünebilme, Doğru sorular üretebilme, Keşifler, icatlar yapabilme, Kazanımların mutluluğunu yaşayabilme, Ön yargılardan uzaklaşabilme, Birikim yapabilme, Birikimlerini planlı yönetebilme, Doğayı sevebilme, koruyabilme, Sabırlı olabilme, Sosyal sorumluluk alabilme, Kendinden başkalarını saygıyla dinleyebilme, Başkalarının düşüncelerine değer verebilme, Empati yapabilme becerileri, kazanımlarıdır. Programı Çalışan Okulun; Kurallara uyan, Sorun davranışları olmayan, araştıran, Karbon izi küçülmüş öğrencileri, Yıllık maliyeti düşmüş, Ekolojik çalışmaları olan, huzurlu kazanımları olur. Üreten çocuk felsefesi ile özgünleştirdiğimiz m.e.b. müfredat programımızın çalışılması sonucunda doğaya daha az çıktı sağlandı. Okulun öğrenci bazında; kırtasiye ve benzeri giderlerinde düşüş görüldü. Öğrencinin sınırsız istekleri yerine ihtiyaçları doğrultusunda, istemde bulunduğu, tasarruflu davranışlar sergilediği görüldü. Yan çıktılarının finansa dönüşebileceği ve maddi kazanımların gücünü planlı yönetebilme becerisi kazandıkları tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Değişim, tasarruf, eğitim, üreten, çocuk

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM İNANÇLARI İLE ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

UĞUR ÇETİNKAYA¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Öğretmenlerin sınıf içi uygulamalarını, davranışlarını, ilkelerini ve öğrencilerin öğrenme faaliyetlerini kapsayan ve eğitim felsefesinin ortaya çıkardığı eğitim inançları ile bireylerin hem kendisinin hem de başkalarının düşüncelerini göz önünde bulundurarak olaylar ve olgular içinde zihinsel süreçlerin aktif hale getirilmesini ifade eden eleştirel düşünme arasında önemli bir ilişki vardır. Çünkü felsefe, bireyi ve hayatı sorgulama, evrensel çerçevede gerek nesnel gerek öznel olarak düşünmedir. Yapısı itibarıyla felsefe; eleştiren, araştıran kişilerin düşünce ve fikirlerini ortaya koyarak devam eden bir araştırma sürecidir. Dolayısıyla felsefe ile eleştirel düşünme ayrılmaz bir bütündür ve felsefi düşünce eleştirel düşüncedir. Düşünmek, insan merkezli felsefi bir akımdır. Eleştirel düşünme felsefi bir etkinliğin adıdır. Bütün bu bakış açıları aslında eleştirel düşünmenin kendisinin felsefi bir etkinlik olduğuna işaret eder. Bu bağlamda bireyin ortaya koyacağı felsefi tavırların, eleştirel düşünme aşamalarından geçmemesi düşünülemez. Bu yüzden öğretmenlerin, eleştirel düşünmede kullandığı güvenilirlik, geçerlik, objektif ve tutarlı olma gibi ölçütler ile benimsedikleri eğitim inancı ilişkilidir. Tüm bu sebepler göz önüne alındığında bu araştırma öğretmenlerin eğitim inançları ile eleştirel düşünceleri arasında ilişkinin var olduğu ve eğitim inançları üzerinde, eleştirel düşünme eğilimlerinin önemli bir etkisi olduğu düşünülmüş; öğretmenlerin eleştirel düşünmede işe koşulan ölçütleri kullanıp kullanmadığı, kullanılan ölçütler doğrultusunda benimsediği eğitim felsefesi ile ilişkisinin olup olmadığı, eğer ilişkisi var ise sınıf içi uygulamalarına ve eğitim-öğretim sürecine ne derece yansıdığı sorularına cevap aranmıştır. Çünkü öğretmenlerin eleştirel düşünmesi, kendi eğitim felsefelerini oluşturmada ve okul reformu gerçekleştirmede rol oynayabilir. Öğretmenlerin, eğitimdeki iyiyi, güzeli, doğruyu ve gerçeği sorgulamasına yardımcı olabilir. Öğretmenlerin, eğitimde karşılaşılan sorunlara ilişkin ortaya atılan görüşlerin gerçeğe uygunluğu, doğruluğu üzerinde tercih yapmasını sağlayabilir. Bu araştırma ile ilkökul öğretmenlerinin benimsedikleri eğitim inançlarının dağılımının belirlenmesi, öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilim düzeylerinin ortaya konması; öğretmenlerin eğitim inançları ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nicel bir araştırmadır ve ilişki tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini Sandıklı ilçesindeki ilkökullarda görev yapan 201 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Eğitim İnançları Ölçeği” ile “California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, Pearson Korelasyon, tek yönlü varyans analizi ve iki yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, ilkökul öğretmenleri en çok varoluşçu eğitim ile ilerlemecilik eğitim inançlarını benimsedikleri; öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilim düzeylerinin düşük olduğu ortaya çıkmıştır. İlkokul öğretmenlerinin eğitim inançları ile eleştirel düşünme eğilimleri arasında pozitif yönlü, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Cinsiyet, mesleki kıdem, kitap okuma durumu, anne ve baba eğitim durumu değişkenleri ile eleştirel düşünme eğilim düzeylerinin birlikte öğretmenlerin eğitim inançları üzerinde ortak etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilim düzeylerindeki artış, benimsedikleri eğitim inançlarını etkilemekle birlikte varoluşçu eğitim ve ilerlemecilik eğitim felsefelerinin ortalamalarını yükselttiği saptanmıştır. Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde öğretmen

adayları için eğitim fakültelerinin ve mevcut öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerinin eleştirel düşünmeyi geliştirecek bir yapıya dönüştürülmesi söz konusu olabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, eğitim felsefesi, eleştirel düşünme

İLKOKULDA SATRANÇ EĞİTİMİ

SEYFİ TÖLÜ¹

19 Mayıs İlkokulu Toroslar/Mersin¹

Özet: İlkokulda satranç eğitimini amacı, öğrencileri erken yaşta satranç ile tanıştırmaktır. Çocukların bizzat oynamalarını sağlamaktır. Satranç ile büyüyen nesiller yaratmaktır. satrancın faydaları anlatmakla bitmez. Satranç çoklu zekayı aktif hale getirir. Analitik düşünmeyi, analiz yapmayı, önermede bulunmayı, tahmin etmeyi, planlama yapmayı, zamanı en verimli şekilde kullanmayı, pes etmemeyi, centilmen olmayı, sabretmeyi gibi bir çok davranışı kişiye kazandırır. Beraberinde, bireyi tanıma, yönlendirme imkan içerir. Bu sayede erken yaşta çocukları ilgi alanlarına doğru yönlendirme imkanı verir. Satrançla edinilen bu kazanımlar ilerde tasarım yapan, proje üreten ve etkinliklere katılan bireylerin oluşmasını sağlar. Bu da milli eğitimin en temel hedeflerinde birisidir. Bilinçli, ne yaptığını bilen, sorgulayan, üreten, kendine, çevresine, milletine yararlı bireyler yetiştirmek bu olsa gerek. İlkokul, eğitimin ilk basamaklarından biridir. Geleceğimiz olan çocukları en iyi şekilde yetiştirmeliyiz. Bu yaş gurubu daha çok oyun çağıdır. Satranç sayesinde oyun oynayarak nitelikli bireyler yetiştirilir. Oyunla başlayan eğitim zaman içinde satrancın kapsayıcı dünyasına evrilir. satrançla büyüyen çocuk, hem oyun zevkini giderir. Sıkılmadan severek oynar. Yukarıda yazdığım davranışları farkına varmadan oyun oynayarak kazanır. İşte tam bu bağlamda okulda satranç sayesinde azımsanmayacak faaliyetler yaptık. Neler mi yaptık? Öncelikle okulda satranç egzersizi açıldı. Yoğun ilgi sonunca imkanlar çerçevesinde satranç odası oluşturuldu. Haftanın belirli günleri ders sonunda çocuklarla egzersiz yapıldı. Satranç sayesinde okulda turnuvalara yapıldı. Turnuvada katılan öğrencilere sertifika verildi, derece yapanlara madalya takdim edildi. Bu unvanlar öğrencilerin mebbis eokul modülüne işlendi. Yanı sıra İl düzeyindeki turnuvalara öğrenciler beraberinde velileri ile bileklikte katıldılar. Turnuvalar sayesinde sosyalleştiler. Erken yaşta diğer okulları ve diğer çocukları gördüler. Bu o çocukların ve velilerin geleceğe bakışlarını etkiledi. Bu etkinlikler tüm okul düzeyinde tercih edilen etkinlikler arasında yer aldı. Yukarıda yararlarını, kazanımlarını saymakla bitiremediğim satranç en erken yaşta çocuklarımızla tanıştırılmalıdır. Bakanlığımızın seçmeli dersler olarak sunmasının ötesine geçmelidir. Satranç okullarda öncelikli ders olarak haftalık ders programına eklenmelidir. Okullara satranç odaları oluşturulmalıdır. Okullar arası satranç müsabakaları yaygınlaştırılmalıdır. Günümüzde satranç bu işe gönül vermiş öğretmenler tarafından çok az sayıda çocukla yürütülmektedir. Milli Eğitimimize , okullarımıza daha fazla imkan verilmelidir. Kısaca satranç daha fazla teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Satranç, kendini keşfetmek, geliştirmek

İLKOKULLARDA OBEZİTE İLE MÜCADELE YÖNTEMİ: GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI/C KUŞAĞI: GEÇMİŞE YOLCULUK

SÜLEYMAN YILMAZ SARI¹

Kadri Suyabakan İlkokulu-Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu araştırmanın amacı,9-11 yaş arasındaki ilköğretim öğrencilerinin “Obezite ile Savaş” kapsamında geleneksel çocuk oyunları oynadıkları zamanda yaktıkları kalori miktarı ile normal zamanda yaktıkları kalori miktarlarını incelemektir. Nitel olarak ele alınan bu araştırmada “Koşullu Örneklem” kullanılmıştır. Bu doğrultuda; C Kuşağı: Geçmişe yolculuk adlı Erasmus KA229 projesine seçilen “Vücut Kitle Endeksi”(BMI) +25 ve buna yakın öğrenciler seçilmiş ve yaşları 9-11 arasında 5 ülkeden 125 öğrencinin değerleri ölçülmüştür. 125 ilköğretim öğrencisinin her oyundan önce normal zamanda hafta içi günlük yaktıkları kalori miktarları ile oyunların olduğu hafta içindeki günlük yakılan kalori değerleri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. C kuşağı diye adlandırılan günümüz nesli, Teknoloji ile iç içe yaşam sürmektedir. Belli bir yaş aralığı olmayan , bu "C" kuşağı ne dersiniz? İsmindeki ‘C’ harfi ‘tüketici’ (consumer), ‘bağlantıda’ (connected) ve ‘içerik’ (content) kavramlarından yola çıkarak verilmiş. Hatta ‘iletişim kuran’ (communicating), ‘bilgisayarlı’ (computerized) ve ‘tıklayan’ (clicking) gibi anlamların da ‘C’ harfince kapsadığı öne sürülüyor. C Kuşağı, tüketici kültüründe yeni ve güçlü bir akımı temsil etse de günümüz çocukları bu tanıma karşılacaktır.Yani teknoloji ile iç içe bir yaşam sürmektedirler.Teknolojiyle iç-içeli durum sadece çocukları kapsamamakta aynı zamanda ebeveynleri de sarmış durumdadır.Bu Sedanter yaşam tarzından(Günde 5000’den az adım atan bireyleri “Sedanter” olarak tanımlamaktadır.-Tudor-Locke,2011,-Spor Hekimliği Dergisi, Sema CAN/Hitit Ün.v.) bir nebze de olsa öğrencileri uzaklaştırmayı hedeflemekteyiz. Çocukluk döneminde öğrenmeyi sağlayan en önemli etkinliklerden biri oyundur (Hanbaba, 2011). Oyun, belli bir amaca yönelik ya da amaçsız olarak, kurallı ya da kurlsız, çocuğun tüm gelişim alanlarına etki eden, çocuğun isteyerek ve hoşlanarak katıldığı, araçlı ya da araçsız olarak gerçekleştirilebilen doğal öğrenme aracıdır (Pala ve Erdem, 2011). Oyun zihinsel bir ortamı ve nesnelere olan, aynı zamanda kültürel yönleri de bulunan bir öğrenme etkinliğidir (Nicolopoulou, 1993). Ulutaş’a göre (2011) oyun, bir eğlence kaynağı olmanın yanı sıra, bireyin kendisini ve çevresini anlamasını sağlayan etkili bir gelişim, iletişim ve eğitim aracıdır (aktaran: Pehlivan, 2005).- İlkokul 2. ve 3. Sınıf Öğrencilerinin Oynadıkları Oyunların İncelenmesi, Doç.Dr.M.Ü. ÖZTABAK-Dergipark2017/3. Bununla birlikte, okullarımızda öğrencilerimiz aile tutumu ve fiziki koşullar gereği %95'e yakın bir kısmı dijital oyunlarla hareketsiz zamanlar geçirmektedir. Bunun neticesinde enerjisini atamayan öğrenciler okulda istenmeyen davranışlar sergileyerek akranlarını rahatsız etmekte, sınıf arkadaşlarını, öğretmenleri ve okul yönetimini ciddi anlamda zorda bırakmaktadır. Bu durum aileyi de çeşitli arayışlara itmekte, son 3 yılda Rehberlik Servislerine yıl boyunca başvuran öğrenci sayısında %300 artış olmakta, aynı dönemde Psikologlardan ya da Psikiyatri polikliniklerine başvurarak ilaç kullanma oranında da bir önceki yıla göre sakinleştirici ilaç kullanan öğrenci sayısı %78 oranında artış olmuştur.Aynı dönemde yapılan ölçümlerde Obeziteye aralığında olan öğrencilerde artış olduğu görülmüştür.Bu durumu EUROSTAT verileri de desteklemektedir. 28 AB ülkesindeki “Kilolu İnsan” ortalaması 2014 te 51,6 iken 2017 de 52,0 yükselmiş, “Ön Obez İnsan ” ortalaması 2014’te 35,7 iken,2017’de 36,8’ye yükselmiştir. Bu çalışmanın amacı, farklı ülkelerden 9-11 yaş aralığında bulunan Vucüt Kitle İndeksi(BMI) +25 veya buna en yakın 125 ilköğretim öğrencisine geleneksel çocuk oyunu oynatarak hem oynarak keyifle öğrenmesini sağlarken, hem de yaktıkları kalori miktarları ölçülmüş ve geleneksel çocuk oyunları

oynamanın obezite ile mücadele için önemi ortaya konulması amaçlanmıştır. Proje ortağı olan 5 ilköğretim okulundaki BMI +25 olan 125 öğrenci belirlenmiş ve her grup farklı zaman diliminde, farklı kültüre ait geleneksel çocuk oyununu oynamışlar ve yaktıkları kaloriler akıllı saatlerdeki veriler tablo haline getirilmiştir. Her okulun koordinatörü başkanlığında okul proje takımı tarafından oyun öncesi (Normal okul zamanı) kalori ölçümü ve oyunlar esnasında yakılan kaloriler ölçülmüş ve tek tek not edilmiş ve tablo haline getirilmiştir. Veri Toplama Aracı; Vücut Kitle İndeksi (BMI) +25 üstü veya buna yakın 125 öğrenci belirlenmiştir, 125 öğrencinin hafta içi normal okul zamanlarındaki yaktıkları kalori Akıllı Saat uygulaması ile ölçülmüştür, 125 öğrencinin hafta içi oyun oynadıkları zamandaki yaktıkları kaloriler Akıllı saatler ile ölçülmüştür, Her iki zaman için tablolar oluşturulmuş ve yorumlanmıştır

Anahtar Kelimeler: ilkokullarda obezite ile mücadele, geleneksel çocuk oyunları, oynarken öğrenme

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL BİLGİNİN VARLIK ALANINA YÖNELİK ALGILARI: NURDAĞI ÖRNEĞİ

HÜSEYİN SIHAT¹, BAYRAM BOZKURT², YASEMİN N. TÜRKDAL³, ULUS CANBERK ÇAKAR⁴,
HAZEL YELSELİ⁵, ÖZGE ÖZCAN⁶

*Nurdağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü¹, Gaziantep Üniversitesi², Nurdağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü³,
Nurdağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü⁴, Nurdağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü⁵, Nurdağı İlçe Milli Eğitim
Müdürlüğü⁶*

Özet: Öğrenme bir süreç ve bağlamlar bütünü olarak değerlendirilmesi gereken bir olgudur. Bireyler bilgiyi edinirken veya bilgiye anlam yüklerken yaşantıları, algıları, kavrama farklılıkları, deneyimleri, hayata bakış açıları gibi farklı etkenler öğrenme süreçlerine etki edebilmektedir. Öğrencilerin yeni bir bilgi ile karşılaştıklarında o bilgiyi edinmelerine daha önce bildikleri ve anlamlı hale getirdikleri bilgiler etki edebilmektedir. Öğrenme birikimsel bir süreçtir. Çalışmada bilim ve bilimsel bilgiye yönelik ilköğretim öğrencilerinin algıları bilimsel çalışma ve varlıklar, bilimsel çalışmaların gerçek karşılığı, bilimsel varlıklar, varlığın sürekliliği, gerçekliğe ulaşma kapsamında ele alınmıştır. Bu bağlamda ilgili araştırmada Gaziantep ili, Nurdağı ilçesinde bulunan öğrencilerin bilimsel bilginin varlık alanına yönelik algılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın amacı doğrultusunda 2022-2023 eğitim ve öğretim döneminde ilköğretim düzeyinde öğrenim gören 7020 öğrenci arasından basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen 650 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Bu kapsamda öğrencilerin kişisel bilgileri (sınıf seviyeleri, cinsiyetleri ve ilçede gerçekleşen bilim şenliğine katılım durumları formu) ile Çoban ve Ergin (2010) tarafından geliştirilen “İlköğretim Öğrencilerinin Bilimsel Bilginin Varlık Alanına Yönelik Görüşlerini Belirleme Ölçeği” uygulanmıştır. Veri analizi kapsamında normallik dağılımı kontrol edildikten sonra betimsel analizler için aritmetik ortalama, standart sapma, gruplara göre anlamlı farklılaşma için t-testi, tek yönlü varyans analizi gibi istatistiksel analizler kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizi sonucunda öğrencilerin bilimsel bilginin realist yönüne ilişkin algılarının daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bilimsel çalışma ve varlıkları alanına ilişkin bilimsel bilginin deney ve gözlemler aracılığı ile elde edileceğini ve bilimsel bilgilerin toplumsal olaylardan etkilendiğini ifade etmişlerdir. Bilimsel bilginin gerçekliğe ulaşma boyutu kapsamında öğrencilerin yapılan çalışmaların her zaman doğru olmasa da bizi gereceğe ulaştırabileceği noktasında yüksek algıları ontolojik olarak bilimsel bilgiye yüklenen inancı olumlu yönde ortaya koymaktadır. Aynı zamanda epistemolojik açıdan bakıldığında bilgiye ulaşma kapsamında gerçek bilginin doğada varolduğu, gözlenemeyen ve deneyler aracılığı ile elde edilemeyen bilginin gerçek yaşamda karşılığı olmadığını belirtmişlerdir. Ayrıca gerçek ve kesin bilgiye ancak deney ve gözlemler aracılığı ile ulaşılabilmesine ilişkin daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmüştür. Bilimsel sürekliliği kapsamında ise bilginin gerçekliği için bilimsel bilginin geçerliğini kaybedince o çalışmanın ortaya koyduğu varlıkların da yok alacağı şeklinde bir algıya düşük de olsa sahip oldukları görülmüştür. Öte yandan araştırmanın bir diğer bulgusu kapsamında bilimsel bilginin varlık alanına ilişkin öğrencilerin algılarının demografik değişkenlere göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin bilimsel bilgiyi gerçekçi (realist) bağlamda algıladıkları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel bilgi, ilköğretim öğrencileri, tarama modeli

İŞVERENLERİN MESLEKİ EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

AYŞE KAZANCI TINMAZ¹, ADEM BAĞCA²

Ondokuz Mayıs Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Toplumsal kalkınmanın sağlanabilmesinde nitelikli işgücü en önemli unsurlardan birisini oluşturmaktadır. Özellikle gelişen teknolojinin iş ortamlarına entegrasyonu ulusal ve küresel rekabette avantaj sağladığı için bu sürece uyum sağlayacak nitelikte işgücünün yetişmesi son derece önemlidir. İşgücü niteliğinin artırılması kapsamında ülkemizde mesleki eğitimin güçlendirilmesi konusunda çalışmalar yapılmaktadır. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda yapılan düzenlemeler de bunlar arasında yer almakta olup bu düzenlemenin işverenleri doğrudan ve dolaylı etkileyen yönleri bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı da işverenlerin, mesleki eğitime yönelik görüşlerini incelemek ve 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda yapılan düzenlemenin işverenlere yansımalarını ele almaktır. Bu kapsamda düzenleme sonrasında karşılaşılan durum ve sorunlar, çözüm önerileri işveren görüşleri doğrultusunda araştırılmıştır. Araştırma nitel bir çalışma olup, araştırma tasarımında durum çalışması temel alınmıştır. Çalışma grubunda 2022-2023 eğitim öğretim yılında Sivas il merkezinde, Mesleki Eğitim Merkezleri öğrencisi çalıştıran işyerlerinin, işverenleri yer almaktadır. Katılımcılar ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Araştırma verisi görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Katılımcılardan randevu alınarak işyerlerinde görüşme yapılmıştır. Görüşmeler neticesinde her bir araştırma sorusuna verilen yanıtlar üzerinde betimsel kodlama yapılarak toplanan veri analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulardan bazılarına göre; işverenler ilgili yasal düzenlemenin olumlu yanlarına dikkat çekmekle birlikte sürece yönelik bazı öneriler getirmişlerdir. Bu öneriler arasında; okul ile işletmeler arasında işbirliklerinin ve okullardan işletmelere yapılan teknik gezilerin artırılması, öğrencilerin gelişimi için daha çok uygulama yaptırılması ve iş ahlakının geliştirilmesi, mesleğin sevdirmesi için gereksinim duyulan danışmanlık hizmetlerinin verilmesi, iş güvenliği konularında daha duyarlı olabilmeleri için okulun bu hususta akredite olması yer almaktadır. Ayrıca devlet katkısının ödenmesinde yaşanan sorunların giderilmesi konusunda da bazı öneriler belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki eğitim, işveren, MESEM

İYEP UYGULAYAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN PROGRAMIN UYGULANMASI SONRASINDA ELDE EDİLEN KAZANIMLARA YÖNELİK GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRMELERİ

MEHMET FATİH KARACABEY¹, ŞERAFETTİN KOÇAK²

Harran Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: İlkokullarda Yetiştirme Programı 3. sınıf öğrencilerinden Türkçe ve matematik derslerinde kazanımları yeterli düzeyde edinemeyenlere bir telafi eğitimi sunarak bireysel öğrenme ihtiyaçlarını gideren bir programdır. Bu araştırma ile; Şanlıurfa ili Birecik ilçesinde daha önce İYEP uygulamış veya halen uygulamakta olan sınıf öğretmenlerinin programın uygulanması sonrasında elde edilen kazanımlara yönelik değerlendirme ve tavsiyelerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırma, İYEP uygulayan sınıf öğretmenlerinin programa ilişkin görüş ve değerlendirmelerini derinlemesine incelemek amacıyla nitel araştırma yaklaşımına göre tasarlanmış ve durum desenine göre yapılandırılmıştır. Bu çalışmada kullanılmak üzere yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Bu görüşme formunu hazırlamak için alanyazın taraması yapılarak 11 açık uçlu taslak görüşme soruları hazırlanmıştır. Görüşme formundaki taslak sorulara ilişkin iki alan uzmanının (Türkçe Öğretmenliği ve Eğitim Bilimleri alanlarından) görüşleri alınarak sorularda güncelleme yapıp soru sayısı 10'a indirilmiştir. Veriler 2020 – 2021 eğitim öğretim yılının birinci döneminde toplanmıştır. Çalışmanın katılımcıları olan öğretmenlere, görüşme öncesinde bilgi verilmiş ve görüşmeler gönüllülük esasına göre yapılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını Şanlıurfa İli Birecik ilçesinde İlkokullarda Yetiştirme Programı Uygulayan 31 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcı öğretmenler k1, k2, k3... (Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3...) olarak kodlanmıştır. Araştırmada çalışma grubu seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yoluyla seçilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre programı uygulayan sınıf öğretmenlerinin; İYEP'i başarılı bulduğu, İYEP'in öğrencilerin eksik öğrenmelerini giderdiği, programın öğrencilerle bire bir ilgilenme imkanı sağladığı, ÖBA'nın amaca hizmet ettiği, programda yer alan kazanımların Türkçe ve matematik derslerine yönelik temel ihtiyaçları karşıladığı, İYEP için hazırlanmış etkinlik kitaplarının amaca uygun ve ihtiyaçları karşıladığı, programın eğitimde fırsat eşitliğine katkı sağladığını düşündükleri sonucu çıkarılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin tamamının İYEP'in sadece 3. Sınıf kademesinde uygulanmasını yeterli bulmadıkları sonucuna da ulaşılmıştır. Araştırmada İlkokullarda Yetiştirme Programı uygulayan sınıf öğretmenlerinin, programa yönelik; İYEP'te kullanılmak üzere hazırlanan etkinlik kitaplarının kapsamı ve içeriği genişletilip kitaplarda daha fazla etkinliğe yer verilmesi gerektiği, İYEP'te modüller için ayrılan süreler ve programın uygulanma zamanı öğrenci ve öğretmenlerin görüşleri alınarak belirlenmesi gerektiği önerileri de belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlkokullarda yetiştirme programı, sınıf öğretmeni, ilkokul

İYİLİK ÇİÇEKLERİMİZ HER YERDE AÇIYOR

ÖZNR ÇELİK¹, SEVİNÇ HARDAL², MURAT ERMİŞ³, MUAMMER AKDAŞ⁴, AYŞEGÜL ÜMMÜHAN ŞAN⁵, FATMANUR ÇAĞLAR⁶, NURAN DÖNMEZ⁷, NURTAN CAN⁸, RUKİYE ATMACA⁹, TOYGUN FAHRİYE MENDERES¹⁰, KHATUNA KHACHAPURIDZE¹¹, ELZBİETA WROBLEWSKA¹², DANİJELA KUŽET¹³, SULHİYYE HUSEYNOVA FİLOMENA LANZETTA¹⁴, FİLOMENA LANZETTA¹⁵

Sabiha Gökçen İlkokulu /İzmir¹, Sabiha Gökçen İlkokulu/İzmir², TEV Abdullah Nezahat Erboz İlkokulu/İstanbul³, Aynur Kasabalı İlkokulu/Konya⁴, Yüksel Bahadır Alaylı Bilim ve Sanat Merkezi. ⁵, Fatih Sultan Mehmet İlkokulu⁶, Cahit Zarifoğlu İlkokulu⁷, Hanım Ömer Çağıran İlkokulu/Antalya⁸, Sadullah Özer İlkokulu- Balıkesir⁹, Mahide Koşukçu İlkokulu/Konya¹⁰, Khashuri İlkokulu/Gürcistan- ¹¹, Zabrz İlkokulu/Polonya¹², Belgrat İlkokulu/Sırbistan¹³, Bakü İlkokulu/Azerbaycan¹⁴, Afragola İlkokulu/İtalya¹⁵

Özet: İyilik Çiçeklerimiz Her yerde Açıyor adlı çalışmamızın çıkış noktası insan olmanın gereği olarak iyiliğin, yardımlaşmanın yaşanabilir bir toplum için önemine dikkat çekmeye, yapıp yaşayarak o zevki tatmalarına, olumlu yönde kişilerin gelişimlerine, İyi yöndeki davranışsal gelişimlerine destek olmaktır. Proje etkinlikleri yıl boyunca eğitim müfredatına entegre edilmiştir. Değerler eğitiminde proje temelli öğrenme yaklaşımın kullanılabilceği gözlemlenmiştir. Yapılan etkinlik ve uygulamalar ile kazanımların öğrencilerde kalıcı davranışa dönüşmesi sağlanmıştır. 'İyilik etme' 'yardımlaşma' davranışının sosyal ilişkilerimizdeki önemi. İlişkileri güçlendirmedeki rolünün büyüklüğü. İnsani ilişkilerde önemli yere sahip, hepimizin yapmaya ya da yapılmaya ihtiyaç duyduğu, etkisi bir o kadar büyük 'İyilik' konusunda farkındalık oluşturulma. Öğrencileri güzel davranışlara sevk edip bu davranışların hayatlarında yer edinmesini sağlama gereği. Öğrencileri güzel davranışlara sevk edip bu davranışların hayatında yer edinmesini sağlamak. Güzel davranışları öğrenme, pekiştirme, uygulanmasını sağlamak. • Çevreye karşı, insanlara ve haklarına karşı duyarlılık kazanmak. Kişisel, sosyal, duygusal gelişimlerine katkı sağlamak • Öğrencilerin değerleri davranış haline getirmelerine katkı sağlamak. İnsani değerlerin davranışa dönüşmesini sağlamak. • İyilik değerinin benimsenmesi, gelişmesi, yaygınlaşması, pekişmesine yardımcı olmak. • İyi davranışları yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlamak. İyilik değerinin önemini fark ettirmek. Projemizle edindiğimiz amaç, karşıdaki insana sevgi, saygı ve değer verme göstergelerinden biri olan selamın insanın bireysel ve sosyal hayatındaki önemi ile ilgili farkındalık kazandırmaktır. Ayrıca öğrencilerin teknoloji ile buluşması sağlanmış ve çeşitli web2 araçları kullanmaları sağlanmıştır. Yapılan çalışmalar müfredata entegre edilmiş ve farklı disiplinlerle ilişkilendirilmiştir. Bunun yanı sıra belirli gün ve haftalarla da ilişkilendirilmiştir. Etik kuralları belirlenmiştir. İnternet güvenliği ile ilgili bilinçlenilmiştir, eğitimlere katılarak sertifikalar alınmıştır. Belirtilen hedefler doğrultusunda çalışmalar yerine getirilmiştir. İyilik konusunda evde, okulda, sokakta, doğada/çevrede kısaca bulunduğumuz her yerde önemi ve gerekliliği hakkında farkındalık oluşturulmuştur. Slogan, hikaye, pano, video pano oluşturma, çalışmalarını sanal sergiyle hazırlama vb. etkinliklerle düşünme, web2 araçları kullanma becerilerini geliştirmişlerdir. } Gündelik hayatta yaptıkları iyiliklerden oluşan iyilik çiçeklerini sergilemişlerdir. Aralık Ayında, İyilik çiçekleri depremzedeler için İzmir'de açtı. İyilik konulu çalışmamız, sözde kalmayıp bizzat uygulamaya geçirilmiştir. Depremın İzmir'de olmasından dolayı, çalışmamız kapsamında İzmir 'deki depremzedelere destek olmak amacıyla Türkiye genelinde çalışma ekibimizce yardım kampanyası başlatılmıştır. Depremzedeler için gönderilen malzemeler titizlikle deprem bölgesine götürülerek

AFAD ve Kızılay'a teslim edilmiştir. Yapılan anketlerle “iyilik/iyi davranışlar” konusunda farkındalık oluşturduğu, müfredat konularının daha iyi öğrenildiği, farklı web2 araçları kullanımı ve etkin katılım ile beklen faydanın sağlandığı görülmüştür. Yapılan çalışma mesleki gelişime katkı sağlamıştır. 21. yüzyıl yenilikçi öğretim yöntemleri kullanılmış,mesleki açıdan gelişme fırsatı bulunmuştur(farklı web2 araçları vb). Teknolojik becerileri gelişmiştir,bu beceriler derslerde uygulanmasında etkili olmuştur. Hedeflenen amaçlara ulaşılmasının gözlemlenebilmesi için çalışma öncesinde öğrencilerin hazırbulunuşluklarını ölçmek amaçlı ön test yapılmıştır. Çalışma sonunda uygulanan son test ile öğrencilerin neler kazandığı ölçülmeye çalışılmıştır. Ön test ve son test sonuçları incelendiğinde projenin belirlediği amaçlara ulaştığı sonucu görülmüştür. Yapılan çevrimiçi toplantılar, öğretmen Webinarları ve öğrenci Zoom buluşması,Forum kullanımı WatssApp ve grup sohbetleri ; çalışma sürecinde farklı Web2 araçlarının etkin kullanımı, karışık ülke ve okul takımları, etkinlik sürecinde velilerin de projeye aktif destek olması çalışmalarımızın iyileşmesinde katkı sağlamıştır. Değerler eğitiminin teorik anlatımdan ziyade, öğrenci merkezli olmasıyla davranışlarda kalıcılığın sağlanması önerilmektedir. Değerlerin yaşantısal öğrenme ile davranışa dönüştürülebileceği, pratik uygulama ve öğrenme yöntemleri kullanılarak kalıcı davranış sağlanması önerilmektedir. Öğrencilerin aktif olmaları ile öğrendiklerini sahiplenme ve davranışa dönüştürme konusunda ilerleme gözlenmiştir. Diğer değerlerin de yaşantısal öğrenme ile davranışa dönüştürülebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İyilik, yardımlaşma, dayanışma, işbirliği

KADIN ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM YÖNETİCİSİ OLMALARINI ENGELLEYEN NEDENLER

BERATİYE KOCAMAN¹

Samsun -İlkadim-Meb Atatürk Anaokulu¹

Özet: Bu çalışmada kadın öğretmenlerin yönetici olmalarını etkileyen etmenler araştırılmıştır. Bu araştırmanın amacı, kadın öğretmenlerin yönetici olmak istememelerinin altında yatan nedenler olarak yaş, cinsiyet, çevre, medeni durum, toplumun bakış açısı, kadın öğretmenlerin yöneticiliğe bakış açısı ve mesleki kıdem durumlarına göre araştırılmıştır. Nitel araştırma yöntemi olarak olgu bilim (fenomonoloji) yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırmanın katılımcıları Samsun İli İlkadım, Canik, Atakum ilçelerinde farklı eğitim kademelerinde görev yapan 45 kadın öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcılar seçimi yapılırken, yaş ve medeni duruma göre ve gönüllülük esasına göre seçilmiştir. Araştırmada verilerin toplanması için görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın temel amacı kadın öğretmenlerin eğitim yöneticisi olmalarını engelleyen nedenlerin araştırılmasıdır. Bu bağlamda aşağıda belirtilmiş olan araştırma sorularına yanıtlar aranmıştır. Kadın öğretmenlerin, yönetici olmak istememeleri konusundaki tercihleri hakkındaki görüşleri nelerdir? Kadın öğretmenlerin medeni durumlarının yöneticiliğe etkileri konusundaki görüşleri nelerdir? Kadın öğretmenlerin çevre şartlarının yöneticiliğe etkileri konusundaki görüşleri nelerdir? Kadın öğretmenlerin yöneticiliğe bakış açılarını olumsuz yönde etkileyen etmenler açısından görüşleri nelerdir? Kadın öğretmenlerin yöneticilikte cinsiyet kavramı açısından, yöneticilik görüşleri nelerdir? Bu çalışmada kadın yöneticilerin sayısının az olmasının nedenleri nicel bir araştırma ile irdelenmesi ilgili alan yazına, yönetici yetiştirme politikalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Kadınların yönetici olma sürecinde ve yükselmelerinde karşılaştıkları engellere ilişkin yapılmış benzer çalışmalar bulunmakla birlikte farklı bir nicel araştırma grubunun da katkı sağlayacağı önemli bulunmaktadır. Araştırmanın kadın yönetici sayısını artırmak için yapılacak çalışmalara ve bu konuyla ilgili yapılacak yeni araştırmalara ışık tutması beklenmektedir. Baybara (2018) tarafından yürütülen “Devlet ve Özel İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Rollerine İlişkin Yeterlikleri (İstanbul İli Bahçelievler İlçesi Örneği)” başlıklı çalışmada devlet ve özel ilköğretim okulu yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin eğitimde etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla sergilemeleri gereken teknoloji liderliği rollerine ilişkin yeterlik düzeylerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda okul yöneticilerinin ‘sergileme düzeyinin daha yüksek olduğunu ifade ettikleri sonucu ortaya çıkarılmıştır. Araştırmada görüşme formu ile elde edilen cevaplar incelenmiş ve kodlar verilmiştir. Bu kodlar belli gruplamalara göre ayrılmış ve temalara ulaşılmıştır. Bu temalar: medeni durum, yaş, çevre ve bakış açısından oluşmaktadır. Katılımcıların tamamı genel olarak farklı farklı engellerden dolayı yöneticiliğe sıcak bakmadıkları ön plana çıkarmışlardır. Yöneticiliğin sınırları tam çizilmiş bir görev tanımının olmadığını düşündükleri için yöneticiliği istememektedirler. Mesai saati kavramının öğretmenlikten fazla olmasından dolayı yöneticiliğe olumlu bakmamaktadırlar. Bu araştırma MEB taşra teşkilatında Samsun ili 3 ilçesini kapsayacak şekilde yapılmış olup, daha kapsamlı bir araştırma yapılabilir. Bu araştırma sadece kadın öğretmenler üzerinde yapılmıştır. Yeni bir araştırma yaparken kadın öğretmenlere erkek öğretmenler de katılıp aynı konuda yeni araştırmalar yapılabilir. Yapılacak başka bir çalışmada kadın öğretmenler ile eşleri de araştırmaya dahil edilerek çalışma yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, kadın yönetici, yaş, medeni durum, cinsiyet

KAYGILI ÖĞRETMEN, YENİ NESİL VELİ

SEVİNÇ AYDIN¹

Şehit Ömer Halisdemir Anadolu Lisesi- MEB¹

Özet: İnsanın işinden sağladığı tatmin duygusuyla kaygının ters orantılı olduğu yapılan araştırmalar ortaya koymuştur. Bu nedenle hemen her toplumda çok önemli kabul edilen eğitim gibi bir alanda hizmet veren öğretmenlerin mesleki kaygılarının ve kaygı düzeylerinin araştırılması elzemdir. Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı günümüzde artan öğretmen kaygılarının kaynağının tespiti ve velilerin eğitime yeni bakış açısı ile eğitimde değişen rollerinin etkisini incelemek olmuştur. Ayrıca yeni nesil velilerin öğretmene, öğrenciye ve doğal olarak eğitime olan davranış ve tutumlarının, öğretmenlerin öğretme motivasyonu ile arasındaki ilişkiyi belirlemek bu çalışmanın temel amaçlarındandır. Araştırma, Batman ilinde bulunan okullarda 2022-2023 eğitim öğretim yılında görev yapan öğretmenlerin katılımı ile nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bir durum çalışmasıdır. Araştırmanın örneklemini uygun örneklem yönetimi ile ulaşılan farklı düzeylerde ve farklı okul türlerinde çalışan öğretmenler ve idareciler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak birebir görüşmelerden (ropörtaj) ve Google forms aracılığıyla gerçekleştirilen anketlerden faydalanılmıştır. Kullanılan anketin birinci bölümünde öğretmenlere ait genel bilgileri içeren 5 soru, ikinci bölümde öğretmenlerin mesleki kaygılarının olup olmadığı varsa nedenleri ile ilgili 10 soru ve üçüncü bölümde öğretmenlerin velilerle ilgili kaygı- iletişim vb. konularda 14 soru ve son olarak kaygılarının muhtemel çözümü için açık uçlu 1 soru olmak üzere 30 soru bulunmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenlerin veli davranışlarından doğrudan etkilendiği, öğretme motivasyonu düzeylerinin anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir. Ancak öğretmenlerin mesleki hizmet süresi değişkenine göre de öğretme motivasyonları ve dışsal motivasyon alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin itibar kaybı, maddi manevi gelecek kaygıları ile sahada çalışanlar olarak eğitim politikalarının belirlenmesinde karar verici konumda bulunmadıklarını düşünmelerinden kaynaklı hissedilen baskı, velilerin büyük çoğunluğunun öğretmenlerin eğitim anlayışına yöntem ve tekniklerine ve hatta aldığı kararlarına artan müdahaleleri ile öğretme motivasyonları arasında negatif korelasyon değerleri olduğu bulunmuştur. Öğretmenlerin negatif kaygı düzeylerinin azaltılması öğretmenlerin öğretme motivasyonunu arttıracığından daha kaliteli bir eğitimin gerçekleştirileceği aşikardır. Bu doğrultuda, öğretmenlerin kaygılarını azaltmak için belirli aralıklarla motivasyon faaliyetleri düzenlenmesi, yaşam kalitelerinin maddi manevi artırılması ve öğretmenlik mesleğinin itibarını arttıracak öğretmenin elini güçlendirecek adımların atılması çözüm olarak sunulabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim ve veli, kaygılı öğretmen, öğretme motivasyonu, yeni nesil veli

KELİMELERİM ÖZGÜRLÜĞÜM ETWINNING PROJESİ

TUBA ERDEN¹, MAKBULE BİLA²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Projemizin amacı öğrencilerimizin kelime dağarcığını geliştirerek okuma alışkanlığı kazandırmaktır. Projemize Türkiye’den 10, Arnavutluk 1 ve Litvanya’dan 1 öğretmen olmak üzere toplam 12 öğretmen katılmıştır. Öğrencilerimizin anadillerini daha iyi ve anlaşılır bir şekilde kullanarak, kelime hazinelerinizi geliştirip, kendilerini daha doğru bir şekilde ifade edebilecekleri etkinlikler hazırladık. Yeni öğrendiğimiz kelimelerden zihin haritası oluşturarak bu kelimelerden sözlük, akrostiş şiir ve hikaye kitabı olarak ortak ürünler hazırladık. Projemizde öğrencilerimizin gelişimini her açıdan desteklemek için çeşitli etkinliklere yer verdik. Öğrencilerimizle birlikte sınıfımızda öğrendiğimiz kelimelerden kelime köşesi oluşturduk, okudukları kitaplardan öğrendikleri yeni kelimelerle ayraçlar yaptılar, bu kelimelerin anlamlarını sözlükten bulup resmettiler ve bu çalışmayı Flipsnack web2.0 aracı ile kitap haline getirdik. Mindmeister web2.0 aracı ile öğrendikleri kelimeleri zihin haritasına yazdılar. Öğrendikleri yeni kelimelerle sözlük oluşturdular ve hikaye kitabı yazdılar. Bunlar bizim ortak ve işbirlikçi ürünlerimizden bazılarını oluşturmaktadır. Etkinliklerimizi seçerken ve uygularken öğrencilerimizin gelişimine uygun olmasına dikkat ettik. Eğlenerek öğrenmelerini ve zihinsel gelişimlerini olumlu yönde desteklemeyi hedefledik. Teknoloji de öğrenmelerini sağlamak için uygun web2.0 araçlarına özen gösterdik. Her ay düzenli toplantı yaparak ortaklarımızla ve öğrencilerimizle iletişim halinde olduk. Öğrencilerimizin etkinliklere katılımını sağlamak için onların ön planda olduğu, bilişsel-duyuşsal gelişimlerini desteklemek için etkinlikler belirledik. Öğrencilerimizin yaparak yaşayarak, araştırarak ve işbirliği içerisinde çalışarak etkinliklere katılmasını sağladık. Etkinliklerimizi okuldaki öğretim programımıza uygun olarak ve öğrencilerin temel beceri ve yeteneklerini geliştirmeyi hedef alarak belirledik. Etkinliklerimizi öğrenciye yönelik, hedefe uygunluk, ekonomiklik, bütünlük ilkelerini göz önünde bulundurarak düzenledik. Müfredatımızda yer alan bütün derslerimizin kazanımlarını projemizdeki etkinliklerde kullanarak öğrencilerimizin temel beceri ve yeteneklerini geliştirmeye çalıştık. Kazanımlarımız birden fazla dersi içerdiği için multidisipliner yaklaşımdır. Öğrencilerimizi en doğru ve anlaşılır şekilde yönlendirerek etkinlikleri nasıl yapacakları konusunda onlara kılavuzluk ettik. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanmalarını, iletişim, yaratıcı düşünme, problem çözme ,araştırma becerilerini içeren etkinlikler yaptık. Yapmış olduğumuz ön ve son test çalışmalarına göre belirlediğimiz hedeflerimizi yüksek oranda gerçekleştirdik. Yapmış olduğumuz anket sonuçlarına göre; öğrencilerimiz yeni kelimeler, sözlük kullanımı ve alfabetik sıralamayı öğrendiler, kitap okuma alışkanlığı kazandılar.

Anahtar Kelimeler: Kelime, sözlük, kitap

KUBAŞIK ÖĞRENME YÖNTEMİNİN İLKOKUL 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HAYAT BİLGİSİ DERSİNDEKİ AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ

ÖZGÜR ŞİMŞEK¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Kubaşık öğrenme yöntemi, ortak bir amaca ulaşabilmek için bireylerin birlikte çalışarak grup etkileşiminde bulunabildikleri, bireysel ve grup olarak sorumluluk üstlendikleri, grup üyeleri arasında olumlu bağlılık kurabilme becerisi geliştirdikleri, merkezinde öğrencilerin olduğu etkileşimli küçük grup çalışmalarınıdır. Her konu ve sınıf düzeyinde uygulanabilen kubaşık öğrenme yöntemi öğrencilerin hem akademik başarılarına hem de sosyal becerilerine olumlu yönde katkılar sağlar. Kubaşık öğrenme yönteminde yaygın olarak kullanılan tekniklerden biri de ikili denetim tekniğidir. İkili denetim tekniği öğrencilerin öğrenme ortamlarında birlikte çalıştıkları, birbirlerinin öğrenmelerinden sorumlu oldukları, grup başarısı esasına dayanan bir kubaşık öğrenme tekniklerinden biridir. Çalışma kâğıtları ikili denetim tekniğinin uygulama aşamasında önemli bir yere sahiptir. Çalışma kâğıtları birbirine eş değer sorulardan oluşan iki sütün halinde düzenlenerek gruplarda öğrencilerin ikili olarak öğrenme ve birbirlerini denetlemelerine imkan verecek şekilde özel olarak hazırlanır. İkili denetim tekniğine göre düzenlenen derste öğretmen önce konuyu anlatır. Tüm sınıf öğretiminden sonraki ders saatinde, her kümeye ikişer adet olmak üzere ikili denetim tekniğine uygun hazırlanan çalışma yaprakları dağıtılır. Çalışma yapraklarında iki kutucukta, birbirlerinin eşdeğeri nitelikte belirlenen süre içinde bitebilecek sayıda soruya yer verilir ve küme içinde yan yana oturan iki öğrencinin birlikte bu soruları yanıtlamaları istenir. Öğrencilerden biri kendi kutucuğuna ilişkin soruları yanıtlarken, yanında oturan diğer arkadaşı (denetleyici), onu denetler. Tüm soruların roller değiştirilerek sırayla çözülmesi sağlanır. Konunun işlendiği son derste, öğrenciler bireysel olarak o konu ile ilgili konu sınavına alınır. Öğrencilerin konu sınavından aldıkları puanlara göre küme başarı puanları hesaplanır. Bu araştırmanın amacı ilkokul 3. sınıf Hayat Bilgisi dersinde kubaşık öğrenme yönteminin kullanılmasının öğrencilerin akademik başarılarına etkisini incelemektir. Araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen uygulanmıştır. Araştırma Adana iline bağlı Sarıçam ilçesi Ata İlkokulu'nda 34'ü deney grubu, 32'si kontrol grubu olmak üzere toplam 66 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Deney grubunda dersler araştırmacı tarafından, kontrol grubunda ise araştırmacının hazırladığı ders planları doğrultusunda sınıf öğretmeni tarafından işlenmiştir. Deney gruplarında dersin öğretiminde kubaşık öğrenme tekniklerinden birisi olan ikili denetim tekniği ile kubaşık öğrenme etkinlikleri kullanılmıştır. Kontrol gruplarında ise dersler 2018 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Program'nda yer alan öğretim yöntemleri ile gerçekleştirilmiştir. Uygulama 6 hafta sürmüştür. Araştırmaya ilişkin veriler 'Evimizde Hayat' ünitesini kapsayan başarı testi ile toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel analizlerinde bağımlı gruplar t-testi, bağımsız gruplar t-testi ve kovaryans analizi (ANCOVA) kullanılmıştır. Araştırma sonunda, deney grubu ve kontrol grubunun son test akademik başarı testi puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Kubaşık öğrenmenin deney grubu öğrencilerinin Hayat Bilgisi dersine ilişkin akademik başarıları üzerinde 2018 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Program'nda yer alan etkinliklere göre olumlu etkilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kubaşık öğrenme, ikili denetim tekniği, hayat bilgisi dersi

"KÜÇÜK BİR TOHUM TÜM DÜNYAYI DEĞİŞTİREBİLİR" ETWINNING PROJE POSTER BİLDİRİSİ

SERAP ALPARSLAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı-Fuat Köprülü İlkokulu¹

Özet: E-twinning platformu, iletişim teknolojileri kullanılarak Avrupa okullarındaki öğretmenlerle iş birliği ile yürütülen projeleri kapsamaktadır. Bir eTwinning projesi olan "Küçük bir tohum tüm dünyayı değiştirebilir." 2021-2022 yılları arasında sekiz aylık süreçte çeşitli etkinliklerle yürütülmüştür. Etkinliklere başlamadan önce katılan tüm ülke çocukları ile online toplantılar yapılarak birbirleriyle iletişime geçmeleri sağlanmıştır. Böylece projeye çok istekli başlanmıştır. Projemiz anasınıfı olarak 5 yaş grubu ile 9 Türk ve 14 yabancı ortaklı uluslararası olarak yürütülen projedir. 375 (üç yüz yetmiş beş) öğrencinin katılımıyla gerçekleşmiştir.. Projemizde uyguladığımız çalışmalarımız sayesinde çocuklar buğdayın ve ürünlerinin beslenmemizdeki önemini kavramışlardır. Projede küresel kalkınmanın ikinci hedefi olan "Sıfır açlık" ile ilgilenmelerini ve unla yapılan ürünleri keşfetmelerini, STEM eylemleri ile insanların bundan 100 yıl sonra nasıl buğday üreteceklerini bulmalarını hedefledik. Bunun için öncelikle öğrencilerle soru cevap şeklinde çalışmalar yapılmış olup öğrencinin yeni fikirler üretip bakış açılarını geliştirmelerini aynı zamanda kendini ifade etme yeteneğini geliştirmelerini sağladık. Projeye katılan tüm öğrenciler buğdayın aslında yaşamamızda çok fazla yer aldığını ve günlük yaşamda her yerde kullanıldığının farkına varıp, ilerleyen yıllarda üretimin azalması durumunda neler yapılması gerektiği hakkında düşünmeye başladılar. Çeşitli fikirler üreterek neler yapılabileceğini planladılar. 21.yy becerilerini ve çeşitli web 2.0 araçlarını kullanarak öğrencilerin dijital yetkinliklerini geliştirmeyi amaç edindik. Projenin en can alıcı noktalarından biri de web 2.0 araçları kullanılarak yapılan etkinlikler oldu. Dijitalleşen dünyada öğrenciler için web 2.0 araçları çok etkiliydi. Nerdeyse tüm öğrencilerin tablet, bilgisayar ve akıllı tahtaları rahatlıkla kullanıyor olması web 2.0 araçlarını etkinliklerde daha fazla kullanılması gerektiğini gösterdi. Çünkü öğrenciler için bu yönde yapılan çalışmalar daha eğlenceli ve öğreticiydi. Projemizde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmeleri için tüm ülkeler kendi yaşam koşullarına göre un çeşitlerini kullanarak beslenmemizde yer alan yiyecekleri birlikte hazırlayıp buğdayın hayatımızdaki yerini kavramış olduk. Ortak ve işbirlikli ürünler yaparak öğrencilerimizin farklı kültürleri tanımasını, işbirliği içerisinde olmasını, farklı kültürlere saygı duymasını, dil ve iletişim becerilerinin gelişmesini sağladık. Proje sonunda; öğrencilerimizin sosyal ve akademik başarılarının gelişerek derslere karşı ilgisinin geliştiğini ve dijital materyalleri daha iyi kullandıklarını ve derslere katılımının daha eğlenceli bir boyut kazanmış olduğunu gözlemledik. Projemizde Web 2 .0 araçlarını kullanarak öğrencilerimizin web 2.0 araçlarını tanıyarak dijitalleşen dünyaya daha aktif katılmalarını sağladık. Bu proje öğrencilerin hayata bakış açısını geliştirerek farklı açılardan bakmanın ne kadar önemli olduğunu fark etmelerini sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Anasınıfı öğrencileri, Stem, web 2.0 araçları, dijital tabanlı öğrenme

KÜLTÜREL MİRASIMIZ

FATMA YILMAZ¹, AHMET YILMAZ²

Milli Eğitim Bakanlığı-TEV Abdullah Nezahat Erboz İlkokulu/Maltepe¹, MEB-Kadir Has İlkokulu/Maltepe²

Özet: Kültürel miras, geçmiş kuşaklardan günümüze kalıp korunarak gelecek nesillerin yararına olacak şekilde aktarılan, evrensel değerlere sahip, belirli özellikleri taşıyan tarihi eserler veya tarihi değerlerdir. Kültürel mirasa somut kültür, soyut kültür ve doğal miras dahildir. Somut kültürel varlıklar anıtlar, heykeller, resimler, arkeolojik eserler, kitabeler, kitaplar, peyzajlar gibi varlıkları içerir. Soyut kültürel varlıklar folklor, gelenekler, dil, sözlü tarih gibi varlıklardır. Doğal miraslar ise kültürel açıdan önem teşkil eden manzara ve biyolojik çeşitlilik gibi varlıkları içerir. Bu projenin amacı kültürel miras türleri olan somut kültürümüz, somut olmayan kültürümüz ve doğal mirasımız ile ilgili çeşitli etkinlikler düzenleyerek kültürel mirasımızla toplumlara ve bireylere ortak bir geçmiş hatırlatmak, birlik ve beraberliklerini güçlendirmek, gelenek ve çeşitliliğin devamlılığını sağlamak, farklı kültürleri tanımak ve kültürel miras ile ilgili bir bilinç sağlamaktır. Projede yer alan 7 öğretmen Türkiye’den, 1 öğretmen İtalya’dan, 1 öğretmen Polonya’dan 1 öğretmen de Yunanistan’dan katılmaktadır. Ülkemizden katılan öğretmenlerden üçü İngilizce Öğretmeni, diğer öğretmenler sınıf öğretmenidir. Öğrenciler 6-11 yaş aralığında yer almaktadır. Proje öncesinde öğrenci ve velilere ön test uygulanmış, öğrenci ve veli katılımı ile proje logo ve afiş seçimi yapılmıştır. Proje uygulanırken farklı ülkelerden öğrencilerin kendi kültürlerine ait kültür öğelerini tanıtmaları sağlanarak hem kendi kültürlerini içselleştirmeleri hem de farklı kültürleri tanımaları amaçlanmıştır. Bu çalışmalar sırasında çeşitli web 2 araçlarını kullanarak teknolojiyi eğitim amacıyla kullanmaları, sunum yaparak özgüven kazanmaları, sözlü ve yazılı olarak kendilerini ifade etmeleri sağlanmıştır. Katılımcı bir eğitim yönteminin benimsendiği bu proje ile öğrenciler yeni bilgiler edinirken, yaratıcı etkinliklere ve gezilere katılarak yaparak ve yaşayarak öğrenme sağlamışlardır. Proje sonunda son test uygulanarak öğrenci ve velilerin proje sonunda kazanımlar elde ettiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Zenginlik, farklılık, çeşitlilik, içselleştirme

MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE HATALARI KULLANMANIN ETKİLERİ: HATALI ÇÖZÜM METODUNA ÖĞRETMEN BAKIŞLARI

ZEYNEP BALAK¹, MUHAMMED FATİH DOĞAN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Adıyaman Üniversitesi²

Özet: Hatalar ve başarısızlıkları temel alan negatif bilgi, eğitim sürecinde aktarılan ve aktarılması beklenen bilgi türüdür. Olumsuz bilgi olarak da adlandırılan negatif bilgi; bireyin herhangi bir kazanıma ait yapılmaması gerekenlere ilişkin yaşantıları yoluyla elde ettiği deneyimler şeklinde de açıklanmaktadır. Öğrenme ortamlarında hatalardan elde edilecek bu tür negatif bilgilerin kullanılmasının öğrencilerin bilgi eksikliklerini fark ederek öğrenmeyi gerçekleştirmesinde önemli rol olacağı görülmüştür. Burada karşımıza ‘hatalardan öğrenme’ kavramı çıkmaktadır. Hatalardan öğrenme, öğrencilerin kavrama ait yapmış oldukları ya da yapabilecekleri hatalardan ders çıkarmalarına, öğrendiklerini pekiştirmelerine, bilgilerini zihinlerinde daha anlamlı hale getirmelerine ve buna bağlı olarak daha kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmelerine olanak tanıyan bireysel öğretim yöntemi olarak ifade edilmektedir. Hataların öğrenme ortamına dâhil edilmesinde etkili olan öğrenme metodundan birisi ‘hatalı çözüm metodu’ dur. Hatalı çözüm metodunda öğrenciler, hatalı çözüm etkinliklerini inceleyerek hataları bulup düzeltir. Bu sayede hatayı tekrarlamamaları ve bilgiyi keşfederek öğrenmeleri sağlanır. Bu çalışmada, matematik öğretiminde hatalı çözüm etkinliklerinin uygulanması sonucunda oluşabilecek değişimleri kareköklü ifadeler konu bazında öğretmen görüşleri ile keşfetmek ve hatalı çözüm etkinliklerine ilişkin öğretmenlerin bakış açılarını incelenmek amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri 8. sınıf matematik derslerine girmiş veya girmekte olan 12 ilköğretim matematik öğretmeni ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. Bu görüşmelerde kareköklü ifadeler konusunun öğretimine yönelik beş adet hatalı çözüm etkinliğine yer verilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Görüşmelerde öğretmenlere hatalı çözüm etkinlikleri sunulmuş ve öğretmenlere etkinlikleri sınıflarında uygulama tercihleri, hatalı çözüm etkinliklerinin öğrenme üzerinde olumlu etkileri ile oluşabilecek avantaj ve dezavantajları sorulmuştur. Verilerin analizinde hem içerik analizi hem de Gömülü Teori’nin veri analiz yönteminin bir parçası olan açık kodlama tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarında olası öğrenci hataları üzerine kurulu hatalı çözüm etkinliklerini inceleyen öğretmenlerin, etkinliklere olumlu baktıklarını ve yüksek bir oranla sınıflarında uygulamayı tercih ettiklerini görülmüştür. Bu etkinliklerin hatayı tekrarlamama, kalıcı öğrenme, dönüt sağlama, olumlu tutum geliştirme ve düşünme becerilerinin gelişimi üzerinde olumlu değişim sağlayacağı dile getirilmiştir. Hatalı çözüm etkinliklerinin uygulanmasındaki zaman yetersizliği ve uygulama sonucunda öğrencilerin etkinliklerde yer alan hatayı doğru olarak algılayabilmesi ise oluşabilecek dezavantaj olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada hatalı çözüm etkinliklerinin matematik öğretiminde uygulanmasının öğrenci öğrenmesine yönelik etkilerini keşfetmek için öğretmen görüşleri alınmıştır. Elde edilen sonuçlara bağlı olarak; hatalı çözüm etkinliklerinin öğretim sürecine dâhil edilmesiyle öğrencilerin öğrenmeleri üzerindeki etkilerinin ortaya konulduğu deneysel çalışmalar yapılabilir. Bu araştırma belli bir konuyla sınırlı kaldığından yapılacak olan yeni araştırmalar öğrencilerin en çok yapacakları hatalar ve kavram yanlışları üzerinden genelleştirilerek gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hatalı Çözüm Yöntemi, Hatalardan Öğrenme, Öğretim Uygulamaları, Kareköklü İfadeler

MAZİDEN ATIYE KÜLTÜR KÖPRÜSÜ KURAN KELİMELER

NURULLAH AKBULUT¹, HATUN TÜRKMEN TÜRKAY²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Maziden Atiye Kültür Köprüsü Kuran Kelimeler, Cumhuriyet öncesi dönem metinlerinde son derece canlı olup son 50-60 yıldır gündelik hayatta yer bulmadığından gençlere yabancı gelen kelimeleri kullanarak metin ortaya koyma düşüncesini sanal dünyaya taşıma esasına dayanır. Gençlerimiz geçmişleriyle bağlarını koparmasın, tarihten güç alarak geleceğe yönelsin, kültürel miraslarına sahip çıksın, dil ve edebiyat alanlarındaki meziyetlerini ortaya koysun, değişik okul ve kentlerdeki yaşlılarıyla iletişim içerisinde olsunlar istedik. Projemizde paydaş öğretmen ve öğrenciler demokratik kararlar alıp iş birliği içerisinde çalışmıştır. Etkinlikler gerçekleştirildikten sonra söz konusu faaliyete yönelik değerlendirmeler özellikle Forum bölümü vasıtasıyla alınmıştır. İletişim başta WhatsApp olmak üzere telefon, Zoom programı, Twinspace Çevrim İçi Toplantı platformu vasıtasıyla sağlanmış; Sohbet Odası ve Twinmail'den daha sınırlı yararlanılmıştır. Projemiz 11 Eylül 2021'de başlamış, Şubat 2022'de tamamlanmıştır. Eylül ayında projenin kuruluş aşamasındaki çalışmalar (öğrenci seçimi, veli izin belgeleri, WhatsApp gruplarının oluşturulması, YouTube kanalı, blog, sosyal medya hesapları açılması, ön anketler, tanışma toplantıları, avatarlar vb.) gerçekleştirilmiştir. Ekim, Kasım ve Aralık aylarında proje yönergesinde belirtilen metin yazma etkinlikleri eş güdümlü olarak yapılmıştır. Metinlerde yer verilmesi gereken kelimeler proje yönergesine uygun olarak, kullanılacak tür ve temalar ise Google Formlar ile yapılan öğrenci anketleriyle belirlenmiştir. Yazılan metinler Ekim ve Kasım aylarında Padlet aracıyla, Aralık ayında Milanote aracıyla bir araya toplanmıştır. Bu metinlerin bir araya getirilmesiyle her ay iş birlikçi ürün (e-kitap veya ajanda) yayınlanmıştır. Ekim ayı kelimeleriyle kelime bulutu ve bulmacalar hazırlanmış, Kasım ve Aralık ayları kelimeleriyle web 2.0 aracında kelime oyunları oluşturulmuştur. Ekim, Kasım, Aralık aylarında hafta içi her gün projemizin amacına uygun bir kelime anlamıyla beraber ana sayfadan paylaşılmıştır. Sezai Karakoç'un "Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine" şiiri proje üyesi öğrencilere bölüştürülüp kayıtlar alınmış, bunlar birleştirilip ortak ürün şiir sunusu oluşturulmuştur. Proje öğrencilerinden karma on takım oluşturulup kendilerine bir web 2.0 aracı üzerinden takvim tasarımı eğitimi verilmiş ve ortak ürün 2022 takvimi tasarımı yapılmıştır. 2021'in "Dünya Dili Türkçe ve Yunus Emre Yılı" olması dolayısıyla Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümü hocalarından Dr. Öğr. Üyesi Hasene Aydın'ın proje üyelerine seminer vermesi sağlanmış; öğretmen ve öğrenciler seminerle ilgili düşüncelerini Pinup web 2.0 aracıyla ifade etmişlerdir. Süreç boyunca yer verdiğimiz kelimeleri içeren bir "Kahoot" bilgi yarışması düzenlenmiş, öğrencilerin yarışmayla ilgili fikirleri Mentimeter web 2.0 aracıyla toplanmıştır. Projemizde yer verdiğimiz kelimeleri içeren ve proje öğrencilerimizin sözcüklerin anlamını seslendirdiği sesli sözlük ürünü oluşturulmuştur. Final ürünü olarak projede yer alan her öğrencimizin katılımıyla "Birlikte Hikâye Yazma" çalışması adlı "korku" temalı ortak eser ortaya konmuştur. Hikâye tamamlandıktan sonra başlığı anketle belirlenmiş, hikâye görsellerle zenginleştirilerek e-kitap hâline getirilmiştir. Projemizin yaygınlaştırılması kapsamında yapılan etkinlikler şunlardır: Codeweek Haftası kapsamında ekiplerimiz eş zamanlı etkinlikler yapmışlardır. İnternet ve E-Güvenlik konusunda bir ekibimiz video hazırlamış, bu video proje öğrencilerimize

izletilmiş ve ardından her ekip kendi sanal panosunu oluşturmuştur. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla her ekibimizin bir bendini okuduğu İstiklal Marşı videosu ortak ürünü oluşturulmuştur. 9 Kasım Azerbaycan Bayrak Günü için her ekipten bir öğrencimizin tasarladığı afişler bir araya getirilerek sanal galeri oluşturulmuştur. Ocak ayı etkinliğimize konu teşkil edecek “Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine” şiirinin şairi Sezai Karakoç’un 16 Kasım’da vefatı üzerine “Sezai Karakoç Anısına” videosu hazırlanmıştır. Aralık ayı metinlerinde kullanılacak kelimelerin seçildiği “Süleymaniye’de Bayram Sabahı” şiiri şairi Yahya Kemal Beyatlı’nın konu edildiği bir video hazırlanmıştır. Hz. Mevlana’nın ölüm yıl dönümü dolayısıyla 17 Aralık tarihinde ekiplerimiz eş zamanlı Şeb-i Arus etkinlikleri gerçekleştirmiştir. Ekiplerimiz kendi okullarında “e-Twinning panoları” oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eski kelimeler, metin yazma, kültür köprüsü, Türk dili ve edebiyatı, bilişim teknolojileri

MESLEK LİSESİNDE ÇALIŞAN KÜLTÜR ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARININ İNCELENMESİ

AYŞE KAZANCI TINMAZ¹, BÜŞRA KAYA²

Ondokuz Mayıs Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Örgütsel bağlılık, çalışma hayatında hem çalışanlar için hem de örgütler için en önemli kavramlar arasında yer almaktadır. Örgütsel bağlılık, çalışanların örgütün hedeflerine inanmalarını, değerlerini paylaşmalarını ve örgütün başarısı için çaba göstermelerini gerektirir. Çalışanların örgütsel bağlılığının artması, bireysel olarak yaptıkları işten doyum düzeylerinin ve iş performanslarının artmasında önemli olduğu gibi bu durum örgütün etkililik ve verimliliğine de olumlu bir biçimde yansımaktadır. Bütün örgütler için önem olan bu kavram eğitim örgütleri için de son derece önemlidir. Bu öneme binaen ilgili literatürde öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ile ilgili çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada ise meslek liselerinde görev yapan kültür öğretmenlerinin örgütsel bağlılıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Meslek liselerinde verilen kültür derslerinin saatlerinin meslek derslerine göre daha az olmasının, meslek dersleri ile karşılaştırıldığında öğrencilerin derslere ilgi durumlarının örgütsel bağlılığı etkileyebilme potansiyeline sahip olduğu düşünülerek bu araştırma tasarlanmıştır. Temel nitel araştırma deseninin benimsendiği bu çalışmaya 2022- 2023 eğitim öğretim yılı içerisinde meslek liselerinde görev yapan 10 kültür öğretmeni dahil edilmiştir. Araştırmada veri, görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Görüşmede, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda öğretmenlerin, örgütsel bağlılığın alt boyutları olan duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve normatif bağlılık ile ilgili düşüncelerini araştırmak üzere on soru yer almaktadır. Katılımcıların uygun olduğu saat ve günlerde randevu alınarak görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde katılımcılar ses kaydına izin vermişlerdir. Ses kayıtlarının deşifre edilmesi ile elde edilen metinlerde tümdengelsel kodlama yapılmıştır. Ulaşılan sonuçlara göre, çalışmaya katılan kültür dersi öğretmenlerinde normatif bağlılık öne çıkarken devam bağlılığı ve duygusal bağlılığa sahip olanların da yer aldığı görülmektedir. Araştırmada kültür dersi öğretmenlerinin tamamı için örgütsel bağlılıkları üzerinde yöneticilerin tutum ve davranışlarının etkili olduğu tespit edilmiştir. Yöneticilerin tutum ve davranışlarının ardından öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarını meslektaşlar ile ilişkiler etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel bağlılık, meslek lisesi, kültür öğretmeni

MESLEKİ EĞİTİME YÖNELİM

VOLKAN BALCI¹, NESLİHAN BALCI²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu çalışmanın amacı: Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerin mesleki ve teknik eğitim veren okullara yönlendirilmelerinde yapılması gerekenler çalışmaları belirlemektir. Öğrencinin yetenek alanlarına uygun olmayan ortaöğretim kurumlarına yönelmeleri gelecek tüm yaşantılarını en derinden ve olumsuz anlamda çok yönlü etkilemektedir. Akçaabat Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak doğru yönelim amacıyla 3T FORMÜLÜ İŞLEM BASAMAKLARI adlı etkinlikleri uygulanmaktadır. Bu etkinliğin aşamaları Tanımlama, Tanıtma, Transfer olarak adlandırılmaktadır. Tanımlama aşamasında; Mesleki Yönelim Bataryası ile öğrencilerin mesleki ve kişisel gelişim anlamında kendilerini tanımalarına yardımcı olarak elde edilen bilgilerin öğretmenlere ve velilere etkin bir dil kullanılmak suretiyle aktarılmaktadır. Tanıtma aşamasında; Ortaokul son sınıf öğrencilerinin mesleki eğitim veren okulların atölyelerinde bir gün geçirip mesleki etkinliklerde bulunmaları sağlanmaktadır. Ayrıca, mesleki eğitim veren okulların ilçe merkezinde Mesleki Eğitim Fuarlarında stantlar oluşturup velilerin mesleki algılarını artıracak tanıtımlar yapılmaktadır. Bununla beraber Ortaokulların son sınıflarında derse giren bütün öğretmenlere yönelik, mesleki eğitimin kişisel ve mesleki anlamda kazanımları konusunda farkındalık oluşturmaktadır. Transfer aşamasında; okul idaresi tarafından, tercih döneminde Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri olmayan okullara mesleki eğitim veren kurumların okul müdür yardımcıları, rehber öğretmenleri ve bölüm şeflerinden oluşturulan ekiple bilgilendirme amaçlı ziyaretler gerçekleştirilmektedir. Bununla beraber, rehberlik servisi tarafından tercih döneminde mesleki eğitim veren kurumların okul müdür yardımcıları, rehber öğretmenleri ve bölüm şeflerinden oluşturulan ekiple ziyaret edilmesi de sağlanmaktadır. Ayrıca Rehberlik Araştırma Merkezi tarafından tercih döneminde görev alan öğretmenlere yönelik mesleki eğitim önemi konusunda bilgilendirmeler yapılmaktadır. Uygulanan 3 T işlem basamakları ile öğrencilerin ve velilerin ilk elden bilgi ve deneyim sahibi olmaları sağlanmış ve öğrencilerin önceki dönemlere göre okul, alan ve dal seçimleri olumlu anlamda ayrılmaktadır. Bu durumu alan dal ve okul tercihlerinde yıl içindeki değişikliklerin anlamlı şekilde azalmasından anlayabiliyoruz. Öğrencilerin, velilerin ve tüm paydaşların projeye katılımları ve ilgiler oldukça yüksektir. Ayrıca yerel ve ulusal basın mensupları tarafından büyük takdir toplamış projemize ilgi gösterilmiş, gazetelerinde ve sosyal medya hesaplarında da yer verilmiştir. Bu çalışmanın tüm illere ve ülke geneline yayılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, meslek lisesi, yönelim, rehberlik

MESLEKİ ORTAÖĞRETİMDE AVRUPA KREDİ TRANSFER SİSTEMİ (ECVET) KULLANIM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

MUSTAFA DEMİRER¹, GİZEM DAK², MÜNEVVER ÇETİN³, HASAN BURÇİN MENTEŞ⁴

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Marmara Üniversitesi³, Milli Eğitim Bakanlığı⁴

Özet: Avrupa Birliği, birliğe üye olan ülkelerde yaşayan vatandaşların hayat standartlarını arttırma amacının yanı sıra mesleki eğitime başlama, sertifika ve diplomaların karşılıklı tanınması gibi konularda birliğin temel yaklaşımlarını bozmadan üye ülkelerin ulusal uygulamalarını uyumlaştırma konuları üzerine de çalışmaktadır. Zira üye ülkelerin herhangi birinden alınan mesleki eğitim diplomalarının ve sertifikalarının karşılıklı tanınmasının önünde engeller mevcuttur. Mesleki eğitim, eğitim sistemleri içerisinde sıklıkla tartışma konusu olan alanlardan biridir. İş piyasasında var olan beklentiler ile diğer eğitim kademelerine göre paydaşların niceliğinin fazlalığı tartışmaları çeşitlendirmektedir. Bu araştırmanın amacı Türkiye Ulusal Ajansı tarafından hibe verilerek yürütülen Erasmus+ hareketlilik projelerinde Mesleki Ortaöğretimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi araçlarının kullanım düzeyinin incelenmesidir. Mesleki Ortaöğretimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi araçları Avrupa Birliği ülkelerinde elde edilen belge, sertifika ve diplomaların nerede elde edildiğine bakılmaksızın üye ülkelerde tanınması, doğrulanması ve transferini hedefleyen bir politika aracı olarak geliştirilmiştir. Araştırmanın verileri 2019-2020 Erasmus+ proje başvuru döneminde Türkiye Ulusal Ajansına hibe başvurusu yapan ve ECVET araçlarını kullanacağını beyan eden mesleki eğitim kurumlarında görev yapan okul müdürleri, müdür yardımcıları, alan/dal şefleri ve meslek dersi öğretmenlerinden elde edilmiştir. Ayrıca bu çalışmada Erasmus+ hareketlilik projeleri kapsamında öğrencilerin yurt dışında elde ettikleri mesleki beceri, yeterlilik, sertifika ve kazanımların tanınması, doğrulanması ve transferi süreçleri değerlendirilmiştir. Çalışmada mesleki eğitim kurumu müdürü, müdür yardımcısı ve öğretmenlerinin Erasmus+ hareketlilik projelerinde Mesleki Ortaöğretimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi araçlarını kullandığı, uyguladığı ve faydalı bulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansının Erasmus+ programı hedefleriyle de uyumaktadır. Araştırmayla Mesleki Ortaöğretimde Erasmus+ hareketlilik projesi yapmayı planlayan kurumlara Avrupa Kredi Transfer Sistemi araçlarının uygulanması ve kullanımıyla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mesleki eğitim, ECVET, erasmus +, sertifikaların ve diplomaların tanınması ve doğrulanması, mesleki yeterlilik, beceri ve kazanım

OKUL MÜDÜRÜNÜN DERS DENETİMİ İLE ÖĞRETMENİN ÖĞRETİM UYGULAMALARI ARASINDAKİ İLİŞKİDE SINIF İKLİMİNİN ARACI ROLÜ

ÖMÜR ÇOBAN¹, MEHMET TUFAN YALÇIN²

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Son yıllarda yapılan çalışmalar okul müdürünün sınıf içindeki öğretim uygulamalarına doğrudan ya da dolaylı etkilerini ortaya koyma çabasıdır. Bu çalışmalar öğretmenlerin sınıf içi öğretimde etkili olmalarının ve mesleki açıdan kendisini geliştirmelerinin okuldaki liderlik anlayışı ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Alan yazın incelendiğinde okul müdürünün eğitim için ortak hedefler belirleyerek, kaynak sağlayarak, destekleyici bir öğretimsel iklim oluşturarak ve ders denetimi yaparak öğretmenin sınıf içi öğretim faaliyetlerinde etki sağladığını ortaya koymuştur. Türkiye’de 2014 yılında denetim sisteminde yapılan yasal düzenlemeyle okul müdürleri ders denetiminde etkin rol almaya başlamışlardır. Bu çalışmanın amacı da, okul müdürlerinin ders denetimi yapmalarının öğretmenin öğretim uygulamalarına etkisinde sınıf ikliminin aracı rolünü belirlemektir. Bu amaçla TALIS 2018 uluslararası araştırmasına katılan öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin ders denetimi yapma durumları, öğretim uygulamaları ve sınıf iklimi verileri kullanılmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden kesitsel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırma ortaokullarda görevli 3085 öğretmenin verisi analiz edilerek yapılmıştır. Katılımcıların %58,2’si kadın (n=1794) ve %41,8 (n=1291) erkek öğretmenlerden oluşmaktadır. Çalışmada değişkenler arasındaki ilişkiler yapısal eşitlik modellemesine dayalı olarak incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre incelenen modelin uyum değerleri kabul edilebilir uyum göstermektedir. Araştırmanın sonuçları, okul müdürünün ders denetimi yapmalarının sınıf iklimi ve öğretmenin öğretim uygulamaları üzerinde düşük düzeyde olsa da anlamlı doğrudan etkilerinin olduğunu göstermektedir. Ayrıca çalışmamızın bulguları, okul müdürlerinin ders denetiminin sınıf iklimi aracılığıyla öğretmenin öğretim uygulamaları üzerinde düşük düzeyde anlamlı dolaylı etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Bu nedenle alan uygulayıcısı olan okul liderleri, okul paydaşları ile güvene dayalı bir ilişki kurarak, onları işbirliği içinde çalışmaya teşvik ederek, ortak eğitimsel hedefler belirleyerek, kaynakları eğitim öğretim süreçlerine yönlendirerek öğretmenlerin sınıf içi performanslarına katkı sağlayabilirler. Okul yöneticilerinin öğretmen performansını arttırabilmeleri ve sınıf içi gözlem becerilerini geliştirebilmeleri için uygulama ve örneklere dayalı eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Politika yapıcılara ise okul müdürlerinin öğretimsel liderlik davranışlarını göstermedeki rol, sorumluluk ve yetkilerini güçlendirici yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Bu çalışmada okul müdürünün sadece ders gözlemi yapma durumuna odaklanılmış, gözlemin kalitesi incelenmemiştir. Ayrıca çalışmada aracı değişken olarak sadece sınıf iklimi alınmıştır. Bu nedenle araştırmacılara ders gözleminin niteliğini ölçen çalışmalar yapmaları ve dolaylı etkiyi açıklayacak farklı değişkenler içeren farklı modelleri test etmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul müdürünün ders denetimi, sınıf iklimi, öğretmenin öğretim uygulamaları, yapısal eşitlik modellemesi.

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ DUYGU DÜZENLEME BECERİLERİNİN EBEVEYNLERE AİT BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

HAVVA NUR İBİLİ¹, SERAP DEMİRİZ²

Gazi Üniversitesi¹, Gazi Üniversitesi²

Özet: Duygu düzenleme becerisi bireyin; duygularını tanıma, fark etme, kontrol etme, duygularının yoğunluğunu, şiddetini ve süresini değiştirme/ayarlama olarak tanımlanmaktadır. Duygu düzenleme becerisi olumlu ve olumsuz duygularla ve bu duygulara yol açan durumlarla başa çıkma becerisidir. Duyguların şiddetini ve dışavurumunu gizleme, açığa çıkarma veya ayarlama becerileri ile olumlu duyguları güçlendirme, olumsuz duyguları ise değiştirme becerilerini kapsamaktadır. Duygu düzenleme; neşe, üzüntü, öfke, korku gibi pozitif veya negatif duygular ile başa çıkmada yer alan süreçleri ve özellikleri ayarlamak için kullanılan terimdir. Bu araştırmanın amacı; okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerilerinin ebeveynlere ait bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerileri; anne-babaların yaşı, öğrenim durumu ve çalışma durumu değişkenlerine göre incelenmiştir. Bu araştırmada okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerilerinin ebeveynlere ait bazı değişkenlere göre incelenmesi amacıyla nicel araştırma türünün tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmada çocuğun ve ailesinin demografik bilgilerini elde etmek amacı ile araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formunda çocuk ve anne-babanın demografik durumuna ilişkin sorular yer almaktadır. Veri toplama aracının objektif olması ve etik kurallar dolayısıyla Kişisel bilgi formunda kimlik bilgilerine yönelik sorular sorulmamıştır. Araştırmada kullanılan ölçek ise Duygu Düzenleme Ölçeği (Emotion Regulation Checklist-ERC)’dir. Bu ölçek 1997 yılında Shields ve Cicchetti tarafından okul öncesi dönem çocuklarının duygularını değerlendirmek ve duygu düzenleme becerilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş, Batum ve Yağmurlu (2007) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek, “Değişkenlik-Olumsuzluk” (lability/negativity) ve “Duygu Düzenleme” (emotion regulation) olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Değişkenlik/olumsuzluk alt boyutunda duygu düzenleme güçlüğü, duygu durum değişkenliği ve değişken yapıdaki ruh halini değerlendirmeye ilişkin maddeler yer almaktadır. Örneğin; Duygu hali çok değişkendir; Kolaylıkla hayal kırıklığına uğrayıp sinirlenir)Duygu Düzenleme alt boyutunda ise içinde bulunulan ortama uygun duygunun sergilenmesine ilişkin maddeler yer almaktadır. (Örneğin; Üzüldüğünü, kızıp öfkelendiğini, veya korktuğunu söyleyebilir). Ölçek 24 maddeden oluşmaktadır. Likert tipindeki bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 120, en düşük puan 24’tür. Ölçek, 3-6 yaş çocuk hakkında yeterince bilgiye sahip öğretmenler veya anneler tarafından doldurulabilmektedir. Bu çalışmada ölçek, öğretmenler tarafından doldurulmuştur. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları duygu düzenleme alt boyutu için .73, değişkenlik/olumsuzluk alt boyutu için ise .75 olduğu saptanmıştır. Ölçek güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Afyonkarahisar ilinde bulunan MEB’e bağlı ilkokullarda yer alan anasınıfları ve bağımsız anaokullarına devam etmekte olan 60-72 ay aralığındaki 381 çocuk ve ebeveynleri oluşturmuştur. Çalışmada kullanılacak veri toplama aracının kullanım izni alındıktan sonra, Millî Eğitim Bakanlığında ve Gazi üniversitesi etik kuruldan gerekli izinler alınmıştır. Afyonkarahisar ili merkezinde bulunan ilkokullara bağlı anasınıfları ve bağımsız anaokullarında görev yapmakta olan öğretmenlerle iletişim kurularak, rastgele en fazla 10 çocuğun ve anne babalarının seçilmesi istenerek veri toplama araçları dağıtılmıştır. Dağıtılan veri toplama araçları daha sonra araştırmacı tarafından toplanmıştır. Araştırma

verileri 2021-2022 eğitim öğretim yılı Mart-Mayıs aylarında toplanmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerilerinde anne ve baba yaşına ve anne çalışma durumuna göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Araştırmaya katılan çocukların anne ve baba öğrenim durumuna göre, duygu düzenleme becerilerinin Değişkenlik/Olumsuzluk boyutundan aldıkları puanlar anlamlı farklılık göstermezken; Duygu Düzenleme boyutundan aldıkları puanlar anlamlı farklılık göstermektedir. Bu çalışma sonucunda sunulan öneriler ise şunlardır. Afyonkarahisar ili merkezinde bulunan MEB'e bağlı ilkokullara bağlı anasınıflarına ve bağımsız anaokullarına devam etmekte olan çocuklar ve ebeveynleriyle yapılmıştır. Farklı illerden de toplanan daha geniş kapsamlı bir çalışma yapılabilir. Bu çalışmada nicel veri toplama araçları kullanılmıştır. Başka bir çalışmada sınıfta gözlemler yapılarak veya öğretmenlerle görüşmeler yapılarak konu daha derinlemesine araştırılabilir. Ebeveynlerin, çocuklarının duygu düzenleme becerilerinin gelişimine önem vermeleri gerekmektedir. Dolayısıyla ebeveynlere eğitimler verilebilir. Verilen eğitim sonuçlarının bilimsel temellerle incelenmesi ve sonuçlar doğrultusunda eğitimin yaygınlaştırılması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Duygu düzenleme, ebeveyn, okul öncesi dönem

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ PROBLEM DAVRANIŞLARININ YÜRÜTÜCÜ İŞLEVLER BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

DÖNÜŞ TEMİZ UYAR¹, ZÜLFİYE GÜL ERCAN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Trakya Üniversitesi²

Özet: Bu araştırmada okul öncesi dönem çocuklarının problem davranışları ile yürütücü işlevleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Sosyal bir yaşama doğan insanın tüm hayatı boyunca yaşadığı topluma uyum sağlaması gerekmektedir. Bu uyum süreci her zaman istenildiği gibi şekillenmemektedir. Bazı zamanlarda problem davranışlarla karşılaşmak ya da problem davranış göstermek de mümkündür. Davranış gelişimini yalnızca bilişsel ya da yalnızca sosyal süreçlerle açıklamak zordur. Davranış çok boyutlu bir yapıdır ve bireyden, çevreden ve çevre ile etkileşimden etkilenmektedir. İnsan davranışlarının ortaya çıkması ve devamlılığı, bireyin yalnızca psikolojik ve sosyal yapısını değil aynı zamanda biyolojik yapısını da kapsamaktadır. Bilişsel işlevlerin davranış üzerindeki etkisinden bahsedildiğinde karşımıza yürütücü işlevler çıkmaktadır. Yürütücü işlevler dikkat, akıl yürütme, planlama, organizasyon ve problem çözme gibi zihinsel işlevleri kapsayan bir kavramdır. Yürütücü işlevler bireyin düşünce ve davranışları arasında denge kurmasına yardımcı olarak yeni durumlara uyum göstermesini sağlayan bir araç rolü üstlenmektedir. Bu sebeple yürütücü işlevlerin çocukların sosyal ve duygusal gelişimleri açısından kritik bir role sahip olduğunu söylemek mümkündür. Tarama modelinde tasarlanan bu araştırmada çalışma grubunu okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 60-72 aylık 103 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Anaokulu ve Anasınıfı Davranış Ölçeği-Problem Davranış Ölçeği” ve “Çocukluk Dönemi Yürütücü İşlevler Envanteri” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda problem davranış ölçeği toplam puanlarının ve dışa yönelim faktöründen alınan puanların cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaştığı bulunmuştur. Problem davranış toplam puanları ve dışa yönelim faktör puanları incelendiğinde erkek çocukların problem davranış puanlarının kız çocukların problem davranış puanlarından daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi dönem, problem davranış, yürütücü işlevler

OKUL ÖNCESİ EĞİTİME DEVAM EDEN GEÇİCİ KORUMA ALTINDAKİ SURİYELİ ÇOCUKLARIN ÖZ KONTROL VE SOSYAL DAVRANIŞ BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

KARDELEN ÖN HALLUMOĞLU¹, ZÜLFİYE GÜL ERCAN²

Millî Eğitim Bakanlığı¹, Trakya Üniversitesi²

Özet: Suriye'de 2011 yılından itibaren devam etmekte olan iç savaş ve çatışma ortamı nedeniyle Türkiye'ye sığınan geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların gelişim alanlarındaki yeterliliklerinin erken dönemde tespiti, kapsayıcı eğitim açısından önem taşımaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü'nün 2022 yılı Ocak ayı raporuna göre Türkiye, 3,5 milyondan fazla Suriyeli mülteciye geçici koruma sağlamakta ve bunların 1,1 milyondan fazlasını da eğitim çağındaki çocuklar (5-17 yaş) oluşturmaktadır. İlgili raporda geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların eğitim kademelerine göre okullaşma oranları incelendiğinde ise en düşük oranın %34,34 ile okul öncesi eğitim kademesi olduğu görülmektedir. Alan yazında kendilerini farklı bir kültürün içinde bulan çocukların en sık zorluk yaşadığı konular incelendiğinde ise sorunların çoğunlukla sosyal ve bilişsel alanın etrafında çevrelendiği görülmektedir. Bu doğrultuda geçici koruma altındaki çocukların öz kontrol ve sosyal davranış becerilerini, özellikle sosyal, bilişsel, psikomotor ve dil alanında oldukça hızlı gelişim gösteren erken çocukluk döneminde tespit etmenin; var olan problemleri ortaya çıkarmada, gelişmesi öngörülen problemleri önlemede veya ilgili durumlarda destek hizmeti sağlamada yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda; okul öncesi eğitime devam eden geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların öz kontrol ve sosyal davranış becerilerinin incelenmesi bu çalışmanın temel amacı olarak belirlenmiştir. Araştırmanın alt amaçları; "Okul öncesi eğitime devam eden geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların öz-kontrol becerileri ile sosyal davranış becerileri cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?", "Okul öncesi eğitime devam eden geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların öz-kontrol becerileri ile sosyal davranış becerileri yaş grubu (ay) değişkenine göre farklılık göstermekte midir?", "Okul öncesi eğitime devam eden geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların öz-kontrol becerileri ile sosyal davranış becerileri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" şeklinde araştırma soruları ile belirlenmiştir. Araştırma betimsel tarama modeli olarak tasarlanmış olup araştırmanın çalışma grubunu Şanlıurfa'nın Birecik ilçesinde okul öncesi eğitime devam eden, geçici koruma altındaki 75 çocuk oluşturmaktadır. Araştırma verileri Gözübüyük (2015) tarafından uyarlanan "Öz Kontrol Becerileri Ölçeği" ve Karkuş (2008) tarafından uyarlanan "Okul Öncesi Sosyal Davranış Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma verilerinin çözümlenmesi ve yorumlanması için bağımsız örneklem t testi ve basit doğrusal kolerasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma bulguları, geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların, cinsiyet değişkenine göre sosyal davranış becerilerinde, yaş grubu değişkenine göre öz kontrol ve sosyal davranış becerilerinde anlamlı farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Ek olarak geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların, öz kontrol ve sosyal davranış becerilerinin arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, öz kontrol, sosyal davranış, geçici koruma

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİN YÖNETİM VE VELİ BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR: FENOMENOLOJİ ÇALIŞMASI

ESMA BAŞYİĞİT¹, UFUK BAŞYİĞİT²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Araştırmanın amacı, okul öncesi eğitiminde öğretmenlerin karşılaştığı yönetim ve veli bağlamındaki sorunları tespit etmektir. Araştırmanın önemi, okul öncesi öğretmenlerin, okul öncesinde karşılaştıkları sorunlara çözüm bulunması ve geçmişte yapılan çalışmalarda bulunan sorunların devam edip etmediği veya yeni sorunların oluşup oluşmadığını belirlemek için gerekli bir çalışmadır. Bu çalışma nitel araştırma yöntemini esas alan, fenomenoloji (olgu bilim) araştırmasıdır. Bireyin bir olgu ya da kavramla ilgili yaşantılarından ve düşüncelerinden ortak anlam oluşturmaya çalışan araştırmalara fenomenolojik çalışmalar denir. Bu çalışmada amaçlı örneklemelerden biri olan kolay ulaşılabilir örneklem seçilmiştir. Çalışmaya Şanlıurfa, Gaziantep, İstanbul, Ankara, Sinop, Çankırı ve Giresun illerinde çalışan 10 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırmada veriler Zoom programı ile toplanmıştır. Görüşmeler ortalama 15 dakika sürmüştür. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu 1 demografik soru ve 6 ana sorudan oluşmaktadır. Görüşme formu literatür taranarak ve uzman görüşleri alınarak oluşturulmuştur. Ayrıca görüşme formu için pilot uygulama yapılmıştır. Zoom görüşmeleri detaylı şekilde yazıya döküldükten sonra içerik analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Tekrar edilen ve benzer kelime ve cümleler belirlenerek kodlar belirlenmiştir. Sonra da temalar oluşturulmuştur. Kodlamalar elle yapılmıştır. Toplanan verilerle başka araştırmacı tarafından tekrar kodlanarak “görüş ayrılığı” ve “görüş birlikleri” karşılaştırılmış ve kodlar tekrar düzenlenmiştir. Belirlenen temalar ve kodlar tablo yöntemi ile sunulmuştur. Araştırmanın sınırlılıkları, 10 öğretmen ve görüşme formundaki 7 soruyla sınırlıdır. Araştırmada yönetim bağlamındaki sorunlar olarak mobbing, yanlı davranma, projelere katılımı zorunlu tutma, aidatların sınıfa harcanmaması, farklı branştan olan yöneticilerce anlaşılma sorunlarının olduğu belirlenmiştir. Veli bağlamında karşılaşılan sorunlar ise öğretmenin işine karışılması, okul öncesi eğitimin önemsenmemesi, bakıcı gibi görülmesi, okuma yazma öğretilmesinin istenmesi olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, okul öncesi eğitiminde sorunların halen devam ettiği ve çeşitli sorunların olduğu görülmüştür. Araştırma önerileri, yöneticiler, veliler okul öncesi eğitim hakkında çeşitli eğitimler ve seminerlerle bilinçlendirilebilir. Anasınıfları, ilkokul ve ortaokullardan ayrılabilir ve yöneticileri okul öncesi öğretmenlerinden belirlenebilir. Öğretmenlerin ve velilerin iletişim dersleri alması sağlanabilir. Okul öncesi kurumlarına ayrı bir bütçe oluşturulabilir. Okul öncesi kurumlarda genel iyileştirmelere gidilerek fiziki şartlar okul öncesi eğitime uygun hale getirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yönetimsel sorunlar, veli sorunları, öğretmen görüşleri, yapılandırılmış görüşme.

OKUL ÖNCESİYİZ EĞLENEREK ÖĞRENİRİZ.

HATİCE TÜRKKAN¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Ülkemizde okul öncesi eğitimin yaygınlaşmasını sağlamak, önemini vurgulamak ve bu alanda yapılan çalışmalar hakkında aileleri bilgilendirmek amacı taşımaktadır. Çocukların gelişim alanlarını desteklemek ve okul öncesinde eğlenmek kadar öğrenmenin de önemini vurgulamak için yaptık. Ayrıca proje çalışmalarımızda eğitimde olmazsa olmazlarımızdan değerler eğitimi konuları olan sevgi, saygı, vatanseverlik, empati, yardımseverlik, sorumluluk gibi içeriklerinden destek alarak çalışmalar yaptık. Proje ortaklarımız okul öncesinde hem eğlence hem öğrence bir arada nasıl işlenir göstermek amaçlı çalışmalar yapılmış olup, çalışmalar veliler tarafından da desteklenmiş ve faydalı bulunmuştur. Yapılan çalışmalar çocukların yaş gruplarına, gelişim seviyelerine uygun olarak hazırlanıp, uygulanmıştır. Ortak ürünler oluşturduk. Her ay farklı çalışma konuları belirledik ve uyguladık. Ekim ayında tanışma ve proje tanıtımı yapıldı. Cumhuriyet Bayramı ile ilgili çalışmalar yapıldı. Kasım ayında, Okul öncesi eğitimin önemi ile ilgili çalışmalar ve Sevgi/ Saygı değerleri ile ilgili çalışmalar yapıldı. Ayrıca Atatürk ve Atatürk sevgisi konuları üzerine çalışmalar yapıldı. Aralık ayında Yardımlaşma değeri ile büyüklerimize ve engelli vatandaşlarımıza yardım etmeyi öğrendik. Ocak ayında Sorumluluk değeri alındı. Şubat ayında Web 2.0 aracı çalışması ve Akrostiş şiir çalışması yapıldı. Mart ayında Ortak hikaye oluşturuldu. Nisan ayında Vatanseverlik değeri ile 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve çocuk Bayramı kutlandı ve vatana olan sorumluluğumuz anlatıldı. Mayıs ayında Empati değeri ile ilgili çalışmalarımız oldu. Engelli, yaşlı ve yardıma muhtaç hayvanlara karşı empati duymayı öğrendiler. En sonunda velilere ve çocuklara soruldu projeden neler öğrendiniz ve size ve çocuğunuza neler kattı? diye sorduk bunu video görüntüsü ile istedik. Velilerden oldukça olumlu dönütler aldık. Çocuklarında gözle görülür şekilde olumlu değişiklikler olduğunu belirttiler. Öğrencilerimizde oldukça eğlendiklerini ve çalışmalarımız sayesinde bir sürü yeni bilgi edindiklerini ifade ettiler. Çalışmalarımız kapsamında geri dönüşüm defilesi yaptık. Resim yapıp diğer proje ortağımız okullara gönderdik. Ortaklarımızla birlikte hikaye oluşturduk. Mektuplaştık. Web 2 araçları kullanmayı öğrendik ve çalışmalar yaptık. Geziler yaptık, doğayı ve hayvanları gözlemledik. Milli ve Dini bayramlarımızı kutladık ve çalışmalar yaptık. Oldukça verimli, öğretici, eğitici, çocuklarda olumlu anlamda farkındalık oluşturduğu ve davranışlarında gözle görülür. değişimler olduğu yönünde dönüşler aldık. Veliler okul öncesinde bu kadar çok çalışma yapıldığını düşünmediklerini işin içine girince çok şaşırıldıklarını belirttiler. Çalışmalarımız tüm katılımcılarımız ve bizim açımızdan oldukça iyi geçti ve başarılı olduğunu düşünüyorum.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, sevgi, saygı, empati, yardımseverlik

OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM KURUMLARINA YÖNETİCİ ATAMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

NAZMIYE GÜÇLÜOĞULLARI¹

Akhisar Şehit Hasan Acar Ortaokulu¹

Özet: Bu araştırmanın amacı, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerine (okul müdürlüğü, müdür başyardımcılığı, müdür yardımcılığı) atanacakların seçilmesi ve atanmasına yönelik yapılan uygulamaların incelenmesidir. Araştırma, betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini 2012-2013 eğitim öğretim yılı İzmir ili Çiğli İlçesindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi 41 adet eğitim kurumunda görev yapan 113 yönetici (müdür, müdür başyardımcısı, müdür yardımcısı) ve 1534 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, İzmir ili Çiğli ilçesinde görev yapmakta olan 113 yönetici ve 298 öğretmen oluşturmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî eğitim kurumlarına yönetici atama sürecine ilişkin sistem içinde çalışanların görüş ve önerilerini belirlemeye çalışan bu araştırma bu anlamda önemlidir. Bu araştırma, okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüş ve önerilerini değerlendirilmesi ile eğitim kurumları yöneticilerinin seçilmesi ve atanmasında yapılmış uygulamalar ile mevcut durumu inceleyerek, gelecekte eğitim kurumları yöneticilerinin atanmasında yaşanabilecek sorunlara çözüm önerileri sunmak ve var olan muhtemel aksaklıkları belirleyerek ileride ortaya konulacak/geliştirilecek yeni yönetmeliklere yönelik bilimsel temeller sağlanması açısından da önem taşımaktadır. Araştırmanın bulgularına göre; eğitim kurumlarına yönetici olarak atanacakların seçilmesi ve atanmasına yönelik olarak; aday okul yöneticilerinin, öğretmenlik deneyimi olan ve eğitim yönetimi programlarından mezun olanlar arasından sınavla seçilmeleri, sınavın, hem okul müdürlüğü hem de müdür yardımcılıkları için yazılı ve mülakat değerlendirmesi şeklinde MEB, ÖSYM ve üniversite öğretim üyelerinden oluşacak karma bir komisyonca yapılması gerektiği görülmektedir. Sınava başvuru yapan adaylarda en az ortalama 4-7 yıl süreli öğretmenlik ve yöneticilik yapmış olma deneyiminin aranması; atanacak yöneticilerin görev öncesi eğitim alması; atanacak yöneticilerin aynı kurumda 5-8 yıl çalışmış olması; atama iş ve işlemlerinin Bakanlıkça yapılması; atamalarda mülakat sınavının yapılması ancak, bu sınavın getirebileceği olumsuz sonuçlarının da önüne geçilebilmesi amacıyla üniversitelerce oluşturulacak komisyonca yapılması öngörülmektedir. Yönetici Değerlendirme formunun ölçütleri yeterli görülmüştür. Araştırma sonucunda temel bulgulardan biri, katılımcıların eğitim yöneticilerinin seçilmesi ve atanmasına ilişkin öneriler açısından benzer bakış açısına sahip olduklarıdır. Ancak alt temalar açısından katılımcıların görüşlerinin çeşitlilik gösterdiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul yöneticisi, öğretmen, eğitim kurumu, yönetici atama

OKUL YÖNETİCİLERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM KURUMLARI KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ ÖZ DEĞERLENDİRME UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

HASAN HÜSEYİN ASLANCAN¹, ALİ ÖZDEMİR²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: Kalite, istenilen ihtiyaçları karşılayan bir ürün ya da hizmeti yerine getirme yeteneği özellikleri olarak görülmekle birlikte iş dünyasında varlığını göstermektedir. Olumsuz yanların tespit edilmesi, ortadan kaldırılması veya iyileştirilmesi için planlı ve sistemli çalışmaların yürütülmesi kalite güvence sistemiyle sağlanmaya çalışılmaktadır. Özel sektörde varlığını belirgin şekilde gösteren kalite güvence sistemi, kamu kurumlarında da kendini göstermektedir. Özellikle eğitim alanında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullar arasındaki fırsat eşitsizliğinin önlenmesi ve kalitenin devamlı olarak yükseltilmesi için mesleki eğitim alanında bir kalite güvence sistemi oluşturulmuştur. Bu sistem öz değerlendirme ve dış değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır. Öz değerlendirme ile mesleki eğitim kurumlarının güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarılması düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yöneticilerinin mevcut olan öz değerlendirme uygulamasına olan bakış açılarının nasıl olduğunu keşfetmektir. Bu çalışma, mesleki ve teknik eğitim kurumları kalite güvence sistemi öz değerlendirme uygulamasındaki eksikliklerin giderilmesine katkı sağlaması bakımından önemlidir. Çalışmada, nitel araştırma tekniklerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Çalışma grubu, gönüllülük esas alınarak, öz değerlendirme çalışmalarına katılan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yöneticilerinden amaçlı örnekleme türlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme ile belirlenmiştir. Çalışmada, veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanıp verilerin çözümlenmesinde ise içerik analizi ve betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, öz değerlendirme çalışmalarının faydalı olduğu ama sağlıklı bir şekilde geri dönüt alınamadığı için sadece evraksal bir yapıda kalan uygulama olduğu görülmektedir. Son düzenlenen öz değerlendirme çalışmasına göre, tek bir genel kullanıcı üzerinden giriş yapılmasının iş yükünü azalttığı öğretmen değerlendirmesi yerine ana hedef olan kurum değerlendirmesine daha fazla imkan tanıdığı görülmektedir. Bununla birlikte, likert tipi ölçeklendirmenin daha fazla kapsam alanı yüksek bir değerlendirme yapılmasının sağlanması, kanıtların dosya halinde yüklenmemesi ile veri yığını karmaşası içinde kalmasını engellemesi başlıca olumlu yönleri olarak görülmektedir. Olumsuz yönleri kapsamında ise, kalite ifadelerinin çok sayıda bulunması, birbirine yakın ifadelerinin sıklığı ve bazı ifadelerin anlaşılmayan bir dil kullanılıp net ifadelerle dile getirilmediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki ve teknik eğitim, kalite güvence sistemi, öz değerlendirme

OKUL YÖNETİCİLERİNİN ZORUNLU ROTASYONUNA İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

AYHAN KANDEMİR¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) bünyesinde çalışan okul yöneticilerinin zorunlu rotasyon sonucunda yer değiştirmesinin beraberinde birçok sonucu da ortaya çıkardığı söylenebilir. Bu sonuçların ortaya konulmasının gerek ilgili alanyazına gerekse de ilgili karar vericilere katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle mevcut araştırma ile okullarda çalışan yönetici ve öğretmenlerin yöneticilerin zorunlu rotasyonuna ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Bolu il merkezinde bağımsız ortaokullarında çalışan 10 okul yöneticisi (müdür/müdür yardımcısı) ve bu okullarda görev yapan 10 öğretmen oluşturacaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan olgu bilim yöntemi kullanılacaktır. Araştırmanın amacına ulaşması için çalışmaya katılan yöneticilerin son bir yıl içinde rotasyona uğramış veya bir yıl içinde rotasyona uğraması muhtemel olmalarına dikkat edilecektir. İlaveten çalışmaya katılan öğretmenlerin de bu okullarda görev yapmalarına önem verilecek ve böylece rotasyona yönelik görüşlerini daha gerçekçi ortaya koymalarının önü açılmış olacaktır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile araştırmacı tarafından gönüllü yönetici ve öğretmenlerden yazılı olarak toplanacaktır. Görüşme soruları araştırmacı tarafından ilgili literatür taraması yapılarak oluşturulacak ve görüşme sorularına yönelik alanda uzman kişilerden uzman görüşü alınacaktır. Oluşturulan soruların araştırma için uygunluğunu ortaya koymak için görüşme soruları çalışma grubu içinde yer almayan yönetici ve öğretmenlere uygulanacaktır. Son aşamada araştırma için uygun olduğu ortaya konulan görüşme soruları katılımcılara uygulanacak ve gerekli verilere ulaşılabilecektir. Çalışmaya katılan yöneticilere “Y1, Y2, Y3...”, öğretmenlere ise “Ö1, Ö2, Ö3...” şeklinde kodlar verilecektir. Böylece katılımcıların gizliliği sağlanacak, katılımcıların görüşlerini daha objektif ortaya koymalarının önü açılacaktır. Elde edilen veriler frekanslarla gösterilecek, yönetici ve öğretmen görüşlerinin tarafsız ortaya konulması ve yorumlanması sağlanacaktır. Yönetici ve öğretmenlerin yöneticilerin zorunlu rotasyonuna yönelik görüşlerini içeren sonuçlar ve bu sonuçlar bağlamında ortaya konulan öneriler sözlü bildiri şeklinde sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, okul, rotasyon, yönetici.

OKUMA SAATI E-TWINNING ETKİNLİĞİ

İNİ YILMAZ ŞİMŞEK¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Anne baba eğitiminin çocukların eğitiminde ne denli önemli olduğunu aşikardır. 2021-2022 Eğitim öğretim yılında gerçekleştirilen Okuma Saati adlı eTwinning projesi ile bu konuda bir çalışma gerçekleştirmiştir. Proje dahilinde çocukların örnek aldığı velileri ile kitap okuma saati düzenlemeleri, ebeveynlerin her gün yarım saatlerini kitaba ve çocuklarıyla verimli zaman geçirmeye ayırmaları sağlanmıştır. Kurucu üyesi olduğum Okuma Saati adlı eTwinning projesinde yurtiçinden dört okul, altı öğretmen, kırk sekiz öğrenci yer almıştır. Projede yer alan dört öğretmen yazarın kitapları veliler ve öğrenciler tarafından okunup incelenmiştir. Kitaplar ile ilgili çeşitli etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Proje 2021-2022 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde başlatılıp tamamlanmıştır. Bu kısa süre içerisinde örnek eTwinning projesi olarak Kırklareli Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen çevrimiçi oturumda sunumu yapılmıştır. Proje dahilinde veliler ve öğrenciler okudukları kitapların yazarları Berkan KAYA, Muhammed EROL, Fatih KARAHAN ve İnci YILMAZ ŞİMŞEK ile tanışıp sohbet ermiştir. Bununla birlikte öğrenci ve veliler okudukları kitapların yazarlarına sorular sormuş, çevrimiçi ve çevrimdışı etkinliklere katılım sağlamıştır. Okuma Saati eTwinning projesi dahilinde öğrenciler yaparak yaşayarak uygulamalar yapmıştır. Etkinlikler öğretmen kontrolünde müfredata uygun şekilde ders saatlerinde uygulanarak derslere entegre edilmiştir. Öğrenciler projenin her basamağında söz sahibi olmuş yapılan etkinliklere öğretmenleri ve velileri ile birlikte karar vermiştir. Okul içinde yüz yüze okul dışında çevrimiçi olarak gerçekleştirilen toplantılarda veliler ve öğrenciler aylık etkinlik önerilerinde bulunmuş yapılan toplantılarda etkinlikler değerlendirilmiştir. Gerçekleştirilen toplantılarda çoğunluğun kararı ile projenin yıllık planına teklif edilen etkinlikler dahil edilmiştir. Öğrencilerin ilgisini eTwinning projelerine çekmek için öğrencilerin kendi fikirleri ile proje şekillendirilmiştir. Böylece öğrenciler projeyi sahiplenerek projede değerli olduklarını hissetmişlerdir. Etkinlik seçiminde öğrencilere söz hakkı verilmiştir. Bilgisayar teknolojileri ve Web 2.0 araçları etkinliklere entegre edilerek öğrencilerin ilgisi canlı tutulmuştur. Proje dahilinde proje başlamadan önce projenin paydaşları olan öğretmen, öğrenci ve velilere özgün ön test hazırlanıp uygulanmış proje bitiminde hazırlanan ölçek tekrar öğretmen, öğrenci ve veliler tarafından doldurulmuştur. Test sonunda öğrenci, öğretmen ve velilerin eTwinning projelerine karşı tutumlarının olumlu yönde geliştiği saptanmıştır. Okuma Saati eTwinning Etkinliği Atölyesi kapsamında eTwinning projesi olarak ulusal kalite etiketi almaya hak kazanan projenin tanıtılması, eTwinning projeleri hakkında bilgi verilmesi, veli desteği, öğrencilerin aktif katılımı gibi konuların işlenmesi; proje dahilinde uygulanan yaratıcı yazarlık etkinliklerinin yapılacak atölyede gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Yaratıcı yazarlık etkinlikleri İnci YILMAZ ŞİMŞEK tarafından hazırlanan Öğretmenler için Yaratıcı Yazarlık El Kitabı vasıtası ile uygulanması planlanmıştır. Gerçekleştirilecek Okuma Saati eTwinning Etkinliği Atölyesi'nin öğretmenlerin eTwinning projelerine karşı olan tutumlarını olumlu yönde etkileyerek eğitime katkı sunması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: eTwinning projesi, kitap, yazar, kitap okuma, okuma alışkanlığı, ebeveyn eğitimi, yaratıcı yazarlık.

ORTAOKUL 7. SINIF ÖĞRENCİLERİN DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNDE YAŞADIĞI ZORLUKLARIN SEBEPLERİ

YELİZ ÇELEN¹, ZEYNEP YİĞİT²

Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi¹, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi²

Özet: Dil, insanın içinde yaşadığı topluma iletişimini sağlayan, konuşulduğu toplumun kültürünün bir parçası olan çok yönlü ve sistematik kuralları bulunan bir iletişim aracı olarak tanımlanabilir. Dilin konuşulduğu toplulukta kurallarına uygun şekilde kullanılması topluma özgü değer, yapı ve işleyişlerin de sonraki nesillere aktarılması açısından önem taşımaktadır. Çünkü dil aynı zamanda biyolojik ve sosyolojik bir varlık olup ses ve anlam bakımından topluluk kültüründeki değişme ve gelişmelerden etkilenmektedir. dilbilgisi öğretiminde sistematik yapı ve kuralların metin ve cümle bağlamı içinde ele alınması ve dört temel dil becerisinin gelişmesine hizmet etmesi oldukça önemlidir. Bu nedenle dilbilgisi öğretiminde yaşanan sorunları tespit etmek ve bu bağlamda öneriler geliştirmek bir gereklilik halini almaktadır. Öğrencilere Türkçe öğretimi yapılması, Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm arayışı çabaları araştırmalara sıklıkla konu olmaktadır. Öğrencilerin dilbilgisi konularını öğrenmekte yaşadıkları zorluklar sosyal anlamda iletişim kurmalarını olumsuz etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı öğrencilerin dilbilgisini konularını öğrenmekte yaşadıkları zorlukları tespit etmek ve bu zorlukların üstesinden gelmek için çözüm önerileri geliştirmektir. Bu araştırmanın hedefi 7.Sınıf öğrencilerinin dil bilgisi konusu hakkında yaşadığı zorlukların sebeplerini araştırmaktır. Bu hedefle Amasya ilinde yer alan bir ortaokulda öğrenim gören 8 öğrenci ile odak grup görüşmesi yapılmıştır. Öğrencilere konu hakkında 10 soru sorulmuştur. Görüşme sırasında ses kaydı yapılmış ve içerik analizi kullanılarak kodlar belirlenmiştir. Öğrencilerin dil bilgisinde zorlanma sebepleri, ders hakkındaki görüş ve yorumları ele alınmıştır. Bu araştırma sonucunda öğrencilerin sınıf içinde etkinlikler ve farklı öğretim yöntemleri uygulanırsa, çözümleme yapılacak metinler öğretmen tarafından açıklanırsa ve öğrenme ortamında rekabet oluşturacak yarışa ya da oyunlar oynanırsa daha iyi bir dilbilgisi öğretiminin gerçekleştirileceğine inandıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu veriler ışığında başarı düzeyi yüksek dil bilgisi öğrenimi için öğrenciye ders içi ve ders dışı farklı yöntem ve tekniklerle kitap okuma alışkanlığı kazandırılması, kitap okumanın öğrenci tarafından zorunlu bir ihtiyaç olarak değil de aksine farklı deneyim ya da bilgileri öğrenebileceği eğlenceli bir faaliyet olarak görülmesinin sağlanması, öğretiminde zorluk çekilen sıfatlar, fiiller ve zamirler konularında farklı yöntem ve tekniklerle öğretime yönelik seminer ya da eğitimlerin verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil bilgisi öğretimi, Türkçe öğretimi, dilbilgisi.

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ALTERNATİF DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNE YÖNELİK YETERLİLİK DÜZEYLERİ

VOLKAN SEVİNDİ¹, SEDA SEVİNDİ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Bu araştırmada, öğretmenlerin alternatif değerlendirme yöntemlerine yönelik tutumlarının, öz-yeterlik algılarının ve alternatif değerlendirme yöntemlerini kullanım sıklıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, öğretmenlerin alternatif değerlendirmeye yönelik tutumları, öz-yeterlik algıları ve kullanım sıklıklarının ölçülebilmesi için tekli tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın hedef evreni, Ankara ili Etimesgut ilçesindeki ortaokullarda görev yapmakta olan 1860 öğretmenden oluşmaktadır. 1860 hedef evreni, %95 kesinlik düzeyi ile 93 öğretmenin temsil edebileceği kabul edilmiştir. Örneklem seçiminde basit rastlantısal örnekleme yöntemi seçilmiştir. Öğretmenlerin alternatif değerlendirme yöntemlerine yönelik tutum, öz-yeterlik ve kullanım sıklıklarının belirlenmesi için Bananoğlu (2009) tarafından geliştirilen “öğretmen yeterlilikleri” ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin alternatif değerlendirme yöntemlerine yönelik tutumları orta düzeyde çıkmış olup öğretmenler bu yöntemleri gerekli bulmaktadırlar. Öğretmenler, Alternatif değerlendirme yöntemleri içerisinde en çok kontrol listesinin, en az ise portfolyonun kullanımını gerekli görmektedirler. Öğretmenlerin alternatif değerlendirme yöntemlerine yönelik öz-yeterlik algıları da orta seviyede olup alternatif değerlendirme yöntemlerini uygulamada kendilerini yeterli görmektedirler. Alternatif değerlendirme yöntemleri arasında öğretmenlerin yeterlik algısının en yüksek olduğu yöntem proje ve performans görevi olurken en düşük yeterlik algısına sahip olunan yöntem ise portfolyo olarak belirlenmiştir. Bu durumda öğretmenler kendi kontrol edebilecekleri yöntemlere daha fazla aşına olduklarından bu yöntemde kendilerini yeterli hissettikleri belirtilebilir. Öğretmenlerin alternatif değerlendirme yöntemlerini kullanım sıklıkları da orta seviyededir. Alternatif değerlendirme yöntemleri arasından en sık kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı, en az portfolyo kullanıldığı görülmektedir. Öğretmenlerin tüm boyutlarda en az gerekli gördüğü, en az sıklıkta kullandığı ve kendilerini yeterli bulmadıkları alternatif değerlendirme yöntemi portfolyo olmuştur. Araştırma ile tüm öğretmenlerde alternatif değerlendirme yöntemlerine, bunların sınıf içerisinde uygulanmasına yönelik farkındalık yaratılması, ayrıca öğretmenlerin bu yöntemleri sınıfta uygulayabilecekleri örnek ölçeklerin hazırlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif değerlendirme yöntemleri, öz yeterlilik, tutum

OTANTİK LİDERLİK ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

MELEK ŞENER PARS¹

Gazi Üniversitesi¹

Özet: Otantik liderlik, liderler ve üyeleri için olumlu benlik gelişimini sağlama, öz farkındalık ve öz düzenleme davranışlarını teşvik eden, örgütlerde olumlu hava yaratmada etik davranışlar çerçevesince çalışanların ilişkilerinde şeffaflığı temel alan ve onların benlik gelişimlerine katkıda bulunan liderlik davranışlarıdır. Bu araştırmanın amacı Türkiye’de otantik liderlik alanında yapılan lisansüstü tezlerin değerlendirilmesidir. Araştırmanın yöntemi nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi olup evreni Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan erişime açık 60 adet tezden oluşmaktadır. Araştırma verileri 2010-2021 yılları arasında otantik liderlik alanında yapılan tezlerden oluşmaktadır. Bu veriler türü, yayınlanma yılı, yayınlanan üniversite, enstitü, anabilim dalı, bilim dalı, uygulanan yöntem, Örneklem türü ve bölgesi, ilişkilendirilen değişken ve elde edilen sonuçlar bağlamında incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak Sözbilir ve Kutu (2008) tarafından geliştirilmiş olan ve Çiltaş (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan “Yayın Sınıflama Formu” kullanılmıştır. Veri analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Bulgular incelendiğinde yapılan araştırmaların dörtte üçüne yakını yüksek lisans tezi, geri kalanın doktora tezi olduğu; tamamına yakının nicel araştırma yöntemleri kullanılarak yapıldığı; en fazla Sosyal Bilimler enstitüsü bünyesinde araştırmaların yapıldığı, 2015 ve 2017 yıllarında araştırmaların pik yaptığı; 26 farklı değişkenle ve sıklıkla psikolojik sermaye, örgütsel bağlılık ve örgütsel vatandaşlık değişkenleriyle ilişkilendirildiği; konunun özel sektör gibi işletme örgütlerinde ve okul gibi eğitim örgütlerinde sıklıkla çalışıldığı sonuçlarına ulaşılmaktadır. Araştırma sonuçları da psikolojik sermaye unsurlarını sergileyen liderlerin aynı zamanda ilişkilerinde şeffaf davrandığı, tarafsız kararlar aldığını, öz farkındalıklarının yüksek olup pozitif bir uyum halinde olduklarını göstermektedir. Otantik liderler öz farkındalığı yüksek olduğundan çalışanların yetenek ve bilgilerini anlamada kendilerini geliştirmişlerdir. Çalışanını anlayan, ona karşı davranışlarında adil ve etik olan otantik liderler çalışanlarına örnek olarak onların da benzer davranışlar sergilemesini teşvik ederler. Bu durumda normatif bağlılığı yüksek çalışanlar ortaya çıkaracaktır. Bu nedenle yapılan araştırmalarda otantik liderlik davranışlarının sergilenmesi örgütsel bağlılığı artırmaktadır. Son olarak günümüzde örgütlerin karşı karşıya olduğu hızlı değişim süreçleri ve yönetim şekillerinin farklılaşması otantik liderlere olan ihtiyacı artırdığından örgütlerde otantik lider profillerine yönelik nitel araştırmalara gereksinim duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, otantik liderlik, lisansüstü araştırmalar,

OYUNLARLA DİL EDİNİMİ

SUZAN ÇOBANOĞLU¹

Kastamonu Kiz Anadolu İmam Hatip Lisesi¹

Özet: . Dil edinirken oyunlarla desteklenen eğitim daha güzel meyveler vermektedir. İngilizce eğitim verirken oyunlardan her aşamada yararlanılabilir. Aşamalar ve oyunlardan bazı örnekler aşağıda verilmiştir. Dil edinirken sıkılmadan , eğlenceli yolla dili kullanmak, edinmek amacımızdır. Öğrenciler oyun yöntemiyle dil edinimini gerçekleştirmektedir. Katılımcı (hedef)kitlemiz ; ilkokul veya orta okulda eğitim öğretim alan İngilizce dersine devam etmekte olan öğrencilerimizdir. Oyunlarımız: Dikkat çekme ve güdüleme aşamasında ;konu ile ilgili tahtaya zihne gelen kelimeler yazılır, kelimenin kim tarafından söylendiği bulmaya çalışılır. Oyunumuzun adı Who Said What? (kim ne dedi?) dir. Derse geçiş aşamasında ; kelimelerin zihne daha iyi oturması için bir hikaye çerçevesinde anlamlı olmasa da cümle kurulmaya çalışılır. Oyunumuzun adı Storyteller(masalci) dir. Dersi sonlandırırken değerlendirme aşamasında; İngilizce adam asmaca oynatılabilir. Oyunumuzun adı Hangman(adam asmaca) dir. Renklerin öğretilmesinde renkli dur(Color Stop) oynatılabilir. Tanışma oyunu olarak ben kimim?(Who am i?) Ya da doğru-yanlış(true-false) oynatılabilir. Sayıların öğretiminde sayı oyunu (Number Game) oynatılır. Soru kelimelerinin öğretiminde 5N1K(5W1H) oynatılır. Şimdiki zaman konusunda Ne Yapıyorsun?(What are you doing?) oyunu oynatılır. Oyunlara katılım sağlayan öğrencilerde dil edinimi ve dil gelişimi olumlu ilerlerken, devamsızlık yapan ya da oyunlara dahil olmayan öğrencilerde gelişim gözlenmemiştir. Oyunlar kelime dağarcığını pozitif yönde etkilemektedir, analiz sentez yapabilme yeteneklerini de geliştirmiştir.Oyunlar ile yapılan fiziki etkinlikler de öğrencilerin beden gelişimine olumlu katkılar sunmuştur.Oyunların yaşı yoktur,her kademeye uyarlanabilir. Dil gelişimine etki eden ve geliştiren oyunlar burada yer verilerek anlatıldı. oyunlar basit ve uygulanabilirlerdir. herhangi bir teknolojik araç veya gerece ihtiyaç duyulmadan da sınıf ortamında olsun ya da sınıf dışında olsun keyifli anlar geçirerek eğlenceli öğrenme anlayışı için yeterli alan sunmaktadır. çocuklar oyunlarla daha iyi öğrenmektedir ve öğrenmenin kalıcılığı sağlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Oyun, ingilizce, öğrenmek, öğretmek, dil.

OYUNLAŖTIRMA YAKLAŖIMI İLE ÖĞRETMENLERİN AKADEMİK BECERİLERİNİ GELİŖTİRME

HASAN ÜMİT KOCAKARADAYI¹, ÖMERCAN ŖENTÜRK²

İzmir Aliağa Adalet Mesleki EĞitim Merkezi ¹, Ordu ÖĖretmenevi²

Özet: KüreselleŖen dünyada bilgi, en önemli global silah haline gelmiŖtir. Bilgiye ulaŖımda ve bilgi üretiminde en başarılı ölkeler, dünya yönetiminde söz sahibi ölkelerdir. İŖte ölkemiz de bu anlamda bilgiye ulaŖım ve bilgi üretiminde öğretmenlerini en iyi Ŗekilde yetiŖtirmek ve mevcut olan öğretmenleri de yeniliklere açık hale getirmek durumundadır. EĞitim sisteminin temel öğelerinden olan öğretmenlerin hizmet içi eğitim ile yeniliklere açık olma durumu, “OyunlaŖtırma YaklaŖımı İle ÖĞretmenlerin Akademik Becerilerini GeliŖtirme” nin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesinin amaçlandığı bu alıŖmada olgu bilim deseni kullanılmıŖtır. AraŖtırmanın katılımcı grubunu, İzmir ili Aliağa ilçesinde kar topu örnekleme yöntemi ile seçilen, farklı demografik özelliklere sahip 50 öğretmenden oluŖturmaktadır. AraŖtırma kapsamında veriler araŖtırmacı tarafından geliŖtirilen 2'si açık uçlu, 5'i kapalı uçlu olmak üzere toplam 7 soruluk yarı yapılandırılmıŖ anket formu ile toplanmıŖtır. Verilerin analizinde Microsoft Excel programları kullanılmıŖtır. AraŖtırma sonucunda, katılımcıların çoğunun, hizmet içi e-eğitimin gerekliliği ve bunun oyunlaŖtırma yaklaŖımı ile verilmesi yönünde görüş bildirdikleri sonucuna ulaŖılmıŖtır. Ayrıca araŖtırmaya katılan katılımcılar, uygulayıcı eğitimcilerin alan yazında yüksek lisans eğitimi almıŖ kişilerde bulunan özelliklerin bulunmasını da istemektedirler. ÖĞretmenlik mesleği dinamik, sürekli geliŖen ve teknolojik yeniliklerden etkilenen bir meslektir. Bu nedenle öğretmenler, kendilerini sürekli yenileyip geliŖtirmeleri gerekmektedir. 2015 PISA Sonuçları göz önüne alındığında ölkemiz Matematik, Fen Bilimleri ve Okuma Alanlarında sırasıyla 49. ,50.ve 52. sıralarda yer almaktadır. Bu sıralama bizi geliŖmiŖ ölkelerle olan eğitim ve öğretim iliŖkilerimizde epey geriye düŖürmektedir. Sorgulayan, düŖünen, okulda öğrendiğini günlük yaŖamda kullanan birey sayısı, geliŖmiŖ ölkelerde fazla iken bizim ölkemizde ise neredeyse bu durum iyi durumda değildir. EĞitimin içindeki bireyler için merkezi sınavlar neticesinde kazanılan yüksek öğretim programı ile sahip olunan meslek arasında birbiriyle örtüŖmez hale gelmiŖtir. Hatta Ziraat ve Veteriner Fakölteleri mezunları, gemiŖ yıllarda öğretmenlik mesleğine geiŖ alanı olarak kullanılmıŖ ve bu sayede istihdam edilmeleri saęlanmıŖtır. İnsan yetiŖtirme politikamız ve istihdam önceliklerimiz, insandan-insana değil, istihdam alanından-insana doğru gerilemektedir.

Anahtar Kelimeler: OyunlaŖtırma, akademik beceri, hizmet içi eğitim, öğretmen.

ÖĞRETMEN ALGILARINA GÖRE OKUL YÖNETİCİLERİNİN ÖZGEÇİ LİDERLİK DAVRANIŞLARI İLE ÖRGÜTSEL SINIZM ARASINDAKİ İLİŞKİ

AYHAN KANDEMİR¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmanın amacı öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin özgeci liderlik davranışları ile örgütsel sinizm arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışma evrenini 2022-2023 eğitim öğretim yılı birinci döneminde Bolu il merkezinde kamuya bağlı ilkokullarda çalışan toplam 554 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Evreninin tamamına ulaşılması amaçlandığından örneklem alma yoluna gidilmemiş, 252 sınıf öğretmenine ait veri değerlendirmeye alınmıştır. Çalışma verileri Konan ve Gedik (2019) tarafından geliştirilen “Özgeci Liderlik Ölçeği” ile Sağır ve Oğuz (2012) tarafından geliştirilen “Öğretmenlere Yönelik Örgütsel Sinizm Ölçeği” ile toplanmıştır. Araştırma amacına ulaşmak için öğretmen algılarına göre; 1- Okul yöneticilerinin özgeci liderlik davranışları ile örgütsel sinizme yönelik algıları ne düzeydedir? 2- Okul yöneticilerinin özgeci liderlik davranışları ile örgütsel sinizm algıları arasında anlamlı bir ilişki bulunmakta mıdır? 3- Okul yöneticilerinin özgeci liderlik davranışları örgütsel sinizm algılarını anlamlı olarak yordamakta mıdır? sorularına yanıt aranmıştır. Çalışma sonucunda öğretmenlerin yöneticilerin özgeci liderlik davranışlarına yönelik algılarının karşılıksız yardım alt boyutu ve ölçek toplamında “Kararsızım”, empatik yardım alt boyutunda “Katılıyorum” düzeyinde olduğu sonucu bulunmuştur. Öğretmenlerin örgütsel sinizme yönelik aldı düzeylerinin ise çalıştığı kurumdan uzaklaşma, okula karşı olumsuz tutum ve ölçek toplamında “Katılmıyorum”, performansı düşüren etkenler alt boyutunda “Kararsızım”, çalışanların kararları uygulamalara katılımı alt boyutunda ise “Katılıyorum” düzeyinde olduğu sonucu bulunmuştur. Yöneticilerin özgeci liderlik davranışları ile örgütsel sinizm arasında negatif yönlü orta düzeyli anlamlı ilişki olduğu, ilaveten özgeci liderliğin örgütsel sinizmi anlamlı olarak yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar bağlamında okul yöneticilerinin liderlik ve özellikle de özgeci liderlik özellikleri kazanmalarına yönelik hizmet içi kurs veya lisansüstü eğitim almalarına önem verilmesi; benzer çalışmaların ilkokul öğretmenleri dışında okul öncesi, ortaokul ve lise öğretmenlerine yönelik de yapılması gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, özgeci liderlik, örgütsel sinizm, yönetici.

ÖĞRETMEN KARIYER BASAMAKLARI UYGULAMASINA İLİŞKİN KARIYER BASAMAKLARI SİSTEMİ VE KARIYER BASAMAKLARINDA YÜKSELME SINAVINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

MEHTAP AYDOĞDU BİLGİ¹, DUYGU GÜR²

¹, Sakarya Üniversitesi²

Özet: Bu çalışmanın amacı , Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığında görev yapan öğretmenlere yönelik oluşturulan Kariyer Basamaklarının Oluşturulması ve Kariyer Basamaklarına İlişkin yapılan sınavın öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmektir. Bu amaçla 5 okulda görev yapan 15 öğretmenden, 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile veriler toplanmış, tematik analiz yapılarak kod ve temalar belirlenmiştir. Görüşme soruları temelde kariyer basamakları oluşturulmasının öğretmenin mesleki gelişimine katkısı olup olmayacağı, kariyer basamakları oluşturulmasının neden olacağı olumlu ve olumsuz sonuçlar, okul içerisindeki tutumu nasıl etkileyeceği, kariyer elde etmede sınavın yeterliliği ve sınava dair öğretmen görüşlerini belirlemek üzere kurgulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre kariyer basamakları uygulamasının mesleki gelişime katkısının olmayacağı , mesleki gelişim için farklı kriterlerin olması gerektiği, yapılan sınavın geçerlilik ve güvenilirliğinin düşük olduğu , sınavın ve sonucunda oluşacak tutumun öğretmenin performansını olumsuz etkileyeceği, kariyer basamaklarında yükselmeye “öğretmenin denetim ve değerlendirme sonuçları, merkezi sınav sonuçları, yüksek lisans ve doktora yapması, aldığı ödül ve cezaları, teknik, sosyal, kültürel ve sportif becerileri, yayınları (kitap, makale), kıdem ve çalıştığı yer, hazırladığı projeleri, katıldığı hizmet içi eğitim kursları, yabancı dil bilmesi” şeklinde kriterlerin daha yararlı olacağını ifade etmektedirler. Araştırmanın amacı doğrultusunda , öğretmenlerin kariyer basamakları sistemi ve kariyer basamaklarında yükselme sınavına ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler altında incelemektir. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki alt araştırma sorularına yer verilmiştir : 1. Öğretmen kariyer basamakları oluşturulmasının öğretmenin mesleki gelişimine nasıl bir katkısı olabilir değerlendirir misiniz? 2. Kariyer basamaklarının oluşturulmasına yönelik doğabilecek sonuçları hem olumlu hem de olumsuz açıdan değerlendirir misiniz? 3. Kariyer basamakları oluşturma uygulaması, okul içinde öğretmenler arasındaki tutumu nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz? Değerlendirir misiniz? 4. Kariyer basamakları sınavına girdiniz mi ? Girdiyseniz sınav hakkında ne düşünüyorsunuz ? Kısa bir değerlendirme yapar mısınız? 5. Kariyer elde etmede sadece sınav yeterli midir ya da doğru mudur ? Siz kariyer kriterlerini oluştursaydınız kriterler neler olurdu? Bu çalışmada , 5 okulda görev yapan 15 öğretmenden, 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile veriler toplanmış, tematik analiz yapılarak kod ve temalar belirlenmiş ve durum çalışması yöntemlerinden iç içe geçmiş durum deseni kullanılmıştır. İç içe geçmiş durum deseni bir durum içinde olabilecek birden fazla alt birime yönelmesini sağlayan ve elde edilen sonuçların bir araya getirilmesi sürecinde ele alınan probleme bütüncül bakma imkanı veren bir çalışmadır. Araştırma bulguları kariyer basamakları sistemine ilişkin öğretmenlerin bir yandan sınavı eleştirirken, bir yandan da sınav haricinde farklı değerlendirme kriterlerini doğru buldukları gözlemlenmiştir. Öğretmenlerin rahatsız oldukları konuların , kariyer basamağı oluşturulması değil , uygulanan sistem ve sınava yönelik olduğu, mesleki gelişime yönelik destek verici kriterleri uygun buldukları gözlemlenmiştir. Kariyer basamakları sınavına başvurma konusundaki sonuçlar, sınav sistemine yönelik eleştirilerin başvuruya yönelik olumsuz tutumlara da yol açtığını göstermektedir. Yapılan eleştiriler, planlama eksikliğini ve uygulamadaki istikrarsızlığa yöneliktir. Dağlı'nın (2007) araştırma sonuçları da, temel uygulama

eleştirisinin sınav uygulama sıklığı ve sınav dışı performans değerlendirme kriterlerine yönelik olduğunu göstermiştir. O zamandan bu yana tekrar sınav yapılmadığı ve bu nedenle unvan alanların bu haklarının bir ayrıcalık haline geldiği düşünüldüğünde 2012 yılı itibariyle uygulamaya yönelik eleştirilerin sistem ve sınav eleştirisine dönüşmesi normal karşılanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlikte kariyer basamakları, kariyer basamakları sınavı , uzman öğretmen , baş öğretmen , öğretmen performans ölçütleri

ÖĞRETMEN YENİLEŞİMCİ İŞ DAVRANIŞLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI

ERHAN DOLAPCI¹, FEYZİ ULUĞ²

Kastamonu Göl Anadolu Lisesi¹, Gazi Üniversitesi²

Özet: Yenileşimci iş davranışı, çalışanların mesleği ile ilgili rol performansına fayda sağlamak için çalışanlar tarafından yeni fikirlerin üretildiği, geliştirildiği, uygulandığı ve değiştirildiği davranışsal bir süreçtir. Öğretmen yenileşimci iş davranışı ise öğretmenlerin mesleğini icra ederken ortaya koyduğu yenilikçi fikir ve eylemlerdir. Bu araştırmanın amacı da, öğretmen yenileşimci davranışlarını etkileyen faktörlerin incelenmesidir. Araştırma nitel araştırma yöntemi ve durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmaya 2022-2023 eğitim öğretim yılında Kastamonu il merkezinde bulunan okullarda görev yapan toplam 11 öğretmen katılmıştır. Araştırmada katılımcıların seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt ve maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla ilgili literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmış ve veri toplama sürecinde katılımcılarla tek tek yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi tektiniğinden yararlanılmıştır. Ayrıca mevcut araştırmada; veri toplama tekniklerinde çeşitlik sağlamak ve bilimsel sınırlılıkları ortadan kaldırmak amacıyla bireysel görüşmeler dışında gözlem tekniği tercih edilmiştir. Araştırma sonuçları; öğretmen yenileşimci iş davranışı üzerinde öğretmen motivasyonu, okul müdürü liderliği, mesleki işbirliği, öğretmen eğitim düzeyi, öğretmen bağlılığı gibi bazı bireysel, örgütsel ve demografik faktörlerin etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca araştırma sonuçları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atılacak politika adımlarının öğretmen yenileşimci iş davranışının güçlendirilmesi noktasında önemini ortaya koymaktadır. Araştırma sonuçları doğrultusunda, okul yöneticilerinin yenileşimi desteklemeye dayalı liderlik davranışları kazandıracak şekilde yetiştirilmeleri gerektiği ve okullarda yenilikçi kültürün hakim kılınması gerektiği önerilebilir. Öğretmenlerin işbirliği yapabildiği ve iyi örneklerin sergilendiği kongre ve çalıştaylar yapılması ve yapılan bu etkinliklere öğretmenlerin katılımının kolaylaştırılması sağlanabilir. Özellikle mevcut araştırma sonuçlarında öğretmen yenileşimci davranışlarını etkilediği görülen değişkenlerin öğretmen yenileşimci davranışları ile olan ilişkisi ampirik çalışmalarla ortaya konulabilir. Öğretmen yenileşimci davranışlarını, öğretmen uygulamaları üzerinden ortaya koyabilecek ölçek geliştirme çalışması yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, öğretmen yenileşimci iş davranışları, durum çalışması

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENCİLERİNE KARŞI SORUMLULUKLARINDA ETİK DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

HANIM ZEYNEP ALPERGİN¹, GÜLSÜN ŞAHAN²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi²

Özet: Son yıllarda karşımıza çıkan en önemli ve üzerinde durulması gereken sorunlardan birisi meslek etiğidir. Her meslekte olduğu gibi öğretmenler için de mesleki etik oldukça önemlidir. Çünkü eğitimin en temel amaçlarından birisi de ahlaklı bireyler yetiştirmektir. Çocukların karakterinin ahlaki değerlerinin şekillenmeye başladığı eğitimin ilk basamağından itibaren ahlaklı bireylerin yetişmesinde öğretmenin rolü çok büyüktür. Öğretmenlerin eğitim süreçlerinde öğrencilerle kuracağı tüm iletişimlerde öğretmen yeterliklerinin yanında etik davranışların önemini de göz önünde tutmalıdır. Tüm öğretmenlerin sahip olması gereken özelliklerden biri olan ahlaklı olma, öğretmenlerin etik davranışları bilmesi ve davranışa dönüştürmesi ile gerçekleşebilir. Bu araştırmanın amacı; öğretmenlerin öğrencilerine karşı sorumluluklarında etik davranışlar hakkındaki görüşlerini, etik ve etik dışı davranışlara yönelik, ahlaki yargılara ilişkin görüşlerini belirlemektir. Öğretmenlerin öğrencilerine karşı sorumluluklarında etik davranışlarının incelenmesini amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden biri olan fenomenoloji kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Karadeniz’de bir ilde farklı kademe ve branşlarda görev yapan 12 kadın, 4 erkek toplam 16 öğretmen oluşturmuştur. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme uygun oluşturulmuştur. Bu çalışmada iki ayrı veri toplama aracı kullanılmıştır. Örnekleme ait demografik özellikleri belirlemek amacıyla 7 soruluk bir kişisel formu ve etik değerlere ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik 8 sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundan elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin etik davranışlarını yüksek düzeyde benimsedikleri görülmüştür. Bununla beraber öğretmenlerin maddi hediyeler alma, özel ders verme ve özel gereksinimli çocukla çalışma alt sorularında etik dışı düşünce ve davranışlara sahip oldukları görülmüştür. Öğretmenler etik kurallar ile ilgili zaman zaman eğitimlerden geçmeli, eğitim etiği konusunda çeşitli seminer, konferans gibi çalışmalar yapılmalı, tatil dönemlerinde üniversitelerden destek eğitimleri almalıdır.

Anahtar Kelimeler: Meslek etiği, öğretmen etiği, etik dışı davranışlar

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRETİMSEL LİDERLİK ALGILARI İLE BAZI DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ÖMÜR ÇOBAN¹, AYŞE KOZAN², SÜMEYYE YILDIRIM³

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: Liderlik, geçmişten günümüze dek yapılan araştırmalarda sıklıkla kullanılmış bir kavramdır. Farklı tanımları bulunan liderlik kavramını, bireyleri ve bir grubu ortak amaçlara ulaşmak için etkileyerek eyleme sevk etme süreci şeklinde tanımlamak mümkündür. Lider, kurumların var olması ve gelişmesi için en önemli değişkenlerden biridir. Bu durum verimli ve etkili olmak isteyen eğitim kurumları için de önemli kavramlardan biri haline geldi. Eğitim kurumlarındaki liderliğin okulun etkili olması üzerinde katkısı bulunduğu çeşitli araştırmalarla ortaya konmuştur. Bu liderlik çeşitlerinden bir tanesi de öğretimsel liderliktir. Öğretimsel liderlik vasfına sahip bir okul yöneticisi, okulun ihtiyaçları bağlamında hedefler belirleyerek, söz konusu hedeflerin çalışanlar (örgüt üyeleri) tarafından da benimsenerek desteklenmesine önderlik edebilir. Öğretimsel liderlik özelliği taşıyan bir yönetici, öğretmenler arasındaki koordinasyonu ve iş birliğini güçlendirerek, eğitim ve öğrenim için gerekli kaynakları ve ortamı sağlar. Bu sayede de eğitim daha nitelikli bir yapıya sahip olurken, öğretmenler de değerlendirilip denetlenmiş olur. Öğretimsel liderlik, öğretmenlerin iş doyumunu elde etmesini sağlayan ve okula bağlılığını artıran liderlik türlerinden biri olarak açıklanabilmektedir. Öğretimsel liderliğin iki önemli çıktısı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi öğrenci başarısı diğeri ise etkili okuldur. Hem ulusal hem de uluslararası alanda öğretimsel liderlik ile ilgili yapılan çalışmalar, öğretimsel liderliğin öğrenci başarısı üzerinde dolaylı etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Bu etkilemenin ise öğretmenin mesleki gelişimi, eğitim öğretim süreçlerini izleme ve iklimi geliştirme yoluyla olduğu ortaya konulmaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğretmen algısına göre okul müdürünün öğretimsel liderlik davranışı ile öğretmenlere ait bazı demografik değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma 2022-2023 eğitim- öğretim yılında Karaman ilinde görev yapan 3870 öğretmenden 244 öğretmenin örneklem olarak araştırmaya katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Öğretimsel Liderlik Ölçeği kullanılmıştır. Öğretimsel Liderlik Ölçeği Kılınç, Özdemir ve Turan tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğunun kadın öğretmen olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %84.4'ü lisans mezunu, %15.6'sı ise lisansüstü eğitim mezunudur. Yaşları genellikle 35-44 yaş aralığındadır (n=116) ve çoğunluğu ortaokul düzeyinde görev yapmaktadır. Veriler aritmetik ortalama, standart sapma gibi betimsel istatistiklerin yanı sıra t-testi, tek yönlü varyans analizi(ANOVA) ile çözümlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin öğretimsel liderlik algısını genellikle gösterdikleri görülmektedir. Bunun yanı sıra okul müdürlerinin öğretimsel liderlik düzeylerinin öğretmenin cinsiyetine, yaşına, eğitim durumuna, mevcut kurumdaki çalışma süresine, branşına ve mesleki kıdemine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul müdürü, öğretmen, liderlik, öğretimsel liderlik

ÖĞRETMENLERİN PERFORMANSLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER: FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA

MEVLÜT KARA¹, BAYRAM BOZKURT²

Gaziantep Üniversitesi¹, Gaziantep Üniversitesi²

Özet: Eğitim sistemi içerisinde birçok paydaş bulunmakla birlikte bu paydaşlar içerisinde yaptıkları görev itibarıyla öğretmenlerin önemli bir role sahip olduğu söylenebilir. Buna bağlı olarak eğitim sürecinin etkililiği, öğrencilerin akademik başarısı ve okul gelişimi açısından öğretmenlerin okulda gösterdiği performansın büyük öneme sahip olduğu söylenebilir. Öğretmenlerinin okuldaki performansının okul içi ve okul dışı birçok faktörden etkilendiği düşünülmektedir. Bu açıdan mevcut araştırmada, öğretmenlerin performanslarını etkileyen faktörlerin öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilecek bulgu ve sonuçların öğretmenlerin performansının artırılması açısından okul yöneticilerine ve politika yapıcılara yol göstereceği düşünülmektedir. Bununla birlikte öğretmen performansına ilişkin literatüre katkı sağlaması ve yeni çalışmaların oluşmasına zemin hazırlaması beklenmektedir. Araştırmanın amacı doğrultusunda nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin güneydoğusunda yer alan bir ilde görev yapan 22 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma grubunda yer alan öğretmenler maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Çalışma grubunun çeşitliliği cinsiyet, yaş, medeni durum, branş, öğrenim durumu, görev yaptığı okul kademesi ve mesleki kıdem gibi özellikler ile sağlanmıştır. Araştırmanın verileri görüşme yöntemi ile toplanmış ve bu görüşmelerde araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Katılımcılarla yapılan görüşmeler ortalama 36 dakika sürmüştür. Elde edilen veriler tümdengelimci içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla; amaçlı örneklem yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmış, katılımcıların demografik özellikleri ayrıntılı biçimde betimlenmiş, araştırma süreci yöntem bölümünde ayrıntılı bir biçimde ele alınmış ve elde edilen verilere yönelik katılımcı teyidi sağlanmıştır. Yapılan analizler sonucunda; mesleğini sevme, çalışmalarının takdir edilmesi, diğer öğretmenlerle işbirliği yapma, yöneticilerle etkili iletişim kurma, akademik başarısı yüksek öğrencilere sahip olma, velinin eğitim sürecine katkı sağlaması, okul-aile işbirliği, pozitif okul iklimi ve okulun fiziki imkânlarının iyi olması gibi faktörlerin öğretmenlerin performansını olumlu etkilediği belirlenmiştir. Öte yandan özlük ve ekonomik haklarının yetersiz olması, iş yükünün fazla olması, diğer öğretmenlerle yeterli mesleki işbirliği kuramama, yöneticilerin liyakatsiz ve adaletsiz olması, öğrencilerin isteksiz olması, velilerin eğitsel etkinliklere destek vermemesi, okul mevcudunun kalabalık olması ve karşılaşılan bürokratik engellerin öğretmenlerin performansını olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Katılımcıların görüşleri ve ilgili literatür dikkate alınarak öğretmenlerin performanslarını artırmaya yönelik çözüm önerileri üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, performans, fenomenoloji

SINIF YÖNETİMİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

YELİZ ÇELEN¹, SİBEL KICIR²

Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi¹, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi²

Özet: Sınıf yönetiminin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi, hem öğrencinin bilişsel, duygusal, kültürel, sosyal ve demokratik gelişimine katkıda bulunmakta ve diğer öğrencilerle iş birliği içinde bulunmalarından kaynaklı olarak da onlara toplumsal yapıyı tanıma olanağı sunmaktadır. Sınıf yönetimi daha önceki yıllarda genel olarak öğrencilerin olumsuz davranışların önüne geçilmesiyle ilişkilendirilse de günümüzde öğrenciler için verimli öğrenme ortamları oluşturma gibi temel bir amaç doğrultusunda sınıf içi etkinlikleri düzenleme ve kontrol, öğretim ortamı, araç gereç ve materyallerini düzenleme ve öğrenme yaşantıları esnasında ortaya çıkan engelleri ortadan kaldırma gibi pek çok görevi içinde bulunduran kapsamlı bir yönetim faaliyetine dönüşmüştür. Bu araştırma, ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunları tespit etmek ve bunlar karşısında aldıkları önlemleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesi tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Amasya ilindeki devlet okulunda görev yapan monografik örnekleme yöntemiyle seçilmiş 7 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Nitel olarak tasarlanan bu çalışmada verilerin toplama aracı olarak odak grup görüşme formu kullanılmıştır. Odak grup görüşme formu; öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştığı sorunları, hangi sınıf seviyesinde bu sorunların daha çok olduğu, hangi derste sorunlu davranışların arttığı, sorunlu davranışları çözmeye ayrılan süreyi ve bu sorunlar karşısında ne gibi önlemler alındığını belirlemeye yönelik beş sorudan oluşmaktadır. Görüşmeden elde edilen veriler, araştırmacı tarafından yazılı olarak kaydedilmiştir. Çalışma sonucunda öğretmenlerin sınıfta karşılaştıkları en çok sorunun; derste izin almadan konuşma olduğu görülmüştür. Sorunlu davranışların daha çok 1. Sınıflarda görüldüğü tespit edilmiştir. Çalışmada sorunlu davranışların en çok Türkçe ve Beden Eğitimi derslerinde daha çok olduğu, sorunlu davranışlara ayrılan zamanın genel olarak 5-10 dk olduğu tespit edilmiştir. Etkili bir sınıf yönetimi için alınan önlemler ise; bu süreçte kararlı olmak ve etkinliklere ağırlık vermek olarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda karşılaştıkları sorunların önüne geçmek için bu alanda hizmet içi eğitimler verilmesi, aile, okul ve öğrenci etkileşiminin artırılması, öğretmen yetiştirme ders programlarında sınıf yönetimine ilişkin derslerin payının artırılması ve bu alandaki çalışmaların sayılarının artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf yönetimi, sınıf öğretmeni, okul yönetimi.

ÖĞRETMENLERİN WEB 2.0 ARAÇLARI KULLANIM DÜZEYLERİ

OKTAY AKSOY¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Araştırmanın amacı, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) bünyesinde görev yapan ve farklı okul düzeylerinde öğretim faaliyetlerini sürdüren öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını kullanım düzeylerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubu MEB bünyesinde Zonguldak ilinde görevli 197 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla Çelik (2020) tarafından geliştirilen ve tek boyuttan oluşan “Web 2.0 Araçları Kullanımı Yetkinliği Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek ortalama puan 5 en düşük ortalama puan ise 1’dir ve Çalık (2020) tarafında ölçeğin değerlendirilmesi için herhangi bir puan aralığı verilmediğinden ölçekten elde edilen puanlar hem grup ortalamalarının karşılaştırılması hem de ortalamanın üstünde ve ortalamanın altında kalan puanlar olarak değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma sonucunda, ölçekten elde edilen ortalama puanların cinsiyet, okul türü (düzeyi) ve mesleki kıdem yönünden tüm gruplarda ortalamanın altında kaldığı tespit edilmiştir. Öğrenim düzeyi yönünden ise lisans derecesi yönünden ortalamanın altında ancak, yüksek lisans derecesi yönünden ortalama düzeyinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ortalama puanlar alınarak gerçekleştirilen analizler sonucunda cinsiyet, okul türü (düzeyi) ve mesleki kıdem yönünden ortalamalar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Erkeklerin ortalama puanlarının kadınlardan yüksek olduğu; okul düzeyine göre sırasıyla anasınıfı, ilkokul, lise ve ortaokul olarak sıralandığı; mesleki kıdem olarak 21-30 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin en yüksek ortalama puana sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrenim düzeylerine göre ise ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark meydana geldiği tespit edilmiştir. Yüksek Lisans düzeyinde öğrenimini tamamlamış öğretmenlerin ortalama puanlarının lisans derecesine sahip öğretmenlerden yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin Web 2 araçlarını kullanma yetkinlik düzeylerinin yeterli olmadığı ancak, öğretmenlerin lisansüstü eğitimlerinin yetkinlik kazanma açısından önemli bir değişken olabileceği söylenebilir. Ayrıca araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin Web 2 araçlarını kullanma yetkinlik düzeylerinin artırılması amacıyla MEB ve üniversiteler tarafından bir takım önlemlerin alınması gerektiği sonucuna ulaşılabilir. Bunlar; 1) MEB, Web 2 araç kullanımını geliştirecek ve yaygınlaştıracak hizmet içi eğitimler düzenleyebilir, 2) MEB, Web 2 araç kullanımını kolaylaştırmak için yazılı ya da görsel materyaller üretebilir ve 3) Üniversiteler eğitim fakülteleri bünyesinde eğitim-öğretim ortamlarında teknoloji kullanımına yönelik dersler ekleyebilir ve ders içeriklerinde Web 2 araç kullanımına yer verebilir.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0, dijital öğrenme ortamı, deneysel öğrenme, öğrenim düzeyi

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN YAŞADIKLARI SORUNLAR VE SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

VİLDAN ÖZGEN¹, MEHMET ULUTAŞ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Adnan Menderes Üniversitesi²

Özet: Özel eğitim, diğer öğrencilerden belirgin ölçüde farklılaşan, farklı öğrenme stilleri, bilişsel beceriler, iletişim becerileri, duygusal davranışsal beceriler, sosyal beceriler veya diğer alanlarda zorlukları olan bireylere yönelik olarak tasarlanan ve bireyi geliştirmeyi amaçlayan eğitim hizmetlerinin tümüdür. Özel gereksinimli birey en az bir özelliği nedeniyle sınıftaki diğer arkadaşlarından ayrılmaktadır. Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin eğitiminde temel hedef, onların bireysel özellikleri, güçlü yönleri ve zayıflıkları göz önüne alınarak, onların öğrenmelerini destekleyen ve geliştiren bireysel bir yaklaşımla öğretim programları oluşturmak, okuma becerileri, sosyal, akademik ve iletişim becerilerini artırmaktır. Eğitim uygulamalarının düzenlenmesi ve geliştirilmesi, özel eğitim hizmetlerinin istenildiği ölçüde yerine getirilebilmesi, öğretmenle yakından ilişkilidir. Öğretmenin öncelikle çocukların özelliklerini ve gereksinimlerini bilmesi, etkili plan oluşturması ve uygulaması, alanında olan gelişmeleri takip etmesi, yönetimin destek vermesi ve işbirliği yapması, öğretimin niteliğinin artırılmasında son derece önemlidir. Bunun yanı sıra özel eğitim öğretmenlerinin yaşadıkları sorun kaynaklarının belirlenmesi ve bu sorunlara yönelik çözümlerin ortaya konulabilmesi, özel eğitim hizmetlerinin etkin şekilde planlanması ve niteliğinin geliştirilebilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada da temel amaç, özel eğitim öğretmenlerinin görüşlerine göre yaşadıkları sorunları, sorunların kaynağının neler olduğunu ve beklentilerini belirlemeye çalışmaktır. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olarak düşünülen bu çalışmaya, 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında Aydın ilinde bulunan, çeşitli tür ve kademedeki okullarda görev yapan, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme yoluyla belirlenen 6 okul yöneticisi katılmıştır. Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu, yapılan alanyazın taraması sonucunda araştırmacılar tarafından şekillendirilmiştir. Yüz yüze gerçekleştirilen görüşme yöntemiyle elde edilen veriler, içerik analizi ile analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda, özel eğitim öğretmenlerinin en fazla okul yönetimi, öğretim süreci, öğrenci velileri, fiziksel mekan ve diğer alan öğretmenleri ile ilgili sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Okullarda verilen özel eğitimin niteliğini artırması üzerinde anlamlı katkı sağlayabileceği düşünülen bu çalışmada, elde edilen veriler çerçevesinde öğretim materyalleri ve donanım ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmıştır. Veli, öğretmen ve okul yöneticilerine yönelik seminer, kurs ile uzaktan eğitim hizmetlerinin verilmesi, okul yöneticilerinin, diğer alan öğretmenleri ile iletişim ve etkileşimin artırılmasına ilişkin etkinlikler gerçekleştirilmesi ayrıca sorunların çözümüne ilişkin çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Farklılaştırılmış eğitim, okul yöneticisi, özel gereksinimli birey

ÖZEL OKULLARDA KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

HATİCE DERYA KARAKURT¹, ALİ ÖZDEMİR²

Marmara Üniversitesi¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: Kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) kavramı, ilk kez 1950’li yıllarda, iş insanlarının toplumsal değer ve amaçlara yönelik tutumlarını tanımlamak amacıyla kullanılmıştır. 1970’li yıllarda, kurumların tek sorumluluğunun ekonomik kaynaklarını iyi yöneterek açık rekabete dayalı kârlılığını artırmak olduğu düşüncesine karşılık, günümüzde bu yaklaşım, aynı zamanda kurumların iç ve dış paydaşlarına karşı “sorumlu” ve “etik” davranışlarıdır, olarak genişlemiştir. Literatürde, KSS kavramı dört boyut altında sınıflandırılmaktadır: (1) Kurumsal ekonomik sorumluluk (2) Kurumsal yasal sorumluluk (3) Kurumsal etik sorumluluk (4) Kurumsal gönüllü/hayırsever sorumluluk. Bu çalışmada, temelde kurumsal tanınırlığı yüksek olan KSS olgusunun, Türkiye’deki özel okullar perspektifinden anlaşılmasına çalışılmıştır. Bu bağlamda, araştırmanın amacı, yöneticilerin görüşlerine göre, özel okullardaki KSS faaliyetlerini ortaya koymak ve kurumun rekabet edebilirliğini bu faaliyetler açısından açıklamaya çalışmaktır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örnekleme, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik yöntemi kullanılarak belirlenmiş, farklı özel okullarda görevli, 8 okul yöneticisinden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Her bir katılımcı ile yapılan çevrimiçi görüşmeler yaklaşık 20-25 dakika sürmüştür. Veri analizinin birinci aşamasında, KSS olgusunun dört temel boyutuna ilişkin alt boyutlar, içerik analiziyle belirlenmiştir. Veri analizinin ikinci aşamasında, katılımcı görüşlerine göre, özel okulların KSS faaliyetleri ile rekabet edebilirliği, betimlenerek açıklanmaya çalışılmıştır. Araştırma bulgularına göre, ekonomik sorumluluk boyutuna ilişkin alt boyutlar; (1) eğitim-öğretim bedeli ve burslarla ilgili düzenlemeler, (2) personelin ücret ve çalışma şartlarının düzenlenmesi, (3) tedarikçilerle ticari ve yasal ilişkiler, (4) toplum için nitelikli insan yetiştirme ve eğitim-öğretimin maliyetinin karşılanması, olarak belirlenmiştir. Yasal sorumluluk boyutuna ilişkin alt boyutlar; (1) eğitim-öğretimde yasalar ve yönetmeliklere uygun düzenlemeler, (2) eğitim-öğretim faaliyetlerinin yerine getirilmesi, (3) çalışanlarla ilgili yasalar ve yönetmeliklere uygun düzenlemeler, (4) toplumsal değerleri gözetmek, olarak belirlenmiştir. Etik sorumluluk boyutuna ilişkin alt boyutlar; (1) tüm paydaşlarına karşı faaliyetlerinde eşitlikçi, adaletli ve sorumlu olmak, (2) hesap verebilirlik ve şeffaflık, olarak belirlenmiştir. Gönüllü sorumluluk boyutuna ilişkin alt boyutlar; (1) sosyal, sportif ve kültürel faaliyetler, (2) faaliyetlerin amacı ve işlevi, (3) kurumsal imaj oluşturma, olarak belirlenmiştir. KSS faaliyetleri ile kurumun rekabet edebilirliği üzerine bazı katılımcı görüşleri şu şekilde betimlenmiştir: Özel okullar, maddi olanaklarını kaliteyi artırmak yönünde verimli kullanmalı, ayrıca sürdürülebilirliği sağlamak için denetime önem vermelidir. Özel okullar, eğitim-öğretimde yenilikler sunarak, devlet okullarından niteliksel farklılıklarını açıkça ortaya koymalıdır. Özel okulların, güncel teknolojilere kendini uyarlaması, başarılı okul imajının önemli bir göstergesidir. Özel okullar, ekonomik iyileştirmelerle nitelikli bir eğitim kadrosu oluşturmalı ve bu kadronun gelişimi için maddi kaynak ayırmalıdır. Özel okullar, toplumsal faaliyetlerini herkes tarafından bilinen ve belirli bir amaca yönelik olarak daha planlı gerçekleştirmelidir. Araştırmanın sonucunda, KSS faaliyetlerinin, özel okullarda eğitim-öğretim kalitesini artırdığı, böylece toplum nezdinde okulun pozitif etki yaratmasına ve desteklenmesine katkı sağlayan bir kurumsal yaklaşım olduğu ortaya konulmuştur

Anahtar Kelimeler: Kurumsal sosyal sorumluluk, özel okul, rekabet

PÁL SOKAĞI ÇOCUKLARI KİTABININ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ DEĞERLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

ŞEHNAZ TİĞİZ¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: 1907 yılında Macar yazar Ferenc Molnár tarafından kaleme alınan ve diline çevrildiği her ülkede olay haline gelen Pál Sokağı Çocukları kitabı öğretim programındaki değerler açısından konu olarak ele alınmıştır. Kitap, Sanayileşme Devri ve Fransız İhtilali sonrası yaygınlaşan milliyetçilik, vatanseverlik gibi konuların önem kazandığı dönemde hayal dünyalarını gerçek hayatla birleştiren iki grup çocuğun dostluk, hoşgörü, fedakârlık, dürüstlük, cesaret, sevgi, saygı ve birçok değeri aktarmaktadır. Çocuk yüreklerinin inandığı ve sevdiği değerleri 114 sene önce işleyen yazarın, bizi halen etkisinde bıraktığı eserinde ele alınan tüm değerleri incelenmiştir. Pek çok dile çevrilen ve diline çevrildiği ülkelerde okullarda okunması zorunlu olan kitap, işlediği evrensel konular açısından büyük öneme sahiptir. Pál Sokağı Çocukları kitabında yiğitlik, cesaret, özveri, dayanışma, adil olma, onur gibi insanın değişmeyen evrensel özellikleri, değerleri kitabın kahramanları vasıtasıyla ustaca yansıtmaktadır. Araştırmanın amacı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından öğretim programlarında belirlenen değerlerin analiz edilmesidir. Pál Sokağı Çocukları kitabındaki değerleri belirlemek açısından bilimsel araştırma yöntemlerinden nitel araştırma yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. Veri kaynağı olarak Ferenc Molnár'ın Pál Sokağı Çocukları adlı kitabının Yapı Kredi Yayınlarının 45. baskısı ele alınmıştır. Kitapta, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2019 yılında yayımlanan ilkökul ve Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programında yer alan MEB Kök Değerler incelenmiştir. Dürüstlük: "Ama Nemecek dürüst bir 'erkek'ti. Başkalarına ait mektupları okumazdı." (S.20). Saygı: "Bazen öğretmenler de geliyordu elbet, bu durumda küçük öğrenciler saygıyla şapkalarını çıkarıyor, öğretmenlerini selamlıyorlardı." (S.21). Cesaret: "Hatta Nemecek bile kesinlikle cesur davranıyordu. Terfi etmek için kahramanca şeyler yapmak istediği her halinden belliydi." (S.51). Selamlaşma: "Feri Áts'ın geldiğini görünce Pásztor kardeşlerin büyüğü 'Selam dur' diye haykırdı. Kızıl gömlekli askerler mızraklarını kaldırıp komutanlarını selamladılar. Dostluk: "Bu savaşı ancak birbirimizle çok iyi dost olursak kazanabiliriz!" (S.123). Vatanseverlik: "Üzgünüz ama yardım önerilerinizi kabul edemeyiz. Biz kendi ülkemizi kendimiz savunmak zorundayız." (S.147) Sevgi: "Gözlere yansıyan bu pırıltıydı, kalpleri dolduran bu sevgiydi." (S.48) Adalet: "...Boka'nın bile 'bu böyle gitmez' dediği o büyük adaletsizliği unutmuşa benziyorlardı." (S.31). Merhamet: "-Ernö, dedi şefkatle Boka, kaşkolunu boynuna iyice sar, üşüyeceksin!" (S.129). Sorumluluk: "Efendim, dedi Barabás, ben mührü canım gibi koruyacağım diye yemin ettim." (S.89). Dayanışma: "Pál Sokağı Çocukları Buradaydılar!" (S.50). Fedakârlık: "Madem zavallı Nemecek masum olduğu halde benim yüzümde acı çekiyordu, ben de masum olduğu halde, biraz da onun için seve seve acı çekebilirim, değil mi?" (S.152). Temizlik: "Giyimine kuşamına çok özen gösteren süslü ve titiz Csele ise kıyafetleri kirlenecek diye ağaca tırmanmak istemez, Nemecek'i gönderirdi." (S.217). Nezaket: "Onun başında kırmızı fes vardı! Böyle hademelerin seviyesine inmez, mahalle atışmasına, laf sokuşturmaya girmezdi." (S.149). Sabır: "-Sabırsız olmayın diyordu, biraz sonra borazan sesini duyacağız." (S.182). İyilikseverlik: "Hepiniz o kadar iyi çocuklarsınız ki... Benim zavallı oğlumu ne kadar da çok seviyorsunuz... Şimdi her birinize birer bardak sıcak çikolata vereceğim." (S.162). Bağımsız ve Özgür Düşünebilme: "-Komutanım, burada bir tek ben rütbesiz askerim! Bu böyle olmuyor! Bu orduyu kurduğumuzdan beri, çevremdeki herkes subaylığa terfi etti. Bir ben, bir ben rütbesiz asker kaldım..." (S.45). Alçakgönüllülük: "Kusura bakmayın, söyleyemem'

diyordu. Teğmenler ve üsteğmenler artık bu basit askerin yanında kendi önemlerinin azaldığının farkındaydılar.”(S.80). Hoşgörü: “Kimse Geréb’le onun geçmişteki hatalarıyla ilgili bir şey konuşmayacak!Anlaşıldı mı?O günahlarını temizlemek istiyor!Biz de onu affediyoruz.”(S.157). Kültürel Mirasa Sahip Çıkmak:Bu bayrakta yeşil ve kırmızı renkteydi ve üzerinde şöyle yazıyordu: “Macun Biriktirme Derneği, Budapeşte, 1889. And içeriz ki bir daha asla esir halk olmayacağız.” Bayraktaki cümle Macaristan’ın özgürlük şairi Sandor Petöfi’nin bir şiirinden alınmıştır (S.90). Estetik Duyguların Geliştirilmesi: “Güzel kokulu rüzgârla birlikte müzik sınıfa gelivermişti. Otomatik piyanodan neşeli bir Macar müziği yükseliyordu.”(S.17-18). İlgili programda geçen değerler 143 kez kullanılmıştır.Pál Sokağı Çocukları adlı eserde en çok kullanılan selamlaşma değeri 26 kez kullanılmış olup bu değeri cesaret, liderlik ve vatanseverlik değerleri takip etmektedir.En az kullanılan değer ise bağımsız ve özgür düşünebilme değeri olmuştur. Yukarıda söz konusu değerleri içerisinde barındıran eserin öğrencilere kazandırılmak istenilen programdaki değerler ile örtüştüğü görülmektedir. İncelenen eserde yazarın yarattığı karakterler, kullandığı üslup, konu gerek çocuklar gerekse yetişkinlere yönelik işlenen değerler bu eserin yazıldığı günden itibaren büyük ses olmasına vesile olmuştur. Sonuç olarak bu çalışmada 21 değer etkili ve özgün örneklerle işlendiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değer, değerler eğitimi, pál sokağı çocukları

PANDEMİ SÜRECİNDE SURİYELİ MÜLTECİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

TANSU ALAN¹

1

Özet: İnsanlar savaş, kıtlık, doğal afetler gibi nedenlerden ötürü yaşanabilir bir hayata kavuşmak için ülkelerini terk edip başka ülkelere göç etmek durumunda kalmaktadırlar. Türkiye'ye sınır komşusu olan Suriye'de başlayan iç savaş da insanların göç etmesini zorunlu kılmıştır. Bu savaştan ötürü Türkiye'de başta Suriye'ye sınır olan iller olmak üzere yoğun mülteci göçleri yaşanmıştır. Mülteci akını beraberinde sosyal yaşam, barınma, sağlık hizmetleri ve eğitim gibi alanlarda çeşitli problemler de getirmiştir. Suriyeli öğrencilerin yüz yüze eğitim sürecinde halihazırda yaşadığı birçok sorun devam ederken Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan Covid 19 virüsü nedeniyle birçok ülke gibi Türkiye'de uzaktan eğitime geçiş yapmıştır ve bu öğrenciler de eğitimlerine diğer öğrenciler gibi uzaktan eğitim yoluyla devam etmek durumunda kalmıştır. Covid-19 salgınının getirdiği uzaktan eğitim sürecinde ülkeler çeşitli altyapı imkanlarını kullanarak veya geliştirerek eğitim ve öğretim sürecini dijital ortamlarda yürütme yoluna girmiştir. Ülkemizde diğer birçok ülke gibi uzaktan eğitim sürecini dijital platformlar yoluyla yürütmeye çalışmıştır. Bu çalışmada savaş ve iç karışıklıktan dolayı ülkemize sığınmış olan Suriyeli mülteci öğrencilerin pandemi döneminde eğitim sürecinin nasıl geçtiğini öğretmen görüşleri yardımıyla ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma modellerinden olan fenomenoloji (olgubilim) modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu sınıfında Suriyeli mülteci öğrenci bulunan 10 ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırma 2021-2022 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde yürütülmüştür. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır ve verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın iç geçerliği olan inandırıcılığı sağlamak için uzman görüşü alınmıştır. Araştırmanın dış geçerliği olan aktarabilirliği sağlamak için ise doğrudan alıntılara yer verilmiş aynı zamanda amaçsal örnekleme yöntemlerinden olan maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın dış güvenilirliği olan teyit edilebilirlik için ise araştırma sonuçlarını verilerle karşılaştırmak için uzman kontrolü yapılmıştır. Araştırmanın bulguları dört tema altında incelenmiştir. Suriyeli mülteci öğrencilerin salgın döneminde yapılan uzaktan eğitim sürecinde derse katılımının az olduğu, velilerin süreçte ilgisiz olduğu, dil becerileri, sosyalleşme ve uyum süreçlerinin gerilediği aynı zamanda ölçme ve değerlendirme sürecinin istenilen düzeyde yapılamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada Suriyeli mülteci öğrenciler için teknolojik donanım sağlanması, uyum sınıflarında dil gelişimlerinin artırılması şeklinde çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli mülteci öğrenciler, pandemi, ölçme ve değerlendirme süreci

PELL SAYI DİZİSİ KULLANILARAK ŞİFRELEME VE ŞİFRE ÇÖZME ALGORİTMASI OLUŞTURULMASI

BAHAR KULOĞLU¹, ENGİN ÖZKAN²

MEB¹, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi- Matematik bölümü.²

Özet: Bu çalışmada Pell sayı dizisi kullanılarak şifreleme ve şifre çözme metodu oluşturulmuştur. Bu çalışmanın temel amacı her bir mesajın farklı anahtarlarla şifrelenmesine dayanmaktadır. Buradaki amaç bilginin yüksek oranda doğru bir şekilde doğrulanmasının yanı sıra bilginin güvenilirliğini artırmaktır. Bu çalışmada gönderilen mesajı 2×2 lik kare matrislere bölerek kare matrisler elde etmek ve elde edilen bu kare matrisin sayısına bağlı olarak bir n değeri belirleyerek belirlenen bu n değerine bağlı olarak tanımladığımız eşitsizlik üzerinden Türkçe alfabe ve hatta güvenirliliğin artması için isteğe bağlı eklenen simgelerle tablo oluşturup her harf ve simgeye belirlenen n değerine bağlı olarak sayısal değer verip bu değerleri 2×2 lik kare matrislerde yerine yazıp her bir matrisin determinantların alınması ile temel bir algoritma üzerinden önce kodlama daha sonra kod çözme adımları ile gönderilen mesajın doğru iletilip ileilmeyeceğini kontrol edilmektedir. Bu işlemleri yaparken daha önce Fibonacci sayısı üzerinde de kullanılan temel formül olan Cassini özdeşliği temel alınmıştır. Cassini özdeşliği ile belirlenen formülde n yerine 2×2 lik kare matrisin sayısı yazılarak bu değer determinant değerleri ile çarpılır daha sonra bu ifade Pell dizisinin terimlerini veren matris formatındaki her bir elemanın bulmayı hedeflediğimiz matristeki sütunun değerlerini temsil eden x_i değerleri ile çarpılıp belli başlı temel algoritmik işlemler yapılarak x_i değerleri bulunur. Burada x_i değerleri başlangıçta girilen cümlelerin çift sayıda kare matris formatına getirildikten sonraki 1.,2.,3., ... sütunlarından herhangi biri olabilmektedir. Bu çalışma daha büyük n sayıları ile daha fazla blok matrislerin oluşturulmasıyla ve hatta Pell sayısındaki rekürans bağıntısının genel hali olan k -Pell sayıları hatta biraz daha ileriye gidersek başlangıç değerlerini var olan terimleri yerine a ve b gibi başlangıç değerleri alarak yeni bir sistem oluşturursak bu sistem ile daha genel ve daha güvenli algoritma sistemi oluşturulabilir. Hatta başka bir örnek olarak Pell sayılarının farklı sayı dizileri ile bir araya gelmesi ve kompleks sayıları içeren Gaussian sayı dizilerinin terimlerinin alınmasının yeni reküransları (Kuloğlu,2021) ile bu çalışma güçlü kod çözme sistematigi ile yeni sayı dizilerine genişletilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kodlama ve kod çözme algoritması, pell sayı dizisi, matris

PROJE GELİŞTİREN VE YÖNETEN ÖĞRETMENLERİN İNOVASYON PROFİLLERİNİN VERİ MADENCİLİĞİ TEKNİKLERİ İLE İNCELENMESİ

MURAT URFALIOĞLU¹

Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü¹

Özet: Gelişen dünyada değişim ve yeniliklere hızla uyum sağlamak artık her meslekte zorunluluk haline gelerek inovasyonun önemi her geçen gün daha da artmaktadır. İnovasyon; yeni olarak algılanan hem teknolojileri hem de iş yapma yöntemlerini içeren fikir, uygulama ya da nesne biçiminde tanımlanmaktadır. Eğitimin temel yapı taşı olan öğretmenlerimiz zorunluktan ziyade sorumluluk olarak ihtiyaç gördükleri alanlarda farklı kurumlara yeni fikirler, uygulamalar vb. içeren projeler hazırlayarak hazırladıkları projeler kapsamında hibe desteği alarak okullarında, çalıştığı ilde geliştirdikleri projeyi uygulayarak yürütmektedir. Bu araştırmanın çalışma grubunu Tokat ilindeki proje geliştiren ve yürüten 59 öğretmen ve proje konusunda her hangi bir eğitim almayı proje yürütmeyen 20 öğretmen olmak üzere toplam 79 öğretmenden oluşturmaktadır. Katılımcıların demografik özellikleri (Cinsiyet, Yaş, Medeni Durum, Eğitim Durumu, Çocuk Sayısı, Mesleki Çalışma Süresi) alınarak inovasyon profillerini belirlemek için Hurt vd. (1977) tarafından geliştirilen ve Arpacı (2018) tarafından Türkçe'ye uyarlanan 20 maddelik 5'li likert tipi "Bireysel İnovasyon Ölçeği" kullanılmıştır. Bu kapsamda öncelikle öğretmenlerimizin inovasyon profilleri belirlenen ölçek ile tespit edilmiştir. Akabinde veri madenciliği teknikleri kullanılarak proje geliştirme ve yönetmeye etki eden faktörler ortaya çıkarılmıştır. Gerekli hesaplamalar ve modelleri elde etmek için Weka paket programında Random Tree sınıflandırma algoritması kullanılarak tahmin edici bir model ortaya konmuştur. Tahmin edici modeller, eldeki veri setlerini kullanarak bir modelin geliştirilmesini ve oluşturulan bu modeli kullanarak sonuçları önceden bilinmeyen veri yığınları için sonuçların tahmin edilmesini sağlamaktadır (Seven, 2009). Uygulama sonucunda Random Tree sınıflandırma algoritmasının doğruluk oranı %92.40 çıkmıştır. Proje geliştirme ve yönetme becerisinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği görülmektedir. Oluşan modelde 1 kök düğüm olmak üzere 7 düğümden oluşmaktadır. "Akranlarım sık sık bana akıl danışır ya da bilgime başvurur." maddesi kök düğüm olarak öne çıkmıştır. Diğer düğümler sırası ile "Akran grubumun etkili bir üyesi olduğumu düşünüyorum.", "Düşüncelerimde ve davranışlarımda kendimi yaratıcı ve özgün addederim.", "Ait olduğum grubun liderlik sorumluluklarını üstlenmekten hoşlanırım.", "Yenilikleri kullanmadan önce başka insanların kullandığını görmeliyim", "Belirsizliklerle ve çözülmemiş problemlerle uğraşmayı severim." öz niteliklerinden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Veri madenciliği, proje, random tree

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİNDE ÇALIŞAN ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNE VERİLEN TEST EĞİTİMLERİ VE MESLEKİ ÖZYETERLİĞE İLİŞKİN DENEYİMLERİNİN İNCELENMESİ

MUSTAFA ARI¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Öz yeterlik algısı, genel olarak durumlara karşı yetebilme inancımızdır. Herhangi bir amaca ya da başarıya ulaşmak için belli planlar disipline edilmelidir. Öz yeterlik kişinin ne kadar çaba sarf edeceğini, engeller ve olumsuz deneyimler karşısında ne kadar süre dayanabileceğini ve bu konuda beklentilerini belirler ayrıca algılanan özyeterlik ne kadar güçlü olursa çabaların da o kadar etkin olacağını belirtmektedir. Öğretmen özyeterliğine diğer konulardaki özyeterlikler gibi bakmamak gerekir. Diğer özyeterliklerden farklı noktası öğretmenin öğrencilerinin seviye farklılıklarına, sınıf ortamının durumuna ve başka özelliklerine bağlı başarı elde etme yeteneğine sahip olduğunu düşünmesidir. Mesleki özyeterlik konusu özel eğitimde de önemli bir alan oluşturmaktadır. Özel eğitimde mesleki özyeterlik duygusu daha yüksek olan öğretmenlerin mesleklerine karşı daha olumlu tutumlar sergileyecekleri düşünülmektedir. Bunun yanında kaygı, yoğun stres ya da tükenmişlik sendromu gibi durumları daha az yaşayacakları düşünülmektedir. Bu durum kişilerin mesleki başarıları ve doyumları açısından önemli olduğunu vurgulamaktadır. Bu araştırmanın genel amacı, Rehberlik ve Araştırma Merkezinde görev yapan özel eğitim öğretmenlerine verilen test eğitimleri ve mesleki özyeterliğe ilişkin deneyimlerinin incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda alt sorulara cevap aranacaktır. Alanyazına bakıldığında özel eğitimde değerlendirme ve yönlendirmenin yapıldığı RAM'ların işleyişi konusunda yapılan çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bu konuda yapılan bazı araştırmalarda araştırmacılar, özel eğitim öğretmenlerinin tanılama ve değerlendirmede önemli rollerinin bulunduğunu, fakat sayısal olarak bakıldığında ramlardaki özel eğitim öğretmeni sayısının az olduğunu belirtmişler bununla birlikte özel eğitim öğretmenlerinin daha farklı okullarda hizmet vermeyi tercih etmelerinden dolayı az sayıda özel eğitim öğretmenin RAM'da görev yaptığını ifade etmişlerdir. Bu durumun değerlendirmeye daha az zaman ayrılmasına neden olduğunu ve uygulamada sorunlar ortaya çıkardığını belirtmişlerdir. Bu durum ramları tercih eden özel eğitim öğretmenlerinin mesleki özyeterlik algılarının incelenmesini ve bu alanda çalışmalar yapılması ihtiyacını doğurmuştur. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırma yönteminin seçilme nedeni Rehberlik ve Araştırma Merkezinde görev yapan özel eğitim öğretmenlerinin uyguladıkları testler hakkında görüşlerinin incelenmesine yönelik ayrıntılı bilgi alınmasına olanak vermesidir. Araştırmacı bu araştırmayı 2020/2021 eğitim öğretim yılında Gaziantep ilinde bulunan MEB'e bağlı bir RAM'da yapmıştır. Çalışma grubu bu kurumda görev yapan 5 özel eğitim öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırma için görüşülecek öğretmenlere öncesinde öğretmen onam formu(EK-1) hazırlanmış ve sunulmuştur. Araştırmada veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu (EK-2) kullanılmıştır. Ayrıca pandemiden dolayı anket formu hazırlanmıştır. (EK-3). Elde edilen verilerin toplu listesi de ayrıca hazırlanmıştır. (EK-4). Temalar altında, öğretmenlerin açık uçlu sorulara verdiği cevaplara göre kodlar oluşturulmuş ve ilgili tablolarda belirtilmiştir. Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin, özel eğitim hizmetleri bölümünün, ağırlıklı olarak eğitsel tanılama ve yönlendirme hizmetini verdikleri ve her geçen yıl bu hizmetin arttığı görülmektedir. Özel eğitim öğretmenlerinin iş yükü artarken test eğitimi almaları konusu hala tartışılmaktadır. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümünün vermiş

olduğu hizmetler ise özel eğitimde sadece testör olarak görev alabilmektedir. Bu durum Türkiyede ramlarda çalışan özel eğitim öğretmenlerini tanılama ve değerlendirme sürecini daha aktif yönetebilmesi için test eğitimlerinin tamamını alabilmelidirler. Elde edilen sonuçlara bağlı olarak şu öneriler getirilebilir: Bu çalışma pandemi dönemine denk geldiği için araştırma soruları kısıtlı ve kapalı olmuştur. İleri araştırmalarda sorular ek sorularla çoğaltılabilir. Çalışma için hazırlanan anketin uygulanması pandemi sürecinde hedeflenen sayıyı sağlayamayacağı için ek olarak sunulmuştur. İleri bir çalışmada anket çalışması da eklenerek araştırmanın çok boyutlu araştırılması, ölçülmesi ve değerlendirilmesi sağlanabilir. Araştırma bir ildeki ramla sınırlı kalmıştır. İleriki çalışmalarda bölgesel bir araştırma yapılarak birçok ram ve daha fazla sayıda özel eğitim öğretmeniyle yeniden yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, test eğitimleri, mesleki öz yeterlik

ROBOKOD SINIFI

ŞERİFE SORUCU¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Robotik bilimi her geçen gün gelişerek geleceğin teknolojisi olarak görülmektedir. Bu nedenle ülkeler bu alana önemli yatırım ve teşvikler gerçekleştirmektedir. Öyle ki, robotik eğitimi küçük yaşlarda verilmeye ve çocuklar robotik kodlama konusunda eğitime başlanmaktadır. Robotik eğitimi sayesinde çocuklar ve gençler hem küçük yaşta robotik eğitimi alarak geleceğe hazırlanmakta hem de analitik becerilerinin gelişmesi sağlanmaktadır. Alan yazına bakıldığında; robotik kodlama, bireylerin sorunları çözmesi, organizasyon ve sorumluluk becerilerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Robotik kodlama aynı zamanda öğrencilere akademik becerilerini de geliştirmektedir. Robotik kodlama ile öğrenciler STEM alanlarında kodlama ve programlama becerilerini birleştirmektedir. Çocuklara mücadele, takım duygusu ve işbirliği, sorun çözme ve azim becerilerini kazandırmaktadır. Dünya'daki gelişmelere bakıldığında; İngiltere 2014 yılından beri robotik kodlama derslerini 5-16 yaş grubunda zorunlu hale getirirken, Amerika'da her 10 okuldan birinde robotik kodlama dersi verilmektedir. Eğitimde öncü kabul edilen Finlandiya'da ise robotik kodlama dersleri 1. sınıftan itibaren verilmektedir. Ülkemizde robotik kodlama eğitimlerinin her geçen gün önemi artmaktadır. Robotik kodlamanın erken yaşlarda verilmesi çocuklarda problem çözme, analitik düşünme, işbirliği becerileri kazandırdığı için bu çalışmayı Ankara ili Çankaya ilçesi 4/D sınıfı öğrencileri ve velileri ile 5E Öğretim Modeli (Dikkat çekme, keşfetme, açıklama, derinleştirme, değerlendirme) uygulanarak yapılması planlanmıştır. Bu çalışmayla internetin doğru kullanımı, robotik kodlama eğitimi konusunda neden sonuç ilişkilerini kavramaları amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında; 21 öğrencinin aktif katılım göstererek robotik kodlama eğitmeninden her hafta alacakları eğitim sonunda teknoloji ve robotik kodlama alanında farkındalık geliştirmeleri planlanmıştır. Bu planlama doğrultusunda robotik kodlamanın alt konuları olan; Algoritma, Scratch Programı (Görsel Kodlama), Code.org Ara Yüz Tanıtımı ve Uygulama, takım çalışması ve sunum yapma konularında bilgi verilmiş ve sonrasında uygulaması yapılmıştır. Öğrencilerle internetin doğru kullanımı ile ilgili pano çalışması yaptırılıp, öğrencilerin diğer sınıflara bu konu hakkında bilgi vermesi sağlanmıştır. Bu çalışma sonunda; öğrencilerde grup çalışmasını, çözümleme yeteneklerini, yaratıcılık, planlama, karar verme, değerlendirme, kritik düşünme gibi hayatın her alanında faydalı olacak; hem bugünün hem yarının mesleklerini yapmak için gerekli olan birçok beceriyi sunmuştur. Ayrıca öğrencilerde proje bazlı düşünme, yaratıcı sanatlar, algoritmik ve tasarım odaklı düşünebilme yetisini geliştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Robotik kodlama, analitik düşünme, teknoloji, işbirliği, takım ruhu

SAĞLIKLI BESLENİN, SAĞLIKLI KALIN

AHMET YILMAZ¹, FATMA YILMAZ²

MEB Kadir Has İlkokulu¹, MEB TEV Abdullah Nezahat Erboz İlkokulu²

Özet: Bu projenin amacı öğrencilerin ülkelerindeki gıdalarla ve beslenme alışkanlıkları ile ilgili bilgi alışverişinde bulunmaları, sağlık ile beslenme arasındaki ilişkiyi kavramaları ve sağlıklı gıda konusunda çok uluslu ekipler halinde çalışmalarınıdır. Ayrıca proje ortağı öğrenciler arasında gerçek bir bağlantı ve dostluk oluşturularak farklı ülkelerdeki öğrencilerin birlikte çalışmaları; yaşam tarzları, boş zaman aktiviteleri ve kültürleri hakkında bilgi alışverişinde bulunmaları hedeflenmektedir. Projede yer alan 4 öğretmen Türkiye’den, 2 öğretmen Hırvatistan’dan, 3 öğretmen İtalya’dan, 1 öğretmen Ürdün’den, 2 öğretmen İspanya’dan, 3 öğretmen Polonya’dan, 3 öğretmen de Romanya’dan, 1 öğretmen de Fransa’dan katılmaktadır. Ülkemizden katılan öğretmenlerden üçü İngilizce Öğretmeni, diğer öğretmenler sınıf öğretmenidir. Öğrenciler 6-11 yaş aralığında yer almaktadır. Proje öncesinde veli ve öğrencilere ön test uygulanarak proje öncesi durumları tespit edilecek, anket uygulanarak afiş ve logo seçimi yapılmıştır. Proje uygulanırken öğrencilerin farklı yiyecek kategorilerini keşfetmeleri ve her kategorinin neden önemli olduğunu anlamaları sağlanacaktır. Sağlıklı tabaklar ve menüler oluşturulduktan sonra sağlıksız beslenme ile ilgili hastalıklar üzerinde çalışacaklardır. Bu çalışmalar sırasında çeşitli web 2 araçlarını kullanarak teknolojiyi eğitim amacıyla kullanmaları, sunum yaparak özgüven kazanmaları, sözlü ve yazılı olarak kendilerini ifade etmeleri sağlanmıştır. Proje sırasında her ay platformda yapılan çalışmalarla ilgili bir bülten hazırlanmış ve projenin son aşamasında da final bülteni hazırlanarak sunulmuştur. Proje sonunda son test uygulanarak öğrenci ve velilerin proje sonunda istenen kazanımları elde ettiği görülmüştür. Sonuç olarak bu proje ile öğrencilerin; sağlıklı yaşam ve beslenme arasındaki bağlantıyı kavramaları, ülkelerindeki beslenme alışkanlıklarını ifade etmeleri ve farklı ülkelerdeki beslenme alışkanlıklarını keşfetmeleri, gıdaların özelliklerine göre sınıflandırıldığını; farklı sınıflardaki gıdaların özellik ve önemlerini ifade etmeleri, öğrendikleri bilgilere dayalı olarak sağlıklı öğünler oluşturmaları, sağlıksız beslenme sonucunda oluşabilecek hastalıklar ve hasta insanların beslenme şekilleri ile ilgili bilinç geliştirmeleri sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Besin, öğün, besin grupları, hastalık

SAĞLIKLI YİYECEK, SAĞLIKLI GELECEK

SELCAN AKTAŞ¹

MEB¹

Özet: Projemiz yeni nesile sağlıklı yiyecek konusunda bilinç ve farkındalık kazandırmaktır. Amacımız, özellikle tarım ürünleri ile geçimini sağlayan bir ülke olduğumuzdan, ata tohumların toplanması, korunması ve çoğaltılması konusunda bilinçlenen ilkökul çocuklarının sağlıklı yiyeceğe ulaşma konusunda bilinçlenmesini ve özellikle kendi yiyeceğini kendi yetiştirme bilincini kazanmalarını sağlamaktır. Gelişmiş ülkelerde organik tarım ürünlerinin gördüğü ilgi de göz önünde bulundurularak, öğrencilerimizle birlikte geleceğin ata tohum bankalarını kurma, akıllı sulama sistemleri geliştirme ve tohum çoğaltarak sağlıklı yiyecek üretmeyi planladık. Projemiz, Dünya üzerinde artan nüfusu ve bu nüfusa yetecek sağlıklı yiyeceğin gelecekte herkese ulaşmasını sağlama konusuna yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerimizle başlattığımız 'SAĞLIKLI YİYECEK, SAĞLIKLI GELECEK' projesi , yeni neslin paket ve işlenmiş gıdalar yerine, ata tohumlarla yetiştirilmiş doğal ve sağlıklı gıdalara yönelmesini amaçlar. Özellikle şehir merkezlerinde büyüyen çocukların, gün geçtikçe toprakla ve doğal gıda ile iletişiminin kesildiğini hesaba katarak, proje bu gruptaki çocukları hedef alır. Projemiz öncelikle civar köylerden, köylülerin yıllardır ekip, ürün aldığı tohumlardan yaşadığımız iklime uygun olanları toplayıp sınıflandırmak ve birbirimize tanıtmakla başladı. Tanıtım için okulumuzda bir tohum panosu oluşturduk. Tohumlarımızı kategorilendirerek toprakla buluşturacağımız zamanı takvime not ettik. Okulumuzun koridorunda çimlenme için atık şişelerden oluşturduğumuz akıllı sulama sistemi köşemizi oluşturduk. Bu sayede en az su ile en çok verimi almayı amaçladık. Tohumlarımızı önce geniş kaplara ektik. Toprakta çıkan ve boyları uzayan fidelerimizi viyollere tekledik. Mayıs ayı ortasında ise toprakla buluşturduk. Bu süreç içinde doğa fotoğrafçılığı eğitimi aldık. Büyüyen fidelerimizin her gün fotoğraflarını çektik ve okulumuzda bir fotoğraf sergisi açtık. Lüleburgaz Belediyesi ile birlikte kollektif çalışarak, ziraat mühendislerinden sağlıklı tohumu ayırt etme, tohum ekme ve fide tekleme, fideleri toprakla buluşturma ve bakımını sağlama konusunda belli aralıklarla eğitimler aldık. Belediyeye ait sevgi mutfağında kullanılmak üzere açık arazide yetiştirilecek bitkilerin ekimine gönüllü çalışarak katkıda bulunduk. Projemizi yapılandırırken öncelikle öğrencilerimizin doğal üretim konusunda bilinçlenmesini hedeflemiştik. Tohumları tanıma, hibrit tohumu ata tohumundan ayırt edebilme, ata tohumdan fide üretebilme ve ürün yetiştirebilme, yetiştirilen üründen yeniden tohum elde ederek elindekileri çoğaltma ve tohum bankası kurma konusunda ilk adımları birlikte atmış olduk. Yerel gazetelerde de yer alan projemiz Kırklareli Mili Eğitim Müdürlüğü ve Lüleburgaz Belediyesi tarafından desteklendi. <http://gorunumgazetesi.com.tr/haber/84792/okulda-tohum-bankasi.html>. İşlenmiş ve işlem görmüş sentetik gıdalar yerine kendi doğal yiyeceğini üretebilen bir ekiple yapılan çalışmamızı aynı zamanda Kırklareli ilindeki diğer okul yöneticileri, öğretmenleri ve öğrencileri ile de online toplantı yaparak paylaştık. Zoom üzerinden yapılan toplantımıza Kırklareli İl Milli Eğitim müdürü de katılarak bizzat destek verdi. Projemiz 2021 -2022 eğitim öğretim yılında tamamlanarak ulusal kalite etiketi almaya hak kazandı. Bu ödül okulumuzun ilk e twinning ulusal kalite etiket ödülü oldu.

Anahtar Kelimeler: Ata tohum, sağlık, yiyecek, gelecek

SID'İN ARKADAŞLARI

AYŞE EMEKSİZ¹

Rahmi Mihriban Bedestenci İlkokulu/Çekmeköy İstanbul¹

Özet: SID'in arkadaşları, 7-11 yaş arası öğrencilere yönelik uygulanan uluslararası bir etwinning projesidir. SID adlı maskot aracılığı ile öğrenci ve velilerde dijital güvenlik ve bilinçli teknoloji kullanımı konusunda farkındalık yaratmak amaçlanmıştır. Projede 16 ortak okul mevcut olup; projeye üç farklı ülkeden 7-11 yaş arası ilkokul öğrencileri katılmıştır. Çalışmalara katılan ülkeler Türkiye, Litvanya ve İtalya'dır. Güvenli İnternet Gününde, SID'in doğumgünü kutlaması ile başlayan proje ;üç başlık altında uygulanmıştır. 1.E-güvenlik ve kuralları, 2. İnternet ve teknoloji bağımlılığı ,3.Siber zorbalık ve dijital güvenlik problemleri. Proje etkinlikleri planlanırken , öğrencilerin hem bilişsel hem sosyal becerilerinin geliştirilmesi hedeflendi. Öğrenciler etkinlikleri yaparken bazen bireysel ve küçük gruplar,bazen de karışık ülke takımları şeklinde çalıştılar.Grup çalışmaları ile işbirliğine dayalı öğrenmeyi gerçekleştirdiler. Proje etkinlikleri olarak; logo ve kukla yarışmaları,boyamalar ,doğumgünü kart yapımı, poster hazırlama,araştırma, ekran zamanı çizelge takibi,interneti çizme,hikaye yazma,pano çalışmaları, sergi çalışmaları, anket, dijital oyun tasarlama gibi etkinlikler ve online görüşmeler yapıldı. Proje somut çıktısı olarak dijital güvenliği öğretmeyi hedefleyen bir kutu oyunu tasarlandı. Projenin hedeflerine ulaşip ulaşmadığını belirlemek amacıyla öğrencilere yönelik 5 soruluk bir anket çalışması proje başında ve sonunda uygulandı. Yapılan önanket sonucunda öğrencilerin 98%'i internette kişisel verilerini koruma konusunda bilgi sahibi olmadıklarını belirttiler. Proje bitiminde anket tekrar uygulandığında öğrencilerin 100%'ü dijital güvenlik konusunda bilgi sahibi olduklarını belirttiler. Bu sonuçlar ışığında; eTwinning projelerine katılan öğrencilerin dijital güvenlik konusunda farkındalığının arttığı söylenebilir. Proje çalışmaları ile öğrenciler teknolojiyi ürün hazırlamak amaçlı kullandılar. Diğer taraftan yapılan çalışmaları; hedef dil olan İngilizce de yapmaları, dile olan beceri ve yatkınlıklarını arttırdı. Ayrıca ortak okullardaki öğrencilerin de bu dili konuşmada zorlandıklarını görmek, özgüvenlerine katkıda bulundu. Proje sonunda sanal ortamda uygun olan ve uygun olmayan davranışlara göre hareket edilen kartları içeren bir kutu oyunu tasarlandı.Tasarlanan kutu oyunu ile oyunlaştırma yöntemi ile ilkokul öğrencilerinde hedeflere ulaşıldığı gözlemlendi.Ayrıca ekran zaman takip çizelgesi ile;ailesi bilinçli olan öğrenciler de ekran karşısında geçirilen sürenin daha kısa olduğu ve velilerin çocukları ile birlikte etkinlikler yaptıkları belirlendi. Velilerin teknolojiyi doğru kullanma konusundaki farkındalığı arttıkça, öğrencilerin ekran karşısında daha az zaman geçirdiği görüldü. Bu nedenle ülke genelinde velilere yönelik dijital farkındalık eğitimleri planlanabilir. Ayrıca eTwinning projelerinin tüm okullarda yaygınlaştırılması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Dijital, e-güvenlik,teknoloji, bağımlılık, ilkokul

SINIF ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ GELİŞİMLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

ÖMERCAN ŞENTÜRK¹

MEB¹

Özet: Öğretmenlerin mesleki gelişimi son derece önemlidir. Mesleki gelişimin sağlanması için bir çok yöntem vardır. Bunların başında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından açılan hizmet içi eğitimlerdir. Bu eğitimler; seminer ya da kurs şeklinde olabilmektedir. Öğretmenler bu kurslarda kursiyer olabilmenin yanında, eğitici eğitmeni olarak da görev alabilmektedir. Hizmet içi eğitimler ile ilgili bir çok akademik çalışma bulunmaktadır. Bu araştırmaların sonuçlarına bakıldığında, anlamlı derecede hizmet içi eğitimlerin, öğretmenlerin mesleki gelişimine katkı sağladığı sonucu tespit edilmiştir. Hizmet içi eğitimlerin içerikleri, süreleri vb değişkenler öğretmen ve yöneticiler tarafından zaman zaman eleştirilse de bu faaliyetler öğretmenlerin mesleki gelişimi için en temel faaliyetler olarak görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen hizmet içi eğitimlerin dışında, öğretmenlerin yüksek lisans ve doktora eğitimi yapmaları, akademik çalışmalarda bulunup, akademik yayın çıkarmaları, mesleki okumaları ve paylaşımları, bilimsel toplantılara katılmaları da mesleki gelişimleri açısından önemli görülmektedir. Eğitim – öğretim faaliyetleri için yapılan her türlü yenilik ve düzenlemenin başarıya ulaşması öğretmen yetkinliklerinin yüksekliği ile doğru orantılı olarak değişmektedir. Öğretmenler, mesleki gelişim faaliyetleri ile yetkinliklerini artırmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Sınıf Öğretmenlerinin mesleki gelişimleri hakkındaki görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma, Ordu ili, Altınordu ilçesinde görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri ile gerçekleştirilmiş nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma yöntemi desenlerinden durum çalışması tercih edilmiştir. Nitel araştırmalar, araştırılan konu hakkında detaylı ve derinlemesine bilgi vermektedir. Durum çalışmasının tercih edilme nedeni ise, araştırma konusuna maruz kalan bir grup üzerinde detaylı veri elde etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu, bir eğitim-öğretim yılı içinde en az 3 mesleki çalışmaya katılan 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Bu mesleki çalışmalar için herhangi bir sınırlandırılmaya gidilmemiş, sadece kendi meslek alanı ile ilgili olması beklenmiştir. Bu sebeple amaçlı örneklem yoluyla çalışma grubu oluşturulmuştur. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilmiş, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Katılımcılar, araştırmacı tarafından önceden bilgilendirilmiştir. Araştırmanın güvenilirliği açısından, katılımcıların cevaplarının doğru ve içten olması önemsenmiştir. Araştırmanın sonucunda; katılım sağlanan mesleki çalışmaların, sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimine katkısı olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmadan yola çıkarak, öğretmenler, mesleki gelişim sağlayacakları faaliyetlere yönlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hizmet içi eğitim, öğretmen, mesleki çalışma

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ (BİTLİS ÖRNEĞİ)

İREM ÖZGÜL¹, CANAN GÖKÇEKUYU²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Kaynaştırma, özel gereksinimli öğrencilerin genel eğitim sınıfları içerisinde eğitimlerini ve buna paralel olarak akranlarıyla, sosyal ve eğitimsel açıdan birlikteliklerini amaçlayan bir eğitim modelidir (Lewisve Doorlag, 1999; Salend, 1998. Akt. Kargın, Acarlar ve Sucuoğlu, 2003). Kaynaştırma uygulamalarını üç kısımda inceleyebiliriz. Bunlar tam zamanlı kaynaştırma, yarı zamanlı kaynaştırma ve tersine kaynaştırmadır. Tam zamanlı kaynaştırma, özel gereksinime ihtiyacı olan öğrencilerin, akranlarıyla birlikte okul saatlerinde birlikte eğitim almalarıdır. Yarı zamanlı kaynaştırma, özel gereksinime ihtiyacı olan öğrenciler özel eğitim sınıfı vardır fakat yetenekli oldukları bazı dersler ya da faaliyetlerde normal eğitim sınıflarında eğitim alırlar. Tersine kaynaştırma ise özel eğitime ihtiyacı olmayan bireylerin kendi istekleri doğrultusunda özel eğitim sınıflarında eğitim görerek akran öğretimi gerçekleştirip arkadaşlarının sosyalleşmelerine katkı sağlamaktadırlar. Ülkemizde 1986 yılından beri uygulanmakta olan kaynaştırma uygulamaları kimi öğretmenler tarafından desteklenip, kurtarıcı bir yöntem olarak görülse de kimi öğretmenler tarafından da desteklenmemektedir. Bu araştırmanın amacı Bitlis ilinde görev yapan ve en az bir kaynaştırma öğrencisi ile çalışmış olan sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin, sorunlarının ve çözüm önerilerinin belirlenmesidir. Araştırmada Bitlis ilinde görev yapan ve en az bir kaynaştırma öğrencisi ile çalışmış öğretmenler örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış, veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Toplanan verilerin analizinde betimsel analiz yönteminden faydalanılmıştır. Öğretmenlerin neredeyse yarısının bu uygulamaya karşı ön yargılı olup aynı zamanda desteklemedikleri görülmüştür. Geri kalan kısmının ise bu uygulamayı öğrencilerin sosyalleşmesi ve kişinin toplumdan soyutlanmaması bakımından doğru bulduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin neredeyse yarısının bu uygulamayı doğru bulmadığı göz önüne alındığında aslında kaynaştırma öğrencilerinin de uygulamaya olumlu bakmayan ve katkı sağlamadığını düşünen öğretmenlerle olması gerçek anlamda çocuğun uygulamanın amacından sapmasına neden olmaktadır. Bu araştırmanın sonucunda yer alan önerilerden en önemlisi ve en değerlisi üniversitelerde kaynaştırma stajına yer verilmesi ve kaynaştırma eğitiminin önemli kurumları olan İÇEM ve SERÇEV'e geziler düzenlenerek ya da bu kurumlar hakkında öğretmenlere daha çok bilgi aktarımı sağlanarak bu kurumların çalışma prensiplerinin tüm öğretmenlerimizin benimsemesi sağlanmasıdır. Bu araştırma yürütülürken her çocuğun özel bir çocuk olduğu unutulmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma, Sınıf Öğretmeni, Özel Eğitim

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIMIZ

MURAT ERMIŞ¹, HÜRRİYET DEĞERLİ ERMIŞ²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı²

Özet: Somut olmayan ulusal kültürel mirasımızın tanıtımını, yenilikçi teknolojik yöntemlerin yanı sıra dijital materyallerle de hızlandırmak önem arz etmektedir. Somut olmayan kültürel mirasın kültürel, sosyal ve ekonomik düzeyde görünür kılmayı ve tüm öğrencileri, ailelerini, paydaşları ve nihayetinde toplumu bilinçlendirmeyi başarmak, öğretmenler arasında iyi uygulamaları ve paydaşlarla ortaklıkları geliştirmek ve yeni eğitim teknolojileri, yaygın ve örgün faaliyetler yardımıyla yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılmasının sağlanması tanıtım açısından önemlidir. Bu çalışmadaki amaçlarımız, • Yenilikçi teknolojik yöntemlerin yanı sıra dijital materyallerle ulusal somut olmayan kültürel miras konularının tanıtımını hızlandırmayı, • Öğretmenler arasında iyi uygulamaları ve paydaşlarla ortaklıkları geliştirmeyi, • Somut olmayan kültürel mirasın yeni eğitim teknolojileri, yaygın ve örgün faaliyetler yardımıyla yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılmasının sağlanmasını, • Somut olmayan kültürel mirasın kültürel, sosyal ve ekonomik düzeyde görünür kılmayı ve tüm öğrencileri, ailelerini, paydaşları ve nihayetinde toplumu bilinçlendirmeyi, • Katılımcılar arasında kültürlerarası diyalogu teşvik etmeyi, • Öğrencilerin kendi kültürel varsayımlarını tanımalarını, keşfetmelerini ve anlamalarını sağlamayı, • Ortak okullar arasındaki işbirliği, iyi ve yenilikçi uygulamaların değişimi yoluyla kültürel miras konularını içeren mevcut müfredatla personelimizin kapasitesini artırmayı amaçlıyoruz. Bu çalışmamızdaki hedeflerimiz, • 11 - 14 yaşındaki tüm öğrenciler, ebeveynleri, öğretmenleri ve paydaşları çalışma etkinliklerinde yer alacak ve doğrudan ve aktif katılımdan yararlanacaktır. Bu katılımdan diğer insanların da yararlanacağı yaygın bir kanıdır. Bu gruplar, yalnızca ortak okullarla değil, yerel topluluklar, komşu okullar ve arkadaşlarla da işbirliği yapan kurumlar olabilir. • Öğretmenler, proje süresince ve sonrasında her okulun müfredatına, değerlendirme, yaygınlaştırma ve kayıt etkinliklerine iyi uygulamaların planlanması, uygulanması, entegre edilmesi ve paylaşılmasında yer alacaklardır. Öğrenciler planlanmış proje aktivitelerini dersler içinde ve dışında hazırlayacaklar ve takımlar halinde çalışacaklardır. • İyi uygulama örnekleri, teknoloji, İngilizce, tarih gibi derslerde müfredatın bir parçası olacaktır. Öğrenciler ve katılımcı öğretmenler, Somut olmayan kültürel miras hakkında araştırma yapacak, somut olmayan kültürel mirasın içeriğini çizip yazacaklar ve dersler sırasında Tag Cloud, Europeana, Historiana ve Google Earth web araçlarını kullanarak bu içeriği açık bir erişim kaynağı haline getirecekler. Hem öğrenen hem de yayıncı olacaklardır. Bu çalışmamızdaki sonuçlarımız, • Somut olmayan kültürel miras malzemeleri dijital ortama aktararak korunacaktır. • Görünürlüğü, erişilebilirliği artıracak, ortak kültürel miras ile ilgili çok disiplinli, öğretimsel öğrenme ve eğitim faaliyetlerini zenginleştirecek öğretim ve öğrenme kaynakları ve güncellenmiş bir müfredat elde edeceğiz. • Projeye katılan her topluluğun somut olmayan kültürel mirasını tanımak, kültürlerarası diyalogu, diğer kültürlerle saygı ve kabulü teşvik edecektir. • Daha geniş profesyonel ağların yanı sıra öğretmenler arasında beceri, bilgi ve uzmanlığı birleştirme ve uygulama fırsatları verecektir. Öğretim elemanlarının ve kurumların yetkinlikleri artacaktır. Ortak faaliyetlere aktif olarak katılmak, katılımcıların ortak kültürel miras, yabancı dil öğrenimi ve iletişim, BİT becerileri konusundaki bilgilerinin artmasını sağlayacak ve onlara ortak ülkelerin eğitim sistemini ve kültürünü deneyimleme şansı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, kültürel miras

SÜPER KAHRAMANIM BİZDEN BİRİ

SEDA ŞEKER YILMAZ¹, TÜLİN KARAAĞAÇ², HACI İSMAİL KILIÇ³, SERKAN MUSTAFA AKYOL⁴

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³, Milli Eğitim Bakanlığı⁴

Özet: Süper Kahramanım Bizden Biri projesi, Uluslararası bir eTwinning Projesi olup Türkiye ve Azerbaycan'dan proje ortakları ile gerçekleştirilmiş bir öğrenme projesidir. Salgın yüzünden eğitim öğretime uzun süre ara verildiği ve kısa süre de olsa okulların yüz yüze açık olduğu süreçte gerçekleştirdiğimiz projemiz ile öğrencilerimizin milli kültürümüzde yer alan bize örnek teşkil eden, kahramanlarımızın yaşamlarını hem eğlenerek hem öğrenerek en iyi şekilde tanımalarını ve benimsemelerini sağlamak amacı ile projeye başlanmıştır. "Süper Kahramanım Bizden Biri" projemizde; öğrencilerin kendi ülke kahramanlarını tanımalarını, sanal kahramanları veya hayali kahramanları değil de gerçek ülke kahramanlarının hayatlarını kendilerine örnek almaları için çalışılmıştır. Proje kapsamında Atatürk, Nene Hatun, Piri Reis, Dede Korkut, Fatih Sultan Mehmet, Nasreddin Hoca, Yunus Emre, Mimar Sinan ve Mehmet Akif Ersoy tanıtılmıştır. Ardından çocuklara hangi süper kahraman olmak istedikleri sorulmuş ve bir süper kahraman olunacağı tasarlaması istenmiştir. Proje kapsamında ele alınan kahramanlarımızla ilgili yapılan çalışmaların her biri belirlenen kahramanların hayatlarının önemli görülen kesitlerinin Türkçe-dil, fen, matematik ve oyun etkinliği kullanılarak anlatılmasından oluşmuştur. Projemiz 6-11 yaş grubunda olup Proje dili Türkçe ve İngilizcedir. Projemiz Azerbaycan'dan 2, Türkiye'den 10 olmak üzere 12 proje ortağı ile gerçekleştirilmiştir. Süper Kahramanım Bizden Biri projesi, Türkiye'den Konya, Osmaniye, Ankara, Şanlıurfa, İstanbul, Kırıkkale şehirleri ile Azerbaycan'dan öğretmenlerin katılımlarıyla gerçekleştirilmiş özgün bir projedir. Projeye toplamda 9 okul ve 180 öğrencisi katılmıştır. 2020-2021 Eğitim öğretim yılı Kasım ayında başlamış 30 Nisan itibari ile tamamlanmıştır. Proje etkinlikleri müfredata entegre edilmiştir. Proje ile Anaokulu ve ilkokul öğrencilerimizin grup ile çalışma, problem çözebilme, proje tabanlı öğrenme, web2 araçlarını kullanabilme becerilerini geliştirmişlerdir. Özellikle web2.0 araçlarında kullanılan çeşitlilik projenin içeriğinin zenginleşmesinde ve çocukların soyut kavramları anlamasında önemli rol oynamıştır. Projeden yola çıkarak müfredatta tarihimize yön vermiş kahramanlarımızın yaşamlarına ve bize olan katkılarına daha fazla önem verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Öğrencilerimiz teknolojiyle tarihe yolculuğun tadına varmışlardır. Gelişen teknolojinin ve teknolojik araçların eğitimin vazgeçilmez bir parçası olduğu bu tür araç gereçlerin eğitim ve uzaktan eğitim sürecinde daha fazla kullanılacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Süper kahraman, Atatürk, Mimar Sinan, Nene Hatun, Dede Korkut, Nasreddin Hoca, Piri Reis, Mehmet Akif Ersoy, Fatih Sultan Mehmet, Yunus Emre

TEKİRDAĞ İLİ SÜLEYMANPAŞA VE ÇORLU İLÇELERİNDE GÖREV YAPAN BİLSEM ÖĞRETMENLERİNİN ATÖLYE ÇALIŞMALARINDA ÖRNEKLERİN İNCELENMESİ.

GÜNER EVREN¹, MEDİHA NUR EVREN²

MEB (Çorlu BİLSEM / Tekirdağ)¹, MEB (Tekirdağ BİLSEM- / Tekirdağ)²

Özet: Üstün yetenekli bireyler dünyada ve Türkiye de çeşitli sınavlarla seçilerek çeşitli kurumlarda eğitim görmektedirler. Bu süreç Türkiye de Millî Eğitim Bakanlığının Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ait Özel Yeteneklilerin Geliştirilmesi Daire Başkanlığı tarafından eğitimleri planlanmakta ve uygulamalarla desteklenmektedir. Bilim ve Sanat Merkezine başlayan öğrenciler beş aşamalı bir eğitim programına alınmaktadır. Tüm programlar, öğretmenler tarafından öğrenci merkezli, disiplinler arası, modüler yapıda; öğrencilerin yaratıcılığını, sorunlara farklı yaklaşım ve çözüm bulma becerilerini geliştirecek ve yetişkinlik dönemlerindeki şartlara hazırlayacak nitelikte bireyselleştirilerek hazırlanır. Programların uygulanmasında okuldan tamamen farklı özel eğitim yöntem ve teknikleri, imkanlar ölçüsünde özel materyaller kullanılır. Standart zekâ testlerinde, testin türüne göre yaklaşık olarak 130 veya 140 üzeri zekâ bölümü (IQ) elde eden ya da görsel sanatlar, müzik gibi performans alanlarında aynı yaş, deneyim veya çevre şartlarına sahip akranlarına göre üstün performans gösteren çocuk/öğrenciler özel yetenekli olarak kabul edilmekte ve BİLSEM'lerde bu çocuklara özel eğitim desteği sunulmaktadır. Bilim ve sanat merkezleri şu anki yönetmeliklere göre müzik, resim ve genel yetenek olmak üzere üç alandan ülkemizde öğrenci almaktadır (01/12/2022 tarihli ve 64832509 sayılı “Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi”). 2022-2023 Eğitim ve öğretim yılında BİLSEMLER’e öğrenci alımı sürecine girmiş bulunmaktadır (2022-2023 Bilim ve Sanat Merkezleri Öğrenci Tanılama ve Yerleştirme Kılavuzu, <http://orgm.meb.gov.tr/>). Bu çalışma ile araştırmada cevabı aranan, “BİLSEM’de üstün yetenekli öğrencilere verilen seçmeli atölye çalışmalarının nitelik ve niceliği hakkında öğretmen ve öğrenci görüşleri nelerdir?” sorusuna uygulanan seçmeli atölyelerin ihtiyacı karşılaması açısından bakılmıştır. Bu şekilde ,BİLSEM’ler “Çok Kriterli Karar Verme” yöntemleriyle seçmeli atölyeleri belirleme ve geliştirilebilme fırsatını yakalayabilirler. Kurumun işleyişi ve imkanları, öğretmenlerin düşünceleri, veli ve öğrencilerin beklentileri gibi etkenleri de hesaba katarak seçmeli atölyelere destek sağlanabilir (Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2020 8(1) 285–295). Bu çalışmada amaç,Tekirdağ İlinin Süleymanpaşa ve Çorlu ilçesinde ki Bilim ve Sanat Merkezlerinde uygulanan Atölye çalışmalarının Öğretmen ve Öğrenciler açısından uygulama örneklerinin istatistiğini yapmak ve içerik değerlendirmesini incelemektir. Ülkemizin güzide kurumları olan BİLSEM’ler de doğru öğretim metotlarının uygulamalarını anlamamız ülkemizin geleceği için önem arz etmektedir. Bu çalışma da amacımız BİLSEM’ler de Atölyelerin uygulamaları açısından farklı bakış açılarını incelememizi ve eğitim sürecine katkılarını verimli şekilde nasıl yapılacağını araştırmak ve iyi örnekleri paylaşmaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilim ve sanat merkezi, atölye, BİLSEM öğretmeni, üstün yetenekli öğrenci, BİLSEM yönergesi(2022).

TRAFİKTE MUTLU ÇOCUKLAR

YELİZ KORKMAZ¹

MEB Cenk Yakın Ortaokulu ¹

Özet: Ülkemizin önemli sorunlarından biri olan trafik kazaları binlerce ölü ve onbinlerce yaralıyı geride bırakmakta ve milyonlarca liralık maddi kayıplara neden olmaktadır. Trafik bir tehdit olmaya devam ediyor. Düzenli ve güvenli bir trafik için küçük yaşlardan itibaren herkesin eğitim alması, güvenli davranış ve alışkanlıklar kazanması gerekmektedir. Projemiz; Türkiye Portekiz, Romanya, Polonya ortaklı Uluslararası bir projedir. Son yıllarda artan trafik kazaları ve bilinçsiz yaklaşımlar bizlere trafik kuralları ile ilgili gerekli özeni göstermediğimizi bir kez daha hatırlattı. Bu proje ile; erken çocukluk dönemi itibarıyla öğrencilerimizde trafik bilinci oluşturmak, Trafik kurallarını öğrenmek, Yaya ve araç öncelikleri konusunda farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Hedefler; Etimesgut İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı daha önce eTwinning projesi yapmamış öğretmenlerin portalı tanınmasını sağlamak, Okul öncesi ve İlkokul düzeyindeki öğrencilerimize temel trafik bilgileri kazandırmak, Yaya ve araç öncelikleri konusunda beceri kazandırmak, Öğrencilerimizin BİT kullanımına katkıda bulunmak, Öğrencilerimizin buldukları çevrede trafiğin avantaj ve dezavantajlarını fark edebilmelerini sağlamak, Öğrencilerimizin farklı okullardaki uygulamaları gözlemleyerek, grup içinde sorumluluk alma becerilerini geliştirmek, Öğrencilerimizi trafik polisleri ile buluşturarak meslekleri hakkında detaylı bilgi edinmelerini sağlamak, Öğrencilerimizin Etimesgut belediyesine bağlı Trafik uygulama pistinde trafik uygulamaları yapmalarını sağlamak, Farklı Ülkelerdeki trafik eğitimleri hakkında bilgi edinmek, İyi örneklerin yaygınlaşmasını sağlayarak Trafikle ilgili farkındalık oluşturmak. Proje boyunca öğrencilerimizle ,trafik işaretleri, taşıtlar, trafik kuralları, trafik polisi temalı etkinlikler yapıldı. Etkinlikler ortak okullarımızla işbirliği içinde öğrenci merkezli yürütüldü. Proje öğrenci, öğretmen ön ve son testleri ile değerlendirdi. Final ürünümüz sanal sergi, ortak ürün akrostiş ve proje şarkısıdır. Öğrencilerimizin keyifle etkinliklere katıldığı web 2 0 araçlarının kullanıldığı ve hedeflenen amaçlara ulaştığımız özgün bir proje oldu. Taşıtları tanıyalım etkinliğinde artık materyaller kullanıp yaptığımız taşıtları öğrencilerimiz chatter pix ile seslendirerek hava, kara, deniz taşıtları videosu oluşturuldu. Trafikte neler yaparsak güvenliğimizi sağlamış oluruz sorusunu beyin fırtınası yöntemiyle cevaplamaları sağlandı, öğrencilerimizin yaratıcı düşünme, problem durumuna çözüm üretme gibi becerilerine katkı sunulup multidisipliner yaklaşımları kullandı. Etkinlikler günlük ve yıllık planlarımıza entegre şekilde planlanarak uygulandı. Öğrencilerin yaşlarının küçük olması nedeniyle görsel duyularına hitap ederken bir taraftan da yaparak yaşayarak deneyimlemelerine fırsat verildi. Trafik polisleri ile yaptığımız eğitimlerde öğrencilerimiz bir mesleği de tanımış oldular. Projemiz Aile katılımı etkinlikleri de desteklendi, yapılan çalışmaların her biri velilerimizle paylaşıldı. Trafik parkuru uygulama final etkinliğimizde velilerimiz programımıza katılarak oluşturduğumuz proje şarkısını çocukların ağzından dinledi. Daha önce bu portalda hiç proje yapmamış öğretmen arkadaşlarımızla aynı İlçe de olmamız nedeniyle final etkinliğimizde öğrencilerimizi bir araya getirerek etkileşimlerini sağlayarak finalimizi şenlik tadında İlçe Milli Eğitim Müdürümüz ve protokolün de katıldığı bir organizasyonla tamamlandı. Bu proje ile öğrencilerimizin trafik becerilerine katkı sunmakla beraber, bilişsel, sosyal, duyuşsal, psikomotor, dil gelişim alanlarına katkı sunuldu. Trafik parkı uygulama etkinliğinde alan gezisi ve uygulamalar yaparak yaşayarak öğrenme ortamı oluşturularak öğrenmeleri kalıcı hale getirildi. Trafik şapkası yapımı etkinliğinde her öğrencimiz kendi yaratıcılığı doğrultusunda şapkalarını yaptı. Etkinliklerimiz öğrenci merkezli olup, eğlenceli ve özgün çalışmalar içermektedir.

Okul bahçemizde trafikle ilgili oluşturduğumuz slogan pankartlarımızla yürüyerek farkındalık oluşturdu.

Anahtar Kelimeler: Trafik, uygulama pisti, meslekler, üst geçit, alt geçit,

TÜBİTAK 4007 NURDAĞI BİLİM ŞENLİĞİ PROJESİNİN AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

YASEMİN NURİYE TÜRKDAL¹

Nurdağı İlçe Milli eğitim Müdürlüğü¹

Özet: Bilim şenlikleri TÜBİTAK tarafından bilimsel farkındalığı geliştirmek amacıyla 4007 koduyla çağrı programları açılmıştır. Bu kapsamda kabul edilen projeler bilim şenliği olarak etkinlikler düzenlemektedir. Bu etkinlikler hem bilimin yaygınlaştırılması hem de bilim teknoloji toplum arasındaki bağın eğlenceli etkinlikler aracılığı ile kurulması anlamında katılımcılara önemli katkılar sunmaktadır. Bu sayede öğrenciler bilimi ve bilimsel şenliğini tanımakta ve kavramaktadır. Bilimsel farkındalık katılımcıların bilime olan ilgisini artırırken bilimsel düşünme becerisini sağlayabilmektedir. Tübitak 4007 Bilim Şenliklerini Destekleme Programı kapsamında 202271 döneminde 122B085 proje numarası ile desteklenmeye hak kazanmış olan Nurdağı Bilim Şenliğine katılan konuşmacıların görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları Nurdağı Bilim Şenliğinde seminer /panelde konuşmacı olarak katılım sağlayan 10 akademisyendir. Veriler betimsel analiz yoluyla incelenmiştir. Akademisyenlerin Bilim Şenliğine yönelik görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve verilerin analizinde Maxquda 2018 programı kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre akademisyenler şenliğin olumlu ve katkı sağlayan çok yönlü bir proje olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Nurdağı Bilim Şenliğinin genel manada bilim ve teknolojik faaliyetlerine bakış açısında önemli olduğunu, bilim, teknoloji ve toplum arasındaki etkileşimin bu tür şenlik programlarıyla destekleneceği yönünde fikir belirtmişlerdir. Yapılan bu çalışma sonucunda Bilim Şenliğinin seminer kısmına yönelik bu tür projelerin devamlı olması gerektiği çünkü davranış değişikliğinin bu şekilde olacağı yönünde, konuşmacı olarak iş adamlarının da davet edilebileceği ve ulusal çapta bilinen kişilerin de davet edilebileceği yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Bilim şenlikleri tekrarlanarak katılımcıların bilim algısı geliştirilebilir. Bilim Şenliğinin gerçekleşeceği mekanlar geniş mekanlarda gerçekleştirilebilir. Sağlık şartları için seviye grupları düzenlenebilir. Bilim Şenliklerinde bilimsel etkinliklerle birlikte eğlenceli etkinliklere önem verilebilir. Bu çalışma Tübitak tarafından yapılan diğer şenlik programları için de nicel olarak yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Tübitak, Nurdağı, Akademisyen

TÜBİTAK ORTAÖĞRETİM ARAŞTIRMA PROJELERİNE FİZİK KİMYA BİYOLOJİ ALANINDA KATILAN ÖĞRENCİLERİN BU DERSLERE KARŞI TUTUMLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

ARIF MURAT YAĞCI¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Bu çalışmada TÜBİTAK ortaöğretim öğrencileri arasında yapılan proje yarışmasına fizik, kimya ve biyoloji alanlarında katılan öğrencilerin fizik, kimya, biyoloji derslerine karşı tutumlarına olan etkilerinin incelenmesi için öğretmen görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Bu araştırma nitel bir çalışmadır. Nitel çalışma yöntemlerinden yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Milli Eğitim Bakanlığı'nda ortaöğretim kurumlarında görev yapan fizik, kimya ve biyoloji öğretmenleri, örnekleme ise Samsun Bölge Sergisi'ne davet edilen projelere danışmanlık yapan altı fizik, kimya, biyoloji öğretmeninden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak yapılandırılmış mülakatlar kullanılmıştır. Hazırlanan mülakat formu altı açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Mülakat formunda kullanılan sorular şu şekildedir: Ortaöğretim öğrencileri araştırma projeleri yarışmasına katılan öğrencinin çalışmadan önceki ders tutum ve başarısı nasıldı? Öğrenci proje hazırlamaya kendi isteğiyle mi katıldı? Kendi isteği ile katılmadıysa bu tutum ve başarısını nasıl etkiledi? Çalışma sonrası derse olan tutumunda ve başarısında farklılık gözlemlediniz mi? Ortaöğretim öğrencileri araştırma projeleri yarışmasını öğrencilerin tutum ve başarılarına yönelik yararlı buluyor musunuz? Sizce ortaöğretim öğrencileri araştırma projeleri yarışmasının öğrenci açısından avantajları ve dezavantajları nelerdir? Ortaöğretim öğrencileri araştırma projeleri yarışması hakkında eklemek istediğiniz görüş ve önerileriniz var mı? Mülakatlardan elde edilen veriler öğretmenlerin fikir birliğine vardığı ve varmadığı noktalar tespit edilerek her soru için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz edilmiştir. Tüm öğretmenler proje çalışmalarının avantajlarının olduğu kadar dezavantajlarının da olduğunu söylemişlerdir. Avantajları arasında öğrencilerinin derse karşı ilgilerinin arttığını, kendilerine güvenlerinin geldiğini, planlı çalışma yapabilmeleri söylenebilir. Öğrencilerin bu süreç esnasında sınıf ortamlarından uzak kaldığı için derslerde eksik kalmasını ise dezavantaj olarak saymışlardır. Ayrıca proje çalışmalarının çok önemli olduğu ve bu tür çalışmalara öğrencilerin katılmalarının teşvik edilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Bu çalışmada, proje çalışmalarına katılan öğrencilerin fizik, kimya, biyoloji derslerine karşı tutumlarında ve başarılarında artışlar olduğu görülmüştür. Çalışmada yer alan öğretmenler proje konusunda hem bilgili hem de deneyimli olduklarından bu süreçleri iyi gözlemleyebilmektedirler. Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin fizik, kimya ve biyoloji derslerine karşı tutumları olumlu yönde artış göstermiş olup kendilerini ifade edebildiklerinden öz güvenleri de gelişmiştir.

Anahtar Kelimeler: TÜBİTAK, proje, fizik, kimya, biyoloji

TÜRKÇE ÖĞRETMEN ADAYLARININ YARATICI YAZMA DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

RABİA SENA ESER¹

Fırat Üniversitesi¹

Özet: Yaratıcı yazma, bireyin hayal dünyasını kısıtlamadan korku ve endişeden sıyrılarak kendini yazıyla ifade etmesidir. Bireylerin akademik başarısına katkı sağlayan ve bireye yazma özgüveni kazandıran yaratıcı yazma, bireyin dili daha etkili kullanmasını sağlayarak yazma becerilerini olumlu yönde geliştirecektir. Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının lisans eğitimleri esnasında gördükleri alan seçmeli derslerden olan “Yaratıcı Yazma” dersine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Türkçe öğretmeni adaylarının alan seçmeli derslerinden olan ve haftada 2 saat gördükleri Yaratıcı Yazma dersine ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik alan yazında herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışma, alan yazındaki bu eksikliği gidermek ve sonraki dönemlerde Yaratıcı Yazma dersine giren akademisyenlerin bu görüşler ve öneriler doğrultusunda ders planını düzenleyip öğretmen adaylarının bu konuda gelişimine katkı sağlaması açısından önemlidir. Çalışmada Yaratıcı Yazma dersine katılan kişilerin deneyimleri incelenerek bir betimleme yapılması hedeflendiğinden nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunu Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 17 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, yedi açık uçlu sorudan oluşan “Yaratıcı Yazma Dersine İlişkin Görüş Formu” aracılığıyla toplanmıştır. Form, alan yazında yer alan bir görüşme formunun (Eyüp, 2019) araştırmacı tarafından revize edilmesiyle amacına uygun hale getirilmiş ve katılımcılar formu yazılı şekilde cevaplamışlardır. Öğretmen adaylarının sorulara verdikleri cevaplar, içerik analizine tabi tutularak çözümlenmiş ve tablolar halinde sunulmuştur. Katılımcı görüşleri “değerlendirme, katkı, yeterlilik, gereklilik, beklenti, aktarım ve öneri” temalarına yerleştirilmiş ve kodlanmıştır. Öğretmen adaylarının hepsi yaratıcı yazma dersinin kendilerine birçok katkısı olduğunu belirtmiştir. Yine karşılanan beklentilerin yanında uygulamaya dair karşılanmayan beklentilerden de bahsedilmiştir. Ayrıca ders bitiminde yazmaya ilişkin ön yargılarının kırıldığını, ders döneminin aktif ve öğretici geçtiğini, anlama-anlatma becerilerinin geliştiğini belirten öğretmen adayları da mevcuttur. Ders sonrasında yaratıcı yazma becerisi noktasında kendini yeterli gören adayların yetersiz görenlere oranla daha fazla olduğu ve derse dair önerilerin hepsinin de dersin uygulama boyutuyla ilgili olduğu tespit edilmiştir. Yaratıcı Yazma derslerinin daha etkili hale getirilmesi için dersin uygulama boyutuna ilişkin stratejiler üzerine kafa yorulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretmen Adayları, Yazma Becerisi, Yaratıcı Yazma Dersi.

TÜRKİYE’DE ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE (P4C) İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANSÜSTÜ EĞİTİM TEZLERİNİN İNCELENMESİ

FAZİLET ULUYURT¹, SERCAN PINAR², İSMAİL SERİN³

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Milli Eğitim Bakanlığı², Milli Eğitim Bakanlığı³

Özet: Çocukluk, bilişsel gelişim açısından oldukça önemli ve düşünme becerilerinin kazanıldığı bir dönem olup, dünyanın öğrenildiği ve hayata dair izlenimler oluşturulduğu bu dönemde çocuk zihninin eleştirel, üretken ve sorgulayıcı düşünme becerileri kazanabilmesi için, 1960’lı yıllardan itibaren çocuk felsefesi konusunda çalışmalar yapılmıştır. Araştırmanın amacı Türkiye’de çocuklar için felsefe (P4C) ile ilgili yapılmış olan lisansüstü eğitim tezlerinin incelenmesidir. Bu araştırmanın evreni YÖK Ulusal Tez Merkezinde 2008 yılından itibaren yayınlanan çocuklar için felsefe (P4C) konulu lisansüstü erişime açık olan tezlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Türkiye’de çocuklar için felsefe (P4C) ile ilgili 2008-2022 yılları arasında yapılmış olan “Çocuklar için felsefe” ve “P4C” aramaları ile erişilen 32 lisansüstü eğitim tezinden oluşmaktadır. Erişime açık ilk lisansüstü eğitim tezi 2008 yılından başladığından incelemeye 2008 yılından itibaren başlanmıştır. Araştırmanın kapsamı 7 doktora 25 yüksek lisans tezinden oluşmaktadır. Çocuklar için felsefe (P4c) konusunda yayımlanmış tezlerin son yıllarda artmış olması açısından bu çalışma önem taşımaktadır. Araştırmada inceleme için belirlenen kategoriler yayın yılı, üniversite, anabilim dalı, bilim dalı (program), tez türü, araştırma modeli, araştırma yöntemi olarak belirlenmiştir. Araştırma bu kriterlere göre incelenen yayınların değerlendirilmesini amaçlayan betimsel bir tarama çalışmasıdır. Araştırmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada belli kategoriler doğrultusunda incelenen tezler değerlendirildiğinden nitel bir çalışmadır. İnceleme sonucunda elde edilen bulgular frekans ve yüzde tabloları gösterilerek yorumlanmıştır. Araştırmamızda en çok çalışmanın 2022 yılında yayımlandığı ve en çok çalışma yapılan ana bilim dalının temel eğitim anabilim dalı ve bilim dalının Okul Öncesi Eğitimi bilim dalı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma modeli ve araştırma yöntemi açısından incelendiğinde de en çok nitel çalışmanın yapıldığı ve ön test- son test kontrol gruplu deneme modelinin tercih edildiği görülmüştür. Konunun farklı boyutları ile incelenebilmesi açısından farklı anabilim dalları ve bilim dalları tarafından araştırılması yararlı olacaktır. Ayrıca farklı araştırma model ve yöntemleri ile çalışmalar yapılması da alanı zenginleştirecektir. Konu ile ilgili lisansüstü tez sayısı oldukça az olduğundan lisansüstü tez sayısının hem nitelik hem nicelik açısından artması çocuklar için felsefe konusu ile ilgilenen araştırmacılara ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuklar için felsefe, p4c, çocuklarla felsefe, lisansüstü eğitim, eğitim programı

TÜRKİYE’DE NANOTEKNOLOJİ EĞİTİMİ ÜZERİNE YAPILAN ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ (2020 -2022 YILLARI ARASI)

NERGİZ GAMZE ATIK¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: Nanoteknoloji hayatımızı birçok noktada etkileyen ve maddelerin nano ölçekte özelliklerini değiştirip yeni malzemeler üreten bir teknolojidir. Dünya’nın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de her kademedeki nanoteknoloji alanında eğitimler verilmektedir. Bu araştırmada, Türkiye’de nanoteknoloji eğitimi alanında gerçekleştirilen makaleler ve tezlerin tematik ve metodolojik durumlarının hangi noktada olduğunun tespit edilmesi ve bu araştırmalardaki eğilimlerin ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de nanoteknoloji alanında gerçekleştirilen 2020-2022 arasında yayımlanmış makaleler ve tezler oluşturmaktadır. İncelemeye alınan makaleler ve tezler betimsel analize tabii tutularak bulgular frekans/yüzde tabloları şeklinde sunulmuştur. Araştırmada, nanoteknoloji eğitimi alanında 8’i makale ve 6’sı tez çalışması olmak üzere toplamda 14 araştırmanın bulunduğu ortaya konmuştur. Tezlerin hepsinin yüksek lisans tezi olduğu, makalelerin çoğunluğunun ise ulusal yayın yapan dergilerde yayımlandığı anlaşılmıştır. Tezlerde en çok çalışılan konunun ‘tutum belirleme’, makalelerde ise ‘doküman analizi’ ve ‘durum çalışmaları’ olduğu görülmüştür. Tezlerde ve makalelerde örneklem olarak genellikle öğretmen adayları, öğretmenler ve dokümanların tercih edildiği görülmüştür. Veri toplama aracı olarak çoğunlukla tutum/farkındalık ölçeklerinin ve doküman inceleme formlarının kullanıldığı anlaşılmıştır. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular doğrultusunda hem ilgili alanda çalışan araştırmacılara hem de gelecekte bu alanda çalışmak isteyen kişilere yol gösterici bir takım bulgular sunulmuştur. Ayrıca, çalışmanın bulguları ışığında bazı önerilerde de bulunulmuştur. Örneğin, öğretmen ve öğretmen adaylarının örneklem olarak tercih edilmesi diğer örneklemelere nazaran daha kolay ulaşılabilir durumda olmasından kaynaklanabilir. Eğitim bilimleri alanında doktora tezlerinde nanoteknoloji konusu pek tercih edilmemiştir, nanoteknoloji konusunun Türkiye’de daha çok ilerlemesi için doktora tezlerinde de tercih edilmesi beklenir. En çok kullanılan konu olarak tutum belirleme ve doküman analizi var olan bir durumu ortaya koymayı hedefler. Nanoteknoloji eğitimi alanındaki çalışmaların zenginleştirilmesi için farklı konu alanlarına yönelinebilir.

Anahtar Kelimeler: Nanoteknoloji, Nanoteknoloji Eğitimi, Doküman İncelemesi

UNESCO MİRAS ELÇİLERİ

REYHAN AĞCA¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: UNESCO 17. Genel Konferansı, 17 Ekim-21 Kasım 1972 tarihleri arasında Paris'te toplanmış ve 16 Kasım 1972 tarihinde UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme'yi kabul etmiştir. Türkiye Sözleşmeye 14.04.1982 tarih ve 2658 sayılı Kanunla taraf olma kararı almış, Kanun Bakanlar Kurulu tarafından 23.05.1982 tarih ve 8/4788 sayılı Kararla onaylanmış ve 14.02.1983 tarih ve 17959 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Gerekli belgelerin UNESCO Genel Merkezi'ne sunulmasıyla Türkiye Sözleşmeye 16.03.1983 tarihinde resmen taraf olmuştur. 1972 Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması Sözleşmesi'ne göre oluşturulan ve Dünya Mirası Komitesi (DMK) tarafından belirlenen Dünya Mirası Listesi'nde Dünya Miras Alanı olarak ilan edilen 1154 miras yer almaktadır. Bunlardan 897'si kültürel, 218'i doğal ve 39'u karma (doğal ve kültürel) miraslardır. Türkiye'nin bu listede 17'si kültürel, 2'si karma olmak üzere 19 miras alanı bulunmaktadır. Projemiz 7 -12 yaş grubu etwinning projesidir. Projemiz Eylül 2021'de başlamış ve Haziran 2022'de sona ermiş Azerbaycan, Bosna-Hersek, Gürcistan, Ürdün, Portekiz, Romanya, Sırbistan, Türkiye ve Ukrayna'dan 24 öğretmen ve sisteme kayıtlı 159 öğrenci ile yürütülmüştür. Yürütülen çeşitli etkinlikler öğrencilerin yaş gruplarına göre uyarlanmış ve dünya mirasının tanınması yoluyla ortak bir kültür oluşturulması hedeflenmiştir. Projedeki her ekibin kendi okulunu, ilini, ülkesi tanıtması ile projeye başlanmıştır. Projeye katılan tüm öğrenciler Unesco hakkında araştırma yaparak bunu bir web2 aracı ile sunmuşlardır. Her okul kendi kültür elçilerini belirleyerek ekipler oluşturulmuş ve yakın çevrelerinde bulunan bir kültürel miras ögesini tanıtması istenmiştir. Ülkemizdeki Dünya Mirası alanı için UNESCO referans listesine başvurulup ve internette güvenli bir şekilde aranmıştır. Gruplar halinde, seçilen bilgiler, her site veya anıt hakkında açıklayıcı resimler web2 araçlarıyla şehirlerimizdeki kültürel miras hakkında videolar oluşturulup , Dünya kültürel mirasından seçilmiş bir yerin öyküsü seslendirilmiştir. Bunun dışında somut olmayan kültürel miraslarımızı tanıtmak için karışık ülke takımları oluşturulmuştur. Online toplantılarda Karagöz ve Hacivat, Türk kahvesi geleneği , aşıklık geleneği gibi somut olmayan miraslarımız eşleştığımız ülkelere, ortak ülkelerdeki öğrencilerde kendi değerlerini birbirlerine tanıtmışlardır. Proje sonunda Kahoot ile yarışma yaparak değerlendirme yapılmıştır. Kültürel mirasımız olan Kapodokya fotoğrafı üzerine öğrenciler yaptıkları avatarlarına video yükleyerek proje değerlendirmeleri yaptılar. Bu proje sayesinde öğrencilerimizde UNESCO tarafından tanınan maddi ve manevi mirasa ilişkin okuryazarlık geliştirilmiştir. İnsanlık için önemini ve yaygınlaştırılması ve korunmasının gerekliliğinin farkındalığı. Farklı ülkelerdeki partner okullarımız ile öğrencilerimizin farklı kültürleri öğrenme istekleri ve onlara saygı duyma becerilerinin gelişimi garanti altına alınmıştır. Öğrenci ve öğretmenlerin sosyal, kültürel ve akademik gelişimine katkı sağlamıştır. Ortak bir platformda ortak ürün planlama, paylaşma ve yaratma çalışmaları büyük bir başarıyla tamamlandı.

Anahtar Kelimeler: Kültür, miras, elçi, Kapodokya , kahve

ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERDE BAĞLANTICI ÖĞRENME ORTAMINDA ÖĞRENİM GÖRMENİN GRUPLA UYUM VE REKABET BECERİLERİ DÜZEYLERİNE ETKİSİ

BİLGE HAS ERDOĞAN¹

Sincan Şehit Abdullah Büyüksoy Bilim ve Sanat Merkezi¹

Özet: Gelişen dijitalleşme ve internet teknolojileri diğer birçok alan gibi eğitimi de etkilemiş ve etkilemeye devam etmektedir. Bu doğrultuda Siemens (2004), internet teknolojilerinin yaygınlaşmasına kadar kabul gören eğitim programlarında esas alınan kuramların; tanımlandıkları tarihler ve döneminin mevcut koşullarınca, dijital çağın gereklilikleri için ön görülen öğrenen özelliklerini kazandırma yetersiz olduğunu öne sürmüştür. Hem grupların birlikte öğrenmesi hem de sanal ortamlarda öğrenmeyi açıklamaya çalışmak için bağlantıcı öğrenme kuramı dijital çağın öğrenme kuramı olarak anılmaya başlanmıştır (Siemens, 2005). Üst düzey becerilerin geliştirilmesi bakımından da önemli üstünlükleri olduğu iddiası ile açıklanan kuramın üstün yetenekli öğrenciler için önemli potansiyeli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırma pandemi süresince önemi daha çok ortaya çıkan bağlantıcı öğrenme kuramı prensiplerince hazırlanan öğrenme ortamlarının öğrenenlere sağlayabileceği potansiyel faydalar göz önüne alınarak yüz yüze eğitim yapan Bilim ve Sanat Merkezlerinin (BİLSEM) bağlantıcı öğrenme ortamına taşınmasıyla uzaktan eğitimin deneysel olarak incelenmesi temelinde kurgulanmıştır. Araştırmada bağlantıcı öğrenme ortamında eğitim görmeyen öğrencilerin grupla uyum düzeylerinde ve rekabet becerileri düzeylerinde manidar bir değişim yaratıp yaratmayacağını tespit edilmesi amaçlanmıştır. İncelemenin yapılacağı disiplin matematik olarak belirlenirken uygulama zamanının da dört hafta sürmesi planlanmıştır. Yarı deneysel desenlerden "son test eşleştirilmiş kontrol gruplu desen" modelinde kurgulanan araştırmada BİLSEM'de Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme (BYF) basamağında öğrenim gören bir deney ve bir kontrol grubuna yer verilmiştir. Türkiye'de BİLSEM sınıflarının nispeten daha az öğrenciden oluşması sebebiyle hem deney hem de kontrol gruplarında 10'ar öğrenci yer almıştır. Araştırmada öğrencilerin grupla uyum düzeylerini belirlemek amacıyla Price ve Mueller (1986) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlama çalışması Alsancak (2010) tarafından yapılan Grup Uyum Ölçeği uygulama sonrasında son test olarak kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin rekabet becerileri düzeylerini belirlemek amacıyla Eker (2022) tarafından geliştirilen Rekabet Becerileri ve Mücadele Düzeyi Ölçeği yine uygulama sonrasında son test olarak kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama sürecinin devam etmesi sebebiyle araştırmaya ilişkin sonuçlar henüz paylaşılmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bağlantıcı öğrenme ortamı, özel yetenekli öğrenci, grupla uyum, rekabet becerileri

WEB TABANLI ULTRASONİK SENSÖR VE NODEMSU İLE SU SEVİYESİ KONTROLÜ

KADİR CİRİT¹

Milli Eğitim Bakanlığı¹

Özet: IOT Uygulama Alanları: Akıllı Ev, Sağlık uygulamaları, Akıllı hayvancılık uygulaması ,Akıllı Çevre, Hasta Takip sistemi, Lojistik Giyilebilir Uygulama ,Araç Takip Sistemleri v.b uzayıp giden birçok sistemler Endüstriyel Uygulamalardır. Web tabanlı su seviyeli kontrolümüzün amacı bir yerde bulunan su seviyesinin o alana fiziki olarak gitmeden web üzerinden ultrasonik mesafe ölçüm sensörleri yardımıyla sağlıklı ve kararlı su seviyesini öğrenmektir. Web sayfasından verileri izlenebilen bir Su seviyesi göstergesi yaptık. Su seviyesi ultrasonik mesafe ölçüm sensörü kullanılarak tespit ettik. Su seviyesini ölçmek için HC-SR04 ultrasoniksensör kullanıldı. Projeyi daha kullanıcı dostu yapmak için, ESP8266 NodeMCU kartınızla aynı Wi-Fi'ye bağlı herhangi bir cihazdan gelen verileri izleyebileceğimiz bir web sunucusu ile entegre ettik. Yapım aşamalarımız : 1-Web Tabanlı Su Seviyeli Kontrolü Çalışması Hakkında Bilgi ,2-Uml Diyagram Yapısı Görüntüsü oluşturuldu ,3-Hc-Sr04 Ultrasonik Sensör Çalışması Ve Kullanıldı , 4-Rinodemcu Geliştirme Kartı kullanıldı , 5-Esp8266 Nodemcu Modülü kullanıldı , 6-Arduino Geliştirme Ortamı (Ide) Ve Nodemcu Bağlantısı oluşturuldu ,7-Web Tabanlı Su Seviyeli Kontrolü Devre Kurulumu yapıldı , 8- Iot Uygulamamızın Büyük Veri (Bigdata) Kapsamında Kullanılması Muhtemel Yerlerin nereleri olabileceği ortaya konuldu , 9- Iot Uygulamamızın Business Canvas İş Modelini oluşturuldu. Ultrasonik ses dalgaları yayarak hedef nesnenin mesafesini ölçen ve yansıyan sesi elektrik sinyaline dönüştüren elektronik bir cihazlardır. Oluşturmuş olduğumuz elektronik düzenek ile ulaştığımız sonuçlarımız : Ultrasonik dalgalar işitilebilir ses hızından (yani insanların duyabileceği sesten) daha hızlı hareket eder. Ultrasoniksensörlerin iki ana bileşeni vardır: verici (sesi piezoelektrik kristaller kullanarak yayar) ve alıcı (sesin hedefe gidip geldikten sonra karşılaşan). Artık ultrasoniksensörün çalışmasını bildiğimize göre, projenin çalışmasını anlamak oldukça basittir. Sadece sensörden gelen değerleri okumamız ve CM'lere dönüştürmemiz gerekiyor ve tüm bunları yaptıktan sonra verileri Wi-Fi'ye bağlandıktan sonra NodeMCU kartımız tarafından oluşturulacak yerel bir web sunucusunda yayınlamamız gerekiyor. Burada yerel bağlantımızda kurulduktan sonra su seviye değerlerinin görünmesi için Pc, Tablet veya Cep Telefonumdan yerel bağlantı IP değerini girerek seviye değerini gördük. Bu kurmuş olduğumuz sistemin endüstriyel boyutunda olanı kurulma durumunda : Baraj düzeyindeki su seviyelerinin takibi, büyük işletmelerinde olabilecek olan su depolarının su seviyeleri izlenebilir. Bunlar kayıt altına alınıp haftalık, aylık, yıllık bazda veriler olarak kaydedilebilir. Depoya ne kadar su girişi olduğu, deponun istenen düzeyde su hacmine ulaşınca depoya su sağlayan vanaların otomatik kapatılması bir otomasyon düzeninde sağlanabilir. Baraj seviyelerinin izlenmesi yağın, yağış miktarı ile barajın doluluk oranı gibi takiplerini yapılabilir. Barajlarda var olan su miktarı ve insan nüfusu karşılaştırılarak olası susuzluk durumlarına karşı önlem alınabilir ve insanların var olan tatlı su kullanımını konusundan bilinçlenmeleri sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: WEB, IOT, Ultrasonik, Sensör, Arduino, Nodemsu

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE EĞİTSEL OYUNLAR

ŞULE İNAN¹

Amasya Suluova Atatürk Ortaokulu¹

Özet: Bir sesli işaretler sistemi olan dil, aynı toplulukta yaşayan veya aynı milletten olan insanların anlaşabilmelerini sağlayan en gelişmiş iletişim aracıdır. Kişinin ailesinde ve içinde büyüdüğü toplumda edindiği ilk dil anadil olarak tanımlanır. Birey dünyaya geldiği çevrenin dilini öğrenerek hayata başlar. Yakın çevresinden ilk sözcükleri öğrenir. Zamanla ihtiyaçlarına göre kelime dağarcığı zenginleşir. Büyüdükçe farklı çevrelerle etkileşime giren birey farklı dillerle de etkileşim kurmaya başlar. Kişinin ana dilinin dışındaki dillerden her birine yabancı dil denir. Yabancı dil öğretme ihtiyacı doğduğundan bu yana değişik yöntem ve teknikler geliştirilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılan çalışmalar sonucu Türkçe öğretirken birtakım sorunlarla karşılaşmış ve bunun sonucu olarak da kullanılan yöntem ve teknikler irdelenmeye başlanmıştır. Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemlerden birisi olan eğitsel oyun yöntemidir. Eğitsel oyun için bilgilerin tekrar edilerek güçlendirildiği öğretim tekniklerinden biri tanımı yapılmaktadır. Eğitimde kullanılan bu yöntem öğrencilere zihinsel gelişimlerinden toplumsal gelişimlerine kadar birçok fayda sağlamaktadır. Öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesi ve daha rahat bir ortamda tekrar edilmesine katkıda bulunur. Alanyazında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde eğitsel oyunların kullanımı ile ilgili çalışmaların sayısının az sayıda olduğu görülmüştür. Yabancı dil olarak öğretilen İngilizce, Arapça vb. dillerde eğitsel oyunlarla ilgili çalışmalar varken yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde eğitsel oyunlar konusunda sınırlı sayıda araştırmaya rastlanmaktadır. Buradan hareketle “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde başarılı bir dil öğretimi için hangi eğitsel oyunları kullanabiliriz?” araştırma problemini oluşturmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kalıcı ve etkili öğrenmeyi amaçlayan bu çalışmada incelenen oyun sayısı 10 adet ile sınırlı tutulmuştur. Alanyazın taramasında önce “Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi” alanında yapılan akademik çalışmalar araştırılmıştır. Daha sonra dil öğretimi konusunda kullanılan yöntem ve teknikler ile ilgili kitap, makale ve internetten elde edilen bilgilerden oluşturulmuştur. Çalışmada doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Alanyazında erişilen dokümanlardan elde edilen oyunlardan yola çıkarak Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde bulunan bazı kazanımlarla ilgili örnek oyunlar oluşturulmuştur. Oyunlar A1-A2,B1-B2,C1-C2 düzeylerine göre tasarlanmıştır. Türkçe öğretimine uygun oyunlar seçilmeye özen gösterilmiştir. Oluşturulan oyunlar şunlardır: Tabu, Çarkıfelek, Kızmbirader, Tombala, İsim-Şehir Oyunu, Var Mı Yok Mu Haydi Söyle, Hadi Yaz Bakalım, Çengel Bulmaca, Haydi Sen Söyle, Top Sende.

Anahtar Kelimeler: Dil, Türkçe, yabancı dil, eğitsel oyun

YENİ UYGUR YAZARLARINDAN HALİDE İSRİL'İN HAYATI VE ESERLERİ

FATMAGÜL ÖCAL¹

Abidinpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi¹

Özet: Halide İsrail, çağdaş Uygur edebiyatında kendine has üslûbu ile önemli bir yere sahiptir. Yazarlığa çağdaşlarına göre geç başlamış olan yazar, ilk kitabı “Eh Hayat” (Ah Hayat)’ı 1987 yılında yayımladı. İlk kitabının ardından Uygur edebiyatına birçok hikâye, povest (uzun hikâye) ve roman kazandırdı. Uygur edebiyatında en çok okunan yazarlar arasında yer aldı. Çağdaş Uygur Edebiyatına önemli katkılar sağlayan yazarın eserleri, Uygur edebiyatında büyük etki yarattı ve aynı zamanda birçok eseri Çince ve Özbekçeye çevrildi. Eserlerinde yarattığı karakterlerin psikolojik durumunu derinlemesine bir şekilde tasvir etti. Bundan dolayı Halide İsrail’in yazılarındaki kahramanlar, okuyucuda gerçeklik hissi uyandırdı. Aşk, evlilik, aile, şehir ve köy hayatı temalarına eserlerinde yer verdi. “Gülzar” mükâfatına erişen yazar, Uygur Edebiyatında “Yeni Çoban Yıldızı” olarak adlandırıldı. Bir kadın yazar olarak, ilk başta içinde bulunduğu toplumda kadının yerini sorguladı. Kadınların bilinçlenip haklarını savunmasını istedi. Eserleri vasıtasıyla kadın bilincini uyandırmaya çalıştı. Halide İsrail, Uygur Feminizm Edebiyatında yer alan önemli eserler de yazdı. Bu eserlere örnek olarak; “Қумлуқниң Чүши” (Kumsalın Düşü), “Eh Hayat” (Ah Hayat), “Orbita” (Orbit), “Mehtumsila” (Mahtumsila), “Haңgirt Köli” (Angut Gölü) verilebilir. Halide İsrail’in eserlerinin önemli konularından biri de şehir yaşamıdır. Yazarın şehir temasındaki eserlerinin içeriği, şehirde yaşayan aydınlar ve onların toplumsal ilişkileri üzerine kurulmuştur. Şehir insanlarının yozlaşması, şehirde yaşayan aydınların dünya görüşündeki değişim “Renđar Kuyun” (Renkli Hortum) ve “Arman” gibi eserlerinde ifade edilmiştir. Bir milletin edebiyatı o milletin sevinci ile gülmesini yansıttığı gibi yine bu milletin hüznünü ve ağlamasını da yansıtmalıdır. Kendi milletinin ağlamasına ağlayıp, gülmesine gülmeyen edebiyat, okurlar tarafından kabul görmez. Halide İsrail, “Yiltiz” (Kök) adlı hikâyesinde kendine has üslûbu ile Taklamakan bağrındaki Uygur köylerinin gerçek realitesine yer verdi. Uygur edebiyatında, köy hayatı ile ilgili eserler epey çok olsa da bunlar daha çok zenginleşmeye başlayan çiftçilerin memnuniyetini, zenginleştikten sonra nasıl güzel işler yaptıkları ile ilgili kısımları anlattı. Fakat Halide İsrail, sadece çiftçilerin hayatının dış kabuğunu değil iç kısımdaki kaygı, elem, istek ve şikâyetleri de eserlerinde gözler önüne serdi. Bu çalışmada, Halide İsrail’in hayatı, edebî şahsiyeti, Uygur edebiyatındaki önemine yer verilmiştir. Eserleri arasından rastgele seçim yapılarak, içerikleri hakkında kısa bir özetleme yapılmış, eserlerden yola çıkarak yazarın eserlerinin başlıca özellikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hali Halide İsrail, Uygur, edebiyat

YÜKSEKÖĞRETİMDE ÖĞRENCİ SADAKATİNE İLİŞKİN AKADEMİK BİRİM YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

ESRA ATMACA¹, AHMET FARUK LEVENT²

Milli Eğitim Bakanlığı¹, Marmara Üniversitesi²

Özet: Sadakat kavramı, tutum ve davranışlar açısından ele alınır ve kişinin bir hizmet sağlayıcıya olan ilgisini ve gelecekte o hizmeti tekrar elde etmeye yönelik tutumlarını ifade eder. Öğrenci sadakati ise eğitim hizmetlerine bağlılığın, bir kurumun hem yeni öğrencileri çekme hem de mevcut öğrencileri elde tutma algısıyla ilgili olduğuna inanılmaktadır. Bu çabanın eğitim kurumları için kısa ve uzun vadeli etkileri olacaktır. Öğrenci sadakati, eğitim kurumu hakkında olumlu şeyler söyleme istekliliği ile aileye, arkadaşlara, işverenlere ve kuruluşlara eğitim kurumu hakkında olumlu tavsiyelerde bulunma isteğinin bir birleşimidir. Öğrenci sadakati, çeşitli nedenlerle birçok üniversite için ana hedeftir. Üniversite yönetimi ve yöneticileri, hizmet kalitesini iyileştirmek ve sürdürülebilir ilerleme sağlamak için yerli ve uluslararası öğrenciler arasında sadakat oluşturmaya yönelik uygulamalar yürütmeye çalışmaktadır. Bu bağlamda, öğrenci sadakati bir tür stratejik rekabet avantajını temsil etmektedir. Öğrenci sadakati, akademik birim yöneticilerinin öğrencilerin ihtiyaçlarına ve sorunlarına verdiği tepkilere ve öğrencilere verdikleri desteğe bağlı olarak değişebilir. Akademik birim yöneticileri, öğrencilerin öğretim sürecinde karşılaştıkları zorluklarla ilgili sorunlarına çözüm üretmek, öğrencileri motive edecek program ve faaliyetler düzenleyerek öğrenci sadakatini artırabilirler. Bununla beraber, öğrencilerin akademik hedefleriyle uyumlu bir eğitim ve öğretim programları sunmak, öğrencileri takip etmek ve başarılarını kutlamak da öğrenci sadakatinin oluşmasına yardımcı olacaktır. Bu çalışmanın amacı, yükseköğretimde öğrenci sadakatine ilişkin akademik birim yöneticilerinin görüşlerini incelemektir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, gönüllülük esas alınarak, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik dikkate alınarak, yükseköğretimde görev alan 15 akademik birim yöneticilerinden oluşmuştur. Araştırmada veriler, uzman görüşleri alınarak araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu üzerinden birebir görüşme ile elde edilmiştir. Çalışmanın veri analiz süreci devam etmektedir. Verilerin analiz sürecinde içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. Analiz sonucunda yükseköğretimde öğrenci sadakatine ilişkin görüşler; kod, kategori ve temalar bazında değerlendirilerek elde edilecek bulgular kongrede katılımcılarla paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sadakat, öğrenci sadakati, yükseköğretim, akademik birim yöneticileri

TARİH DERSİNDE BELİRLENEN HEDEFLERE ULAŞMAK AMACIYLA ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN UYGULAMALAR

AİGERİM KABYSHEVA¹

Gazi Üniversitesi¹

Özet: Bu çalışmanın amacı, Kazakistan Ortaokul 6. Sınıf Tarih ders programında yer alan bir konunun, bir ders saati sürecinde öğrencilerde öğrenilmesine yönelik etkinliklerin etkililiğini belirlemektir. Bu çalışmada yöntem olarak eylem araştırması kullanılmıştır. Bu amaca ulaşmak için, Tarih dersi 6. sınıf ünitelerinden Ak Orda devleti zamanında Kazaklar konusyla ilgili kısa süreli bir ders planı hazırlanmıştır. Öğrencilerin, öğrenme hedeflerine ulaşma ve daha iyi öğrenmelerini sağlamak için anlatım, yorumlama, eleştirel düşünme stratejisiyle rol oynama, problemi analiz edebilme ve tanımlama, fikir alışverişi, küçük grup tartışmalarını kapsayan öğretim uygulamaları ve dört alıştırma etkinliği yapılmıştır. Çalışmada, öğrencilerin analiz görevlerinde güçlükler ortaya çıkmış, konunun özelliklerine dayanarak öğretmenin sürekli olarak öğrenme etkinliklerini yönlendirmesiyle süreç devam etmiştir. Eylem araştırma faaliyetleri sonucunda, öğrencilerin sınıfta aktivitelerini arttırmaya yönlendirilmiş görevler ve teknikler kullanılması tavsiye edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders planı, Yöntemler, Eylemler, Beceriler, Yansımalar, Yorumlama

ЖОҒАРЫ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ КӘСІБИ БАҒДАРЫН ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ НЕГІЗІНДЕ ҚАЛЫПТАСТЫРУ

AINUR SADYKOVA¹

*Gazi University*¹

Özet: Мақалада цифрлық технология негізінде жоғары сынып оқушыларының кәсіби бағдарын қалыптастыру мәселесі қарастырылады. Оқушыларға берілетін кәсіби бағдар жұмыстары олардың кәсіби өзін-өзі анықтауының және кәсіптік білім беру саласындағы жетістікке жетудің алғышарты ретінде қарастырылады. Авторлар қазіргі мектептердегі жоғары сынып оқушыларына кәсіптік бағдар берудегі кейбір кедергілерге де тоқалады. Әсіресе, бұл салада жаңа инновациялық технология ретінде цифрлық технологияға ерекше мән беріледі. Сол сияқты мұғалімдердің шамадан тыс жүктелуі, жоғары оқу орындарымен, колледждермен, еңбек ұйымдарымен желілік байланыстардың дамымауы, цифрлық технологияның кәсіби бағдар беруде маңызды роль атқаратыны талбыланады. Мектептегі кәсіптік бағдар беру жұмысына жаңа тәсілдерді әзірлеудің институционалдық алғышарттары ашылады. Мақалада цифрлық технологияны қолдану бағыттарына көп көңіл бөлінеді. Оқушылардың кәсіптік бағдарлауын іске асырудың шетелдік тәжірибесі талданды және оның білім беру жетістіктерімен байланысы көрсетілді. Алынған нәтижелер цифрлық технологияның кәсіби бағдар беруде маңызды роль атқаратына жеткілікті көңіл бөле берілмейтіндегі дәлелденіп, бұл құбылыстар жеке зерттеу нысаны ретінде қарастырылуы керек екендігі айтылады. Жүргізілген эмпирикалық зерттеулер негізінде нақты ұсыныстар беріледі

Anahtar Kelimeler: мектеп, жоғары сынып оқушылары, цифрлық технология, кәсіби бағдар, мамандық

ÜNİVERSİTEDE ÖZEL EĞİTİM İHTİYACI OLAN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM SÜRECİNE UYUMUNUN ÖZELLİKLERİ

MARZHAN MOLDAKHANOVA¹

*Gazi University*¹

Özet: Мақалада ЖОО-да ерекше білім алуға қажеттілігі бар студенттерді оқу процесіне бейімдеуді психологиялық-педагогикалық қолдау мәселесі қарастырылады. ЖОО-да білім алу барысында студенттер әртүрлі әлеуметтік деңгейлері бар жана ұжымға ықпалдасу, ғылыми ақпараттың үлкен көлемін өз бетінше іздестіру және өңдеуді жүзеге асыру қажеттілігімен, оқу-кәсіби міндеттерді орындауға уақытты жоспарлауымен байланысты бірқатар қиындықтарға тап болады. Бейімделу адамзаттың әлеуметтік-мәдени тәжірибесін мұра ету арқылы өзін-өзі өндіруді және өзін-өзі дамытуды қамтамасыз ететін қоғамның өзін-өзі ұйымдастыруының маңызды үдерісі, ол тұлғалардың әлеуметтік тәжірибені игеруі және оны іс-әрекетте жаңғыртуы барысында жүзеге асырылады. Кәсіби және еңбек қызметінде өз мүмкіндіктерін іске асыру қажеттілігі маман даярлаудың көп жылдық тәжірибесі мен жеке қызығушылықтарына сәйкес оқу пәндерін таңдауда дербестікке ұмтылуда оқу бағдарламасын сақтау қажет. Оқу-кәсіби іс-әрекетті табысты игеруі үшін жоғары интеллектуалдық дайындық, ерікті күш-жігерді жұмылдыру, ұйымшылдық талап етіледі.

Anahtar Kelimeler: eğitim hastası öğrencilerle kişilik, kapsayıcı eğitim, uyum, destek, psikolojik ve pedagojik destek, yüksek öğretim kurumu

ОРТА YAՒՒЛI KADINLARIN BEDEN İMAJINI DEĞİŞTİRMEDE KENDİ BEDENİNDEN MEMNUNİYET / MEMNUNİYETSİZLİK SORUNU

AİNUR DUISENBAYEVA¹

1

Özet: Мақалада Дене-имиджін өзгертудің жсырын механизмдеріне ғылыми теориялық талдау жасалады. Денелік-имидж мәселесін зерттеуге арналған жұмыстарды қарастырған кезде, осы тақырып аясында қолданылатын ұғымдар мен терминдердің кейбір қарама-қайшылықтары, сондай-ақ оны зерттеу тәсілдерінің көп бағыты анықталады. Шетелдік және кеңестік ғалым-психологтарының кейбір зерттеулеріне сүйене отырып, осы мәселенің психологиялық қырларын ашу мақсатқа алынады. Бүгінгі таңда бұл проблема әсіресе, отандық психология ғылымында ерекше өзектілікке ие. Алғаш зерттеуге ие болып отырған зерттеу деп айта аламыз. Денелік психологиясындағы эмпирикалық зерттеулердің көпшілігі дене имиджін зерттеуге арналған. Тұлғаның қалыптасуындағы дене бітімінің рөліне талдау жасалды, денелік бейне формаларының маңызды жақтары анықталған. Жеке тұлғаның өзіндік тұжырымдамасының құрамдас бөлігі ретінде адамның өзінің дене параметрлері, өзінің тартымдылығы туралы ойды қалыптастыру анықталды, олардың жеке тұлғаның құрылымындағы өзара байланысы нақтыланды. Басты назар денеге қанағаттану/қанағаттанбау мәселесіне, сондай-ақ артық салмақ мәселесіне бағытталған.

Anahtar Kelimeler: I-telesnost, image-I, physical-I, spiritual-I, personality, Telo, social value, subculture, attitude of the body

ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДИСТАНЦИОННЫХ СРЕДСТВ ОБУЧЕНИЯ В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ

GALIYA OTYNSHINA¹

*Gazi University*¹

Özet: Анализируя условия современного общества, можно отметить, что все сферы общественной жизни активно переходят в дистанционный формат. Безусловно, повышение активности использования именно такой формы организации деятельности в школе обусловлено спецификой используемого учебного предмета, а также информационными технологиями, компьютерных телекоммуникаций, организация интерактивного виртуального взаимодействия школьников и учителей. Большинство современных школьников и учителей активно используют компьютер в процессе обучения, как в стенах образовательного учреждения, так и дома, поэтому дистанционное обучение является актуальным и востребованным в современных условиях. Таким образом, актуальность изучаемой темы чрезвычайно высока на сегодняшний день, что соответственно требует осуществления ее углубленного анализа. Целью данной работы является определение эффективных средств дистанционного обучения, направленных на успешное освоение новых форм работы с информацией и способы организации образовательного процесса в школе. В статье рассматриваются основные средства дистанционного обучения на уроках в начальной школе. Дистанционное обучение – это взаимодействие учителя и учеников между собой при помощи дистанционных средств обучения, при котором учитываются все компоненты учебного процесса. В статье описаны актуальность и преимущества дистанционного обучения в начальной школе, проанализирована эффективность применения дистанционных средств обучения в начальной школе.

Anahtar Kelimeler: Начальная школа, Дистанционное обучение, Средства дистанционного обучения, Дистанционный урок, Дистанционная платформа обучения

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ДИЗАЙНДЫ ҚОЛДАНУ МҰҒАЛІМ ШЕБЕРЛІГІ

SARA MEDİYEVA¹

*Gazi University- Ankara*¹

Özet: Тақырып мақсаты, бастауыш сыныпта педагогикалық дизайнды қолдану маңызы қазіргі уақыттағы ақпараттық технологиялар, сандық технологияларды қолдана отырып мұғалім шеберлігін шыңдау. Негізгі мақсаттан мынадай міндеттер туындайды, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін педагогикалық дизайнды қолдануға даярлау мазмұнын теориялық тұрғыдан негіздеу, жоғары білім беру жүйесінде оның әдістемесін тәжірибелік-эксперименттік әдіс арқылы тиімділігі анықталды. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін педагогикалық дизайнды қолданудың педагогикалық шарттары белгіленді. Ал біздің зерттеу жұмысымыздың барысында болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін педагогикалық дизайнды қолдануға даярлау моделін құрылымдау – осы тұжырымның негізінде жүзеге асырылды. Педагогикалық дизайн қазіргі уақыт талаптарынан туындаған. Педагогикалық дизайн сөзінің түсінігі мен шығу тарихы жайлы ақпарат жазылған. Практика ретінде педагогикалық дизайн сипаттамасы келтірілді. Қазіргі таңдағы білім беру тенденциялары мен жай күйі қарастырылып, мұғалімдер педагогикалық дизайнды қолдануды меңгерді. Қазіргі таңдағы білім беруді ақпараттандыру негіздеріне сәйкес аталған жұмыстар маңызды болып табылады.

Anahtar Kelimeler: Педагогикалық дизайн, Педагогикалық үдеріс, Сандық білім беру, Электронды оқу материалдары.

"YEDİ BÜYÜK" (G7) ÜLKELERİNİN GENEL ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ EN İYİ PSIKOLOJİK HİZMET UYGULAMALARININ YEREL EĞİTİM SİSTEMİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE YÖNELİK METODOLOJİ

Нуржигитов Асилбек¹

Doktora öğrencisi Nurzhigitov Asilbek M. O. Auezov Güney Kazakistan Üniversitesi- Shymkent- Kazakista- Taykehan 5¹

Özet: Makalede, sırayla, "Büyük Yedi" (G7) ülkeleri, genel orta öğretim kurumlarındaki en iyi psikolojik çalışma uygulamalarının ulusal eğitim sistemine dönüştürülmesi metodolojisi konusunu dikkate alarak konunun alaka düzeyine yer veriyor. Karşılaştırmalı çalışmaların günümüzdeki önemi anlatılmakta ve tarihsel verilerin örnek olarak kullanılabilceği gösterilmektedir. Makalede, diğer karşılaştırmalı çalışmaların ortaöğretim kurumlarında psikolojik faaliyetler alanında kullanılabilceğinden bahsedilmektedir. "Yedi Büyük" (G7) ülkelerinin genel orta öğretim kurumlarındaki en iyi psikolojik çalışma uygulamalarının ulusal eğitim sistemine dönüştürülmesine metodolojik bir temel olarak, bu konuyla ilgili bir dizi tarihsel veriye odaklanalım. Kısa geçmişine odaklanacak. Makalede, ülkenin bağımsızlığını kazanmasından sonraki yıllarda orta öğretim kurumlarında psikolojik hizmetin bir takım gelişmeler yaşadığı gösterilmektedir. Ayrıca metodolojik gelişme olasılığından bahsedilir ve örnekler verilir. Makale sırasında bir belirleme deneyi yapıldı. Deneyin sonuçlarına dayanarak, özel öneriler verilir.

Anahtar Kelimeler: Psikoloji, İleri Uygulama, Eğitim, Metodoloji

ÖĞRETMENLERİN MADDİ DEĞERLERİNİN EKONOMİK VE SOSYAL KAYGILARINA ETKİSİNDE SOSYAL DESTEK VE MANEVİ YÖNELİMİN ARACI ROLÜ

ORHAN KADİR UYSAL¹, ESRA TÖRE², EFRAİM YURDAKUL³, OSMAN BULUT⁴

Milli Eğitim Bakanlığı¹, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi², Milli Eğitim Bakanlığı³, Milli Eğitim Bakanlığı⁴

Özet: Son yıllarda Covid 19 salgını ve ardından gelen Rusya-Ukrayna savaşı sebebiyle bozulan arz talep dengesi, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de ekonomik dengeleri bozmuş yüksek enflasyon ve satın alma gücünün düşmesi olarak yansımıştır. Türkiye ve dünyadaki enflasyon verilerine bakıldığında Türkiye’nin daha fazla etkilendiği söylenilebilir. Özellikle sabit gelirli çalışanların alım gücünde ciddi düşüş olmuştur. Bu bağlamda öğretmenlerin en çok şikâyet ettiği konuların başında ekonomik ve maddi sorunlar gelmektedir. Bu sorunların yansımada her öğretmenin aynı seviyede ekonomik ve sosyal kaygı yaşayıp yaşamadığı araştırmanın temelini oluşturmaktadır. Ekonomik durumun algısal bir zeminde analiz edildiğinde bireylerin kişilik özellikleri, tutumları ve çevreleri etkili bir faktördür. Yaşanan ekonomik ve sosyal kaygı düzeyi bireylerin maddiyata bağladığı değer ile yakından ilgilidir. Bunun yanında algılanan ekonomik ve sosyal kaygı düzeyinde azaltıcı faktör olarak; bireylerin çevresinden aldıkları sosyal desteğin ve sahip oldukları inanç sisteminin etkili olduğu görülmektedir. Yapılan literatür taramasında sosyal desteğin ve manevi yönelimin, kaygıyı, depresyonu, tükenmişliği azaltıcı; olumlu düşüncüyü mutluluğu, iş tatminini arttırıcı faktörler olduğu görülmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, öğretmenlerin maddi değerlerinin ekonomik ve sosyal kaygılarına etkisinde sosyal desteğin ve manevi yönelimin aracı rolünü incelemektir. Araştırma nicel araştırma modellerinden ilişkiisel tarama modelinde yürütülmüştür. Örneklem yöntemi olarak, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örnekleme 2022-2023 eğitim yılında İzmir ilinde görev yapan tüm kademe ve branşlarda görev yapan öğretmenlerden oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında demografik bilgiler bölümü, Anlı (2020) tarafından Türkçeye uyarlanan Maddi Değerler Ölçeği, Cabı ve Yalçınalp (2013) tarafından geliştirilen Mesleki Kaygı Ölçeğinin alt boyutu olan ekonomik ve sosyal merkezli kaygı boyutu, Kasapoğlu (2015) tarafından geliştirilen Manevi Yönelim Ölçeği ve Eker, Arkar ve Yıldız (2001) tarafından geliştirilen Sosyal Destek Ölçeği olmak üzere toplamda beş bölümlük veri toplama araçları kullanılmıştır. Verilerin analizinde paket istatistik program kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; maddi değer, ekonomik ve sosyal kaygı, manevi yönelim ve sosyal destek arasında istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde pozitif ilişki bulunmuştur. Diğer analiz çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Maddi Değer, Ekonomik ve Sosyal Kaygı, Sosyal Destek, Manevi Yönelim, Öğretmen.